

MOSSAD

de GORDON THOMAS

PREFAȚA

Motto

Ar trebui să înceteze fabricarea de legende în jurul Mossad-ului. Noi doar am muncit mai mult și am strâns mai multe informații decât alții. Nici o altă țară din lume nu a avut o atât de presantă nevoie de un serviciu secret eficient. Pentru noi este o problemă de supraviețuire.

ISSER HAREL

MOSSAD-ul este unul dintre cele mai faimoase servicii secrete (de Informații sau spionaj) din lume. Exegeții îl consideră ca pe un nou venit în spionajul modern în care, rapid, a urcat în ierarhia calității până la nivelul devârf, reprezentat de serviciile american (CIA), sovietic (KGB), francez (SDECE) și britanic (MI5), acolo unde n-a mai ajuns decât „Serviciul Secret Chinez” („Direcția pentru probleme sociale” plus „Direcția de informații militare”, si cunoscute în bloc sub denumirea occidentală de cod - Fenixul Roșu). Evreilor le place să considere că originile MOSSAD-ului se află în timpul exodului lor din Egipt, acum 3.300 de ani. Moise, spune Tora, a ales câte un tânăr din cele 12 triburi și i-a trimis în Țara Făgăduinței (Canaan - Palestina - Israel) să afle ce bogății sunt acolo, ce forțe de apărare au filistenii, cum s-ar putea pătrunde în orașele fortificate. Printre strămoșii biblici ai agenților MOSSAD se afla și frumoasa Judith care a pătruns în tabăra și cortul generalului asirian Holofern, căruia i-a tăiat capul cu propria-i sabie (poate prin anii 350 î.e.n.).

Dincolo de mitologie, la originea MOSSAD-ului se află „Sherut Yediot” -Serviciul de informații al Agenției evreiești din Palestina(1929-1940), transformat în 1940 în Sherut ha Yediot ha-Artzit - Serviciul național de informații, pe scurt SHAI, însărcinat cu interogarea evreilor care, din toata lumea veneau în Palestina. SHAI a obținut succese însemnate infiltrând oameni în serviciile Administrației britanice a Palestinei, vârful său de activitate fiind considerat depistarea în 1948 a unei mari tranzacții de arme între

Cehoslovacia si Siria si, mai ales, capturarea vasului care transporta acele arme, ceea ce a dublat forța de foc a evreilor în primul lor război cu arabii.

După nașterea statului Israel, în anii 1949-1952, primul ministru David Ben Gurion a creat sistemul actual al serviciilor secrete israeliene, pornind de la principiile supraviețuirii statului evreu într-un mediu arab ostil, combaterii unei intense activități interne de destabilizare, antistatale si antisociale, desfășurată de palestinieni pe teritoriile controlate de Israel, urmării si pedepsirii criminalilor naziști vinovați de holocaust si teroriștilor arabi, oriunde s-ar fi aflat ei pe glob, obținerii unor înalte tehnologii militare puse sub embargo pentru statul evreu, cunoașterii opiniilor guvernamentale si publice față de cauza poporului evreu atât în țările dușmane cât și în cele aliate, mai ales în S.U.A., și sprijinirii comunităților evreiești din Diaspora. Așa s-au născut SHABACK - „Serviciul de securitate internă”, AMAN - „Serviciul de informații militare”, „Departamentul de cercetare și documentare” al Ministerului de Externe,

„Departamentul de Investigații” al Poliției israeliene și, mai ales, „Institutul pentru operații speciale si culegere de informații” (Ha-Mossad le Modiny, unele Tsfikim Meihuadim), pe scurt MOSSAD.

În ordinea de zi care anunța crearea noii agenții guvernamentale scria, între altele: „Pentru statul nostru, care de la înființare a fost înconjurat de dușmani, serviciile secrete reprezintă prima linie de apărare. Deoarece suntem situați în inima Orientului Apropiat, unde schimbările violente și instabilitatea sunt specifice, trebuie să învățăm foarte bine cum aflăm ce se întâmplă în jurul nostru”.

Până la a deveni, poate cel mai bun serviciu secret din lume, MOSSAD-ul a parcurs un drum dificil pe care jaloanele s-au numit: pregătire, studiu, analiză și reanalizare, din nou pregătire și în fine verificare înainte de executarea oricărei operații. Dintre toate serviciile secrete din lume, MOSSAD-ul este singurul care se consideră și se autodefinește ca „Institut”, adică un centru academic de spionaj care sub deviza „câștigă războiul prin cunoaștere și istețime!” oferă specialiștilor săi cea mai aspră dar și cea mai performantă școală de pregătire.

Candidații la statutul de ofițer MOSSAD sunt recrutați întotdeauna dintre cei care, în serviciul militar regulat au avut rezultate foarte bune. Apoi ei sunt supuși la repetate teste medicale, fizice și psihice, inclusiv la interogatoriul cu detectorul de minciuni. În faza următoare sunt puși să completeze chestionare extrem de complexe și dau examene de limbi străine, pe care trebuie să le vorbească perfect. Dacă pică la un singur test din toate acestea sunt eliminați automat, în clipa admiterii în „Academie” primesc un nume conspirativ și o nouă identitate, pe care sunt obligați să și-o însușească și s-

o utilizeze curent. La MIDRASHA (Academia MOSSAD-ului) cursanții locuiesc ca într-o stațiune și sunt tratați ca niște turiști care stau la hotel. Academia nu folosește profesori ci specialiștii cei mai buni ai MOSSAD-ului. La fiecare trei luni studenții sunt testați cu detectorul de minciuni refuzul de a se supune la un (test îi dă conducătorului de curs dreptul (teoretic) de a-l împușca pe rebel.

Dintre materiile teoretice care se studiază la MOSSAD, cea mai importantă, dar și cea mai dificilă este NAKA- sistemul descrierea rapoartelor în MOSSAD, în care pentru fiecare subiect nu se admite decât o singură propoziție, mesajul cu mai multe teme urmând a fi divizat în mai multe mesaje standard purtând numere de cod diferite. NAKA este extrem de important deoarece principala activitate și misiune a MOSSAD-ului constă în culegerea de date, în transmiterea, interpretarea și valorificarea acestora.

Pregătirea militară a agenților include cunoașterea tuturor tipurilor de arme și armate, a structurilor militare ale țărilor vecine Israelului, a politicii, religiei și a organizării lor sociale, în afară de NAKA și pregătirea militară, cadeții MOSSAD-ului mai studiază contrainformațiile și acoperirea. La lecțiile practice ei învață cum să se comporte în societate, la masă, într-un salon oficial sau în cel mai select restaurant de pe glob, să recunoască vinurile bune etc.

Din a doua lună petrecută în Academie, cadeții primesc arme. Ofițerii din MOSSAD au în dotare pistoale Beretta, arma ideală prin dimensiuni și calitate. Antrenamentele de trageri se efectuează într-o sală de tir amenajată ca și cum ar fi un coridor de hotel unde ușile se pot deschide oricând pentru a lăsa să apară profilul unui posibil dușman care trebuie anihilat.

La capătul unui an și jumătate cei care absolvă aceste cursuri devin un fel de ucenici și nu agenți plini (katsa). Ei mai au de parcurs un nou ciclu de studii practice la Cartierul General al MOSSAD-ului, trecând pe rând prin fiecare departament și învățând să opereze pe computer în bazele de date ale serviciilor secrete. După încă șase luni, tinerii agenți sunt repartizați în secțiile MOSSAD-ului, începând munca propriu-zisă.

Cartea pe care o înfățișăm azi cititorului român este cea mai completă și actuală radiologie a MOSSAD-ului și, dacă ea are vreo hibă, aceasta constă în faptul că autorul a renunțat la aspectele „nespectaculoase” - istorie, organizare,

terminologie, etc. pentru a prezenta personaje și acțiuni într-o manieră atrăgătoare și totuși impecabilă din punct de vedere științific, în ceea ce ne privește am căutat să completăm conținutul prin date sintetice cuprinse parțial în anexe, parțial în note și, în cea mai mică măsură, și în acest „cuvânt înainte”, intitulat poate prea pretențios „prefață”. Înainte de a da cuvântul „spionilor lui Gideon” mai evidențiem faptul

că MOSSAD-ul nu racolează, ca alte servicii secrete, aventurieri sau voluntari care vor să devină eroi, ci, cum spunea unul dintre părinții agenției, Isser Harel, oameni, „cinstiți, fideli, loiali, și patrioți”, gata „să se consacre unor misiuni periculoase”. O altă particularitate constă în faptul că MOSSAD-ul își găsește oamenii în rândurile tineretului evreu din întreaga lume. În acest caz exemplul cel mai bun, pentru că este cel mai cunoscut, este evreo-canadianul Victor Ostrovski, care a părăsit MOSSAD-ul și a scris despre el în termeni mai puțin binevoitori, atât cărți documentare cât și romane. El nu este decât un exemplu dintr-o mulțime de evrei cu cetățenie neisraeliană care optează să

lucreze în MOSSAD dintr-un sentiment de solidaritate al evreilor de pretutindeni cu statul Israel. Fondatorul acestuia, Ben Gurion spunea despre evrei că „Toți trebuie să ajute Israelul, chiar dacă țara lor adoptivă este sau nu de acord” iar un lider al comunității evreilor- americani era de părere că: „Nu are nici o importanță dacă v-ați hotărât sau nu să emigrați în Israel. Datoria voastră este să slujiți interesele poporului evreu și dincolo de granițele Israelului”. Așa se face că agenții MOSSAD-ului au contribuit la câștigarea războaielor Israelului cu țările arabe învecinate, au provocat căderea unor demnitari și chiar a unor întregi guverne străine, au „semnat” unele dintre cele mai numeroase și mai spectaculoase pagini ale spionajului tehnologic și economic mondial, au generat o bogată literatură și au născut o legendă: LEGENDA MOSSAD. Niciodată în Israel MOSSAD-ul nu a fost privit cu suspiciune și nimănui nu i-a fost rușine să lucreze în sau să colaboreze cu MOSSAD-ul. Cităm dintr-o mult mai bogată listă de nume pe Haim Herzog, ajuns apoi președintele țării, Ytzhak Rabin, Ytzhak Shamir și Ehud Barak, fiecare ajungând prim-ministru și ministru al apărării și David Kimche, viceministru de externe. În lume, MOSSAD-ul s-a făcut remarcat prin acțiuni unice și nu de puține ori inovatoare în tacticile și tehnicile luptei antiteroriste. Cine nu știe azi că MOSSAD-ul a furat, în beneficiul Israelului și Statelor Unite, un avion MIC 21 din Siria. MOSSAD-ul a cumpărat o rachetă franceză Exocet din Chile și a pus mâna, din Franța, pe planurile avionului Mirage. Același „institut” a procurat clandestin combustibil nuclear pentru reactorul israelian de la Dimona și a pregătit operațiunea cu nume de cod „Babilon” privind bombardarea reactorului nuclear irakian. Cine nu a admirat „Operațiunea Moise” de salvare a falashilor etiopieni, capturarea în Argentina a criminalului de război nazist Adolf Eichmann sau anihilarea comandoului terorist care

reaproviziona un avion plin cu ostatici pe aeroportul ugandez Entebbe. Câteva dintre aceste episoade le veți regăsi cu detalii surprinzătoare în această „Istorie secretă a MOSSAD-ului”, al cărei autor, , a avut contacte directe cu personaje precum Isser Harel, fost șef al MOSSAD-ului dar și al „Serviciului de Securitate Internă” - SHIN

BETH, Rafael Eitan, fost șef al LAKAM, Meir Amit care a fost, prin cumul, director și la MOSSAD și la AMAN, sau William Casey, fost director la CIA. Pe parcursul celor 17 capitole ale acestei cărți veți găsi o cazuistică bogată, de la moartea prințesei Diana și spionarea activităților interne ale președintelui Clinton la Casa Albă, până la uciderea lui Abu Nidal, atotputernicul lider terorist palestinian. Veți putea

„vedea” dedesubturile complicatelor relații ale triumghiului Israel-OEP-Vatican sau ale modului în care MOSSAD-ul a concurat „Serviciul Secret Chinez” în Africa, pentru ca apoi să colaboreze cu acesta la neutralizarea activităților africane ale KGB-ului și la eliminarea de pe piețele locale a CIA în fine, veți afla cum pot colabora serviciile secrete ale unor țări arabe cu MOSSAD-ul și cum acesta le face servicii unor lideri arabi de primă mărime.

În încheiere nu pot decât să vă recomand o lectură foarte atentă și o privire printre rânduri a acestei remarcabile cărți politice care vine să se alăture în colecția „LUMEA ÎN CARE TRĂIM” celor despre „CIA”, „Mafia”, „Legiunea Străină”, „FBI”, „Războiul Sfânt”, „Carlos Șacalul” sau „Vatican” și să preceadă multe altele dintre care nu voi cita decât „Sabia lui Allah” - despre siitism, „Triadele” -despre mafiile chinezești din întreaga lume, „Biserica Galbenă” - despre lamaismul himalaian, „Tsahal” - despre armata israeliană, de la milițiile populare până la arma atomică, „Ibn al Saud” - despre formarea și devenirea Arabiei Saudite, „Puterea și banii” - despre dimensiunile reale ale influentului Wall Street Journal, toate în pregătire la Editura ALLFA din grupul editorial ALL, tot în această colecție.

„LUMEA ÎN CARE TRĂIM” este globală, dinamică, surprinzătoare, plină de pericole și de sfidări, unică, promițătoare, stresantă, bună și rea deopotrivă. Ea este lumea pe care o merităm, una vie, colorată, diversă și palpitantă, în care ne regăsim permanent. Ea este a noastră. Este pur și simplu „LUMEA ÎN CARE TRĂIM”.

VICTOR IONESCU

CAPITOLUL I

în spatele oglinzii

Când lumina roșie a telefonului începu să clipească, un dispozitiv sofisticat de înregistrare se activa în apartamentul parizian de lângă Centrul Pompidou, în aglomeratul arondisment 4. Lumina fusese instalată de un tehnician de comunicații israelian, care zburase de la Tel Aviv pentru a instala aparatul de înregistrat, menit să liniștească orice bănuială pe care vecinii ar fi avut-o auzind telefonul sunând la ore nepotrivite. Tehnicianul era un yahalom, membru al unei echipe Mossad, care avea în grijă comunicațiile sigure din ascunzătorile serviciului secret israelian.

Cea din Paris era ca toate celelalte. Avea ușa din față rezistentă la bombardament și geamuri care, asemenea ferestrelor de la Casa Albă, puteau refracta scannerile. Existau zeci de astfel de apartamente în toate marile orașe ale lumii, fie cumpărate, fie închiriate pe termen lung. Multe erau nelocuite vreme îndelungată, fiind gata pentru următoarea operațiune.

O astfel de operațiune a fost întreprinsă în apartamentul din Paris încă din iunie 1997, o dată cu sosirea domnului Maurice. Acesta vorbea o franceză fluentă, cu un ușor accent central-european. De-a lungul anilor, vecinii se mai întâlneau și cu alții ca el: bărbați sau, uneori, femei care soseau pe neașteptate, petreceau săptămâni sau luni printre ei, pentru ca apoi, într-o bună zi, să dispară fără urmă. Ca și cei dinaintea sa, dl. Maurice a descurajat politicos orice interes privind persoana sau munca sa.

Maurice era un katsa, un agent de teren al Mossad-ului.

Din punct de vedere fizic era greu de descris; se spunea că și pe o stradă pustie ar fi trecut aproape neobservat. Fusese recrutat atunci când Mossad-ul nu era decât un proiect. S-a făcut remarcat în timpul efectuării stagiului militar în Israel, când, după tabăra de instrucție, a fost cooptat de serviciul aerian de informații. Aptitudinea sa pentru limbile străine (vorbea franceza, engleza și germana) a fost adăugată altor calități: era bun în rezolvarea problemelor legate de studiul de caz și în a extrage dovezi din speculații, în plus, știa cum să se poarte cu oamenii; știa să convingă, să măgulească și, dacă toate celelalte metode ar fi eșuat, să amenințe.

După absolvirea școlii Mossad în 1982, a activat în Europa, Africa de Sud și în Orient. Se prezenta ca om de afaceri, scriitor sau comerciant. Folosise o serie de nume și de biografii extrase din biblioteca de personaje a Mossad-ului. De data aceasta era Maurice, încă o dată, om de afaceri.

De-a lungul repartizărilor sale a auzit că în „Institut”, (nume dat Mossad-ului de angajații săi) circulau zvonuri răutăcioase despre cariere rușinoase și distruse, despre schimbări la nivelul conducerii, despre fiecare nou director și prioritățile sale. Despre corupție. Nici unul dintre ei nu a reușit însă să eradicaze corupția cât timp a fost la putere.

Această stare de lucruri s-a accentuat o dată cu numirea lui Benjamin Netanyahu ca cel mai tânăr prim ministru al Israelului, om cu o dovedită experiență în domeniul serviciului secret, încă de la bun început, Netanyahu i-a intrigat pe ofițeri și experimentați în detaliile operaționale.

La început s-a dat vina pe entuziasmul inutil al unui nou venit care vroia să facă ordine, gata să inspecteze tot ce era de inspectat pentru a fi sigur că nu-i scapă nici un secret.

Dar lucrurile au devenit alarmante când nu numai primul ministru, dar și soția lui, Sara, au vrut să vadă ce se ascunde în spatele oglinzii, în lumea serviciului secret israelian. Aceasta i-a invitat pe cei mai înalți ofițeri ai Mossad-ului să-i facă o vizită și să-i răspundă la întrebări, susținând că urmează exemplul lui Hillary Clinton care era interesată de CIA.

Coridoarele sediului Mossad din Tel Aviv au răsunat de șoaptele scandalizate despre Sara Netanyahu, care a cerut să acceseze profilele psihologice ale șefilor de stat pe care ea și soțul său urmau să-i găzduiască sau să-i viziteze. A cerut în mod special detalii despre activitatea sexuală a președintelui Bill Clinton. De asemenea a cerut să se uite peste dosarele ambasadurilor israelieni care aveau să-i găzduiască în timpul vizitelor externe, interesându-se de curățenia din bucătăriile acestora și de frecvența cu care erau schimbate așternuturile din apartamentele pentru oaspeți.

Uimiți de cererile sale, ofițerii Mossad i-au explicat soției primului ministru că astfel de informații nu se discută la întâlnirile serviciului secret. unii dintre veterani au fost scoși din operațiunile curente ale serviciului, dându-li-se responsabilitatea unor operațiuni minore care nu necesitau decât întocmirea unor dosare pe care nu le citea nimeni. Dându-șiseama că se plafonau, aceștia și-au dat demisia și s-au împrăștiat pe tot teritoriul Israelului, nemaifăcând nimic altceva decât să citească, în special istorie, încercând să se împace cu gândul că și ei sunt de domeniul trecutului.

Toate astea I-au făcut pe Maurice să se bucure că nu se afla în Tel Aviv, și că e din nou pe teren.

Operațiunea care-l adusese la Paris îi dădea încă o șansă de a dovedi că este un agent meticulos și precaut, unul în stare să îndeplinească tot ce i se cerea. De data aceasta, misiunea era relativ ușoară: nu era vorba de nici un pericol fizic, ci numai de riscul de a fi pus într-o situație jenantă în cazul în care autoritățile franceze ar fi descoperit ceea ce face și l-ar fi deportat în secret. Ambasadorul israelian știa că Maurice era în Paris, dar nu știa și de ce. Aceasta era procedura standard: dacă planul nu mergea, diplomatul putea pretinde că nu fusese pus la curent.

Sarcina lui Maurice era de a recruta un informator. Aceasta era cunoscută în limbajul ezoteric al Mossad-ului drept un „contact”, o corupere a unui cetățean străin. După două luni de muncă răbdătoare, Maurice credea că e gata să reușească.

Ținta sa era Henri Paul, însărcinat adjunct cu securitatea Hotelului Ritz', care făcea și pe șoferul în cazul oaspeților celebri.

Unul dintre aceștia a fost Jonathan Aitken, ministru britanic în perioada în care Partidul Conservator era la putere. Aitken a fost responsabil cu coordonarea de vânzări

de arme și pentru stabilirea de contacte cu traficanți de arme în Orientul Mijlociu. Toate acestea au dus la World in Action, un show TV care se ocupa cu anchete, si la publicarea de către ziarul Guardian a unei serii de rapoarte incriminatorii despre legăturile lui Aitken cu persoane care în mod normal nu se aflau în anturajele guvernanților. Aitken i-a dat în judecată pentru calomnie. Cazul a pivotat în jurul întrebării legate de persoana care i-a plătit lui Aitken șederea la Ritz, când acesta s-a întâlnit cu arabii. La tribunal, Aitken a jurat că soția sa plătise factura.

Prin intermediul unei terțe surse, Mossad-ul i-a mituit pe avocații apărării să susțină că dl. Aitken nu fusese la Paris în acea perioadă. Cazul a fost închis. Mossad-ul, care considerase mult timp activitatea lui Aitken drept o amenințare pentru Israel, practic la distrus. Hotelul a rămas însă locul de întâlnire al traficantilor de arme din Orientul Mijlociu și al contactelor lor europene.

Mossad-ul a hotărât să aibă un informator la Ritz care să-i raporteze despre activitățile de acolo. Si-a propus mai întâi să obțină lista cu angajații hotelului; aceasta s-a rezolvat prin accesarea sistemului computerizat. Nimeni din conducerea superioară a hotelului nu era potrivit; ceilalți nu aveau acces la toți oaspeții, lucru determinant de altfel, însă cum Henri Paul se ocupa cu securitatea, aceasta însemna că el avea acces peste tot la Ritz. Cheia sa putea deschide seiful oricărui oaspete. Nu i s-ar fi pus nici un fel de întrebări dacă ar fi vrut să facă o copie după nota de plată a unui client si n-ar fi ridicat nimeni din sprânceană dacă i s- ar fi cerut lista apelurilor telefonice făcute de dealeri pentru a lua legătura cu persoanele de contact. Putea afla cu ce femei avuseseră de-a face dealerii. Ca șofer al VIP-urilor, Paul ar fi fost în măsură să tragă cu urechea la convorbirile celor pe care-i transporta, să le studieze comportamentul, să vadă unde se duc si cu

cine se întâlnesc.

Următorul pas era întocmirea unui profil psihologic al lui Paul. Timp de câteva săptămâni, unul dintre rezidenții katsa din Paris a adunat informații despre trecutul lui. Folosindu-se de mai multe acoperiri, printre care cea de angajat al unei companii de asigurări si cea de comerciant de telefoane, agentul katsa a aflat că Paul era burlac, n-avea o relație stabilă, locuia într-un apartament cu chirie mică, conducea o Mini neagră, dar îi plăceau mașinile rapide si motocicletele de concurs. Chiar cumpărase o motocicletă împreună cu încă cineva. Angajații hotelului au spus că îi plăcea să bea uneori. Se părea chiar ca din când în când, mai apela la serviciile unei prostituate de lux care îi servea si pe clienții hotelului.

Informațiile au fost analizate de un psiholog al Mossad-ului. Acesta a conchis că Henri Paul avea o fire vulnerabilă. Psihologul a decis că cea mai bună metodă de a-l recruta ar

fi prin presiuni crescânde, însoțite de promisiuni legate de substanțiale sume bănești care urmau să finanțeze viața socială a lui Paul. Această operațiune putea fi una destul de lungă și putea necesita deosebită răbdare și talent. În loc să se folosească în continuare de rezidentul katsa, la Paris avea să fie

trimis Maurice.

Ca și în cazul altor operațiuni asemănătoare, Maurice a urmat niște criterii standard. Mai întâi s-a familiarizat cu Hotelul Ritz și împrejurimile acestuia. L-a recunoscut repede pe Henri Paul, un tip athletic cu mers arogant, care dădea de înțeles că nu ține cont de nimeni.

Maurice a observat ciudata legătură pe care Paul o avea cu fotografiile de scandal care împânzeau intrarea lui Ritz, gata la orice oră să-i fotografieze pe cei bogați și faimoși. Din când în când, Paul le cerea să se retragă, iar aceștia făceau întocmai, înconjurând clădirea pe motociclete înainte să se întoarcă, în timpul acestor mici plimbări, Paul ieșea pe ușa de serviciu și începea să-i tachineze amical.

Noaptea, Maurice l-a văzut pe Paul bând cu diverși paparazzi prin barurile din apropierea hotelului, pe care le frecventau, după terminarea programului, el și alți angajați.

În rapoartele trimise la Tel Aviv, Maurice menționa faptul că Paul putea să bea cantități considerabile de alcool rămânând totuși treaz. Tot acesta a mai confirmat faptul că Paul ar fi perfect pentru rolul de informator.

La un moment dat, în timpul supravegherii sale discrete, Maurice a descoperit că Paul trăda încrederea-i fusese acordată. Primea bani de la paparazzi pentru a le vinde ponturi despre locurile unde vor merge oaspeții, favorizându-le astfel fotografierea celebrităților. Schimbul informațiilor contra cost avea loc fie în unul din baruri, fie în îngusta stradă Cambon, acolo unde se afla intrarea angajaților.

Pe la jumătatea lunii august, acel schimb s-a axat pe sosirea la Ritz a Dianei, Prințesa de Wales, și a noului său iubit, Dodi Al-Fayed, fiul patronului hotelului. Urmă să stea în fabulosul apartament regal întreg personalul de la Ritz fusese amenințat cu concedierea imediată în cazul în care ar fi dezvăluit amănunte privind sosirea secretă a Dianei. În ciuda acestui amănunt, Paul și-a riscat slujba informându-i pe

paparazzi asupra acestui subiect. Fiecare dintre ei l-au răsplătit financiar.

Maurice a remarcat că Paul începuse să bea mai mult și a auzit că personalul de la Ritz se plângea că însărcinatul adjunct cu securitatea hotelului devenise mai dur ca de obicei: o concediase pe o cameristă care furase o bucată de săpun dintr-una din camere.

Mai mulți angajați au declarat că Paul lua și pastile, și se întreba dacă acestea nu erau cumva menite să-i calmeze stările nervoase. Toți erau de acord că Paul devenise imprevizibil - acum era bine dispus, în momentul următor se înfuria necontrolat pentru vreun fleac. Maurice decise că era timpul să facă mișcarea.

Primul contact a avut loc în barul lui Harry din Rue Daunou. Când Paul și-a făcut apariția, Maurice sorbea un cocktail. Agentul katsa al Mossad-ului a intrat în discuție cu el, iar Paul a acceptat să bea și el ceva, după ce Maurice i-a spus că prietenii de-ai lui stătuseră cândva la Ritz. Maurice a mai spus că aceștia fuseseră surprinși de numărul mare de arabi bogați care trăgeau la hotel.

Paul insista asupra faptului că majoritatea arabilor erau neciopliți și aroganți și că se așteptau să le sari în ajutor la cea mai mică mișcare. Cei mai răi erau saudiții. Maurice spuse că auzise și despre clienții evrei același lucru. Paul nu era de aceeași părere. Declară că evreii erau niște clienți excelenți. În această atmosferă promițătoare, seara se sfârși cu stabilirea unei noi întâlniri, peste câteva zile, pentru a lua cina la un restaurant din apropierea Ritz-ului. În timpul cinei Paul a confirmat, ca răspuns la întrebările calculate ale lui Maurice, multe din informațiile pe care acesta deja le cunoștea. Paul a vorbit despre pasiunea lui pentru mașini rapide și despre plăcerea de a pilota avioane mici. Dar era greu să-ți satisfaci aceste plăceri dintr-un salariu.

Acesta trebuie să fi fost momentul în care Maurice a început să facă presiuni.

Să găsești bani pentru astfel de hobby-uri era o problemă, dar nu una fără rezolvare, în mod cert, această afirmație îi stârnise interesul lui Paul.

Lucrurile și-au urmat apoi cursul firesc: Maurice oferi, iar Paul primi cu plăcere. O dată nada aruncată, Maurice trebuie să-și fi pus în practică toate talentele dobândite la școlile Mossad-ului.

La un moment dat, Maurice a lansat ideea că ar putea da o mână ele ajutor, menționând că lucra pentru o companie dispusă oricând să-și îmbunătățească baza de date, în schimbul unor sume frumoase de bani. Asta era mutarea favorită a agenților Mossad când se aflau într-o operațiune de contact. De aici și până la a- i spune lui Paul că mulți dintre clienții Ritz-ului aveau informații ce ar fi interesat

compania, nu mai era decât un mic pas.

Paul, poate stânjenit de modul în care decurgea discuția, s-a împotrivit. Maurice a mers apoi mai departe, spunând că, deși înțelegea rezervele lui Paul, acestea îl surprindeau. Toată lumea știa că Paul lua mită de la paparazzi. Așa că, de ce ar fi dat cu piciorul unei adevărate șanse de câștig?

Talentul lui Maurice de a-si prezenta propunerile, informațiile privitoare la trecutul lui Paul, capacitatea de convingere, dar mai ales presiunea la care își supunea interlocutorul si-au spus cuvântul. Toate au avut efect asupra lui Paul.

Chiar dacă n-a pus întrebări, si-a dat imediat seama că omul din fața lui era un agent secret sau cineva care recruta pentru serviciul secret.

Poate că și asta i-a influențat răspunsul. După spusele unui agent israelian familiarizat cu situația, „Henri Paul a vorbit încă de la început fără rezerve: i se cerea să spioneze? Dacă da, ce trebuia să facă? Pur și simplu. Fără paravane și

ocolișuri inutile. Doar ce trebuia să facă si momentul în care Maurice trebuia să decidă, pentru cine ar fi urmat să lucreze. Acesta era l-o fi spus lui Paul că va lucra pentru Mossad? Nu existau proceduri standard pentru astfel de lucruri. Fiecare țintă e diferită, însă Henri Paul înghițise momeala."

Așa stând lucrurile, Maurice i-a spus lui Paul ce se aștepta de la el: să obțină informații despre oaspeți, poate chiar să le bage tehnica în camere, și să ia seama cu cine se distrau. Poate că au discutat ceva si despre bani, se poate să se fi adus vorba si de o ofertă de cont în Elveția; puteau eventual să-l plătească si în bani gheată. Maurice a lăsat să se înțeleagă de la sine că astfel de chestiuni nu erau decât niște detalii minore. De-acum se putea chiar să-i fi spus că urma să lucreze pentru Mossad. Toate acestea ar fi etapele standard ale unui contact reușit.

E foarte posibil ca Paul să se fi speriat de ceea ce i se cerea să facă. Nu era vorba de loialitatea față de cei de la Ritz; ca pe mulți alții, îlatrăseseră acolo salariile destul de mari si bacșișurile. Era lesne de înțeles că îi era frică să nu îl depășească situația si să riște să ajungă la închisoare dacă ar fi fost prins spionând oaspeții hotelului.

Si dacă s-ar fi dus la poliție, ce putea rezolva? Poate că știau deja ce urma să i se propună. Dar dacă i-ar fi refuzat? Atunci ce s-ar fi întâmplat? Dacă conducerea hotelului ar fi aflat că el trădase deja cel mai prețios atribut oferit de Ritz - confidențialitatea - informându-i pe paparazzi, ar fi putut fi concediat, ba chiar dat în judecată în acele zile ale lui august 1997, Henri Paul părea că nu mai are scăpare. Continua să bea, să ia pastile, să doarmă prost si să-și bată joc de cei din subordinea sa. Era un om gata să cadă în prăpastie.

Maurice menținea presiunea, îl întâlneai de multe ori în același bar în care Paul bea după serviciu. Numai simpla lui prezență era suficientă să-i reamintească ceea ce era constrâns să facă. Maurice se ducea de multe ori pe la Ritz unde savura câte un aperitiv

la bar, mergea la restaurant sau își lua cafeaua de după amiază în holul hotelului. Lui Henri Paul i se părea că Maurice devenise umbra lui. Și toate astea nu făceau decât să-i sporească tensiunea și să-i aducă aminte francezului că nu avea scăpare.

Și apropiata vizită a Diane și a lui Dodi Al-Fayed îl neliniștea. Paul fusese însărcinat cu protecția lor pe timpul șederii, dar mai ales avertizat să-i țină departe de paparazzi. În același timp, fotografiile îl tot sunau pe mobil cerând informații despre vizită; i se ofereau sume mari de bani pentru cele mai mici detalii. Tentația era un alt factor de presiune. Iar presiunea părea că îl înconjoară din toate părțile.

Deși reușea să disimuleze, Paul era totalmente copleșit. Lua antide-presive, somnifere și energizante ca să poată lucra pe timpul zilei. Combinația asta de medicamente nu putea decât să-l afecteze profund. Lumina intermitentă - un telefon - care l-a trezit pe Maurice, a fost înregistrată duminică 31 august, la ora 1:58 noaptea. Cel care făcuse apelul lucra la departamentul de accidente rutiere al jandarmeriei pariziene și fusese recrutat de Mossad cu câțiva ani în urmă. Era un rriahuab, deci un informator neisraelian. În ierarhia contactelor pariziene ale lui Maurice, acesta se afla undeva la coadă.

Cu toate acestea, vestea accidentului rutier avea să-l uimească pe Maurice. Cu mai puțin de o oră în urmă, un Mercedes Sedan se izbise într-unul din stâlpii de beton ai pasajului de vest de sub Place de l'Alma; un loc în care se petreceau des accidente.

Victimele erau Diana, Prințesa de Wales, mama viitorului rege al Angliei; Dodi Al-Fayed, fiul lui Mahommed, patronul de origine egipteană al lanțului de magazine Harrods³ din Knightsbridge și Henri Paul. Bodyguard-ul cuplului fusese grav rănit.

La câteva ore după accident, Maurice s-a întors la Tel Aviv, lăsând în urmă întrebări la care nu s-a putut răspunde nici până în ziua de azi.

Ce rol a jucat în accident presiunea exercitată de el? Să fi pierdut Henri Paul controlul mașinii, făcând-o să se izbească de stâlpul pasajului de la Alma, pentru că nu vedea nici o cale de scăpare din ghearele Mossad-ului? Să fi avut presiunea vreo legătură cu concentrația mare de medicamente găsită în sânge? Oare când a plecat de la Ritz cu pasagerii, se mai gândea încă la o porțiță de scăpare? Era Paul, pe lângă victima unui nefericit accident de circulație, și victima unui neîndurător serviciu secret? Întrebările continuau să nu-i dea pace lui Mahommed Al-Fayed". În februarie 1998, a declarat public: „N-a fost vorba de nici un accident. Sunt extrem de convins de asta. Adevărul nu poate fi ascuns la nesfârșit."

Cinci luni mai târziu, canalul britanic de televiziune ITV a difuzat un documentar care susținea că Henri Paul ar fi avut legături cu serviciul secret francez. Nu era adevărat. Materialul a mai insinuat că un serviciu secret, al cărui nume nu se cunoștea, ar fi fost responsabil pentru morțile tragice; au mai fost făcute și supoziții conform cărora serviciul respectiv s-ar fi implicat pentru că britanicii se temeau ca dragostea Diane pentru Dodi, care era egiptean, să nu aibă cumva „repercusiuni politice”.

Până în ziua de astăzi, legătura dintre Henri Paul și Mossad a rămas un secret bine păzit - exact așa cum se și dorea. Mossad-ul nu acționa la porunca nimănui din afara Israelului, într-adevăr, puțini din afara serviciului știu de implicarea serviciului în moartea celei

mai media-tizate femei din lume.

Inspirat de campania de discreditare a mass media engleză, Mo-hammed Al-Fayed a continuat să susțină că anumite servicii secrete, al căror nume nu se știa, s-au unit împotriva fiului său și a prințesei Diana. În iulie 1998, doi jurnaliști de la ziarul Times au publicat o carte în care sugerau că Henri Paul a avut legături cu serviciul secret francez, însă nici Al-Fayed, nici jurnaliștii nu au venit cu dovezi concludente care să le susțină afirmațiile - nici unul dintre ei nu a bănuit legătura dintre Mossad și Paul. În iulie 1998, Mahommed Al-Fayed a adresat membrilor Parlamentului britanic o scrisoare, conținând o serie de întrebări; cerea ca acestea să fie discutate în Camera Comunelor. Al-Fayed susținea că: „există o forță care vrea să mușamalizeze răspunsurile pe care le cer”.

Gestul a fost interpretat ca fiind cel al unui tată îndoliat și îndurerat care face acuzații în dreapta și în stânga, întrebările merită să fie repetate, nu numai pentru că astfel este înlăturată orice bănuială asupra rolului jucat de Mossad în ultimele săptămâni de viață ale lui Henri Paul, dar și pentru că demonstrează cum o tragedie poate căpăta dimensiuni pe care numai adevărul le mai poate readuce la

normal.

Al-Fayed a scris despre un „plan” de eliminare al Diane și al fiului său, încercând să lege de întrebările lui tot felul de evenimente disparate:

„De ce a durat o oră și 40 de minute pentru ca Diana să ajungă la spital? De ce nici un fotograf nu a arătat pozele făcute? De ce tocmai în acea noapte a fost spartă locuința londoneză a unui fotograf care deținea fotografii făcute de paparazzi? De ce nici o cameră de luat vederi cu circuit închis din acea parte a Parisului nu a filmat nimic? De ce dispozitivele de urmărire nu mai aveau film iar camerele de luat vederi {din trafic} erau

închise? De ce la locul accidentului s-a redeschis traficul în numai câteva ore? Cine era persoana cu echipament fotografic din grupul de presă de la intrarea de la Ritz? Cine erau cei doi bărbați neidentificați de la barul hotelului? Vorbeau în engleză, privind și ascultând în jurul lor."

Mossad-ul nu era deloc interesat de relația lui Dodi cu Diana. Singurul lor scop era recrutarea lui Henri Paul ca informator. În legătură cu misteriosul fotograf: în trecut agenți ai Mossad-ului au mai pozat ca jurnaliști. Putea foarte bine să fi fost Maurice, veghind în fața hotelului. S-ar putea ca cei doi bărbați neidentificați de la barul hotelului să fi avut vreo legătură cu Mossad-ul. Dacă ar fi adevărat, acest lucru l-ar liniști fără îndoială pe Mohammed Al-Fayed.

Unii dintre colegii lui Maurice au fost de părere că dorința de a-l prinde în cursă pe Henri Paul nu era decât o dovadă în plus a faptului că Mossad-ul a exagerat și că întreprindea operațiuni internaționale imprudente; și asta fără să țină seama de urmările pe care, pe termen lung, acestea le-ar putea avea pentru serviciul secret, pentru Israel, pentru pacea în Orientul Mijlociu și în cele din urmă pentru legătura cu cel mai vechi și mai loial aliat, S.U.A. Mai mulți ofițeri susțineau chiar, că, de când cu venirea la putere în 1996 a lui Benyamin Netanyahu ca prim ministru, treburile se înrăutățiseră.

Un veteran al serviciului secret israelian a afirmat: „Oamenii văd că cei care lucrează pentru Mossad sunt de cele mai multe ori criminali deghizați în patrioți. Lucrul acesta ne face rău nouă și moralității noastre, iar până la urmă va avea un efect negativ asupra relațiilor Mossad-ului cu alte servicii secrete."

Un alt ofițer important a fost la fel de direct: „Netanyahu se comportă ca și cum Mossad ar face parte din propria-i versiune a curții regelui Arthur; face ceva nou în fiecare zi pentru a nu se plictisi cavalerii. Asta-i motivul pentru care lucrurile au mers așa de prost în ultimul timp în cadrul serviciului. Să tragem un semnal de alarmă înainte să fie prea târziu."

Prima lecție pe care am învățat-o într-un sfert de secol de când scriu despre serviciile secrete este că decepția și dezinformarea sunt uneltele de bază ale acestora, la fel ca și răzbunarea, corupția, șantajul și, uneori, asasinatul. Agenții sunt învățați să mintă, să se folosească și să abuzeze de prietenii; sunt opusul dictonului care afirmă că un gentleman nu citește niciodată scrisorile altuia.

Le-am observat comportamentul în timpul investigațiilor pe care le-am făcut în legătură cu numeroasele scandaluri legate de spionii Războiului Rece: trădarea

secretelor privitoare la bomba atomică americană de către Klaus Fuchs și compromiterea MI5 și MI6 britanice de către Guy Burgess, Donald Maclean și Kim Philby. Cu toții își aleseseră drept motto cuvintele trădare și duplicitate. Tot eu am fost unul dintre primii scriitori care a aflat despre obsesia pe care CIA o avea față de controlul minții, preocupare pe care Serviciul a fost constrâns s-o recunoască la zece ani de la publicarea cărții mele pe aceeași temă, *Jour-ney into Madness*. Negarea este arta neagră a serviciilor secrete, artă de mult perfecționată.

Totuși, în aflarea adevărului am fost foarte mult ajutat de doi ofițeri profesioniști ai serviciului secret: Joachim Kraner, defunctul meu socru, care după al doilea război mondial a condus o rețea MI6 în Dresda, și Bill Buckley, fost șef CIA în Beirut. Fizic se asemanau foarte mult; amândoi erau înalți, slabi, îngrijiți și foarte siguri pe ei. În ochi nu le puteai citi prea multe - doar dacă le erai simpatic sau nu. Înzestrați cu o inteligență sclipitoare, criticau usturător din când în când Serviciile pe care le slujiseră.

Ambii îmi aminteau în permanență cât de multe se pot învăța din ceea ce Bill numea „șoaptele din umbră”: o ambuscadă mortală dintr-o alee fără nume; o nouă operațiune care putea să anuleze ani informație, aparent neînsemnată, care de vădite relații amicale politice; o mică putea completa un puzzle important. Joachim avea o vorbă: „uneori, niște cuvinte aruncate în vânt îți pot schimba punctul de vedere”.

Mândri să practice ceea ce ei numeau „a doua meserie ca vechime în lume”, cei doi nu numai că îmi erau prieteni, dar m-au convins că serviciile secrete sunt cheia înțelegerii totale a relațiilor internaționale, politicii globale și diplomației - și, bineînțeles, a terorismului. Datorită lor am avut contacte cu un număr de servicii și agenții secrete: BND (Germania) DGSE (Franța) ; CIA; serviciile secrete canadiene și britanice.

Joachim a murit după ce a ieșit la pensie; Bill a fost ucis de funda-mentaliștii islamici care îl sechestraseră în Beirut și care au declanșat criza ostaticilor vestici în oraș.

Tot prin ei am cunoscut membri ai serviciului secret israelian care la început mi-au dat informații despre trecutul lui Mehmet Aii Agca, fanaticul turc ce încercase să-l asasineze pe Papa Ioan Paul în piața Sf. Petru din Roma, în mai 1981. Contactele au fost stabilite de Simon Wiesenthal, renumitul „vânător” de naziști, și prețioasă sursă pentru Mossad timp de peste 40 de ani. Datorită renumelui și reputației sale,

Wiesenthal încă mai are uși deschise peste tot, mai ales la Washington.

În același oraș, în martie 1986, am aflat ceva în plus despre încâlcitele relații dintre serviciile secrete americane și cele israeliene. Măaflam acolo pentru a-l intervieva pe

William Casey, pe atunci directorul CIA, pentru cartea mea, Journey into Madness, care tratează și subiectul morții lui Bill Buckley.

În ciuda costumului lui de comandă, Casey era o figură patetică. Cât timp am stat de vorbă într-un club din Washington, i-am observat figura palidă, cu maxilare proeminente, și ochii roșii; arăta de parcă cei cinci ani de conducere a CIA îl vlăguiseră de tot.

La un pahar de apă minerală mi-a confirmat condițiile întâlnirii noastre. Fără notițe, fără înregistrări; tot ce urma nu erau decât informații de bază. A scos apoi o foaie de hârtie pe care erau tipărite datele sale biografice. Se născuse la New York la data de 13 martie 1913 și absolvise dreptul în 1937, la Universitatea St. John. După ce

în 1943 fusese recrutat de Marina Statelor Unite, la câteva luni a fost transferat la Oficiul Serviciilor Strategice, predecesorul CIA. În 1944 devenea șeful serviciului secret OSS în Europa. Este numit apoi șeful Comisiei de Schimburi și Pază (1971-1973); apoi a urmat o ascensiune rapidă, fiind numit secretar adjunct de stat al afacerilor economice (1973-1974); președinte al Băncii de Export-Import a Statelor Unite (1974-1976); și

membru al Comisiei Consultative cu privire la Serviciile Secrete Internaționale ale președintelui (1976-1977). În 1980 este numit conducătorul reușitei campanii pentru președinție a lui Ronald Reagan. Un an mai târziu, la 28 ianuarie 1981, Reagan îl numește în funcția de DCI, ajungând astfel cel de-al 13-lea om care a deținut cea mai importantă funcție în cadrul servicii lor secrete ale Statelor Unite ale Americii.

După ce i-am spus că fusese omul potrivit la locul potrivit, Casey a mai luat o gură de apă și a mormăit că nu dorea să „intrăm în detalii personale”.

Si-a băgat foaia înapoi în buzunar și a așteptat apoi atent prima mea întrebare: ce-mi putea spune despre Bill Buckley, care, în urmăcu aproape doi ani, pe data de 16 martie 1984 - fusese sechestrat la Beirut, iar acum era mort. Vroiam să știu ce făcuse CIA-ul ca să-l salveze. Stătusem ceva timp în Orientul Mijlociu, inclusiv în Israel, încercând să pun lucrurile cap la cap.

„Ai vorbit cu Admoni sau cu vreunul din oamenii lui?” mă întrerupse Casey.

În 1982, Nahum Admoni devenise șeful Mossad-ului. Printre cunoscuții ambasadei era știut că un om rece și fără scrupule. Casey l-a caracterizat ca pe „un evreu care și-ar dori să câștige un concurs de urinat într-o noapte ploioasă la Gdansk”. Mai exact, Admoni se născuse la Ierusalim în 1929 din părinți polonezi emigranți. Scolit la Rehavia Gymnasium, și-a dezvoltat aptitudini lingvistice care l-au ajutat să îmbrace uniforma de locotenent al serviciului secret în Războiul de Independență din 1948.

„Admoni poate să priceapă vreo sase limbi străine”, a opinat Casey.

Mai târziu, Admoni a studiat relațiile internaționale la Berkeley și apoi le-a predat la școală Mossad de la marginea Tel Aviv-ului. Mailucrase și sub acoperire în Etiopia, Paris și Washington, unde stabilise legături trainice cu predecesorii lui Casey: Richard Helms și William Colby. Aceste promovări l-au ajutat pe Admoni să devină un birocrat al serviciului secret care știa să se folosească de cuvinte și care, după cum a spus Casey, o dată ce a ajuns șeful Mossad-ului, „a știut să țină bine cârma. Cum era un om sociabil, se pricepea la femei, la fel de bine cum știa ce era mai bine pentru Israel.”

Portretul făcut de Casey era cel al unui agent care, după cuvintele lui, „a ajuns în frunte pentru că s-a priceput să nu-și calce șefii pe bătăături.”

Ceea ce mi-a spus în continuare a fost pe același ton bombănit.

„Nimeni nu te poate surprinde, ca cineva pe care l-ai considerat prieten. Până să ne dăm seama că Admoni nu avea de gând să miște nici un deget, Bill Buckley era deja mort. Mai ții minte cum era pe atunci? Masacraseră aproape o mie de palestinieni în cele două tabere de refugiați de la Beirut. Forțele Creștine Libaneze i-au omorât; evreii simțeau că se întorsese roata din Biblie. Ce-i drept e că Admoni era mână în mână cu criminalul, cu Gemayel.” gashir Gemayel a fost conducătorul grupării

Falangiste, iar mai târziu a devenit președintele Libanului.

Si Cemayel era al nostru, da' n-am avut niciodată încredere în nenorocitul ăla. Iar Admoni fusese permanent mână în mână cu el, cât timp Buckley era torturat. N-avem nici cea mai mică idee unde anume în Beirut puteau să-l țină ostatec. L-am rugat pe Admoni să afle. A zis că se rezolvă. Și am tot așteptat. Ne-am trimis cei mai buni oameni la Tel-Aviv să coopereze cu Mossad-ul. Nu era o problemă de bani. Iar Admoni ne tot promitea că se rezolvă.”

Casey a mai sorbit puțină apă, părând că re trăiește acele momente. Ce a spus în continuare a sunat ca verdictul unui proces.

„Următoarea mutare a lui Admoni a fost să ne spună că OEP pusese la cale răpirea. Noi știam că israelienii erau gata oricând să dea vina pe Yasser Arafat pentru cel mai neînsemnat incident, așa că nu l-am crezut la început, însă Admoni

era foarte convingător. Ne-a dat multe motive să-l credem. Până să ne dăm seama că nu era mâna lui Arafat, era mult prea târziu ca să-l mai salvăm pe Buckley. Ceea ce nu știam era că de fapt Mossad-ul nu juca cinstit - dădea arme Hezbollah-ului ca să-i omoare pe evrei, iar pe de altă parte, le dădea evreilor arme, ca să-i omoare pe palestinieni.”

Părerea mai mult decât sigură a lui Casey, cu privire la ceea ce credea CIA că se întâmplase cu Bill Buckley era că Mossad-ul nu făcuse nimic să-l salveze, sperând, astfel, să dea vina pe OEP, spulberând, astfel, planurile lui Arafat de a intra în grațiile Washingtonului - pune astfel într-o cu totul altă lumină relațiile de presupusă prietenie a două servicii secrete.

În felul acesta Casey a dovedit că între Statele Unite și Israel mai erau și alte legături în afara operelor de caritate și a altor manifestări ale solidarității americano-israeliene, lucru care a transformat Israelul într-o regiune extrem de puternică din cauza fricii arabilor.

Înainte să ne despărțim, Casey mi-a mai spus un ultim lucru: „O națiune își înființează serviciul secret de care are nevoie. America pune accentul pe expertize tehnice pentru că urmărim mai degrabă să descoperim, decât să dominăm în secret. Israelienii lucrează altfel. Mossad-ul, în mod deosebit, își asociază acțiunile cu cele de supraviețuire a țării.” Această atitudine a făcut ca mult timp Mossad-ul să rămână imun la alegeri. Dar, în timpul a doi ani de cercetări pentru cartea de față, o serie de greșeli - uneori scandaluri - au făcut ca serviciul să intre în conștiința publică. Au fost puse întrebări și, cum răspunsurile întârziiau mai mereu, au început să apară găuri în armura pe care o purta Mossad-ul pentru a se proteja de lumea înconjurătoare.

Am vorbit cu mai bine de o sută de persoane care aveau de-a face direct sau indirect cu serviciul secret israelian sau cu alte agenții. Mulți m-au sfătuit să mă leg de evenimente mai recente și mi-au spus că trecutul ar trebui invocat numai dacă vroiam să ilustrez evenimente relevante pentru rolul Mossad-ului. Multe dintre interviuri le-am avut cu persoane care nu mai fuseseră intervievate; de cele mai multe ori, nici o dovadă nu putea produce nici cea mai simplă explicație pentru comportamentul lor sau al altora. Mulți dintre ei au fost surprinzător de sinceri, deși nu toți au vrut să-și dezvăluie identitatea, în ceea ce-i privește pe cei din serviciul Mossad, legea israeliană le interzice să-și dezvăluie numele sau să-l dea publicității. Unele dintre sursele non-israeliene au cerut și au primit garanția anonimatului.

Deși ziarele încearcă să publice tabele cu numele agenților, acest lucru e aproape imposibil. Anonimatul este păstrat cu sfințenie, iar unii doresc să fie amintiți în astfel de pagini doar printr-un pseudonim sau prin prenumele adevărat: și, totuși, asta nu le face mărturia cu nimic mai puțin plauzibilă. Motivele personale pentru ruperea tăcerii ar putea fi multe: nevoia de a deveni cunoscuți mai târziu; dorința de a-și justifica acțiunile; memoriile unui om în vârstă sau poate chiar nevoia de a-și ispăși păcatele. Același lucru este valabil și pentru cei care au acceptat să-și dea numele.

Dar, poate că cel mai bun motiv care i-a împins să rupă tăcerea era o teamă reală la gândul că organizația pe care au slujit-ocu mândrie e din ce în ce mai amenințată din interior - si că singura soluție de a o salva ar fi fost să dezvăluie ceea ce făcuse în trecut si ceea ce face în prezent. Însă, pentru o înțelegere totală, trebuie știut de ce

și cum a fost creat serviciul secret.

CAPITOLUL 2

Înainte de început

Încă de la răsăritul soarelui, credincioșii veniseră la cel mai sfânt zid din lume, ultima rămășiță a celui de-al doilea Templu din Ierusalim¹ al lui Irod cel Mare², Zidul

Plângerii³.

Funcționari publici mergeau alături de păstori din dealurile din apropierea Ierusalimului; tineri care tocmai primiseră comuniunea de bar mitzvah⁴ îi însoțeau cu mândrie pe bărbații în vârstă. Profesori de la sinagogi mergeau umăr la umăr cu vânzători care veniseră tocmai de la Haifa, Tel-Aviv, sau satele de la Marea Calilee.

Toți erau îmbrăcați în negru, aveau câte o carte de rugăciuni, si stăteau în fața zidului înalt recitând frânturi din Scriptură.

Asta făcuseră evreii de-a lungul secolelor, însă Sabatul⁵ din acea vineri de septembrie 1929 era diferit. Rabinii le ceruseră oamenilor să participe în număr cât mai mare la rugăciunea publică si să-si arate hotărârea si dorința de a face acest lucru. Aceasta se vroia nu numai o expresie a credinței lor, dar si un simbol vizibil al sionismului⁶ - si o aluzie că populația arabă care devenise cu mult mai numeroasă nu-i va putea intimidă.

De luni de zile umblau zvonuri potrivit cărora populația musulmană era din nou foarte deranjată de ceea ce ei considerau expansiune sionistă. Aceste temeri începuseră încă din 1917, o dată cu Declarația Balfour⁷ și angajamentul ce fusese luat atunci, cu privire la fostul pământ evreiesc din Palestina. Pentru arabii care locuiau acolo si care-si puteau frasa arborele genealogic până în vremea Profetului, aceasta era o mare ofensă. Pământul pe care îl munciseră timp de secole era amenințat, și exista chiar riscul luării acestuia de către sionisti si de către protectorii lor britanici, care veniseră la sfârșitul celui de-al doilea război mondial si puseseră Palestina sub mandat. Britanicii guvernaseră la fel cum făcuseră si în alte părți ale imperiului, încercând să împace ambele tabere. Numai că tactica respectivă n-a fost decât un drum sigur către dezastru. Tensiunea dintre evrei si arabi a crescut. Au avut loc conflicte si vărsări de sânge, de obicei acolo unde evreii vroiau să-si construiască sinagogi si temple, însă evreii țineau

morțiș să-si exercite „dreptul la rugăciune” la Zidul Plângerii din Ierusalim. Pentru ei aceasta constituia esența credinței lor.

Pe la ora prânzului, ora rugăciunii „shema”, se adunaseră cam o mie de oameni care citeau cu voce tare din vechea Scriptură înaintea zidului de gresie galbenă. Linia melodică a vocilor lor își avea propria cadență liniștitoare.

Apoi, cu o iuțea uimitoare, proiectilele- pietre, sticle sparte și cutii de metal umplute cu pietriș - au început să fie aruncate peste ei. Asaltul era lansat de arabi ascunși strategic în jurul Zidului. Primul foc de armă a răsunat din muscheta unui trăgător musulman de elită. Evreii au căzut la pământ și au fost târați de acolo de ceilalți care încercau să se salveze. Ca prin minune, nu au fost semnalate victime, deși răniți fuseseră cu zecile.

În acea noapte, liderii Yishuv⁸, comunitatea evreiască din Palestina, s-au întrunit. Și-au dat repede seama că deși plănuiseră cu grijă demonstrația, nu avuseseră în vizor un lucru esențial: un posibil atac arab.

Unul dintre cei prezenți la adunare a vorbit în numele tuturor: „Trebuie să ne amintim ce scrie în Scriptură. De la Regele David înapoi, poporul nostru s-a bazat pe informații sigure.”

La o cafea turcească și o plăcintă, s-au pus bazele a ceea ce urma să devină ulterior cel mai grozav serviciu secret din lumea modernă: Mossad-ul. Însă până la înființarea lui trebuia să mai treacă un sfert de secol. Tot ce au putut sugera liderii Yishuv în acea caldă noapte de septembrie ca primul pas a fost: să strângă cât mai mulți bani cu putință și să-și sfătuiască vecinii să facă la fel. Bani erau să fie folosiți pentru mituirea acelor arabi încă toleranți cu evreii, care îi puteau preveni în

legătură cu eventualele atacuri. Între timp, evreii aveau să-si exercite în continuare dreptul de a se ruga la Zidul Plângerii. Nu aveau să se mai bazeze pe englezi pentru protecție ci pe Haganah⁹, nou formată miliție evreiască. În lunile următoare, avertismentele și prezența miliției au intimidat atacurile arabe. Calmul relativ dintre arabi și evrei a fost restabilit în următorii cinci ani. În acea perioadă, evreii au continuat să-și extindă pe ascuns rețeaua de informații secrete. Aceasta nu avea încă un nume sau o conducere oficială. Arabii erau recrutați pe criterii ad-hoc: negustori ambulanți din partea arabă a Ierusalimului și lustragii care curățau cizmele ofițerilor mandatați erau plătiți laolaltă cu studenți de la prestigiosul Colegiu Arab Rouda, cu profesori și oameni de afaceri. Orice evreu putea recruta un spion arab; singura condiție era să nu existe mai multe variante pentru aceeași informație, încet dar sigur, Yishuv a obținut informații importante nu numai despre intențiile arabilor, dar și despre cele ale englezilor.

Venirea lui Hitler la putere în 1933 a marcat începutul exodului evreilor nemți către Palestina. În 1936 peste 300 000 străbătuseră deja Europa; mulți rămăseseră săraci lipiți până să ajungă pe Pământul Sfânt. Totuși, într-un fel sau altul, Yishuv le-a făcut tuturor rost de hrană și locuințe, în 3 luni, evreii depășiseră deja o treime din populația țării. Arabii au reacționat ca și în alte dați: din minaretele a o sută de moschei, preoții musulmani le-au cerut într-un singur glas sionistilor să se întoarcă de unde au plecat.

În fiecare mafafeth arăbesc, locul de întâlnire al consilierilor arabi, s-au ridicat aceleași voci protestatere: Trebuie să-i împiedicăm pe evrei să ne ia pământul; trebuie să-i împiedicăm pe englezi să le mai dea arme și să-i antreneze.

De cealaltă parte, evreii susțineau exact contrariul, că englezii îi încurajau pe arabi să fure pământul care le revenea pe cale legală.

Englezii au încercat în continuare să împace ambele tabere - dar au eșuat, în 1936, lupte izolate s-au transformat în adevărate revolte arabe împotriva evreilor și englezilor. Cei din urmă le-au suprimat fără milă. Însă evreii și-au dat seama că era numai o chestiune de timp până când arabii aveau să lovească din nou, cu forțe noi.

Pe tot teritoriul țării, tinerii evrei se grăbeau să se alăture Haganah-ului. Treptat aceste miliții populare au devenit esența unei formidabile armate secrete: membrii lor erau extrem de rezistenți din punct de vedere fizic; trăgători de elită, ei erau la fel de șireți ca vulpile din desertul Negev.

Rețeaua informatorilor arabi era extinsă. S-a înființat un departament politic al Haganah-ului în scopul răspândirii revoltelor prin dezinformare. Cei care mai târziu aveau să devină legende ale comunității secrete israeliene au fost scolțiți în perioada de formare dinaintea celui de-al doilea război mondial. Haganah - cuvântul înseamnă „apărare” în ebraică - a devenit cel mai bine informat dintre toate serviciile Pământului Sfânt.

Cel de-al doilea război mondial a adus cu el o nouă pace tulbure în Palestina. Și evreii și arabii realizau ce i-ar fi putut aștepta în cazul în care naștii ar fi câștigat. Primele detalii despre ce se petrecea în lagărele de concentrare din Europa ajunseseră la urechile celor din Yishuv.

David Ben-Gurion¹⁰ și Yitzhak Rabin¹¹ au fost printre cei care au participat la o întrunire la Haifa în 1942. S-a convenit în unanimitate ca supraviețuitorii Holocaustului să fie aduși în patria spirituală, Eretz Israel (marele Israel). Nimeni nu putea estima numărul lor, dar toată lumea a fost de acord că sosirea refugiaților avea să reînvie confruntările cu arabii - iar de data aceasta englezii aveau să fie de partea acestora din urmă.

Anglia a susținut mereu că nu-i va primi pe supraviețuitori în Palestina după înfrângerea lui Hitler, pe motiv că s-ar crea astfel un dezechilibru al populației.

îndemnul lui Ben-Curion de a îmbunătăți capacitatea serviciului secret a fost acceptat de toți cei prezenți. Urmau să fie recrutați mai mulți informatori. De asemenea, un serviciu de contra-spionaj trebuia să descopere evreii care colaborau cu englezii și să-i găsească pe „comuniștii evrei și pe dizidenții care se ascund printre noi.” Noua unitate era cunoscută sub numele de Rigul Hegdi și era comandată de un fost legionar francez care lucra acum sub acoperire, ca și comis voiajor.

În curând, acesta avea să miluiască femei căsătorite cu ofițeri britanici, comercianți care făceau afaceri cu englezii; patroni de cafenele care îi aveau drept clienți. Dis-de-dimineată, criminalii erau aduși în fața curții marțiale de campanie a Haganah-ului; cei vinovați erau fie bătuți crunt fie executați pe dealurile Iudaice cu un glonte în ceafă. Această tactică e precursora durității pe care avea să o aplice Mossad-ul. până în 1945, Haganah-ul adăugase o unitate însărcinată cu procu-area de arme. Curând, armele din depozitele secrete ale italienilor și nemților, capturate în Africa de Nord după înfrângerea lui Rommel, erau transportate ilegal din Deșertul Sinai, din Egipt în Palestina, de către soldații evrei care luptau alături de aliați. Armele au fost transportate cu camioane vechi și cu caravane de cămile, și au fost depozitate în pustiu, în peșteri, acolo unde diavolul a încercat să-l ademenească pe Iisus. O ascunzătoare era aproape de locul unde manuscrisele eseniene de la Marea Moartă așteptau să fie descoperite¹².

După ce s-a terminat războiul, cu înfrângerea Japoniei în august 1945, evreii care serviseră în unitățile alianțelor militare de spionaj au venit să-și pună cunoștințele în slujba Haganah-ului. Toate piesele erau așezate la locul lor pentru a face față la ceea ce prevăzuse Ben-Gurion - „războiul pentru independența noastră.”

Știa că ținta avea să fie bricha, denumirea ebraică pentru prima operație de aducere din Europa a supraviețuitorilor Holocaustului. La început au venit cu sutele, apoi cu miile, și la urmă cu zecile de mii. Mulți încă mai purtau uniforme din lagărele de concentrare, fiecare avea un tatuaj cu un număr de identificare dat de naziști. Trecuseră Balcanii cu mașina sau cu trenul și apoi străbătuseră Mediterana până în Israel. Toate vasele disponibile fuseseră cumpărate sau închiriate de agențiile umanitare evreiești din Statele Unite, - de multe ori la prețuri excesive: nave de voiaj cu aburi, nave de coastă, platforme pentru debarcare pe plajele din

Normandia, vase fluviale; orice putea pluti era bun. Nu se mai auzise de o asemenea evacuare de la

Dunkerque¹³, din 1940.

În așteptarea supraviețuitorilor, pe plajele dintre Haifa și Tel-Aviv se aflau chiar unii dintre ofițerii britanici care fuseseră transportați cu feribotul în Anglia de la Dunkerque. Erau acolo pentru a duce la îndeplinire ordinul guvernului lor de a-i ține la distanță pe supraviețuitorii Holocaustului. Au fost și conflicte urâte, dar și situații în care soldații, probabil aducându-și aminte de propria salvare, au trecut cu vederea câte o barcă plină cu refugiați care se chinuiau să ajungă la mal.

Ben-Gurion a decis că astfel de acte de compasiune nu erau de ajuns. Venise timpul ca Mandatul să se încheie. Lucru posibil doar prin forță, în 1946, acesta unise deja mișcările secrete evreiești disperate. Izvorât din neobositul spirit al celor care ajunseseră primii pe cel pământ, ordinul de a se lansa o gherilă de război împotriva englezilor și a arabilor a fost dat.

Orice comandant evreu știa că avea de a face cu o acțiune foarte periculoasă: luptând pe ambele fronturi riscau să-și epuizeze aproape toate resursele. Consecințele unei eventuale înfrângeri ar fi fost extrem mijloace. Au fost semnalate atrocități de grave. Ben-Gurion a ordonat folosirea oricăror în ambele tabere. Evreii suspectați de colaborare cu Haganah-ul erau executați. Soldații englezi erau împușcați iar barăcile lor, bombardate. Sate arăbești erau incendiate. Totul era făcut cu o cruzime care amintea

de vremurile medievale.

Pentru Haganah, serviciul de spionaj era vital, măcar ca să dezinformeze pentru a da impresia englezilor și arabilor că evreii aveau mult mai mulți oameni decât puteau aduna. Englezii s-au trezit implicați într-o vânătoare de vrăjitoare, în rândul forțelor mandatate, moralul începea să scadă.

Statele Unite au încercat să încheie o înțelegere în primăvara lui 1949, îndemnând Marea Britanie să accepte în Palestina 100 000 de supraviețuitori ai Holocaustului. Cererea a fost respinsă și astfel luptele crâncene au continuat, în sfârșit, în februarie 1947, Marea Britanie a căzut de acord să părăsească Palestina până la începutul lui mai 1948, Din acel moment, Națiunile Unite aveau să se confrunte cu problemele legate de ceea ce urma să devină statul Israel.

Realizând că mai era nevoie de un ultim conflict cu arabii pentru a se asigura că noua formată națiune nu avea să fie distrusă înainte de înființare, Ben-Gurion și comandanții săi știau că trebuiau să depindă în continuare de un serviciu secret superior. Au fost

obținute informații vitale despre moralul arabilor și forța lor militară. Spionii evrei plasați în Cairo și Amman au furat planurile de atac ale armatelor egiptene și iordanene. Când a început ceea ce s-a numit Războiul de Independență, israelienii au dobândit victorii militare spectaculoase, însă Ben-Gurion și-a mai dat seama că, atât timp cât aveau să dureze luptele, eventualele victorii trebuiau clasificate clar în militare și politice. Când în cele din urmă victoria a avut loc în 1949, această diviziune nu fusese încă bine

stabilă - ceea ce a dus la certuri în cadrul serviciului israelian de informații asupra responsabilităților pe timp de pace.

În loc să trateze situația cu precizia sa caracteristică, Ben-Gurion, în calitate de prim ministru al Israelului, a alcătuit cinci servicii secrete care aveau să opereze în țară și în străinătate. Cele de peste ocean au luat modelul serviciilor britanice și franțuzești. Acestea două se învoiseră deja să colaboreze cu Israelul. S-a stabilit de asemenea un contact și cu Oficiul Serviciilor Strategice ale Statelor Unite (OSS) din Washington prin intermediul șefului de contraspionaj din Italia, James Jesus Angleton. Legătura sa cu tinerii spioni israelieni avea să joace un rol decisiv în eventualele relații care se puteau realiza între cele două servicii secrete.

Totuși, în ciuda începutului promițător pe care l-a avut, visul lui Ben-Gurion de a alcătui o organizație secretă integrată care să lucreze în armonie s-a spulberat o dată cu încercările națiunii care se lupta și ea, pentru identitate, în timp ce miniștrii și oficialii luptau pentru putere și ranguri înalte, aspectele de bază și cele mai importante erau lăsate de-o parte. La fiecare nivel erau neînțelegeri. Cine trebuia să coordoneze strategia generală a serviciului? Cine trebuia să evalueze informațiile neprelucrate? Cine va recruta spioni? Cine le va vedea mai întâi rapoartele? Cine va interpreta informațiile respective pentru liderii politici ai țării?

Nicăieri glumele nu erau la fel de acide ca între Ministerul Afacerilor Externe și cel al Apărării, amândouă disputându-și dreptul de a opera în străinătate. Isser Harel, pe atunci un tânăr agent, spunea despre colegii săi că aceștia „vedeau munca serviciului secret într-o lumină romantică și plină de aventuri. Se credeau experți în toate... și căutau să se comporte precum spionii internaționali din filme, care se bucurau de faimă în timp ce trăiau în umbra unei linii bine trasate între lege și corupție.”

Între timp oamenii continuau să moară, uciși de bombele și capcanele teroriștilor arabi. Armatele Siriei, Egiptului, Iordaniei și Libanului încă mai amenințau. La rândul lor, arabii erau gata să lanseze jihad-ul, războiul sfânt. Nici o altă națiune nu mai văzuse lumina zilei într-un mediu mai ostil ca cea a Israelului.

Pentru Ben-Gurion, felul în care era privit de popor ca un protector, așa cum fuseseră mereu considerați marii lideri israelieni, era aproape un sentiment mesianic. Dar știa că nu era profet ci numai un luptător îndârjit care câștigase Războiul de Independență împotriva arabilor, și aceasta cu forțe combinate care le depășeau de 20 de ori pe cele de care dispunea. Nu se mai înfăptuise un triumf asemănător de când David îi înfrânsese pe Coliat și pe Filistenii.

Cu toate acestea, inamicul nu dăduse bir cu fugiții. Devenise mai inteligent și cu mult mai nemilos. Lovea asemenea unui hoț, pe timp de noapte, ucigând fără muștrări de conștiință, înainte să dispară fără urmă.

Timp de 4 ani lungi, rivalitatea, scandalurile și vorbele tăioase au fost ceva obișnuit la întâlnirile prezidate de Ben-Curion, la care acesta încerca să rezolve problemele din cadrul serviciului secret. Un promițător plan lansat de Ministerul Afacerilor Externe, acela de a folosi un diplomat francez ca spion în Cairo, a fost respins de Ministerul Apărării. Vroia să-și folosească proprii oameni. Ofițerul tânăr trimis în Egipt, fără experiență în domeniul muncii de spionaj, a fost prins în câteva săptămâni de agenții serviciului egiptean de securitate. S-a aflat că agenții israelieni din Europa lucrau pe piața neagră pentru a-și finanța munca din cauza bugetului oficial insuficient alocat pentru activitățile de spionaj, încercările de recrutare a forțelor druze din Liban s-au încheiat atunci când agențiile secrete israeliene rivale n-au căzut de acord asupra modului în care aceștia aveau să fie folosiți. De obicei, planurile grandioase erau distruse de suspiciuni mutuale. Peste tot era numai ambiție oarbă.

Oamenii momentului - ministrul israelian de externe, șeful de stat major, ambasadorii - se luptau pentru impunerea supremației serviciului lor favorit. Unul vroia ca ținta să fie acumularea de informații politice și economice. Un altul era de părere că spionajul trebuia să se ocupe strict de puterea militară a inamicului. Ambasadorul din Franța a insistat ca serviciul secret să opereze așa cum făcuse Rezistența franceză în cel de-al doilea război mondial, cu mobilizarea fiecărui evreu din țară. Ambasadorul de la Washington vroia să-și protejeze spionii cu o acoperire diplomatică și „să-i integreze în munca de rutină a ambasadei, pentru a-i scăpa astfel de orice suspiciune."

Ambasadorul de la București vroia ca spionii lui să ia modelul KGB-ului și fie la fel de duri. Ambasadorul de la Buenos Aires a cerut ca agenții "se concentreze pe rolul Bisericii catolice în a-i ajuta pe naziști să se stabilească în Argentina. Ben-Gurion a ascultat răbdător fiecare propunere în parte.

Intr-un târziu, la 2 martie 1951, i-a chemat pe șefii celor 5 agenții de spionaj la el în birou. Le-a comunicat că intenționa să includă activitățile serviciilor secrete israeliene din străinătate într-o nouă agenție numită Ha Mossad le Teum, „Institutul pentru

Coordonare." Acesta urma să aibă un buget inițial de 20 000 de lire israeliene, din care 5 000 urmau să fie folosite pentru „misiuni speciale, dar numai cu acordul meu." Noul serviciu își va selecta personalul dintre angajații agențiilor secrete deja existente, în activitățile de zi cu zi, noua agenție se va numi exclusiv

Mossad.

„Pentru toate scopurile administrative si politice," Mossad-ul se va afla sub jurisdicția Ministerului de Externe. Cu toate acestea, din echipa sa vor face parte ofițeri de la conducerea superioară a celorlalte organizații din cadrul serviciului secret israelian: Shin Bet, securitate internă; Aman, spionaj militar, spionaj aerian si spionaj naval.

Funcția ofițerilor va fi de a ține Mossad-ul informat în legătură cu cerințele exacte ale „clienților." în cazul neînțelegerilor legate de misiuni, problemele vor fi dezbătute în biroul primului ministru.

Ben-Gurion a explicat totul în stilul său direct caracteristic. „Veți da Mossad- ului lista voastră de cumpărături. Mossad-ul va procura apoi bunurile cerute. Nu e treaba voastră să știți de unde le-au procurat sau cât s-a plătit pentru ele."

Ben-Gurion avea să se comporte ca un comitet de supraveghere al noului serviciu, într-o notă adresată primului director general al serviciului, Reuven Shiloah, primul ministru a ordonat ca „Mossad-ul să lucreze sub supravegherea mea, să acționeze conform instrucțiunilor mele si să mă țină în permanență la curent cu tot ceea ce se întâmplă."

Regulile de bază fuseseră stabilite.

La douăzeci de ani după ce acei evrei se adunaseră la Ierusalim într-o noapte de septembrie din 1929 să discute despre importanța vitală a unui serviciu secret care să prevină viitoarele atacuri arabe, urmașii lor întemeiaseră un serviciu care avea să devină cel mai temut din lume.

Nașterea Mossad-ului, ca și cea a statului Israel de altfel, a fost oricum, numai ușoară nu. Serviciul a pus mâna pe un sindicat secret din Irak, care activa de câțiva ani sub controlul Departamentului Poli. tic al Forțelor de Apărare din Israel. Ținta principală a sindicatului era de a penetra eșalonul superior al armatei irakiene si să conducă o rețea clandestină de emigrare pentru a-i scoate din țară pe evreii irakieni si de a-i aduce în Israel.

în mai 1951, la exact 9 săptămâni după ce Ben-Curion a semnat ordinul de creare al Mossad-ului, spionii irakieni au atacat brusc sindicatul. Doi agenți israelieni au fost arestați, împreună cu zeci de arabi și de evrei irakieni mituiți să conducă rețeaua de

emigrare care se întindea de-a lungul Orientului Mijlociu. Douăzeci și opt de persoane au fost acuzate de spionaj. Ambii agenți au fost condamnați la moarte, 17 au primit sentințe pe viață, iar restul au fost eliberați „ca exemplu al onestității justiției irakiene.”

Cei doi agenți Mossad au fost ulterior eliberați dintr-o închisoare irakiană unde fuseseră crunt torturați, în schimbul unei sume substanțiale depuse într-o bancă elvețiană pe numele ministrului irakian de interne.

Un alt ghinion a urmat la scurt timp. Spionul Departamentului Politic din Roma, Theodore Gross, lucra acum pentru Mossad. În ianuarie 1952, Isser Harel, pe atunci șeful Shin Bet, serviciul intern de securitate al Israel-ului, a primit „dovezi incontestabile că Gross era agent dublu, plătit de serviciul secret egiptean. Harel s-a hotărât să meargă la Roma, unde l-a convins pe Gross să-l însoțească înapoi la Tel-Aviv, spunându-i că urma să fie promovat în Shin Bet. Gross a fost judecat în secret, găsit vinovat și condamnat la 15 ani. Moare în închisoare.

Nefericit, Reuven Shiloah își dă demisia ca un om care eșuase. Este înlocuit de Harel, care rămâne conducătorul Mossad-ului timp de 11 ani, conducere încă neegalată.

Membrii conducerii care l-au primit la sediul Mossad-ului în acea dimineață de septembrie, în 1952, nu au fost prea impresionați de apariția fizică a lui Harel. Abia dacă mășura 1,50 m, avea urechi clă-păuge și vorbea cu un puternic accent european; familia lui emigrase din Lituania în 1930. Hainele îi erau mototolite, de parcă ar fi dormit îmbrăcat.

Primele cuvinte adresate angajaților au fost: „Trecutul a fost. Nu se mai face greșeli. Vom merge mai departe împreună. Nu vorbim decât cu ai noștri.”

Harel a început să fie iubit de către angajații săi demoralizați. A călătorit în secret în țări arabe ostile pentru a organiza personal rețelele Mossad-ului. A intervievat pe toți cei care vroiau să se alăture serviciului, îi căuta pe cei care, la fel ca și el, aveau un trecut kibbutz.

„Oamenii de genul ăsta ne cunosc dușmanul” i-a spus unui îndrumător care i-a pus tactica sub semnul întrebării. „Ei trăiesc aproape de arabi. Au învățat nu numai să gândească precum ei ba chiar să o facă mai repede.”

Răbdarea dar și accesele de mânie ale lui Harel erau bine cunoscute; loialitatea față de cei din subordinea sa a devenit la fel de renumită. Toți cei din afara cercului său închis erau priviți cu suspiciunea de a fi „oportuniști lipsiți de scrupule.” Nu avea nimic de-a face cu persoane pe care le considera „bigoți care pozau drept naționaliști, mai ales

din punct de vedere religios." își arăta din ce în ce mai mult aversiunea față de evreii ortodocși.

Erau câțiva din aceștia și în guvernul lui Ben-Gurion care au ajuns să nu-i placă deloc pe Isser Harel, căutând apoi o cale să-l înlăture, însă șiretul șef Mossad a făcut tot ce a putut să se țină aproape de un alt kibbutznik, primul ministru.

A ajutat faptul că acum acțiunile Mossad vorbeau de la sine. Agenții lui Harel contribuiseră la succesul conflictelor din Sinai împotriva egiptenilor. Avea spioni plasați în fiecare capitală arabă, care asigurau un flux continuu de informații neprețuite. O altă lovitură a venit când a călătorit la Washington în 1945 pentru a-l întâlni pe Allen Dulles, care tocmai preluase conducerea CIA. Harel i-a dăruit vechiului spion un pumnal pe care erau gravate cuvintele lui David: „Gardianul Israelului nu se odihnește și nu doarme niciodată.”

Dulles a replicat: „Puteți conta pe mine.”

Aceste cuvinte au creat un parteneriat între Mossad și CIA. Dulles a aranjat ca Mossad-ul să aibă echipament de ultimă oră: dispozitive de ascultat și de reperat, camera cu telecomandă și o serie de accesorii despre care Harel a recunoscut că nu mai auzise niciodată. Cei doi au mai format de asemenea primul „canal de SOS” care făcea legătura între cele două servicii, și prin care acestea puteau comunica prin telefon pe cale sigură în cazul vreunei urgențe. Prin acest canal se evitau efectiv legăturile diplomatice normale, spre părerea de rău a Departamentului de Stat și al Ministerului de Externe israelian.

În 1961, Harel a pus la cale operațiunea de a aduce în țară mii de evrei marocani. Un an mai târziu, neobositul șef Mossad se afla în sudul Sudanului unde-i ajuta pe rebelii pro-israelieni împotriva regimului, în același an l-a ajutat pe Regele Haile Selassie al Etiopiei să înăbușe un puci. Monarhul fusese mult timp un aliat al Israelului.

Însă acasă, evreii ortodocși din cabinet deveneau din ce în ce mai gălăgioși, plângându-se că Isser Harel devenea supărător de autoritar și din ce în ce mai indiferent față de sensibilitățile lor religioase, că era un om care nu asculta de nimeni și care aspira probabil chiar la cea mai înaltă funcție de stat. Cum Ben-Gurion avea urechi în toate părțile, relațiile dintre el și Harel s-au mai răcit. De unde la început îi dăduse lui Harel mână liberă, acum îi cerea rapoarte despre cele mai mici detalii ale operațiunilor. Lui Harel nu-i plăcea să simtă lațul strângându-se, însă nu a spus nimic. Campania împotriva sa începuse să se intensifice.

În februarie 1962, insinuările s-au unit asupra sorții unui băiețel de opt ani,

Joselle Schumacher. În urmă cu doi ani, copilul fusese răpit de o sectă ultra-ortodoxă.

Bunicul din partea maternă a băiatului, Nahman Shtarkes, era membru al sectei Neturei Karta, „Gardienii Zidurilor Ierusalimului.” Era suspectat de complicitate la răpire. Deși poliția căutase peste tot, nu se știa nimic despre locul unde putea fi copilul. Nahman a fost închis pentru puțin timp când a refuzat să coopereze cu investigatorii. Evreii ortodocși l-au transformat pe bătrân într-un martir; mii de oameni au demonstrat cu pancarde, spunând că Ben-Gurion nu se deosebea de nimic de naziști dacă băgase la închisoare un bătrân. Nahman a fost eliberat pe „caz de boală”. Protestele au continuat.

Sfătuitoarii politici ai lui Ben-Gurion l-au avertizat că din cauza celor întâmplătoare riscă să piardă următoarele alegeri. Ba chiar mai mult, în cazul unui eventual război cu arabii, unele dintre grupurile ortodoxe îi puteau susține pe aceștia. Motivată, primul ministru l-a chemat și a ordonat Mossad-ului să-l găsească pe băiat. Harel

s-a opus ustinând că serviciul nu se ocupa cu așa ceva. Cum avea să declare ulterior: Atmosfera se răcise complet. Mi-a repetat că îmi dădea un ordin, l-am răspuns că trebuia să citesc măcar dosarul poliției. Primul ministru mi-a spus că aveam o oră la

dispoziție.”

Dosarul era mare, însă în timp ce-l citea, lui Harel i-a venit o idee -dreptul ca părinții să-și poată crește copiii fără să fie constrânși de vreo credință religioasă extremă.

Joselle se născuse în martie 1953 ca fiu al lui Arthur și al Idei Schumacher. Din cauza problemelor financiare, băiatul a fost trimis să locuiască împreună cu bunicul la Ierusalim. Copilul s-a trezit acolo într-o enclavă religioasă, izolat spiritual de restul orașului. Treptat, Nahman i-a făcut cunoscute nepotului legile sectei. Când părinții băiatului au venit în vizită, Nahman i-a criticat aspru pentru atitudinea lor religioasă libertină.

Bătrânul făcea parte dintr-o generație pe care credința o ajutase să supraviețuiască Holocaustului. Fiica și ginerele lui Nahman simțeau nevoia să se integreze în tânăra generație. Astfel, destul de des, rugăciunile ajungeau pe locul doi pe lista lor de priorități.

Plictisiți de criticile permanente ale lui Nahman, părinții lui Joselle i-au cerut băiatul înapoi. Bunicul s-a împotrivit, spunând că mutarea lui ar însemna întreruperea vieții de rugăciune care i-ar servi băiatului mai târziu. Se certaseră destul de rău. Apoi, la următoarea vizită în Ierusalim, Joselle dispăruse.

Vechii evrei și cei ortodocși s-au legat de incident pentru a scoate în evidență problema care continua să împartă națiunea, și care era exemplificată de Partidul Muncitoresc al

lui Ben-Gurion, în stare să supraviețuiască la putere numai prin unirea mai multor grupuri parlamentare religioase, în schimb, aceste grupuri au obținut mai multe concesii de la strictele legi ortodoxe, însă voiau în permanență mai mult. Evreii liberali cereau ca Joselle să fie redat familiei.

După ce a citit dosarul, Isser Harel i-a spus lui Ben-Gurion că va mobiliza resursele Mossad-ului. A alcătuit o echipă formată din 40 de agenți ca să-l găsească pe băiat. Mulți dintre ei s-au opus operațiunii, gândind că astfel le era irosit talentul.

El i-a făcut să tacă numai prin câteva cuvinte:

„Deși acțiunea nu se ridică la nivelul nostru, aceasta rămâne totuși foarte importantă. Si e importantă din punct de vedere social si religios. Este importantă pentru că e în joc prestigiul si autoritatea guvernului. Este importantă pentru cauzele umane pe care le include.” în primele săptămâni de investigații, echipa descoperea cât de inci-tantă avea să fie operațiunea.

Un viitor cap Shin Bet, pe atunci agent Mossad,, si-a lăsat perciunii să crească precum ultra-ortodocșii si a încercat să li se alăture. Nu a reușit. Unui alt agent i s- a cerut să supravegheze o școală evreiască. A fost descoperit după câteva zile. Un al treilea agent a încercat să se alăture unui grup de jelitori hasidici ce călătoreau la Ierusalim să-și îngroape o rudă. A fost repede demascat când n-a fost în stare să recite corect rugăciunile.

Aceste eșecuri l-au întărâtat și mai mult pe Harel. A spus echipei că era sigur de faptul că băiatul nu mai era în Israel ci undeva în Europa sau chiar mai departe. Harel a mutat sediul operațiunii într-o ascunzătoare din Paris. De acolo si-a trimis oameni în fiecare comunitate ortodoxă din Italia, Austria, Franța și Marea Britanie. Când nici așa nu a aflat nimic, si-a trimis agenții în America de Sud si Statele Unite.

Investigațiile au continuat să fie animate de niște episoade ciudate. Zece agenți Mossad au început să meargă la slujbele de dimineață dintr-o sinagogă din suburbia londoneză Hendon. Congregația furioasă a chemat poliția să-i aresteze pe „impostorii religioși” după ce, în timpul unor bătăi, li se dezlipiseră bărbile. Agenții au fost apoi eliberați în secret, la intervenția ambasadorului Israelului. Un respectat rabin ortodox a fost invitat la Paris sub pretextul că o familie bogată îl vroia pe acesta să officieze o circumcizie. A fost așteptat la aeroport de doi bărbați îmbrăcați în haine și pălării negre, sobre, de evrei ortodocși. Erau agenți Mossad. Raportul lor a avut o tentă de umor negru.

„A fost dus la un bordel din Place Pigalle, iar el habar n-avea unde intrase. Două prostituate, pe care ie plătisem în prealabil, au apărut imediat si s-au aruncat în brațele lui. l-am fotografiat cu un Polaroid si apoi i-amarătat pozele, amenințându-l că

le vom arăta congregației dacă nu ne spune unde era băiatul. Până la urmă ne-a convins că nu avea nici cea mai mică idee, așa că am distrus pozele în fața lui." alt rabin, Shai Freyer, a intrat în vizorul lui Isser Harel care continua să scormonească în lumea evreilor ortodocși. Rabinul a fost identificat de agenții Mossad în timp ce călătorea între Paris și Geneva. după ce s-au convins, după interogatorii riguroase, că și de data asta urmăriseră o pistă falsă, Harel a ordonat ca Freyer să fie reținut în ascunzătoarea Mossad din Elveția până la terminarea căutărilor. Harel se temea că rabinul ar fi alertat comunitatea ortodoxă. A apărut apoi o altă pistă promițătoare. Se numea Madeleine Frei, fiica unei familii aristocratice franceze și eroină a Rezistenței franceze în cel de-al doilea război mondial. Madeleine salvase un mare număr de copii evrei de la deportarea în lagărele de concentrare. După război se convertise la iudaism.

Verificările au dovedit că venea periodic în Israel, petrecându-și timpul cu membrii sectei Neturei Karta, și că îl întâlnise pe bunicul lui Joselle de mai multe ori. Ultima sa vizită avusese loc cam în același timp cu răpirea băiatului. De atunci Madeleine nu se mai întorsese în Israel.

În august 1962, agenții Mossad au reperat-o la ieșirea din Paris. Când s-au prezentat, aceasta i-a atacat fizic. Unul dintre agenți l-achemat pe Isser Harel.

Acesta i-a explicat lui Madeleine „marea nedreptate” care fusese făcută părinților lui Joselle. Aveau dreptul moral de a-și crește fiul așa cum vroiau. Nici un părinte nu ar trebui să fie privat de acest drept. Însă franțuzoaica susținea în continuare că nu știa nimic despre Joselle. Harel a văzut că oamenii săi o credeau.

l-a cerut pașaportul. Sub fotografia sa era cea a fiicei sale. A cerut unui agent să-i aducă o poză cu Joselle. Trăsăturile fizice ale celor doi copii erau aproape identice. Harel a sunat la

Tel-Aviv.

„Aveam tot ce-mi trebuia, de la amănunte despre viața amoroasă din facultate și până la decizia de a se alătura mișcării ortodoxe după ce a renunțat la religia catolică. M-am întors la Madeleine și i-am spus, de parcă as fi știut totul, că-l vopsise blond pe băiat ca să-l deghizeze, și că-l răpise din Israel. A negat însă totul. I-am spus că trebuie să înțeleagă faptul că viitorul țării pe care o iubea era într-un mare pericol, că pe străzile Ierusalimului oamenii pe care ea-i iubea aruncau cu pietre unii în alții. Cu toate acestea, a refuzat să recunoască ceva. l-am spus că băiatul avea o mamă care-l iubea la fel de mult cun ea îi iubise pe toți acei copii pe care-i ajutase în al doilea război mondial.”

Treaba cu aducerea aminte a funcționat. Dintr-o dată, Madeleine a început să explice cum a ajuns la Haifa cu vaporul, ca turistă ce venea să viziteze Israelul. Pe vas s-a împrietenit cu o familie de emigranți care avea un copil de vârsta lui Joselle. Când au ajuns la Haifa, Madeleine a trecut pe lângă ofițerul de imigrări cu copilul de mână, iar acesta l-a trecut în registru ca fiind al ei. O săptămână mai târziu, exact sub nasul poliției israeliene, franțuzaica s-a îmbarcat într-un avion pentru Zurich împreună cu „fiica sa.” Madeleine îl convinsese chiar pe Joselle să se îmbrace în haine de fetiță și să se vopsească blond.

Pentru un timp, băiatul a frecventat un internat ortodox din Elveția unde predă rabinul Shai Freyer. Apoi Madeleine a zburat cu băiatul la New York, unde l-a plasat pe acesta la o familie ai cărei membri făceau parte din secta Neturei Karta. Harel nu mai avea decât o singură întrebare: „Vrei să-mi dai numele și adresa familiei?”

A urmat un moment de liniște înainte ca Madeleine să spună calm: „Locuiește la numărul 1 26 pe strada Penn, în Brooklyn, New York. E cunoscut sub numele de Yankale

Gertner.”

Pentru prima dată de când se cunoscuseră, Harel a zâmbit. „Mulțumesc Madeleine. As vrea să te felicit oferindu-ți o slujbă în cadrul Mossad-ului. Talentul tău ar fi de ajutor Israelului.”

Madeleine a refuzat.

Agenții Mossad au zburat la New York. Acolo îi aștepta o echipă FBI, autorizată de Robert Kennedy, ministrul Justiției Statelor Unite, să coopereze. Acesta fusese rugat personal de Ben-Gurion să-i ajute. Agenții s-au dus direct la adresa dată. Le-a deschis doamna Gertner. Agenții au dat buzna în casă. Înăuntru, soțul ei se ruga. Lângă el era un băietei palid, cu yarmulke pe cap și cu două șuvițe cârlionțate, închise la culoare, care îi încadrau fața.

„Bună Joselle. Am venit să te ducem acasă,” i-a spus încet unul dintre agenții Mossad. Trecuseră 8 luni de când Mossad-ul începuse căutările. Se cheltuisse aproape un milion de dolari americani pentru operațiune. Întoarcerea acasă a lui Joselle n- a schimbat cu nimic diviziunea religioasă din țară. Guvernele următoare aveau să se clatine și să se prăbusească după dorința micilor grupări ultra-ortodoxe alese de Knesset.

Deși a avut succes în găsirea băiatului, Isser Harel s-a întors în Israel pentru a da piept cu un nou critic dur, generalul Meir Amit, noul șef al serviciului militar secret al Aman-ului. Când tocmai începuse să se înțeleagă cu predecesorul lui, se afla acum pe punctul de a primi critici aspre de la Amit cu privire la operațiunea de salvare a lui Joselle.

Amit, un foarte bun comandant, se împrietenise cu Ben-Gurion în peisajul politic schimbător al Israelului, l-a spus primului ministru că Harel „irosise resursele", și că întreaga operațiune nu a arătat decât că șeful serviciului secret era cam de mult în funcție. Uitând că el îl însărcinase cu operațiunea, Ben-Gurion a fost de acord.

La 25 martie 1963, obosit de prea multe săptămâni de critici și certuri, Isser Harel și-a dat

demisia la vârsta de 50 de ani. Oameni în toată firea erau impresionați până la lacrimi în timp ce-i strâneau mâna și-l conduceau afară din sediul Mossad. Cu toții știau că o perioadă importantă a luat sfârșit.

La câteva ore, un bărbat înalt și suplu, cu alură de actor, intra repede și sigur în clădire: Meir Amit preluase conducerea. Cu toții știau ce schimbări radicale aveau să se producă.

La numai 15 minute după ce s-a instalat în noul birou, liderul Mossad a chemat șefii departamentelor, în timp ce îi examina aceștia stăteau în fața lui în picioare, în grup. Apoi vorbi cu acea voce tăioasă care a lansat nenumărate atacuri terestre.

Nu aveau să mai aibă loc operațiuni de salvare a copiilor pierduți. Gata cu amestecurile politice nejustificate, îi va apăra pe fiecare de critica celor din exterior, însă nimic nu le putea salva slujbele dacă nu se dovedeau demni de el. Se va zbate pentru ca bugetul apărării să le aloce mai mulți bani pentru echipament de ultimă oră. Dar asta nu însemna că avea să uite de cel mai de preț lucru pe care-l punea "mereu pe primul plan: humint, arta adunării de informații secrete. Vroia ca Mossad-ul să exceleze în domeniu.

Angajații au descoperit că lucrau pentru un om pentru care munca de zi cu zi reprezenta fundamentul anilor ce aveau să vină. Achiziția de tehnologie militară se încadra în această categorie.

La puțin timp după ce Meir Amit a preluat conducerea, un bărbat care s-a prezentat drept „Salman" a intrat în ambasada israeliană de la Paris cu o propunere uimitoare. Pentru un milion de dolari, acesta garanta că poate face rost de ceea ce era pe atunci cel mai secret aparat de zbor din lume, MIC-ul 21 al rușilor. Salman și-a încheiat uimitoarea ofertă făcută unui diplomat israelian, cu o cerere ciudată. „Trimiteți pe cineva la Bagdad, sunați la numărul acesta, și cereți cu Joseph. Și să aveți pregătiți un milion de dolari."

Diplomatul a trimis raportul rezidentului katsa din ambasadă. Era unul dintre aceia care își păstrasera postul în ciuda schimbărilor care avuseseră loc după venirea lui Meir

Amit. Katsa a trimis raportul la Tel-Aviv, împreună cu numărul de telefon dat de Salman.

Timp de mai multe zile Meir Amit a cântărit cu grijă informațiile. Salman putea fi un escroc sau un nebun, sau putea chiar să facă parte dintr-un plan irakian de a întinde o cursă unui agent Mossad. Era un pericol real ca alți katsa care lucrau sub acoperire în Irak să fie compromiși, însă gândul de a pune mâna pe un MIC 21 era irezistibil.

Capacitatea rezervoarelor de combustibil, altitudinea până la care se ridica, viteza pe care o atinge, armamentele din dotare și manevrabilitatea îl făcuseră cea mai bună armă aeriană din lumea arabă. Căpeteniile aviației militare israeliene ar fi dat bucuroși milioane numai să arunce o privire pe schița unui MIC, ca să nu mai vorbim de unul adevărat. Meir Amit a adormit cu gândul la el. „M-am trezit cu gândul la el. Mă gândeam la el sub dus și în timp ce-mi luam cina. Mă gândeam la el de câte ori aveam un moment liber. Să ții pasul cu sistemul de armament avansat al inamicului este o prioritate a oricărui serviciu secret. Iar să pui mâna pe așa ceva nu se întâmplă aproape niciodată.”

Primul pas a fost trimiterea unui agent la Bagdad. Acesta urma să se dea drept englez și să aibă un nume autentic - George Bacon: „Nimeni n-ar crede că un evreu ar putea să aibă un astfel de nume.” Bacon trebuia să călătorească dându-se drept director de vânzări al unei companii londoneze care vindea echipamente radiologice medicale. A ajuns la Bagdad cu o cursă a Liniilor Aeriene Irakiene, aducând cu el mai multe cutii cu mostre de echipament și demonstrând că mai ușor de bagaj vânzând câteva aparate pe la spitale. La începutul celei de-a doua săptămâni de la sosirea sa, Bacon a sunat la numărul pe care-l dăduse Salman. Rapoartele către Mossad conțineau descrieri cât se poate de reale.

Am sunat de fiecare dată de la un telefon public din holul hotelului. Erau astfel mai puține șanse ca telefonul să fie ascultat decât dacă as fi sunat din cameră. Mi s-a răspuns imediat la telefon. O voce m-a întrebat în limba farsi cine era la telefon. Am răspuns în engleză, cerându-mi scuze pentru greșeală. Apoi vocea a întrebat tot în engleză cine era la telefon. Am spus că eram un prieten de-a lui Joseph. Era cineva acolo cu un astfel de nume? Mi s-a răspuns să aștept. Am crezut că poate puneau telefonul sub urmărire și că până la urmă era o cursă. Apoi am auzit o voce de intelectual care mi-a spus că se numea Joseph și că-i părea bine că dădusem telefon. Apoi m-a întrebat dacă eram familiarizat cu Parisul. M-am gândit: Contact!”

Bacon a fost de acord să se întâlnească într-o cafenea a doua zi la prânz. La ora stabilă, un bărbat s-a prezentat, zâmbind, ca fiind Joseph. Fața îi era foarte ridată, iar părul

alb. Raportul de mai târziu al agentului a reflectat încă o dată atmosfera ciudată din acel moment:

„Joseph mi-a spus cât de încântat era să mă vadă, de parcă aş fi fost nu ştiu ce rudă îndepărtată pe care aştepta de mult să o vadă. Apoi a început să vorbească despre vreme şi despre cât de mult scăzuse calitatea oferită de astfel de cafenele. Nu-mi ziceam în sinea mea decât că mă aflu într-o ţară ostilă, al cărei serviciu secret m-ar omorî cu siguranţă dacă ar avea ocazia, iar eu îl ascultam pe un moş cum delirează. M-am asigurat că, oricare ar fi fost legătura lui cu Salman din Paris, Joseph nu era sigur un spion irakian. Asta m-a calmat, l-am spus că prietenii mei erau foarte interesaţi de marfa de care prietenul lui vorbise. Mi-a răspuns: „Salman e nepotul meu care locuieşte la Paris. E chelner într-o cafenea. Toţi chelnerii buni au plecat din ţara asta.” Apoi Joseph s-a aplecat peste masă şi mi-a spus: „Ai venit pentru MIG? Pot să aranjez eu afacerea. Dar te va costa un milion de dolari!” Pur şi simplu.

Bacon şi-a dat seama că poate până la urmă, Joseph era mai mult decât părea. Avea ceva care inspira încredere. Dar când a început să-i pună întrebări, bătrânul a dat din cap. „Nu aici. Cineva ar putea asculta.”

Au stabilit să se întâlnească a doua zi pe o bancă dintr-un parc lângă apropierea căruia trecea fluviul Eufrat care străbătea oraşul, în noaptea aceea, Bacon a dormit foarte puţin, gândindu-se dacă, până la urmă nu era ademenit într-o cursă, dacă nu întinsă de serviciul secret irakian atunci de nişte escroci vicleni care-l foloseau pe Joseph ca paravan.

Întâlnirea de a doua zi a revelat ceva mai mult despre trecutul lui Joseph şi motivele sale.

Provenea dintr-o familie săracă de evrei irakieni. De copil fusese angajat ca servitor în casa unor creştini maroniţi din Bagdad. Apoi, după 30 de ani de serviciu loial, a fost dintr-o dată dat afară şi acuzat pe nedrept că furase mâncare. Aşa că, tocmai când împlinea 50 de ani, s-a trezit aruncat pe străzi. Prea bătrân ca să se angajeze din nou, a trăit dintr-o pensie modestă. A mai încercat de asemenea să-şi găsească rudele evreieşti. A vorbit despre aceasta cu sora lui, văduvă, Mână, al cărei fiu pe nume Munir era pilot în aviaţia irakiană. Mână a recunoscut că şi ea îşi dorea foarte mult să meargă în Israel. Dar cum ar fi putut să o facă? Numai dacă suflau o vorbă riscau să intre în închisoare. Iar să lase rude în ţară, asta ar fi însemnat ca autorităţile să le fi pedepsit sever, poate chiar să le ucidă. Şi de unde ar fi făcut rost de bani? Mână a oftat şi a spus că nu era decât un vis imposibil.

însă în mintea lui Joseph, ideea începea să prindă rădăcini. La cină, Munir povestea deseori cum comandantul său se lăuda că Israelul ar plăti o avere pentru un MIC ca cel pe care-l pilota el, „poate chiar si un milion de dolari americani, unchiule Joseph.”

Suma începuse să-l fascineze pe Joseph. Cu acești bani ar fi putut să mituiască autoritățile, să organizeze un plan de scăpare. Cu atâția bani ar fi putut să-și scoată toată familia din Irak. Cu cât se gândea mai mult la plan, cu atât i se părea mai posibil. Munir își iubea mama; ar fi făcut orice pentru ea - chiar și să fure avionul pentru un milion de dolari. Si astfel Joseph n-ar mai trebui să organizeze fuga familiei, l- ar lăsa pe israelieni să se ocupe de ea. Toată lumea știa că erau pricepuți la treburi din astea. Din cauza asta îl trimisese pe Salman la ambasadă'

„Iar acum te afli aici, prietene!” îi zâmbi Joseph lui Bacon.

„Și Munir? Știe ceva din toate astea?”

Ah, da. E de acord să fure MIC-ul. Dar vrea jumătate din bani pe , c"jar restul chiar înainte să-l fure.”

Bacon era uimit. Tot ce auzise părea si ingenios și posibil. Dar mai "ntâi trebuia să-i raporteze lui Meir Amit.

În Tel-Aviv, șeful Mossad-ului a ascultat o după-amiază întreagă detaliile raportate de Bacon.

Unde vrea Joseph să-i transferăm banii?" a întrebat Meir Amit în cele din urmă. Într-o bancă elvețiană. Joseph are un văr care necesită urgent un tratament

medical care nu e disponibil în Bagdad. Autoritățile irakiene ți vor da voie să meargă în Elveția. Când ajunge, se așteaptă ca noi să fi depus deja banii.”

„Un om inventiv, Joseph ăsta al tău,” comentă Meir Amit făcând o grimasă. „O dată banii depuși în cont nu-i mai putem recupera.”

l-a mai pus lui Bacon o ultimă întrebare: „De ce ai încredere în Joseph?” Bacon a răspuns: „Am încredere în el pentru că e singura soluție.”

Meir Amit a ordonat ca 500 000 de dolari americani să fie transferați într-o filială principală a Credit Suisse din Geneva. Punea în joc mai mult decât bani. Știa că nu avea cum să-si păstreze postul dacă Joseph se dovedea a fi un escroc genial, așa cum încă mai credeau unii ofițeri Mossad.

Venise timpul informării primului ministru Ben-Curion și a șefului său de stat major, Yitzhak Rabin. Ambii au aprobat operațiunea¹⁴. Meir Amit nu le-a spus că mai făcuse un pas - ceruse retragerea întregii rețele Mossad din Irak. „Dacă misiunea eșua, vroiam să fiu numai eu tras la răspundere. Am alcătuit 5 echipe. Prima ținea legătura între mine și Bagdad. Aceasta urma să transmită prin radio numai în cazul unei urgențe. Altfel nu vroiam să aud de ei. Cea de-a doua echipă trebuia să se afle la Bagdad 'ară ca nimeni să știe de ea. Nici Bacon, nici prima echipă, nimeni. Erau acolo ca să-! scoată pe Bacon din țară, și dacă se putea, și pe Joseph. Cea de-a treia echipă trebuia să urmărească familia. A patra trebuia să stabilească legătura cu kurzii, care aveau să ajute în faza finală a scoaterii familiei din țară. Israelul le făcea rost de arme. A cincea trebuia să ia legătura cu Washington-ul și cu Turcia. Pentru cî MIG-ul să fie scos din Irak, trebuia să traverseze spațiul aerian turcesc pentru a ajunge la noi. Washington-ul, care avea baze în nordul Turciei trebuia să-i convingă pe turci să spună că MIG-ul avea să ajungă]^ Statele Unite. Știam acum că irakienii se temeau ca piloții să nu fug^ în vest, așa că le alimentau rezervoarele doar pe jumătate. Era o situație în care nu puteam face nimic." Mai erau însă și alte probleme. Joseph a hotărât că nu numai rudele apropiate ci și cele mai îndepărtate trebuiau să aibă oportunitatea de a scăpa de durul regim irakian. În total, vroia ca 43 de persoane să fie „eliberate".

Meir Amit s-a învoit. Din Bagdad, Bacon i-a trimis un mesaj codificat care l-a pus pe gânduri. Șeful Mossad și-a dat seama ce se întâmplă. „Munir, scria el, este mai întâi de toate irakian. Irakul s-a purtat bine cu el. N-ar fi dat bine să-și trădeze țara pentru Israel. Noi eram inamicii. Toată viața numai asta a fost învățat. Am hotărât că singura cale era să-l conving că MIG-ul avea să zboare direct spre America. Așa că m-am dus la Washington, la Richard Helms,¹⁵ pe atunci DCI. M-a ascultat și a spus că nu era nici o problemă. Fusesse mereu foarte cooperant. A aranjat ca atașatul militar al S.U.A. la Bagdad să-l întâlnească pe Munir. Acesta a confirmat că avionul urma să fie predat în State, l-a împuiat capul lui Munir cu povesti despre americanii care vroiau să țină pasul cu rușii. Irakianul a înghițit momeala și a fost de acord să meargă mai departe."

Acum operațiunea se desfășura de la sine. Rudei lui Joseph i s-a permis să meargă la Geneva. De acolo a trimis o vedere: „Dotările spitalului sunt excelente. Mă voi face cu siguranță bine." Mesajul însemna că și cealaltă jumătate de milion fusesse depusă.

Încurajat, Joseph i-a spus lui Bacon că familia era gata de plecare în noaptea dinaintea zborului lui Munir, Joseph i-a dus pe toți în nord în munți, la răcoare, cu un convoi de mașini. Cei de la vamă nu i-au deranjat; rezidenții fugeau în fiecare vară de căldura sufocantă din Bagdad. La poalele munților, kurzii așteptau venirea echipei israeliite de

legătură. Au condus familia în creierii munților unde îi aștepta elicopterele aviației militare turcești. Zburând pe sub radar, au trecut în

Turcia.

Un agent israelian l-a sunat pe Munir să-i spună că sora lui tocmai ăscuse o fetiță sănătoasă. Un alt mesaj codat fusese transmis în siguranță. A doua zi de dimineață, la 15 august 1966, Munir a decolat pentru un exercițiu. Solicitând la maxim motoarele el a părăsit zona militară l a trecut granița cu Turcia înainte ca ceilalți piloți irakieni să primească ordin să-l doboare. Escortat de un aparat tip Phantom al aviației militare ale S.U.A., Munir a aterizat la o bază turcească, a făcut plinul și a decolat din nou. În căști a auzit un mesaj, de data aceasta necodat. întreaga familie e

în siguranță și gata să te întâlnească."

O oră mai târziu, MIG-ul a aterizat la o bază militară din nordul Israelului.

Mossad a devenit astfel un personaj important pe scena lumii, în cadrul serviciului secret israelian, toate acțiunile următoare aveau să fie cunoscute sub numele de „IA” înainte de Amit sau „DM” - după Meir.

CAPITOLUL 3

Însemnările de la Gilot

Ieșind de pe autostrada din nordul Tel-Avivului, Meir Amit mergea în continuare cu aceeași viteză care depășea puțin limita legală, încălcarea discretă a legii continua încă să fie o coordonată a vieții lui, încă de acum 40 de ani, când condusesese operațiunea de furt a unui avion irakian.

A refuzat dintotdeauna să se supună regulilor, punând această atitudine pe seama rădăcinilor sale galileene. Mi plăcea să spună: „Suntem o nație încăpățânată.” Se născuse în orașul preferat al regelui Irod, Tiberias, pe malurile Mării Galilee, petrecându-și cea mai mare parte a copilăriei la țară. Cu mult timp în urmă, toate urmele credinței religioase îi fuseseră șterse de mama sa, profesoară de retorică. Tot ea a fost cea care i-a insuflat simțul independenței, intoleranța și disprețul față de orășeni, și mai ales i-a încurajat talentul analitic și gândirea

independentă.

În timpul carierei și-a folosit aceste calități pentru a întui intențiile dușmanului. Uneori, cei din interior îi criticau ieșirile pline de imaginație. Pentru aceștia nu avea decât un singur răspuns: Citiți dosarul despre MIG-ul furat.

în această dimineață de martie, în 1997, în timp ce părăsea Tel-Avivul, Meir Amit era în mod oficial pensionar, însă nimeni din interiorul serviciului secret israelian nu era convins că lucrurile stăteau întocmai; cunoștințele sale vaste erau mult prea valoroase ca să fie puse la păstrare.

Cu o zi înainte, Meir Amit se întorsese de la Ho Chi Minh², unde îi făcuse o vizită fostului ofițer al serviciului secret Vitecong. Meir

- vizita⁵⁶ și alte locuri unde manevrele sale secrete provocaseră răzastre: Amman, Cairo, Moscova. Nimeni n-a îndrăznit să întrebe care era scopul acestor vizite.

Între 1963-1968 când a fost director general Mossad, a transformat hurnă într-o adevărată formă de artă. Nici un alt serviciu secret n-a fost în stare să-i egaleze pe agenții săi pe teren, în obținerea de informații. A fost primul care a plasat spioni în număr foarte mare în fiecare țară arabă, în Europa, Africa de Sud, Africa și S.U.A. Agenții săi katsa s-

au infiltrat în Mukabarat-ul iordanian, cel mai bun serviciu secret arab și în cel mai dur serviciu militar, cel sirian. Erau oameni cu un curaj extraordinar și nervi de oțel greu de imaginat chiar și pentru cei mai fantezisti scriitori.

La puțin timp după ce a devenit director general, Meir Amit a făcut să circule în cadrul serviciului un memo furat din biroul lui Yasser Arafat de către un agent:

„Mossad-ul are dosare despre fiecare dintre noi. Ne știu numele și adresele. Știm că la fiecare dosar au atașat câte două fotografii de-ale noastre. Una cu și una fără kaffiyeh. Așa că nu le-ar fi deloc greu să ne găsească, cu capul acoperit sau nu.”

Pentru a le alimenta și mai mult teama, Meir Amit a recrutat un număr mai mare ca niciodată de informatori arabi. Se baza pe faptul că, de regulă, se găsesc câțiva din aceștia care să fie folositori. Arabii mituiți i-au trădat pe trăgătorii OEP, dându-le în vileag depozitele de arme, ascunzători și aranjamentele de drum. Pentru fiecare terorist omorât de Mossad, Meir Amit îi dădea informatorului un bonus de un dolar american.

Înainte de Războiul de Șase Zile³ din 1967, în fiecare bază aeriană egipteană și sediu militar exista fie un katsa, fie un informator al Mossad-ului. În sediul de înalt Control din Cairo erau nu mai puțin de 3 ofițeri spioni care fuseseră convinși de Meir Amit. Însă cum a reușit toate acestea, a rămas cel mai mare secret al său: „E mai bine ca unele lucruri să nu se știe.”

Dăduse aceleași instrucțiuni tuturor agenților și informatorilor plasați: pe lângă „imaginea de ansamblu,” vroia și „cele mai mici detalii. Când timp făcea un pilot de la

baracă până la popotă? Cât timp rămânea blocat un agent în renumitele blocaje de circulație din Cairo? Programatorul avea o amantă?" Numai el putea înțelege pe cum niște detalii care nu aveau nici o legătură aparentă unul cu celălalt urmau să fie folosite.

Un katsa a reușit să se angajeze ca ospătar într-o popotă a ofițerilor din linia întâia, în fiecare săptămână trimitea informații despre starea aeronavelor și stilul deviată al piloților și mecanicilor. Detalii le despre obiceiurile legate de băutura și preferințele sexuale făceau parte din informațiile transmise în secret prin radio la Tel-Aviv.

Nou formatul departament Mossad pentru Război Psihologic, Loh Amma Psihologit (LAP), lucra non-stop la întocmirea de dosare despre aparatele de zbor egiptene, echipajul de la

sol și ofițerii din echipă: cât de pregătiți erau piloții, dacă își câștigau postul prin merite sau relații, dacă aceștia și ceilalți colegi frecventau bordeluri, dacă erau homosexuali.

Noaptea, Meir Amit examina cu atenție dosarele, căutând slăbiciunile oamenilor pe care îi putea apoi șantaja ca să lucreze pentru el. „Nu era o treabă prea plăcută, însă spionajul este de cele mai multe ori o muncă murdară.”

Familiile militarilor egipteni au început să primească scrisori anonime trimise din Cairo, cu detalii exacte despre ceea ce făceau cei dragi. Informatorii au raportat la Tel-Aviv detalii despre certuri familiale care au dus la retragerea pe caz de boală a echipajelor de zbor, Ofițerii primeau telefoane anonime care îi informau despre viața privată a unora dintre colegi. O profesoară a primit un telefon de la o doamnă „binevoitoare” pentru a fi pusă la curent cu faptul că una dintre elevele sale nu avea rezultate prea bune pentru că tatăl ei, un ofițer superior, avea un amant; telefonul a dus la sinuciderea ofițerului în cauză. Această companie nemiloasă a provocat nenumărate dispute în cadrul armatei egiptene, fapt care i-a produs o mare satisfacție lui Meir Amit.

Încă de la începutul lui 1967, se vedea din ce în ce mai clar din dovezile strânse de rețeaua din Egipt că liderul țării, Gamal Abdel Nasser, pregătea un război împotriva Israelului. Au fost recrutați și mai mulți informatori, care să ajute Mossad-ul să afle tot atât cât știau și autoritățile de la Cairo despre forțele aeriene și militare egiptene. la începutul lui mai 1967, Meir Amit îe-a putut spune comandanților ; rtelor aeriene israeliene ora exactă la care trebuiau să lanseze

bombardamentul asupra bazelor aeriene egiptene. Analistii Mossad realizaseră o schiță remarcabilă a vieții din cadrul tuturor bazelor egiptene.

între 7:30 A.M. și 7:45 A.M. radarele aeriene erau mai vulnerabile ca oricând, în acele 15 minute, cei din lunga tură de noapte erau obosiți, în timp ce militarii din schimbul următor nu erau încă prea treji, întârziind chiar din cauza serviciului lent de la popote. Piloții își luau micul dejun între 7:15 și 7:45. Apoi mergeau, de regulă, înapoi la barăci să-și ia echipamentul de zbor. Drumul acesta dura în medie 10 minute. Cei mai mulți dintre piloți mai pierdeau câteva minute la toaletă, înainte să ajungă pe pistă. Ajungeau acolo pe la 8:00 A.M., ora oficială la care începea ziua de lucru. Cam tot atunci erau scoase și avioanele din hangare, fiind alimentate cu combustibil și dotate cu muniție. Pentru următoarele 15 minute, pistele de zbor erau aglomerate de camioane pline cu combustibil și muniție.

Un program la fel de detaliat a fost întocmit și în ceea ce-i privea pe ofițerii sediului de înalt Control din Cairo. De obicei, unui ofițer îi trebuiau cam 30 de minute ca să ajungă cu mașina de acasă la serviciu. Cei care întocmeau planurile strategice nu ajungeau la serviciu mai devreme de 8:15 A.M. Mai pierdeau în jur de 10 minute până când se apucau de treabă, timp în care își sorbeau cafeaua și mai bârfeau puțin cu colegii, în medie, ofițerii nu începeau propriu-zis să studieze semnalele de trafic din noaptea precedentă decât pe la 8:30 A.M.

Meir Amit l-a înștiințat pe comandantul forțelor aeriene israeliene că ora la care trebuiau să atace era între 8:00 A.M. și 8:30 A.M. în aceste 30 de minute ar putea face praf tabăra dușmană, știind că sediul de înalt Control din Cairo nu ar putea apela la personalul cheie care să conducă operațiunea de ripostă.

La 5 iunie 1967, forțele aeriene israeliene au atacat cu efect mortal la exact 8:01 A.M., bombardând și împușcând deasupra Sinai-ului în voie. În numai câteva secunde cerul a devenit negru-roșiată din cauza flăcărilor camioanelor cu combustibil, a muniției care exploda și a Cavelor de zbor.

Din biroul său de la Tel-Aviv, Meir Amit se uita înspre sud, știind că analiștii serviciului secret opriseră urmările unui posibil război. A fost unul dintre exemplele extraordinarului său talent cu atât mai remarcabil, cu cât, trebuie luat în considerare numărul mic al celor care făceau parte din Mossad.

De când fusese numit în funcție, Meir Amit rezistase încercărilor de transformare a Mossad-ului într-o versiune a CIA sau KGB. Aceste servicii angajau mii de analiști, oameni de știință și planificatori care îi ajutau pe agenții de teren. Irakienii și iranienii aveau cam 10 000 de agenți de teren; chiar și DGI-ul cubanez deținea aproape 1 000 de spioni de teren.

Însă Meir Amit a insistat ca numărul permanent al personalului Mossad să nu treacă cu mult de 1200 de angajați. Fiecare dintre aceștia trebuia ales cu grijă dintre cei înzestrați cu nenumărate talente: un om de știință trebuie să fie în stare să lucreze pe teren dacă e cazul; un katsa trebuie să-si poată folosi talentul de specialist pentru a-i instrui pe alții.

Pentru toți aceștia, Meir Amit avea să fie un memune, denumire care s-ar traduce mot-â-motdin ebraică, „primul printre egali”. Acestui apelativ i se adaugă accesul liber la primul ministru și ritualul anual al prezentării bugetului spre aprobare.

Cu mult înaintea Războiului de Sase Zile, Meir Amit a pus la punct abilitatea Mossad-ului de a insufla frica de moarte în rândul dușmanilor Israelului, infiltrându-se în rândurile lor, furându-le secretele, și uci-gându-i cu o eficiență care îți îngheța sângele în vine. Datorită lui, Mossad-ul a căpătat curând dimensiuni mitice.

Multe dintre succesele obținute se datorau regulilor pe care Amit le-a impus în selectarea agenților katsa și a agenților de teren care erau de fapt responsabili pentru succesul Mossad-ului. Înțelegea pe deplin motivele complexe și bine întemeiate care le îngăduiau, prin selecție, să-i strângă mâna, gest care dovedea că i se supuneau întru totul.

Deși multe se schimbaseră în cadrul Mossad-ului, Meir Amit știa în acea dimineață de martie 1997 că recrutările încă se mai făceau după criteriile impuse de

el:

Nici un katsa nu este acceptat de Mossad dacă o face pentru bani. Nici sioniștii prea plini de zel nu au ce căuta aici. I-ar împiedica să înțeleagă ce reprezintă de fapt slujba lor. Este o slujbă care cere o gândire calmă, clară, prevăzătoare și o bună privire de ansamblu. Oamenii vor să se alăture Mossad-ului din tot felul de motive. E vorba de prestigiu. Unora le place ideea de aventură. Unii cred că în felul acesta vor urca pe scara socială; alții sunt oamenii nesemnificativi care vor să ajungă importanți. Câțiva vor să dețină acea putere pe care cred că Mossad-ul le-ar putea-o

conferi. Nici unul dintre motivele de mai sus nu sunt acceptate ca motivații la înscriere.

Și în permanență, trebuie să te asiguri că omul de pe teren știe că îl susții în totalitate. Că te vei ocupa de familia lui, că te vei îngriji ca cei mici să fie fericiți, în același timp trebuie să-l protejezi. Dacă nevasta lui începe să se întrebe dacă nu cumva are o amantă, trebuie să o convingi că nu e adevărat. Dacă totuși este, nu-i spune nimic. Dacă începe să o ia razna, calmeaz-o. Nu-i spune soțului. Doar nu vrei să-l distragi nimic. Treaba unui bun director de serviciu secret e să se poarte cu angajații ca și cum aceștia ar face parte din familie. Să-i încredințeze că le stă mereu alături, zi și noapte, la

orice oră. Așa se câștigă loialitatea, și așa îi determini pe agenții katsa să facă ceea ce vrei. Căci până la urmă, ceea ce vrei tu e important.

Fiecare katsa trebuie să facă 3 ani de antrenamente intensive, ceea ce presupune și supunerea la violențe fizice severe în timpul interogatoriilor. El sau ea devenea as în mânăuarea armei preferate în Mossad -Beretta cu calibrul 22.

Primii katsa trimiși să activeze în afara granițelor arabe au fost trimiși în S.U.A., Marea Britanie, Franța și Germania, în S.U.A. agenți katsa erau în permanență la New York și Washington. Cel din New York avea ca misiune specială infiltrarea în toate misiunile diplomatice de pe lângă ONU și în multe grupuri etnice din oraș. Cel din Washington trebuia să facă aproape același lucru, însă avea în plus misiunea „supravegherii” Casei Albe.

Alți agenți katsa operau în zonele cu conflicte, întorcându-se acasă după terminarea misiunilor.

Meir Amit mărise destul de mult organizația, astfel încât aceasta să includă un fel de arhivă, responsabilă cu adunarea de informații în străinătate, și Departamentul pentru Acțiuni și Legături Politice, care lucra cu așa-zisele servicii secrete prietene din străinătate, în special cu CIA și MI6-le britanic. Departamentul de Cercetare deținea 15 secții sau „secretariate” având drept țintă monitorizarea statelor arabe. S.U.A, Canada, America Latină, Marea Britanie, Europa și Uniunea Sovietică își aveau fiecare secretariatele lor. Infrastructura avea să se extindă de-a lungul anilor și să includă și China, Africa de Sud și Vaticanul. Însă la bază, Mossad-ul avea să

rămână aceeași mică organizație.

Agenții katsa ai Mossad-ului erau extrem de eficienți și de șireți, Știau să creeze dezordine cu scopul de a face statele arabe să nu mai aibă încredere unele în altele; organizau contra-propaganda și recrutau informatori, punând în aplicare filosofia lui Meir Amit: „învrăjbindu-i îi învingem”, în tot ceea ce făceau, oamenii lui stabileau noi standarde pentru profesionalismul în care nu aveau ce căuta sentimentele, și acționau ca hoții pe timp de noapte, lăsând în urma lor numai moarte și ruine. Nimeni nu se putea ascunde de ei.

O dată ce își încheiau misiunea, aceștia veneau pentru a fi interogați în biroul de pe colț al lui Meir Amit. Din birou, acesta supraveghea personal doi spioni al căror curaj avea să rămână de neegalat în analele Mossad-ului. Amintindu-și de serviciile lor, vocea a început să-i tremure în timp ce începea să înșire detalii biografice.

Eli Cohen se născuse în Alexandria, Egipt la 16 decembrie 1924. Ca și părinții săi, era un evreu ortodox convins, în decembrie 1956 s-a numărat printre evreii expulzați din Egipt după criza Suezului. A ajuns la Haifa și s-a simțit stăpân pe acest pământ nou. În 1957 a fost recrutat de serviciul de contra-spionaj israelian, însă munca de analist îl plictisea. A început să se intereseze cum ar fi putut să se alăture Mossad-ului, dar a fost refuzat. Meir Amit își amintea: „Am aflat că refuzul nostru l-a jignit profund pe Eli Cohen. Acesta a trecut în rezervă și s-a însurat cu o irakiană pe nume Nadia.”

Timp de doi ani Cohen a dus o viață lipsită de acțiune, lucrând ca funcționar într-un birou de asigurări din Tel-Aviv. Fără să știe, acesta a fost remarcat în timp ce Mossad-ul a revizuit dosarele respinse de Meir Amit, care căuta „un anume tip de agent pentru o misiune foarte specială.” Negăsind în dosarele „active” pe nimeni care să întrunească toate condițiile, acestas-a uitat și peste cele respinse. Cohen părea singura posibilitate. A fost pus sub supraveghere. Rapoartele săptămânale trimise de biroul de recrutare descriau obiceiurile deranjante ^devotamentul pentru soția și copiii săi.

Era muncitor, pricepea repede, \ i ra fără probleme sub presiune, într-un final i s-a spus că Mossad-ul a hotărât că era „potrivit” până la urmă.

p-lj a început un curs intensiv de 6 luni de pregătire la școala Mossad. Fxperți în sabotaj l-au învățat cum să fabrice substanțe explozibile și bombe cu ceas din cele mai banale ingrediente. A învățat să se bată fără arme și a devenit un trăgător de elită și un hoț desăvârșit. A descoperit misterele codificării și decodificării, cum să folosească emițătoare, cerneluri invizibile, și cum să ascundă mesaje. Si-a uimit în permanență instructorii cu talentele sale. Memoria sa fenomenală se datora învățării pe dinafară a unor fragmente din Torah în tinerețe. Raportul său de absolvent dovedea că avea toate calitățile să devină katsa. Totuși, Meir Amit ezita.

„M-am întrebat de sute de ori: oare este Eli în stare să facă ceea ce vreau eu? Bineînțeles că i-am arătat mereu că aveam încredere în el. N-am vrut niciodată să creadă că va fi în permanență la un pas de moarte. Totuși, unii dintre cei mai buni instructori Mossad l-au învățat tot ce știau, în cele din urmă m-am hotărât să-l folosesc.”

Meir Amit a lucrat săptămâni întregi inventând o poveste de acoperire pentru protejatul său. Au stat amândoi și au studiat hărți și poze din Buenos Aires, pentru ca orașul și noul nume, Kamil Amin Taabes, să-i fie foarte cunoscute. Directorul Mossad a văzut cât de repede „Eli a învățat limbajul unui importator-exportator către Siria. A învățat pe dinafară diferența dintre listele de colete și certificate de transport, contracte și garanții, tot ceea ce trebuia să știe. Era ca un cameleon, absorbind totul, în fața mea,

Eli Cohen a dispărut, iar în locul lui a apărut Taabes, sirianul care nu renunțase niciodată la gândul de a se întoarce acasă în Damasc. Pe zi ce trecea, Eli devenea din ce în ce mai încrezător și gata să dovedească faptul că putea să-și joace rolul până la capăt. Era asemenea unui campion mondial de maraton; însă putea să alerge în cursa aceasta timp de ani de zile. Făcuserăm tot Posibilul să-i arătăm cum să-și înceapă noua viață, să și-o trăiască. Restul depindea numai de el."

În capitala siriană, Cohen s-a integrat repede printre oamenii de faceri, făcându-și un cerc de prieteni sus-puși. Printre aceștia se număra și Maazi Zahreddin, nepotul președintelui sirian.

Acesta era un om lăudăros, dornic să arate cât de invincibilă era Siria. Cohen i-a făcut jocul, într-un timp foarte scurt, Zahreddin i-a făcut turul fortificațiilor înălțimilor Colan. A văzut buncărele solide de beton care adăposteau artileria cu rază mare de acțiune trimisă de Rusia, l s-a îngăduit chiar să și facă poze. Pe la ora două, când niște tancuri rusești T-54 intrau în Siria, Cohen anunțase deja Tel-Avivul. A obținut chiar și schița completă a strategiei pe care Siria vroia să o aplice pentru a ataca nordul Israelului. Informația era extrem de prețioasă.

În timp ce Cohen continua să confirme convingerea lui Meir Arnit conform căreia un agent de teren e mai valoros decât o divizie de soldați, acesta a început să devină imprudent. Cohen fusese din totdeauna un iubitor de fotbal. La o zi după ce o echipă în deplasare a bătut-o pe cea israeliană la ea acasă, acesta a încălcat riguroasa regulă „Exclusiv serviciu” în ceea ce privește transmisiile radio. A transmis operatorului: „Ar cam fi timpul să învățăm să învingem pe terenul de fotbal."

Alte mesaje neautorizate au fost traduse: „Te rog, trimite-i soției mele o felicitare," sau, „La mulți ani fiicei mele."

Meir Amit era extrem de furios, însă înțelegea pe deplin tensiunea sub care lucra un agent ca să spera că purtarea lui Cohen „nu era decât o deviere temporară cu care se confruntau de obicei cei mai buni agenți. Am încercat să-mi imaginez ce era în capul lui. Era oare disperat, și să fi fost asta modul lui de a o arăta, coborându-și garda? Am încercat să gândesc la fel ca el, din moment ce eu îi rescrisesem viața. Trebuia să încerc să cântăresc o sută de chestiuni, însă în final, singura care mă frământa era următoarea: oare mai era Eli în stare să ducă misiunea până la capăt?

Meir Amit a decis că da.

Într-o noapte de decembrie în 1965, Eli Cohen era în dormitorul său din Damasc, gata să transmită. Tocmai când dădea drumul la aparat, ofițerii serviciului secret sirian au

dat buzna în apartament. Cohen fusese prins cu unul dintre cele mai avansate dispozitive de detectare -furnizate de ruși.

În timpul interogatoriului, acesta a fost obligat să trimită Mossad-ului un mesaj. Sirienii nu au observat mica schimbare de viteză și ritm a emisiiei radio. La Tel- Aviv, Meir Amit a primit vestea capturării lui tr.a pouă zile mai târziu, Siria a confirmat-o.

Mă simțeam ca atunci când îți moare cineva din familie, îți pui e'ieasi întrebări ca atunci când pierzi un agent: Am fi putut oare să-l Ivăm'? Cum a fost trădat? Să fie din cauza neatenției lui? Sau din auza cuiva din anturajul lui? Să fi fost epuizat iar noi să nu ne fi dat eama? Oare a vrut să se sinucidă? Se mai întâmplau și chestii din astea. Sau să fi fost ghinion? Te tot întrebi neîncetat. Nu primești niciodată adevăratul răspuns, însă întrebările te pot ajuta să suporti mai bine situația." Sirienii nu au reușit să scoată nici un cuvânt de la Eli Cohen - în ciuda torturilor

la care a fost supus înainte să fie condamnat la moarte.

Meir Amit și-a dedicat aproape tot timpul salvării lui Eli Cohen. În timp ce Nadia Cohen a lansat o campanie internațională de salvare a soțului său -a făcut demersuri către papa, regina Angliei, prim-miniștri și președinți -Amit acționa în cel mai mare secret. El a plecat în Europa pentru a se întâlni cu directorii serviciilor secrete franceze și germane. Aceștia nu au putut face nimic. A încercat să se apropie de Uniunea Sovietică. S-a zbatut până când, la 1 8 mai 1 965, puțin după ora 2:00 A.M., un convoi a ieșit pe poarta închisorii siriene El Mazadin Damasc, într-unul dintre camioane se afla Eli Cohen.

Împreună cu el era și rabinul Siriei, Nissim Andabo, în vârstă de 80 de ani. Copleșit de ceea ce avea să se întâmple, rabinul a început să plângă. Eli Cohen l-a calmat pe bătrân. Convoiul a ajuns în Piața El Marga din centrul Damascului. Acolo, Eli a spus Vidui, rugăciunea rostită de evrei înainte să moară: „Doamne Dumnezeuule iartă-mi păcatele și greșelile."

La ora 3:35, sub lumina reflectoarelor și privit de mii de sirieni, Eli era spânzurat.

În Tel-Aviv, Nadia Cohen și-a văzut la televizor bărbatul murind și a încercat să se sinucidă. A fost dusă la spital și salvată.

A doua zi, în cadrul unei mici ceremonii private în biroul său, Meir Amit l-a

omagiat pe Eli Cohen. Apoi s-a întors la lucru, dându-i ordine celui de-al doilea agent ca importanță. Wolfgang Lotz, un evreu german, ajunsese în Palestina la puțin după venirea lui Hitler la putere, în 1963 Meir Amit l-a ales dintr-o listă mică de agenți pentru o misiune de spionaj în Egipt. L timp ce Lotz a trecut prin aceeași pregătire riguroasă ca

și Cohen încă o dată, Meir Amit s-a gândit bine la acoperirea agentului său Amit a decis să-i dea demnitatea unui instructor de echitație, Uri refugiat din Germania de Est, care luptase în Afrika Korps în cel de. al doilea război mondial și se întorsese în Egipt să-și deschidă o academie de echitație. Slujba îi garanta de la bun început integrarea în elita societății, creată în jurul cluburilor de echitație.

În curând, Lotz și-a făcut un cerc de clienți printre care se numărau șeful serviciului militar secret egiptean și șeful securității zonei Canalului de Suez. Întocmai ca și Cohen, Lotz i-a convins pe noii săi prieteni să-i arate formidabilele mijloace de apărare ale Egiptului: aruncătoarele de rachete din Sinai și de la granița cu Negev: Lotz a mai obținut și o listă completă a tuturor oamenilor de știință naziști din Cairo care lucrau la programe de armamente și muniții. Aceștia au fost executați pe rând de agenții Mossad.

După doi ani de muncă sub acoperire, Lotz a fost în cele din urmă arestat și condamnat. Egiptenii, dându-și seama că era prea de preț pentru a-l omorî, l-au ținut în viață sperând să-l poată da în schimbul unor soldați egipteni capturați într- un viitor război cu Israelul, încă o dată, Meir Amit era extrem de îngrijorat de capturarea lui Lotz.

Meir Amit a scris președintelui egiptean de atunci, Gamal Abdel Nasser, rugându-l să-l dea pe Lotz și pe soția sa în schimbul unor egipteni capturați de Israel. Nasser a refuzat. Amit a aplicat tactica presiunii psihologice.

„Le-am spus prizonierilor egipteni că îi rețineam pentru că Nasser refuzase să ne dea doi israelieni în schimbul lor. Le-am dat voie să scrie acasă. Iar în scrisori și-au exprimat foarte bine sentimentele.”

Meir Amit i-a scris din nou lui Nasser spunând că Israelul îi va acorda public tot creditul pentru recuperarea soldaților și nu va sufla nici un cuvânt despre revenirea în țară a lui Lotz și a soției lui. Nasser tot n-a fost de acord. Așa că Amit s-a plâns comandantului Națiunilor Unite responsabil cu menținerea păcii în Sinai. Ofițerul a zburat până la Cairo și a obținut asigurarea că Lotz și soția acestuia vor fi eliberați „la o dată ulterioară”.

Amit a înțeles limbajul codificat. O lună mai târziu, Lotz și lui au părăsit în secret Cairo îndreptându-se spre Geneva, "râteva ore mai târziu erau din nou în biroul meu." Meir Amir și-a dat seama că agenții Katsa vor avea nevoie de ajutor teren. A creat sayanim-ul, grupare a voluntarilor evrei. Fiecare sayan era un exemplu al strânselor legături dintre evreii din întreaga lume. Indiferent de loialitatea pentru comunitatea sa, până la urmă un sayan își va dovedi adevăratul devotament: misticul devotament față de Israel și nevoia de a-l proteja de dușmani.

Sayan-ul îndeplinea mai multe sarcini. Un sayan care conducea un centru de închiriat mașini i-adat unui katsa o mașină, fără să mai întocmească actele de rigoare. O agenție imobiliară sayan oferea cazare. Un sayan agent bancar putea să elibereze numerar în afara orelor de lucru. Un medic sayan dădea îngrijiri medicale - tratând o rană de glonț de exemplu - fără să informeze autoritățile. Sayanim-ul primea numai bani pentru serviciile prestate.

Între ei adunau date tehnice și tot felul de informații publice: o bârfă la un dineu, o știre la radio, un paragraf dintr-un ziar, o poveste spusă numai pe jumătate la o petrecere. Aceștia vindeau ponturi agenților katsa. Fără sayanim, Mossad-ul n-ar putea opera.

Din nou, moștenirea lui Meir Amit prospera, în 1998 erau peste 4000 de sayanimi în Marea Britanie, și aproape de patru ori mai mulți în Statele Unite, în timp ce Meir Amit făcuse economii, acum Mossad-ul, pentru a-și susține operațiunile internaționale, cheltuia lunar câteva sute de milioane de dolari întreținându-și „comorile”, plătind pentru cheltuielile sayanim, pentru ascunzători, pentru logistica și cheltuielile operațiunilor. Le mai lăsase încă ceva care să le amintească de vremea când le era șef: un limbaj aparte. Sistemul de scriere arapoartelor era

cunoscut sub numele de naka; „lumina zilei” reprezenta alerta de cel mai înalt grad; un „kidon” era membru Mossad care făcea parte din operativul specializat în asasinate; un

„neviot” era un specialist în supravegheri; yahalomim era unitatea specială de comunicare cu agenții katsa; safanim era o unitate de depistare a OEP, Ur> balder era un mesager; un slick era ascunziș pentru documente, < erau documente false.

În acea dimineață de martie din 1997, în timp ce conducea gl* dindu-se la trecut, Meir Amit știa că Mossad-ul se schimbase. Presat de cereri politice, în special de cele ale primului ministru Benyarni,, Netanyahu, Mossad-ul devenise periculos de izolat de serviciile străine secrete față de care Meir Amit se purtase atât de bine. Una era să a, drept motto, „Israelul întâi de toate și întotdeauna.” Și era cu totul alta după cum spunea el, să fii „prins cu mâna în buzunarul prietenilor Cuvântul cheie era „prins”, adăuga cu un zâmbet întunecat.

Un exemplu l-a constituit penetrarea în S.U.A. pe calea spionajului economic, științific și tehnologic. O unitate specială, cu nume de cod Al, în ebraică „deasupra”, a scotocit în Silicon Valley din California și Ruta 128 din Boston, după secrete high- tech. Într-un raport către Consiliul Comitetului de Spionaj, CIA a alăturat Israelul altor 5 țări care

depuneau un „efort secret, direcțional de guvern și pus în punct de acesta pentru a pune mâna pe secretele economice ale Statelor Unite."

Președintele organizației secrete interne nemțești, Bundesamt Fur Verfassungsschutz, i-a avertizat de curând pe șefii de departament ca Mossad-ul rămânea cea mai mare amenințare la adresa celor mai noi secrete informatice ale republicii. Un avertisment asemănător a fost lansat de către Direcția Generală a Securității din Franța, după ce un agent Mossad a fost reperat în apropierea Centrului de Interpretarea Imaginilor prin Satelit din Creil. Israelul încerca de mult să-si egaleze capacitatea spațială cu cea terestră. Serviciul de contraspionaj britanic MI5, a inclus în raportul către noul prim ministru, Tony Blair, detalii despre eforturile Mossad-ului de a obține informații științifice și de apărare secrete din Marea Britanie.

Meir Amit nu a obiectat, ca atare, la astfel de întâmplări, numai că de cele mai multe ori acestea păreau îndeplinite fără a se lua în considerare consecințele pe termen lung.

Același lucru putea fi spus și despre felul în care psihologii LAPIȘ conduceau campaniile. Pe vremea lui, departamentul pusese la pune o rețea internațională de relații cu presa pe care le folosea cu mult profesionalism. Un incident terorist din Europa ducea la un telefon către o organizație de presă care deținea informații ce prezentau știri interesante pentru a fi folosite în povești, dându-i astfel întorsături care o vroia LAP. Unitatea se mai ocupa de asemenea de crearea de informații pe care atașatii de presă de la ambasadele israeliene le transmiteau mai departe unui jurnalist la un pahar sau la cină, când secret" putea fi împărtășit în liniște iar o reputație putea fi discret poleită. În timp ce esența contra-propagandei era aceeași, exista totuși o

diferență: alegerea țintei sau a victimei. Lui Meir Amit i se părea că Deciziile erau mult prea des făcute în funcție de cerințele politice: nevoia de a distra atenția de la vreo manevră diplomatică de întrajutorare pe care Israelul plănuia să o întreprindă în Estul Mijlociu, sau să-și redobândească popularitatea, mai ales în Statele Unite.

Când zborul 800 al liniilor aeriene Trans World s-a prăbușit pe coasta estică a Long Island la 17 iulie 1996 făcând 230 de victime, LAP a început o campanie prin care sugera că tragedia a fost pusă la cale de Iran sau Irak, ambele dușmane ale Israelului. Curând mii de știri au pus paie pe foc. Un an mai târziu, după ce FBI-ul a investit 500 000 de dolari și 10 000 de ore de muncă, șeful anchetelor, James K. Kallstrom, a exclus posibilitatea vreunei bombe teroriste sau a oricărei implicări criminale, în particular le-a spus colegilor săi că, „Dacă ar fi vreo cale să pun mâna pe nenorocirile ăia din Tel Aviv, mi-ar face mare plăcere. A trebuit să verificăm fiecare detaliu pe care l-am strecurat în media."

LAP a acționat din nou după bombardarea Jocurilor Olimpice de la Atlanta.

Știrile false care s-au răspândit spuneau că bomba „semăna perfect” cu cele fabricate de cineva care învățase meserie de la fabricanții de bombe din Valea Bekâa din Liban. Povestea s-a răspândit -LAP a băgat spaima terorismului în americani. Singurul suspect a fost un paznic ghinionist de la Jocuri - un om care nu avea cum să aibă legături cu terorismul internațional - iar când acesta a fost găsit „curat”, toată treaba a picat.

Încă o dată, Meir Amit a înțeles ce important era să i se amintească omenirii despre existența terorismului. Declarația a fost urmată de o ridicare din umeri, de parcă un foc lăuntric i-ar fi produs o stare de nervozitate. Cu mult timp în urmă învățase să-și ascundă sentimentele ?' să fie vag atunci când era vorba de detalii; ani de-a rândul adevărata Sa putere a fost ascunsă.

64

După părerea sa, declinul Mossad-ului începuse o dată Q asasinarea primului ministru Yitzhak Rabin la un marș al păcii la Ței Aviv în noiembrie 1995. Cu puțin timp înainte ca Rabin să fie împusca, de un evreu extremist - încă un semn al crescândeii indispoziții societății israeliene pe care l-a observat Meir Amit - Shabtai Shavij pe atunci directorul general al Mossad-ului, îi avertizase pe oamenii lui Rabin de un posibil atentat. Conform unuia dintre aceștia, posj. bilitatea a fost ignorată, fiind prea vagă „pentru a constitui o adevărată amenințare.”

În timpul lui Meir Amit, Mossad-ul tot nu avea dreptul să opereze în interiorul Israelului, așa cum nici CIA nu putea opera în S.U.A, Totuși, în ciuda reproșurilor, lui Meir Amit îi plăcea să spună că Mossad-ul a avut aceeași soartă cu cea a Israelului. Sub conducerea sa, ceea ce Mossad-ul a întreprins a avut de multe ori ecouri în străinătate. Pe multe dintre acestea le datora loialității, calitate care în momentul de față nu mai era la modă. Cu toate acestea oamenii încă își mai făceau treaba - la fel de periculoasă și de murdară ca întotdeauna - însă se întrebau dacă urmau să fie trași la răspundere numai de către un superior sau și de vreo figură politică în planul doi.

De-a lungul autostrăzii care leagă stațiunea Herzliyya de Tel Aviv exista un grup de clădiri înconjurat cu sârmă ghimpată. Aceasta este Academia Mossad. Unul dintre primele lucruri pe care le învăța un nou ofițer politic, un spion, într-oambasadă străină din Tel Aviv este locul unde se afla clădirea maronie. Totuși, dacă o publicație israeliană îi dădea în vileag existența, aceasta risca să fie dată în judecată în 1996 au avut loc aprige discuții în interiorul serviciului secret în legătură cu un ziar din Tel Aviv care publicase numele celui care fusese atunci numit director general al Mossad-

ului, rigurosul Danny Yatom. S-a pus problema arestării reporterului ofensator și a editorului acestuia. Până la urmă nu s-a mai întâmplat nimic atunci când Mossad-ul a realizat că numele lui Yatom apăruse în publicații din întreaga lume.

Meir Amit era complet împotriva demascărilor de acest fel: „Să numești un director activ e lucru serios. Spionajul e o treabă secretă și deloc plăcută. Indiferent de ce a făcut unul sau altul, trebuie să-ți aperi oamenii de cei din exterior. În interiorul organizației îi poți trata cum crezi de cuviință, însă în ochii lumii aceștia trebuie să rămână de CU tins și, chiar mai mult, să fie necunoscuți și învăluiți de mistere.

Cât timp a ocupat postul de director general, numele său de cod fost Ram. Cuvântul era în spiritul Vechiului Testament, într-un mod satisfăcător pentru un băiat crescut în spiritul primilor pionieri, într-un timp în care întreaga Palestina arabă era

în revoltă împotriva britanicilor mandatați dar și a evreilor. S-a antrenat fizic încă de mic. Deși avea o construcție firavă, Meir Amit a devenit puternic și în formă, lucru susținut de credința că acesta era pământul lui. Eretz Israel, pământul Israelului. Nu conta dacă restul lumii a continuat să-i spună Palestina până în

1947, când Națiunile Unite au propus separarea sa.

Nașterea unei națiuni, a Israelului, a fost urmată la scurt timp de anihilarea ei de către armatele arabe care încercau să-și ia înapoi teritoriile. Sase mii de evrei au murit; nimeni nu va ști vreodată numărul exact al arabilor care și-au pierdut viața atunci. Vederea atâtor cadavre nu a făcut decât să grăbească maturizarea lui Meir Amit. Cel mai mult a contat sosirea supraviețuitorilor lagărelor de concentrare naziste, fiecare având tatuat pe piele câte un oribil număr albastru. „Priveliștea te făcea să te gândești la gradul de josnicie la care a ajuns lumea.” Spuse de altcineva,

cuvintele ar fi sunat nepotrivit de banale; Meir Amit le-a dat demnitate.

Cariera sa militară a fost aceea a unui soldat destinat să ajungă cât mai sus: a fost comandantul unei companii în Războiul de Independență din 1948; doi ani mai târziu a comandat o brigadă sub supravegherea lui Moshe Dayan; apoi, după 5 ani, a fost conducător de operațiuni militare, al doilea ofițer ca rang din Forțele de Apărare a Israelului. Un accident - parașuta nu i s-a deschis decât pe jumătate - a pus capăt carierei sale militare. Guvernul israelian i-a plătit studiile la Columbia University, unde și-a luat masterul în administrarea afacerilor. S-a întors în Israel fără slujbă.

Moshe Dayan a propus ca Meir Amit să devină șeful spionajului militar. În ciuda opoziției inițiale, mai ales din cauză că nu avea nici un fel de experiență în domeniu, a fost acceptat: „Singurul avantaj pe care îl aveam era că fusesem conducător pe câmpul de luptă și că știam cât de importante erau informațiile pentru soldații de pe front” La

25 martie 1963 a preluat conducerea Mossad-ului de la Isser A înfăptuit multe lucruri extrem de importante: a venit cu asasinării inamicilor; a pus la punct o legătură secretă de lucru ^ KGB-ul atunci când milioane de evrei erau persecutați, a reevaluat rolul femeilor și folosirea capcanelor sexuale în cadrul serviciului se. creș; a fost de acord cu pătrunderea în palatul regelui Hussein cu puțin înainte ca liderul hasemit să devină spion CIA în lumea arabă.

Tehnicile pe care le-a folosit pentru obținerea acestor lucruri încă mai sunt folosite, însă nimeni din exterior nu va afla vreodată cum de a ajuns să fie primul care să le pună în practică. Strângând din maxilare, ar spune numai că: „Sunt secrete și sunt secretele mele.”

Când a simțit că Mossad-ul ar fi avantajat de conducerea altcuiva, s-a retras fără zgomot; i-a adunat pe cei din subordinea sa și le-a reamintit că atunci când vor simți că munca pentru Mossad creează o problemă între etica personală și cererile statului, ar trebui să își dea pe loc demisia. Apoi, după ce și-au strâns mâinile, a plecat.

Însă nu a fost vreun director Mossad pe care să nu-l cheme la o cafea în biroul său din strada Jabotinsky din încântătoarea suburbie a Tel Aviv-ului, Ramat Can. În timpul unor astfel de întâlniri, ușa biroului rămânea permanent închisă iar telefonul era scos din priză. „Mama spunea mereu că dacă ai pierdut încrederea cuiva înseamnă că ai pierdut un prieten,” a explicat acesta în engleză, având pe buze un zâmbet viclean de om în vârstă.

În afara rudelor celor mai apropiate - câțiva copii mici, nepoți, veri și prieteni de o viață-puțini îl cunosc cu adevărat pe Meir Amit. dar nici nu ar vrea ca lucrurile să stea altfel.

În acea dimineață de martie din 1997, Meir Amit părea surprinzător de tânăr la volan, arătând mai degrabă de 60 de ani decât de 75, câți avea de fapt. Figura athletică de altădată se cam înmuiase; pe sub sacoul albastru bine croit se putea observa un început de burtă. Cu toate acestea, ochii îi erau încă destul de agili și indescifrabili în timp ce se îndrepta spre bulevardul unde creșteau eucalipti.

Nici el nu mai ținea minte de câte ori făcuse drumul acesta, însă fiecare vizită aici îi aducea aminte de un vechi proverb: „ca să supra' viețuiești ca evreu înseamnă să lupti până la moarte.” Tot același lucru se citea și pe fețele soldaților care așteptau raiduri umbra copacilor de la ieșirea din tabăra de instrucție pentru recruți A- Gilot, la nord de Tel Aviv. Aveau un aer în care citeai chiar o oarecare insolență; își făceau stagiul militar în cadrul Forțelor de Apărare- Israeliene, fiind ferm convinși că serveau cea mai grozavă armată din lume.

Puțini l-au recunoscut pe Meir Amit. Pentru ei era încă un bătrân rare venise la monumentul comemorativ în apropierea căruia așteptau ei Israelul este țara unor astfel de momente - în total peste 1 500 -ridicate în amintirea parașutistilor, piloților, celor care conduc tancuri și a infanteriei. Monumentele comemoarează victimele a 5 războaie în toată regula și aproape 50 de ani de incursiuni peste granițe și operațiuni de gherilă. Totuși, într-o țară care își venerază eroii așa cum n-a mai făcut-o nimeni din vremea romanilor care ocupaseră aceste pământuri, în tot Israelul, ba chiar nicăieri în lume, nu exista un monument ca cel la ridicarea căruia a ajutat Meir Amit.

Acesta e situat în interiorul perimetrului taberei de instrucție pentru recruți și e format din mai multe clădiri din beton și gresie, asamblate sub forma unui creier uman. Meir Amit a ales forma respectivă pentru că „spionajul are de-a face în primul rând cu intelectul și nu cu agentul secret bronzat care face pe eroul.”

Monumentul comemoarează 557 bărbați și femei care au lucrat în serviciile secrete israeliene, dintre care 71 au lucrat în slujba Mossad-ului.

Aceștia au murit peste tot în lume: în deserturile Irakului, în munții Iranului, în junglele din America de Sud și Centrală, în tufișurile din Africa, pe străzile Europei.

Meir Amit i-a cunoscut personal pe mulți dintre aceștia; pe câțiva i-a trimis la moarte sigură în misiuni despre care spunea că erau „extrem de periculoase, însă acesta este regretabilul inevitabil al acestui tip de muncă. Cei care își pierd viața o fac pentru națiune, întotdeauna a fost așa.”

Pereții netezi de gresie sunt însemnați doar cu numele și data decesului. Nu se spune nimic despre cum a murit fiecare: spânzurat în Piața publică, soarta tuturor evreilor condamnați în țările arabe; înjunghiat pe o străduță fără nume; în urma a luni de tortură în închisoare. Nimeni nu va ști niciodată. Chiar și Meir Amit nu putea decât să Bănuiască câteodată, iar atunci își ținea gândurile negre pentru el.

Monumentul nu este decât o parte dintr-un întreg complex comemorativ. În interiorul clădirilor se află Camera Dosarelor unde sunt ținute biografiile tuturor agenților morți. Informațiile privind viața dinaintea și din timpul serviciului militar sunt strânse cu grijă; însă nu și cele despre ultima misiune secretă. Fiecare agent își are ziua sa memorială, comemorată într-o mică sinagogă.

În astfel de sinagogi există un amfiteatru unde de ziua serviciului secret, familiile se adună pentru a-și aminti de cei morți. Câteodată Meir Amit li se adresează. Apoi vizitează muzeul memorialului, plin de obiecte vechi: un transmițător montat într-un fier de călcat; un microfon cafetieră; cerneală simpatică într-o sticlă de parfum;

reportofonul cu care a fost înregistrată în secret discuția decisivă dintre Regele Hussein al Iordaniei și președintele Nasser al Egiptului, premergătoare Războiului de Sase Zile.

Meir Amit a transformat povestirile despre bărbații care au folosit echipamentele în adevărate mituri ale eroismului. El subliniază de fiecare dată deghizarea pe care a folosit-o Ya'a Boqa'i cât timp a intrat și a ieșit din Iordan până când a fost capturat și executat în Amman în 1949, și radioul de cristal pe care l-au folosit Max Binnetși MosheMarzuk pentru a conduce cea mai de succes rețea din Egipt până au murit în chinurile cele mai grele, dorindu-și moartea într-o închisoare din Cairo.

Pentru Meir Amit aceștia erau cu toții „Ghedeonii mei”. Ghedeon este eroul din Vechiul Testament care a salvat Israelul din mâna unor dușmani foarte numeroși datorită informațiilor pe care le-a deținut.

La urmă, trebuia să intre în labirint, însoțit de custodele muzeului. S-au oprit în fața fiecărui nume gravat, înclinându-și puțin capetele, iar apoi au mers mai departe. Tot ceremonialul s-a terminat brusc. Nu mai erau morți pe care să-i pomeniți cu pioșenie - numai spații goale pe gresia pietrei de mormânt unde urmau să fie adăugate nume.

Pentru un moment, Meir Amit a început din nou să viseze, într-o ebraică șoptită, fostul șef Mossad i-a spus custodelui: „Orice s-ar întâmpla, trebuie să ne asigurăm că acest loc va dăinui.”

Fără nici o legătură cu ce se spusese înainte, Meir Amit a adăugat că în biroul din Damasc al președintelui Hafiz al-Assad al Siriei se afla o singură imagine, o fotografie a locului unde în 1187 Saladin i-a înfrânt pe cruciați,⁴ ceea ce a dus la recucerirea Ierusalimului.

pentru Meir Amit, mândria pe care o nutrește Assad pentru acea fotografie⁶ „are o conotație pentru Israel. Ne vede așa cum a făcut-o și Saladin - ca pe un popor pe care urmează să-l cucerească în cele din urmă. Sunt mulți care gândesc în felul acesta. Unii chiar susțin că ne sunt prieteni. Trebuie să fim extrem de precauți în ceea ce-i privește...”

5-a oprit, și-a luat la revedere de la custode și s-a îndreptat spre mașină, ca și cum spusese deja prea multe; ca și cum ceea ce a spus ar fi întărit și mai mult zvonurile care începuseră să circule în interiorul serviciului secret israelian. încă o criză în relația dintre Mossad și serviciul secret american avea să izbucnească - cu posibile urmări devastatoare pentru Israel.

Deja implicat în scandalul care fierbea era unul dintre cei mai vioi și mai duri agenți care fuseseră în subordinea lui Meir Amit, un om care câștigase deja un loc în cartea de istorie drept cel care l-a capturat pe Adolf Eichmann, și căruia încă îi mai plăcea să se joace cu focul.

CAPITOLUL 4

Spionul cu masca de fier

Locuitorii bogați din elegantul cartier Afeka în nordul Tel-Aviv-ului se obișnuiseră să-l vadă pe Rafael „Rafi” Eitan, un bărbat în vârstă, scund, gras, miop și care abia dacă mai auzea cu urechea dreaptă de când luptase în Războiul de Independență al Israelului, întorcându-se acasă cu țevi vechi, lanțuri uzate de biciclete și alte tipuri de vechituri de metal. Purtând o cămașă și o pereche de pantaloni ieftini cumpărați de la supermarket, cu fața acoperită de o mască de sudor, acesta transforma deseurile în sculpturi suprarealiste cu ajutorul unui aparat de sudură.

Unii vecini se întrebau dacă ce făcea nu era o formă de evadare. Știau că omorâse pentru țară, nu pe câmpul de luptă ci în misiuni secrete care făceau parte din neîncetatul război sub acoperire pe care Israelul îl purta împotriva dușmanilor statului. Nici un vecin nu știa câți oameni omorâse Rafi

Eitan, câteodată chiar cu propriile mâini puternice și butucănoase. Tot ce le spunea era că: „De fiecare dată când omoram trebuia să le văd ochii, albul ochilor. Atunci eram foarte calm, foarte concentrat, și cu gândul numai la ce trebuia să fac. Atunci o făceam. Asta era tot.” își însoțea spusele de zâmbetul binevoitor pe care îl folosesc cei puternici atunci când caută aprobarea celor slabi.

Rafi Eitan fusese pentru aproape un sfert de veac director adjunct de operațiuni al Mossad-ului. Nu era de el munca de birou, unde trebuia să citească rapoarte și să-i trimită pe alții să-i îndeplinească ordinele. De fiecare dată când avea ocazia, mergea pe teren având o ținută demnă, mânat de o întreagă filozofie pe care o redusese la o propoziție scurtă și cuprinzătoare: „Dacă nu faci parte din răspuns, atunci faci parte din problemă.”

71

Nu mai fusese nimeni altul care să-l întreacă în duritate și sânge rece, șiretenie, în abilitatea de a improviza cu o viteză uimitoare; avea un talent înnăscut de a demasca chiar și cel mai bine pus la punct plan și o neobosită forță de a urmări și prinde o victimă. S-a folosit de toate aceste calități într-o singură misiune care i-a adus faima-

răpirea lui Adolf Eichmann, birocratul nazist care a transpus în practică oribila Soluție Finală a lui Hitler.

Pentru vecinii săi de pe strada Shay, Rafi Eitan era o figură respectabilă, omul care le răzbunase rudele moarte, care a reamintit lumii că toți naziștii sunt periculoși. Nu se plictiseau niciodată să-l asculte la el acasă povestind despre o operațiune încă neegalată de alta mai îndrăzneată, înconjurat de obiecte de artă, Rafi Eitan își încrucișa brațele musculoase, își înclina capul pătrășos, și pentru un moment nu mai spunea nimic, lăsându-și ascultătorii să-și aducăaminte de vremurile când, în ciuda tuturor greutăților, Israelul luase ființă. Apoi, cu o voce puternică, a început să le spună prietenilor săi de încredere cum a început capturarea lui Adolf Eichmann. În primul rând a pus la cale planul celei mai senzaționale răpiri din toate timpurile.

După cel de-al doilea război mondial, depistarea criminalilor naziști de război era inițial făcută de către supraviețuitorii holocaustului, își spuneau Nokmin, „Răzbunătorii.” Nu se mai încurcau cu procesele legale. Pur și simplu executau orice nazist le ieșea în cale. Rafi Eitan nu auzise de nici un caz în care aceștia să fi omorât pe cine nu trebuia. Oficial, Israelul acorda puțină importanță prinderii criminalilor de război. Era o chestiune de prioritate. Ca națiune, Israelul abia dacă mai rezista, încă înconjurat de statele e arabe ostile. Toate trebuiau făcute la timpul lor. Țara aproape că rămăsese fără nici un ban. Nu-și puteau permite să rezolve nedreptățile trecutului.

În 1957, Mossad-ul a primit senzaționala știre cum că Eichmann fusese văzut în Argentina. Rafi Eitan, deja o stea în cadrul Mossad-ului în urma incursiunilor iscusite împotriva arabilor, a fost ales desemnat să-l captureze pe Eichmann și să-l aducă în Israel pentru a fi judecat.

Îi s-a spus că rezultatul va fi extrem de benefic. Ar fi un act de justiție divină pentru poporul său. Ar aminti lumii de lagărele de concentrare și de nevoia de a se asigura că așa ceva nu se va mai repeat niciodată. Ar plasa Mossad-ul în fruntea serviciilor secrete din lumea întreagă. Nici un alt serviciu nu mai îndrăznise să încerce o astfel de operațiune. Riscurile erau însă pe măsură. Urma să lucreze la mii de mile depărtare de casă, călătorind cu documente false, bazându-se exclusiv pe forțele proprii și activând într-un mediu ostil. Argentina era raiul naziștilor. Acolo echipa Mossad putea sfârși în închisoare sau putea chiar să fie ucisă.

Într-un timp de doi ani lungi, Rafi Eitan a așteptat răbdător în timp ce prima tentativă de supraveghere a fost confirmată - bărbatul care locuia în cartierul clasei mijlocii din Buenos Aires sub numele de Ricardo Klement era Adolf Eichmann.

Când a primit ordinul de începere a acțiunii, Rafi Eitan a devenit „rece ca gheața.” Se gândise deja la tot ce putea merge prost. Urmările politice, diplomatice și, pentru el, cele profesionale, aveau să fie enorme. De asemenea se întrebese ce urma să se întâmple când, după capturarea lui Eichman, poliția argentiniană avea să intervină. „M-am hotărât să-l strâng de gât pe Eichmann cu propriile mele mâini.

Dacă m-ar fi prins as fi avut argument la tribunal că acționasem în virtutea biblicei zicale, „ochi pentru ochi.”

Liniile aeriene naționale, El Al, cumpăraseră special din banii economisiți un avion Britannia pentru drumul lung până în Argentina.

Rafi Eitan a spus:

„Am trimis pe cineva în Anglia să cumpere unul. A dat banii și a luat avionul. Oficial, zborul către Argentina trebuia să transporte o delegație israeliană care să participe la sărbătorirea a 50 de ani de independență a țării. Nici unul din delegați nu a știut de ce i-am însoțit sau că în capătul avionului pregătisem o mică celulă pentru Eichmann.”

Rafi Eitan și echipa sa au ajuns la Buenos Aires în mai 1960. S-au stabilit în una din cele 7 ascunzători pe care le închiriaseră dinainte un agent Mossad. Uneia i s-a dat numele de cod ebraic Maoz, sau „Fortăreața”. Apartamentul avea să fie pe post de bază pentru operațiune. O altă ascunzătoare a fost numită Tira, sau „Palat”, loc unde avea să fie ținut Eichmann după capturare. Celelalte ascunzători erau necesare în caz că Eichmann trebuia mutat din cauza unui raid polițienesc. De asemenea, o duzină de mașini a fost închiriată pentru operațiune.

Când totul a fost pus la punct, Rafi Eitan a devenit calm și hotărât. Orice îndoieli cu privire la un eventual eșec au dispărut; perspectiva acțiunii înlocuise tensiunea așteptării. Timp de 3 zile, el și echipa sa | -au urmărit pe Adolf Eichmann, care odinioară nu se deplasa nicăieri fără șoferul și limuzina sa Mercedes, cum călătorea cu autobuzul și cobora la colțul străzii Caribaldidintr-o suburbie de la marginea orașului, la fel de punctual ca atunci când a semnat ordinele de trimitere în lagărele de concentrare.

În noaptea de 10 mai 1960, Rafi Eitan a ales pentru răpire un șofer și pe alți doi care să-l înșface pe Eichmann o dată ce acesta urca în mașină. Unul dintre oameni fusese antrenat să captureze o persoană în plină stradă. Rafi Eitan avea să stea lângă șofer, „gata să ajut cum puteam.”

Operațiunea a fost stabilită pentru seara următoare. Pe data de 11 mai, la ora 8:00 P.M., mașina echipei a intrat pe strada Garibaldi.

Nu era nici urmă de tensiune. Trecuseră cu toții de mult de faza asta. Nu era nimic de spus. Rafi Eitan s-a uitat la ceas: 8:03. Au condus în susul și-n josul străzii. 8:04. Mai multe autobuze au oprit și au plecat. La 8:05 a mai venit un autobuz. L-au văzut pe Eichmann coborând. Pentru Rafi Eitan, „arăta puțin cam obosit, probabil la fel cum arăta și după o zi în care îi trimitea pe oamenii mei în lagărele de concentrare.

„Strada era încă pustie, în spatele meu l-am auzit pe specialistul în răpiri deschizând ușa. Am condus până am ajuns chiar în spatele lui Eichmann. Mergea destul de repede, ca și cum ar fi vroia să ajungă acasă pentru cină. îl auzeam pe specialist respirând constant, așa cum învățase la antrenament. Redusese timpul răpirii la 12 secunde.”

Mașina a ajuns în dreptul lui Eichmann. Acesta s-a întors pe jumătate și s-a uitat mirat la specialistul care se dădea jos din mașină, în același moment, omul s-a împiedicat din cauza unui șiret desfăcut, gata să cadă. Pentru un moment, Rafi Eitan a fost prea uimit ca să se poată mișca. Traversase jumătate din glob pentru a-l prinde pe omul care trimisese 6 milioane de evrei la moarte, și erau cât pe ce să-l rateze din cauza unui șiret legat prost. Eichmann începea să se îndepărteze repede. Rafi Eitan a sărit din mașină.

„L-am apucat de gât cu așa o forță încât am văzut cum îi ies ochii din orbite. Mai aveam puțin și-l strangulam. Specialistul era în picioare și ținea ușa deschisă. L-am azvârlit pe Eichmann pe bancheta din spate. Specialistul s-a aruncat înăuntru, stând pe jumătate pe Eichmann. Toată treaba nu a durat mai mult de 5 secunde.”

De pe locul din față, Rafi Eitan putea simți respirația acră a lui Eichmann care se chinuia să

respire. Specialistul i-a mișcat maxilarul în sus și în jos. Eichmann s-a calmat. A reușit chiar să-ntrebe ce înseamnă această ofensă.

Nimeni nu vorbea cu el. În tăcere au ajuns la ascunzătoare, la 5 km mai departe. Rafi Eitan i-a cerut lui Eichmann să se dezbrace în pielea goală. I-a comparat apoi măsurile cu cele din dosarul SS pe care îl obținuse. N-a fost mirat să vadă că Eichmann reușise să-și scoată tatuajul SS. Însă toate celelalte măsurători se potriveau cu cele din dosar -mărimea capului, distanța de la cot la încheietură, de la genunchi la gleznă. L-a legat pe Eichmann de pat. Timp de 10 ore l-au lăsat într-o liniște deplină. Rafi Eitan vroia să-i producă „un sentiment de descurajare. Chiar înainte de răsărit, Eichmann ajunsese într-o stare de maximă vulnerabilitate psihică. L-am întrebat cum îl cheamă. Mi-a dat un nume spaniol. Am spus, nu, nu, nu, numele nemțesc. Si-a spus pseudonimul nemțesc - acela pe care l-a folosit când a fugit din Germania. Am spus din nou, nu, nu, nu, numele tău adevărat, numele SS. S-a întins pe pat ca și cum vroia

să aibă toată atenția noastră și a spus tare și clar, 'Adolf Eichmann.' Nu l-am mai întrebat nimic altceva. Nu mai aveam de ce."

În următoarele 7 zile, Eichmann și cei care l-au capturat au stat închiși în casă. În acest timp, nimeni nu vorbea cu el. Mânca, se spăla și se ducea la toaletă într-o liniște deplină. Pentru Rafi Eitan:

„Liniștea era mai mult decât o regulă a operațiunii. Nu vroiam să-i arătăm lui Eichmann cât de nervoși eram. Asta i-ar fi dat speranță. Iar speranța transformă o persoană disperată în una periculoasă. Trebuia să se simtă la fel de disperat ca și oamenii mei în timp ce erau transportați în trenuri spre lagărele de concentrare."

Decizia ducerii acestuia din ascunzătoare până la avionul El Al care aștepta să transporte acasă delegația și-a avut propria tentă de umor negru, în primul rând Eichmann a fost îmbrăcat în uniforma liniei aeriene pe care Rafi Eitan o adusese din Israel. L-au făcut să bea o sticlă de whisky, îmbătându-l de-a binelea.

Eitan și echipa s-au îmbrăcat și ei în uniforme de zbor și s-au stropit intenționat cu whisky, îndesând un chipiu pe capul lui Eichmann și înghesuindu-l pe bancheta din spate a mașinii, Rafi Eitan a condus până la baza militară unde avionul aștepta cu motoarele pornite.

La poarta bazei, soldații argentinieni au făcut semn mașinii să se oprească, în spate, Eichmann sforăia. Rafi Eitan își aduce aminte: „în mașină putea ca într-o distilerie. Acela a fost momentul în care am câștigat cu toții premiile Oscar Mossad! Am făcut pe evreii beți care nu rezistă la băuturile argentinienne tari. Gărzile au fost amuzate și l-au lăsat în pace pe Eichmann".

Pe 21 mai 1960, la cinci minute după miezul nopții, Britannia a decolat avându-l la bord pe Eichmann care încă sforăia în celula din capătul avionului.

După un lung proces, Eichmann a fost găsit vinovat de crime împotriva umanității, în ziua execuției, la 31 mai 1962, Rafi Eitan se afla în camera de execuție la închisoarea Ramla: „Eichmann s-a uitat la mine și a spus: 'O să-ți vină și ție vremea să mă urmezi, evreule/, iar eu i-am răspuns: 'Însă nu azi, Adolf, nu azi.' în momentul următor s-a deschis o trapă. Eichmann a scos un sunet de om care se sufoca. Apoi au început să-i miroasă mâțele care i se întorceau pe dos, apoi s-a auzit numai zgomotul sforii care opunea rezistență. Un sunet foarte satisfăcător."

Un cuptor special fusese construit pentru a-i incinera trupul, în câteva ore, cenușa i-a fost împrăștiată în mare, pe o suprafață destul de extinsă. Ben-Curion a ordonat să nu mai rămână nici o urmă, pentru a nu încuraja simpatizanții să-l transforme pe Eichmann într-o figură nazistă de cult. Israelul îl vroia ras de pe fața pământului. Apoi

cuptorul a fost dezasamblat și niciodată folosit din nou. În acea seară, Rafi Eitan stătea pe malul mării privind în larg și simțindu-se împăcat, „știind că mi-am îndeplinit misiunea. Asta îți dă mereu un sentiment plăcut.”

Ca șef adjunct al operațiunilor Mossad, meseria lui Rafi Eitan a continuat să-l poarte prin întreaga Europă să găsească și să omoare teroriști arabi. Pentru aceasta folosea bombe acționate de telecomenzi, arma aleasă de Mossad, Beretta, iar când liniștea era esențială, propriile mâini, fie pentru a strangula o victimă cu un fir de oțel, fie administrând o lovitură mortală de pumn la ceafă. Omora întotdeauna fără remuscări.

Când se întorcea acasă, petrecea ore în șir în fața cuptorului din curte, înconjurat de scânteii, absorbit totalmente de metalul pe care îl modela după plac. Apoi pleca din nou, în călătorii în care trebuia să schimbe avionul de mai multe ori pentru a ajunge la destinație. Pentru fiecare călătorie își alegea o naționalitate și o identitate diferită, construită în jurul numeroaselor pașapoarte furate sau falsificate perfect pe care Mossad-ul le adunase cu răbdare.

Când nu omora, se ocupa cu recrutarea de sayanimi, alt lucru la care se pricepea. Avea o tactică pe care o aplica, făcând astfel apel la dragostea evreilor pentru țara lor.

„Le spuneam că timp de 2000 de ani poporul nostru a visat. Că timp de 2000 de ani noi, evreii, ne-am rugat pentru mântuire, în cântece, în proză, în inimi, cu toții am păstrat viu visul - iar visul ne-a ținut în viață pe noi. Acum s-a împlinit. Și apoi adăugam: ca să fim siguri că visul continuă, avem nevoie de oameni ca tine.”

În cafenele, de-a lungul bulevardelor pariziene, în restaurante, pe malul Rinului, la Madrid, Bruxelles și Londra repeta cuvintele emoționante. Foarte des, viziunea sa despre ce înseamnă să fii evreu în zilele noastre mai coopta câte un fân. Pentru cei care ezitau, îmbina cu pricepere motivele personale cu cele politice, repovestind întâmplări de când era în cadrul Haganah-ului și despre Ben-Curion și alți lideri. Ultima urmă de împotrivire dispărea pe loc.

În curând avea peste 100 de bărbați și femei în toată Europa care să-i îndeplinească ordinele: avocați, dentiști, profesori, doctori, croitori, comercianți, femei casnice, secretare. Dintre toți aceștia, îndrăgea un grup anume: evreii germani care se întorseseră în țara holocaustului; Rafi Eitan îi numea „spionii supraviețuitori.”

Trudind în subteranul activităților Mossad, Rafi Eitan a avut grijă să nu facă politică, îndepărtându-se astfel de ceea ce învrăjbea serviciul secret israelian. Știa ce se întâmpla, și anume manevrele celor de la Aman, serviciul secret militar, în frunte cu Shin Bet, care vroiau să reducă autoritatea supremă a Mossad-ului. Auzise de intrigile

politice care formau și reformau, de rapoartele „numai ochi” pe care aceștia le trimiteau primului ministru, însă în timpul lui Meir Amit, Mossad-ul a rămas de neclintit, înlăturând orice încercări prin care se dorea să se revină asupra poziției inițiale.

Apoi, într-o bună zi, Meir Amit n-a mai fost la conducere; n-a mai fost văzut mergând vioi pe coridoare și nici privind pătrunzător sau zâmbind cu acel zâmbet care părea că nu îi atingea niciodată buzele, în urma plecării lui, colegii l-au îndemnat pe Rafi Eitan să-i lase să-l voteze drept înlocuitorul lui Amit, subliniind că avea toate calitățile necesare și că inspira loialitate și popularitate în Mossad. Însă până să se decidă Rafi Eitan, postul a revenit unui desemnat al Partidului Muncii, palidul și pedantul Zvi Zamir. Rafi Eitan și-a dat demisia. Nu s-a certat cu noul șef Mossad; pur și simplu a simțit că Mossad-ul nu mai avea cum să fie un loc unde să se simtă „confortabil.” În timpul lui Meir Amit, misiunile sale au fost efectiv libere; a simțit că Zamir avea să „nu se abată de la reguli. Asta nu era pentru mine.”

Rafi Eitan s-a apucat să facă consultanță, punându-se în slujba firmelor care vroiau să-și îmbunătățească securitatea sau a persoanelor fizice bogate care vroiau să-și antreneze personalul pentru a-l putea apăra de un eventual atac terorist. Dar nu pentru mult timp. După un an, Rafi Eitan a lăsat să se afle că era gata să reintre în vâltoarea serviciului de spionaj.

Când Yitzhak Rabin a devenit prim ministru în 1974, acesta l-a desemnat pe agresivul și întreprinzătorul Yitzhak Hofi, la conducerea Mossad-ului și l-a subordonat rapacelui Ariei Sharon, consilierul lui Rabin pe probleme de securitate, în foarte scurt timp, Sharon l-a făcut pe Rafi Eitan asistentul său personal. Hofi s-a trezit astfel lucrând cu un om care avea aceeași atitudine dură față de operațiunile serviciului secret.

Trei ani mai târziu, într-o altă remaniere a guvernului, un nou prim ministru, Menachem Begin, l-a numit pe Rafi Eitan consilier personal în probleme de terorism. Prima mișcare a lui Eitan a fost organizarea asasinării palestinianului responsabil cu planuirea masacrului de la Jocurile Olimpice de la Munchen din 1972, când 11 atleți israelieni au fost masacrați.¹ Cei care îi omorâseră fuseseră deja executați de Mossad.

Primul care a murit stătea în holul blocului său din Roma când a fost împușcat de aproape, de 11

ori - câte un glonț pentru fiecare atlet omorât. Când cel de-al doilea terorist a răspuns la telefon în apartamentul său din Paris, o bombă, montată în receptor și acționată prin telecomandă, a explodat, zburându-i capul de pe umeri. Un alt terorist dormea în camera sa de hotel din Nicosia când a fost omorât de o bombă asemănătoare. Pentru a crea panică în rândul membrilor grupării Septembrie Negru care omorâse atleții și care

mai erau încă în viață, Mossad-ul a aranjat ca anunțurile mortuare ale acestora să apară în ziarele locale arăbești. Familiile acestora au primit flori și scrisori de condoleanțe cu puțin timp înainte ca fiecare dintre aceștia să fie ucis.

Rafi Eitan a pornit în căutarea liderului acestora, Aii Hassan Salameh, cunoscut în lumea arabă sub numele de „Prințul Roșu.” De la incidentul din Munchen, acesta se mutase dintr-o capitală arabă în alta, dând lecții de strategie grupurilor teroriste. De fiecare dată când Rafi Eitan era gata să acționeze, Prințul Roșu își schimba din nou cartierul general. Însă până la urmă s-a stabilit printre artizanii de bombe din Beirut. Rafi Eitan cunoștea bine orașul. Chiar și așa, a hotărât să-și îmbroscăteze

memoria. Dându-se drept om de afaceri grec, acesta a plecat la Beirut, în numai câteva zile a aflat unde

locuia Salameh și care era programul acestuia.

Rafi Eitan s-a întors la Tel-Aviv și și-a făcut planurile. Trei agenți Mossad care puteau fi luați drept arabi au trecut granița în Liban și au mers în oraș. Unul a închiriat o mașină. Cel de-al doilea i-a montat o serie de bombe în caroserie, capotă și uși. Al treilea a parcat-o pe ruta pe care mergea Prințul Roșu în fiecare dimineață. Folosind cu exactitate timpii indicați de Rafi Eitan, mașina a fost programată să sară în aer când Salameh era în dreptul ei. Așa s-a și întâmplat, împrăștiindu-i măruntaiele în toate părțile.

Rafi Eitan a dovedit încă o dată că era un executant în cadrul serviciului secret israelian. Însă primul ministru Menachem Begin a decis că Rafi era prea prețios să mai riște cu astfel de misiuni periculoase. I-a spus consilierul său că de acum înainte trebuia să rămână la birou și să fie discret. De curând, John le Carré l-a folosit pe Eitan ca model pentru personajul principal care depista teroriști în thriller-ul său *The Little Drummer C/r/*. Însă credibilitatea pe care i-a acordat-o imaginației unui romancier nu l-a liniștit cu nimic pe Rafi Eitan. Vroia să se afle în miezul acțiunii, nu la birou sau la nesfârșitele ședințe de conducere. A început să-l bată la cap pe

primul ministru Begin să-i dea altceva de făcut.

După ce a ezitat ceva timp - căci Rafi Eitan era consilier excelent pe probleme de contraspionaj - Begin l-a pus într-unul dintre cele mai sensibile posturi din cadrul serviciului secret, post care avea să-l solicite intelectual și să-i satisfacă dorința de muncă de teren. A fost numit directorul Biroului Coordonărilor Științifice, cunoscut în ebraică sub acronimul LAKAM.

înființat în 1960, operase pe post de unitate de spionaj a Ministerului Apărării, trebuind să adune informații „cu orice preț.” În general, aceasta înseamnă să fure sau să miluiască oamenii să vorbească, încă de la început, LAKAM a fost deranjat de ostilitatea Mossad-ului care vedea unitatea ca pe proverbialul „nou venit.” Isser Harel și Meir Amit au încercat amândoi fie să oprească activitatea

LAKAM, fie să-l absoarbă în Mossad. Însă Shimon Peres, ministrul adjunct al Apărării a susținut insistent că ministerul său avea nevoie de propria agenție care să adune informații, încet dar sigur, LAKAM si-a continuat treaba, instalându-si birouri în New York, Washington, Boston și Los Angeles, toate centre cheie ale științei pe muchie de cuțit, în fiecare săptămână, personalul LAKAM își făcea datoria de a trimite în Israel pachete cu jurnale tehnice, știind că FBI-ul era cu ochii pe ei.

Aceste supravegheri s-au intensificat după 1968, când s-a descoperit că unul dintre inginerii care lucrau la construirea navei aeriene de război Mirage IIIC furase peste 200 000 de schițe. Acesta a primit o pedeapsă de 4 ani și jumătate - pentru că dăduse LAKAM-ului informații despre cum să-si construiască propriile copii după Mirage. De atunci LAKAM s-a mai bucurat și de alte mici succese.

Pentru Rafi Eitan, reușita cu Mirage a fost factorul decisiv. Ce reușiseră odată puteau reuși din nou. Avea de gând să transforme „muribundul” LAKAM într-o forță pe care să nu o poată ignora nimeni.

Mutându-se din birourile neîncăpătoare din Tel-Aviv, le-a spus noilor săi subalterni, impresionați că acum erau conduși de așa o figură legendară, că dacă ar fi să-și pună toate cunoștințele sale despre știință într-o eprubetă, tot ar mai rămâne destul loc liber, însă, a adăugat, era un om care învăța repede.

A intrat în lumea științei căutând potențiale ținte pe care să le cunoască. Pleca de acasă înainte de răsărit și de multe ori se întorcea pe la miezul nopții cu suluri tehnice pe care le citea până în zori; nu prea mai avea timp să se relaxeze sculptând fierul vechi, în timp ce absorbea imensele cantități de informații, a reluat legătura cu vechiul său serviciu. Mossad-ul avea acum un nou director: Nahum Admoni. Ca și Rafi Eitan, Admoni suspecta intențiile americanilor în Orientul Mijlociu. În aparență, Washington-ul continua să-și arate angajamentul față de Israel, iar CIA ținea deschis canalul de contact pe care îl deschiseseră Isser Harel și Allen Dulles. Însă Admoni se plângea că informațiile nu prezentau mare interes.

Șeful Mossad era de asemenea îngrijorat de raporturile primite de la agenții katsuși sayanimii bine plasați la Washington. Aceștia aflaseră de întâlniri secrete între înalții oficiali ai departamentului de stat și lideri arabi din anturajul lui Yasser Arafat, care

discutaseră despre metodele de a obliga Israelul să fie mai înțelegător cu privire la cererile palestinienilor. Admoni i-a spus lui Rafi Eitan că acum simțea că nu mai putea numi Statele Unite „manta de vreme rea”.

Atitudinea avea să fie întărită de un incident care va șoca credința americană în inviolabilitatea sa, lucru care nu se mai întâmplase de la războiul din Vietnam. În august 1983, agenții Mossad au aflat căse pregătea un atac împotriva forțelor Statelor Unite care se aflau în Beirut pe post de menținători ONU ai păcii. Agenții au identificat un camion care avea să conțină o jumătate de tonă de explozibili. Mossad-ul ar fi trebuit să transmită informația CIA. Însă la o întrunire la sediul Mossad-ului din bulevardul Regele Saul, personal a fost informat că „oamenii noștri trebuie să fie cu ochii pe camion. Iar în ce-i privește pe yankei, noi nu suntem aici ca să-i apărăm. Pot să-și poarte și singuri de grijă. Dacăîncepem să facem prea multe pentru yankei ne aprindem singuri paie în cap”.

La 23 octombrie 1983, supravegheat îndeaproape de agenții Mossad, camionul a intrat cu viteză maximă în baza Batalionului 8 al marinei americane din apropierea aeroportului Beirutului; 241 soldați din infanteria marină au murit.

Reacția în rândul eșaloanelor Mossad, după spusele unui fost ofițer, Victor Ostrovsky, a fost că, „dacă vor să-si bage nasul în afacerile Libanului, lasă-i să plătească prețul.”

Rafi Eitan a început să se gândească serios la monitorizarea S.U.A. Comunitatea științifică de aici era cea mai avansată din lume, iar tehnologia militară era de neegalat. LAKAM ar fi dat lovitura dacăputea pune mâna numai pe câteva astfel de informații. Primul obstacol pe care trebuiau să-l depășească era si cel mai greu: găsirea unui informator destul de bine plasat care să le poată furniza materialul.

Folosindu-se de lista sayanim-ilor americani la a cărei întocmire a ajutat cât timp a lucrat pentru Mossad, Rafi a dat de veste că era interesat să găsească pe cineva din Statele Unite care lucra în domeniul științei si despre care se știa că era pro-Israel. Luni de zile nu a primit nici un răspuns.

Apoi, în aprilie 1984, Aviem Sella, colonel în aviația israeliană care studia informatica în fiecare

sâmbătă la Universitatea din New York, a mers la o petrecere dată de un ginecolog evreu bogat în estul Manhattan-ului. Sella, o mică celebritate în cadrul comunității evreiești din oraș, era cunoscut drept pilotul ce condusesese cu 3 ani în urmă un atac aerian care a distrus un reactor nuclear irakian.

La petrecere se mai afla și un tânăr sfios care zâmbea rușinos și care nu părea să se simtă în largul lui printre grupurile de doctori, avocați și bancheri, l-a spus lui Sella că se numea Jonathan Pollard, și că singurul motiv pentru care venise la petrecere era ca să-l cunoască pe el. Rușinat de așa o vădită admirație, Sella a schimbat câteva vorbe din politete, și era gata să plece când Pollard a recunoscut că nu era numai un sionist convins, dar că lucra pentru serviciul secret naval american, în foarte scurt timp, vicleanul Sella a aflat că Pollard lucra în Centrul de alertă anti- terorist, într-una din cele mai secrete instituții, în Suitland, Maryland. Printre îndatoririle lui Pollard se număra și monitorizarea întregului material secret despre activitățile teroriste din lume. Postul său era extrem de important în cadrul serviciului secret al S.U.A.

Sella nu și-a putut crede urechilor, mai ales când Pollard a început să dea detalii exacte despre incidente petrecute când serviciul secret al S.U.A. nu a cooperat cu partea israeliană. Sella a început să se întrebe dacă Pollard nu făcea parte dintr-o operațiune condusă de FBI prin care se încerca recrutarea unui israelian.

Totuși era ceva în legătură cu Pollard care părea veridic, în aceeași noapte, Sella a telefonat la Tel- Aviv și a vorbit cu comandantul său. Ofițerul a dat legătura șefului de stat major al aviației israeliene. Sella a primit ordin să dezvolte contactul cu Pollard. Au început să se întâlnească: la patinoarul din Rockefeller Piaza; într-o cafenea din strada 48; în Central Park. De fiecare dată Pollard îi înmâna documente secrete pentru a-și confirma spusele, Sella trimitea apoi materialele la Tel-Aviv, bucurându-se de sentimentul pe care i-l dădea implicarea într-o operațiune secretă importantă. A fost deci uimit, pe bună dreptate, la aflarea veștii că Mossad-ul știa totul despre Pollard, care se mai oferise cu doi ani în urmă să spioneze pentru ei, însă a fost refuzat, fiind catalogat „nesigur”. Un agent katsa care lucra pentru Mossad l-a descris pe Pollard ca „singuratic și cu o imagine nerealistă asupra Israelului.”

Nefiind dispus să-și piardă rolul pe care îl avea într-o operațiune evident mult mai interesantă decât statul în fața calculatorului într-o sală de curs, Sella a început să caute o cale de a rămâne în mijlocul problemei, în timpul șederii sale la New York l-a cunoscut pe atașatul pe probleme științifice al consulatului israelian din oraș. Numele său era Yosef Yagur. Fusesse numit de Eitan în fruntea tuturor operațiunilor LAKAM din S.U.A.

Sella l-a invitat pe Yagur să ia cina cu el și cu Pollard. În timpul mesei, Pollard a repetat că Israelului nu i se dădeau informații despre cum să se apere împotriva atacurilor teroriste arabe pentru că Statele Unite nu vroiau să strice relațiile cu producătorii arabi de petrol. În acea noapte, folosind o linie de telefon securizată, de la consulat, Yagur l-a sunat pe Rafi Eitan. Era încă foarte devreme în Tel- Aviv, însă acesta era încă la birou.

Era aproape de răsăritul soarelui când a pus receptorul în furcă. Era extenuat: își găsisse informatorul. În următoarele 3 luni, Yagur și Sella l-au cultivat intens pe Pollard și pe viitoarea lui soție, Anne Henderson. l-au dus la restaurante scumpe, la spectacole pe Broadway, la premiere cinematografice. Pollard continuă să le dea documente importante. Rafi Eitan nu putea decât să se minuneze de cât de bune erau materialele. A hotărât că era timpul să-și cunoască sursa. În noiembrie 1984, Sella și Yagur i-au invitat pe Pollard și pe Henderson să-i însoțească într-o călătorie plătită de ei la Paris. Yagur i-a spus lui Pollard că vacanța era „o mică recompensă pentru tot ce faci pentru Israel.” Au zburat cu toții la clasa I și au fost așteptați de un șofer care i-a dus la Hotelul Bristol. Acolo îi aștepta Rafi Eitan.

până a doua zi dimineața, Rafi Eitan făcuse toate aranjamentele pentru ca Pollard să-și continue treaba pentru ei. Însă lucrurile nu mai aveau să continue la fel de simplu și de frumos ca la început. Sella avea să dispară din peisaj, acum că își îndeplinise misiunea. Yagur avea să devină misionarul oficial al lui Pollard. A fost pus la punct un întreg sistem oficial de transmitere a documentelor. Pollard trebuia să le aducă la apartamentul lui Irit Erb, o secretară grizonată de la ambasada din Washington, în bucătărie i se instalase un xerox cu mare putere de copiere pentru documentele pe care trebuiau săle

multiplie. Vizitele lui Pollard aveau să aibă loc în timp ce el își avea mașina la spălat, în timp ce i se curăța mașina avea timp să-i înmâneze documentele lui Yagur, a cărui mașină primea același tratament. Ascuns în cutia de detergent se afla un copiator cu baterii. Și apartamentul lui Erb și spălătoria auto erau în apropierea Aeroportului Național din Washington, lucru care înlesnea plecările lui Yagur la New York. De la consulat trimitea materialul printr-un fax sigur la Tel-Aviv.

Rafi Eitan s-a întors la Tel-Aviv să aștepte rezultatele. Acestea i-au întrecut toate așteptările: detalii despre transporturi de arme rusești pentru Siria și alte state arabe, dar și poziția exactă a rachetelor SS-21 și SA-5; hărți și fotografii prin satelit ale arsenalelor irakiene și siriene, dar și a uzinelor unde se fabricau produse chimice și biologice.

Rafi Eitan a înțeles rapid metodele prin care S.U.A. aduna informații secrete, nu numai din Orientul Mijlociu dar și din Africa de Sud. Pollard îi dăduse rapoarte de la agenții CIA care îi procuraseră o schiță a întregii rețele a serviciului secret din țară. Unul dintre documente conținea date despre felul în care Africa de Sud a reușit să detoneze un dispozitiv nuclear la 14 septembrie 1979 în partea de est a Oceanului Indian. Guvernul de la Pretoria negase în permanență că a devenit o putere nucleară. Rafi Eitan a aranjat ca Mossad-ul să trimită copii după toate documentele legate de Africa de Sud și

Pretoria, distrugând astfel rețeaua CIA. 12 agenți au fost nevoiți să părăsească țara în cel mai scurt timp.

În următoarele 11 luni, Jonathan Pollard a continuat să fure informații de la serviciul secret american. Peste 1000 de documente extrem de importante, 108 m3 de hârtie, au fost trimise în Israel, înainte de a le trimite mai departe Mossad-ului, Rafi Eitan le citea pe nerăsuflăte. Informațiile i-au permis lui Nahum Admoni să facă o scurtă expunere guvernului de coaliție al lui Shimon Peres despre cum să răspundă politicii aplicate de Washington în Orientul Mijlociu, într-o manieră pe care la început ar fi considerat-o imposibilă. Unul dintre cei care au luat notițe la întâlnirile din cabinetul din Ierusalim unde se țin întâlnirile de duminică, a afirmat că „dacă îl ascuți pe Admoni vorbind, te simți aproape la fel de bine ca atunci când te afli în Biroul Oval. Nu numai că știam cum tratau cei de la Washington problemele care ne măcinau, dar aveam suficient timp să luăm măsuri înainte de a lua decizii.”

Pollard devenise un factor crucial în politica israeliană. Rafi Eitan a cerut să i se dea lui Pollard un pașaport evreiesc pe numele de Danny Cohen, precum și o leafă lunară generoasă, în schimb îi cerea lui Pollard detalii despre activitățile de supraveghere electronică ale NASA în Israel și metodele de ascultare folosite împotriva ambasadei israeliene din Washington și în alte obiective diplomatice din Statele Unite.

Înainte ca Pollard să furnizeze informațiile, acesta a fost arestat, la 21 noiembrie 1985, în fața ambasadei israeliene din Washington. Câteva ore mai târziu, Yagur, Sella și secretara ambasadei din Washington se îmbarcau într-o cursă El Al de la New York la Tel-Aviv, înainte ca agenții FBI să-i poată opri. O dată ajunși în Israel, au dispărut în brațele protectoare ale recunoscătorului serviciu secret. Pollard a fost închis pe viață, iar soția sa pentru 5 ani. Între timp, Rafi Eitan se bucura de succesul unei noi operațiuni pe care o condusesse împotriva Statelor Unite și care făcuse din Israel prima putere nucleară din Orientul Mijlociu.

CAPITOLUL 5

Sabia nucleară a lui Ghedeon

În 1945, la un cinema din Tel-Aviv, Rafi Eitan urmărea imaginile filmate în timpul bombardării Hiroshimei. În timp ce toți tinerii soldați din jurul său fluierau și scoteau strigăte de uimire privind pelicula care prezenta devastatul oraș japonez, el se gândea numai la două lucruri. Va poseda vreodată Israelul asemenea armă? Dar oare ce s-ar întâmpla dacă vecinii arabi ar fi primii care să aibăuna?

De-a lungul anilor anumite întrebări îi mai veneau din când în când în minte. Dacă Egiptul arfi avuto bombă nucleară ar fi câștigat Războiul Suez¹ si n-ar mai fi avut loc nici un Război de Sase Zile sau

Războiul Yom Kippur.² Israelul ar fi fost un desert nuclear. Dacă ar poseda o armă nucleară, Israelul ar fi invincibil.

Pe atunci, pentru un agent a cărui treabă era în primul rând să omoare teroriști, asemenea întrebări strategice reprezentau numai un interes academic iar găsirea unui răspuns era treaba altora. Totuși, când a preluat conducerea LAKAM, a început să se gândească serios la această problemă. Acum nu mai avea decât o singură întrebare: Putea să ajute Israelul să obțină un scut nuclear?

Citind până noaptea târziu, îmbuibat cu cele 40 de capsule cu vitamine pe care le lua zilnic, a aflat cum politicienii Israelului si oamenii de știință nu au fost de la început de acord unii cu alții în privința nuclearizării. În dosare erau menționate certuri la întâlnirile de cabinet, monologurile dure ale oamenilor de știință, si vocea puternică a primului ministru David Ben-Gurion care întrerupea întotdeauna protestele chinuite si argumentele lungi și plicticoase.

Toate necazurile au început în 1956 când Franța a trimis un reactor de 24 megawați în Israel. Ben- Gurion a anunțat că acesta urma să alimenteze o „stație de pompare” cu ajutorul căreia desertul se va transforma într-un „paradis agricol prin desărarea a 4 miliarde de metri cubi de apă de mare anual”. Declarația a dus la demisia imediată a 6 din cei 7 membri ai Comisiei Israeliene a Energiei Atomice, care protestau că de fapt, reactorul urma să fie folosit ca precursor al aventurismului politic ce va face ca întreaga lume să se alieze împotriva noastră.” Strategii militare erau și ei de aceeași părere. Yigal Allon, erou al Războiului de Independență, a condamnat aspru „opțiunea nucleară”; nici Yitzhak Rabin, care avea să devină în scurt timp șeful IDF, nu a fost de o altă părere. Chiar si Ariei Sharon, încă de pe atunci războinicul conducător al Israelului, s-a opus vehement arsenalului nuclear. „Avem cele mai bune forțe convenționale din regiune.”

Ignorându-i pe toți, Ben-Gurion a dat ordin ca reactorul să fie amplasat în Desertul Negev, în apropierea micului oraș Dimona, așezare cenușie si măturată de furtuni de nisip. Cândva punct de răscruce pe drumul străbătut cu cămile de la Cairo la Ierusalim, Dimona devenise de mult un oraș uitat de vreme. Doar pe câteva hărți mai figura în desertul de la sud de Tel Aviv. Inșă, de acum încolo, nici un cartograf nu mai avea voie să indice locul unde Israelul începuse să facă primii pași spre era nucleară.

Cupola argintie a Dimonei - sub care se afla reactorul - se înălța deasupra desertului. Kirya le Mehekar Gariny, numele ebraic al Dimonei, a angajat peste 2.500 de oameni de știință și tehnicieni. Aceștia lucrau în cea mai fortificată centrală din lume. Nisipul din jurul gardurilor era în permanență verificat, să nu prezinte urme ale vreunor intruși. Piloții aveau ordin să doboare orice avion care ar fi survolat o arie înconjurătoare de 5 mile. Din ordinul inginerilor s-a săpat la 2.438 m în pământ o „cameră care să adăpostească reactorul, parte integrantă a unui complex subteran cunoscut sub numele de Machon Doi. În centrul acestuia se afla mecanismul de separare/ repre-lucrare, numit „utilaj textil” la expedierea maritimă din Franța.

De unul singur, reactorul nu avea cum să producă Israelului o bombă nucleară. Fabricarea acesteia necesita substanțe fisibile, uraniu sau plutoniu. Puterile nucleare ale lumii căzuseră de acord să nu dea niciodată mai mult de 1 g din ambele substanțe celor ce nu făceau parte din „clubul” lor exclusiv. Impunătorul reactor de la Dimona nu era decât un simplu exponat până la primirea de substanțe fisibile.

La trei luni de la instalarea reactorului, o mică uzină de prelucrat materiale nucleare s-a deschis într-o fostă fabrică de oțel din timpul celui de-al doilea război mondial, în orașul Apollo, Pennsylvania. Firma se numea Societatea de Echipamente și Materiale Nucleare, Numec. Director executiv era Dr. Salman Shapiro.

În baza de date a LAKAM unde erau listați evreii americani mai importanți din domeniul științific, Shapiro era trecut și ca important strângător de fonduri pentru Israel. Rafi Eitan știa cădăduse de o posibilă soluție pentru alimentarea cu substanțe fisibile a reactorului din Dimona. A ordonat o anchetă amănunțită în ceea ce-l privea pe Shapiro și pe toți angajații fabricii. De investigație s-a ocupat un katsa din Washington.

O dată pornită ancheta, Rafi Eitan a început să se afunde într-o chestiune care avea săpornească din căldura desertului din Dimona și să ajungă pe coridoarele răcoroase ale Casei Albe.

Printre actele pe care katsa din Washington le-a trimis se afla și o copie a unui raport scris la 20 februarie 1962 de către Comisia Energiei Atomice S.U.A. și adresat lui Shapiro, prin care acesta era aspru amenințat că „nerespectarea regulilor de securitate pot atrage după sine pedepse conform legii, inclusiv cele prevăzute de Legea Energiei Atomice din 1954 și legile spionajului.”

Amenințarea l-a încurajat și mai mult pe Rafi Eitan să creadă că aflase o cale de acces spre industria nucleară a Statelor Unite. Numec părea să fie o companie care lăsa mult de dorit nu numai în domeniul securității, dar și al contabilității pe care o neglija, având

si un management care lăsa mult de dorit din punct de vedere al protecției paznicului nuclear a Americii. însă exact aceste nereguli făceau din fabrică o țintă atât de atrăgătoare.

Fiul unui rabin ortodox, Salman Shapiro a ajuns departe datorită genialității sale. La vârsta de 28 de ani își lua doctoratul în chimie la Universitatea Johns Hopkins. Fiind extrem de muncitor a ajuns membru important al unui proiect de cercetări nucleare și al unui laborator de dezvoltare la Westinghouse; corporația a fost contractată de Marina Statelor Unite să dezvolte reactoare submarine. Investigațiile asupra vieții personale a lui Shapiro au arătat că unele din rudele sale s-au numărat printre victimele Holocaustului, iar Shapiro, „în felul său discret”, a furnizat câteva milioane de dolari Institutului Technion din Haifa, care oferea cursuri de știință și inginerie.

În 1957 Shapiro a plecat de la Westinghouse și a pus pe picioare Numec. Compania avea 25 de acționari, cu toții simpatizanți fățiși ai Israelului. Shapiro s-a trezit astfel în fruntea unei mici companii într-o industrie agresivă și periculoasă. Cu toate acestea, Numec a câștigat o serie de contracte de recuperare a uraniului îmbogățit, proces care de cele mai multe ori ducea la pierderea unei cantități de uraniu în timpul operațiunii de salvare. Nu se putea ști când a avut loc pierderea și nici cât de mare era aceasta. Acest lucru l-a făcut pe Rafi Eitan să-și înghită vitaminele cu și mai mare satisfacție.

A continuat să citească despre cum relațiile, și așa încordate, dintre Israel și Statele Unite cu privire la dorința evreilor de a deveni o putere nucleară, s-au tensionat și mai mult o dată cu vizita lui Ben-Gurion la Washington în 1960. În cadrul unor noi întâlniri cu oficialii Departamentului de Stat, acestuia i s-a spus fără ocolișuri că dacă Israelul ar poseda arme nucleare, atunci balanța puterii în Orientul Mijlociu ar fi afectată, în februarie 1961, președintele John F. Kennedy i-a scris lui Ben-Gurion sugerându-i ca Dimona să fie inspectată periodic de Agenția Internațională a Energiei Atomice.

Alarmat, Ben-Gurion a zburat la New-York să-l întâlnească pe Kennedy la Hotelul Waldorf-Astoria. Liderul israelian era „foarte îngrijorat” de ceea ce el numea „neconținutele presiuni americane”, însă Kennedy era de neclintit: inspecția trebuia să aibă loc. Ben-Gurion a cedat cu toată amabilitatea de care a fost în stare. S-a întors acasă convins că „prezența unui catolic la Casa Albă nu poate însemna decât necazuri pentru Israel.” Primul ministru a apelat la singurul om de încredere din Washington, Abraham Feinberg, un sionist care încuraja aspirațiile nucleare ale Israelului.

Pe de-o parte, new-yorkezul era cel mai important evreu care făcea rost de fonduri pentru Partidul Democratic. Feinberg nu ascundea motivul pentru care strânsese multe milioane: banii erau folosiți pentru ca partidul să susțină Israelul în Congres. De asemenea, făcuse rost în secret de alte milioane de dolari pentru crearea Dimonei. Banii

soseau sub formă de cecuri la Banca Israelului din Tel-Aviv, evitându-se în felul acesta controalele valutare israeliene. Ben-Gurion i-a spus lui Feinberg: Zbârlește-te nițel Ia el. Fă-l pe băiețuș să priceapă realitatea vieții."

Metoda lui Feinberg era presiunea politică directă-aceeași metodă care îl scosese din fire pe Kennedy când candidase la președinție. Atunci, Feinberg îi spusese direct: „Suntem dispuși săvă plătim facturile dacă ne lăsați să ne ocupăm de politica dvs. în Orientul Mijlociu." Kennedy a promis atunci „să lase Israelul în pace". Feinberg a fost de acord să facă rost de o primăcontribuție de 500 000 de dolari pentru campanie - după care aveau să mai vină și alții."

Si de această dată a folosit aceeași tactică directă: dacă președintele Kennedy mai insista cu inspecția de la Dimona, atunci „să nu se mai bazeze pe un nou ajutor financiar la următoarele alegeri

din partea evreilor." Un foarte mare ajutor a venit de la o sursă neașteptată. Secretarul de stat al lui Kennedy, Robert S. McNamara, i-a spus lui Kennedy că „înțelege de ce Israelul vrea o bombă nucleară."

Cu toate acestea, Kennedy a fost de neclintit, iar Israelul obligat să accepte inspecția. Președintele le-a acordat în ultima clipă două concesii, în schimbul accesului în Dimona, Statele Unite aveau să vândă Israelului rachete sol-aer, pe atunci cele mai avansate arme de apărare din lume. Iar inspecția nu va fi făcută de Agenția Internațională a Energiei Atomice, ci de o echipă exclusiv americană - care își va anunța vizita cu câteva săptămâni înainte.

Rafi Eitan a savurat din plin povestirea despre cum israelienii i-au păcălit pe inspectorii americani. Un centru de control fals a fost construit peste cel adevărat de la Dimona, cu panouri de control și

aparate de măsură computerizate care păreau că măsoară într-adevăr capacitatea reactorului implicat în planul de irigare care avea să transforme desertul Negevîntr-o pășune luxuriantă. Zona conținând „apa grea" adusă prin contrabandă din Franța și Norvegia era plasată departe de ochii inspectorilor din motive de securitate. Simpla prezență a apei grele ar fi fost dovada căreactorul era pregătit pentru cu totul alte scopuri.

Când au sosit americanii, israelienilor li s-a luat o piatră de pe inimă descoperind că nici unul dintre aceștia nu vorbea ebraica; lucru care a limitat si mai mult șansele ca pe viitor inspectorii să-si dea seama de adevăratele intenții ale celor de la Dimona. Scena fusese pregătită pentru Rafi Eitan.

Obținerea accesului la centrala Numec a fost un lucru relativ ușor. Ambasada Israelului la Washington a cerut permisiunea Comisiei Energiei Atomice „ca o echipă de oameni de știință de-ai noștri să viziteze locul pentru a înțelege bine temerile exprimate de inspectorii voștri cu privire la prelucrarea deșeurilor nucleare.” Cererea a fost aprobată, deși FBI-ul conducea o acțiune de supraveghere pentru a descoperi dacă Shapiro nu fusese cumva recrutat ca spion israelian.

Nu fusese - și nici nu avea să fie vreodată. Rafi Eitan era mulțumit că Shapiro era un patriot convins, un sionist care credea în dreptul Israelului de a se apăra. Shapiro nu era bogat numai datorită averii familiei și a investițiilor bursiere iscusite, dar și-a mărit și mai mult averea personală o dată cu profiturile enorme pe care Numec le făcuse deja. De asemenea, spre deosebire de Jonathan Pollard, Shapiro nu era un trădător; patriotismul său era evident. Rafi Eitan știa că orice încercare de a-l recruta ar fi în zadar. Shapiro trebuia deci să rămână în afara operațiunii care începea să prindă contur în mintea lui Eitan.

Cu toate acestea, anumite riscuri erau inevitabile. Pentru a afla mai multe despre Numec, Rafi Eitan a trimis doi agenți la Apollo. Aceștia erau Avraham Hermoni, a cărui acoperire la ambasada Israelului în Washington era de „consilier științific”, și Jerryham Kafkafi, un katsa care opera în S.U.A. pe post de scriitor colaborator extern.

Ambii au înconjurat uzina fără să li ședea voie însă să o fotografieze. Shapiro le-a explicat că ar fi însemnat să încalce una dintre regulile Comisiei Energiei Atomice. Shapiro li s-a părut primitiv însă, după părerea lui Hermoni, „un om copleșit de muncă”.

Rafi Eitan a decis că sosise momentul să meargă el însuși la Apollo. A alcătuit un grup de „inspectori”. Printre aceștia se numărau și doi oameni de știință de la Dimona, specializați în prelucrarea deșeurilor nucleare. Un alt membru avea să treacă drept conducătorul Departamentului de Electronică de la Universitatea din Tel-Aviv, Israel.” Nu exista un asemenea post la Universitate; bărbatul era un ofițer LAKAM însărcinat cu securitatea, care trebuia să încerce să găsească o cale de fura deșeurile fisibile de la centrală. Si Hermoni făcea parte din trupa treaba lui era să evedențieze zonele cu securitate slabă descoperite pe parcursul vizitei sale anterioare. Rafi Eitan călătorea cu numele adevărat, drept „consilier științific pe lângă primul ministru al Israelului.”

Delegații au fost acceptați de către ambasada S.U.A. din Tel-Aviv, și au primit vizele. Rafi Eitan și-a prevenit echipa că ar putea fi urmăriți (je FBI din momentul în care ajung la New York. însă, spre surprinderea sa, nu a văzut nimic suspect.

Sosirea israelienilor la Apollo a coincis cu întoarcerea lui Shapiro dintr-un alt tur de forță al

campusurilor universitare americane, unde acesta solicita ajutor oamenilor de știință care simpatizau Israelul și care ar fi de acord să meargă acolo și să-i „rezolve problemele tehnice și științifice.” Acesta urma mai apoi să le acopere cheltuielile și banii pe care Universitatea li i-ar putea opri din salariu.

Șederea lui Rafi Eitan și a echipei sale la Apollo a fost discretă. Au stat la un motel și și-au petrecut aproape tot timpul la centrala Numec, învățând cum să obțină uraniu îmbogățit din hexafluorid gazos de uraniu. Shapiro le-a explicat că, potrivit regulilor Comisiei Energiei Atomice, Numec trebuia să plătească penalizări pentru orice substanță îmbogățită nejustificată, de la 10 g la 2.000 kg.

Rafi Eitan și spionii săi au plecat din Apollo la fel de neobservați pe cât au venit.

Ce a urmat nu poate fi dedus decât din rapoartele FBI, însă chiar și acestea lăsau întrebări frustrante despre ce anume a suspectat Salman Shapiro că se ascunde în spatele vizitei lui Rafi Eitan. Un raport al FBI-ului menționa că la o lună după ce israelienii s-au întors acasă, Numec a devenit partenerul guvernului israelian într-o afacere care a fost descrisă ca „pasteurizarea mâncării și sterilizarea mostrelor medicale prin iradiere.”

Un alt raport semnat FBI arăta: „că un avertisment lipit pe fiecare container ce ar conține materiale radioactive ar face ca nimeni să nu vrea să le deschidă sau să le examineze - și nimeni să nu ne lase pe noi să o facem.”

Motivul refuzului era faptul că ambasada Israelului la Washington explicase clar Departamentului de

Stat că dacă se încearcă Depărta-mentul de Stat a

inspectarea containerelor, acestea vor fi puse sub imunitate diplomatică. sunat la Departamentul Justiției și a avertizat în legătură cu

serioasele consecințe diplomatice care ar urma o dată cu încălcarea acelei imunități. Tot ce puteau face înfrânții agenți FBI era să se uite cum containerele erau imbarcate în avioanele de transport El Al pe aeroportul Idleward.

În ciuda celor mai mari eforturi ale sale, șeful biroului CIA la Tel-Aviv, John Hadden, a spus că i-a fost imposibil să dovedească faptul că acele containere aveau ca destinație Dimona. FBI-ul a reperat 9 transporturi maritime la 6 luni după vizita lui Rafi Eitan. Au adăugat că acele containere ajungeau seara și plecau a doua zi înainte să

se lumineze: toate erau învelite în plumb, folosit la transportarea uraniului îmbogățit, și pe fiecare era stampilată în ebraică o adresă din Haifa. De mai multe ori, agenții au văzut „hornuri de sobă” - containere de depozitare a uraniului îmbogățit - fiind bătute în containere de oțel din docul de descărcare de la Numec. Fiecare „horn” avea un număr care arăta că venea din pivnițele de mare securitate ale centralei, însă FBI-ul nu putea face nimic, într-un raport al FBI-ului se vorbea despre „presiuni făcute de Departamentul de Stat pentru a nu se crea incidente diplomatice.”

După zece luni, transporturile au încetat brusc. FBI-ul nu putea decât să presupună că la Dimona ajunsese deja o cantitate suficientă de substanțe fisionabile. La interviurile făcute mai târziu, Shapiro a negat că ar fi alimentat Israelul cu materiale folosite la fabricarea bombelor. FBI-ul a răspuns că rapoartele centralei dovedeau discrepanța dintre acte și cantitățile de material prelucrat. Shapiro a insistat că „cea mai logică explicație” pentru vreo cantitate de uraniu care s-ar fi „pierdut” ar fi că a fost absorbit în pământ sau că s-a evaporat. Singura concluzie era că materialul care dispăruse cântărea 45 kg. Shapiro nu a fost acuzat de nimic ilegal. În anii ce au urmat, lui Rafi Eitan i s-a iertat convingerea că, după căderea Uniunii Sovietice, furtul de substanțe fisionabile devenise extrem de simplu. Un incident petrecut la 10 august 1994 pe aeroportul Seremetievo din Moscova a dovedit exact spusele sale. În acea zi, la ora 12:45, Justiano Torres, îmbrăcat elegant într-un costum gri, cumpărat pentru acest unic voiaj, a întârziat puțin din cauza valizei foarte grele din piele neagră, marca Delsey. Torres și-a cumpărat primul său bilet la clasa I și a zâmbit persoanei de la teaghea. Zâmbetul fost înregistrat de o

cameră de luat vederi montată în spatele mesei și menită să-i surprindă fiecare mișcare.

Alte camere îl filmaseră în secret în ultimele câteva luni. Au fost filmate întâlnirile sale cu un

cercetător nuclear rus nemulțumit, Igor Țashanka: întâlnirile lor pe dealurile Stalin; plimbările pe râul moscovit cu un vaporăș de croazieră; cinele în restaurantele deținute de mafia rusească; și, în sfârșit, întâlnirea la care Țashanka i-a dat o geantă diplomat în schimbul căreia acesta a primit un plic cu 5.000 de dolari, în orice caz, Torres putea să creadă că făcuse o afacere. Geanta diplomat conținea substanțe fisionabile.

Justiano Torres era omul de legătură al unui cartel columbian de droguri care își extinsese afacerile și acum se ocupa cu traficul unei substanțe mult mai periculoase. Valiza conținea, în dispozitive sigilate, 200 g de plutoniu 239 pe care i le vânduse Țashanka. Valoarea la negru era de 50 de milioane de dolari. Plutoniul era

extrem de nociv; contactul cu o picătură microscopică putea fi fatal. Conținutul valizei era suficient pentru fabricarea unui mic dispozitiv nuclear.

Serviciul secret israelian știa de mult că teroriștii puteau fabrica o bombă nucleară artizanală. Un tânăr american care absolvise în anii '70 facultatea de fizică, o făcuse chiar, și descrisese toate etapele necesare. Publicarea acestora a provocat groază în cadrul Mossad-ului.

O bombă putea ajunge dezmembrată la bordul unei nave, sau putea fi trecută printr-o graniță terestră și asamblată în Israel. Iar arma ar putea fi activată cu o telecomandă. Și-ar păstra oare guvernul poziția fermă? Analistii Mossad au decis că nu se vor preda. Această presupunere era bazată pe o înțelegere deplină a gândirii teroriste la vremea respectivă: în anii '70, chiar și grupurile extremiste ar fi ezitat să detoneze o bombă nucleară din cauza consecințelor politice pe care le-ar fi avut de suportat. Ar fi fost renegați chiar și de acele națiuni care i-ar fi susținut în secret până la momentul respectiv.

Prăbușirea comunismului sovietic reînnoise temerile Mossad-ului. Se crease o zonă de noi incertitudini; nimeni nu putea spune cu siguranță în ce direcție avea să se îndrepte Rusia. Mossad-ul descoperise că rachete Scud rusești fuseseră deja exportate pe valută forte mai multor țări din Orientul Mijlociu. Tehnicienii ruși ajutaseră Algeria să-și construiască un reactor nuclear. Rusia avea o mulțime de arme biologice, inclusiv un virus extrem de nociv care putea ucide milioane de oameni. Dacă numai o cantitate mică ar cădea în mâna teroriștilor? Un borcan! umplut cu acel virus putea decima Tei-Aviv-ul. Însă mai presus de toate era teama că Rusia și-ar putea vinde arsenalul nuclear ~ aceasta era cea mai mare problemă. Pentru Uri Saguy aceasta era „o amenințare pe care nimeni nu o putea ignora.”

Experții Mossad au alcătuit profilele psihologice ale oamenilor de știință ruși care ar putea furniza materiale, precum și motivele lor: existau cei care ar face-o doar pentru bani, și cei care ar face-o din nenumărate motive ideologice. Lista centralelor rusești din care ar putea fi furate substanțele erau descurajator de lungă. Directorul general Mossad, Shabtai Shavit, a trimis la Moscova doi agenți katsa ce aveau ca ordin special infiltrarea în comunitatea științifică.

Unul dintre aceștia era Lila. Născută la Beirut din părinți evrei, absolvise fizica la Universitatea Ebraică din Ierusalim iar acum lucra în departamentul de spionaj științific al Mossad-ului. Asistase la întâlnirile de probă ale lui Torres cu Tashanka și la tratative.

Lila și colegul său lucraseră îndeaproape cu agenți Mossad în Germania și în alte țări. Cercetările au făcut-o să ajungă până în Columbia și apoi înapoi în Orientul Mijlociu. Alți agenți Mossad au supravegheat întâlniri la Cairo, Damasc și Bagdad. Noi piste se profilau la orizont: Bosnia părea să fie o rută posibilă pentru contrabanda cu plutoniu 239 care urma de acolo să ajungă la destinația finală - Irak. Însă nu era pentru prima dată când complicitatea regimului lui Saddam era greu de dovedit.

Acesta era motivul pentru care lui Torres i se permisesse să transporte materialul letal zburând cu o companie comercială care nu bănuia nimic. Decizia a fost cântărită cu grijă de către directorii serviciilor secrete germane și rusești. Aceștia au conchis că riscul explodării plutoniului era „infinitesimal.” Permiseunea a fost dată de ambele guverne pentru a vedea dacă Torres îi va aduce până la destinatar. Oficial, operațiunea era numai una germano-rusă. Din poziția avantajoasă de a supraveghea porțile de îmbarcare în acea dimineață de august, Lila știa că rolul său în operațiune se închejase. Un agent Mossad - cu nume de cod Adler - era deja pe poziție în holul Hotelului Excelsior din centrul Munchenului, unde Torres avea să predea marfa. Un alt agent - Mort - se afla la aeroport

așteptând sosirea zborului 3369.

Un al treilea agent - Ib - era așezat la două scaune în spatele lui Torres, pe durata călătoriei de 3 ore spre vest. Vis-à-vis de Torres stătea Viktor Sidorenko, ministrul adjunct al Energiei Atomice. Printre responsabilitățile sale se număra și protejarea arsenalului nuclear al țării. Rusia avea la acea dată în jur de 130 t de plutoniu radioactiv, adică suficient pentru fabricarea a 16.000 de bombe atomice, fiecare de două ori mai mare decât cea care a distrus Hiroshima.

Sidorenko primise un număr de rapoarte îngrijorătoare care puneau accentul pe controalele slabe și moralul scăzut al angajaților a sute de institute rusești și centre de cercetare cu acces la substanțe radioactive. Cu câteva luni în urmă, un muncitor de la o centrală nucleară din munții Urali fusese arestat, fiindcă avea într-o pungă de plastic bile de uraniu. Alte 5 kg de uraniu au fost furate de muncitorii de la o altă centrală de lângă Minsk și ascunse la ei acasă. Furturile au fost depistate numai când 1 kg a fost vândut pe 20 de sticle de vodcă. Sidorenko mergea în Germania ca să asigure guvernul cancelarului Helmut Kohl că astfel de cazuri nu se vor mai repeta niciodată; nemții amenințau cu sancțiuni.

La 5:45 P.M., exact la timp, zborul 3369 a aterizat pe aeroportul Franz Josef Strauss și a fost îndrumat spre terminalul C. Ministrul Sidorenko a coborât cel dintâi. S-a urcat imediat într-o mașină care îl aștepta și a fost dus într-o zonă de mare securitate. Acolo i s-a spus că Tashanka tocmai fusese arestat la Moscova.

Torres a intrat în sala de așteptare. Prezența polițiștilor germani înarmați până în dinți nu l-a surprins. După masacrul atleților israelieni de la Jocurile Olimpice, Munchen-ul începuse să cam exagereze cu securitatea. Torres a sunat la hotelul Excelsior și a cerut camera 23. Telefonul era așteptat de un spaniol, Javier Arratibel, al cărui pașaport îl descria drept „fabricant.” Era de fapt intermediarul pentru plutoniu. Acesta i-a telefonat unui bărbat pe care îl cunoștea numai sub numele de JuIio-O.”

Apelurile au fost ascultate de ofițeri ai serviciului secret german, în timp ce Torres se îndrepta spre banda de bagaje ca să-și ia valiza, era urmărit de șeful poliției din Miinchen, Wolfgang Stoephasios și de ofițerul superior al serviciului secret. Torres si-a ridicat valiza și s-a îndreptat spre ieșirea cu semnul „nimic de declarat.” Ib și Mort l-au urmat. Mai mult nu puteau face. Nu aveau cum să-l aresteze acolo. Stoephasios a ieșit din birou. Era semnalul căse putea acționa.

În câteva momente, Torres a fost înconjurat și împins înapoi. Valiza i-a fost dusă într-o încăpere. Acolo aștepta un om îmbrăcat în halat alb și cu un contor Geiger. Cu el mai erau și experți în depozitarea bombelor. Aceștia au folosit un dispozitiv portabil cu raze X pentru a vedea dacă valiza nu era conectată la vreo bombă. Nu era. La fel, nici dispozitivul Geiger nu a semnalat vreo scurgere de substanțe fisionabile. Valiza a fost deschisă, înăuntru, înfășurate cu grijă în plastic erau containerele cu plutoniu 239. Au fost scoase și mutate în niște cutii rezistente la explozii și duse la un camion blindat care aștepta afară. De acolo au fost transportate la complexul german al energiei atomice.

La Hotelul Excelsior, Arratibel era arestat, însă cealaltă persoană, JuIio-O, trecuse deja granița în Ungaria. Poliția locală a spus că îl va căuta, însă nimeni din Munchen nu își mai făcea speranțe. Se știa că Ungaria era unul dintre punctele de acces către vest ale contrabandiștilor ruși.

Agenții Mossad au informat Tel-Aviv-ul de cele întâmplate.

La Tel-Aviv, directorul general al Mossad-ului, Shabtai Shavit, a văzut rezultatul ca o altămică victorie în permanentul război împotriva terorismului nuclear, însă nu a fost singurul care săse întrebe câte alte valize scăpaseră neverificate și cât timp va trece până la producerea unei explozii nucleare dacă nu reușeau să satisfacă niște cerințe imposibile.

La câteva mile depărtare de locul unde Shavit reflecta asupra acestor lucruri, Rafi Eitan (omul care fusese în spatele a ceea ce FBI-ul și CIA încă mai credeau că a fost furtul materialelor nucleare de la centrala Numec) continua să-și petreacă timpul liber fabricând alte sculpturi din resturi metalice.

Părea să fie împăcat cu lumea. Operațiunile Pol-lard și Apollo i se șterseseră din memorie; când era întrebat, spunea că nu-și mai amintește nici prenumele lui Pollard și nici pe cel al lui Shapiro. LAKAM fusese oficial închis. Rafi Eitan susținea că acum fnunca pe care o făcea era foarte diferită de cea de dinainte: era directorul unei mici companii navale din Havana unde avea acțiuni la o fabrică producătoare de pesticide agricole. Mai pretindea că are o relație strânsă cu Fidel Castro, „lucru care probabil nu-i încânta pe americani.” Nu mai fusese în S.U.A. de când cu vizita la Apollo. A spus că nici nu intenționa să o facă deoarece presimțea că i s-ar pune încă „mu lte întrebări” despre Jonathan Pol lard și ce anume s-a întâmplat după vizita sa la Appolo.

Apoi, în aprilie 1997, numele lui Rafi Eitan a început să se facă auzit în legătură cu un spion Mossad la Washington pe care îl identificase FBI-ul, dându-si numele de cod „Mega.”

Omul său de încredere din Mossad i-a spus lui Rafi Eitan că FBI-ul începuse să investigheze rolul pe care Mega l-arfi putut juca în afacerea Pollard. A fost oare Mega sursa

unor documente ultrasecrete pe care Pollard le-a transmis mai departe? De curând FBI-ul îl interogase pe Pollard în închisoare, iar acesta recunoscuse că, în ciuda accesului său nelimitat, tot nu putea obține anumite documente pe care cel care îi dădea instrucțiuni, lugubru! Yagur, i le ceruse. FBI-ul știa că astfel de documente aveau un cod special cu care trebuiau accesate și care se schimba foarte des, de multe ori chiar zilnic. Totuși Yagur părea că poate afla codul în câteva ore pentru a i-l da lui Pollard. Era Mega cel care i-l dădea? Era Mega al doilea spion din Washington pe care FBI-ul îl bănuise atâta timp? Cât de apropiat era el de Rafi Eitan?

Acestea erau întrebările periculoase care se puneau la Washington și care puteau să strice relațiile dintre Washington și Tel-Aviv.

După ce FBI-ul l-a identificat ca fiind cel din spatele lui Pollard, Rafi Eitan a hotărât să nu mai lucreze pentru serviciul secret israelian. Și-a dorit ca la sfârșitul fiecărei zile să nu întâmpine decât riscul de a se pârlă cu aparatul de sudură pe care îl mânua în timp ce sculpta.

Instinctul îi spunea că evenimentele de la Washington erau periculoase nu numai pentru el - o echipă de răpitori CIA putea încerca să-l prindă când călătorea spre sau dinspre Cuba și să-l aducă la Washington pentru interogatoriu, în felul acesta nemaifiind sigur de urmări; însă descoperirea existenței lui Mega ar însemna să pună la contribuție mințile șefilor spionajului israelian - a serviciului secret israelian (Va'adat

Rashei Hesheryti n-Comitetul șefilor de servicii) a căror treabă este să coordoneze toate activitățile de spionaj si de securitate de acasă si din străinătate.

Însă nici chiar ei nu știau cine era Mega. Tot ce li se spusese era că acesta era sus- pus în guvernul Clinton. Dacă președintele îl moștenise sau nu de la guvernul lui Bush era încă un secret bine păstrat. Numai directorul Mossad-ului știa de cât timp era Mega pe poziție.

Comitetul membrilor știa totuși că sectorul de contraspionaj al FBI-ului credea până la urmă că lipsa de acțiune împotriva Mossad-ului era datorată în primul rând puterii lobby-lui evreiesc de la Washington. Acel lobby putea să liniștească spiritele în interiorul instituției, de la descoperirea lui Mega de către FBI. La 16 februarie 1997, Agenția Națională de Securitate (NSA) a furnizat FBI-ului înregistrarea unui apel telefonic târziu dat de la ambasada Israelului, de către un ofițer de securitate Mossad identificat numai ca Dov, și superiorul său din Tel-Aviv, al cărui nume nu a fost dezvăluit în timpul scurtei conversații.

Dov ceruse „instrucțiuni” dacă „să meargă sau nu la Mega” pentru o copie a scrisorii lui Warren Christopher, pe atunci secretar de stat, către conducătorul OEP, Yasser Arafat. Scrisoarea conținea o serie de asigurări pe care Christopher i le făcea lui Arafat la 16 ianuarie în

legătură cu retragerea trupelor israeliene de pe malul de vest al Hebronului. Vocea de la Tel- Aviv i-a ordonat lui Dov: „Uită de scrisoare. Nu pentru asta l-am trimis pe Mega acolo.”

Scurta conversație a fost prima dovadă pe care a avut-o FBI-ul despre importanța lui Mega. Numele de cod nu mai fusese niciodată auzit în timpul supravegherii permanente a ambasadei și a diplomaților acesteia. Folosind computere de ultimă oră, FBI-ul a limitat urgenta căutare pentru aflarea identității lui Mega la cineva care fie lucra acolo, fie avea acces la un angajat superior, sus-pus, al Consiliului Securității Naționale; acesta este organismul care sfătuiește președintele în probleme de spionaj și de apărare. Are sediul la Casa Albă, iar printre membrii săi se numără vice-președintele si secretarii de stat si ai apărării. Directorul Serviciului Secret Central si Șeful Statului Major au un rol consultativ. Staff-ul permanent este condus de consilierul

președintelui oe probleme de securitate națională.

Cum a aflat ambasada Israelului că linia sigură de comunicare cu Țel-Aviv-ul fusese violată rămâne încă un secret la fel de bine păzit ca si identitatea lui Mega. Ca în orice altă misiune israeliană, ambasada din Washington era în permanență modernizată cu

sisteme sofisticate pentru codarea și interceptarea transmisiilor: o bună parte din aceste echipamente erau făcute după schițe furate de la americani.

La 27 februarie 1997, o dimineață frumoasă la Tel-Aviv, membrii Comitetului directoral plecau de la birourile din strada Rehov Shaul Hamaleku pentru a intra pe poarta păzită a unui zid simplu și înalt, terminat cu sârmă ghimpată. Tot ce se vedea în spatele acestuia erau acoperișurile clădirilor. Deasupra lor era un turn masiv de beton, vizibil din orice colț al Tel-Aviv-ului. La diferite înălțimi erau mănunchiuri de antene neplăcute la vedere. Turnul era cartierul general al Forțelor de Apărare israeliene. Complexul este cunoscut sub numele de Kirya, care înseamnă pur și simplu „loc.”

Cu puțin înainte de ora 11.00 A.M., ofițerii serviciului secret si-au folosit cârdușurile de acces pentru a intra într-una dintre clădirile de lângă turn. La fel ca majoritatea birourilor guvernamentale israeliene, sala de conferințe în care au intrat era sărăcăcioasă.

Ședința a fost prezidată de Danny Yatom, de curând investit director Mossad de către primul ministru Benjamin Netanyahu. Yatom avea reputația unui dur, mai ales în relațiile sale cu Netanyahu. La Tel-Aviv circula zvonul că noul director Mossad îl dădăcise pe nervosul prim ministru atunci când colorata sa viață personală îi amenințase cariera, în jurul mesei de cedru, bărbații ascultau cu atenție cum Yatom rezuma strategia pe care o vor adopta în caz că „situația” cu Mega ar deveni o criză de mari proporții.

Faptul că statutul diplomatic al ambasadei de la Washington a fost violat prin ascultarea convorbirilor constituia o mișcare care ar fi jenat fără îndoială guvernul lui Clinton. Apoi, sayanim-ii care aveau legătură cu mass media americană urmau să primească instrucțiuni și să născocască povești cum că Mega era proasta decodare a cuvântului argotic Elga, cuvânt prin care Mossad-ul se referea la CIA. Mai departe, cuvântul Mega era foarte cunoscut serviciului secret american. Megawatt era numele de cod folosit până nu demult pentru a desemna, împreună cu Mossad-ul informațiile sau agenții comuni. Însă, pentru moment nu vom face nimic, a conchis Yatom.

În martie 1997, primind informații de la agentul katsa din Washington, Yatom a acționat. A trimis o echipă de experți yahalomîn la Washington să verifice raportul agentului katsa cu privire la convorbirile erotice pe care președintele Clinton le avea cu o fostă funcționară de la Casa Albă, Monica Lewinsky. Dădea telefoanele din Biroul Oval la apartamentul ei din complexul Watergate. Știind că la Casa Albă fuseseră luate măsuri de protecție electronică, echipa de experți yahalomîn s-a axat pe apartamentul lui Lewinsky. Au început să intercepteze apeluri telefonice clare între președinte și Lewinsky. Înregistrările au fost trimise la Tel-Aviv prin curier diplomatic.

Pe 27 martie, Clinton a mai chemat-o încă o dată pe Lewinsky în Biroul Oval exprimându-și

convingerea că o ambasadă străină le înregistra convorbiri le. Alte amănunte nu i-adat. La scurt timp după aceasta, aventura lor s-a încheiat.

La Tel-Aviv, strategii Mossad se gândeau cum să folosească înregistrările deosebit de stânjenitoare; erau materiale bune pentru șantaj -deși nimeni nu sugerase vreo încercare de a-l șantaja pe președintele Statelor Unite. Totuși, câțiva au văzut în înregistrări o puternică armă ce putea fi folosită în cazul în care ar fi ajuns să fie încolțiți în Orientul Mijlociu neputând să conteze pe ajutorul lui Clinton.

Cu toții au căzut de acord că si FBI-ul trebuie să fi știut de convorbirile lui Clinton cu Lewinsky. Unii strategii l-au îndemnat pe Yatomi să folosească firul scurt cu Washington-ul și să înștiințeze FBI-ul că Mossad-ul era la curent cu apelurile telefonice ale președintelui: era o cale nu foarte subtilă de a sugera serviciului s-o lase mai moale în neîncetata lor căutare a lui Mega. Alți analiști au sugerat să se aștepte, susținând că informația va produce oricând un mare șoc. Zis și făcut.

În septembrie 1998 era publicat raportul Starr iar Yatomi ieșea la pensie. Raportul conținea o scurtă referință la avertismentul pe care i l-a făcut Clinton lui Lewinsky în martie 1997 cum că o ambasadă străină le înregistra convorbirile. Starr nu intentase încă acțiune când Lewinsky și-a depus mărturia în fața marelui juriu în legătură cu aventura sa cu președintele, în orice caz, FBI-ul trebuie să fi văzut aceste Dezvăluiri ca pe o dovadă a faptului că nu puteau să-l demaște pe Mega.

Potrivit cel puțin unei bine informate surse, Rafi Eitan a primit un telefon de la Yatomi care sublinia faptul că acesta trebuia să se țină departe de Statele Unite în viitorul apropiat. Lui Rafi Eitan nu era nevoie să i se spună cât de penibil ar fi să cadă victimă exact prin

tehnica ce îl făcuse celebru - răpirea lui Adolf Eichmann. Ar fi fost chiar și mai rău să fie ucis în secret printr-una din metodele care i-au sporit reputația printre oamenii ce considerau asasinatul ca parte din munca lor.

CAPITOLUL 6

Răzbunătorii

Într-o plăcută după-amiază de octombrie a anului 1995, un specialist al departamentului securității interne al Mossad-ului, Autahat Paylut Medienit (APM), s-a folosit de un scanner portabil pentru a verifica dacă apartamentul din strada Pinsker, din centrul Tel-Aviv-ului nu era ascultat. Apartamentul era una dintre ascunzătorile pe

care Mossad-ul le avea în oraș. Verificarea era importantă pentru întâlnirea ce avea să aibă loc acolo peste puțin timp. Încântat că apartamentul era „curat”, specialistul plecă.

Mobila apartamentului părea cumpărată dintr-un târg de vechituri; nimic nu se asorta. Câteva tablouri ieftine atârnavă pe pereți: imagini turistice din Israel. Fiecare cameră avea propria linie telefonică secretă. În bucătărie, în locul aparaturii electrocasnice, erau un computer, un modem, un aparat de distrus documente, un fax și în locul aragazului, un seif.

În mod normal, ascunzătorile, situate în afara orașului, erau cămine pentru cursanții scolii de spioni a Mossad-ului, pe perioada în care aceștia învățau secretele operațiunilor de stradă: cum să urmărească pe cineva/sau cum să scape de urmăritori; cum să pună la punct o cutie poștală, sau să facă schimb cu informații inserate în ziare. Zi și noapte, străzile Tel-Aviv-ului constituiau terenul lor de antrenament sub privirile atente ale instructorilor. O dată întorși în ascunzători, antrenamentele continuau: cum să îndrumi un katsa care merge într-o țară țintă; cum să scrie scrisori cu un anumit tip de cerneală sau cum să folosească și să creeze informații pe computer pe care să le transmită fulger pe frecvențe prestabilite.

O mare parte din orele interminabile de „cursuri” era destinată familiarizării cu oameni inocenți și care să nu bănuiască nimic. Yaakov Cohen, care lucra de 25 de ani sub acoperire ca agent katsa în întreaga lume, credea că lecțiile

învățate l-au ajutat foarte mult:

„Oricine și orice deveneau un instrument, îi puteam minți pentru că adevărul nu făcea parte din relația stabilită. Conta numai să-i manipulez în folosul Israelului, încă de la început am învățat un motto: Fă ce este bine pentru Mossad și pentru Israel.”

Cei care nu puteau să trăiască după această regulă s-au trezit eliminați din oficiu. David Kimche, considerat unul dintre cei mai buni agenți Mossad, spunea:

„E vechea poveste - mulți se cred în stare, puțini sunt aleși. Din punctul ăsta de vedere ne asemănăm puțin cu Biserica Catolică. Cei care îi rămân fideli ajung să-și facă relații care să-i ajute să răzbată în viață. Ne ghidăm după regula 'Ajută-mă să te ajut'. Așa înveți să bagi mâna în foc pentru alții.”

Când bărbații și femeile care aveau acces la ascunzători avansau într-o grupă superioară, motto-ul le era deja întipărit în minte. Acum erau agenți katsa care fie plecau într-o misiune, fie raportau la întoarcerea din misiune. Cunoscuți ca „jumpers” - „săritori” pentru că activau peste ocean pe termen scurt, își denumiseră ascunzătorile „jump sites.” Superiorii nu prea înghițeau relatările fanteziste.

Ascunzătorile mai erau folosite ca locuri de întâlnire pentru informații, sau pentru interogarea unui suspect care ar fi putut fi bun pe post de „cârțiță.” Singura indicație privind numărul acestora a venit din partea unui subofițer Mossad, Victor Ostrovsky¹. Acesta susținea că în 1991 erau „în jur de 35.000 în lume; 20.000 dintre aceștia erau activi iar 15.000 nu. Agenții 'negri' erau arabi, în timp ce agenții 'albi' nu erau arabi. „Agenții de avertizare sunt agenți strategici folosiți pentru a semnaliza eventuale pregătiri de război: un doctor într-un spital sirian care supraveghea livrarea unui transport de medicamente; un angajat din port care observa o activitate mai intensă a navelor de război.”

Unii dintre acești agenți își începuseră antrenamentul în ascunzători de tipul celei care fusese controlată cu atenție de microfoane în acea după-amiază de octombrie. Tot în acea zi, ceva mai târziu, câțiva membri superiori ai serviciului secret israelian aveau să se întâlnească la masa din

sufrageria apartamentului și să autorizeze un asasinat care era aprobat de primul ministru Yitzhak Rabin.

În cei trei ani cât timp a fost în funcție, Rabin a asistat la un număr tot mai mare de înmormântări ale victimelor atacurilor teroriste, mergând de fiecare dată în spatele celor care duceau sicriul și privind bărbați în toată firea plângând în timpul slujbei. Fiecare moarte avea „ecou în sufletul lui.” De fiecare dată citea cuvintele profetului Ezechiel: „Si dușmanul va ști că Eu sunt Domnul când mă voi răzbuna.”

Nu era prima dată când se resimțea răzbunarea lui Rabin; mai participase, și nu o dată, la acte de răzbunare. Cea mai importantă a fost asasinarea adjunctului lui Yasser Arafat, Khalil Al-Wazir, cunoscut în lumea arabă și înregistrat în cea mai prețioasă bază de date a Mossad-ului ca Abu Jihad, vocea războiului sfânt, și care locuia în Tunisia, în 1988, Rabin era ministrul apărării când decizia că Abu Jihad trebuia să moară a fost luată în același apartament din strada Pinsker.

Timp de două luni, agenții Mossad au întreprins o minuțioasă supraveghere a vilei lui Abu Jihad din stațiunea Sidi Bou Said, din Tunisia. Căile de acces, punctele de intrare, înălțimea gardurilor și tipul acestora, ferestrele, ușile, încuietorile, alarmele și toate mișcările gărzilor de corp ale lui Abu Jihad: totul a fost monitorizat, verificat, și din nou verificat.

Au urmărit-o pe soție jucându-se cu copiii; au trecut pe lângă aceasta când era la cumpărături sau se ducea la coafor. Au ascultat telefoanele pe care le primea de la soțul său, le-au pus microfoane în dormitor,

i-au ascultat în timp ce făceau dragoste. Au calculat distanțele de la o cameră la alta, au aflat cu ce se ocupau vecinii, când erau acasă, au înregistrat toate tipuri le, culorile si numerele de înmatriculare al tuturor mașinilor care veneau si plecau de la vilă.

Modelul pe care îl folosisese Meir Amit cu ani în urmă pentru pregătirea asasinatului le era permanent în minte: Gândește ca ținta și opreste-te numai în spatele ei când apeși pe trăgaci.

Mulțumită, echipa s-a întors la Tel-Aviv. Timp de o lună s-au antrenat pentru misiunea criminală în afară s i înăuntru l unei ascunzătorii din Haifa care semăna cu vila vizată. Din momentul în care avea să intre în casa lui Abu Jihad, echipei i-ar lua numai 22 de secunde să-l asasineze.

La 16 aprilie 1988 a fost dat ordinul pentru începerea operațiunii.

În acea noapte, mai multe Boeing-uri 707 ale aviației militare israeliene au decolat dintr-o bază din sudul Tel-Aviv-ului. Unul îl transporta pe Yitzhak Rabin si pe alți ofițeri israelieni de rang înalt. Aeronava ținea în permanență legătura protejată prin radio cu echipa de execuție deja pe poziție, condusă de un agent cu nume de cod „Sword” (Sabie). Celălalt avion era plin de dispozitive de bruiaj si de supraveghere, încă două aeronave 707 erau pe post de cisterne. Deasupra zbura o întreagă flotă aeriană care urmărea fiecare mișcare de la sol printr-o frecvență radio sigură. Pe 17 aprilie, puțin după miezul nopții, ofițerii de aviație din aer au fost înștiințați că Abu Jihad s-a întors acasă în Mercedes-ul pe care Yasser Arafat i-l făcuse cadou la nuntă. Cu ceva timp înainte, echipa de soc instalase microfoane pentru a auzi tot ce se întâmpla în vilă.

Din poziția avantajoasă de lângă vilă, Sword a anunțat prin cască că îl putea auzi pe Abu Jihad urcând scările, intrând în dormitor, soptindu-i ceva soției sale, mergând pe vârfuri până în camera alăturată să-si sărute fiul adormit, înainte de a merge în biroul de la parter. Informațiile au fost înregistrate de avionul spion - versiunea israeliană a AWAC-ului american - si transmise aeronavei lui Rabin care asigura comanda operațiunii. La 12:17 A.M. acesta a ordonat: „Porniți!”

Afară, șoferul lui Abu Jihad dormea în Mercedes. Unul dintre oamenii lui Sword a înaintat rapid, a lipit o Beretta cu amortizor de urechea acestuia si a apăsător trăgaci. Șoferul a căzut mort pe scaunul din față.

Apoi Sword si un alt membru al echipei au montat un dispozitiv explozibil în partea de jos a ușii

grele de fier de la intrare. Un exploziv din plastic cu amortizor de ultimă oră, care nu făcea prea mult zgomot când scotea ușa din țâțâni. De partea cealaltă, două dintre gărzile de corp ale lui Abu Jihad

erau mult prea uimite de explozie ca să mai facă vreo mișcare. Si aceștia au fost împușcați cu arme cu amortizor.

Intrând în birou, Sword l-a surprins pe Abu Jihad uitându-se la o înregistrare despre OEP. Când se ridică în picioare, Sword îi trase două gloanțe în piept. Abu Jihad căzu greu pe podea. Sword a înaintat repede și i-a mai tras două gloanțe în frunte. În timp ce ieșea din cameră s-a întâlnit cu soția lui Abu Jihad. Aceasta își ținea fiul în brațe.

„Duceți-vă înapoi în cameră,” i-a ordonat Sword în arabă.

Apoi, a dispărut în noapte. Totul a durat numai 13 secunde - cu 9 secunde prețioase mai puțin decât s-ar fi așteptat.

Pentru prima dată, un asasinat condus de israelieni se lovea de opinia publică. Ezer Weizman, membru al guvernului, a avertizat: „Dacă lichidăm oameni nu ajutăm cu nimic procesul de pace.”

Cu toate acestea, asasinatele au continuat.

Două luni mai târziu, poliția din Africa de Sud a fost obligată să facă public un secret pe care Israelul o determinase să-l păstreze: Mossad-ul executase un om de afaceri din Johannesburg, Alan Kidger, care furnizase Iran-ului și Irak-ului echipamente high-tech ce puteau fi folosite la fabricarea armelor biochimice. Kidger fusese găsit cu mâinile și picioarele amputate. Șeful poliției din Johannesburg, colonelul Charles Landman, a declarat că asasinatul a fost „un mesaj clar din partea Israelului prin Mossad.”

Cu 6 săptămâni înainte de execuția lui Abu Jihad, Mossad-ul mai jucase un rol important într-o

altă asasinare controversată - aceea a trei membri IRA neînarmați, împușcați într-o duminică după-amiază în Cibraltar, de către o echipă de trăgători de elită ai Serviciului Special Aerian Britanic (SAS).

Cu câțiva ani înainte, colegii acestora din cadrul serviciului secret britanic fuseseră aduși în secret la Tel Aviv de către Rafi Eitan; urmau să asiste la executarea pe străzile lăturalnice din Beirut și Valea Bekâa din Liban a teroriștilor arabi de către Mossad.

Cu patru luni înainte a crimei din Gibraltar, agenții Mossad au început să-
i urmărească pe Mairead Farrell, Sean Savage și Daniel McCann, convinși că cei trei
aveau de gând „să cumpere arme arăbești pentru IRA.”

Mossad-ul era interesat de activitățile IRA încă de când Rafi Eitan fusese chemat la
Belfast, în cel mai mare secret, de către guvernul Thatcher; aici avea să informeze
forțele de securitate despre legăturile Hezbollah cu grupările teroriste irlandeze.

„Am ajuns într-o zi ploioasă. Cât am stat în Ulster a plouat în fiecare zi. Le-am spus
englezilor tot ce

știam. Apoi am făcut turul regiunii, până la granița cu Republica Irlanda. Am fost atent
să nu trec de partea cealaltă. Imaginează-ți ce ar fi spus guvernul irlandez dacă m-
ar fi prins, înainte de plecare am aranjat ca SAS să vină în Israel ca să vadă cam cum ne
ocupăm noi de teroriști.”

De atunci, între SAS și Mossad s-a dezvoltat o relație strânsă de lucru. Ofițerii superiori
ai Mossad-ului mergeau periodic la Hereford pentru a informa forțele speciale în
legătură cu operațiunile din Orientul Mijlociu. Cel puțin o dată, o echipă Mossad-SAS a
urmărit mai mulți ofițeri superiori IRA de la Belfast la Beirut

fotografiindu-i în timpul întâlnirilor cu lideri Hezbollah.

În octombrie 1987, agenții Mossad au reperat vaporul de transport Eksundm timp ce
străbătea Mediterana cu 120 t de arme, printre care rachete sol-aer, lansatoare de
grenade cu reacție, mitraliere, explozibili și detonatori. Toate fuseseră cumpărate din
Beirut prin oamenii de contact ai IRA. Eksund a fost interceptat de autoritățile
franceze.

Cum nu au putut să ajungă la nici un rezultat cu autoritățile irlandeze - cel puțin un
ofițer Mossad mai credea că acest lucru era pricinuit de puternica opoziție a Israelului
cu privire la rolul Irlandei în menținerea păcii în Liban - Mossad-ul a anunțat prin SAS
autoritățile de la Dublin în legătură cu alte transporturi de arme care se îndreptau spre
Irlanda.

Agenții Mossad care urmăreau comanda-ul IRA din Spania și-au dat repede seama că
irlandezii nu se aflau acolo nici pentru a se întâlni cu furnizorii arabi de arme, nici
pentru a stabili contacte cu ETA, grupul terorist basc. Totuși, echipa Mossad-ului a
continuat să studieze acțiunile Grupării Internaționale a Terorismului, care luaseră de
asemenea

urma trio-ului irlandez.

La început spaniolii au avut o atitudine ostilă. Aceasta era operațiunea lor - pentru prima dată colaborau serios cu MI5 și SAS în privința IRA. Evident, spaniolii vroiau să fie siguri că „victoria”, dacă avea să se înlăptuiască, va fi a lor. Mossad-ul le-a explicat că vor numai să dea o mână de ajutor. Ușurați, spaniolii aveau să lucreze în curând împreună cu serviciul secret israelian.

Când spaniolii i-au pierdut urma lui Mairead Farrell, aceasta a fost reperată de un katsa. Agentul a aflat că Farrell închiriasse o altă mașină, un Fiesta alb pe care, încărcat cu 64 kg de Semtex și 36 kg de srapnel, l-a lăsat într-o parcare subterană din Marbella.

Eleganta stațiune nu este numai un loc preferat de refugiu din calea soarelui puternic al desertului unde arabii bogați visează de dimineață până seara la ziua în care Israelul urât de ei va fi invadat; Marbella e foarte aproape de extravagantul port de ambarcațiuni Puerto Banus, unde își țin yahturile

luxoase mulți milionari arabi ai petrolului. Mossad-ul se temea demult că ambarcațiunile traversau Mediterana pentru a transporta ilegal arme în teritoriile arabe. Se bănuia că mașina lui Farrell era parcată cu același scop, de a se îmbarca pe un vas pentru o croazieră până în Țara Sfântă.

Echipa Mossad a început să supravegheze mașina. Agenții au văzut-o pe Farrell la volanul unei alte Fiesta, aceeași cu care îi transportaseră pe McCann și Savage prin Spania în ultimele săptămâni. Doi agenți au urmărit unitatea IRA înspre sud, spre Puerto Banus. La zece minute după ce a ieșit din Marbella, Farrell a trecut pe lângă intrarea în port și a continuat să coboare coasta.

Folosind stația radio de aceeași frecvență cu cea a poliției, katsa a anunțat autoritățile spaniole că trio-ul IRA se îndrepta spre Gibraltar. Spaniolii i-au alertat pe britanici. Câteva ore mai târziu, Farrell, McCann și Savage erau împușcați. Nu fuseseră avertizați și nici nu li s-a dat vreo șansă să se predea. Au fost executați.

La o săptămână după cele întâmplare, ofițerul MI5 Stephen Lander, căruia i s-a acordat tot creditul conducerii operațiunii - și care mai târziu a devenit director general al MI5 - l-a sunat pe Admoni ca să mulțumească Mossad-ului pentru ajutorul dat.

În acea seară de octombrie 1995, în ascunzătoarea din strada Pinsker, totul era aranjat pentru întâlnirea la care urma să se stabilească următorul asasinat.

Noua țintă aleasă era liderul religios al Jihad-ului islamic, Fathi Shkaki. Mossad-ul știa că gruparea acestuia era responsabilă de moartea a mai bine de 20 de israelieni; evreii care călătoreau cu un autocar fuseseră uciși cu un an înainte de doi kamikaze, la ieșirea din orașul Beit Lid.

Incidentul a ridicat numărul atacurilor teroriste din ultimul sfert de veac la mai bine de 10 000. În

această perioadă, peste 400 de israelieni au fost uciși, iar 1 000 răniți. Responsabilii pentru crime sau mutilări au fost la rândul lor vânați și omorâți în locurile pe care katsa Yaakov Cohen, care s-a răzbunat din plin la rândul său, le numea: „toate aceste străduțe înfundate care nu au nume; acolo unde un cuțit se dovedește uneori mai eficient decât un pistol; acolo unde ori ucizi, ori ești ucis.”

În această lume nemiloasă, Shkaki a fost mult timp venerat de oamenii săi. El a fost cel care i-a absolvit pe ucigașii de la Beit Ud de păcatul islamic suprem al actului sinucigaș. Pentru aceasta el a interpretat Coranul în sensul extrapolării gestului filosofic al asumării, și anume în ideea că asuprirea îl face pe cel asuprit să descopere noi puteri; în pregătirea atentatorilor sinucigași, Shkaki a profitat de punctele slabe ale tinerilor dezechilibrați psihic care, asemenea adolescenților japonezi kamikaze din cel de-al doilea război mondial, și-au curmat singuri viața în acea zi de ianuarie într-un acces de patimă religioasă. După cele întâmplate, Shkaki a plătit pentru anunțurile mortuare în ziarul Jihadului și, la rugăciunile de vineri, le-a laudat sacrificiul și i-a asigurat pe părinți că fiii lor au ajuns în Rai.

Pe străzile unde activa și unde domnea o atmosferă de tensiune, a-ți da fiul pentru a fi sacrificat de Shkaki devenise deja o chestiune de onoare. Cei care muriseră erau pomeniți în fiecare zi după ce muezinul îi chema pe credincioși la rugăciune cu tânguile lui preluate de difuzoarele de proastă calitate, în umbra răcoroasă a moscheilor din sudul Libanului, amintirea lor era păstrată vie.

După alegerea recruților și a țintei, Shkaki îi încredința pe tineri celor care fabricau bombe. Precum vechii alchimiști, aceștia se ghidau după experiență și instinct, iar vocabularul le era plin de termeni referitori la substanțe care aduc moartea: „oxidant”, „desensibilizator”, „plastilină” și „depresant la punct de îngheț.” Aceștia erau oamenii lui Shkaki. Împrumutând o expresie cândva folosită de un lider al dușmanilor săi, Israel, liderul le spunea tuturor: „Luptăm, deci existăm.”

În acea seară de octombrie când i se pune la cale soarta în ascunzătoarea din Tel Aviv, Shkaki era acasă în Damasc, împreună cu soția sa, Fathia. Apartamentul era exact opusul taberelor săracăcioase de refugiați unde era venerat. Covoarele

scumpe și tablourile erau cadouri de la ayatoiahi Iranului. O poză cu Shkaki și Mu'ammâr Gadhafi, înrămată cu aur fusese primită de la liderul libian. Un serviciu de cafea din argint fusese primit de la președintele Siriei. Hainele lui Shkaki nu semănau absolut

deloc cu vesmintele simple purtate în campaniile din sudul Libanului printre oamenii săraci. Acasă îmbrăca halate croite din cele mai alese materiale care se găseau în Savile Row din Londra, iar picioarele îi erau încălțate în papuci făcuți la comandă la Roma, nu în sandalele cumpărate de la tarabă, cu care se afișa în public.

În timp ce-și savura mâncarea preferată, kus-kus, Shkaki si-a liniștit încă o dată soția că va fi în siguranță în următoarea călătorie în Libia, unde avea să caute alte fonduri pentru Gadhafi; spera să se întoarcă acasă cu un milion de dolari, întreaga sumă pe care o ceruse într-un fax trimis sediului revoluționarilor libanezi din Tripoli. Ca de obicei, banii urmau să fie spălați cu ajutorul unei bănci libiene din La Valletta, Malta. Shkaki plănuia să nu stea mai mult de o zi pe insulă înainte de a zbura acasă.

Vestea opririi în Malta i-a făcut pe cei doi fii ai lui de vârsta adolescenței să-i dea lista lor de cumpărături: câte 5 tricouri de căciulă, dintr-un magazin maltez de unde Shkaki mai cumpărase și altădată.

Fathia Shkaki își amintea: „Soțul meu era convins că dacă israelienii l-ar fi avut în vizor, ar fi acționat demult. Evreii răspund rapid la orice incident, însă în ceea ce-l privea, soțul meu era sigur că aceștia nu vor face nimic de teamă să nu se pună rău cu sirienii.”

Cu trei luni înainte, Shkaki ar fi interpretat corect starea de spirit de la Tel Aviv. La începutul verii 1995, Rabin a respins planul Mossad-ului de a bombarda apartamentul lui Shkaki din periferia vestică a Damascului. Uri Saguy, pe atunci șeful serviciului militar de spionaj și deci „mai marele” serviciului secret israelian, care avea autoritate și asupra Mossad-ului, i-a spus lui Rabin că simțise „o schimbare de orientare la Damasc, în aparență, Assad continuă să fie dușmanul nostru. Nu-l putem învinge decât luându-l prin surprindere. Și asta înseamnă să renunțăm la înălțimile Golan, să renunțăm la ele definitiv. Spune tuturor oamenilor noștri să se retragă. Este un preț enorm, însă este singura cale spre o pace durabilă.”

Rabin a ascultat. Știa cât de mult îl costaseră pe Uri Saguy locurile acelea. Toată cariera militară și-o petrecuse apărând înălțimile, loc unde fusese rănit de mai multe ori. Cu toate acestea era gata să uite de tot pentru ca Israelul să se bucure de pace.

Primul ministru a amânat planurile Mossad de a-l elimina pe Shkaki, cât timp Saguy continua să evalueze cât de reale erau speranțele lui. Speranțele i s-au topit în căldura verii, iar Rabin, care era acum câștigător al premiului Nobel pentru Pace, a ordonat execuția lui Shkaki.

Shabtai Shavit, care conducea ultima sa mare operațiune în calitate de director Mossad, a ordonat unui „agent negru” să reînceapă supravegherea apartamentului lui

Shkaki. Echipamentul american al agentului era suficient de sofisticat pentru a nu fi detectat de sistemul de apărare din sistemul de comunicații construit de ruși al lui Shkaki.

Detalii despre următoarea vizită a lui Shkaki în Libia și Malta au fost trimise la Tel Aviv.

În acea seară de octombrie 1995, liderii celor mai importante trei servicii secrete din Israel înaintau prin mulțimea care se plimba pe strada Pinsker. Cu toții erau de acord cu condițiile lichidării dușmanilor autoprocldați ai Israelului, condiții pe care

Meir Amit (e definise cât se putea de clar în timpul conducerii sale:

„Nu vom ucide lideri politici. De aceștia ne ocupăm pe cale diplomatică. Nu vom ucide familiile teroriștilor. Dacă membrii acestora ne stau în cale, nu e problema noastră. Fiecare execuție în parte trebuie autorizată de primul ministru. Și totul trebuie făcut ca la carte. Fiecare decizie trebuie înregistrată. Totul să fie sistematic și ordonat.

Acțiunile noastre nu trebuie să fie văzute drept crime sponsorizate de stat ci ca supremă sancțiune juridică adusă de stat. Vom face exact ce face un călău sau oricare alt gâde care acționează conform legii.”

De la urmărirea și uciderea celor 9 teroriști responsabili pentru moartea atleților israelieni la Jocurile Olimpice din 1972, toate asasinările ulterioare au respectat în mare aceste condiții. La aproape 23 de ani de când Meir Amit a formulat regulile crimelor

sponsorizate de stat, succesorii acestuia se îndreptau spre ascunzători.

Primul venit era Shabtai Shavit. Colegii răutăcioși spuneau că se comportă ca un recepționar de hotel mic din Tel Aviv: aceleași haine apretate, aceeași strângere scurtă de mână. Era în post de trei ani și părea că nu știe cât va mai rămâne acolo.

Apoi a sosit generalul de brigadă Doran Tamir, ofițer superior al serviciului secret israelian pentru Forțele de Apărare. Activ și în floarea vârstei, totul la el sugera autoritatea, faptul că provenea din anii când fusese comandant.

În cele din urmă, a ajuns și Uri Saguy, care intra agale în ascunzătoare cu un zeu războinic pe drumul spre glorie, mai strălucitor decât funcția lui de șef al serviciului de contrainformații de la Aman. Cu voce scăzută continua să stârnească controverse în rândul colegilor, susținând că dincolo de amenințările pe care le reînnoia, Siria era gata să poarte convorbiri de pace.

Shavit numea relația dintre cei trei ca fiind una „de o cordialitate prudentă.”

Uri Saguy spunea: „Nu ne putem compara unul cu celălalt. Ca lider al Amanului, le-am dat de lucru celorlalți doi. A fost vorba și de competiție între noi dar, de vreme ce acum urmărim același scop, problema se pune altfel acum.”

Timp de două ore au stat în jurul mesei din living examinând planul uciderii lui Fathi Shkaki. Execuția acestuia urma să fie un act de pură răzbunare, biblicul principiu „ochi pentru ochi” prin care israelienilor le plăcea să creadă că pot justifica asemenea crime, însă, uneori, Mossad-ul omora și persoanele încăpățânate care refuzau să-și pună priceperea în slujba aspirațiilor Israelului. Atunci, decât să riște ca „talentul” să cadă în mâinile dușmanilor, și acestea erau exterminate fără milă.

Dr. Gerald Bull, un om de știință canadian, era cel mai mare expert în dispozitive balistice. Israelul încercase să-l atragă de partea sa. De fiecare dată, Bull și-a făcut cunoscut dezgustul pentru statul israelian. În schimb și-a oferit serviciile lui Saddam Hussein pentru a-l ajuta să construiască un tun super-performant care să lanseze proiectile cu încărcătură nucleară, chimică sau biologică, din Irak direct în Israel. Țeava tunului avea 15 m și era făcută din 32 de tone de oțel furnizat Irakului de firme britanice. La sfârșitul anului 1989 un prototip a fost testat într-un poligon din Moșul, în nordul Irakului. Saddam Hussein a dat ordin să se construiască 3 arme care au costat în total 20 de milioane de dolari. Bull a fost angajat pe post de consultant în schimbul a 1 milion de dolari.

Proiectul a primit numele de cod „Babylon”.

Compania sa, Space Research Corporation (SRC), era înregistrată la Bruxelles drept companie de proiectare de armament. De acolo a trimis o cerere de ofertă detaliată către furnizorii europeni, dintre care 20 britanici, ca să-i alimenteze cu componente de înaltă tehnologie.

La 17 februarie 1990, un katsa din Bruxelles a pus mâna pe copii ale unor documente care arătau scopurile tehnice ale proiectului Babylon: tunul avea să fie o rachetă balistică cu raza medie de acțiune. Avea să lanseze proiectile Scud grupate câte 8 pentru a da încărcăturii explozibile o bătaie de 1.500 mile (~ 2.800 km). Aceasta ar plasa nu numai Israelul ci și multe orașe europene în bătaia tunului. Bull credea că e posibilă fabricarea unui tun capabil să lovească Londra tocmai de la Bagdad.

Directorul general al Mossad-ului, Nahum Admoni, a convocat o ședință de urgență cu primul

ministru Yitzhak Shamir. Fost lider de gherilă urbană, care a luptat cu înverșunare împotriva britanicilor în ultimile săptămâni ale Mandatului, Shamir era genul de lider politic care plăcea Mossad-ului, care susținea ideea distrugerii dușmanilor Israelului în

momentele critice când nu mai e nimic de făcut, în anii '60, când oamenii de știință națiști care lucrau în slujba Egiptului la fabricarea de arme cu razălungă de acțiune ce puteau bombarda Israelul de dincolo de Desertul Sinai, Shamir a fost cooptat de Mossad pentru a-si pune la dispoziție experiența în planificarea asasinatelor. Specialitatea lui în timpul mandatului era să găsească modalități prin care să elimine soldați britanici. Shamir a trimis foști membri ai forțelor sale secrete să omoare oameni de știință germani. Câțiva dintre acești asasini au ajuns mai târziu membri fondatori ai unității kidon a Mossad-ului.

Shamir s-a uitat doar puțin peste dosarul lui Bull întocmit de Mossad. Serviciul își îndeplinise obișnuita sarcină de a reface cu minuțiozitate traseul carierei lui Bull din momentul în care, la vârsta de 22 de ani, si-a luat doctoratul în fizică și a început să lucreze pentru Institutul Canadian pentru Cercetare și Dezvoltare în Domeniul Armamentului, reușind „performanța” de a intra în conflict cu oficiali de rang înalt. Pornise pe post de consilier particular-„mercenar” menționa dosarul.

Si-a câștigat reputația de inventator de armament în 1976 când a proiectat un obuzier cu calibrul 45 care bombarda ținta de la 46 m distanță; la acea vreme, singura armă asemănătoare din dotarea NATO avea o bătaie maximă de numai 31 m. Dar încă o dată Bull a căzut în dizgrația guvernului. Membrii NATO n-au putut cumpăra noua armă deoarece principalii producători europeni în domeniu erau sprijiniți de lobby-uri puternice. În cele din urmă Bull a vândut obuzierul Africii de Sud.

A plecat apoi în China, unde a ajutat Armata Populară de Eliberare să-și dezvolte dotarea în materie de rachete. Bull a îmbunătățit rachetele Silkworm existente, mărindu-le bătaia și încărcătura explozibilă. Loturi de rachete au fost mai apoi vândute lui Saddam Hussein de către China. La început, Irakul le-a desfășurat în lungul război contra vecinilor iranieni, însă o mare cantitate de astfel de rachete a rămas în bazele irakiene pentru ca Mossad-ul să creadă căurmează să fie folosite împotriva Israelului.

Între timp, proiectul Babylon lua amploare. Un prototip mai performant fusese testat. Opozanții regimului lui Saddam și pe care Mossad-ul i-a recrutat ca informatori în Irak au raportat că rachetele erau purtătoare de arme chimice și biologice în după-amiaza zilei de 20 martie 1990, în biroul primului ministru, Yitzhak Shamir a căzut de acord cu Nahum Admoni că Gerald Bull trebuia să fie eliminat.

Două zile mai târziu, doi agenți ai echipei kidon ajungeau la Bruxelles. Echipa a fost așteptată de un katsa care urmărise îndeaproape activitatea lui Bull. Pe 22 martie 1990, seara, cei trei bărbați au mers cu o mașină închiriată până la blocul unde locuia Bull. Fiecare kidon avea un pistol sub haină.

Douăzeci de minute mai târziu, Bull, în vârstă de 61 de ani, auzind soneria, a deschis ușa luxosului său apartament. Kidon-ii l-au împușcat pe rând de 5 ori, în cap și în gât cu pistoalele de calibru 7,65 mm, lăsându-l mort la ușă. Mai târziu, fiul lui Bull, Michael, avea să susțină că Mossad-ul i-a amenințat tatăl cu moartea. Nu a putut însă spune cine a făcut amenințarea sau de ce Bull a ignorat-o.

O dată echipa Kidon întoarsă cu bine acasă, Departamentul de război psihologic al Mossad-ului a început să alimenteze presa cu informații ce sugerau că Gerald Bull murise pentru că plănuia să lase baltă afacerea cu Saddam Hussein. Acum, după cinci ani, aceleași metode folosite la asasinarea lui Bull, un om de știință considerat de Israel la fel de terorist ca și Fathi Shkaki, aveau să fie încă o dată puse în practică la ordinul direct al altui prim ministru, Yitzhak Rabin.

La 24 octombrie 1995, doi bărbați spre 30 de ani - cu nume de cod Cil și Ran - au părăsit Tel Avivul cu zboruri diferite; Ran a plecat la Atena iar Cil la Roma. Pe fiecare aeroport primeau pașapoarte britanice de la câte un sayan local. Au ajuns târziu în Malta cu un zbor de seară și s-au cazat la Hotelul Diplomat cu vederea spre portul din La Valletta. În acea seară, lui Ran i-a fost adusă o motocicletă. A spus personalului că astfel va vizita

insula.

Nimeni dintre angajații hotelului nu-și amintea ca cei doi să fi avut vreun contact cu cineva, își petrecuseră cea mai mare parte a timpului în camere. Când unul dintre hamali a observat că geamantanul Samsonite al lui Cil era greu, Cil i-a făcut cu ochiul spunându-i că e plin cu lingouri de aur.

În aceeași seară, un armator care pornise cu o zi în urmă din portul Haifa, și care trebuia să ajungă în Italia, a înștiințat prin radio autoritățile malteze că din cauza unui motor care trebuie reparat, va acosta pe insulă. La bordul navei erau Shabtai Shavit și o mică echipă de tehnicieni Mossad în comunicații. Au stabilit legătura radio cu Cil, a cărui geantă de voiaj conținea un radio mic dar performant.

Încuietorile geamantanului trebuiau deschise în sensul invers direcției acelor de ceas, pentru a dezactiva siguranțele celor două încărcături montate în capac. Acestea erau programate să explodeze în fața oricui ar fi deschis valiza invers. Antena rombică a radioului era o jumătate de km de cablu din fibre optice, strâns rulat pentru a forma un disc cu diametrul de 15 cm. Capetele firului erau conectate la 4 dipoli sudați în colțul interior al Samsonite-ului. În timpul nopții Gill a primit câteva mesaje radio de pe vas.

Fathi Shkaki ajunsese înaintea lor în aceeași zi cu feribotul Tripoli-Valletta, împreună cu gărzi libiene care au rămas la bord, și care își terminaseră treaba

când Shkaki a coborât singur pe țărm. înainte de aceasta și-a ras barba. S-a prezentat în fața autorităților malteze ca Ibrahim Dawish, arătându-le pașaportul libanez. După ce s-a cazat la Hotelul Diplomat, și-a petrecut următoarele câteva ore prin cafenelele de pe malul mării, bând nenumărate cești de cafea și ronțâind prăjituri arăbești. A dat mai multe telefoane.

A doua zi, Shkaki tocmai cumpăraseră tricourile pentru băieții săi și se plimba pe faleză, când, lângă el s-au ivit doi bărbați pe o motocicletă. Unul dintre ei l-a împușcat pe liderul Jihad de aproape, de 6 ori în cap. Shkaki a murit pe loc. Motocicliștii au dispărut. Nici unul nu a fost prins, însă, o oră mai târziu, un vas de pescuit a plecat din portul La Valletta și a coborât ancora în dreptul cargoului. Puțin timp mai târziu, căpitanul a informat autoritățile portuare căreparaseră provizoriu defecțiunea motorului, dar că vasul se întoarce la Haifa pentru noi reparații.

În Iran, țara spirituală a lui Shkaki, preoții musulmani au declarat zi de doliu național. La Tel Aviv, rugat să comenteze cele întâmplate, primul ministru Yitzhak Rabin a spus: „Cu siguranță pot să spun că nu sunt trist.”

Câteva zile mai târziu, la 4 noiembrie 1995, Rabin a fost asasinat la un miting pentru pace la Tel Aviv, în apropierea ascunzătorii unde se dăduse ordinul executării lui Shkaki. Rabin a fost omorât de un evreu fanatic, Yigal Amir, care avea multe trăsături comune cu cei din Mossad.

Yitzhak Rabin, șoimul devenit porumbiță, puternicul lider politic care își dăduse seama căsingura cale spre pace în Orientul Mijlociu este, așa cum greșit citise din cartea sa preferată, Biblia, „să ne transformăm săbiile în pluguri și să arăm pământul împreună cu vecinii noștri arabi,” a fost omorât de unul dintre ai săi pentru că nu a ajuns să înțeleagă că dușmanii săi evrei vor fi tot așa de necruțători ca și vechii dușmani arabi - și unii și alții hotărâți să-i distrugă viziunea asupra viitorului.

În 1998 echipa kidon avea 48 de membri, dintre care 6 erau femei. Toți în jur de 20 de ani și într-o formă excelentă. Locuiau și lucrau în afara sediului Mossad din Tel Aviv, grupați într-o zonă interzisă dintr-o bază militară din deșertul Negev. Locul putea fi amenajat să semene cu o stradă sau o clădire unde trebuia să aibă loc un asasinat. Erau mașini la poartă și un traseu cu obstacole de depășit. Pe post de instructori erau și foști membri activi ai echipei care supravegheau antrenamentele cu nenumărate arme, și îi învățau cum să ascundă bombe, să administreze injecții letale în public, și să facă o crimă săpară accident. Agenții kidon analizau filmări cu asasinări leușite - cea a președintelui John F. Kennedy, de exemplu - și studiau fizionomia și obiceiurile a zeci de posibile victime înregistrate în propria bază secretă de date computerizată și memorizau planurile mereu în

schimbare ale străzilor din orașele importante, precum și amplasamentele aeriene și maritime. Unitatea lucra cu echipe de câte 4 membri care de obicei mergeau în călătorii de recunoaștere la

Londra, Paris, Frankfurt, și alte orașe europene. Ocazional mai mergeau și la New York, Los Angeles și Toronto. Pe durata acestor ieșiri, o echipă era permanent însoțită de instructori care îi evaluau capacitatea de a pune la punct o operațiune fără a atrage atenția. Țintele erau alese din rândul voluntarilor sayanimi locali cărora nu li se spunea decât că aveau să participe la un exercițiu de apărare a unei instituții israeliene; o sinagogă sau o bancă erau de obicei invocate. Voluntarii erau luați de pe o stradă liniștită și înghesuiți într-o mașină, sau se trezeau în toiul nopții că cineva le-a intrat în casă și-i amenința cu o armă.

Kidonii luau aceste antrenamente foarte în serios, pentru că fiecare echipă era la curent cu „Eșecul de la Lillehammer.”

În iulie 1973, în toiul vânătorii ucigașilor atleților israelieni de la Jocurile Olimpice din Munchen, Mossad-ul a primit o informație conform căreia „Prințul Roșu” Aii Hassan Salameh, care pusese la cale operațiunea, ar lucra ca ospătar în orașelul Lillehammer din Norvegia.

Director al operațiunilor Mossad la acea vreme, Michael Harari, alcătuiuse o echipă din care nu făcea parte nici un kidon; membrii erau răspândiți în toată lumea căutându-i pe ucigașii de la Munchen încă rămași în viață. Echipa lui Harari nu avea experiență pe teren, însă acesta era convins că propria experiență de katsa care activa în Europa era suficientă. Printre agenți se numărau două femei, Sylvia Rafael și Marianne Cladnikoff, și un algerian, Kemal Bename, care fusese curier al grupării Septembrie Negru înainte de a fi forțat de Harari să devină agent dublu.

Operațiunea a fost un dezastru încă de la început. Sosirea unui grup de străini în Lillehammer, unde de 40 de ani nu mai avusese loc o crimă, a trezit suspiciuni. Poliția locală a început să fie cu ochii pe ei. Autoritățile erau în apropiere când Harari și echipa sa au împușcat mortal un chelner marocan pe nume Ahmed Bouchiki, care nu avea nici o legătură cu teroriștii și care nici nu semăna cu Salameh. Harari și câțiva dintre ai săi au reușit să scape, însă 6 agenți Mossad au fost capturați, inclusiv cele două femei.

Cei prinși au mărturisit totul, dezvăluind, pentru prima dată, metodele de asasinare ale Mossad-ului și alte detalii la fel de stânjenitoare despre activitățile secrete ale serviciului. Cu toții au fost acuzați de crimă de gradul 2 și condamnați la 5 ani de închisoare.

La întoarcerea în Israel, Harari a fost destituit, iar întreaga rețea secretă Mossad din Europa alcătuită inclusiv din ascunzători, cutii poștale clandestine și numere de telefon secrete, a fost abandonată.

Urmau să treacă abia 6 ani până când Aii Hassan Salameh avea să fie în cele din urmă omorât într-o operațiune pusă la cale de Rafi Eitan, care a spus că, „Lillehammer a fost exemplul persoanelor nepotrivite, alese pentru o treabă nepotrivită. N-ar fi trebuit să se întâmple - și nu mai trebuie să se repete.”

Si totuși, s-a repetat.

La 31 iulie 1997, a doua zi după ce „kamikaze, membri ai grupării Hamas, au făcut 15 victime și 157 de răniți într-o piață din Ierusalim, directorul Mossad-ului Danny Yatom a participat la o ședință prezidată de primul ministru Benyamin Netanyahu. Acesta din urmă tocmai se întorsese de la o emoționantă conferință de presă unde promisese să nu aibă liniște până când cei care plănuiseră atentatul nu vor mai constitui un pericol.

În public, Netanyahu a apărut calm și hotărât, răspunzând la întrebări, chibzuit și autoritar; Hamas nu va scăpa nepedepsit, însă cum se va întâmpla nu se putea spune. Acesta era „Bibi” din relatările CNN din timpul Războiului din Golf, când se bucurase, în nenumărate rânduri, de laudă pentru evaluările autoritare ale replicilor lui Saddam Hussein și pentru felul în care acestea au fost văzute în Israel.

În sala de conferințe, întrerupea frecvent ziariștii pentru a striga: „Am să pun mâna pe nenorociții ăia de la Hamas chiar și dacă e ultimul lucru pe care-l fac.”

Ar fi adăugat, conform spuselor unuia dintre cei prezenți: „Sunteți aici ca să înțelegeți acest lucru. Și nu vreau să citesc prin ziare nimic despre răzbunarea lui 'Bibi'. Aici e vorba de dreptate - după faptă și răsplată.”

Agenda fusese stabilită.

Yatom, obișnuit cu ieșirile primului ministru, stătea liniștit de partea cealaltă a mesei în timp ce Netanyahu aflat acum într-un birou înconjurat de ofițeri superiori ai serviciului secret și de consilieri politici continua să zbiere. „Le vreau capetele. Vreau să-i văd morți. Și nu mă interesează cum procedați. Vreau doar să-o faceți. Și vreau să-o faceți cât mai devreme.”

Tensiunea a crescut și mai mult când Netanyahu i-a cerut lui Yatom să-i dea o listă cu toți liderii Hamas și adresele lor. Nici un alt prim ministru nu mai ceruse detalii atât de delicate la începutul unei operațiuni. Mai mulți dintre cei de față au crezut că „Bibi” dădea semnalul că avea să se ocupe personal de asta.”

Neliniștea a crescut în rândul ofițerilor Mossad în momentul în care serviciul a fost forțat să se apropie prea mult de Netanyahu. Prevăzând probabil ce avea să se întâmple, Yatom i-a spus primului ministru că îi va da lista mai târziu, în schimb, șeful Mossad i-a sugerat că „era timpul să privească partea practică a lucrurilor.” Să localizezi liderii Hamas ar fi ca și cum „ai căuta un anumit șobolan într-un canal din

Beirut.”

Încă o dată, Netanyahu a izbucnit. Nu vroia scuze; vroia fapte. Si vroia ca totul să înceapă „aici și acum.”

După terminarea ședinței, mai mulți ofițeri ai serviciului erau de părere că Bibi Netanyahu trecuse dincolo de linia abia perceptibilă unde se termina eficacitatea politică și începeau cerințele operaționale. Nu era nimeni din încăperea care să nu-și fi dat seama că Netanyahu avea neapărată nevoie de un serviciu de relații publice care să convingă publicul că politica fermă de luptă împotriva terorismului, care îl adusese în fruntea guvernului, nu reprezenta doar vorbe goale. Fusesse implicat în scandal după scandal, de fiecare dată evitând răspunsurile și lăsându-i pe alții să cadă vinovați. Popularitatea lui nu mai fusese niciodată atât de scăzută. Viața lui personală era subiect de presă. Trebuia neapărat să arate că ținea

totul sub control. Iar uciderea unui lider Hamas era o cale sigură de scăpare.

Un ofițer superior al serviciului secret israelian a vorbit cu siguranță în numele multora când a spus:

„în timp ce eram cu toții de acord că răul trebuie tăiat din rădăcină, adevărata noastră problemă era timpul. Toată chestia cu acțiunea imediată a lui Bibi era tâmpenie curată. Orice operațiune, de orice fel, necesita planificarea atentă. Bibi vroia rezultate de parcă ar fi fost vorba de vreun joc pe calculator, sau unul dintre filmele alea vechi cu super eroi la care-i plăcea să se uite. Numai că în realitate lucrurile nu stau chiar așa.”

Yatom a ordonat o cercetare amănunțită a fiecărei țări arabe și a trimis agenți katsa în Gaza și Cisiordania să afle pe unde se aflau personalitățile misterioase care controlau gruparea Hamas. În decursul lunii august 1997, a fost chemat de mai multe ori în biroul primului ministru pentru a raporta cursul operațiunii. Nu se înregistrase nici un progres, în cadrul serviciului secret se vorbea numai de felul în care premierul îi ceruse lui Yatom să trimită mai mulți oameni pe teren și de modul în care începuse să-i sugereze acestuia că dacă nu vede cât mai curând rezultate, va trebui să ia „alte măsuri.” Dacă Netanyahu a intenționat o amenințare stângace la adresa șefului Mossad, nu prea i-a reușit. Yatom a spus doar că va face „tot posibilul.” Consecința nerostită era că, dacă primul ministru vroia să-l concedieze, putea să o facă; însă la

conferința de presă care inevitabil ar urma acestei decizii, s-ar pune întrebări despre rolul lui Netanyahu în această afacere. Primul ministru însă continua să ceară capul unui lider Hamas - și îl vroia cât mai devreme.

Până în septembrie 1997, Netanyahu ajunsese să-l sune pe Yatom la orice oră ca să-l întrebe despre mersul operațiunii. Șeful Mossad-ului a trecut la presiuni. A chemat agenți katsa din alte posturi. Pe de o parte, „Yatom refăcea harta ca o slugă la cererile lui Bibi. Yatom e un tip dur. Dar când venea greul, nu se putea compara cu Bibi care începuse să vorbească despre cât de repede fusese ajutat de fratele lui să pună la punct raidul de la Entebbe. Comparația nu avea nici un rost. Însă așa e Bibi - se folosește de orice ca să convingă.”

Pe 9 septembrie, la Tel Aviv s-a aflat că Hamas a lovit din nou, de astă dată rănind grav două gărzi de corp ale atașatului cultural al nou deschisei ambasade israeliene din Amman, capitala Iordaniei.

Trei zile mai târziu, cu puțin înainte de începerea sabbatului, Netanyahu l-a invitat pe Yatom să ia cu el prânzul în casa sa din Ierusalim. Cei doi bărbați au mâncat supă, salată, peste și au băut bere și apă minerală. Primul ministru a adus imediat vorba de atacul de la Amman. Cum reușise teroristul să se apropie atât de mult? De ce nu au fost avertizați? Cum reacționa unitatea din Amman la toate acestea?

Yatom l-a întrerupt pe Netanyahu în toiul întrebărilor. Există în Amman un lider hamas pe nume Khalid Meshal care conducea biroul politic al organizației din oraș. Timp de câteva săptămâni, Meshal a călătorit prin diferite țări arabe, însă secțiunea Mossad din Amman a raportat că era din nou în oraș.

Netanyahu s-a înviorat brusc. „Atunci du-te și omoară-l! i-a spus peste masă. Asta trebuie să faci. Omoară-l! Trimite-ți oamenii la Amman să-l lichideze.”

După aproape 6 săptămâni de presiuni constante venite din partea unui prim ministru care se dovedea din ce în ce mai nepriceput într-ale finețurilor politice și ale operațiunilor de spionaj, directorul Mossad i-a dat o lecție. Cu ochii sclipind în spatele ochelarilor, l-a prevenit că un atac în Amman ar strica relațiile pe care predecesorul lui Netanyahu, Yitzhak Rabin, le stabilise cu Iordania. Dacă l-ar omorî pe Meshal pe pământ iordanian ar pune în pericol operațiunile Mossad într-o țară care a opus permanent rezistență extremiștilor sirieni, irakieni și palestinieni. Yatom a sugerat că ar fi mai bine să acționeze când Meshal va pleca din nou din țară.

„Scuze! Asta e tot ce găsești să-mi spui! Scuze!” Se spune că Netanyahu ar fi țipat la el. „Vreau fapte. Și le vreau acum. Oamenii vor fapte. Se apropie Rosh Hashanah!” adăugă, referindu-se la noul an evreiesc. „Asta va fi cadoul meu pentru ei!”

Din acel moment, fiecare mișcare făcută de Yatom avea să fie personal aprobată de Netanyahu. Până la el nici un alt prim ministru israelian nu se implicase personal într-o crimă sponsorizată de stat.

Khalid Meshal era un bărbat de 41 de ani, bine făcut, care purta barbă. Locuia în apropierea palatului regelui Hussein și era un soț bun și tată a șase copii. Cultivat și cu darul vorbirii, rămăsese o figură puțin cunoscută a mișcării fundamentaleiste islamice, însă informațiile adunate de unitatea Mossad din Amman dovedeau că Meshal era în spatele atentatelor sinucigașe cu bombă împotriva civililor israelieni.

S-au furnizat detalii despre deplasările lui Meshal împreună cu o poză a acestuia pe care șeful secțiunii Mossad o făcuse pe ascuns. Anexată raportului, era o rugămintă ca Yatom să încerce din nou să-l convingă pe Netanyahu să nu continue cu planurile de asasinat la Amman. O astfel de acțiune imprudentă ar periclita doi

ani de muncă de contraspionaj pe care Mossad-ul o întreprinsese cu ajutorul Iordaniei.

Netanyahu a respins cererea, considerând-o de rău augur, ceva ce el nu putea tolera. Între timp fusese pregătită o echipă kidon cu 8 membri: doi agenți urmau să-l lichideze pe arab în plină zi; ceilalți să-i acopere asigurând inclusiv transportul. Echipa

trebuia apoi să se întoarcă în Israel trecând granița la Podul Allenby în apropiere de Ierusalim.

De această dată, Mossad-ul nu avea să folosească pistolul ci o armă neobișnuită, un gaz paralizant. Era pentru prima dată când o echipă kidon de intervenție folosea această metodă, demult pusă la punct de KGB și alte servicii secrete din blocul sovietic. Oamenii de știință ruși care emigraseră în Israel fuseseră recrutați de Mossad pentru a crea o gamă de toxine mortale, printre care și butan, sarin și soman, gaze toxice paralizante, declarate ilegale de tratatele internaționale. Acestea provoacă o moarte rapidă sau lentă; în toate cazurile, organele interne nu mai funcționează, iar victima suferă dureri groaznice, moartea venind apoi ca o alinare. O astfel de metodă a fost considerată potrivită pentru Meshal.

La 24 septembrie 1997, unitatea kidon a zburat la Amman din Atena, Roma și Paris, unde fuseseră poziționați timp de câteva zile. Unii membri călătoreau cu acte franceze sau italiene. Celor din echipa de șoc li se dăduseră pașapoarte canadiene în care erau trecuți ca Barry Beads și Sean Kendall. Când s-au cazat la Hotelul Intercontinental au

spus la recepție că sunt turiști. Ceilalți agenți katsa au stat la ambasada Israelului, aproape de

hotel.

Beads și Kendall au mers și ei a doua zi la ambasadă. Cei doi au mai inspectat o dată aerosolul. Nimeni nu știa ce fel de gaz conținea.

Agenții bănuiau că poate produce de la halucinații la infarct. Au fost informați despre ultimele plecări ale lui Meshal de către șeful secțiunii Mossad.

Acesta fusese la Londra în septembrie 1978 când un refugiat bulgar, Ceorgi Markov, a fost omorât cu o substanță paralizantă. Un trecător îl înțepase în coapsă cu vârful umbrelei. Markov a murit în niște chinuri cumplite, provocate de o otravă mortală extrasă din semințele de ricin. Trecătorul era un agent KGB care nu a fost niciodată prins.

Beads și Kendall s-au întors optimiști la hotel puțin după miezul nopții. Fiecare a comandat un mic dejun alcătuit din cafea, suc de portocale și prăjituri daneze. A doua zi, la 9:00 A.M., Beads a coborât în hol să semneze pentru prima mașină închiriată, o Toyota albastră. Cea de-a doua, un Hyundai verde, a fost luat de Kendall. Acesta a spus recepționerei că el și „prietenui săi” mergeau să viziteze sudul țării.

La 10:00 A.M., Meshal era dus la serviciu de către șoferul personal; lângă el, în spate, erau trei dintre cei mai mici copii ai săi, un băiat și două fete. Beads îi urmărea la o distanță rezonabilă în mașina închiriată. Alți membri ai echipei erau pe șosea, în alte mașini.

Când au intrat în cartierul Garden, șoferul l-a anunțat pe Meshal că erau urmăriți. Acesta a folosit telefonul de mașină și a sunat la poliție pentru a le da numărul mașinii lui Beads.

În timp ce Toyota închiriată îi depășea, copiii i-au făcut cu mâna lui Beads, așa cum făcuseră cu alte mașini de pe autostradă. Agentul Mossad nu i-a băgat în seamă. Apoi, mașina verde a lui Kendall a trecut în față, iar cele două mașini s-au pierdut în trafic.

Câteva clipe mai târziu, un ofițer al poliției din Amman l-a sunat pe Meshal să-i spună că mașina era închiriată unui turist canadian. Meshal s-a liniștit și și-a privit copiii care, cu fețele lipite de geam, făceau din nou cu mâna mașinilor care treceau, în fiecare dimineață făceau cu rândul și înainte ca șoferul să-i ducă la școală, își conduceau tatăl la serviciu.

Puțin înainte de 10:30 A.M., șoferul a intrat pe strada Wasfi AI-Tal, unde o mulțime de oameni se adunaseră în fața birourilor Hamas; Kendall și Beads erau și ei acolo. Prezența lor nu îngrijora pe nimeni;

turiști curioși vin deseori la birou să afle mai mult despre ce-și mai propunea Hamas să facă.

Meshal și-a pupat repede copiii înainte să iasă din mașină. Beads a înaintat ca și cum ar fi vrut să-i strângă mâna. Kendall era în spatele arabului, scotocind neîndemânatic într-o pungă de plastic.

„Domnul Meshal?” întrebă Beads amabil.

Meshal îl privi nedumerit și în același moment, Kendall scoase aerosolul și încercă să pulverizeze conținutul în urechea stângă a lui Meshal.

Liderul Hamas se dădu înapoi, speriat, ștergându-și lobul urechii.

Kendall încercă din nou să pulverizeze substanța în urechea lui Meshal. Însă în jurul său mulțimea începuse să-și revină din uimire, oamenii întinzându-și mâinile să-i prindă pe cei doi agenți.

„Fugi!” spuse Beads în ebraică.

Urmărit de Kendall, Beads alergă spre mașină, parcată în apropiere. Șoferul lui Meshal văzuse cele întâmplate și începu să dea înapoi, încercând să intre în Toyota.

Meshal se clătină, gemând. Oamenii încercau să-l sprijine să nu cadă. Alții strigau după ambulanță.

Beads, împreună cu Kendall care încă mai strângea în mână aerosolul folosit pe jumătate, reuși să evite mașina iar acum gonia în viteză pe stradă.

Erau urmăriți. Unul dintre cei de la volan sună de pe mobil și ceru să se blocheze toate străzile din zonă. Șoferul dădu telefon la poliție.

În același timp sosiră ajutoarele echipei kidon. Unul dintre agenți se opri și-i făcu semn lui Beads să intre la el în mașină, în momentul în care cei doi membri Mossad ieșiră din Toyota, o altă mașină le bloca drumul. Din ea ieșiră mai mulți bărbați înarmați, îi obligară pe Beads și Kendall să se culce la pământ. Câteva clipe mai târziu sosi și poliția. Dându-și seama că nu mai puteau face nimic, restul echipei a plecat cu mașinile, trecând apoi granița în Israel.

Beads și Kendall au fost duși la cartierul general al poliției din Amman unde își scoaseră pașapoartele canadiene și susținură că erau victimele unei „înscenări

îngrozitoare." Sosirea lui Samih Batihi, temutul director al serviciului de contraspionaj al Iordaniei, puse capăt farsei. Le spuse că știa cine erau, tocmai vorbise la telefon cu șeful secțiunii Mossad. Ceva mai târziu, după spusele lui Batihi, șeful spionilor mărturisise:

„Mi-a spus că erau oamenii lui și că Israelul va trata problema direct cu regele.”

Batihi a ordonat ca cei doi agenți Mossad să fie închiși în celule diferite și nimeni să nu se atingă de ei.

Între timp, Meshal a fost dus la cel mai important spital din Amman, la secția de terapie intensivă. Acuza un „zgomot” continuu în urechea stângă, „o senzație de frison prin tot corpul,” și o greutate din ce în ce mai mare de a respira.

Doctorii l-au conectat la aparatele de reanimare.

Vestea nereușitei operațiunii a ajuns la urechile lui Yatom printr-o convorbire telefonică sigurăcu șeful unității din ambasada israeliană din Amman. Se spune că ambii erau „extrem de mânioși” din cauza eșecului.

Până să ajungă Yatom în biroul primului ministru, acesta primise deja un telefon de la regele Hussein, pe firul scurt instalat între cei doi pentru momentele de criză. Impresia făcută în urma convorbirii a fost mai târziu explicată de un ofițer al serviciului secret israelian:

„Hussein a avut două întrebări pentru Bibi. Cu ce dracu a crezut că se joacă? Avea vreun antidot pentru gazul toxic?”

Regele a spus că se simte ca și când cel mai bun prieten i-ar fi violat fiica și, că, dacă Netanyahu se gândește să nege totul, ar fi mai bine să priceapă că cei doi agenți mărturisiseră totul pe o casetă video, care în acel moment era în drum spre Washington, trimisă lui Madeleine Albright, secretarul de stat al S.U.A. Netanyahu stătea aplecat peste telefon, „la fel de palid ca cineva prins asupra faptului.”

Netanyahu s-a oferit să plece imediat cu avionul la Amman să-i explice regelui „cum stăteau lucrurile.” Agentul Mossad își aduce aminte:

„Auzeai cum crăpa firul telefonului de răceala venită din Iordania. Bibi nici măcar n-a protestat când Hussein i-a spus că acum se așteaptă să-i dea drumul șicului Ahmed Yassin (liderul Hamas pe care israelienii îl țineau în închisoare de ceva timp), cât și altor deținuți palestinieni. Convorbirea nu a durat decât câteva minute. Trebuie să fi fost cel mai groaznic moment din cariera politică a lui Bibi.”

Lucrurile decurgeau acum de la sine. într-o oră, antidotul a ajuns la Amman cu un avion militar israelian și a fost administrat lui Meshal.

Acesta a început să-si revină și, în câteva zile se simțea destul de bine ca să convoace o conferință de presă la care a făcut Mossad-ul de râs Șeful unității din Amman și Samih Batihi au avut o scurtă întâlnire în timpul căreia au vorbit cu Yatom la telefon. Directorul general a promis stăruitor că Mossad-ul nu va mai încerca niciodată un alt asasinat pe teritoriul iordanian. A doua zi, Madeleine Albrightii dădu lui Netanyahu două telefoane scurte; i-a spus ce credea despre cele întâmplare, într-un limbaj uneori la fel de tăios ca și cel al regelui Hussein.

Când Canada a aflat în ce fel îi fuseseră compromise pașapoartele, si-a retras ambasadorul din Israel -o mișcare care a fost foarte aproape de ruperea relațiilor diplomatice.

Când detaliile au început să fie cunoscute, Netanyahu a fost aspru criticat în presa israeliană și cea internațională, lucru care l-arfi determinat pe altul să-și dea demisia.

O săptămână mai târziu, seicul Yassin era eliberat și se întorcea în Caza unde avea să fie întâmpinat ca un erou. între timp, Kendall și Beads se întorseseră și ei în Israel însă fără pașapoartele canadiene. Acestea fuseseră încredințate ambasadei canadiene din Amman „pentru păstrare.”

Cei doi agenți katsa nu au revenit în echipa kidon; li s-au dat însărcinări nespecifice la sediul Mossad. Așa cum spunea un ofițer al serviciului: „Asta putea să însemne că fuseseră însărcinați cu paza toaletelor din clădire.”

Însă Yatom a devenit un șef incapabil. Cei din subordinea lui erau de părere că nu reușise să-l înfrunte pe Netanyahu. Moralul în rândurile Mossad-ului a scăzut considerabil. Cabinetul primului ministru lăsa să se înțeleagă că era „numai o chestiune de timp până când Yatom va zbura.”

Yatom a încercat să oprească ceea ce un ofițer superior din Mossad compara cu „un val uriaș de dejecții în care ne înecăm.” Yatom a adoptat ceea ce el numea „postura sa prusacă.” A încercat să-si țină din scurt personalul. Au avut loc confruntări și amenințări cu demisia.

În februarie 1998, însuși Yatom a demisionat. Primul ministru nu i-a trimis fostului său director al serviciului secret obișnuita scrisoare de mulțumire pentru serviciile prestate.

CAPITOLUL 7

Spionul gentleman

într-o dimineață umedă de primăvară, în 1997, David Kimche dădea indicații grădinarilor arabi cum să-i reamenajeze grădina dintr-o suburbie a Tel Aviv-ului. Era calm și avea o voce melodioasă, mai potrivită pentru a vorbi unor studenți decât unor muncitori, ceea ce sugera că David provenea dintr-o familie de funcționari care cândva înălțaseră drapelul Marii Britanii deasupra teritoriilor

îndepărtate. Fiu al unor evrei englezi de clasă mijlocie, Kimche se putea mândri cu maniere care întregeau și mai mult imaginea englezului autentic; hainele scumpe făcute la comandă scoteau în evidență un trup menținut tânăr prin antrenamente regulate și o dietă riguroasă. Deși avea aproape 60 de ani, Kimche arăta cu 20 de ani mai tânăr. Fiecare gest pe care-l făcea în timp ce dădea îndrumări grădinarilor - felul în care își trecea mâna prin păr, pauzele lungi de vorbire, privirea serioasă - toate sugerau viața austeră din timpul colegiului.

În realitate, David Kimche a fost ceea ce Meir Amit numea „unul dintre creierele” din spatele multor operațiuni Mossad. Datorită firii echilibrate dublate de un sânge rece extraordinar, reușea să pună mâna chiar și pe cei mai precauți dintre cei vizați, și asta prin mișcări neașteptate care i-au câștigat rapid respectul chiar și în rândul celor mai cinici colegi, însă intelectualismul său îi făcea de cele mai multe ori să nu se apropie de el; era prea izolat și inaccesibil pentru frivolitatea lor. Unii erau de aceeași părere cu Rafi Eitan că, „dacă îi spuneai 'bună dimineața' lui David, acesta se gândea imediat cât de „bună” era, și cât mai rămăsese din ea.”

În interiorul Mossad-ului Kimche era considerat întruchiparea spionului gentleman înzestrat cu viclenia pisicii maidaneze. Intrarea în serviciul secret s-a petrecut după ce în 1968 și-a luat diploma în Științe Sociale la Universitatea Oxford. La câteva luni mai târziu a fost recrutat de Mossad, la acea dată recent trecut sub conducerea lui Meir Amit, care vroia să introducă în rândurile serviciului câțiva absolvenți universitari care să întregască brutalitatea oamenilor ca Rafi Eitan, ce învățaseră totul din mers.

Cum, când și de către cine a fost recrutat Kimche, era un amănunt pe care acesta avea să-l țină secret. Zvonarii din interiorul serviciului de spionaj ofereau mai multe variante: fie că acceptase totul la o cină cu un editor londonez, un evreu care fusese mult timp sayan; că propunerea i se făcuse în biroul unui rabin într-o sinagogă din Golders Green; sau că o rudă îndepărtată făcuse primul pas.

Singurul lucru cert este că în 1969, Kimche a intrat în sediul Mossad de la Tel Aviv ca cel mai nou membru al Departamentului Strategie și Planificare. Pe o latură a holului se afla o filială a Băncii Israelului, câteva birouri comerciale și o cafenea. Nestiind ce să facă sau unde să meargă, Kimche aștepta în holul cavernos. Ce diferență față de intrarea impunătoare a CIA despre care citise. La Langley, agenția își proclama orgolios

existența prin cele 16 stele ascuțite vegheate de un vultur cu profil îndrăzneț, încrustate în podeaua de marmură; dedesubt erau gravate cuvintele „Agenția Centrală a Serviciilor Secrete ale Statelor Unite ale Americii.” Pe un perete erau înscrise cuvintele apostolului Ioan despre oamenii care devin liberi prin puterea cuvântului. Puțin mai departe se aflau grupuri de lifturi păzite de gardi înarmate.

Însă aici, în holul sărăcăcios al clădirii din bulevardul Regele Saul, nu găseai decât casieri de bancă la ghișee și oameni care stăteau pe scaunele de plastic ale cafenelei. Nici unul dintre aceștia nu arăta ca un angajat Mossad. La capătul îndepărtat al culoarului, o ușă pe care nu scria nimic se deschise, și de acolo ieși un funcționar al Consulatului Israelului din Londra, cel care îi dăduse lui Kimche documentele de călătorie. Conducându-l pe acesta înapoi în încăperea din care ieșise, îl lămurii că statutul său diplomatic era de fapt o acoperire pentru munca de katsa pe care o făcea în Marea Britanie. În dreptul ușii îi dădu lui Kimche două chei, spunându-i că din acel moment va pătrunde în sediul Mossad numai astfel. Prima cheie era de la intrare, iar a doua de la lifturile care urcau până la etajul 8 al edificiului. Sediul era „o

clădire în interiorul altei clădiri” ce își avea propriile servicii publice -curent, apă, instalații sanitare - separate de restul incintei.

Edificiul devenise sediul Mossad la puțin timp după Războiul Suezului din 1956.

În același an, în octombrie, forțele britanice, franceze și israeliene au inițiat o invazie comună în Egipt

pentru a recupera Canalul de Suez, pe care președintele egiptean Gamal Nasser îl naționalizase. Invazia stătea sub semnul „diplomației forței” care dominase mult timp regiunea. Statele Unite nu au fost puse la curent cu această acțiune, acțiune ce s-a dovedit a fi ultima amprentă a dominației britanice și franceze în Orientul Mijlociu. Washington-ul a exercitat o masivă presiune diplomatică pentru a opri luptele, temându-se că acestea vor atrage Uniunea Sovietică de partea Egiptului, ceea ce ar fi dus la o confruntare între marile puteri ale lumii. Când luptele de pe malurile Canalului de Suez au luat sfârșit, Marea Britanie și Franța și-au dat seama că fuseseră înlocuite de Statele Unite, care devenise acum forța dominantă în Orientul Mijlociu, însă Israelul a insistat să-și păstreze teritoriul pe care îl capturase în Desertul Sinai. Richard Helms, care era numai de câteva luni în postul de director CIA, a zburat la Tel Aviv unde a fost primit de personalul superior la sediul Mossad. Aceștia au tăbărit pe Helms, întrecându-se unii pe alții în amabilități.

În lift, ghidul lui Kimche i-a explicat acestuia că la primul etaj era centrul de ascultare și comunicare; deasupra își aveau birourile subofițerii. Etajele superioare erau rezervate

analizatorilor, proiectanților și personalului operațional. Departamentul de Cercetare și Dezvoltare se întindea pe un întreg etaj. La ultimul etaj erau birourile directorului general și cele ale adjuncților săi.

Kimche a fost instalat la un loc cu organizatorii și strategii. Biroul său era dotat ca și toate celelalte: un birou ieftin de lemn, un seif de oțel cu o singură cheie, un telefon negru și o carte de telefon a șanta-jaților, pe care scria „A nu se lua.” O fâșie de covor completa dotările interioare. Camera era vopsită într-un verde-oliv și avea o vedere panoramică a orașului. După 13 ani de când fusese dat în folosință, sediul trebuia renovat; vopseaua crăpase ici-colo, iar mobilierul trebuia și el schimbat.

Însă, în ciuda acestor neajunsuri, David Kimche simțea că sosise într-o perioadă agitată. Meir Amit era pe punctul de a pleca, urmat la scurt timp de Rafi Eitan și de alți ofițeri superiori Mossad.

Kimche a ajuns în scurt timp să-și dea seama de ticurile colegilor: analistul care își începea fiecare apreciere prin cuvintele: „este o manevră europeană, la fel de cunoscută ca și Clausewitz însuși”; șeful departamentului care semnala o acțiune îndesându-și tutunul în pipă; când fumul alb începea să iasă, decizia era deja luată; strategul care își încheia de fiecare dată expunerea spunând că spionajul este o formă de educare continuă a slăbiciunilor umane. Toți aceștia erau oameni care își câștigaseră numele pe drept cuvânt și care întâmpinau cu bucurie entuziasmul lui Kimche și capacitatea acestuia de a întoarce o idee pe toate părțile. De asemenea și- au dat seama că acesta înțelegea pe deplin că demascarea intențiilor dușmanilor e tot atât de importantă ca perpetuarea celor ale Mossad-ului.

O parte din treaba sa era supravegherea evenimentelor din Maroc; acolo încă mai era un număr important de evrei care trăiau sub regimul aspru al Regelui Hassan¹. Într-o încercare de a le face viața mai ușoară, Meir Amit a pus la punct o „relație de lucru” cu temutul serviciu secret al monarhului, găsim o cauză comună în încercarea înlăturării de la putere a președintelui egiptean Nasser, a cărui ură pentru Israel era egalată doar de aceea față de rege. Nasser vedea în monarh opreliștea în calea împlinirii visului său de a stabili o coaliție arabă puternică, de la Canalul de Suez și până pe coasta atlantică a Marocului. Amenințarea unei astfel de coaliții l-a îndemnat pe Meir Amit să-i antreneze pe oamenii regelui în tehnici de contraspionaj și interogare, metode ce se apropiau foarte mult de tortura sofisticată.

În Maroc supraviețuia o opoziție pe cât de mică pe atât de neîndurătoare, condusă de Mehdi Ben-Barka. Kimche a cercetat trecutul lui Ben-Barka: îndrumătorul loial al regelui; cândva președintele adunării consultative a Marocului, un parlament fără nici o

putere legislativă, care aproba tacit acțiunile din ce în ce mai asupritoare ale lui Hassan împotriva populației, în cele din urmă, Ben-Barka a devenit singura voce a

opoziției împotriva lui Hassan. De nenumărate ori Ben-Barka a reușit să scape și să nu fie capturat de oamenii regelui, însă știind că era numai o chestiune de timp până să fie prins, carismaticul fost pro-

fesor de școală a fugit în Europa. De acolo a continuat să pună la cale răsturnarea lui Hassan.

De două ori, rezistentă mică dar eficientă a lui Ben-Barka în Maroc a fost pe punctul de a reuși prin atentate cu bombă împotriva monarhului, înfuriat, Hassan a ordonat ca Ben-Barka să fie judecat în contumacie și să fie condamnat la moarte, iar Ben-Barka a răspuns prin noi atacuri împotriva regelui.

În mai 1965, Hassan a cerut ajutor Mossad-ului. Sarcina de a evalua această cercetare i-a revenit lui David Kimche. În aceeași lună, acesta a mers la Londra cu pașaportul său britanic, în aparență, era în concediu, în realitate își ducea la îndeplinire planurile. Dotat cu un al doilea pașaport britanic perfect falsificat, furnizat de către un sayan, și cu o viză pentru Maroc, Kimche a zburat la Roma; acolo a petrecut o zi vizitând orașul - mișcare făcută pentru a vedea dacă este urmărit - și de acolo a plecat în Maroc.

Pe aeroportul din Rabat a fost întâmpinat de către Muhammed Oufkir, temutul ministru de interne, în acea noapte, în timpul unei cine însuflețite de prezența celor mai bune dansatoare din buric din țară, Oufkir a spus ce vroia regele: capul lui Ben-Barka. Făcând dovadă de umor și de apreciere față de istoria evreilor, Oufkir a adăugat: „La urma urmei, evreica voastră Salomeea i-a cerut Regelui Irod capul unui intrigant.”

Kimche a spus că deși acest lucru era într-adevăr corect, chestiunea nu depindea de el. Oufkir trebuia să-l însoțească în Israel.

A doua zi, cei doi au zburat la Roma, de unde au luat o cursă până la Tel Aviv. Meir Amit i-a întâlnit într-o ascunzătoare. A fost politicoasă dar precaută. I-a spus lui Kimche că „nu era prea încântat” de ideea de a face treaba murdară a lui Oufkir, și a insistat ca „implicarea să fie doar în faza pregătitoare.”

Fără știrea lui Meir Amit, Oufkir stabilise deja cu o parte din cadrul serviciului secret francez, SDECE, să-l ucidă pe Ben-Barka în cazul în care acesta ar fi putut fi ademenit afară din „fortăreața” în care locuia la Geneva, și chiar peste granița cu Elveția, în Franța, încă șovăitor, Meir Amit a insistat ca primul ministru Levi Eshkol să autorizeze implicarea Mossad-ului. Primul ministru a fost de acord.

Mossad-ul s-a apucat de treabă. Un katsa născut în Maroc a plecat la Geneva și s-a infiltrat în cercurile lui Ben-Barka. După câteva luni, agentul a lansat cu grijă ideea că ar avea ca prieten un milionar francez de treabă, care ar vrea să-l vadă pe Regele Hassan înlăturat, pentru ca Marocul să devină un stat cu adevărat democratic. Kimche venise cu ideea. Pe 26 octombrie 1965, acesta a aflat că Ben-Barka, parcă pre-simțind ceva, era pe punctul de a pleca la Paris.

Centrul Mossad de comunicații i-a trimis lui Oufkir la Marouan un mesaj codificat. A doua zi, ministrul și o mică echipă de ofițeri de securitate au zburat la Paris. În aceeași noapte, ministrul a primit vesti de la partea franceză implicată. Preocupat că fusese exclus de la ședință, agentul Mossad care îl însoțise pe Ben-Barka la Paris i-a sunat pe Kimche de la un telefon sigur pentru a-i cere instrucțiuni. Kimche s-a sfătuit cu Meir Amit. În cuvintele de mai târziu ale acestuia din urmă, ambii au fost de acord că „ceva nasol se pune la cale, și e mai bine să stăm de o parte.”

În seara următoare, când Ben-Barka ajunsese la restaurantul din cartierul St. Germaine pentru cină, o camionetă de supraveghere SDECE era deja parcată în fața localului. Acesta credea că se va întâlni cu milionarul. După ce a așteptat o oră degeaba, Ben-Barka a plecat, în momentul în care a pășit pe trotuar, doi agenți SDECE l-au înghesuit în camionetă. De aici au pornit spre cartierul Fontenay-le-Vicomte, unde SDECE obișnuia să-și interogheze din când în când suspectii. Pe tot parcursul nopții, Oufkir a supravegheat interogatoriul și torturarea lui Ben-Barka, până în zori când acesta, epuizat, a fost executat. Oufkir a fotografiat victima înainte de a

fi îngropată în grădina vilei. Ministrul a zburat apoi acasă cu filmul pentru a i-l înmâna regelui.

Când cadavrul a fost descoperit, revolta francezilor a ajuns până la urechile președintelui. Charles de Gaulle a cerut o investigație fără precedent care a dus la demiteri masive în rândul SDECE. Directorul serviciului, dornic să mențină colegialitatea între servicii, s-a străduit să țină numele Mossad-ului în afara scandalului, însă de Gaulle, care nu era un prieten al Israelului, era convins că evreii erau implicați. Le-a spus asistenților săi că operațiunea purta „amprenta Tel Aviv-ului.” Numai israelienii, izbucni acesta, pot da dovadă de atâta lipsă de respect față de legile internaționale, în acest fel s-a pus capăt unei relații cândva apropiate între Franța și Israel, stabilite în 1956 în timpul Războiului Suez-ului. De Gaulle a ordonat imediat oprirea

transporturilor arme către Israel și a încetării cooperării de orice fel între servicii. \r Amit avea să resimtă mult timp consecințele.

Pentru Kimche, „Era ceva eroic în felul în care Meir Amit a făcut față situației. Ar fi putut da vina pe mine sau pe alții implicați în operațiune, în schimb, a insistat să ia totul asupra sa. Era un adevărat lider.”

Guvernul primului ministru Eshkol, criticat de Paris, s-a distanțat față de directorul Mossad. Alte critici au venit de la cineva la care nimeni nu se așteptase. Cu cât Meir Amit susținea cărolul Mossad-ului a fost „marginal”, că nu a făcut decât să „furnizeze câteva pașapoarte și să închirieze niște mașini,” cu atât predecesorul său, Isser Harel, susținea că pe vremea lui, afacerea Ben-Barka nu s-ar fi petrecut. Meir Amit l-a avertizat pe primul ministru că dacă lucrurile continuau în felul acesta, amândoi vor avea de suferit. Eshkol a răspuns alcătuind o comisie de cercetare, condusă de Golda Meir, pe atunci ministru de externe. Comisia a conchis că Meir Amit trebuie să-și dea demisia, însă acesta a refuzat, insistând ca și Eshkol să facă la fel. A urmat impasul. Abia un an mai târziu Meir Amit și-a dat seama că nu va mai avea probleme din cauza morții lui Ben-Barka. Însă i-a fost aproape fatală.

La acea dată, pe Kimche îl preocupa deja o altă problemă. Palestinienii antrenaseră în secret o unitate comando în scopul de a ataca un punct slab al securității, lucru pe care nici Mossad-ul nu-l anticipase: deturnarea de avioane de capacitate mică. O dată ce un avion făcea escală, avea să fie dus într-o țară arabă neutră. Acolo pasagerii urmau să fie ținuti pentru răscumpărare - fie pentru sume mari de bani, fie pentru a fi schimbați pe prizonieri arabi ținuti în Israel. Un bonus îl constituia publicitatea ce urma să fie făcută în întreaga lume cauzei OEP.

În iulie 1968, o cursă El Al a fost deturnată de către algerieni. Mossad-ul a fost uimit de îndrăzneala operațiunii. O echipă katsa a zburat în Algeria în timp ce Kimche și alți experți lucrau aproape non-stop pentru a pune la punct o strategie prin care să-și elibereze pe pasagerii îngroziți, însă orice încercare de a ataca avionul era împiedicată de prezența echipelor internaționale de reporteri venite la fața locului. Kimche a sugerat să se tragă de timp în speranța că povestea

își va pierde din actualitate și că astfel agenții katsa vor putea în sfârșit, acționa, însă teroriștii anticipaseră această mișcare și începuseră să facă amenințări îngrozitoare în cazul în care nu le erau îndeplinite cerințele: eliberarea deținuților palestinieni din închisorile israeliene. Guvernul algerian îi susținea pe teroriști. Kimche și-a dat seama: „Eram prinși între ciocan și nicovală.” A fost unul dintre cei care au propus cu jumătate de gură ca deținuții să fie dați în locul pasagerilor, „știind foarte bine ce urmări va avea o astfel de acțiune, în felul acesta erau încurajate noi deturnări. De asemenea, cauza OEP avea să fie intens mediatizată. Israelul începuse să stea în defensivă. La fel făcuseră și guvernele din vest care nu aveau nici un răspuns la astfel de acțiuni

teroriste. Si totuși, ce puteam să facem în afară de a sta ca pe ghimpi în așteptarea următoarei deturnări?"

Si iată că au mai urmat, fiecare fiind mai bine gândită decât cea dinainte, în scurt timp încă 6 avioane au fost deturnate de teroriști care nu erau numai experți în a ascunde arme și explozibil la bordul navei, dar care știau și să manevreze astfel de avioane, în deșertul libian exersaseră schimbul de focuri în cabina avionului, știind că El Al angajase gărzi înarmate pe rutele sale - una din primele mișcări pe care Kimche le-a propus. Tot el prevăzuse că teroriștii vor cunoaște legile diverselor țări în sau din care vor zbura, așa că dacă ar fi să fie capturați, aliații lor să le poată folosi pentru a-i elibera prin negocieri sau amenințări.

Kimche știa că Mossad-ul avea neapărată nevoie de un incident prin care serviciul să-i învingă pe teroriști. Kimche își dorea o operațiune al cărei rezultat să egaleze laudele căpătate de Israel în urma răpirii lui Adolf Eichmann. Incidentul de care avea nevoie trebuia să fie extrem de dramatic, de periculos si aproape imposibil de realizat.

La 26 iunie 1976, un avion al Air France de pe ruta Paris - Tel Aviv, plin de pasageri evrei, a fost deturnat după o escală pe Aeroportul Atena, cunoscut pentru slaba securitate. Teroriștii erau membri ai grupării extremiste Wadi Haddad și cereau două lucruri: eliberarea a 40 de palestinieni din închisorile israeliene si a încă 12 compatrioți închiși în Europa; si eliberarea a doi teroriști germani arestați în Kenya, unde încercaseră să doboare un avion El Al cu o rachetă Sam-7, în timp ceacesta decola de pe Aeroportul

Nairobi.

După o oprire la Casablanca, și fără permisiunea de a ateriza la Kartoum, avionul a zburat la Entebbe, în Uganda. De acolo teroriștii au anunțat că nava urma să fie aruncată în aer, cu pasageri cu tot, dacă nu le vor fi îndeplinite condițiile. Data limită era 30 iunie.

La Tel Aviv, în ședințe de cabinet cu ușile închise, mult lăudata imagine publică a necedării în fața terorismului se diminua. Miniștrii erau pentru eliberarea deținuților OEP. Primul ministru Rabin a întocmit un raport Shin Bet pentru a arăta că eliberarea de criminali condamnați nu era fără precedent. Șeful statului major, Mordechai Gur, a anunțat că nu putea recomanda o acțiune militară din cauza insuficienței cadrelor din Entebbe. In timp ce dezbaterile tensionate continuau, s-a aflat că evreii din avion fuseseră separați de ceilalți pasageri - aceștia din urmă fuseseră eliberați iar acum se îndreptau spre Paris.

Asta era exact ce aștepta Mossad-ul. Yitzhak Hofi, directorul serviciului, în momentul său de glorie, a pledat sus și tare pentru începerea unei acțiuni de salvare. A scos din arhivă planul pe care Rafi Eitan îl urmăsea pentru capturarea lui Eichmann. Existau similitudini între cele două acțiuni: Rafi Eitan și echipa acționaseră departe de casă, într-un mediu ostil. Au mizat pe cacialma și pe improvizații - faimosul tupeu evreiesc. Acest lucru se mai putea repeta. Asudat, răgușit de atâtea pledoarii și altercații, Hofi străbătu cabinetul cu o privire absentă.

„Dacă ne lăsăm oamenii să moară, înseamnă că suntem pierduți. Nici un evreu nu va mai fi în siguranță nicăieri în lume. Iar Hitler s-ar bucura pe lumea cealaltă.

„Foarte bine”, spuse în cele din urmă Rabin. „Să încercăm.”

Ca și Kimche, fiecare strateg și organizator din Mossad a fost mobilizat. Primul pas era deschiderea unei legături telefonice directe secrete între Tel Aviv și Nairobi; Hofi puse în practică legătura secretă dintre Mossad și omologii kenieni, acțiune inițiată de Meir Amit. Aceasta a început imediat să se dovedească folositoare. Sase agenți katsa au plecat la Nairobi unde au fost adăpostiți într-o ascunzătoare a serviciului secret kenian. Aceștia aveau să fie capul de pod al atacului principal.

O mare problemă o constituia ajungerea la Entebbe. OEP făcuse din aeroport propriul punct de acces în Uganda, de unde Organizația își conducea operațiunile împotriva regimului de supremație al albilor

pro-israelieni din Africa de Sud. După ruperea relațiilor diplomatice cu Ierusalimul în 1972, Idi Amin, dictatorul despot al Ugandei, dăduse OEP-ului reședința ambasadorului israelian drept sediu.

Kimche trebuia să știe dacă OEP mai era în țară. Gherilele antrenate de palestinieni erau o forță extrem de puternică pe care ar fi trebuit să o învingă în scurtul răstimp acordat misiunii de salvare: forțele israeliene nu-și permiteau să fie la sol decât timp de câteva minute, altfel riscând un puternic contraatac. Kimche trimise cu barca de la Nairobi doi agenți katsa pe Lacul Victoria. Au acostat în apropiere de Entebbe și au găsit sediul OEP părăsit, palestinienii tocmai plecaseră în Angola.

Apoi, printr-un noroc neașteptat, de care orice operațiune are nevoie, unul dintre ofițerii de securitate kenian care îi însoțise pe agenții katsa află că unul dintre cei care îi păzea pe ostatici era chiar rudă cu nevastă-sa. Kenianul a fost ajutat să intre pe aeroport unde văzu că toți pasagerii erau în viață, însă cei 15 teroriști care-i păzeau, păreau foarte agitați. Informația a fost transmisă prin radio la Tel Aviv.

În acest timp, alți doi katsa, ambii piloți profesioniști, au închiriat un Cessna și au zburat de la Nairobi, aparent pentru a fotografia Lacul Victoria pentru o broșură de

vacanță. Avionul a trecut exact pe deasupra Aeroportului Entebbe, putând astfel să fotografieze pista și clădirile învecinate. Filmul a fost trimis la Tel Aviv. Acolo, Kimche a propus

încă o strategie pentru a-i induce pe teroriști în eroare.

După câteva telefoane date la reședința lui Amin, negociatorii israelieni din Tel Aviv au dat de înțeles că guvernul era gata să accepte condițiile teroriștilor. Un diplomat al unui consulat european din Uganda a fost folosit pentru a da credibilitate acestei capitulări aparente; în prealabil fusese verificat în secret dacă putea negocia în termeni acceptabili pentru teroriști. Kimche i-a spus mesagerului: „Nu trebuie să fie ceva nici prea înjositor pentru Israel dar nici imposibil de acceptat de către teroriști.” Diplomatul se îndreptă în grabă spre aeroport, pregătindu-și cuvintele, în acest timp, operațiunea se apropia de sfârșit.

Un Boeing 707 israelian neinscripționat, care avea să fie folosit pe post de spital, ateriza pe Aeroportul Nairobi, condus de piloți IDF. Între timp, 6 agenți katsa încercuiseră aeroportul; fiecare era echipat cu un radio de înaltă frecvență și un dispozitiv electronic de bruieră a radarului din turnul de control. Era pentru prima dată când acesta din urmă era folosit în astfel de condiții.

Cincizeci de parașutiști israelieni, profitând de întuneric, ieșiră din avionul spital și se îndreptară în viteză spre Lacul Victoria. Umflându-și hârcile de cauciuc, traversară apa, și rămăseră în așteptare în apropierea țărmului ugandez, gata în orice moment să atace Aeroportul Entebbe. La Tel Aviv, echipa de salvare fusese antrenată la perfecție; la momentul potrivit, un grup de transportoare C-130 Hercules a traversat Marea Roșie, spre sud; după ce și-a făcut plinul la Nairobi, au zburat exact pe deasupra copacilor, aterizând apoi pe Aeroportul Entebbe.

Aparatele de bruiaj au funcționat impecabil. Autoritățile aeroportului încă mai încercau să afle ce se întâmplase când cele 3 transportoare Hercules și avionul-spital au aterizat. Câteva comandouri au dat buzna în clădirile unde erau ținuți ostaticii. La acea dată nu mai rămăseseră decât evrei. Celelalte naționalități fuseseră eliberate de Amin care își dădea aere de actor principal pe scena lumii. Parașutiștii care așteptau să intervină nu au mai fost chemați. Au traversat înapoi lacul și s-au întors la Nairobi. De acolo au fost luați de un alt transport israelian și duși acasă.

În 5 minute - cu 2 minute mai repede decât timpul prevăzut - ostaticii au fost eliberați și toți teroriștii omorâți, împreună cu 16 soldați ugandezi care îi păzeau pe prizonieri. Echipa de intervenție a pierdut un singur om, locotenentul colonel Yonatan Netanyahu, fratele mai mare al viitorului prim ministru, Benjamin Netanyahu. Acesta urma

să spună că atitudinea sa intolerantă față de teroriști era legată de moartea lui Yonatan. Au mai murit și 3 ostatici.

Dorința lui Kimche de a avea presa de partea sa în urma ripostei date teroriștilor a fost mai mult decât îndeplinită. Eliberarea de la Entebbe a constituit un episod care, chiar mai mult decât capturarea lui Adolf Eichmann, a început să fie văzut ca o carte de vizită a Mossad-ului.

Cu timpul, Kimche s-a implicat din ce în ce mai mult în acțiunile Mossad-ului contra OEP. Această luptă pe viață și pe moarte avea loc dincolo de granițele Israelului, pe străzile orașelor europene. Kimche era unul dintre strategii ce pregăteau terenul pentru asasinii antrenați de Mossad - kidonii. Aceștia acționau la Paris, Munchen, Cipru și Atena. Pe Kimche crimele nu-l impresionau câtuși de puțin; era ca pilotul unui bombardier care nu vede unde cad bombele. Moartea contribuia la menținerea unui sentiment de invincibilitate în interiorul Mossad-ului: informațiile deosebite pe care le primeau de la strategii făceau ca agenții kidon să fie mereu cu un pas înaintea inamicului.

Într-o dimineață, Kimche sosi la serviciu și își găsi colegii într-o stare de soc. Unul dintre cei mai buni katsa fusese asasinat la Madrid de un pușcaș OEP. Ucigașul era contactul prin care israelianul sperase să pătrundă în grupul de teroriști.

Însă acum nu era timp de doliu. Fiecare agent disponibil trebuia să răspundă cu aceeași monedă. Pentru Kimche, „acestea erau momente în care nu se mai putea vorbi de milă din partea nimănui.”

Tensiunea permanentă contribuia la găsirea de noi căi de infiltrare în OEP și la descoperirea de detalii care să facă posibilă asasinarea liderilor. După părerea lui Kimche, „dacă tai capul, atunci nici coada nu mai mișcă.” Primul cap de pe lista kidonilor era Yasser Arafat.

Prin 1973, o altă amenințare mult mai serioasă, începuse să-l preocupe pe Kimche: posibilitatea unui al doilea război de proporții cu arabii, dus de Egipt împotriva Israelului, însă Mossad-ul nu era decât un glas izolat în corul serviciilor secrete israeliene. Temerile lui Kimche, susținute și de superiorii săi, au fost respinse categoric de Aman, serviciul de contrainformații. Strategii au subliniat că Egiptul tocmai expulzase cei 20.000 de consilieri militari ruși, ceea ce trebuia interpretat ca un semn clar că președintele Egiptului, Anwar Sadat, căuta o soluție politică în Orientul Mijlociu.

Kimche tot nu era convins. Cu toate informațiile care îi treceau prin mână, acesta devenea din ce în ce mai sigur că Sadat avea să-i ia prin surprindere - și asta pur și

simplu pentru căcererile arabilor ar fi imposibil de acceptat de către israelieni: Egiptul vroia înapoi teritoriile ocupate și crearea unui stat palestinian în Israel. Chiar dacă aceste condiții ar fi fost îndeplinite, Kimche era de părere că OEP si- ar continua totuși campania sângeroasă de îngenunchere a Israelului.

Neliniștea lui Kimche crescuse și mai mult când află că Sadat și-a înlocuit ministrul de război cu un personaj mult mai agresiv, a cărui primă mișcare a fost să întărească apărarea Egiptului în zona Canalului de Suez. Comandanții egipteni mergeau regulat în alte capitale arabe pentru a-și asigura sprijinul. Sadat semnă apoi cu Moscova un nou contract de achiziționare de armament.

Pentru Kimche, semnele erau mai mult decât amenințătoare: Problema nu se mai punea dacă, ci în ce zi va începe războiul."

Însă șefii serviciilor de spionaj de la Aman continuau să ignore avertismentele Mossad-ului. Aceștia le-au spus comandanților IDF că, deși războiul părea să înceapă, vor avea „măcar un avertisment cu 5 zile înainte," mai mult decât suficient pentru ca aviația militară israeliană sărepete victoria Războiului de Șase Zile.

Kimche a replicat că în mod sigur arabii au învățat ceva din greșeli. S-a trezit catalogat drept membru al unui „Mossad obsedat de război," acuzație care nu se potrivea deloc unui om care-și cântărea fiecare cuvânt. Nu putea face decât să urmărească pregătirile egiptenilor și să încerce să deducă data atacului.

Căldura sufocantă din august 1973, la Tel Aviv, făcu loc unui septembrie răcoros. Ultimele rapoarte ale agenților katsa referitoare la Canalul de Suez arătau că pregătirile egiptenilor erau pe terminate. Geniștii făceau ultimele modificări ale pontoanelor pentru ca trupele și blindatele să poată trece apa. Când Mossad-ul l-a convins pe ministrul de externe al Israelului să ridice problema acestor pregătiri îngrijorătoare la ONU, reprezentantul egiptean a răspuns liniștit că „aceste

activități fac parte din rutină." Pentru Kimche, cuvintele aveau „aceeași credibilitate" ca și cele rostite de ambasadorul Japoniei la Washington în ajunul atacului asupra Pearl Harbor-ului.

Și totuși, explicația egipteanului a fost acceptată de Aman. Spre mirarea crescândă a lui Kimche, până în octombrie, oriunde își arunca privirile iscoditoare, vedea din ce în ce mai multe semne de pericol; Libia tocmai naționalizase companiile occidentale de petrol; în statele din Golf producătoare de petrol se vorbea despre întreruperea livrărilor spre vest.

Cu toate acestea, strategii de la Aman continuau să interpreteze lamentabil mișcările arabilor. Când nave ale aviației militare israeliene au fost atacate de MIG-uri deasupra Siriei - incident rezultat cu victo-

ria IDF datorată cunoștințelor dobândite de piloți în urma furtului MIC-ului din Irak - doborârea celor 12 aparate de zbor siriene a fost văzută de Aman ca o dovadă în plus că, dacă arabii pornesc vreodată războiul, vor fi învinși la fel de ușor ca și de data aceasta.

În noaptea de 5 spre 6 octombrie, Mossad-ul primi cea mai izbitoare dovadă de până atunci că ostilitățile erau iminente, și că totul putea începe în numai câteva ore. Agenții katsa și informatorii din Egipt raportaseră că înaltul Comandament Militar al Egiptului trecuse la alertă de gradul 0. Dovezile nu mai puteau fi ignorate.

La ora 6:00 A.M., directorul Mossad, Zvi Zamir, s-a reunit cu șefii serviciilor secrete în Ministerul Apărării. Clădirea era aproape pustie: era Yom Kippur, cea mai mare sărbătoare evreiască, zi în care toată lumea se odihnește, când toate serviciile publice, inclusiv postul de radio național, nu lucrează. Radioul fusese întotdeauna mijlocul de mobilizare a rezerviștilor în cazul unei urgențe naționale.

În cele din urmă, guvernul, împins la acțiune de dovezile incontestabile prezentate de Mossad, acționa alarmele pe tot teritoriul Israelului anunțând că un atac dublu - din partea Siriei în nord și a Egiptului în sud - avea să anihileze Israelul.

Războiul a început la ora 1:55 P.M. ora locală, în timp ce Cabinetul israelian era încă în ședința de urgență - asigurat de strategii de la Aman că ostilitățile nu vor începe înainte de 6:00 P.M. Ora s-a dovedit a fi o simplă presupunere.

După încetarea războiului, încă o dată clar câștigat de Israel, în eșaloanele superioare de la Aman au avut loc schimbări masive. Mossad-ul se dovedise din nou superior tuturor celorlalte servicii secrete israeliene, cu toate că și aici avuseseră loc modificări: Zamir fu înlăturat din funcția de director general pe motiv că nu a fost suficient de insistent față de omologii de la Aman. Locul său a fost luat de Yitzhak Hofi.

Kimche primi această numire cu sentimente contradictorii, în anumite privințe, Hofi era făcut din același aluat cu Meir Amit: aceeași ținută semeață, aceeași experiență de front, același caracter sarcastic și aceeași imposibilitate de a-i suporta pe proști, însă Hofi spunea lucrurile atât de direct încât devenea grosolan, iar tensiunile dintre el și Kimche începuseră încă de pe vremea când aceștia se ocupau și de antrenamentul recruților, la centrul de antrenament al Mossad-ului.

cu mentalitatea sa de „kibbutz”, nu arăta nici un fel de răbdare față de gândirea intelectuală înceată a lui Kimche și față de accentul britanic rafinat cu care acesta se adresa cadrelor, însă acum Kimche nu mai era doar un agent experimentat ci și

adjunctul lui Hofi. Fusesse promovat în funcția de adjunct al directorului general cu puțin timp înainte de plecarea lui Zamir. Atât Hofi cât și Kimche au fost de acord că trebuie să pună deoparte neînțelegerile personale și să aibă grijă ca Mossad-ul să acționeze în continuare cu eficiență maximă.

Kimche primise una dintre cele mai grele sarcini din Mossad: i s-a încredințat conducerea „sectorului libanez”. Războiul civil începuse în această țară la doi ani după Războiul de Yom Kippur, iar la data la care Kimche prelua conducerea „sectorului,” libanezii creștini se luptau pentru o cauză pierdută. La fel cum, cu ani în urmă, Salman se dusesse la ambasada israeliană din Paris pentru a începe operațiunea de furt a MIG-ului, la fel în septembrie 1975, un emisar al creștinilor ceruse Israelului să le livreze arme pentru a se apăra. Cererea a ajuns pe biroul lui Kimche care a văzut în asta un prilej pentru ca Mossad-ul să pătrundă în rețeaua libaneză.

I-a spus lui Hofi că din punct de vedere politic, logic ar fi să-i susțină într-o oarecare măsură pe creștini împotriva musulmanilor care juraseră să distrugă Israelul, încă o dată propunerea era acceptată. Evreii urmau să le dea creștinilor suficiente arme ca să se apere de musulmani, însă nu suficiente pentru a constitui un pericol pentru Israel. Mossad-ul a început să livreze arme din Israel în Liban. Apoi Kimche a plasat ofițeri Mossad în interiorul conducerii creștine. Aceștia ajutau în aparență la instruire militară, în realitate, ofițerii îi transmiteau în permanență lui Kimche informații cu ajutorul cărora acesta era mereu la curent cu desfășurarea războiului civil. Informații i le au ajutat Mossad-ul să lanseze o serie de atacuri reușite asupra fortărețelor OEP din sudul Libanului.

Însă relațiile serviciului cu creștinii s-au răcit în ianuarie 1976, când liderii acestora au solicitat ajutorul armatei siriene împotriva Hezbollah-ului pro-iranian. Această grupare era văzută în Damasc drept o amenințare. În câteva zile, mii de trupe siriene experimentate erau în Liban, îndreptându-se spre granița cu Israelul. Mult prea târziu însă, creștinii și-au dat seama că, după spusele lui Kimche „au făcut întocmai ca Scufița Roșie care l-a crezut pe lup.”

Încă o dată creștinii libanezi au cerut ajutorul Mossad-ului. Însă Kimche și-a dat seama că rețeaua construită de el pentru alimentarea cu arme nu era suficientă. Era nevoie de o operațiune israeliană de logistică în toată regula. Zeci de tancuri IDF, rachete anti-tanc și alte arme au fost trimise creștinilor, în Liban, războiul civil începuse să scape de sub control.

Profitând de ocazie, Kimche și-a început propria luptă împotriva dușmanului numărul unu al Israelului, OEP. În curând aceasta s-a extins și asupra shiitilor libanezi. Libanul

devenise terenul de antrenament unde Mossad-ul își perfecționa tacticile, nu numai pentru asasinat, dar și pentru războiul psihologic. Erau zile fericite pentru agenții care acționau în afara clădirii mohorâte de pe bulevardul King Saul.

În interiorul clădirii, relațiile dintre Kimche și Hofi se stricau pe zi ce trece. Se zvonea că începuseră să aibă neînțelegeri violente cu privire la detalii operaționale; că Hofi se temea că adjunctul vroia să-i ia locul; că Kimche credea că nu era destul de apreciat pentru contribuția enormă pe care o aducea. Nici până în ziua de azi Kimche nu vrea să discute astfel de aspecte, fiind de părere că „atunci când comentezi un zvon îi dai credibilitate.”

În 1980, într-o dimineață de primăvară, David Kimche și-a folosit cârdul de acces nelimitat, care înlocuise cele două chei, pentru a intra în clădire. Ajungând în birou, a aflat că Hofi vroia să-l vadă numaidecât. Kimche se îndreptă spre biroul directorului general, ciocăni și intră, închizând ușa în urma sa.

Ce a urmat a intrat în legenda Mossad-ului; un episod cu voci din ce în ce mai ridicate, cu acuzații și contra-acuzații. Cearta a durat 20 de minute tensionate. Când spiritele s-au liniștit, Kimche a ieșit din birou tăcut. Cariera sa în cadrul Mossad-ului luase sfârșit, însă activitatea sa de spionaj pentru Israel avea să continue pe o zonă cunoscută - Statele Unite. De data aceasta nu mai avea să fie vorba de furt de

materiale nucleare, ci de un scandal care mai târziu a fost cunoscut sub numele de Irangate.

După ce o vreme s-a gândit ce putea face mai departe, David Kimche a acceptat o funcție de director în Ministerul de Externe al Israelului. Postul se potrivea perfect cu capacitatea sa de a se implica și de a ieși cu brio din anumite situații, l se oferea astfel ocazia să iasă

în evidență pe arena internațională, depășind cu această ocazie granițele Libanului.

În Statele Unite, saga președintelui Nixon și afacerea Watergate ajunseseră într-un punct fără

întoarcere, lăsând CIA acoperită de suspiciuni, așa cum nu mai fusese de la moartea președintelui Kennedy, căci din ce în ce mai multe dovezi ieșeau la iveală cu privire la activitățile Agenției din timpul administrației Nixon.

Kimche a studiat fiecare aspect al dramei, „învățând lecțiile ce trebuiau reținute în urma unei căderi care n-ar fi trebuit să aibă loc niciodată. Adevărul era că Nixon nu a făcut bine să păstreze acele casete. Dacă nu le-ar fi avut probabil că și acum ar fi fost președinte.”

Ceea ce se întâmpla în Iran - aspect ce interesa în permanență Israelul - îl preocupa și pe el. Cu Khomeini și ayatollahii săi fermi pe poziție, Kimche a fost de-a dreptul șocat de modul lamentabil în care CIA și Departamentul de Stat interpretaseră situația.

Însă la Casa Albă era un nou președinte, Ronald Reagan, care promisese un nou început pentru CIA. Agenția, aflate Kimche din surse personale din Washington, avea să devină „atuul secret” al lui Reagan în politica externă. La conducerea CIA era William Casey. Instinctiv, Kimche și-a dat seama că acesta nu era de partea Israelului - ci era o persoană care la nevoie putea fi manipulată.

În timp de doi ani, Kimche a urmărit îndeaproape operațiunile CIA din Afganistan și America Centrală. Multe dintre acestea l-au uimit prin „amatorism, stilul de modă veche și prin cele câteva crime de o deosebită duritate.”

Apoi încă o dată, Kimche și-a îndreptat atenția spre Iran - și spre ce se întâmplase în Beirut.

La câteva luni după ce Kimche și-a început munca în Ministerul de Externe, Israelul a început să livreze arme Iranului, cu acordul tacit al Statelor Unite. Evreii le întinseseră o mână cu scopul de a slăbi regimul de la Bagdad - manevra care făcea parte din tactica demult adoptată și numită de Kimche „jocul la ambele capete.”

Trei ani mai târziu, două evenimente le-au schimbat planurile. E vorba de masacrul provocat de o mașină-bombă în Beirut, când 241 de soldați americani au murit. S-a bănuit că serviciul secret iranian era și el implicat. Israelul a fost obligat să oprească transportul de arme

către Teheran. Toate acestea au culminat cu răpirea, torturarea și moartea lui William Buckley, șeful secțiunii din Beirut. Imediat după aceea, alți 7 americani au fost luați ostatici de către grupări susținute de Iran.

Pentru dura administrație Reagan, care venise la putere promițând să desființeze terorismul, situația cetățenilor americani care putrezeau în Beirut, cerea acțiune. De represalii nici nu putea fi vorba; ideea bombardării Teheranului, cum propusese Reagan, a fost respinsă chiar și de consilierii cei mai înverșunați. O misiune de salvare putea eșua de asemenea, erau de părere ofițerii Delta Force.

Apoi a avut loc discuția dintre președinte și Robert McFarlane, un tip foarte zelos, fost soldat în infanteria marină, la acea dată consilier pe probleme de securitate națională. Kimche își amintea că McFarlane i-a spus că discuția se desfășurase în felul următor:

„- De ce au nevoie iranienii, domnule președinte? - Tu să-mi spui mie, Bob.

·De arme, ca să se bată cu irakienii.

„Atunci să le dăm ce vor. Iar în schimb ne luăm înapoi oamenii.”

Reagan și McFarlane—în ciuda sfatului lui Casey și al altor directori de servicii secrete americane — susțineau ideea simplistă că dându-le arme iranienilor, aceasta nu ar duce numai la presiuni din partea mullahilor asupra grupării din Beirut pentru a elibera ostatici, dar ar îmbunătăți și relațiile administrației cu Teheranul. Dacă aveau noroc, poziția Moscovei în Iran putea fi și ea slăbită. Totul era pregătit pentru ceea ce urma să fie cunoscut mai târziu sub numele de Irangate.

Colonelul de marină Oliver North a fost însărcinat cu livrarea armelor. North și McFarlane au convenit să excludă CIA din planurile lor. Ambii erau oameni de acțiune. Mentalitatea lor de „care pe care” le fusese de folos în Vietnam, iar din cele auzite, și evreii gândeau la fel. Deci, după cum spunea North, „era timpul să aducem Israelul de partea noastră.” Sigur, mai era și dorința personală de a vizita

Tara Sfântă; creștin practicant fiind, lui North îi surâdea ideea de a călca pe urmele lui Iisus.

Noul prim ministru al Israelului, Yitzhak Shamir², a hotărât că o singură persoană putea negocia cererea de ajutor a celor de la Washing-

ton — și în același timp să se asigure că interesele Israelului erau protejate. Pe 3 iulie 1983, David Kimche pleca să se întâlnească la Casa Albă cu McFarlane. Kimche era de părere că ideea de a schimba prizonierii pe arme putea funcționa. Acesta întrebă dacă CIA „participă activ” la operațiune, i s-a spus că Agenția nu era implicată.

La rândul său, McFarlane l-a întrebat pe Kimche cât de mult era dispus Mossad-ul să se implice și adăugă: „în definitiv, ei sunt cei care vă rezolvă toate problemele...” Kimche i-a răspuns că Yitzhak Rabin, pe atunci ministrul apărării, și Shamir hotărâseră să excludă Mossad-ul și să lase totul în seama lui. McFarlane fu de acord. Kimche i-a spus că directorul Mossad-ului care la acea dată era Nahum Admoni, se temea, ca și Casey, că schimbul de arme pentru ostatici era destul de periculos.

McFarlane se duse la Spitalul Naval Bethesda pentru a-i prezenta lui Reagan, care tocmai se operase de colon, părerea lui Kimche. Președintele avea o singură întrebare: Putea Kimche să le garanteze că Israelul avea să țină secretă toată operațiunea? O singură vorbă scăpată putea pune în pericol relațiile pe care Statele Unite le aveau cu alte state arabe pașnice care se temeau deja de radicalismul în creștere de la Teheran. Kimche susține și acum că McFarlane l-a asigurat pe Reagan că Israelul „își va menține poziția.” Au bătut palma. Kimche s-a întors în Israel. Două săptămâni mai târziu era din nou la Washington, în timpul căreia i-a dezvăluit lui McFarlane planul său. Kimche avea să-și amintească mai târziu cum s-a desfășurat conversația:

„- Să vă dau mai întâi vestea bună sau pe cea proastă?" întreabă Kimche pe McFarlane.

·Pe cea bună.

·O să livrăm noi armele în locul vostru, folosind aceleași căi, ca și altădată."

McFarlane a fost de acord.

Datorită metodei lui Kimche, Statele Unite nu aveau nici un contact direct cu Iranul, iar în felul acesta, atitudinea agresivă a administrației care promisese să țină piept terorismului nu avea cum să fie compromisă: embargoul impus de Statele Unite Iranului rămânea intact iar ostaticii nu aveau să fie schimbați direct pe arme. I „- Și vestea proastă?" îl iscodi McFarlane. Kimche îi spuse că din sursele sale din Iran nu se putea ști sigur dacă mulahii puteau să aranjeze eliberarea ostaticilor de la Beirut.

„- Radicalii de acolo au scăpat de sub controlul Teheranului/' i-a spus acesta gazdei sale.

Dacă McFarlane a fost dezamăgit, pe față nu i s-a citit nimic. A doua zi Secretarul de Stat George Shultz i-a spus lui Reagan, care revenise la Casa Albă, că riscurile erau prea mari. Dacă iranienii luau armele și apoi dădeau totul în vileag pentru a face de râs pe „Marele Satana," denumirea pe care mulahii o dăduseră Statelor Unite? Astar ar împinge Irak-ul și mai mult înspre Uniunea Sovietică? Dar ostaticii? Li s-ar fi înrăutățit și mai

mult soarta. Exemplele au continuat toată dimineața. Pe la prânz, Reagan era vizibil obosit. Decizia, o dată luată, a și fost aplicată. Președintele a fost de acord cu ideea ca Statele Unite să livreze Israelului alte arme în locul celor pe care Israelul urma să le vândă Iranului, încă o dată, Kimche se întorcea acasă având mână liberă. Totuși, Shamir a insistat ca fiecare pas, pe cât posibil, să fie făcut în așa fel încât, „în cazul vreunei probleme să se poată nega orice implicare."

Pentru a garanta acest lucru, Kimche a adunat pentru inițierea operațiunii o echipă de personaje foarte diferite. Printre ei se număra Adnan Khashoggi, miliardarul saudit al petrolului, care obișnuia să mănânce caviar în piscină și să iasă cu top modele; Manacher Thorbanifer, fost agent în SAVAK - faimosul serviciu secret al șahului -și care încă se mai comporta ca un spion, convocând întâlniri la miezul nopții. Mai era vorba și de misteriosul Yakov Nimrodî, care antrenase agenți pentru Aman și care fusese cândva atașatul militar al Israelului în Iran în timpul domniei șahului. Tot printre ei se mai număra și Al Schwimmer, tăcutul fondator al

Israel Aircraft Industries.

Khashoggi a încheiat un acord care avea să dea tonul la ceea ce urma să se întâmple. Sauditul urma să conducă un consorțiu care ar fi pus la adăpost Statele Unite în cazul în care Iranul nu-și îndeplinea obligațiile, și în mod asemănător apăra Iranul dacă armele nu erau conforme cu cerințele. Pentru aceste garanții, consorțiul urma să primească 10% din costul armelor livrate de americani, în schimb, avea să acționeze și ca un tampon pentru a asigura credibilitatea neimplicării ambelor guverne în cazul în care lucrurile n-ar fi decurs conform pla-

nului. Cu toții au înțeles că acest consorțiu nu va accepta să fie controlat ^Q vreo forță politică și căva viza mai întâi de toate profitul material.

La sfârșitul lui august 1985, primul transport aerian cu arme pleca pe la Tel Aviv și ateriza la Teheran. La 14 septembrie, unul dintre ostaticii americani, reverendul Benjamin Weir, era eliberat la Beirut. Pe măsură ce lucrările luau amploare, alți „jucători duri” s-au alăturat consorțiului, printre aceștia numărându-se și Miles Copeland, fost ofițer CIA care, în ajunul detronării șahului de la conducerea țării ce urma să se numească mai târziu Republica Islamică a Iranului, a trimis agenți CIA în piețele din Teheran care împărțeau bancnote de 100 de dolari celor care îndrăzneau să strige „Trăiască șahul!” S-au mai implicat și alte figuri misterioase, cum ar fi un fost ofițer al Serviciilor Speciale Aeriene care conducea la Londra o companie ce făcuse cândva Mossad-ului anumite servicii, între timp, oficialii din Israel și Washington se făceau că nu văd nimic. Important era că operațiunea începuse sub ochii tuturor și nimeni nu bănuia nimic - cel puțin deocamdată.

În total, Iranul urma să capete 128 de tancuri americane; 200.000 de rachete Katyusha capturate în sudul Libanului; 3.000 de rachete aer-aer; 4.000 de puști și aproape 50 de milioane de cartușe.

Din aeroportul Force Base din Arizona, peste 4.000 de rachete TOW au fost transportate către Guatemala de unde urmau să pornească spre Tel Aviv. Din Polonia și Bulgaria au fost trimise 8.000 rachete sol-aer Sam-7, și 100.000 de arme AK-47. China a contribuit cu sute de torpile Silkworm, mașini blindate și transportoare blindate amfibii. Suedia a „donat” obuze de artilerie de 105 mm, iar Belgia rachete aer-aer.

Armele au fost expediate cu un certificat care dovedea că Israelul era țara de destinație. Din bazele militare IDF din Deșertul Negev, consorțiul a hotărât ca încărcătura să fie transportată în Iran cu nave de transport charter. Consorțiul a primit „taxa de înmânare” pentru fiecare lot, Iran-ul plătind banii în conturi din bănci elvețiene. Suma se ridica în final la 7 milioane de dolari. Israelul nu a primit nici o răsplată materială -

numai satisfacția de a vedea acum Iranul își sporește puterea de a ucide mai mulți irakieni în îndelungatul război dintre cele două țări. Pentru David Kimche acesta era încă un exemplu al motto-ului „divide et impera” pe care îl susținea cu tărie

Totuși, instinctele care nu îl înșelaseră niciodată îi spuneau acum că ceea ce începuse ca o „operațiune plăcută” era pe cale să scape de sub control. După părerea sa: „în acel moment, puterea în consorțiu era deținută de cine nu trebuia.”

Prin această operațiune a demonstrat încă o dată adevărata politică a Israelului: Israelul fusese gata să ajute Statele Unite pentru că - fapt recunoscut - nu putea supraviețui fără sprijinul Washington-ului în alte zone. Era și un mod de a demonstra că Israelul putea să aibă forța de decizie pe scena lumii și să țină totul în secret.

Însă Kimche era de părere că pe măsură ce operațiunea de schimbare a ostaticilor pe arme continua, riscurile de aflare a adevărului creșteau tot mai mult. În decembrie 1985 a spus consorțiului că nu mai putea să rămână implicat în activitățile acestuia- invocând vechiul pretext căcei de la Ministerul Afacerilor Externe îi ocupau tot timpul.

Consortiul i-a mulțumit pentru contribuția sa, dând în cinstea lui o masă într-un hotel din Tel Aviv, comunicându-i că noul om de legătură israelian urma să fie Amiram Nir, activul consilier pe probleme de terorism al lui Peres. Kimche avea să recunoască mai târziu că în acel moment operațiunea se îndrepta cu pași repezi spre autodistrugere. Dacă exista cineva care putea duce totul de răpă, atunci Nir era acela. Fost ziarist, Nir dăduse deja dovadă că în mod îngrijorător, confunda spionajul real cu filmele cu James Bond pe care le urmărea. Avea aceeași slăbiciune ca și alții din Mossad, care erau convinși că ziariștii le pot fi foarte de folos.

CAPITOLUL 8

ORA și monstrul

Sinistrul hol al hotelului Palestine-Meridian din Bagdad era ca de obicei înțesat de lume în” acea ultimă zi de vineri a lunii aprilie 1988, și atmosfera era jovială. Irakul tocmai câștigase o bătălie decisivă împotriva Iranului în Golful Basra și înțelegerea era ca acest război care durase șapte ani însângerați, să ajungă la final.

Unul din motivele pentru care victoria Iranului devenise iminentă, putea fi atribuit străinilor care stăteau acum în hol, cu sacourile lor bine croite și pantalonii călcați la dungă, cu eternele lor zâmbete de comis voiajori de succes. Erau traficanți de arme, veniți să-și vândă ultimele noutăți în materie de armament. Acești traficanți reprezentau industriile de armament ale Europei, Uniunii Sovietice, Statelor Unite și Chinei. Limba comună a comerțului lor era engleza, pe care o vorbeau într-o largă varietate de dialecte.

Gazdele lor irakiene nu aveau nevoie de traducere: li se oferea o gamă de bombe, torpile, mine si alte dispozitive de distrugere. Broșurile care circulau din mână în mână înfățișau elicoptere cu nume desprinse parcă din desenele animate: „Cavalerul Mării”, „Vânt cald”, „Armăsarul Mării”. Unul dintre elicoptere - „Mama mare” avea un mic poduleț, altul - „Incredibila mașină” - putea ridica în aer un întreg pluton de soldați. Broșurile prezentau arme care puteau trage până la 2000 de focuri pe minut, sau puteau lovi o țintă mișcătoare în cea mai neagrăbeznă, cu ajutorul unui cip computerizat. Orice tip de armă era de vânzare.

Gazdele vorbeau într-un jargon ezoteric, pe care traficanții îl înțelegeau: „douăzeci pe zi”, „treizeci la jumătate si minus unu” ceea ce însemna: douăzeci de milioane de dolari pe zi la livrare, sau treizeci de milioane de dolari pentru un contract, plătibili jumătate cu banii jos, si restul la data trimerii armamentului. Toate plățile se făceau în dolari americani, valută încăfavorită în această lume închistată.

Tot acest melanj de dealeri și clienți de vorbă la un ceai de mentă era supravegheat de ofițeri ai Da'Irat Al-Mukhabarat Al-Amah, principalul serviciu irakian de spionaj, controlat de Sabba'a, înspăimântătorul frate vitreg al lui Saddam Hussein.

Unii dintre traficanții de arme se mai aflaseră în holul hotelului si cu șapte ani în urmă într-o zi

complet diferită de cea de azi, când gazdele lor, uluite, le-au spus că Israelul, un dușman mai periculos decât Iranul, dăduse o puternică lovitură mașinii militare irakiene.

De la formarea statului evreu, între Israel si Irak existase permanent o stare formală de război. Israelul avea încredere că forțele sale armate puteau să câștige un război convențional. Dar în 1977, Mossad- ul descoperise că guvernul francez care alimenta Israelul cu arme nucleare, îi furnizase și Irakului un reactor si „asistentă tehnică”. Locația era AI-Tuweitha, la nord de Bagdad.

Forțele aeriene israeliene începură să plănuiască modul de bombardare al zonei, înainte ca reactorul să se umple cu uraniu. Distrugerea sa atunci, ar fi cauzat uciderea în masă și poluare pe scară largă, și ar fi transformat Bagdadul și o însemnată porțiune din Irakîntr-un deșert radioactiv - asta ar fi adus condamnarea internațională a Israelului.

Din aceste motive, Yitzhak Hofi, șeful Mossad-ului la vremea aceea, s-a opus raidului argumentând că un atac aerian s-ar fi soldat oricum cu morți și în rândul tehnicienilor francezi si ar fi dus la izolarea de statele europene pe care Israelul încerca să le

convingă de intențiile sale pașnice. Bombardarea reactorului ar fi pus capăt efectiv și manevrelor delicate de convingere a Egiptului în semnarea tratatului de pace.

Hofi se trezi dominând peste un imperiu divizat. Mulți dintre șefii lui de departament se certau că nu există altă alternativă decât neutralizarea reactorului. Saddam era un dușman lipsit de scrupule; o dată ce avea arma nucleară, nu ar fi ezitat să o folosească împotriva Israelului. Si în fond, de când își făcea griji Israelul pentru învingătorii săi prieteni

europeni? Doar America era cea care conta, si se zvonea de la Washington că distrugerea reactorului nu ar fi dat Israelului decât o mică palmă peste mână din partea administrației americane.

Hofi încercă altceva. Le sugeră Statelor Unite să folosească presiuni diplomatice pentru a convinge Franța să oprească exportul reactorului. \Vashington-ul primi un refuz politicos din partea Franței. Atunci, Israelul alesese o cale mai directă. Hofi trimise o echipă katsa într-un raid deasupra uzinei franceze de la Seine-sur-Mer de lângă Toulon, unde se construia miezul reactorului irakian. Acesta fu distrus de o organizație de care nimeni nu mai auzise până atunci - „Crupul Ecologic Francez”, însuși Hofi alesese numele.

în vreme ce francezii se apucaseră să construiască un nou miez, irakienii l-au trimis pe Yahya Al- Meshad, un membru al Comisiei de Energie Atomică, la Paris, să aranjeze transportul combustibilului nuclear la Bagdad. Hofi trimise o echipă să-l asasineze. O parte a echipei patrula pe străzile vecine, iar doi membri ai acesteia au folosit o parolă pentru a pătrunde în dormitorul lui Al-Meshad. l-au tăiat beregata si l-au înjunghiat în inimă. Camera fu răvășită, ca săpară că avusese loc un jaf. O prostituată din camera vecină spuse polițiștilor că îl „servise” pe omul de știință cu câteva ore înainte de crimă. Mai târziu, pe când distra un alt client, fata auzise „mișcări suspecte” în camera lui Al-Meshad. Câteva ore mai târziu după declarația la poliție, prostituata muri într-un accident de mașină. Șoferul fugi imediat iar mașina n-a fost găsită niciodată. Echipa kidon se urcă într-un avion al companiei El Al și zbură înapoi în Tel Aviv.

în ciuda acestei noi lovituri, Irakul, susținut de Franța, nu a renunțat la eforturile sale de a ajunge o putere nucleară. In Tel Aviv, forțele israelieneîși continuau pregătirile proprii în vreme ce capii spionajului se luptau împotriva permanentelor obiecțiuni ale lui Hofi. Șeful Mossad primi atunci o provocare dintr-o zonă neașteptată. Adjunctul său, Nahum Admoni, veni cu ideea că distrugerea reactorului nu era necesară, dar că „le-ar fi dat celorlalți arabi o lecție”.

în octombrie 1980, această dezbatere a avut loc în toate întâlnirile cabinetului condus de Menachem Begin. Argumentele cunoscute erau trecute din nou în revistă. Treptat, vocea lui Hofi rămânea din ce în ce mai singură. Cu toate acestea el continua să lupte, scriind memoran-

dumuri după memorandumuri, conștient fiind că-si scrie de fapt propriul necrolog profesional.

Deja, Admoni nu mai ascundea disprețul pe care îl purta față de poziția lui Hofi. Cei doi, care fuseseră prieteni apropiați, deveniră simpli colegi distanți. Cu toate acestea, mai trecură însă șase luni de conflict amar între cei doi șefi Mossad, până când cartierul general aprobă atacul din 15 martie 1981.

Atacul fu o operă de artă a tehnicii militare. 8 bombardiere F-16 escortate de 6 interceptoare de zbor F-15 au zburat la nivelul solului peste Iordania, înainte să se îndrepte către Irak. Au ajuns la țintă în momentul stabilit - 5.34 P.M. ora locală - la câteva minute după ce echipa de constructori francezi părăsise zona. Bilanțul a fost de 9 morți. Uzina nucleară fu transformată în ruine. Aparatul israelian de zbor se întoarse la bază fără probleme. Cariera lui Hofi în Mossad se sfârșise. Admoni îi luă locul.

Acum, în această dimineață de aprilie a anului 1988, traficanții de arme din holul hotelului care cu șapte ani în urmă compătimisera împreună cu gazdele lor în stare de șoc din cauza atacului israelian - înainte să vândă Irakului sisteme de radar cu eficiență sporită - ar fi fost uimiți să afle că în holul hotelului se află și un agent Mossad care își nota numele fiecăruia și ce aveau de vânzare.

Cu puțin timp în urmă, în acea zi, afacerile din hol fuseseră întrerupte de sosirea lui Sabba'a Al-Tikriti, șeful Poliției Secrete irakiene, însoțit de gărzile lui de corp. Fratele vitreg al lui Saddam Hussein urcă în lift și se îndreptă spre apartamentul situat la ultimul etaj. Acolo îl aștepta o prostituată înaltă, durdulie, adusă special de la Paris ca să-l satisfacă. Fata fusese bine plătită, pentru un job atât de riscant. Unele fete venite aici înainte, pur și simplu dispăruseră după ce Sabba'a terminase cu ele.

Șeful securității plecă pe la mijlocul după-amiezii. La scurt timp, din apartamentul vecin cu al prostituatei ieși un tânăr înalt, îmbrăcat cu o haină albastră de bumbac și pantaloni de sifon. Arăta bine, ușor efeminat, și avea ticul nervos de a-si mângâia mustața, sau a-și freca fața - ceea ce-i sporea oarecum vulnerabilitatea.

Se numea Farzad Bazoft. În datele înregistrate la sosirea sa în hotel -din care o copie fusese trimisă ca de obicei la biroul lui Sabba'a -

reieșea că este corespondentul șef al ziarului The Observer - ziarul londonez de duminică. Descrierea era inexactă: numai reporterii ziaru-|uj trimiși în străinătate se

puteau numi „corespondenți străini”. Bazoft era un ziarist free-iancer, care, în ultimul an, transmisese ziarului The Observer câteva articole pe tema Orientului Mijlociu. Bazoft le spusese celorlalți ziariști care se aflau la Bagdad că obișnuia să se dea drept șeful corespondenților străini când venea în acest oraș, pentru că asta îi asigura cea mai bună cameră de hotel. Această minciună inofensivă trecu drept o nouă dovadă a spiritului său îndrăzneț.

Necunoscută colegilor săi de la ziar era o parte întunecată a personalității lui Bazoft, una care i- ar fi putut pune în pericol pe toți, dacă motivul șederii lui Bazoft în Bagdad arfi fost vreodată descoperit. Bazoft era spion Mossad.

Fusese recrutat după ce, cu trei ani în urmă sosise la Londra venind de la Teheran, unde expunerea opiniilor sale asupra regimului Khomeini îi pusese viața în pericol. Ca mulți alții înaintea lui, Bazoft găsi că Londra este stranie, iar poporul englez cam rezervat, încercă să-și găsească loc în comunitatea iraniană în exil, și pentru o vreme, bogatele sale cunoștințe în domeniul actualei structuri politice din Teheran îl făcură bine primit la mesele acesteia. Dar imaginea acelorași fețe familiare își pierdu savoarea pentru tânărul ambițios și neliniștit.

Bazoft începu să caute ceva mai interesant de făcut decât să analizeze pe toate părțile știrile sosite din Teheran, începu prin a stabili contacte cu dușmanul Iranului, Irakul. La mijlocul anilor '80 erau mulți irakieni la Londra, care erau bine văzuți deoarece Londra considera Irakul nu numai un importator de bază al produselor sale, dar și o națiune care, sub Saddam Hussein, avea sătempereze

amenințătoarele accese de fundamentalism islamic ale regimului Khomeini.

Bazoft se trezi „pion principal” la petrecerile irakiene. Noii lui amfitrioni erau mai relaxați decât iranienii. Erau de asemenea captivați de manierele lui elegante și de nesfârșitele sale vorbe de duh despre ayatollahii din Teheran.

La una din aceste petreceri se afla și un om de afaceri irakian, Abu AI-Hibid. El îl asculta pe Bazoft - care era ușor amețit spre sfârșitul serii - clamându-și neconținut veșnica sa ambiție de a deveni reporter, precum eroii săi Bob Woodward și Cari Bernstein, care îl detronaseră

pe Ayatolahul Khomeini. Deja Bazoft trimitea articole către ziarele de mică circulație ale exilaților din Marea Britanie.

Abu AI-Hibid era un katsa născut în Irak. În viitorul său raport către Tel Aviv avea să includă o notă despre Bazoft, despre actuala sa ocupație și aspirațiile sale. Nu era nimic neobișnuit în asta; sute de nume erau trimise la Tel Aviv săptămânal și toate ajungeau în baza de date a Mossad-ului.

Dar Nahum Admoni era acum șef al Mossad-ului și era dornic să dezvolte noi contacte în Irak. Katsa-ul londonez fu instruit să-l cultive pe Bazoft. La mesele lor, Bazoft se plânse lui Al-Hibid că redactorul său nu-l folosea la întreaga capacitate. Al-Hibid îi sugeră să încerce săpătrundă în mass-media britanică de primă mână. Al-Hibid sugeră că BBC-ul ar putea fi un punct de plecare.

În interiorul acestui concern mediatic se aflau numeroși sayanimi, a căror sarcină consta în monitorizarea programelor imediate privind Israelul și supravegherea persoanelor care lucrau la programele de limbă arabă ale BBC. Nu se va ști niciodată dacă vreun sayan a avut un rol direct în angajarea lui Bazoft, dar curând după ce l-a cunoscut pe Al-Hibid, el a fost angajat de BBC ca să facă muncă de cercetare. S-a descurcat onorabil. Au urmat și alte angajamente. Editorii ajunseră la concluzia că se puteau încrede în Bazoft să le descurce intrigile politice din Teheran.

În Tel Aviv, Admoni decise că era vremea să facă următoarea mișcare, în timp ce revelațiile privind Irangate câștigau teren în Statele Unite, șeful Mossad se hotărî să dezvăluie care fusese în acest scandal rolul lui Yakov Nimrodi, un fost agent operativ din Aman. Acesta fusese membru al consorțiului creat de David Kimche și se folosisese de propriile sale cunoștințe în domeniul spionajului pentru a preveni implicarea Mossad-ului în aceste evenimente. Personaj viclean, bun de gură, Nimrodi a reușit, în momentul începerii schimbului arme-ostatici, să-l determine pe Secretarul de Stat american George Schultz să declare că „agenda Israelului nu coincide cu a noastră și nu ne-am putea bizui cu adevărat pe o legătură între serviciile de spionaj ale țărilor noastre în privința Iranului”.

Când Kimche s-a retras din consorțiu, Nimrodi a mai rămas puțin. Dar, cum ecourile despre Washington se accentuau și deveneau din

ce în ce mai jenante pentru Israel, fostul agent operativ Aman dispăru în ceață. Admoni, criticând felul în care Nimrodi se purtase cu Mossad-ul, avea alte planuri: urma să-l stânjenească în public pe Nimrodi și în același timp să-l propulseze pe Bazoft, astfel încât acesta să poată deservi Mossad-ul într-un mod operativ.

Al-Hibid îi servi lui Bazoft suficiente amănunte astfel încât acesta să înțeleagă că asta ar putea fi șansa lui. Duse povestea la The Observer. Fu publicat un articol cu referire la „un israelian misterios, Nimrodi, implicat în Irangate”. Curând, Bazoft deveni corespondent permanent la The Observer. În cele din urmă i se dădu un birou numai lui - un premiu de invidiat pentru cineva care nu făcea parte din echipa redacțională. Asta însemna că nu mai trebuia să-și suporte singur cheltuielile telefonice când urmărea firul unei povesti de la el de acasă, și, totodată, că avea dreptul la deconturi. Dar avea să fie plătit în continuare pentru fiecare articol. Pentru el era o încurajare să caute mai

multe subiecte si săfacă tot posibilul să obțină deplasările în Orientul Mijlociu, în astfel de ocazii, avea totul plătit, si, ca toți reporterii de altfel, reușea să îi manipuleze pe cei de la ziar să-i dea bani în plus peste ceea ce cheltuisese de fapt, și putea justifica. Lipsa banilor fusese întotdeauna problema lui Bazoft, dar el ascundea cu grijă asta colegilor săi de la The Observer. În mod cert, nimeni din cei care îl ascultau vorbind ore în șir la telefon în dialect farsi, n-ar fi bănuir că are de a face cu un infractor cu cazier. Bazoft își petrecuse optsprezece luni în închisoare pentru jaf asupra unei societăți de construcții. Dupăpronunțarea sentinței, judecătorul hotărâse ca Bazoft să fie deportat la sfârșitul perioadei de detenție. Bazoft făcu apel pe motiv că avea să fie executat dacă îl trimiteau înapoi în Iran. Deși apelul a fost respins, i se permisesse în mod excepțional să rămână în Marea Britanie pe o perioadă nedefinită. Cauzele care au determinat luarea acestei decizii au rămas închise într-un birou al Ministerului de Interne Britanic.

Dacă Mossad-ul, sesizând potențialul lui Bazoft, intervenise la Primărie prin vreun sayanim bine plasat, ca să îi ușureze situația, nu se va ști niciodată. Dar este o posibilitate care nu poate fi ignorată.

După eliberarea din închisoare, Bazoft începu să aibă stări depresive, pe care le trata homeopatic.

Acest aspect fu scos la iveală de un agent katsa al Mossad-ului. Mai târziu, scriitorul englez Rupert Alison, membru conservator al Parlamentului si expert în modalitățile de recrutare al agenților de spionaj, avea să declare că o personalitate ca cea a lui Bazoft era o țintă minunată pentru Mossad.

La un an de la prima lor întâlnire AI-Hibid îl recruta pe Bazoft Cum si unde s-a întâmplat asta, nu știm. Bani în plus trebuie să fi fost un stimulent puternic pentru Bazoft, care încă ducea lipsă de așa ceva. Si pentru cineva care deseori vedea viața în mod dramatic, posibilitatea de a-si împlini un vis - acela de a fi spion, ca alt corespondent celebru, Philby, spion sovietic fost angajat al The Observer- trebui să fi contat în egală măsură.

Concret, Bazoft începu să-si construiască o reputație; ceea ce 'i lipsea condeiului său, încerca să suplinească prin documentare. Toafe informațiile pe care le obținea despre Iran ajungeau la un katsa londc nez. Pe lângă articolele pentru The Observer, Bazoft mai primi angaja mente si de la Independent Television News si Mirror Group Newsp; pers. La vremea aceea, editorul de știri externe al lui Daily Mirror ei; Nicholas Davies. îmbrăcat în costumul său stil safari, Davies părea desprins din paginile romanului Scoop de Evelyn Waugh. Ca orice reporter avea înclinație spre bârfă, rezista

bine la băutură și era gata oricând să facă cinste. Nu numai că nu scăpase de accentul său din nordul Angliei: colegii vorbeau că își petrecea ore în șir perfecționându-și tonul suav pe care îl folosea acum. Femeile erau impresionate de manierele sale și de fermitatea cu care comanda cina sau o sticlă bună de vin. Adorau mentalitatea aceea de atotcunoscător, felul cum vorbea despre tărâmurii îndepărtate ca și cum făceau parte din realitatea lui imediată. Noaptea târziu, la un pahar în plus, povestea despre aventuri într-un stil „romanțios”.

Nici o secundă, nimeni - colegii săi de la Mirror, largul său cerc de prieteni din afara ziarului sau chiar soția sa, o actriță australiano care jucase în serialul BBC de succes Dr. Who - nu a știut că Nahum Admoni autorizase recrutarea lui Davies.

Davies susținuse mereu că, și dacă ar fi fost abordat, n-ar fi devenit agent Mossad, și că prezența sa în holul hotelului în acea după-amiază de vineri a lui aprilie, se datora pur și simplu calității sale de jurnalist, care îi privea pe traficanții de arme la lucru. Nu-și putu aminti mai târziu ce vorbise cu Bazoft în hol, dar declară: „Cred că se referea la ceea ce se petrecea acolo”. Refuză să dea amănunte și își menține această poziție. Cei doi au călătorit spre Irak împreună cu un mic grup de alți jurnaliști (printre ei și autorul cărții de față, din partea Asociației de presă, Serviciul național britanic de cablu), în timpul zborului dinspre Londra, Davies a regalat asistența cu povești de sănătate

despre Robert Maxwell, care cumpărase în cele din urmă Mirror Newspapers. îl numi:

„Monstrul sexual cu un apetit vorace pentru seducerea secretarelor sale”. Davies demonstra totuși că era un apropiat al lui Maxwell: „E un iad să fiu în preajma Căpitanului Bob; știe că știu o grămadă de lucruri despre el și nu mă poate concedia”. Pretenția lui Davies, cum că era la adăpost datorită cunoștințelor sale despre activitățile magnatului, fu catalogată de ascultătorii săi o exagerare.

În timpul zborului, Farzad Bazoft rămăsese tăcut, conversă puțin cu ceilalți, rezumându-se la a discuta în farsi cu stewardesele. În Aeroportul din Bagdad, talentele sale lingvistice îl ajută să atenuze dificultățile de traducere cu irakienii. Cu o mină teatrală, Davies spuse că aceștia erau cu adevărați agenți de securitate. „Pederastii ăștia adormiți n-ar fi în stare să recunoască un spion nici dacă l-ar avea în fața ochilor”, enunță Davies profetic.

La Palestine-Meridian, omul de la TheMirrorll informă pe tovarășii săi de drum că el personal se află acolo doar pentru că era „teribil de plictisit de Londra”. Dar lăsa clar să se înțeleagă că nu avea nici o intenție de a se conforma itinerarului oficial, care includea o vizită pe câmpul de luptă din Basra, unde armata irakiană era mândră să arate

ravagiile războiului după victoria sa asupra forțelor iraniene. Bazoft spuse că nu credea că excursia în sudul Golfului avea să fie de interes pentru ziar.

În acea vineri de aprilie a lui 1988, după ce petrecuse ore întregi în holul hotelului privind acel du-te-vino al traficantilor de arme, și după câteva încercări de conversație cu Davies, Farzad Bazoft mânca acum singur în braseria hotelului. Refuzase o invitație a unor reporteri londonezi, motivând că „își urma propriul program”, în timpul mesei fu chemat în hol, la telefon. Se întoarse câteva minute mai târziu, cu un aer gânditor. Deși comandase desertul, părăsi brusc masa, ignorând glumele triviale ale câtorva dintre reporteri legate de faptul că ar fi avut vreo fată ascunsă pe undeva.

Nu se mai întoarse până a doua zi. Acum părea tensionat, spu-nându-i printre altele lui Kim Fletcher - un jurnalist independent trimis de Daily Mail- că „voi n-aveți nici o problemă, sunteți britanici trup și suflet. Eu sunt iranian. Așa că mă deosebesc de voi”. Fletcher nu fu singura persoană din grupul de jurnaliști care să se întrebe dacă nu cumva „Bazoft începuse iar să o ia razna neputând să-sj asume trecutul”.

Bazoft petrecu majoritatea zilei măsurând holul hotelului, sau stând la el în apartament. Părăsi hotelul în două rânduri, pentru scurte perioade de timp. În hol, avu câteva discuții cu Nicholas Davies. În ceea ce-l privea, editorul de știri externe de la The Mirror n-avea să scrie nimic, pentru că „nu era nimic aici care să-l intereseze pe căpitanul Bob”.

Târziu în acea după-amiază, Bazoft mai plecă o dată din hotel. Ca de obicei, era urmărit de un supraveghetor irakian. Dar când Bazoft reapăru, era singur. Reporterii îl auziră pe Bazoft spunându-i lui Davies, că n-avea „să se lase urmărit peste tot ca o cățea în călduri”.

Cu toate acestea, râsul lui Davies reuși în mică măsură să îmbunătățească starea de spirit a lui Bazoft. Încă o dată acesta urcă la el în apartament. Când reapăru în hol le spuse mai multor reporteri că nu avea să se întoarcă la Londra cu ei. „A intervenit ceva”, spuse el cu acea voce misterioasă pe care o folosea uneori.

„Ar trebui să fie o poveste al naibii de interesantă ca să mă determine pe mine să rămân aici” spuse Fletcher.

Câteva ore mai târziu Bazoft părăsi hotelul. Companionii săi îl văzură atunci

pentru ultima dată, până când apăru pe o casetă video distribuită în toată lumea de irakieni, la șapte săptămâni după arestarea sa, și în care recunoștea că era spion Mossad.

în timpul acela, Bazoft era într-o misiune Mossad care ar fi pus la grea încercare până și abilitățile unui katsa bine antrenat, l se ordonase să descopere cât de avansate erau planurile lui Gerald Bull de a furniza Irakului osuper-mină. Faptul că jurnalistului nostru i se dăduse o astfel de sarcină era o indicație clară a măsurii în care șefii săi intenționau să-l exploateze. Mossad-ul avusese grijă să se asigure că, în cazul unei posibile arestări a lui Bazoft, aparențele să indice că el lucra pentru o companie

cu sediul la Londra - Defence Systems Limited

(DSL). Când Bazoft fu arestat în apropierea uneia din zonele de testare a armamentului superior, agenții irakienii descoperiră că acesta era în posesia unui număr de documente care indicau angajarea sa de către QSL. De la hotel, Bazoft dăduse câteva telefoane către birourile DSL. Compania nega că l-ar fi cunoscut pe Bazoft, precum și că ar fi avut vreo legătură cu Mossad-ul.

Pe caseta video, ochii lui Bazoft priveau în gol, apoi clipeau iute și se uitau roată prin încăpere, din care se vedea doar o draperie cu motive florale. Arăta ca unul care nu credea că are cum să își împiedice propria anihilare.

Psihologii Mossad din Tel Aviv au studiat caseta cadru cu cadru. Pentru ei etapele anihilării lui Bazoft au urmat același scenariu pe care anchetatorii israelieni l-au remarcat când l-au interogat pe un terorist căzut prizonier, într-o primă fază, Bazoft s-a confruntat cu neîncrederea, cu o negare instinctivă că ceea ce se întâmplă, i se întâmplă cu adevărat lui. Apoi, îl copleși conștientizarea bruscă și zguduitoare că ceea ce trăia, chiar i se întâmpla cu adevărat, în această fază, neajutoratul reporter e posibil să mai fi experimentat alte două senzații: frica paralizantă și impulsul de a vorbi. Probabil că acesta a fost momentul în care a mărturisit pe casetă că este agent Mossad.

Tonul său monoton sugera faptul că, în captivitate suferise un soi de depresie, rezultatul smulgerii sale din mediul familial și a schimbării totale a modului sau de viață. Probabil că se simțea obosit în permanență, iar somnul la care avea dreptul nu-l odihnea suficient. Si toate astea, într-un moment în care se acuza pe sine, și în care senzația că era fără nici o speranță, era acutizată la maximum. Probabil că acuzarea de sine l-a descurajat. Ca si prizonierul din Procesul/lui Kafka, probabil că simțise că s-a purtat stupid, riscând și viața celorlalți.

Pe caseta video, ochii lui Bazoft trădau faptul că acesta se afla sub efectul drogurilor. Farmacologilor Mossad le-a fost imposibil să-și dea seama despre ce droguri era vorba.

Nahum Admoni știa că o confesiune atât de abjectă cum era cea de pe casetă nu era decât preludiul execuției lui Bazoft. Șeful Mossad ordonă specialiștilor săi în arme psihologice să lanseze o companie prin care să neutralizeze întrebările jenante privind legătura dintre Bazoft și Mossad.

După puțin timp, membri ai Parlamentului britanic au criticat public ziarul The Observer pentru trimiterea lui Bazoft în Irak. În același timp, reporterilor de încredere li se serveau povești conform cărora Saddam Hussein urmărea pe casete video toate etapele interogatoriului la care era supus Bazoft. E posibil ca acest lucru să fi fost adevărat. Dar, mai degrabă, asta nu era decât o scuză pentru a reaminti lumii că tortura și crima erau metodele politicii de stat în Irak. Bazoft fu spânzurat la Bagdad, în martie 1990. Ultimele sale cuvinte mediatizate au fost: „Nu sunt spion israelian”.

La Londra, Nicholas Davies a citit raportul execuției într-o știre Reuters sosită la redacția de știri externe a lui Daily Mirror. După cum proceda cu toate știrile din Orientul Mijlociu pe care le considera de interes, Davies duse și acest raport în biroul lui Robert Maxwell.

Din 1974 încoace, Maxwell era cel mai puternic sayan din Marea Britanie. Davies avea să își amintească: „Bob citi raportul fără să comenteze”, dar nu-și putu aminti, „cu toată sinceritatea”, ce simțise acesta referitor la moartea lui Bazoft.

La Tel Aviv, dintre cei care citiseră despre execuție, se afla și unul dintre cele mai pitorești personaje care au servit vreodată spionajul israelian, Ari Ben-Menashe. Până atunci, acesta nu știuse de existența lui Bazoft. Dar, în mod tipic, acest fapt nu l-a împiedicat pe viciul Ben-Menashe să simtă un fior de tristețe, la gândul că „un alt băiat bun s-a aflat într-un loc nepotrivit când nu era cazul să se afle acolo”. Astfel de gânduri emoționale îl transformaseră pe frumosul, brunetul și istețul Ben-Menashe într-un candidat atât de nepotrivit pentru un post cheie în comunitatea spionajului israelian. Totuși, vreme de zece ani, între 1977 și 1978, deținuse un post important la Departamentul de Relații Externe (ERD) al Forțelor de Apărare ale Israelului, una dintre cele mai puternice și ascunse organizații de spionaj.

ERD a fost creată în 1974 de primul ministru de atunci, Yitzhak Rabin. Lovit de felul în care Israelul fusese complet luat prin surprindere de masacrul siriano-egiptean din timpul Războiului de Yom-Kippu, acesta decisese că singurul mod de a împiedica ca astfel de lipsuri ale spionajului să mai apară, era să aibă un „câine de pază” care să stea cu ochii pe serviciile secrete, și, în același timp, să își conducă propriu' serviciu de spionaj.

Sub umbrela ERD au fost încorporate patru departamente. Cel mai important era SIM; acesta furniza „asistența socială” pentru numărul crescând de „mișcări de eliberare” din Iran, Irak, și, într-o mai mică măsură, din Siria și Arabia Saudită. Al doilea departament, RESH, se ocupa de relațiile cu rețelele de spionaj prietene, în fruntea acestora se afla Biroul Securității Statului Sud African. Mossad-ul avea și el o unitate similară, numită TEVEL. Relația dintre RESH și TEVEL era deseori tensionată, pentru că cele două intrau deseori, în mod inevitabil, una pe teritoriul celeilalte.

Un al treilea departament ERD, Legături Externe, se ocupa de atașatii militari israelieni și alți membri ai personalului IDF din exterior. Departamentul mai monitoriza și activitățile atașatilor militari străini de pe teritoriul Israelului. Acest fapt duse la un alt conflict, de data aceasta cu Shin Bet, care până atunci se ocupase singură de astfel de cazuri. Cea de-a patra componentă ERD se numea Spionaj 12. Înființat pentru a coopera cu Mossad-ul, acest departament înăspri treptat relațiile cu cei care lucrau la etajul superior al clădirii lor de pe bulevardul King Saul. Aceștia simțeau că ERD le știrbește din influențe.

Ben-Menashe a fost atașat la RESH, cu responsabilitatea strictă de a se ocupa de problema iraniană. Sosise într-un moment în care Israelul era pe punctul de a-și pierde cel mai puternic aliat din zonă. Pentru mai bine de un sfert de secol, Șahul Iranului acționase cu diplomatie în spatele scenei, pentru a-i convinge pe vecinii arabi ai Israelului să pună capăt ostilităților față de statul evreu. Tocmai făcea oarece progrese, îndeosebi cu Regele Hussein al Iordaniei, când în februarie 1979, revoluția fundamentalistă islamică a Ayatollahului Komeini îl dădu jos de pe tron. În mod prompt, Khomeini dădu clădirea Ambasadei Israelului la Teheran pe mâna Organizației pentru Eliberarea Palestinei (OEP), în replică, Israelul sări în ajutorul gherilei kurde, în războiul împotriva noului regim, în același timp, Israelul continua să furnizeze arme Teheranului, pentru ca aceștia să le folosească împotriva Irakului. Politica

Când volumul operațiunilor desfășurate la New York era în creștere,

aceasta de „ucidere a ambelor părți” pe care o promovau David Kimche și alții din Mossad, era la putere.

Ben-Menashe se trezi curând implicat în grandiosul proiect pe care Kimche îl avea cu Iranul, de schimb al prizonierilor pe arme. Cei doi călătoreau împreună la Washington, unde Ben-Menashe pretindea că

se vântura cum dorește pe culoarele Casei Albe, că se vedea cu președintele Reagan, și se tutuia cu consilierii acestuia.

Charismatic si nonșalant, Ben-Menashe era o figură populară la adunările comunității spionajului israelian, unde politicienii mai în vârstă schimbau impresii cu agenții secreți, spre beneficiul reciproc al ambelor părți. Puțini știau să istorisească mai bine ca Ben-Menashe. Când Kimche începu să negocieze schimburile prizonieri- arme, Ben-Menashe fu numit consultant personal al primului ministru Yitzhak Shamir pe probleme de spionaj, după ce îi spuse acestuia că știe „toate dedesubturile” acestui domeniu de activitate. Kimche decise că era cea mai bună alegere ca Ben-Menashe să lucreze în tandem cu un ofițer de spionaj pe care îl admira mai presus de orice, Rafi Eitan.

Având deplina aprobare a primului ministru, Ben-Menashe fu exonerat de orice alte obligații, pentru a

se dedica lucrului în echipă cu Eitan. Scopul lor era bine definit, după

Cei doi se mutară la New York în martie 1981. cum avea să-si reamintească Ben-Menashe:

„Prietenii noștri din Teheran erau disperați să facă rost de echipamente electronice sofisticate pentru forțele lor aeriene și de apărare aeriană si terestră. Israelul, desigur, vroia să îi ajute pe cât posibil în războiului împotriva Irakului”.

Călătorind cu pașapoarte britanice, în stilul favorit al Mossad-ului, ei înființară o companie în zona financiară a New York-ului. Recrutară rapid o echipă de cincizeci de brokeri care răscoleau piața americană de produse electronice în căutare de echipamente potrivite. Toate vânzările erau însoțite de certificate care atestau că echipamentul avea să fie folosit exclusiv în Israel. Ben-Menashe avea să-și amintească:

„Aveam pachete întregi cu certificate pe care le completam si le trimiteam în Israel, în caz că cineva și-ar fi bătut capul să verifice”.

Echipamentele erau trimise la Tel Aviv pe calea aerului. Acolo, fără a mai trece prin vamă, erau transferate pe charter închiriat de la Guinness Peat (Irlanda) si trimise la Teheran. Era limpede de ce fusese aleasă Guinness Peat, o companie de charter foarte respectabilă. Ideea de a folosi piloți irlandezi fusese tot a lui Eitan. El păstrase, ceea ce numea „relațiile sale irlandeze”. „Când e vorba despre o afacere, irlandezii înțeleg regulile” - spunea el. „Pe ei nu-i interesează decât să-i plătești la timp”.

se impunea existența unei companii centrale care să prelucreze miliardele de dolari implicate în cumpărarea si vânzarea armelor. Numele ales pentru această companie fu ORA, care în ebraică însemna „lumină”.

În martie 1983, Rafi Eitan îi spuse lui Ben-Menashe să-l recruteze pe Nicholas Davies în ORA. Era limpede că auzise despre Davies prin intermediul Mossad-ului; Mossad-ul la rândul său, trebuie să fi aflat despre Davies de la Bazoft, care lucrase ca jurnalist independent pentru editorul de știri externe de la The Mirror. Mai târziu în aceeași lună, Ben-Menashe și Davies s-au întâlnit la Londra în holul hotelului Churchill. Când s-au despărțit, Ben-Menashe știa că Davies era „omul nostru”. În ziua următoare luă prânzul acasă la Davies. Era acolo și Janet, soția lui Davies. Ben-Menashe fu imediat de părere că sofisticatul și blândul Nicholas se temea că ar putea să-și piardă soția. „Asta era bine, îl făcea vulnerabil”, spuse el.

Rolul lui Davies în calitate de consilier ORA fu definit în timpul unei întâlniri care avu loc la hotelul Dan Acadia, în nordul Tel Aviv-ului. Ben-Menashe își amintește: „Am căzut de acord că avea să fie pionul nostru londonez, omul nostru de contact pentru afacerile noastre cu Iranul sau alte țări. Adresa sa de acasă avea să fie trecută pe produsele de reclamă ale ORA, iar în timpul zilei contactele iraniene vor folosi numărul lui direct de la birou: 822- 3530”.

În schimb, Davies avea să fie remunerat pe măsura noului său rol de om de bază în operațiunea „Arme pentru Iran”. Cu totul, primi un milion și jumătate de dolari, depuși în bănci din Grand Cayman, Belgia și Luxemburg. O parte din bani i-a împărțit la divorț. Janet primi 50.000 de dolari. Davies își plăti toate datoriile la bănci și își cumpără o casă cu patru etaje. Aceasta deveni cartierul general european al ORA, iar numărul de telefon 231-0015, un nou contact pentru traficanții de arme care acum deveniseră parte integrantă din viața ziaristului. Datorită poziției sale de editor de știri externe, Davies începu să viziteze S.U.A., Europa, Iran-ul și Irak-ul.

Ben-Menashe observă aprobator că, „în timpul călătoriilor sale se prezenta ca reprezentant al grupului ORA. Aranja o întâlnire, de obicei pentru week-end, apoi zbură în centru, preocupat să aranjeze cantitatea de arme care trebuia furnizată, precum și modul în care se efectua plata”.

În 1987, Ayatollahul iranian Aii Akbar Hashemi Rafsanjani primi o telegramă din partea ORA, privind vânzarea către Iran a patru mii de proiectile TOW, la prețul de 13.800 de dolari bucata. Telegrama se încheia cu confirmarea faptului că „Nicholas Davies este reprezentantul ORA, fiind autorizat să semneze contracte”.

Era un moment important pentru Ari Ben-Menashe, Nicholas Davies și puternica figură care se prefigura pe fundalul evenimentelor încă nedesfășurate, Robert Maxwell. Dar nimeni nu bănuia nici pentru o secundă cruntul adevăr ascuns în replica hollywoodiană pe care Davies o spunea mereu: „Nimic nu se compară cu o masă pe gratis”.

CAPITOLUL 9

Bani murdari, sex si minciuni

Lucrurile păreau diferite în dimineața aceea de la sfârșitul lui martie 1985, când Ari Ben-Menashe prinse prima cursă British Airways de la Tel Aviv la Londra. În vreme ce-și savura micul dejun kusher servit în avion, se gândea că viața nu fusese niciodată mai frumoasă. Nu numai că făcea „bani adevărați”, dar învățase foarte multe de când lucra cot la cot cu David Kimche si cutreierau amândoi lumea bizantină a vânzărilor de arme către Iran. De-a lungul vremii, educația sa fusese marcată de contactele cu politicienii evrei si capii spionajului.

Pentru Ben-Menashe, „prin comparație cu foștii mei colegi, traficantul obișnuit de arme, era mic copil”. Identificase problema: efectele pe care aventura libaneză le avusese asupra Israelului din care acesta se retrăsese în cele din urmă, înfrânt si demoralizat. Nerăbdători să-si recâștige prestigiul, politicienii le dădură celor din spionaj o mână si mai liberă în războiul fără milă împotriva OEP, pe care acești a o considerau cauza tuturor problemelor israeliene. Rezultatul a fost o succesiune de scandaluri, în care prezumtivii teroriști și familiile acestora fuseseră brutalizați si uciși cu sânge rece. Yitzhak Hofi, fostul șef al Mossad-ului, înființa, la presiunea publicului, o comisie guvernamentală, care să investigheze brutalitățile comise. Concluzia acesteia a fost că agenții de spionaj mințeau constant în fața judecătorilor referitor la modul în care obțineau mărturii: de cele mai multe ori mijloacele erau brutale. Comisia ceru să fie luate „măsurile care se impuneau”.

Dar Ben-Menashe știa că tortura continua: „Era bine să fii la distanță de astfel de lucruri”. Considera că ceea ce făcea el, era „diferit” - să furnizeze arme iranienilor pentru a ucide nenumărați irakieni. Nici

măcar prizonierii din Beirut, adevăratul motiv al traficului său, nu-l interesau prea tare. Esențiali erau banii pe care îi făcea. Chiar si după plecarea lui Kimche, Ben-Menashe continua să creadă că acest carusel în care se învărtea, avea să se oprească atunci când va vrea el - si că se va da jos din el multimilionar. După socoteala sa, afacerea ORA valora acum „sute de milioane” - si majoritatea afacerilor se derulau prin casa din suburbia londoneză de unde Nicholas Davies conducea operațiunile internaționale ale ORA.

Ben-Menashe știa că Davies continuase să-și sporească propria avere, care depășea cu mult salariul anual de 65.000 de lire sterline pe care i-l plătea Daily Mirror pentru funcția de editor de știri externe; comisionul pe care i-l dădea ORA era cam tot atât,

însă lunar. Lui Ben-Menashe nu-i păsa că jurnalistul „își mai lua câte o felie de tort în plus, dacă mai lăsa destul și la alții. Era însă momentul să sărbătorească”.

Robert Maxwell își făcea socotelile privind de la geamul biroului său. Când British Airways ateriza, fu întâmpinat de o limuzină cu șofer, trimisă de Robert Maxwell, un nou semn, după cum i se păru lui Ben-Menashe, al importanței pe care i-o acorda acum magnatul, în aceeași mașină cu el avea să se afle Nahum Admoni, directorul general al Mossad-ului care se afla la bordul unei curse El Al ce decolase cu o oră după cursa British Airways. Ben-Menashe plănuia ca, în așteptarea lui Admoni, să-si petreacă timpul revizuiind toate argumentele pe care le adunase pentru a demonstra cum un puternic baron al presei devenise cel mai important sayan pe care Mossad-ul îl recrutase vreodată.

Maxwell își oferise voluntar serviciile la sfârșitul unei întâlniri pe care o avusese cu Shimon Peres la Ierusalim, la scurt timp după ce Peres formase coaliția guvernamentală din 1984. Unul dintre consilierii lui Peres avea să-si amintească de această întâlnire ca de „întâlnirea ego-ului cu megalomanul. Peres era trufaș și autocrat. Dar Maxwell apărură acolo, spunând lucruri de genul: 'o să aduc milioane de dolari în Israel; voi revitaliza economia'. Se comporta ca un candidat la președinție. Era bombastic, sacadat, făcea aluzii și spunea glume deșuchate. Peres îl privea cu zâmbetul său de eschimos”.

Recunoscând că de-a lungul anilor Maxwell stabilise contacte puternice cu Europa de Est, Peres fixă o întâlnire între Maxwell și Admoni.

Întâlnirea avu loc în apartamentul prezidențial al hotelului King David din Ierusalim, unde locuia Maxwell. Acesta din urmă și Admoni își găsiră subiecte comune de discuție în trecutul lor est-european. jvtaxwell se născuse în Cehoslovacia (fapt care îl făcu pe Peres să murmure una din glumele sale celebre: „E singurul ceh cu bani pe care îl cunosc”). Amândoi împărtășeau același devotament arzător pentru sionism, și credința faptului că Israel avea un drept de supraviețuire dat de Dumnezeu, îi mai unea și pasiunea pentru mâncarea și vinurile bune.

Admoni era interesat de opinia lui Maxwell conform căreia S.U.A. și Uniunea Sovietică aveau o dorință comună de a deveni puterea mondială numărul 1, dar fiecare prin modalitățile proprii. Rusia includea în strategia sa anarhia internațională, în vreme ce Washingtonul împărțea lumea în „prieteni” și „dușmani”, și nu în națiuni cu conflicte ideologice. Maxwell oferise alte perspective: contactul secret al CIA cu omologii chinezi era motiv de tulburare la Departamentul de Stat, care era de părere că acest fapt putea afecta negativ viitoarele acțiuni și politici diplomatice.

Magnatul zugrăvise portretele a doi oameni care prezentau un interes mai aparte pentru Admoni. Maxwell spusese că după întâlnirea cu Ronald Reagan, avusese sentimentul căpreședintele era un etern optimist, care își folosea talentul de actor pentru a poza într-un politician dur. Cea mai mare greșeală a lui era faptul că era simplist și nimic mai mult în problema Orientului Mijlociu, și nu gândea mai departe de impulsul de a trage cu pistolul direct din toc.

Maxwell se mai întâlnise și cu William Casey și îl considera pe directorul CIA drept un om cu vederi înguste, și un ne-prieten al Israelului. Casey conducea o agenție „atotputernică”, cu idei depășite privind rolul spionajului în arenele politicii moderne. Acest fapt nu era nicăieri mai evident - era de părere Maxwell - decât în felul în care Casey interpretase greșit intențiile arabilor în Orientul Mijlociu.

Aceste păreri erau de asemenea împărtășite de Nahum Admoni. După întâlnire, aceștia au plecat cu mașina neînmatriculată a lui Admoni către sediul Mossad. Un an mai târziu, pe 15 martie 1985, aveau să se întâlnească din nou. Ca un magician care scoate un iepure din joben, Maxwell îl prezintă pe Viktor Chebrikov, vicepreședintele KGB, unul dintre cei mai

puternici agenți de spionaj din lume. Cu subînțeles, Ben-Menashe avea să declare ulterior că „pentru un lider KGB, prezența în birourile unui ziar britanic trebuie să fi fost de domeniul fantasticului. Dar la vremea aceea, președintele Gorbaciov era în relații bune cu premierul Margaret Thatcher, așa că era în regulă că Gorbaciov s-a aflat în Marea Britanie”.

Ar fi fost interesant de știut ce ar fi zis fondatoarea thatcherismului și adepta ideilor sale de liber schimb, dacă ar fi aflat ce se află pe agenda acestei întâlniri. Răsturnați în fotoliile cu cotoare de piele ale lui Maxwell, Admoni și Ben-Menashe conduceau discuția. Vroiau să știe dacă, în cazul transferului unor „sume foarte substanțiale” de valută în conturi din Uniunea Sovietică, Chebrikov ar fi putut prezenta siguranța acestor depuneri. Banii proveneau din profiturile obținute de ORA de pe urma vânzării de arme americane către Iran.

Chebrikov întrebă despre ce sumă era vorba.

Ben-Menashe replică: „450 de milioane de dolari americani. Și mai urmează sume similare. Un miliard, poate mai mult”.

Chebrikov se uita la Maxwell, parcă pentru a se asigura că aude corect. Maxwell dădu din cap cu entuziasm. „Asta este perestroika!”, explodă el.

Pentru Ben-Menashe, simplitatea strălucitoare a afacerii era o atracție în plus. Nu aveau să existe intermediari cu care să-și împartă comisioanele. Nu aveau să fie decât

Maxwell „cu legăturile sale, si Chebrikov, datorită influenței pe care o avea. Implicarea sa era o garanție a faptului că sovieticii nu aveau să pună mâna pe bani. Se căzu de acord ca suma inițială de 450 de milioane de dolari să fie transferată de la Credit Suisse către Banca Budapesta din Ungaria. Această bancă avea să împartă banii la bănci din blocul sovietic".

O taxă de 8 milioane de dolari avea să intre în buzunarul lui Robert Maxwell, pentru intermedierea afacerii, înțelegerea fu pecetluită cu strângeri de mâini. Maxwell propuse un toast cu șampanie pentru viitorul capitalismului în Rusia. După aceea, invitații fură conduși cu elicopterul magnatului către Aeroportul Heathrow pentru a prinde avioanele care aveau să-i ducă acasă.

În afara lui Nicholas Davies, nici un jurnalist de la Daily Mirror nu realiza ce știre senzațională tocmai trecuse pe lângă ei. În curând, alta știre avea să le scape în momentul în care Maxwell își trăda talentele jurnalistice pentru a încerca să protejeze Israelul.

La începutul relației sale cu Mossad-ul, fusese stabilit că Maxwell este prea valoros pentru a fi implicat în activități de rutină. Conform unui membru activ al comunității israelite de

spionaj:

„Maxwell era Domnul Știe Tot al Mossad-ului, la nivel înalt. Deschidea ușile celor mai importante birouri. Prin puterea pe care o aveau ziarele sale, prim-ministrii și președinții erau oricând gata să-l primească. Pentru că era cine era, aceștia îi vorbeau de parcă ar fi fost un politician de facto fără să realizeze de fapt, unde ajungeau informațiile pe care i le furnizau. Multe din lucrurile pe care le afla, erau fără îndoială bârfe, dar printre acestea se strecurau și urme de adevăr. Maxwell știa să pună întrebări. Nu fusese instruit de noi, dar din când în când mai primea și indicații".

Pe 14 septembrie 1986, Robert Maxwell îl sună pe Nahum Admoni pe firul scurt, aducându-i vești devastatoare. Un jurnalist independent de origine columbiană, Oscar Guerrero se dusese la unul din ziarele de duminică patronate de Maxwell, SundayMirror, cu o poveste senzațională - una care ar fi fost în stare să sfâșie valul menit să disimuleze adevăratul scop al Dimonei. Guerrero pretindea că acționează în numele unui specialist, fost angajat al unei uzine nucleare, în acea perioadă, persoana respectivă adunase în secret probe fotografice și de alt fel, pentru a demonstra că Israelul era acum o putere nucleară majoră, care deținea nu mai puțin de o sută de dispozitive nucleare cu capacități de distrugere diferite.

Ca toate convorbiri le telefonice primite si date de șeful Mossad-ului, si aceasta fu automat înregistrată. Agentul secret pretinse mai târziu că pe casetă exista următorul dialog:

Admoni: Care este numele acestui specialist? Maxwell: Vanunu. Mordechai Vanunu.
Admoni: Si unde se află acum?

Maxwell: Sydney, Australia, cred. Admoni: Te sun din nou.

Primul telefon pe care îl dădu apoi Admoni, fu către primul ministru Shimon Peres, care ordonă să fie luate toate măsuri le, pentru stabilizarea situației. Rostind aceste cuvinte, Peres autoriză o operație care avea să demonstreze încă o dată, eficiența nemiloasă a Mossad-ului.

Personalul lui Admoni a venit repede cu confirmarea faptului că Vanunu lucrase la Dimona din februarie 1977 până în noiembrie 1986.

Fusesse repartizat la Machon-Doi, una dintre cele mai secrete unități de producție din cele zece pe care le avea fabrica. Clădirea lipsită de ferestre semăna pe afară cu un depozit. Dar zidurile sale erau suficient de groase ca să împiedice accesul celor mai puternice camere de luat vederi prin satelit, în interiorul structurii ca de buncăr, un sistem de pereți falși ducea către lifturi care coborau sase nivele sub pământ, până la locul unde erau fabricate armele nucleare.

Permisul de liberă trecere al lui Vanunu era suficient pentru a-i asigura accesul în orice colțișor al departamentului Machon-Doi. Permisul său special de trecere-cu numărul 520-împreună cu semnătura sa pe unul din documentele secrete oficiale israeliene, erau suficiente pentru ca nimeni să nu-l deranjeze în îndeplinirea sarcinii sale de menaħil, controlor în schimbul de noapte.

Admoni află cu uimire că, în mod cert, vreme de câteva luni Vanunu a continuat să facă fotografii în interiorul Machon-Doi: fotografiase panourile de control, fisetele și mașinăria nucleară de construit bombe. Dovezile arătau că își păstrase filmele la el în vestiar, pentru ca apoi să reușească să le scoată în afara locului despre care se credea că este cel mai sigur din Israel.

Admoni ceru să afle cum reușise Vanunu să facă așa ceva - și poate chiar mai mult. Dacăreuşise să arate dovezile CIA-ului? Sau poate rușilor? Britanicilor sau chiar chinezilor? Pagubele ar fi fost inestimabile. Israelul ar fi trecut drept mincinos în fața lumii - un mincinos capabil săodistrugă. Cine era Vanunu? Pentru cine ar fi putut să lucreze?

Răspunsurile aveau să vină în curând. Vanunu era un evreu marocan, născut pe 13 octombrie 1954 la Marakesh, unde părinții săi aveau un mic magazin. În 1963, când anti-semitismul, existent deja în

Maroc, se transformă iar în manifestări violente, familia emigra în Israel, stabi-lindu-se în orașul Beersheba din deșertul Negev.

Mordechai a avut o adolescență liniștită. Ca la orice alt tânăr, veni vremea să fie încorporat în armata israeliană. Deja începuse să chelească și părea mai matur decât cei 19 ani pe care îi avea. A fost ridicat la gradul de prim sergent într-o unitate de geniști de pe înălțimile Golan. După încheierea stagiului militar, intră la Universitatea Ramat Aviv din Tel Aviv. Pentru că la sfârșitul primului an de studiu pica două examene la fizică, abandonează facultatea.

În vara lui 1976 răspunse unui anunț prin care se căutau tehnicieni care să lucreze la Dimona. După un interviu lung cu ofițerul de securitate al uzinei fu acceptat pentru instruire, și trimis să facă un curs intensiv de fizică, chimie, matematică și engleză. Se descurcă suficient de bine încât să fie acceptat în cele din urmă ca specialist la Dimona în februarie 1977.

Vanunu fu disponibilizat în noiembrie 1986. În dosarul său de securitate de la Dimona scria că avea afinități pro-arabesi de stânga. Vanunu plecă în Australia și sosi la Sydney în luna mai a anului următor. Undeva pe parcursul călătoriei sale, Vanunu renunță la cândva puternica sa credință evreiască, pentru a se converti la creștinism. Toate informațiile care soseau către Admoni creau imaginea unui tânăr neatrăgător, care avea toate atributele unui singuratic: nu avea prieteni la Dimona, nu avea nici o iubită, își petrecea timpul liber acasă citind cărți despre filozofie și politică. Psihologii Mossad-ului îi spusese lui Admoni că un astfel de om putea fi amator de pericole și deseori ajungea să fie deziluzionat. O asemenea personalitate putea fi imprevizibilă în sensul periculos al cuvântului.

În Australia, în timp ce picta o biserică, Vanunu l-a întâlnit pe Os-car Guerrero, un ziarist columbian care lucra la Sydney. Curând, vorbărețul ziarist plănuiește o istorie bizară, cu care să-i regaleze pe prietenii săi din cartierul King's Cross din Sydney. El pretinse că îl ajutase pe un specialist israelian în inginerie nucleară să strice planurile evreilor de a-i iradia pe vecinii lor arabi, în vreme ce Guerrero punea la cale publicarea „știrii bombă a secolului”.

Pe Vanunu îl enervau astfel de pretenții lipsite de sens. Transformat în pacifist convins, ar fi vrut ca povestea sa să apară într-o publicație serioasă, care să alerteze lumea cu privire la amenințarea pe care Israelul, acum o putere nucleară, o reprezenta. Cu toate

acestea, Guerrero contactase deja redacția madrilenă a Sunday Times, iar ziarul londonez recunoscut drept temerar trimise un reporter la Sydney, ca să-l interogheze pe Vanunu.

În timpul interogatoriului fanteziile lui Guerrero ieșiră ușor la iveală. Columbianul simți că e pe cale să-și piardă controlul față de povestea lui Vanunu. Temerile sale sporiră în momentul în care reporterul lui

Sunday Times spuse că îl va lua pe Vanunu la Londra, unde povestea sa putea fi investigată mai în amănunt. Ziarul plănuia ca Vanunu să fie interogat de unul din cei mai de seamă experți nucleari britanici.

Guerrero îi privi pe Vanunu și pe companionul său îmbarcându-se spre Londra, iar temerile sale se adânceau cu fiecare clipă. Avea nevoie de sfaturi cu privire la această situație. Singura persoană la care se putea gândi era un fost membru al Serviciului de Securitate și Spionaj Australian (ASIS). Guerrero îi spuse că fusese înșelat cu privire la o istorie cutremurătoare, și îi descrie exact dovezile lui Vanunu

despre Dimona - șazece de fotografii făcute în interiorul reactorului lui Machon-2, împreună cu hărțile și desenele aferente. Acestea dezvăluiau fără nici o îndoială faptul că Israelul era cea de-a șasea putere nucleară în lume.

Din nou, ghinionul lui Guerrero ieși la iveală. Nu își găsisese omul potrivit. Fostul agent ASIS sună la vechiul său loc de muncă și repetă vorbele lui Guerrero. Între Mossad și ASIS relațiile erau foarte strânse. ASIS informa Mossad-ul cu privire la mișcările teroriste ale celor din Orientul Mijlociu și Pacific. ASIS îl informă pe un katsa de la Ambasada Israelului de la Canberra, cu privire la telefonul primit de la fostul lor angajat. Informația fu imediat trimisă prin fax lui Admoni. Până s-o primească însă, primi alte vesti, mai îngrijorătoare, în drumul său spre Australia, Vanunu se oprise la Nepal și vizitase ambasada sovietică din Katmandu. Mersese acolo, ca să arate Moscovei dovezile sale?

Dură trei zile până când un sayan al Mossad-ului din suita regelui Nepalului să afle că singurul motiv pentru care Vanunu se dusesse la ambasadă era ca să afle ce documente îi trebuiau pentru a vizita Uniunea Sovietică, la un moment dat. Plecase de acolo cu un munte de broșuri.

În orele care trecuseră de la îmbarcarea lui Vanunu în avionul ce avea să-l ducă la Londra, Guerrero încercase să împuște doi iepuri dintr-un foc - oferi copii ale documentației lui Vanunu către două ziare australiene. Aceștia le refuzară, luându-le drept falsuri.

În disperare de cauză, Guerrero porni spre Londra, pe urmele lui Vanunu. Cum nu reuși să-l găsească, Guerrero duse documentația la Sunday Mirror. Printre acte se afla și o fotografie a lui Vanunu, făcută

în Australia. În câteva ore, Nicholas Davies află despre prezența lor. Îi informă cu promptitudine pe Maxwell. Acesta îl sună pe Admoni. Câteva ore mai târziu, când șeful Mossad-ului îl sună din nou pe Maxwell, Admoni mai primi o lovitură. Sunday Times luă povestea lui Vanunu în serios. Astfel că era imperios necesar să afle ce anume fotografii făcuse specialistul. Se spera că astfel să reușească să croiască o replică ce ar mai fi limitat proporțiile dezastrului. Rapoartele din Canberra sugerau că pe Guerrero îl interesau banii într-o mare măsură. Dacă se dovedea că și Vanunu avea astfel de aspirații, atunci ar fi fost posibil să monteze o campanie de dezinformare, care să arate că Sunday Times fusese înșelată de doi escroci.

Încă o dată neobositul Ari Ben-Menashe a fost pus la treabă. Admoni îi ordonă să plece la Londra pentru a obține copiile pe care Guerrero le arătase la Sunday Mirror. Ben-Menashe avea să îi povestească ulterior

veteranului jurnalist american de anchete Seymour Hersh:

„Nicholas Davies aranjase ca Guerrero să îl întâlnească pe acest „nemaipomenit” jurnalist american, adică pe mine. La întâlnire, Guerrero, nerăbdător să facă o nouă afacere, le prezentă câteva din fotografiile color făcute de Vanunu. N-aveam nici cea mai vagă idee dacă erau semnificative sau nu. Era nevoie să le vadă niște experți din Israel, l-am spus lui Guerrero că am nevoie de niște copii. Nu a fost de acord, l-am spus, dacă vroia bani pe ele, trebuia să vadă dacă sunt reale, și că Nick va garanta pentru mine”.

Guerrero îi dădu lui Ben-Menashe câteva fotografii. Acestea au fost expediate în Israel.

Sosirea lor, a creat și mai multă consternare. Oficialii de la Dimona și-au dat seama din fotografii că era vorba de Machon-Doi. Una dintre ele arăta zona unde minele nucleare de teren erau fabricate înainte de a fi plasate pe înălțimile Golan la granița cu Siria. Nici nu se mai punea problema distrugerii credibilității lui Vanunu. Orice fizician nuclear ar fi recunoscut la ce

servea echipamentul.

Primul ministru Peres înființă o celulă de criză pentru monitorizarea situației. Câțiva șefi de departament ai Mossad-ului cerură ca o echipă kidon să fie trimisă la Londra pentru a-l găsi și uide pe Vanunu. Admoni respinse ideea. Sunday Times n-ar fi avut spațiu suficient să publice în ziar toată povestea lui Vanunu; era nevoie de o carte întreagă pentru a conține toate informațiile la care specialistul se pare că avusese acces

Însă o dată ce ziarul ar fi terminat cu Vanunu, era foarte posibil ca acesta să fie interogată de MI6 și de CIA, iar Israelul să întâmpine și mai multe probleme. Mult mai important era să se afle cum își desfășurase Vanunu acțiunile de spionaj la Dimona, și dacă lucrase singur sau nu - și dacă nu, pentru cine lucrau aceștia. Singurul mod de a afla adevărul era de a-l aduce pe Vanunu înapoi în Israel pentru interogatoriu.

Admoni trebuia să găsească o cale să-l scoată pe specialist de unde îl ascuseseră cei de la Sunday Times. Era mai ușor să se ocupe de Vanunu în câmp deschis, și până la urmă, n-ar fi prima dată când Mossad-ul omora pe cineva pe străzile londoneze, în timpul căutării ucigașilor care îi omorâseră pe atleții israelieni la Olimpiada de la Munchen, Mossad-ul asasinase pe unul din membrii grupării Septembrie Negru într-un accident de mașină înscenat, în timp ce acesta se întorcea la hotelul Bloomsbury, unde era cazat.

La Londra, bănuind că Israelul ar face tot posibilul pentru a-l discredita pe Vanunu, Sunday Times a aranjat ca acesta să fie interogată de Dr. Frank Barnaby, un specialist în fizică nucleară extrem de apreciat, care lucrase la baza militară de arme nucleare a Marii Britanii din Aldermaston. Acesta a conchis că pozele și documentele erau autentice și că specialistul își aducea foarte bine aminte de tot.

Sunday Times a făcut în continuare un pas greșit. Reprezentantul desemnat de acesta a prezentat ambasadei israeliene din Londra un rezumat a ceea ce le dezvăluise Vanunu, copii după pașaportul acestuia, poze, precum și evaluarea făcută de Barnaby. Se vroia prin asta o mărturisire din partea guvernului israelian. În schimb, ambasada a respins materialul ca „nefiind adevărat”.

La Tel Aviv, fotocopiile aduse la ambasadă au provocat și mai multă uimire. Ben-Menashe mărturisea:

„Se spărsese buboiul. Eram încă la Londra când Davies mi-a spus că Maxwell vroia să mă vadă. Am mers în același birou în care căzusem de acord să-i dau un comision de opt milioane de dolari ca să ne ascundă banii în spatele Cortinei de Fier. Maxwell a spus că știa ce

trebuia făcut referitor la afacerea Vanunu. A spus că tocmai vorbise cu șeful meu la Tel Aviv”. Ca urmare a telefonului, Admoni găsisese deja o cale de a-l scoate pe Vanunu la iveală.

În următorul număr al ziarului Sunday Times apărea o poză mare cu Mordechai Vanunu și un articol care-l ridiculiza pe specialist și pe Oscar Guerrero, demascându-l pe columbian ca mincinos și trișor, iar ideea capacității nucleare a Israelului era prezentată drept o glumă proastă. Articolul fusese comandat de Maxwell care mai

ceruse și poziționarea centrală a pozei lui Vanunu. Era făcut astfel primul pas al unei importante campanii de dezinformare condusă de departamentul de război psihologic al Mossad-ului.

După ce-l citi, Vanunu a devenit într-atât de agitat încât le-a spus supraveghetorilor săi de la Sunday Times- reporterii care vegheaseră asupra sa de la aducerea lui la Londra - că vroia să dispară. „Nu vreau să știe nimeni unde sunt”.

Specialistul cuprins de frică stătea la ultimul hotel ales de supraveghetorii săi, Mountbatten, în apropierea bulevardului Shaftesbury, în centrul Londrei.

După apariția articolului în Sunday Minor, sayanimi din Londra au fost mobilizați să-l găsească. Zeci de voluntari evrei au primit liste cu hoteluri și pensiuni care trebuiau verificate. Aceștia telefonau la recepție și, descriindu-l pe Vanunu așa cum apăruse în poza publicată, se dădeau drept rude care vroiau să știe dacă acesta se cazase.

Pe data de 25 septembrie, joi, Admoni a primit vești de la Londra că Vanunu fusese localizat. Era timpul pentru partea a doua a planului său.

Legătura dintre munca serviciilor secrete și capcanele sexuale e la fel de veche ca și spionajul însuși, în cartea a patra a lui Moise, Rahab, o prostituată, salvează viața a doi dintre spionii lui Joshua din mâinile spionilor regelui Jericho-prima întâlnire menționată a celor mai vechi meserii din lume. Una dintre cele care a continuat tradiția lui Rahab în afacerea de dragoste și spionaj a fost Mata Hari, o seducătoare olandeză care lucra pentru nemți în al doilea război mondial și care a fost executată de francezi, încă de la început, Mossad-ul a recunoscut

valoarea capcanelor sexuale. Pentru Meir Amit, „Era încă o armă. O femeie are talente pe care un bărbat pur și simplu nu le are. Știe să asculte. Conversația de așternut nu e o problemă pentru ea. Istoria e plină de femei care și-au folosit talentele sexuale pentru binele țării. Iar să afirmi că Israelul nu a făcut la fel ar fi o prostie, însă femeile noastre sunt voluntari, persoane inteligente care cunosc riscurile implicate. Asta necesită o anumită doză de curaj. Nu trebuie doar să te culci cu cineva. Trebuie să faci un bărbat să creadă că o vei face în schimbul a ceea ce vrei să-ți spună. Dar asta nu explică nici pe departe talentul de care ai nevoie pentru a obține așa ceva.”

Nahum Admoni a ales personal un agent care avea toate calitățile necesare pentru a-l trimite pe Mordechai Vanunu direct în ghearele Mossad-ului.

Cheryl Ben-Tov era un bat leveyha, un grad imediat inferior unui katsa. Născută într-o familie de evrei bogați din Orlando, Florida, aceasta a văzut cum mariajul părinților săi s-a terminat cu un divorț urât. A găsit alinare în studii religioase în urma cărora și-a petrecut 3 luni într-un kibbutz în Israel. Acolo a devenit fascinată de istoria țării și de

limba ebraică. A hotărât să rămână în Israel. La 18 ani s-a îndrăgostit de un Sabra, un evreu născut în Israel, pe nume Ofer Ben-Tov. Acesta lucra pentru Aman ca analist. La o lună după ce s-au cunoscut, cei doi s-au căsătorit.

Printre invitații la nuntă se numărau și câțiva membri sus-pusi ai serviciilor de spionaj israelian, inclusiv unul de la Meluckha, departamentul de recrutare al Mossad-ului. În timpul petrecerii, acesta a întrebat-o pe Cheryl lucruri la care orice mireasă s-ar fi așteptat. Urma să mai muncească? Vroia imediat copii? Prinsă în vârtoarea petrecerii, Cheryl a spus că singurul său plan era să găsească o cale de a face ceva pentru țara sa, care îi dăduse atâtea, numind Israelul, „familie”. La o lună după ce s-a întors din luna de miere, tânăra soție a primit un telefon de la nuntaș: acesta i-a spus că s-a gândit la ce discutaseră și că ar fi ceva prin care ar putea fi de folos.

Au stabilit să se întâlnească într-o cafenea în centrul Tel Aviv-ului. Bărbatul a uimit-o prin exactitatea cu care îi înșira notele pe care le avusese în școală, povestea familiei ei, cum își cunoscuse soțul. Probabil simțindu-se furioasă pentru că i se încălcaseră intimitatea,

aceasta i-a spus că toate informațiile se găseau în dosarul de la Aman al soțului său.

Recrutorul știa că uneori relația dintre el și potențialul recrut putea fi problematică; această muncă fusese comparată cu aceea a unui vrăcic care iniția un novice într-o sectă secretă care-și avea semnele, incantațiile și ritualurile specifice. După ce îi povestea lui Cheryl pentru cine iucra, bărbatul i-a spus că Mossad-ul caută în permanență oameni care vroiau să-și servească țara. La nuntă comparase Israelul cu o familie. Ei bine, exact așa era Mossad-ul. O dată ce erai acceptat, deveniai parte integrantă a familiei și erai protejat și iubit, în schimb, trebuia să servești familia așa cum ți se cerea. Era interesată?

Cheryl era interesată, l s-a spus că trebuie să treacă niște teste preliminare, în următoarele trei luni a dat mai multe probe scrise și orale în diferite ascunzători din Tel Aviv. Înaltul său IQ - de fiecare dată acumula câte 140 de puncte - trecutul său american, cultura generală și sociabilitatea au făcut din ea un recrut peste medie.

l s-a spus că era gata pentru instruire.

Însă înainte de a începe mai avu o discuție cu recrutorul său. l s-a spus că era pe cale să intre într-o lume ale cărei experiențe nu le putea împărtăși cu nimeni, nici măcar cu soțul său. Într-un asemenea mediu va fi tentată să se încreadă în oameni, însă nu va trebui să se încreadă decât în colegii săi. Va fi învățată să înșele, să folosească metode care încalcă însuși simțul decenței și al onoarei; va trebui să accepte noi modalități de abordare a problemelor. Unele acțiuni pe care va trebui să le facă i se vor părea

neplăcute, va trebui să le considere în permanență ca făcând parte din misiunea cu care era însărcinată.

Recrutorul se aplecă peste masa în camera unde avea loc interviul și îi spuse că încă mai avea timp să se răzgândească. Nu aveau să existe învinuiri; nu avea să simtă gustul eșecului.

Cheryl spuse că e de acord.

În următorii doi ani a pătruns din ce în ce mai mult într-o lume care până atunci făcuse parte din modul ei preferat de a petrece timpul, și anume mersul la film. Învăță cum să scoată un pistol în timp ce stătea pe scaun, cum să memoreze cât mai multe nume care se succed cu repeziciune pe un ecran, învăță să-și ascundă Beretta în pantaloni, la brâu, și cum să facă o gaură abia observabilă în fustă sau

rochie pentru a ajunge mai ușor la pistol.

Din când în când, unii recruți părăseau centrul de antrenament; astfel de plecări nu erau niciodată comentate. Cheryl a fost trimisă în misiune de pregătire - să intre într-o cameră de hotel deja ocupată, să fure documente dintr-un birou. Metodele pe care le folosea erau analizate ore întregi de instructorii săi. Era trezită în zori și trimisă la alt exercițiu: să agate un turist într-un club, iar o dată ajunși în fața hotelului să găsească o scuză și să-l lase baltă. Fiecare mișcare îi era observată de instructori.

I s-au pus întrebări exacte despre experiențele sale sexuale. Câți parteneri avusese înainte de soțul său? S-ar culca cu un străin dacă misiunea i-ar cere-o? Cheryl a răspuns sincer: soțul său fusese primul bărbat din viața sa; s-ar culca cu un bărbat dacă ar fi absolut sigură că succesul misiunii ar depinde de asta. Ar fi vorba numai de sex, nu de dragoste, învățase cum să se folosească de sex pentru a forța, seduce și domina. Deveni deosebit de pricepută la asta.

A învățat cum să ucidă descărcându-și întreg încărcătorul într-o țintă. A învățat despre sectele islamice și cum să pună la punct un mishlashim, o cutie poștală clandestină. Și-a petrecut o zi întreagă lucrând la un plutitor - o bucată de microfilm lipită în interiorul unui plic. Într-o altă zi învăță cum să se deghizeze băgându-și vată în obraji pentru a-și schimba înfățișarea și a părea mai grasă. A învățat cum să fure mașini, să se prefacă beată, și cum să flirteze cu bărbații.

Într-o zi a fost chemată în biroul directorului centrului de antrenament. Acesta a privit-o de jos în sus, de parcă ar fi examinat-o, verificând fiecare detaliu dintr-o listă pe care o avea în minte, în cele din urmă îi spuse că a trecut proba.

Lui Cheryl Ben-Tov i s-a dat titlul de bat leveyha, și lucra acum în departamentul Kaisrut al Mossad-ului, departament care asigura legătura cu ambasadele israeliene. Rolul său era de a face pe prietena sau chiar „soția” agenților katsa activi. A lucrat în mai multe orașe europene, dându-se drept cetățean american. Nu s-a culcat cu nici unul dintre „iubiții” sau „soții” ei.

Admoni a anunțat-o personal despre importanța ultimei misiuni: acum că Vanunu fusese localizat,

era de datoria ei să-si folosească farmecele și să-l ademenească pe Vanunu afară din Marea Britanie.

De data aceasta avea să se dea drept o turistă americană care călătorea prin Europa în urma unui divorț dureros. Ca să dea mai multă credibilitate povestii, avea să folosească detalii din separarea propriilor părinți, povestea se încheia cu o „soră” care locuia la Roma. Acolo trebuia să-l ducă pe Vanunu.

Marti, 23 septembrie 1986, Cheryl Ben-Tov s-a alăturat unei echipe de nouă agenți katsa aflați deja la Londra. Aceștia erau comandați de directorul de operațiuni al Mossad-ului, Beni Zeevi, un bărbat sever cu dinții pătați, de fumător înrăit.

Agenții katsa stăteau la hoteluri aflate între Oxford Street și Ștrand. Doi dintre ei erau cazați la Regent Palace. Cheryl Ben-Tov era înregistrată sub numele de Cindy Johnson, la Ștrand Palace, camera 320. Zeevi își luase o cameră la Mountbatten, lângă cea ocupată de Vanunu, 105.

Acesta a fost probabil printre primii care și-au dat seama de schimbările comportamentale ale specialistului. Vanunu dădea din ce în ce mai multe semne de anxietate. Londra era un mediu ostil pentru cineva crescut într-un orașel ca Beersheba. Și, în ciuda eforturilor depuse de companionii săi, era singur și doritor de o companie feminină, de o femeie cu care să se culce. Psihologii Mossad-ului prevăzuseră această posibilitate.

Miercuri, 24 septembrie, Vanunu a insistat să iasă la plimbare neînsoțit de supraveghetorii săi de la Sunday Times. Totuși, un reporter l-a urmărit de la distanță până în Leicester Square. Acolo l-a văzut pe Vanunu legând o conversație cu o femeie. Ziarul urma să o descrie ca pe „o femeie la vreo 20 de ani, în jur de 1,65, grăsuță, vopsită blond, cu buze groase, care purta o pălărie maro, un costum de tweed cu pantalon de aceeași culoare, care avea tocuri și era probabil evreică”.

După o vreme s-au despărțit, întors la hotel, Vanunu i-a confirmat supraveghetorului că întâlnise „o americană pe nume Cindy”. Spuse că intenționa s-o revadă. Reporterii erau îngrijorați. Unul dintre ei spuse că apariția lui Cindy în Leicester Square putea fi

mai mult decât o simplă coincidență. Vanunu le respinse temerile. Ce-i spuse Cindy părea să fi fost de ajuns pentru ca bărbatul să vrea să petreacă mai mult timp cu ea - și nu la Londra, ci în apartamentul „sorei” sale de la Roma.

Beni Zeevi și alți patru agenți katsa erau printre pasagerii zborului cu care Cheryl și Vanunu au plecat spre Roma. Cei doi au luat un taxi care i-a dus la un apartament dintr-un vechi cartier al orașului.

Înăuntru așteptau trei agenți katsa. Acești au sărit pe Vanunu și i-au injectat o substanță paralizantă. Târziu în acea noapte, sosi o ambulanță, iar Vanunu fu scos din clădire pe o targă. Aparent îngrijorați, agenții katsa spuseră vecinilor că o rudă se îmbolnăvise. Cheryl se urcă în ambulanța care plecă imediat.

Ambulanța ieși din Roma și se îndreptă spre coastă. Într-un punct prestabilit aștepta o barcă cu motor în care I-au transferat pe Vanunu. În larg, ambarcațiunea se opri în dreptul unui vas ancorat. Vanunu fu urcat la bord. Beni Zeevi și Cheryl au călătorit cu el. Trei zile mai târziu, la miezul nopții, vaporul ajunse în portul Haifa.

Mordechai avea să dea curând ochii cu interogatorii pricepuți ai lui Nahum Admoni. Era preludiul unui proces rapid și al unei sentințe pe viață, la izolare. Cheryl Ben-Tov dispăru în lumea ei secretă.

Timp de 11 ani, Mordechai Vanunu fu ținut la izolare într-o celulă în care Israelul intenționa să-l păstreze pe veci. Condițiile erau jalnice: mâncare proastă și o oră de exerciții pe zi, iar restul timpului și-l petrecea în rugăciune sau citind. Cedând în cele din urmă presiunilor internaționale, guvernul israelian fu de acord în martie 1998, ca Vanunu să poată beneficia de condiții mai puțin stricte. Totuși, acesta a rămas un deținut care stârnea interesul celor de la Amnesty International, iar Sunday Times reamintește cititorilor săi de cazul său. Vanunu nu a primit nici un ban pentru știrea de senzație furnizată ziarului, în 1998 acesta fu în sfârșit scos de la izolare însă, în ciuda numeroaselor apeluri din partea avocaților săi, nu prea sunt șanse de a fi eliberat.

Zece ani mai târziu, acum și mai grasuță, cu părul nearanjat care îi zbura în briza din Florida, Cheryl era din nou în Orlando, aparent în vacanță la Walt Disney World, cu cele două fiice ale sale.

Întrebată în aprilie 1997 de către Sunday Times, aceasta nu a negat rolul pe care l-a avut în răpire. Singura temere era că publicitatea ar putea „dăuna poziției” sale în Statele Unite.

Ari Ben-Menashe sfârși mai puțin bine. A văzut mulți oameni buni venind și plecând, victime ale manipulărilor constante din interiorul serviciilor secrete israeliene. Însă n-a crezut niciodată că îi va veni și lui rândul.

În 1989 fu arestat la New York și acuzat de conspirație în tentativa de a vinde avioane C-130 Iranului.

În timpul primei înfățișări, guvernul israelian declară că „nu auzise” de Ben-Menashe. Acesta aduse un dosar cu referințe de la superiorii săi din serviciile secrete israeliene. Guvernul israelian declară că aceștia erau străini. Ben-Menashe dovedi că nu erau. Guvernul israelian spuse apoi că Ben-Menashe era un „translator de mână a doua” angajat al serviciilor secrete. Ben-Menashe spuse că vânzarea aeronavei fusese autorizată de guvernul S.U.A. și cel al Israelului. A vorbit despre „valoarea de sute de milioane de dolari a autorizării afacerilor cu arme către Iran”.

Cei de la Tel Aviv au fost uimiți încă o dată. Rafi Eitan și David Kimche au fost interogați pentru a se afla cât de multe informații deținea Menashe și cât de importante erau acestea. Răspunsurile nu au fost deloc liniștitoare. Rafi Eitan spuse că Ben-Menashe era în măsură să arunce în aer rețeaua S.U.A./Israel de trafic a armelor pentru Iran, a cărei tentacule se întinseseră peste tot: până în America Centrală și de Sud, în Londra, Australia, Africa și în inima Europei.

În așteptarea procesului, Ben-Menashe a fost vizitat la Centrul de Corecție din New York de avocații guvernului israelian. Aceștia i-au propus un târg: să pledeze vinovat în schimbul unei sume substanțiale de bani care avea să-i asigure o viață îndestulată o dată ce ieșea din închisoare. Ben-Menashe s-a hotărât să spună adevărul. Și începu să povestească totul pânăcând brusc, în noiembrie 1990, un juriu federal l-a achitat de toate acuzațiile.

Câțiva dintre foștii săi colegi din cadrul serviciilor secrete erau de părere că Ben-Menashe a avut noroc să scape; spuneau că în încercările sale de a-și căpăta libertatea atacase pe oricine i-o punea în pericol. Kimche vorbi în numele multora când a spus mai târziu că „tot ce vroiam era să dispară din fața noastră. Era pornit să ne distrugă, să-și distrugă țara și propria siguranță. Omul era, și încă mai este, un pericol”.

Însă Israelul nu pusese la socoteală răzbunarea lui Ben-Menashe. Acesta a scris o carte, *Foloasele Războiului*, care spera să aibă același efect pe care l-a avut Woodward și Bernstein asupra afacerii Watergate care a dus la demisia președintelui Nixon. Intenția lui Ben-Menashe

era clară: „Să îndrept greșelile anilor '80 și să ajut la îndepărtarea de la putere a celor vinovați”.

La Tel Aviv au avut loc ședințe urgente. S-a vorbit despre cumpărarea manuscrisului și distrugerea acestuia. S-a amintit că Ben-Menashe refuzase deja o sumă importantă de bani - care se părea că ajungea la un milion de dolari - pentru a-i închide gura; era puțin probabil să-și fi schimbat părerea. Decizia a fost ca fiecare sayan implicat în New York în vreo editură, să facă tot posibilul să împiedice publicarea cărții. Succesul pe care l-a avut e discutabil; manuscrisul a fost trimis mai multor edituri de primă mână înainte de a fi publicat de Sheridan Square Press, o editură mică din New York.

Ben-Menashe avea să-și descrie cartea drept:

Povestea unui guvern văzută de un intrigant, în care o mână de oameni ai câtorva servicii secrete au hotărât politica guvernelor lor, au întreprins nenumărate operațiuni fără știrea publicului, au abuzat de încrederea politică și publică, au mințit, au manipulat media și au dezamăgit publicul. Nu

în cele din urmă, se vrea a fi o poveste de război - un război condus nu de generali, ci de oameni așezați confortabil în birourile dotate cu aer condiționat, persoane indiferente la suferința umană.

Mulți au văzut cartea ca pe un act revoltător de compensație al autorului; alții au văzut-o ca pe o variantă exagerată a ceea ce se întâmplase, avându-l pe Ari Ben-Menashe în centru.

La Londra, așa cum mai făcuse și în alte rânduri, Robert Maxwell se ascundea în spatele legii, amenințând cu judecata pe cine ar fi îndrăznit să reia informații făcute de Ben-Menashe la adresa lui. Nici un editor englez nu era gata să-l înfrunte pe magnat, nici un ziar nu era gata să-și folosească ta lentul de investigator și să dovedească afirmațiile lui Ben-Menashe.

Ca și Ben-Menashe, Robert Maxwell crezuse cândva și era încă convins că este invincibil, dintr-un singur motiv. Devenise hoț pentru Mossad. Cu cât fura mai mult cu atât credea că este indispensabil pentru serviciu.

Lui Maxwell îi plăcea să spună de fiecare dată când venea în Israel, așa cum o făcuse și Ben-Menashe, că și el știe unde sunt îngropate cadavrele. Era o afirmație care nu avea să treacă neremarcată de Mossad.

CAPITOLUL 10

O legătură periculoasă

Robert Maxwell care concedia cândva un reporter pentru furt, atenta pe ascuns la fondurile de pensii ale angajaților săi pentru a sponsoriza Mossad-ul. Sumele mari sustrase dovedeau însăși cruzimea și dorința crescândă a Mossad-ului de a risca.

Maxwell retrăsese personal banii printr-o serie de manevre financiare care, ani mai târziu aveau să-i uimească pe agenții fiscali prin duplicitatea de care dăduse dovadă. Maxwell dăduse escrocheriei o nouă dimensiune, transferând câteva sute de mii de dolari o dată, într-un cont special deținut de Mossad la banca Israelului din Tel Aviv. Uneori fondurile erau spălate printr-un cont pe care ambasada Israelului la Londra îl avea la banca Barclays. Printre băncile pe care Maxwell le folosea fără ca acestea să bănuiască ceva se număra și Credit Suisse din Geneva, bancă unde Ben-Menashe a transferat 450 de milioane de dolari din profitul ORA, cu ajutorul lui Maxwell. Uneori, fondurile de pensii furate făceau înconjurul lumii, ajungând la Chemical Bank din New York, First National Bank din Australia, și bănci din Hong Kong și Tokyo. Numai Robert Maxwell știa în orice moment exact unde se aflau banii, și că aceștia erau furați. Ce a înrăutățit situația a fost că acesta cerea destul de des ziarelor sale să atace cazurile de delapidare. Victor Ostrovsky, un evreu de origine canadiană care fusese agent Mossad între 1984 și 1986, a fost primul care a descoperit ce se întâmplă:

„Mossad-ul își finanța multe operațiuni din Europa cu banii furați din fondul de pensii al ziarelor lui Maxwell. Israelienii au pus mâna pe bani aproape imediat ce Maxwell cumpără Mirror Newspaper Group

cu bani împrumutați de la Mossad și sfătuit de experți în domeniu. Sinistru era că oricine lucra în organizația sa de știri și călătorea în Orientul Mijlociu, era automat suspectat că lucrează pentru Israel ceea ce-l putea costa viața”¹.

În vizitele sale în Israel, Maxwell era tratat ca un șef de stat; era invitat de onoare nelipsit de la seratele guvernamentale și era de fiecare dată cazat la cele mai bune hoteluri, însă Mossad-ul avusese grijă și-și luase măsuri în caz că „sponsorul” ar fi devenit zgârcit. Aflând că Maxwell avea un apetit sexual considerabil și că din cauza mărimii, era adeptul sexului oral, Mossad-ularanța ca în timpul vizitelor magnatului în Israel, acesta să fie servit de unul dintre bordelurile pe care serviciul le păstra pentru cazurile de șantaj. Curând, Mossad-ul adună o grămadă

de casete video care îl surprindeau pe Maxwell în situații compromițătoare. Apartamentul în care locuise fusese dotat cu o cameră video ascunsă.

Afirmațiile lui Ostrovsky ieșiră la iveală în două cărți care încă mai iritau întreaga comunitate a serviciilor secrete israeliene. Prin minciună și Reversul fățarniciei au dezvăluit secretele perioadei în care acesta a fost în rândurile Mossad-ului. În ele a descris metodele operaționale, a numit numeroși ofițeri activi și poate i-a compromis pe unii dintre aceștia într-o expunere clasică semnată de un denigrator care credea că fusese concediat pe nedrept din Mossad.

în mod ironic, guvernul israelian a ignorat sfatul lui Maxwell de a nu spune nimic despre afirmațiile lui Ostrovsky. În timpul unei întâlniri la Tel Aviv cu primul ministru Yitzhak Shamir, magnatul aminti ce s-a întâmplat când guvernul Thatcher a încercat să împiedice publicarea cărții unui fost ofițer MI5, Peter Wright. Spycatcher conținea detalii stânjenitoare despre serviciul secret britanic. Persistând în încercarea de a opri publicarea cărții, guvernul britanic a fost în cele din urmă dat în judecată în Australia, loc de baștină al editorului lui Wright. Spycatcher a devenit best-seller iar Marea Britanie s-a făcut de râs.

De aceeași soartă au avut parte și guvernul israelian. Împins de vechii și actualii membri Mossad - Meir Amit și Isser Harel au fost cei mai înverșunați în încercarea lor de a face ceva împotriva lui Ostrovsky - Shamir ordonă procurorului general să acționeze pe calea justiției și să împiedice debutul scriitoricesc al fostului agent katsa.

De asemenea, cazul alimenta anti-americanismul virulent al lui Shamir care i se trăgea din ferma convingere că Statele Unite își aveau partea de vină pentru Holocaust. Se zvonea că acesta era de părere că președintele Roosevelt ar fi trebuit să facă o „înțelegere” - unul dintre cuvintele preferate ale lui Shamir - cu Hitler pentru înlocuirea Marii Britanii, pe atunci forța dominantă în Orientul Mijlociu, cu cel de al III-lea Reich. La rândul său Hitler i-ar fi lăsat pe evrei să meargă în Palestina, iar Holocaustul nu s-ar fi produs niciodată.

Oricât de fără de noimă părea ideea, aceasta aproape că a transformat sentimentele lui Shamir față de Statele Unite în ură. El autorizase personal, „ca semn de bună-voință” (o altă expresie preferată de-a lui Shamir), trimiterea la ruși a celor cinci sute de pagini de documente furate de Jonathan Pollard. Shamir credea că astfel relațiile Israelului cu Moscova se vor îmbunătăți. Documentele cuprindeau informații recente deținute de americani despre apărarea aeriană a rușilor, precum și raportul anual al CIA despre întreaga capacitate a rușilor de a porni război, într-un dosar se găseau fotografii făcute prin satelit, stenograme ale convorbirilor interceptate, informații obținute prin radar și rapoarte ale agenților CIA în Uniunea Sovietică. Când Nahum Admoni îi spusese lui Shamir că informațiile vor înlesni cu siguranță serviciile de spionaj rusești să descopere cine îi spionează, se pare că acesta ar fi ridicat din umeri.

Când s-au întâlnit să vadă ce era de făcut cu Ostrovsky, Shamir îi spusese lui Robert Maxwell ce le spusese și altora: ar face orice să reducă influența americanilor în lume, și era convins că cei de la Washington îl încurajaseră pe Ostrovsky să-și publice cartea, în semn de răzbunare.

Shamir îi ceru lui Maxwell să-și mobilizeze puternicele sale resurse din media pentru a distruge credibilitatea lui Ostrovsky. Maxwell a subliniat că înainte să-l angajeze, Mossad-ul i-a verificat cu siguranță trecutul.

Cu toate acestea, Ostrovsky deveni obiectul unei campanii defăimătoare în presa scrisă a lui Maxwell, inclusiv în ziarul de scandal Maariv de la Tel Aviv, care fusese de asemenea cumpărat de Maxwell. A fost catalogat drept fantezist, mincinos și, spre deosebire de Maxwell, dușman al Israelului.

După ce citiră cu atenție cărțile lui Ostrovsky, membrii cu funcții importante în serviciile secrete israeliene știau care dintre informații erau adevărate.

Tribunalul de la Tel Aviv a refuzat să accepte motivul invocat de guvernul israelian, cum că securitatea națională a Israelului era pusă în pericol de afirmațiile lui Ostrovsky. Cartea a devenit un best-seller.

Deși a fost primul care a dezvăluit public legătura lui Robert Maxwell cu Mossad-ul, Ostrovsky nu relatase nici pe departe toată povestea. Ca multe altele, aceasta își avea rădăcinile în activitățile vechiului și apreciatului prieten al lui Shamir, Rafi Eitan.

Cei doi se știau de prin 1950, când ambii activau în Mossad, și erau animați de aceeași dorință de luptă pentru a obține Israelului un loc în lume.

Treizeci de ani mai târziu, în 1986, Shamir fu acela care l-a susținut pe Rafi Eitan când acesta înfrunta criticile dure adresate la finalul afacerii Pollard, când fu catalogat drept lider „al unui grup de ofițeri de securitate trădători, care acționau fără autorizație”.

Minciuna era o încercare disperată a guvernului israelian de a se distanța de un episod de pe urma căruia propriile servicii secrete, precum și cele ale Uniunii Sovietice și Africii de Sud beneficiaseră enorm. Datorită evreilor, ambele țări primiseră informații prețioase despre activitățile de spionaj ale Statelor Unite.

Totuși, o dată cu aflarea rolului său în scandalul Arme-pentru-Iran, activitatea profesională a lui Rafi Eitan a fost grav afectată. Deși rănit și furios că proprii colegi îl transformaseră în țap ispășitor, vechiul spion nu dezvălui nimic public; cât despre prietenii săi de încredere care stătuseră cândva la el în sufragerie și îl ascultaseră povestind despre capturarea lui Adolf Eichmann, avea pentru aceștia o nouă poveste: despre faptul că Israelul era acum pe cont propriu.

Din ce în ce mai puțină lume suna la ușa lui Rafi Eitan de pe Strada Shay sau venea să-i admire ultimele creații făcute din deșeuri metalice. Petrecea ore în șir singur în fața cuptorului, mânuind aparatul de sudură, nemaigândindu-se la cum fusese tratat,

ci făcându-și planuri cum să „reintre în joc”, dar și cum să câștige ceva „bani adevărați”. Decizia de a-și servi în continuare țara în ciuda dezonoarei care se abătuse asupra lui, conținea o doză de simplitate: „Patriotismul nu mai este un cuvânt la modă. Eu sunt un patriot. Cred în țara mea. Indiferent dacă-i bine sau nu, am să înfrunt pe oricine o amenință pe ea sau pe cetățenii săi”.

Astfel luă ființă un plan pe care începuse să-l conceapă încă de când era implicat în afacerea Irangate. Ca multe alte planuri ale lui Rafi Eitan acesta îi solicita deosebitul talent de a exploata ideea originală a altcuiva. Urma să fie un plan datorită căruia avea să fie recunoscut nu numai pentru capturarea lui Adolf Eichmann, dar și ca asociatul apropiat al lui Robert Maxwell.

În 1967, expertul în comunicații, William Hamilton, se întorcea în Statele Unite din Vietnam, unde pusese la punct o rețea de posturi electronice de ascultare pentru a monitoriza Vietcongul, în timp ce armata sa înainta în junglă. Lui Hamilton i se oferă un post la Agenția Națională de Securitate (NSA). Prima sarcină fu crearea unui dicționar vietnamez-englez computerizat, care se dovedea a fi o unealtă extrem de folositoare pentru traducerea mesajelor vietcong și interogarea prizonierilor.

Era o vreme în care revoluția comunicațiilor electronice - tehnologia prin satelit și microcircuitele - schimba modul în care erau adunate informațiile: codarea și redarea vizuală mai rapide și mai de calitate erau transmise din ce în ce mai rapid prin Internet. Computerele au devenit mai mici și mai performante; senzorii din ce în ce mai sofisticati puteau distinge sute de conversații; analiza spectrului fotografic alegea din milioane de puncte numai pe cele care prezentau interes; microcip-urile au făcut posibilă ascultarea unei șoapte de la sute de metri distanță; datorită lentilelor cu infraroșu puteai vedea noaptea.

Resursele acestei noi societăți au contribuit la creșterea operativității spionajului, adunarea și corelarea informațiilor la o scară care depășea imaginația oferind o unealtă puternică în căutarea unui tipar și al

unui modus operandi în acțiunile teroriste. S-a început lucrul la un sistem pe calculator. Sistem de Eliminare prin Compararea Analizelor Faciale (FACES) care avea să revoluționeze sistemul de identificare a unei persoane din poze. Bazat pe 49 de caracteristici, fiecare clasificată pe o scară de la 1 la 4, FACES putea răspunde la 15 milioane de întrebări

cu da sau nu, într-o secundă. Computere legate în rețea efectuau căutări simultane care duceau la un număr impresionant de decizii: 40 de milioane de decizii binare pe

secundă. Computerele începură să devină mai mici dar să aibă o memorie care echivala cu o carte de 500 de pagini.

Hamilton care încă mai lucra la NSA miză pe această piață permanent înfloritoare; avea să inventeze un soft care să interfereze cu bazele de date ale altor computere. Aplicarea acestuia în lumea spionajului însemna că proprietarul programului putea să pună restricții asupra majorității altor sisteme fără ca utilizatorul să-si dea seama. Patriot fiind, Hamilton se gândi că primul client al sistemului său trebuie să fie S.U.A.

Așa cum NASA a dat națiunii un avans incontestabil în tehnologia spațială, la fel și William Hamilton era convins că va face același lucru pentru serviciile secrete ale Statelor Unite. Inventatorul lucra 16 ore pe zi, șapte zile din șapte. Ciudat și retras, era cercetătorul ideal; NSA era plină de asemenea oameni.

Trei ani mai târziu, Hamilton era pe cale să creeze supremul aparat de supraveghere - un program capabil să înregistreze mișcările unui număr nelimitat de persoane din orice colț al lumii. Amenințarea adresată de Reagan teroriștilor, „Poți să fugi dar nu să te ascunzi”, era pe cale de a se materializa.

Hamilton demisiona de la NSA și își cumpără mica companie cu numele de Inslaw. Scopul declarat al companiei era acela de a supra-verifica acțiunile judecătorești și să descopere dacă existau legături între părți, martori și familiile acestora, chiar și avocați - oricine era implicat sau avea să fie implicat în proces. Hamilton numi programul Promis. Până în 1981, îl dezvoltă în așa măsură încât putu obține copyright- ul pentru soft și transformă astfel Inslaw într-o companie mică și profitabilă. Viitorul promitea.

NSA l-a acuzat că folosisse dotările de cercetare ale agenției pentru a-si crea programul. Hamilton a negat vehement afirmația, dar s-a angajat să împrumute programul Promis Departamentului de justiție cu o singură condiție: de fiecare dată când era folosit, Inslaw trebuia să primească o anumită sumă de bani. Propunerea era cât se poate de cinstită; Justiția, ca orice alt departament guvernamental, avea sute

de colaboratori care îi aduceau servicii. Fără știrea lui Hamilton, Departamentul de Justiție a trimis o copie a programului la NSA pentru evaluare".

//

Motivul exact pentru care acționa astfel nu s-a aflat. Hamilton dovedise deja departamentului ce putea face programul său: să supravegheze electronic viața oamenilor, așa cum nu se mai făcuse până atunci. Pentru Departamentul Justiției și mâna sa dreaptă, FBI-ul, Promis era o unealtă puternică în lupta împotriva spălărilor de bani mafiote și a altor activități criminale. De asemenea, tot peste noapte, putea

revoluționa lupta DEA împotriva traficantilor de droguri columbieni. Pentru CIA, Promis putea deveni o armă la fel de eficientă ca un satelit spion. Posibilitățile păreau infinite.

Între timp, unul dintre personajele obișnuite ale lumii afacerilor necinstite auzise de Promis. Earl Brian fusese secretar de stat pentru sănătate în California pe vremea când Reagan era guvernator, în special pentru că Brian știa farsi, Reagan îl încurajase săîntocmească un plan Medicare pentru guvernul iranian. Era una din acele idei nerealizabile care îi plăceau atât de mult președintelui american: o versiunea a planului Medicare ar fi arătat Iranului partea

pozitivă a Americii și în același timp ar fi îmbunătățit imaginea Statelor Unite în zonă. Într-o propoziție memorabilă, guvernatorul îi spuse lui Brian: „Dacă «Medicare» merge în California, atunci poate funcționa oriunde”.

În timpul vizitelor sale în Teheran, Brian intră în vizorul lui Rafi Eitan care era unul dintre cei care mânuiau schimbul de arme-pentru-prizonieri. Acesta îl invită pe Brian în Israel. Cei doi s-au împrietenit imediat. Brian era captivat de povestirile gazdei despre răpirea lui Adolf Eichmann; Rafi Eitan era la fel de fascinat de stilul de viațăcalifornian.

Rafi Eitan își dădu în curând seama că nu avea cum să-si lărgască sfera de influență în Iran și era de părere că ideea lui Reagan cu aplicarea programului Medicare în Iran era „cea mai trăsnetă chestie pe care o auzisem în ultima vreme”. De-a lungul anilor, cei doi au păstrat legătura; Rafi Eitan i-a trimis lui Brian chiar și o vedere din Apollo, Pennsylvania, unde verifica uzina Numec. Mesajul suna astfel: „E bine să fii aici”. Brian îl ținu la curent cu programul Promis. În 1990, Brian sosi la Tel Aviv. Era extenuat de atâta drum; paloarea din obraji i se trăgea de la nervii pe care și-i făcuse când află că Departamentul de Justiție folosea o versiune a programului Promis ca să depisteze spălările de bani și alte activități criminale. Instinctele lui Rafi Eitan îi spuneau că vechiul său prieten nici că putea sosi într-un moment mai bun. Un nou conflict izbucnise între Mossad și alți membri ai serviciilor secrete israeliene. Motivul era o nouă revoltă arăbească, Intifada. Promis se putea dovedi o armăeficace în contabilizarea acțiunilor sale. Revoluția se întinse cu o repeziciune uluitoare, uimind pe evrei și făcându-i să fiarbă pe palestinienii de pe malul vestic și pe cei din Fâșia Caza. Cu cât armata israeliană aresta, împușca, bătea și alunga oamenii din casele lor, cu atât Intifada se răspândea mai mult. Nimănui nu-i venea să creadă când un tânăr arab trecu cu un planor pe deasupra graniței extrem de bine păzite a Israelului cu Libanul, aterizând în tufișurile din apropierea orașelului Kiryat Shmona. În câteva minute, tânărul omorî șase soldați israelieni înarmați până în dinți și răni încă alți șapte,

până să fie la rândul său împușcat. Incidentul fu considerat de palestinieni ca o izbândă; în cadrul serviciilor secrete israeliene, acesta era un motiv în plus ca să-si scoată ochii unii altora. Shin Bet dădea vina pe Aman; ambii învinuiau Mossad-ul pentru că nu avertizase Libanul, însă lucrurile nu s-au oprit aici. Sase teroriști periculoși evadară dintr-o închisoare de maximă securitate din Gaza. Mossad-ul dădu vina pe Shin Bet. Agenția spuse că planul de evadare fusese pus la punct în afara graniței - ceea ce făcea ca Mossad-ul să cadă vinovat. Aproape în fiecare zi, soldați și civili evrei erau împușcați pe străzile din Ierusalim, Tel Aviv și Haifa. Disperat să-și redobândească autoritatea, ministrul apărării, Yitzhak Rabin, anunță implementarea unei politici de „forță, vigoare și violență”, însă aceasta nu avu cine știe ce efect. Îngrijorată de conflictul din ce în ce mai înverșunat dintre servicii, comunitatea spionajului israelian căzu de acord asupra unui consens politic pentru a face față masivei rezistențe arabe, de o anvergură nemaivăzută de la Războiul de Independență. Picătura care umplu paharul au fost criticele americanilor cu privire la metodele brutale adoptate de soldații israelieni. Pentru prima dată, posturile de televiziune americane, de obicei de partea Israelului, începură să difuzeze imagini care, din cauza violenței semănau cu ce se întâmplase în Piața Tiananmen din Beijing. Doi soldați israelieni fură surprinși zdrobind fără milă brațul unui tânăr palestinian cu o piatră; o patrulă IDF era filmată în timp ce bătea o palestiniancă însărcinată; la Hebron copiii erau bătuți, pentru că aruncaseră cu pietre, cu paturile puștilor.

În cele din urmă Intifada formă Conducerea Națională Unită a Revoluționarilor. Fiecare comunitate arabă primi instrucțiuni despre cum să însceneze greve, să închidă magazinele, să boicoteze marfa evreiască și să nu recunoască administrația civilă. Era o reminiscență a rezistenței din ultimele zile de ocupație germană în Franța celui de-al doilea război mondial.

Vrând cu orice chip să readucă Mossad-ul în fruntea serviciilor secrete israeliene, Nahum Admoni trecu la acțiune. Pe 14 februarie 1988, o echipă kidon a fost trimisă în portul Limassol din Cipru. Acolo amplasară o bombă puternică sub un Volkswagen Golf. Mașina aparținea unuia dintre

liderii Intifada, Muhammad Tamimi. Împreună cu acesta erau și doi ofițeri OEP. Se întâlniseră cu oficiali libanezi care le dăduseră un milion de dolari ca să continue sponsorizarea organizației Intifada. Toți cei trei bărbați muriseră într-o explozie de proporții care zgudui întregul port.

A doua zi, Mossad-ul lovi din nou - plasând o bombă în calea vasului Soi Phayne, o navă de călători pe care OEP tocmai o achiziționase pentru un exercițiu de relații publice. Cu ziariști din întreaga lume la bord, nava ar fi mers la Haifa ca o amintire

dureroasă a „dreptului de a se întoarce” al palestinienilor în țara lor de baștină și a unei amintiri și mai dureroase a bărcilor evreiești, descrise în Exod, care, cu 40 de ani mai devreme, înfruntaseră marina britanică pentru a-i aduce pe supraviețuitorii Holocaustului în Israel, și ei având „dreptul de a se întoarce”. Soi Phayne fu distrusă.

Operațiunile nu au redus cu nimic încăpățânarea arabilor, în orice clipă, gherilele se dovedeau capabile să-i păcălească pe israelieni, care nu răspundeau decât cu din ce în ce mai multă violență, întreaga lume văzu cum Israelul nu numai că reuși să oprească Intifada, dar pierdu și războiul de propagandă. Comentatorii politici spuseră că asistau la conflictul în variantă modernă dintre David și Coliat, cu IDF-ul în rolul uriașului filistin.

Yasser Arafat se folosi de Intifadă pentru a relua controlul asupra poporului său vitregit. Peste tot în lume, apărea furios la televizor sau la radio, și susținea că ceea ce se întâmpla era rezultatul planului evreilor de a fura pământul arăbesc. Arafat plecă în Kuweit unde ceru ajutorul Hamas-ului, grupare teroristă susținută de Iran. A doua zi era în Liban, la o întâlnire cu liderii Jihad-ului islamic. Arafat înfăptuia ceea ce cu puțin timp în urmă ar fi părut imposibil - unirea arabilor indiferent de naționalitate, pentru o cauză comună. Toți aceștia îl numeau „Domnul Palestina” sau „Președintele”.

Mossad-ul era în continuare uimit de strategiile aplicate de Arafat în drumurile sale de la o capitală arabă la alta. Serviciul știa foarte puțin sau chiar nimic despre unde avea să se ducă sau pe cine urma să atragă de partea sa.

Rafi Eitan îi povesti acestea și multe altele gazdei sale, Earl Brian. În schimb, Brian îi descrise cum funcționează Promis. După părerea sa, mai era de lucru pentru a face programul să lucreze la capacitate maximă. Rafi Eitan realizează că Promis ar fi putut astfel să aibă impact asupra Intifadei. Pentru început, sistemul putea pătrunde în computerele celor 17 ofițeri OEP răspândiți în lume, aflând astfel unde se duce Arafat și ce pune la cale. Rafi Eitan amână astfel adunarea de resturi metalice pentru sculpturile sale și se concentra asupra a ceea ce Promis putea oferi.

De exemplu, nu ar fi fost nevoie să contezi numai pe capacitatea umană pentru a înțelege cum funcționează mintea unui terorist. Cu Promis se putea ști exact unde și când avea să lovească. Promis putea înregistra fiecare mișcare a teroristului.

Dacă ar fi pus mâna pe un asemenea dispozitiv, ar fi devenit cu siguranță una din figurile de referință ale serviciilor secrete israeliene. Însă rănilor provocate de colegi nu se vindecaseră încă. Îl dăduseră afară, iar acum nu-i plăteau decât o pensie amărâtă, înaintea în vârstă; obligația sa majoră era să ia pe care o neglijase mult timp din cauza serviciului. Cu Promis ar fi putut să repare totul; folosit cum trebuie, programul l-

ar fi făcut bogat. Totuși, oricât de inteligent era, Rafi Eitan nu era un geniu al informaticii; ajunsese doar la performanța de a da drumul la modem, însă datorită anilor petrecuți la LAKAM, avea acum acces la toți experții de care avea nevoie.

Când Earl Brian se întoarse în Statele Unite, Rafi Eitan alcătui o mică echipă de foști programatori LAKAM. Aceștia desfăcură discul promis iar apoi îi reasamblară componentele, adăugând câteva elemente în plus. În felul acesta nimeni nu mai putea pretinde posesia asupra produsului finit. Rafi Eitan se hotărî să păstreze originalul pentru că fusese „o bună idee de marketing pentru a explica ce reprezintă produsul”.

Agenți care nu trebuiau să știe decât să apese pe butoane, puteau avea acces la informații și concluzii mult mai de înțeles decât ar fi putut ei să țină minte. Programul putea intra în memoria unui laptop și putea alege dintr-o infinitate de alternative pe cea mai potrivită. Aceasta ar fi eliminat necesitatea gândirii deductive, pentru că existau prea multe materii corecte dar irelevante de luat în

considerare, iar judecata umană nu mai ajungea. Promis putea fi programat să elimine etapele de prisos ale anchetei și să stocheze și coreleze informații într-un număr și cu o viteză mult superioară omului.

Însă înainte de a-l putea vinde, după cum spunea Ben-Menashe, Rafi Eitan trebuia să-i adauge un element. Ben-Menashe susținea că a jucat un rol important în introducerea unei „cheițe”, un cip încorporat, de care cumpărătorul să nu știe nimic, și care-i permitea lui Rafi Eitan să știe ce informații erau căutate.

Ben-Menashe știa pe cineva care era în stare să creeze o cheiță care să nu poată fi detectată de cele mai performante scannere. Bărbatul în cauză avea o companie mică de cercetare și dezvoltare în California de Nord. El și Ben-Menashe fuseseră colegi de școală și, pentru 5.000 de dolari, căzu de acord să creeze mini-cip-ul. Era, după cum recunoscuse Ben-Menashe, un preț destul de mic. Următorul pas era testarea sistemului.

Iordania fu aleasă ca țintă, nu numai pentru că se învecina cu Israelul, dar și pentru că devenise un paradis pentru liderii organizației Intifada. Din desert aceștia comandau mafia arăbească de pe Malul Vestic și Gaza să lanseze alte atacuri în Israel. După câte o atrocitate, teroriștii OEP treceau granița în Iordania, de multe ori cu acordul tacit al armatei iordaniene.

Astfel, cu mult timp înainte de Intifadă, Iordania devenise un teren de încercare unde Mossad-ul își dezvoltă dispozitivele electronice. Prin 1970, specialiștii Mossad

intrară în computerul pe care IBM îl vânduse serviciului militar de spionaj al țării. Informația obținută a venit în completarea celor furnizate de un agent katsa sub acoperire pe

care Rafi Eitan îl plasase în palatul Regelui Hussein. Promis putea face mult mai multe.

Să-l vândă direct Iordaniei era imposibil pentru că legăturile firești de afaceri dintre cele două țări nu aveau să se stabilească decât după câțiva ani mai târziu, în schimb, compania lui Earl Brian făcu târgul. Când experții companiei instalară programul în cartierul general al armatei din Amman aceștia descoperiră că iordanienii aveau un sistem francezesc de depistare a liderilor OEP. Fără ca nimeni să bănuiască ceva, Promis fu conectat la sistem. La Tel Aviv, Rafi Eitan obținu în curând rezultate, când c/ie/faî arătă pe care dintre liderii OEP îi urmărea Iordania.

Următorul pas era să pregătească piața de desfacere pentru Promis. Yasser Arafat fu ales ca exemplu ideal. Președintele OEP era renumit prin preocuparea pentru securitate; acesta își schimba în permanență planurile, nu dormea două nopți la rând în același pat, schimba meniul în ultimul moment.

De fiecare dată când Arafat călătorea, detaliile deplasării erau înregistrate într-un computer special OEP. Însă Promis putea intra în baza lui de date și să afle ce nume fals sau ce pașaport folosea. Promis putea obține facturile telefonice și numerele formate. Apoi le compara pe acestea cu celelalte apeluri făcute de la aceste numere, în felul acesta puteai afla cu cine vorbea Arafat la telefon.

În timpul călătoriilor, președintele informa autoritățile locale de prezența sa, iar măsurile de securitate necesare erau luate. Promis putea afla detaliile intrând în computerele poliției. Oriunde ar fi mers, Arafat nu se putea ascunde de Promis.

Rafi Eitan își dădu seama că nici Earl Brian și nici compania sa nu aveau resursele necesare ca să lanseze Promis pe piața internațională. Pentru asta era nevoie de cineva cu contacte internaționale grozave, energie debordantă și talent de negustor. Rafi Eitan cunoștea o singură persoană care întrunea toate calitățile necesare: Robert Maxwell.

Maxwell nu se lăsă mult rugat și, în felul său entuziast când era vorba de o afacere de pe urma căreia putea câștiga ceva, spuse că avea o companie prin care putea vinde programul. Degem

Compu-ters Limited își avea sediul la Tel Aviv și mai ajutase Mossad-ul și în alte dați. Maxwell le permise agenților Mossad care se dădeau drept angajați Degem, să folosească sediul companiei din America de Sud. Acum Maxwell văzu o șansă nu

numai de a câștiga o sumă frumoasă din vânzarea programului, dar și o ocazie de a se impune în cadrul Mossad-ului și în cele din urmă, în Israel.

În timpul vizitelor sale în Israel, Maxwell începu să se comporte îngrijorător. Acesta îi spuse lui Admoni că ar trebui să angajeze telepați care să citească gândurile dușmanilor Mossad-ului. Începu să sugereze ținte care trebuiau eliminate. Vroia să întâlnească agenți kidoni și să le inspecteze terenurile de antrenament. Toate aceste propuneri au fost refuzate categoric însăpoliticos de directorul Mossad-ului. Însă în interiorul serviciului, angajații începuseră deja să-și pună întrebări despre Maxwell. Oare purtarea lui era doar cea a unui megaloman care se dădea important? Sau avea să urmeze ceva mai grav? Putea să vină ziua când, în ciuda a tot ce făcuse pentru Israel, Robert Maxwell să-și piardă mințile de tot, și să facă probleme?

Un lucru era cert: Maxwell era un excelent vânzător pentru Promis -sau, în ce privea Mossad-ul, pentru eficiența sistemului. Serviciul a fost primul care a obținut programul, iar acesta se dovedi a fi o unealtă prețioasă în campania împotriva Intifadei. Mulți dintre liderii grupării părăsiseră Iordania pentru a se ascunde în Europa, după ce câțiva dintre aceștia fură asinați în Iordania de agenți kidon.

Un succes remarcabil s-a înregistrat când un comandant Intifada, care se mutase la Roma, sună în Beirut la un număr care figura deja în baza de date Mossad ca cel al unui cunoscut genist. Cel care sunase vroia să-l întâlnească pe genist la Atena. Mossad-ul se folosi de Promis pentru a verifica toate agențiile de voiaj din Roma și Beirut pentru a afla ce aranjamente făcuseră cei doi. La Beirut se află în plus că genistul anunțase firmele locale de servicii să nu-i mai livreze la domiciliu. O altă investigație cu ajutorul programului în computerele OEP locale demonstra că genistul își schimbase

curșa în ultimul moment. Dar tot nu a scăpat. A fost ucis de explozia unui automobil capcană în drum spre Aeroportul Beirut. Ceva mai târziu la Roma, comandantul Intifada era călcat de mașină.

Între timp Mossad-ul află cu ajutorul lui Promis informațiile clasificate ale unor servicii secrete, în Guatemala a descoperit legături strânse dintre forțele locale de securitate și traficanții de droguri, precum și piețele de desfacere ale acestora în Statele Unite. Mossad-ul transmise informațiile la-DEA și FBI.

În Africa de Sud, un agent katsa al ambasadei israeliene depista cu ajutorul lui Promis organizația revoluționară a țării și legăturile acesteia cu grupuri din Orientul Mijlociu. La Washington, specialiștii Mossad din cadrul ambasadei israeliene ascultară cu ajutorul lui Promis convorbirile guvernului american cu alte misiuni diplomatice. La fel se întâmpla la Londra și în alte capitale europene. Sistemul continuă să furnizeze

informații prețioase pentru Mossad. Până în 1989, se încasară peste 500 de milioane de dolari din vânzarea programului Promis în Marea Britanie, Coreea de Sud și Canada. Cifra ar fi fost chiar și mai mare dacă CIA nu și-ar fi vândut serviciilor secrete versiunea proprie, în Anglia, Promis a fost folosit de MI5, în Irlanda de Nord pentru prinderea teroriștilor și monitorizarea mișcărilor liderilor politici precum Cerry Adams.

Maxwell reuși să vândă sistemul și serviciului secret polonez, UB. în schimb, după cum spunea Ben-Menashe, polonezii au dat voie Mossad-ului să fure un MIG- 29 rusesc. Operațiunea le-a amintit tuturor de furtul MIG-ului din Irak. Un general polonez care conducea sediul UB din Gdansk, în schimbul a un milion de dolari plătiți într-un cont Citybank la New York, a aranjat ca aeronava să fie înregistrată ca nefuncțională, dar avionul fusese recent primit de la fabrica rusească. Aparatul de zbor a fost dezmembrat, iar părțile componente-ambalate în containere pe care era scris „Utilaje agricole” - au fost expediate la Tel Aviv. Aici avionul a fost reasamblat și testat de aviația israeliană, permițându-le piloților săi să folosească MIG-29 împreună cu Siria.

Moscova nu descoperi furtul decât câteva săptămâni mai târziu, cu ocazia unui

inventar al navelor de zbor furnizate țărilor semnatare ale Pactului de la Varșovia. Rusii protestară vehement împotriva Israelului-amenințând chiar să oprească exodul evreilor din Uniunea Sovietică. Pentru că între timp aviația descoperise toate secretele MIG-ului, guvernul israelian își ceru scuze pentru „excesul de zel interpretat greșit al

ofițerilor care nu lucrau oficial”, și înapoie urgent avionul. La acea dată, generalul UB fugise deja în America unde își primi banii. Cei de la Washington fură de acord să-i dea o nouă identitate iar în schimb, USAF putea inspecta în voie MIG-ul. La puțin timp după aceasta, Maxwell plecă la Moscova. Oficial se afla acolo pentru un interviu cu Mihail Gorbaciov. în realitate venise pentru a vinde KGB-ului programul Promis. Cu ajutorul cheitei, Israelul puse rîna pe secretele militare ale Rusiei, Mossad-ul devenind astfel unul dintre cele mai bine informate servicii secrete cu privire la intențiile rușilor. De la Moscova, Maxwell plăcă la Tel Aviv. Aici fu primit ca de obicei, ca un conducător scutit de toate formalitățile aeroportului, și întâmpinat de un trimis al Ministerului Afacerilor Externe. Maxwell se purta cu acesta așa cum făcea cu toți angajații săi, insistând să-i care bagajele și să stea lângă șofer. Când întrebă unde-i escorta de motociclisti și i se răspunse că aceasta nu era disponibilă, Maxwell își amenință însoțitorul că-l sună pe primul ministru ca să-l concedieze. La fiecare stop, Maxwell se răstema la neputinciosul oficial, și continua cu criticile și nemulțumirile până ajunse în apartamentul de la hotel. Acolo îl aștepta prostituata sa preferată. A trimis-o de acolo în fugă; erau chestiuni mai importante de rezolvat și nu avea timp să-si satisfacă nevoile sexuale. La Londra, imperiul mediatic al lui Maxwell se

confrunța cu mari probleme financiare. Dacă nu primeau urgent fonduri substanțiale, risca să înceteze activitatea, însă, dacă la Londra găsisse până în momentul respectiv mereu capital, acum lucrurile stăteau cu totul altfel. Finanțiștii aroganți care îl cunoscuseră pe Maxwell, își dădeau seama că în spatele siguranței de sine și a agresivității afișate se ascundea un bărbat care își pierdea flerul pentru afaceri care îl salvaseră altădată. Pe atunci se enerva și amenința la cea mai mică schimbare. Bancherii își stăpâneau mânia și cedau în fața lui. Însă nu mai aveau să facă la fel. La Bank of England și alte instituții financiare din oraș, se zvonea că Maxwell nu mai era o investiție sigură. Informațiile se bazau în mare parte pe rapoartele din Israel conform cărora Maxwell era pistonat de primii săi investitori evrei să le înapoieze banii cu care achiziționase Mirror Group. Termenul limită al datoriilor trecuse de mult, iar cererile israelienilor deveniseră din ce în ce mai insistente, încercând să le închidă gura, Maxwell le promise dobânzi mai mari dacă mai așteptau. Evreii nu erau mulțumiți: își vroiau banii imediat. Acesta era motivul pentru care Maxwell venise la Tel Aviv: spera să-i convingă să-i mai acorde o amânare. Semnele nu erau încurajatoare» în timpul zborului primise mai multe telefoane de la investitorii nervoși care amenințau să aducă problema în discuție în fața oficialilor din Londra.

Maxwell mai avea un motiv de îngrijorare. Furase niște sume foarte mari de la ORA pe care trebuia să le ascundă în bănci din Blocul Sovietic. Folosise banii pentru a revitaliza Mirror Group. Maxwell furase deja ce putuse din fondul de pensii al propriilor angajați, iar banii de la ORA nu aveau cum să- i ajungă mult timp.

Si, o dată furtul descoperit în Israel, trebuia să înfrunte niște oameni total opuși investitorilor, printre aceștia numărându-se și Rafi Eitan. Maxwell știa destul despre fostul agent Mossad, ca să-și dea seama că nu avea cum să fie o experiență prea plăcută.

În apartamentul de la hotel, Maxwell începu să-și facă planuri. Partea sa din vânzarea programului Promis nu-i ajungea pentru a pune capăt crizei. Nici câștigurile de la Maariv, ziarul de scandal israelian făcut după modelul ziarului de succes, Daily Mirror, nu-i folosea la nimic. Avea totuși o singură posibilitate, întreprinderea Cytex Corporation din Tel Aviv, producătoare de echipamente de imprimare de înaltă fidelitate, care îi aparținea. Dacă vindea repede Cytex, cu banii obținuți ar fi rezolvat cât de cât situația.

Maxwell îl chemă de urgență pe directorul executiv al Cytex, fiul primului ministru Yitzhak Shamir. Directorul avea vesti proaste: nici nu se putea pune problema unei vânzări rapide. Cytex se confrunța cu o concurență din ce în ce mai mare. Nu era momentul potrivit pentru o scoatere pe piață. Pe deasupra, vânzarea ar fi atras după sine disponibilizarea unor specialiști, într-un moment în care

Israelul avea mari probleme cu șomajul.

Răspunsul îi provocă lui Maxwell o ieșire nervoasă, căci își văzuse planul de scăpare nerealizabil. Din punct de vedere tactic, făcuse o greșeală atacându-l pe fiul primului ministru, care îi spusese tatălui său că Maxwell avea grave probleme financiare. Primul ministru, la curent cu legăturile magnatului cu Mossad-ul, îl informă pe Nahum Admoni. Acesta convocă o ședință a șefilor de departamente, pentru a trata ceea ce devenise o problemă. În cele din urmă au fost propuse mai multe variante.

Mossad-ul îl putea ruga pe primul ministru să se folosească de influența pe care o avea asupra investitorilor israelieni și să-i facă pe aceștia, nu numai să mai aștepte puțin banii, dar și să-și mobilizeze resursele și să-l salveze pe Maxwell. Ideea fu respinsă deoarece Maxwell reușise să-l supere pe Shamir cu atitudinea sa egoistă. Cu toți știau că Shamir avea un puternic instinct de conservare și că acum vroia să nu mai aibă de-a face cu Maxwell.

O altă variantă era ca Mossad-ul să contacteze sayanim-ii sus-pusi din Londra și să-i preseze să ajute Mossad-ul. În același timp, ziariștii britanici de partea serviciului secret, puteau fi încurajați să scrie articole favorabile la adresa magnatului aflat la ananghie.

Din nou sugestiile au fost respinse. Conform rapoartelor pe care Admoni le primise de la Londra, mulți sayanimi așteptau cu nerăbdare sfârșitul lui Maxwell, iar puținii ziariști din afara Mirror Group își doreau să scrie articole favorabile despre un magnat care ani de zile amenințase media.

Opțiunea finală era ca Mossad-ul să rupă legătura cu Maxwell. Era și aici un risc: imprevizibil cum era, Maxwell își putea folosi ziarele ca să atace Mossad-ul. Iar din cauza liberului acces pe care îl avusese, urmările puteau fi grave.

Pe această notă tristă, s-a ajuns la concluzia că Admoni trebuia să-l vadă pe Maxwell și să-i reamintească datoria pe care o avea față de Mossad și Israel, în acea seară, doi bărbați luă cina în apartamentul lui Maxwell. Ce s-a întâmplat acolo avea să rămână secret, însă câteva ore mai târziu Maxwell părăsi Tel Aviv-ul la bordul avionului său particular. Avea să fie pentru ultima dată când era văzut viu în Israel.

Întors la Londra, Maxwell părea că reușise să-și păstreze grupul de ziare, în ciuda a tot ce se întâmplase. Era comparat cu un diavol tasma-nian care mergea din ședință în ședință să ceară suport financiar. Din când în când, dădea telefoane la sediul Mossad și cerea cu Admoni, de fiecare dată anunțând-o pe secretara directorului general că la

telefon era „micul ceh”. Primise porecla când fusese recrutat. Ce vorbeau cei doi avea să rămână secret. Însă un indiciu avea să vină din partea fostului agent katsa, Victor Ostrovsky. Acesta credea că Maxwell

vroia să se răzbune; că imensa sumă de bani pe care o furase din fondul de pensii de la Minor trebuia să-i fie înapoiată, în același timp, Maxwell vroia ca Mossad-ul să facă lobby pentru ca Mordechai Vanunu să fie eliberat și dat pe mâna sa. Maxwell vroia să plece împreună cu specialistul la Londra, unde urma să-l intervieveze personal pentru Daily Minor. Articolul avea să fie „actul de ispășire a vinei” a lui Vanunu, scris în așa fel încât să arate compasiunea Israelului. Cu tupeul său caracteristic, Maxwell a adăugat că asta ar spori vinderea ziarului Mirror și că astfel multe uși care îi erau inaccesibile, i s-ar deschide în Londra.

Ostrovsky nu era singurul care credea că planul nerealizabil avea să convingă în sfârșit Mossad-ul că Robert Maxwell devenise un nebun imprevizibil.

Pe 30 septembrie 1991, o altă dovadă a comportamentului ciudat al lui Maxwell ieși la iveală când acesta îi telefona lui Admoni. De data aceasta amenințarea din vocea lui Maxwell era clară. Afacerile iarăși nu-i mai mergeau, și, pe deasupra, dacă altădată era apărât de avocați bine plătiți și de citațiile cu care amenința pe toată lumea, acum era investigat în Parlament și în media britanică. Maxwell spuse apoi

că dacă Mossad-ul nu-i înapoiază cât de curând banii furati din fondul de pensii, nu mai putea fi sigur că era în stare să țină secretul despre întâlnirea lui Admoni cu Vladimir Kryuchkov, fostul director KGB. Kryuchkov era în momentul de față într-o închisoare din Moscova în așteptarea procesului, implicat fiind într-o lovitură de stat prin care se încercase înlăturarea lui Mihail Corbaciiov. Un element cheie al loviturii era întâlnirea dintre Kryuchkov și Maxwell pe iahtul acestuia din urmă, în Marea Adriatică, la puțin timp înainte ca lovitura să fie dată.

Mossad-ul promisese că Israelul își va folosi influența asupra Statelor Unite și a altor țări europene importante pentru a reorganiza diplomatic noul regim de la Moscova, în schimb, Kryuchkov avea să aibă grijă ca evreii ruși să fie trimiși în Israel. Discuția nu a dus la nici un rezultat, însă dacă s-ar fi auzit că avusese loc, Israelul risca să-și piardă credibilitatea față de actualul regim sovietic și față de S.U.A. Acesta a fost momentul - avea să scrie Victor Ostrovsky mai târziu - „când câțiva militanți de dreapta aveau să hotărască la sediul Mossad că era timpul să termine cu Maxwell”. Dacă Ostrovsky a spus adevărul - afirmație pe care Israelul nu a negat - o niciodată oficial - atunci era de neconceput ca un grup să acționeze fără acord înalt sau chiar cu acordul tacit al primului ministru al Israelului, Yitzhak Shamir, omul care își avusese și el cândva rolul în asasinarea dușmanilor Mossad-

ului. Problema Mossad-ului deveni si mai urgentă o dată cu publicarea cărții unui fost reporter de investigații american Seymour M. Hersh, *The Samson Option: Israel, America and the Bomb*, care trata problema Israelului ca putere nucleară. Știrea publicării cărții luă Mossad-ul prin surprindere, si mai multe exemplare au fost de urgență trimise la Tel Aviv. Cum era o lucrare bine documentată, cel mai bine era să nu fie atacată în nici un fel; își învățaseră lecția când îl confruntaseră pe editorul lui Ostrovsky (cel care o editase și pe aceasta), însă mai era o problemă: Hersh aflase de relațiile lui Maxwell cu Mossad-ul. Aceste legături implicau în majoritate abordarea poveștii lui Vanunu de către Mirror Group si legătura dintre Nick Davies, ORA, si Ari Ben-Menashe. Așa cum era si ușor de intuit, Maxwell se ascundea acum în spatele unei armate de avocați, atacându-i pe Hersh și pe editorii săi londonezi, însă, pentru prima dată, își găsisse nașul. Hersh, câștigător al premiului Pulitzer, refuza să se dea bătut, în Parlament se puneau întrebări din ce în ce mai directe despre legăturile lui Maxwell cu Mossad-ul. Bănuieli mai vechi ieșiră din nou la suprafață. Membrii parlamentului vroiau să știe despre operațiunile Mossad în Marea Britanie. Așa cum spunea Victor Ostrovsky, lui Maxwell începuse să i se cam înfunde.

Ostrovsky avea să afirme că planul, pregătit cu grijă de Mossad, de a-l ucide pe Maxwell, putea avea sorti de izbândă dacă reușeau să-l convingă să vină într-un loc unde Mossad-ul putea lovi. Planul semăna extrem de mult cu intriga care-i adusese moartea lui Mehdi Ben-Barka la Paris.

La 29 octombrie 1991, Maxwell primi un telefon de la un agent katsa din ambasada Israelului la Madrid. Maxwell era rugat să vină a doua zi în Spania si, după spusele lui Ostrovsky, „cel care îi telefona îl asigura că totul se va aranja așa că nu avea de ce să intre în panică”. Maxwell trebuia să ajungă în Gibraltar si să urce la bordul iahtului său, *Lady Ghislaine*, și să comande echipajului să pornească spre Insulele Canare „unde avea să aștepte instrucțiunile”.

Robert Maxwell fu de acord să facă întocmai.

La 30 octombrie, patru israelieni ajungeau în portul marocan Rabat. Spuseseră că erau turiști care veniseră să pescuiască în larg, și închinară un iaht cu motor. Plecară spre Insulele Canare.

Pe 31 octombrie, după ce Maxwell ajunse în portul Santa Cruz din Tenerife, cină singur la Hotelul Mency. După aceea, un bărbat se așeză la el la masă. Cine au fost și ce au vorbit cei doi avea să rămână o parte din misterul ultimelor zile ale lui Robert

Maxwell. La puțin timp după aceea, Maxwell se întoarse pe iaht si ceru să fie scos în larg. În următoarele 36 de ore, *Lady Ghislaine* naviga fără oprire printre insule,

mergând cu diferite viteze. Maxwell îi spuse căpitanului că nu se poate hotărî unde să acosteze. Echipajul nu-și amintea ca Maxwell să fi fost vreodată mai nehotărât.

În articolul declarat drept exclusivitate mondială și intitulat „Cum și de ce a fost asasinat Robert Maxwell”, revista britanică Business Age a afirmat că o echipă de șoc formată din doi bărbați trecură noaptea dintr-un iaht cu motor într-o barcă, oprindu-se apoi în dreptul lui Lady Ghislaine. Urcând la bord, aceștia îl găsiră pe Maxwell pe dune. Bărbații îl imobilizară înainte ca acesta să strige după ajutor. Apoi, „unul dintre asasini îi injecta în gât prin vena jugulară o bulă de aer. În câteva momente Maxwell muri”.

Revista trăgea concluzia că trupul a fost aruncat apoi peste bord și că asasinii s-au întors în iahtul lor. Maxwell nu a fost găsit decât 16 ore mai târziu - destul timp pentru ca o gaură de ac să devină invizibilă de la atâta stat în apă, mai ales după ce pielea fusese mușcată de pești.

Mai exact, în noaptea dinspre 4 spre 5 noiembrie, problemele Mossad-ului cu Maxwell au fost lăsate să se odihnească în apele reci ale Atlanticului. Investigațiile ulterioare ale poliției și

autopsia făcută de spanioli au dus la întrebări fără răspuns. De ce numai doi din cei 11 membri ai echipajului erau treji? De obicei cinci făceau de pază noaptea. Cui trimisese Maxwell fax-uri în acea noapte? Unde au dispărut copiile? De ce i-a trebuit echipajului atât timp să-și dea seama că Maxwell nu mai era la bord? De ce au sunat alarma abia după 70 de minute? Nici până în ziua de azi nu s-au găsit răspunsuri convingătoare.

Autopsia a fost făcută de trei anatomopatologi spanioli. Aceștia au vrut ca organele vitale și țesuturile să fie trimise la Madrid pentru teste ulterioare, înainte să poată face asta, interveni familia lui Maxwell, care ceru îmbălsămarea corpului și trimiterea acestuia de îndată în Israel pentru înmormântare, în mod neobișnuit, autoritățile spaniole nu s-au opus.

Ce sau cine a convins familia să acționeze așa?

La 10 noiembrie 1991, Maxwell a fost înmormântat în Ierusalim pe Muntele Măslinilor, locul de veci al celor mai importanți eroi ai națiunii. Ceremonia avea toate ingredientele unei oficiale, la ea luând parte membri ai guvernului și liderii opoziției. Nu mai puțin de șase foști șefi activi ai serviciilor secrete israeliene erau de față când primul ministru Shamir spuse: „A făcut mai multe pentru Israel decât se poate spune astăzi”. Printre cei care asistau la ceremonie era și un bărbat îmbrăcat în egru și cu guler romano-catolic la gât, născut într-o familie libaneză creștină; arăta ca o stafie - abia dacă avea 1,50 m și

puțin peste 50 de kg. însă părintele Ibrahim nu era un preot oarecare. Lucra pentru Secretariatul de Stat al Vaticanului.

Prezența sa discretă la înmormântare nu se datora atât trecerii pe lumea cealaltă a lui Robert Maxwell, ci pentru a dovedi legăturile încă secrete dintre Sfântul Scaun și Israel. Era exemplul perfect al expresiei lui Meir Amit: cooperarea în spionaj nu are limite.

CAPITOLUL 11

Alianțe păgâne

Încă de la începuturi, toți prim-miniștrii israelieni fuseseră fascinați de conceptul de papă ca lider absolut ales pe viață, un lider nesupus controalelor judiciare și legislative de orice fel. Folosindu-se de o structură monarhică piramidală, suveranul pontif exercita o influență extraordinară în modelarea aspectelor economice, politice și ideologice nu numai ale lumii catolice, ci chiar ale lumii întregi.

David Ben-Gurion bodogănea cândva: „Nu e important de câte blindate dispune Papa dar uitați-vă numai, câți oameni îi sar în ajutor la nevoie”.

Pentru Mossad era captivant „delicatul” mister cu care opera Vaticanul. Era vorba de un mecanism bine definit, aplicat cu strictețe, și care acoperea toate activitățile Sfântului Scaun. Deseori treceau luni întregi până la aflarea implicării papale în diverse inițiative diplomatice; iar întreaga poveste era rareori dezvăluită întru totul. Toți șefii Mossad și-au pus problema săpenetreze acest zid al tăcerii. Dar toate încercări făcute atât de guvernul israelian cât și de Mossad, de a stabili relații de colaborare cu Vaticanul, au fost refuzate politicos dar ferm.

Realitatea era că în interiorul Secretariatului de Stat al Sfântului Scaun-echivalentul veșnicului Minister de Externe-exista o puternică facțiune anti-israeliană. Acești monseniori în sutane vorbeau în mod invariabil despre Zona de Vest și Fâșia Gaza ca despre „teritoriile ocupate”, iar despre înălțimile Colan, cum că ar fi fost „anexate” de la Siria. Serile, clericii plecau din micuțul lor stat-orăș către apartamentele arabilor bogați, situate în Roma, pe Via Condotti, sau mergeau la cocktail-uri în Piața Navona și ascultau fără interes povesti despre ștergerea Israelului de pe fața pământului.

Informațiile despre Israel ajunse la Papă, continuau să fie influențate de contactele dintre preoții săi diplomați și arabi. Escapadele lor la Roma erau urmate de reîntoarcerea

monseniorilor la etajul al treilea al Palatului Apostolic, sediul supraaglomerat, luminat artificial și prost aerisit al serviciului diplomatic papal. Cunoscut sub denumirea

de Secțiunea Afacerilor Extraordinaire, acest departament era responsabil de implementarea politicii externe practicate de Sfântul Scaun. Cele douăzeci de „birouri” se confruntau cu tot atâta hârțogăraie ca și orice alt Minister de Externe, ca o dovadă a faptului că interesele diplomatice ale Israelului erau veșnic în creștere.

Biroul afectat Orientului Mijlociu era găzduit în odăițele care dădeau în Curtea Sâmbat, o piațetă magnifică din inima marelui palat. Unul dintre primele documente de pe

birou prezentate noului pontif polonez descriau controversatul caz în care Ierusalimul ar fi avut statut internațional, ar fi fost patrulat de forțele armate ale Națiunilor Unite, iar răspunderea pentru creștinii orașului ar fi revenit Vaticanului. Vestea acestei propuneri a sosit la Vatican la începutul anului 1979, prin intermediul unei fotocopii a unui document înmănat de unul dintre monseniori unui creștin libanez cu reședința la Roma. Unul dintre membrii personalului acestuia era un sayan Mossad.

Perspectiva internaționalizării Ierusalimului l-a înfuriat pe prim-ministrul Menachem Begin, care i-a ordonat șefului Mossad, Yitzhak Hofi, să-și dubleze eforturile de stabilire a unei relații cu Vaticanul.

Amândoi știau ce se întâmplase ultima dată când Vaticanul încercase acest lucru, sub pretextul unei vizite de stat făcute de predecesorul lui Begin, renumitul Golda

Meir.

La sfârșitul anului 1972, Golda Meir primise în cele din urmă un răspuns din partea Papei Paul al VI-lea, prin care acesta anunța că era dispus să o primească într-o scurtă audiență privată, în decembrie al aceluiași an, la o ședință de guvern, ea le spusese membrilor cabinetului care se îndoiau de eficacitatea unei astfel de întrevederi, că era „fascinată de structuralismul marxist al papalității, în primul rând, dispune de o putere financiară nemaîntâlnită. Apoi, funcționează fără partide politice sau uniuni de schimb, întregul aparat este organizat pentru control. Curia romană îi controlează pe episcop!, episcopii îi contro-

lează pe clerici, clericii îi controlează pe laici. Cu multitudinea sa de secretariate, comisii și structuri, acesta este un sistem căruia spionajul și informațiile i se potrivesc mănăstă!”.

Data audienței papale fu fixată pentru dimineața de 15 ianuarie 1973; Golda Meir fu informată că pontiful îi acordă fix 35 de minute. Nu fusese stabilită o agendă pentru întâlnire, dar Golda Meir spera să-l poată convinge pe Papă să viziteze Israelul. Pretextul oficial ar fi fost celebrarea Messei pentru cei circa o sută de mii de arabi

creștini din țară. Dar ea mai știa și că prezența Suveranului Pontif ar da Ierusalimului un avânt uriaș pe scena internațională.

Din motive de securitate, întâlnirea nu a fost făcut public. La finalul participării sale la o conferință a internaționalilor socialiști de la Paris, Golda Meir avea să zboare la Roma, în cursa ei charter de la El Al. Jurnaliștii care o acompaniau aveau să afle abia la bordul navei, că ea merge la Vatican.

Zvi Zamir, șeful Mossad, zbura la Roma pentru a se lua toate măsurile de securitate ce se impuneau. Acest oraș era un loc prielnic pentru facțiuni teroriste atât din Orientul Mijlociu cât și din Europa. Roma devenise și un important post de ascultare pentru cea mai recentă preocupare a Mossad-ului, aceea de a-i localiza și ucide pe

autorii masacrului petrecut la Jocurile Olimpice de la Munchen.

Zamir îl instalase la Roma pe Mark Hessner, unul dintre cei mai capabili katsa pe care îi avea, pentru a testa numeroasa comunitate arabă din oraș. În Milano, alt centru al activității teroriste, șeful Mossad îl plasase pe Shai Kauly, alt katsa experimentat. După ce Zamir îi informă pe scurt pe amândoi cu privire la vizita ce avea să urmeze, aceștia îl însoțiră la Vatican.

Pe data de 10 ianuarie 1973, în vreme ce cei trei bărbați erau conduși cu mașina dinspre Roma spre Vatican, știau deja mai multe despre lunga relație a Sfântului Scaun cu serviciile secrete decât și-ar fi putut imagina gazdele lor.

În 1945, Biroul pentru Servicii Strategice (OSS) pe timp de război -predecesorul CIA - fusese întâmpinat la Vatican, după cum spunea James Jesus Angleton, șeful filialei romane a OSS, „cu brațele deschise”. Papa Pius al XII-lea și Curia sa l-au rugat pe Angleton să ajute cruciada anti-comunistă dusă de biserică, instalând la putere Partidul Italian

Creștin Democrat. Angleton, catolic practicant, se folosi de toate resursele sale importante pentru a mitui, șantaja și amenința pe votanți să-i susțină. Primii acces nelimitat la serviciul paralel de strângere de informații exercitat de Vatican în Italia; fiecare diacon și fiecare preot raportau toate activitățile comuniștilor italieni care aveau loc în parohiile lor. Când Vaticanul avu toate aceste informații, le înmâna lui Angleton, care le trimise la Washington.

Aici, informațiile fură folosite pentru a hrăni de-acuma bine împământenită teamă a Departamentului de Stat, că Uniunea Sovietică reprezenta o amenințare reală și de lungă durată la adresa Occidentului. Lui Angleton i se spuse să facă tot ce-i stătea în putere pentru a-i împiedica pe comuniștii italieni care în vremea războiului făcuseră parte din Rezistență, să preia puterea. Ca și Papa, Angleton era bântuit de

spectrul unei amenințări comuniste mondiale, care avea să dividă lumea în două sisteme - capitalist și socialist - ce nu aveau niciodată să coexiste pașnic. Stal însuși era de aceeași părere.

Papa era convins că italienii comuniști duceau o companie de distrugere a bisericii prin orice mijloace, întâlnirile regulate pe care Papa Pius le avea cu piosul Angleton, deveniră sesiuni unde fantoma Comunismului lua proporții din ce în ce mai mari. Papa îl conjură pe Angleton să transmită Statelor Unite că trebuie să ia toate măsurile pentru a distruge această amenințare. Pontiful, care era întruchiparea păcii pe pământ, deveni un susținător entuziast al politicii externe nord-americe care duse în cele din urmă la războiul rece.

Până în 1952, filiala de la Roma a precursorilor CIA era condusă de alt catolic fervent, William Colby - care avea să conducă activitățile CIA în Vietnam. Colby înființase o rețea puternică de informatori între Secretariatul de Stat și fiecare congregație și tribunal al Vaticanului. El îi folosi pentru a ajuta CIA să lupte împotriva spionajului și subversivismului sovietic la scară mondială. Preoții făceau rapoarte regulate către Vatican asupra a ceea ce se petrecea, în țări ca Filipine, unde comuniștii

încercau să își croiască drum prin ceea ce multă vreme fusese o națiune catolică devotată, CIA era capabilă să lanseze contraatacuri eficiente. Papa era de părere că violența era necesară și credea că, dacă Statele Unite nu prestau ceea ce el numea cândva „acțiuni triste dar necesare”, lumea avea să îndure decade întregi de suferințe.

În 1960, CIA mai avu o realizare epocală, când cardinalul milanez Montini - ce avea să devină trei ani mai târziu Papa Paul al VI-lea - dădu CIA numele preoților nord-americani despre care Vaticanul considera că au simpatii comuniste. Războiul rece era la apogeu; paranoia umbla liberă pe străzile Washington-ului. FBI-ul îi vâna pe preoți și mulți părăsiră țara, îndreptându-se spre America Centrală și de Sud. CIA beneficia de un fond substanțial, numit „bani de proiect”, de care se folosea pentru a face cadouri substanțiale instituțiilor catolice de caritate, școlilor și orfelinatelor, și pentru a plăti restaurarea clădirilor bisericesti ale Vaticanului. Vacanțe plătite integral erau oferite preoților și călugărițelor cunoscuți drept pro-americani. Cardinalii italieni și episcopii primeau lăzi cu șampanie și delicatese, într-o țară care încă nu-și revenise de pe urma foametei prin care trecuse în timpul celui de-al doilea război mondial. Șefii filialelor CIA erau priviți de Vatican ca fiind mai importanți decât ambasadorii S.U.A. în Italia.

Când Ioan al XXIII-lea fu ales suveran pontif în 1958, reuși să uluiască curia (serviciul civil al Vaticanului), declarând că Cruciada împotriva comunismului fusese un mare eșec. El le ordonă episcopilor italieni să devină „neutri din punct de vedere politic”. CIA

înnebunise când Papa Ioan ordonă ca accesul agenților CIA în Vatican să fie îngrădit. Panica Agenției spori când CIA află că Papa sădi sămânța unui Ostpolitik, și începu un dialog precaut cu Nikita Hrușciov, lider sovietic. După părerea șefului filialei CIA la Roma, „Vaticanul nu mai era în totalitate devotat sistemului american. Sfântul Scaun ne este ostil, iar de acum înainte, activitățile sale trebuie privite în această lumină”.

Analistii CIA la Washington pregătiră declarații exhaustive cu titluri grandioase ca „Legăturile dintre Vatican și comunism”. La sfârșitul primăverii lui 1963, biroul CIA de la Roma raportă că Sfântul Scaun urma să stabilească relații diplomatice complete cu Rusia. Directorul CIA, John McCone zbură la Roma și stabili aproape cu forța o întrevvedere cu Papa Ioan, spunând că venise în Italia la insistențele primului președinte american de religie catolică, John F. Kennedy. McCone îi spuse pontifului că Biserica „trebuia să oprească această alunecare

spre comunism. Este periculos și inacceptabil să ne tocmim cu Kremlinul. Comunismul este Calul Troian, după cum indică și alegerile naționale italiene. Comuniștii au reușit să demoleze multe dintre teoriile politice pe care partidele catolice le susțineau”.

Vreme de zece minute pline, McCone vorbi în stilul său direct, fără întrerupere, în cele din urmă, în camera de audiență a Palatului Apostolic se așternu tăcerea. Pentru un minut, bătrânul Papă îl studie pe tânărul și asceticul său vizitator. Apoi, vorbind liniștit, Papa îi explică lui McCone că Biserica pe care el o conduce avea o datorie urgentă: să pună capăt cruntei sărăcii și negării dreptului omului, să termine cu locuințele sărăcicioase și cu mahalalele, să pună capăt rasismului și opresiunii politice. Și că avea să discute cu oricine avea să-l ajute să facă asta, inclusiv cu sovieticii. Unica modalitate de a te opune provocării comunismului era să i te opui cu un argument documentat”.

McCone, nemaiputându-și stăpâni furia răbufni: „N-am venit aici să facem dezbateri. Spuse apoi că CIA avea dovezi multiple că, în vreme ce Papa continuă deschiderea față de Moscova, comunismul îi persecută pe preoții din Blocul Sovietic, Asia și America de Sud: Papa Ioan realizează că acesta era un motiv în plus pentru a încerca să aibă o relație mai bună cu sovieticii, înfrânt, McCone se reîntoarce la Washington convins că Papa Ioan „era mai aplecat către comunism decât oricare dintre predecesorii săi”.

Moartea deloc surprinzătoare a Papei - suferise de un cancer galopant - fu întâmpinată cu ușurare de către McCone și președintele Kennedy.

Când Montini de la Milano deveni Paul al VI-lea la finalul anului 1963, Washington-ul se relaxa. Două zile după ungerea sa, Papa îl primi pe Kennedy în audiență privată. Afară, McCone se plimba

prin grădinile Vaticanului ca un proprietar revenit acasă după o absență îndelungată.

Lungul pontificat al lui Paul fu umbrit pe plan profesional de declinul sănătății sale și pe plan internațional, de Războiul din Vietnam. Ajunse la concluzia că hotărârea luată de președintele Lyndon în 1966 era greșită din punct de vedere moral și că Sfântul Scaun ar fi trebuit să primească rolul de pacificator. La trei luni după ce Richard Nixon se instala în Biroul Oval, făcu un drum la Roma pentru a-l întâlni pe Papă. Președintele îi spuse acestuia că propusese sporirea implicării americane în Vietnam, încă o dată, CIA ieși din grațiile Vaticanului.

Toate astea Zvi Zamir le aflase de la katsa-ul său din Washington. Acum, în această dimineață strălucitoare și însorită de 10 ianuarie 1973, în vreme ce el împreună cu doi colegi erau conduși cu mașina către Vatican pentru a face verificările aranjamentelor de securitate în vederea vizitei lui Golda Meir, Zamir spera că Mossad-ul va înlocui CIA în flirtul de lungă durată dintre Vatican și lumea spionajului.

În exteriorul Palatului Apostolic îi aștepta șeful securității de la Vatican, un bărbat înalt, cu fața ciupită de vărsat, îmbrăcat într-un costum bleumarin, uniforma Vigili-lor-serviciul de securitate al Vaticanului, în câteva ore îi duse într-un tur al micului oraș-stat, verificând posibile ascunzători pentru potențiali teroriști arabi înarmați, dornici să o asasineze pe Golda Meir. Fără ca șeful securității de la Vatican să știe, și Zvi Zamir căuta locuri unde Mossad-ul ar fi putut să-și plaseze tehnica de ascultare o dată ce ar fi stabilit o relație de colaborare cu Sfântul Scaun. Zamir zbură înapoi la Tel Aviv satisfăcut de felul în care orașul-stat se prezenta din punct de vedere al securității. Mai mult chiar, el credea că se produsese o schimbare în bine a atitudinii Sfântului Scaun față de Israel.

Încă dinainte ca Zamir să aterizeze în Israel, Septembrie Negru pusese mâna pe detalii despre vizita Goldei Meir, mai mult ca sigur cu concursul vreunui preot pro-arab din Secretariatul de Stat. Pentru liderul grupării, Aii Hassan Salameh, deși căutat de Mossad pentru punerea la cale a atrocităților de la Munchen, vizita Goldei Meir era o ocazie pe care nu o putea ignora, începu să planuiască un atac cu rachete asupra avionului acesteia, în momentul aterizării pe aeroportul Leonardo da Vinci din Roma.

Spera că nu o va ucide numai pe ea, dar și pe miniștrii cheie din guvern care o vor însoți și pe veteranii Mossad ce aveau de asemenea să se afle la bord. La vremea când Israelul își va fi revenit în urma acestor lovituri, spera Salameh, el și oamenii lui vor fi la adăpost în ascunzătoarea pentru care duceau tratative cu rusii.

Din 1968, când generația născută după cel de-al doilea război mondial își începu propriul său război cu societatea, Brigăzile Roșii ale Italiei, Facțiunea Armata Roșie a Germaniei, Armata de Eliberare

populară a Turciei, ETA bască și Organizația pentru Eliberarea Palestinei - Kremlinul le recunoscuse acestora importanța avută în procesul de distrugere a imperialismului și a Israelului.

Teroriștii arabi atinseseră coarda sensibilă a KGB-ului: erau mult mai îndrăzneți și mai plini de succes decât majoritatea celorlalte grupări. Și se confruntau cu un dușman mult mai puternic, Mossad, un serviciu pe KGB-ul îl detesta și îl admira în același timp pentru lipsa sa de scrupule. KGB-ul aranja ca anumiți activiști arabi să beneficieze de pregătire la Universitatea Patrice Lumumba, din Moscova. Aceștia nu au fost numai îndoctrinați politic, dar au fost instruiți și asupra ultimelor tehnici de asasinare și de selectare teroristă a țintelor, ale KGB-ului. La Patrice Lumumba, Salameh puse cap la cap ultimele retușuri ale masacrului de la Munchen. După atacul criminal, membrii supraviețuitorii ai grupării cerură Rusiei găzduire. Dar sovieticii avură rețineri: valul de furie pe care atacul de la Munchen îl generase era așa de puternic încât nici măcar Kremlinului nu i-ar fi convenit să se afle că îi adăpostește pe criminali, li spuseră lui Salameh că cererea de azil pentru el și oamenii săi era încă în dezbatere.

Cu toate acestea, rușii nu au făcut nimic pentru a ajuta la prinderea grupării Septembrie Negru - și

în mod cert nu dădură la iveală faptul că gruparea avea un arsenal de dispozitive rusești ascunse în Iugoslavia. Cu aceste dispozitive urma să fie doborât avionul Goldei Meir.

Planul, ca toate cele create de Salameh, era îndrăzneț și simplu. Proiectilele aveau să fie încărcate pe un vas la Dubrovnik și duse peste Marea Adriatică la Bari, pe coasta de Est a Italiei. De acolo, aveau să fie transportate cu mașina la Roma, cu puțin timp înainte de sosirea avionului Goldei Meir. Salameh nu uitase lecțiile pe care i le predase instructorul său KGB-ist de la Patrice Lumumba. Una dintre ele era: Distrage-i atenția dușmanului tău. Salameh avea nevoie să deturneze atenția Mossad-ului în afara Romei, în perioada premergătoare atacului.

Pe 28 decembrie 1972, o unitate a organizației Septembrie Negru a atacat ambasada israeliană de la Bangkok. Drapelul OEP a fost arborat deasupra clădirii și șase israelieni au fost luați ostatici. Curând, cinci sute de membri ai poliției și armatei thailandeze au înconjurat clădirea.

Teroriștii prelinseră ca Israelul să elibereze treizeci și șase de deținuți OEP, altfel ostaticii aveau să fie uciși.

în Tel Aviv, un scenariu familiar era în curs de desfășurare. Cabinetul se întâlnea într-oședință de urgență. Aveau loc obișnuitele discuții despre rezistența sau cedarea în fața acestei cereri. Se făcu apel la amintirea lui Entebbe. Puteau relua acest gen de operațiune? Rămase la latitudinea lui Zvi Zamir să spună că nu. Drumul până la Bangkok ar fi necesitat suport logistic pe care un astfel de traseu ostil nu-l pune la dispoziție. Și, spre deosebire de Aeroportul Entebbe, o țintă izolată și solitară, ambasada Israelului se afla în centrul unui Bangkok supraaglomerat. Guvernul thailandez excludea posibilitatea schimbului de focuri. Apoi, după scurte negocieri, teroriștii acceptară în mod neașteptat oferta thailandeză prin care li se permitea să părăsească țara nestingheriți, în schimbul eliberării ostaticilor. Câteva ore mai târziu, unitatea Septembrie Negru se afla la bordul unui avion care îi duse la Cairo, unde se făcură nevăzuți.

La Tel Aviv, ușurarea pe care o simțise Zamir la gândul că nici un evreu nu fusese ucis se transformă în suspiciune. Cei din unitatea Septembrie Negru erau foarte bine antrenați și motivați financiar și demonstraseră abilități în domeniul strategiei militare. Cunoșteau metodele prin care puteau să înșeluneze orice guvern. Ambasada de la Bangkok era o țintă perfectă care le-ar fi oferit multă publicitate și posibilitatea de a-și câștiga alți adepți, în mod sigur această țintă nu fusese aleasă la întâmplare. Toate acțiunile grupului făceau parte din atacul lor susținut la adresa democrației, în interiorul ambasadei, teroriștii urmăseră sfaturile guru-lui lor Che Guevara, prin care ura trebuie menținută vie. Ostaticii neajutorați supuși unor tirade antisemite - dar oare nu era aceasta o simplă tactică diversionistă? Se plănuia cumva altundeva în lume o nouă operațiune împotriva Israelului? Unde și când? Zamir încă își mai puneă aceste întrebări în timp ce zbura cu Golda Meir către conferința de la Paris. Acolo continuă să își caute răspunsuri la întrebările care îl măcinau.

La primele ore ale lui 14 ianuarie 1973, se sparse bubă. Un sayan care lucra la o centrală telefonică din Roma intercepta două convorbiri dintr-un apartament de bloc unde mai locuiau din când în când teroriști OEP. Prima a fost către Bari, a doua către Ostia, portul de lângă Roma.

Convorbirile fuseseră făcute în arabă, o limbă pe care sayanul o vorbea. Cel care sunase spunea că era vremea ca „lumânările pentru petrecere să fie livrate”.

Aceste cuvinte îl convinseră pe Zamir că era vorba despre un ordin codificat legat de un viitor atac terorist. „Lumânările pentru petrecere” se puteau referi la arme; cele care ar fi fost mai apropiate de ideea de lumânare erau bombe. Iar o bombă era modul perfect de a distruge avionul Goldei Meir.

S-o avertizeze ar fi fost inutil. Era o femeie lipsită de teamă. Dacă ar fi alertat Vaticanul, ar fi obținut anularea vizitei: ultimul lucru pe care |-arfi dorit Sfântul Scaun ar fi fost să fie implicat într-un incident terorist, mai ales unul care ar fi dus la condamnarea prietenilor arabi.

Zamir îi sună pe Hessner și Kauly, cei doi katsa care îl însoțiseră inițial la Vatican, și îl mută pe

Kauly de la Milano la Roma. Apoi, Zamir, însoțit de mica echipă Mossad care călătorea cu Golda Meir, luă primul avion către Roma. Starea lor de spirit era reflectată de umorul negru al lui Zamir, care spuse că Roma putea deveni „cetatea eternă” și pentru Golda Meir.

La Roma, Zamir își expuse temerile în fața șefului DIGOS, echipa italiană anti-tero. Ofițerii acesteia făcuseră o incursiune în apartamentul de bloc unde fuseseră făcute convorbirile către Bari și Ostia, într-una din incursiunile în aceste apartamente a fost găsit un manual de lansare a proiectilelor în limba rusă. Pe tot parcursul nopții, echipele DIGOS, însoțite de câte un katsa al Mossad-ului făcură o serie de raiduri în alte apartamente cunoscute ca aparținând OEP. Dar nu a mai fost găsit nimic care ar fi putut confirma temerile lui Zamir. Când se iviră zorile iar avionul Goldei Meir trebuia să sosească, el s-a decis să se concentreze pe interiorul și împrejurările aeroportului.

Curând după răsăritul soarelui, Hessner descoperi o camionetă Fiat parcată într-o zonă aproape de pista de aterizare. Katsa ordonă șoferului să iasă afară din mașină, în replică, ușa din spate a vehiculului se deschise cu o rafală de mitralieră. Hessner nu păți nimic dar doi teroriști aflați în mașină fură grav răniți după ce se trase asupra lor. Hessner o luă la fugă după șofer și îl prinse în timp ce acesta încerca să pună mâna pe o mașină condusă de Kauly. Cei doi katsa ai Mossad-ului îl capturară pe nefericitul terorist și îl duseră rapid cu mașina la camionul unde Zamir își instalase postul mobil de comandă.

Șeful Mossad primise deja un mesaj radio care îl înștiința că Fiatul conținea șase bombe. Dar mai trebuia să afle dacă mai erau și alte bombe altundeva. Șoferul fu bătut cu sălbăticie până se decise să povestească și despre al doilea set de bombe. Zamir îl suspecta că era unul dintre cei care oferise sprijin pentru masacrul de la Munchen. Conducând camionul cu viteză maximă, Zamir, Hessner și Kauly, alături de acum inofensivul terorist, se îndreptară către nord.

Găsiră acolo o camionetă parcată pe o parte a drumului. Prin capotă ieșeau trei vârfuri greu de confundat, de proiectile, în zare, coborând din ce în ce mai iute, se profila în

soare, umbra inconfundabilă a Boeing-ului 747 care o transporta pe Golda Meir. Fără să încetinească, Zamir folosi camionul său pe post de berbece și lovi camioneta pe o parte, reușind să o răstoarne. Cei doi teroriști din interior fură aproape zdrobiți iar proiectilele căzură peste ei.

Oprindu-se numai pentru a-l muta pe șoferul leșinat lângă camionetă pe șosea, Zamir conduse mai departe și alertă echipele DIGOS că „avusese loc un accident interesant la care ar fi trebuit să arunce o ochire”. Zamir se gândise o fracțiune de secundă să-i ucidă pe teroriști dar simți că morțile lor ar fi putut fi un ghimpe în coasta Goldei Meir, la audiența sa la Papă.

Meir avu senzația că toată greutatea lumii atârna pe umerii înguști ai Papei, amenințând săzdrobească mărunta sa statură. La finalul audienței, ca replică la întrebarea ei, Papa promisese să viziteze Pământul Sfânt și vorbi despre pontificatul său ca despre un pelerinaj. Când ea îl întrebă care erau șansele ca Israelul să stabilească legături formale cu Sfântul Scaun, el oftă, și spuse că „deocamdată nu era încă timpul”. Golda Meir îi dăruî o carte despre Țara Sfântă, legată în piele; el îi dăruî o copie a Humanae Vitae cu dedicație - cartea în care Papa vorbea despre pontificatul său.

La plecarea din Vatican, Golda Meir îi spuse lui Zamir că Sfântul Scaun pare să se ghideze după reguli diferite de tot restul lumii.

Teroriștii organizației Septembrie Negru - care luaseră parte și la masacrarea atleților evrei de la Munchen - au fost duși la spital și, după ce își reveniră, li se permise să zboare în Libia. Dar în câteva luni aveau să fie cu toții morți - uciși de kidon-ul Mossad.

Răsplata biblică "ochi pentru ochi" autorizată de Golda Meir fu întâmpinată de Papa Paul cu dezgust, pontificatul său avându-și

rădăcinile în puterea iertării. De asemenea, întări și legăturile Vaticanului cu OEP, legături pe care le continuă și Papa Ioan Paul al II-lea, după alegerea sa în 1978.

De atunci, Papa îi primi în audiențe prelungite pe Yasser Arafat și pe primii săi colaboratori, în timpul acestor audiențe Papa Ioan Paul reitiera angajamentul său de căutare activă a unei patrii

pentru palestinieni. OEP, acum cu sediul în Tunisia, avu un ofițer permanent de legătură la Secretariatul de Stat, iar Sfântul Scaun avu propriul său trimis special pe lângă organizație, pe Părintele Idi Ayad.

Cu veșmântul târâit prin praful deșertului, cu pălăria monahală umbrindu-i fața ciupită de vărsat, Ayad îi servea cu egal devotament pe pontif și pe OEP, mergând până la a-și lipi pe pereții dormitorului săi fotografii cu dedicație cu Papa și cu Arafat. Ayad îl ajutase pe Arafat săîntocmească în 1980 o scrisoare către Papă, care îl încântase: "Vă rog permiteți-mi să visez. Văîntrevăd în drum spre Ierusalim, înconjurat de refugiați palestinieni care poartă crenguțe de măslin pe care vi le aruncă în cale."

Ayad sugerase că Arafat și Suveranul Pontif ar fi trebuit să facă schimb de amabilități în zilele lor sfinte: Arafat să-i trimită Papei o felicitare de Crăciun, iar Papa să-i trimită lui Arafat toate cele bune de ziua nașterii profetului Mohamed. Neobositul preot puse la cale și întrevederea dintre ministrul Afacerilor Externe al OEP și Cardinalul Cassaroli, Secretarul de Stat al Sfântului Scaun. După aceasta, biroul afectat Orientului Mijlociu a fost lărgit, iar nunții papali-ambasadorii Sfântului Scaun - au fost instruiți să convingă guvernele pe lângă care erau acreditați să susțină aspirațiile patriotice ale OEP. Toate aceste mișcări îngrijorau Israelul. Contactele sale oficiale erau încă limitate la vizite rare ale oficialilor guvernamentali cărora nu li se ofereau decât câteva momente în prezența Papei.

Această relație glacială își avea originea într-un incident bizar petrecut curând după crearea Statului Israel în 1948. Secretarul de Stat de atunci trimisese un emisar la procurorul general al Israelului, Haim Cohn, cerându-i Israelului să revină asupra judecății lui Cristos, și, desigur, să modifice verdictul original. O dată acest lucru înfăptuit, Vaticanul avea să recunoască formal statul Israel. Cohn nu pierdu din

vedere importanța implicațiilor diplomatice ale unui astfel de act. Dar îndeplinirea acestuia la modul cerut, i se păru "capricios dincolo de închipuire. Un asemenea proces ar fi lipsit de sens, și oricum, avem alte treburi mai importante de rezolvat - cum ar fi să supraviețuim atacurilor criminale ale vecinilor noștri arabi. Să dezgropăm trecutul lui Cristos ar fi fost una dintre ultimele puncte pe lista mea de priorități".

După ce monseniorul fu brusc condus spre ieșire de către Cohn, Vaticanul numai că nu întoarse spatele Israelului.

De atunci, o singură licărire de speranță se întrevăzuse, când predecesorul imediat al lui Ioan Paul, fragilul Albino Luciano, făcu o aluzie în timpul pontificatului său care a durat treizeci și trei de zile, că ar lua în considerare reluarea legăturilor diplomatice cu Israelul. Moartea sa în urma unui atac de inimă, pusă pe seama înaltelor sale responsabilități, duse la alegerea lui Karol Wojtyła. Sub pontificatul său, ușa de bronz a Palatului Apostolic rămase închisă Israelului, pe măsură ce papalitatea se implica tot mai mult în politica internațională, încurajată fiind în această acțiune de către CIA.

În anul 1981, director al CIA era William Casey, un catolic devotat. El se număra printre primii oameni pe care Papa îi primi în audiență privată după numirea sa în funcție. Casey îngenunche în fața carismaticului Papă polonez, și sărută inelul Papal. Prin fiecare cuvânt și gest reieșea că directorul CIA era un credincios umil, spre deosebire de predecesorii săi duri și bombastici. Dar Casey le împărtășea lor și Papei, adâncă teamă și neîncredere în comunism.

Mai bine de o oră, cei doi discutară probleme plăcute lor. Încotro se îndrepta Ostpolitik? Cum avea regimul polonez, parte componentă a Blocului Sovietic, să răspundă schimbărilor în direcția pe care biserica trebuia să o ia acum? Casey plecă din sala de audiență convins de un lucru: Ioan Paul nu era omul care să se mulțumească cu vorbe. Asta îl și făcea să fie atât de carismatic. Crezurile sale limpezi precum cristalul erau cel mai bun răspuns la vechea întrebare, pe care trebuie să și-o fi pus Stalin cu privire la numărul de diviziuni pe care le avea un Papă. Ioan Paul, credea Casey, era un pontif care avea să demonstreze de unul singur că credința putea fi mai eficientă decât orice forță.

Casey se întoarse la Washington să-l informeze pe președintele Reagan, care îi spusese să se întoarcă la Roma și să-i spună Papei într-o întrevedere secretă aprobată de președinte, că, de-acum încolo, avea să fie perfect informat cu privire la toate aspectele politicii S.U.A. -militare, politice și economice.

În fiecare vineri seară, șeful stației CIA de la Roma colportă la Palatul Apostolic ultimele secrete obținute prin satelit și ascultare electronică de agenții CIA din teren. Nici un alt lider străin nu avea acces la materialele de spionaj pe care le primea Papa. Acestea îi permiteau celui mai politic dintre toți suveranii pontifi moderni să își impună stilul său distinctiv și autoritatea atât asupra Bisericii cât și asupra lumii. Diplomația papală, însăși inima înalt-centralizatei birocrății a Vaticanului devenise mai mult ca oricând în cei 500 de ani de istorie activă, implicată în evenimentele internaționale. Ca lider mondial, această implicare îl costă pe Papă aproape însăși viața, în atentatul din Piața Sânpetru, de la 13 mai 1981.

Doi ani mai târziu, pe 15 noiembrie 1983, într-o seară geroasă de iarnă la Roma, Ioan Paul avea să afle răspunsul la întrebarea care îl frământa: Cine ordonase asasinarea sa? Fiecare moment al acelei întâmplări fusese bine păstrat în memoria sa, și rămase tot atât de viu ca cicatricile pe care i le făcuseră gloanțele.

Erau aproape o sută de mii de oameni adunați în Piața Sânpetru în după amiaza aceea de 13 mai 1981. Erau adunați într-un semicerc în jurul coloanelor Bernini - 284 de coloane și 88 de stâlpi, susținând 162 de statui de sfinți. Un traseu împrejmuit indica drumul pe care papamobilul avea să-l parcurgă până la platforma de unde Ioan Paul

avea să-și facă adresarea sa săptămânală către credincioși. Atmosfera era festivă și unii spectatori discutau despre ce ar fi putut face Papa în apartamentele sale papale, în vreme ce ei așteptau.

Ce trecea însă prin mintea unui negricios tânăr turc, Mehmet Aii Agca, nu va ști nimeni niciodată. Sosise în piață pe la mijlocul după-amiezii, și își croise drum către aleea pe care avea să treacă papamobilul. Agca fusese mebru al unei grupări teroriste cu baza în Turcia și care se intitulase Lupii Cenușii. Dar îi părăsise pentru a trece ulterior prin bazele de antrenament din Orientul Mijlociu a altor grupări fundamentaliste islamice mult mai extremiste decât aceasta. Acum se afla la sfârșitul călătoriei sale. Agca se afla în Piața Sâni Pietro nu ca să se roage, ci ca să-l ucidă pe Papă.

La patru după-amiaza, Ioan Paul se schimbă cu o robă proaspăt călcată, cu guler de mătase albă. La sugestia CIA, haina fusese cu măiestrie modificată astfel încât să permită purtarea unei veste antiglonț pe dedesubt, în ultima sa vizită la Palatul Apostolic, Casey îl avertizase pe Ioan Paul că: "în aceste vremuri tulburi, nici măcar Papa nu era în siguranță, l-am spus că nu aveam dovezi clare cum că ar fi fost în pericol. Dar Ioan Paul era o figură foarte controversată, iar un fanatic ar fi putut încerca să-l ucidă."

Ioan Paul refuză să poarte vesta, însăși ideea, îi spuse el secretarului său de limba engleză, Monseniorul John Magee, se opunea la tot ceea ce reprezenta papalitatea.

Ioan Paul coborî în curtea Sâni Damaso din interiorul palatului la ora 16.50. Șeful Securității de la Vatican, Camillo Cibin notă ora coborârii papei pe orarul său minuțios pe care se

baza ziua de lucru a suveranului pontif, în haina costumului gri petrol purtat de Cibin se afla un telefon mobil mic dar performant, în legătură directă cu sediul Poliției din Roma. Dar protecția imediată a pontifului se afla în mâinile Vigiliilor îmbrăcați în albastru. Forțele de securitate mici dar bine antrenate ale Vaticanului erau privirea agilă din dosul gărzilor poziționate în Piața Sâni Pietro. În curte era parcat papamobilul, sau campagnola, cu scaunul său tapițat în piele albă, și mânerul de care Papa se ținea în timpul călătoriei sale prin piață, în jurul vehiculului erau adunați membri de vază ai staff-ului său. Magee avea să-și amintească "forma de zile mari" în care se afla Papa.

La ora cinci fix, papamobilul ieși din curte. Dinspre Sâni Pietro se auziră uralele. Cum campagnola se apropia, Vigiliilor li se alăturară polițiștii romani, care mergeau în fața și spatele vehiculului. Când papamobilul pătrunse în piață, sunetul mulțumii se transformă în vuiet. Ioan Paul zâmbea și făcea cu mâna; faptul că în tinerețe fusese actor îi conferea o deosebită prezență scenică.

La viteza de două mile pe oră, cu Papa întorcându-se dintr-o parte în alta, vehicolul înainta către obeliscul egiptean din centrul pieței. Exact la ora 17.15, campagnola își începu al doilea tur al pieței sub

privirea atentă a lui Cîbin; șeful pazei mergea cu pași mărunți în urma papamobilului. Uralele mulțumii creșteau în intensitate. Impetuos, Papa făcu un gest care îl îngrijora de fiecare dată pe Cîbin. Se întinse către mulțime și luă în brațe un copil. O îmbrățișă și o sărută pe fetiță, apoi o înapoie mamei sale care era în extaz. Acesta era unul din obiceiurile Papei. Teama lui Cîbin era ca nu cumva copilul să scape din îmbrățișarea papei și să cadă, provocând vreun incident neplăcut. Dar Ioan Paul nu lua în seamă astfel de griji.

La 17.17, se mai întinse odată în mulțime să mângâie pe creștet altă fetiță, îmbrăcată în costumul alb pentru comuniune. Apoi se îndreptă de șale și se uită în jur, întrebându-se parcă pe cine ar mai trebui să salute. Acesta era modul său de a personaliza papalitatea chiar și în mijlocul celor mai numeroase mulțimi.

În astfel de momente nici prin cap nu-i treceau pericolele pe care le avusese de înfruntat în mijlocul altor mulțimi. Cu numai trei luni în urmă - pe 16 februarie 1983, în Pakistan - o bombă a explodat pe stadionul municipal din Karachi, cu puțin timp înainte ca Papa să-și înceapă plimbarea printre credincioși, în ianuarie 1980, serviciul secret francez îi avertizase în legătură cu un complot comunist pus la cale pentru a-l ucide. Acestea erau numai câteva dintre amenințările primite la Vatican cu privire la viața Papei. Toate fuseseră investigate la maximum. Magee avea să declare ulterior: "În realitate, noi nu puteam face altceva decât să stăm și să așteptăm, în afară de îmbrăcarea Părintelui Sfânt cu o vestă antiglonț la fiecare apariție în public, ceea ce el nu ar fi acceptat niciodată, nu aveam mare lucru de făcut".

La ora 17.18 răsună prima împușcătură în Piața Sîn Pietro. Ioan Paul rămase drept, cu mâinile încă strânse pe balustradă.

Apoi începu să se clatine. Primul glonț tras de Mehmet Aii Agca îi pătrunsese în stomac, provocând multiple răni în intestinul subțire, partea inferioară a colonului, intestinul gros, și în mezenteriu, țesutul care leagă intestinul de peretele abdominal. Instinctiv, Ioan Paul duse mâna la rană, pentru a împiedica sângele să mai curgă. Fața lui se umplu treptat de durere și începu încet să se prăbușească. Nu trecuseră decât câteva momente de când fusese împușcat.

Cel de-al doilea glonț al lui Agca îl nimeri pe suveranul pontif în brațul drept, care căzu inert pe lângă trup. Sângele roșu aprins țâșni

prin sutana sa albă. Un al treilea glonț cu calibrul de 9 mm îl nimeri pe Ioan Paul mai sus în brațul drept.

Șoferul camionului se răsuci în scaun, cu gura căscată, prea uluit ca să mai vorbească. Călin urla la el să se miște. Unul dintre ajutoarele papale făcu un scut în jurul papei cu trupul său. Vehicolul începu să înainteze. Mulțimea însăși începu să se clatine, ca lovită parcă de un vânt uriaș. O propoziție șocantă începu să se audă peste tot. Pe diferite limbi, erau rostite incredibilele cuvinte: "Papa a fost împușcat".

Călin și oamenii săi de la paza Vaticanului, precum și polițiștii orașului Roma își fluturau pistoalele, dând ordine și contraordine, căutându-l din ochi pe trăgător. Agca țâșnise prin mulțime, alergând foarte rapid, cu pistolul în mâna dreaptă. Deodată, aruncă pistolul. În același moment i se tăiară picioarele. Un ofițer de poliție îl arestase, într-o secundă, ambii bărbați erau îngropați sub un maldăr de alți polițiști, în ceva ce arăta a grămadă de rugby. Câțiva polițiști îl loviră pe Agca cu pumnii și cu picioarele înainte să-l târâie către o dubă a poliției.

Papamobilul continuă să înainteze cu o viteză agonizant de mică spre cea mai apropiată ambulanță staționată lângă Ușa de Bronz a Vaticanului. Dar ambulanța nu era echipată cu instalație de oxigen, așa că Papa fu mutat la o a doua ambulanță alăturată. Momente vitale erau astfel pierdute.

Cu luminile strălucind și cu sirenele urlând, ambulanța goni către spitalul Cernelii din Roma, cel mai apropiat de Vatican, efectuând călătoria în timpul record de opt minute. Pe tot parcursul drumului, Papa nu a scos nici un sunet de disperare sau de regret, numai cuvinte de profundă rugăciune: "Marie, Maica mea! Mărie, Maica mea!"

La spital, a fost dus rapid către blocul operator de la etajul nouă, care cuprindea o sală de tratamente, o sală de operații și o zonă de recuperare. Aici, în centrul crizei, nu exista panică, nu se irosea nici o mișcare și nici un cuvânt. Totul era numai urgență și disciplină, perfect ținute sub control. Aici o fi întrezărit pontiful rănit, primele raze de speranță.

Sutana sa pătată de sânge, vesta și lenjeria intimă au fost tăiate cu dexteritate, iar crucea pătată de sânge fu scoasă de pe masivul său lanț de aur. Goliciunea îi fu acoperită cu prosoape chirurgicale. Mâini

înmănușate se întindeau, apucau și transportau primele instrumente medicale necesare într-o luptă cu care echipa de chirurgi era atât de obișnuită.

Când își reveni după o operație de aproape șase ore, Ioan Paul crezu că fusese salvat de intervenția miraculoasă a uneia dintre cele mai venerate apariții din lumea catolică, Fecioara Patima, a cărei zi de sărbătoare coincidea cu ziua atentatului.

Pe parcursul lungilor luni de convalescență, Ioan Paul deveni din ce în ce mai preocupat de persoana care ar fi putut ordona asasinarea sa. Încercă să citească orice urmă de probă pe care o primea de la poliție și de la diversele agenții de spionaj precum CIA, BND-ul vest german, dar și de la serviciile de securitate turce și austriece. Era imposibil să le citești pe toate: cuprindeau milioane de cuvinte în rapoarte, declarații și afirmații.

Nici unul dintre aceste documente nu răspundea concret la întrebarea pe care și-o punea Ioan Paul: Cine a vrut să-l ucidă? Nu deveni mai informat nici când începu procesul lui Agca, la Tribunalul din Roma, în ultima săptămână a lui iulie 1981. Audierile care au durat trei zile nu au aruncat nici o lumină asupra motivelor pe care le avu-sese trăgătorul. Agca fu condamnat la închisoare pe viață: cu o comportare corespunzătoare, ar putea fi eliberat pentru bună purtare în 2009.

La doi ani de la condamnarea lui Agca, lui Ioan Paul îi fu în fine promis răspunsul la întrebarea care încă îi bântuia mintea. Acesta avea să vină de la un preot pe care îl considera cel mai demn de încredere dintre toți. Se intitula Nunțiu apostolic cu însărcinări speciale. Aceste cuvinte nu dezvăluiau întru totul faptul că Arhiepiscopul Luigi Poggi era moștenitorul firesc al tuturor secretelor politicii papale, având responsabilitatea specială de a aduna informații secrete din lumea Europei comuniste. Cei de la Vatican îl numeau simplu "spionul Papei".

Vreme de mai multe luni, Poggi avusese contacte foarte secrete cu Mossad. Numai de curând, când aceste contacte erau deja suficient de avansate, îl informă el pe Papă ce făcea, Ioan Paul îi spuse să continue. Din acel moment avu întâlniri cu un ofițer Mossad la Viena,

Paris, Varșovia și Sofia. Atât preotul cât și katsa vroiau să se lămurească exact care era oferta și ce se

aștepta. După fiecare contact amândoi se retrăgeau să-și calculeze următoarea mișcare.

Cu câteva zile înainte, avusese loc o altă întâlnire, din nou la Viena un oraș pe care atât Poggi cât și ofițerul îl preferau pentru contactele lor clandestine.

De la acea întâlnire Poggi se întoarse la Vatican în acea noapte geroasă de noiembrie a lui 1983. Aducea cu el răspunsul la întrebarea Papei: cine îi ordonase lui Agca să încerce să-l ucidă?

CAPITOLUL 12

Binecuvântați fie spionii

Una dintre masivele porți ale Arch of the Bells era deja închisă -preludiul ritualului nocturn al închiderii porților Vaticanului la miezul nopții - când limuzina Fiat albastru închis trecu peste dalele de piatră, luminând cu farurile cele două gărzi înfolfite pentru a se feri de frig. În spatele lor se afla unul dintre Vigili. Una dintre gărzi făcu un pas înainte, cu brațul ridicat pe jumătate pentru a ordona oprirea autovehiculului. Mașina era așteptată, iar figura de la volan era cea familiară a unui șofer de la Vatican. Dar după atentatul la viața Papei, nimeni nu mai risca.

Șoferul așteptase o oră la aeroportul din Roma, pentru zborul de la Viena care avusese o oră întârziere din cauza condițiilor meteo nefavorabile. Garda se trase un pas înapoi după ce salută pe pasagerul aflat pe bancheta din spate a mașinii. Nu i se răspunse la salut.

Mașina trecu pe lângă Biserica Sânt Pietro, și rula peste piatra cubică din Curtea Sânt Damaso pentru a se opri la intrarea principală a Palatului Apostolic. Șoferul sări din mașină pentru a-i deschide ușa pasagerului său. Arhiepiscopul Luigi Poggi coborî, îmbrăcăt tot în negru, cu o eșarfă acoperindu-i gulerul alb. Din punct de vedere fizic, semăna cu Rafi Eitan: aceiași umeri și bicepși puternici, același mers legănat, și ochi care puteau fi reci ca noaptea.

Ca de obicei, Poggi călătorea cu un mic geamantan de piele pentru lucrurile personale, și o servietă cu cifru. Deseori glumea pe seama faptului că își petrecea mai mult timp moțând prin fotoliile

avioanelor decât dormind în patul din spațiosul apartament pe care îl ocupa la Palatul Apostolic. Câteva călătorii recente confirmaseră importanța lucrurilor pe care le aflase Poggi la întâlnirea pe care o avusese la Viena, în vechiul Cartier evreiesc. Acolo, într-o clădire îngustă cu acoperiș abrupt, situată la câteva case de birourile vânătorului de naziști Simon Wiesenthal, arhiepiscopul sorbea cuvintele unui personaj pe care conveniseră să-l numească simplu - Eli.

Poggi deja era obișnuit cu astfel de precauții în afacerile sale cu Mossad-ul. Nimeni nu-și lua măsuri de precauție mai stricte decât agenții acestuia. Singurul amănunt personal pe care îl cunoștea despre Eli era că acesta vorbea mai multe limbi străine, și că răspunsese în final la întrebarea despre persoana care orchestrase atentatul la viața lui Ioan Paul.

În ceea ce-l privea, propria muncă a lui Luigi Poggi era atât de secretizată, încât Annuario Pontificio, registrul de la Vatican care conținea numele și fișele de post ale

tuturor angajaților, nu conținea nici un indiciu că vreme de peste douăzeci de ani, arhiepiscopul își dezvoltase propriile sale contacte secrete bine testate și verificate, prin intermediul cărora avea acces la Kremlin, Washington precum și în coridoarele puterii din Europa. El avea să fie primul care afla că liderul sovietic Yuri Andropov era pe moarte din pricina unei hepatite cronice, o boală a rinichilor. Poggi era cel care, în misiunea rusească de la Geneva, o clădire împărătească de secol XIX, bea cea mai fină vodka și mânca atât de apreciatul caviar, în timp ce afla printre primii că Moscova era pregătită să-și retragă armele nucleare care ținteau Europa, dacă Washington-ul înceta jocul de-a șoarecele și pisica în discuțiile despre dezarmare. Noutățile au fost aduse la cunoștința șefului unității CIA la următoarea sa întâlnire săptămânală de vineri cu

Papa. Vreme de mai bine de două decenii, Poggi adusesese la cunoștința suveranilor pontifi informații care le permisese acestora să aprecieze mai bine știrile provenite din alte surse. Arhiepiscopul avea această capacitate, rară printre diplomați, de a furniza o prezentare echilibrată a informațiilor provenite dintr-o duzină de surse, în aproape tot atâtea limbi străine pe care le și vorbea fluent.

La următoarea întâlnire cu Eli, Poggi vorbi pe tonul blând care deja îl caracteriza, privind atent, strângându-și buzele înainte de a pune o nouă întrebare, neschimbându-și deloc atitudinea calmă.

Dar în acea noapte rece, în care era fără îndoială obosit de călătoriile sale, își permise să calce greșit. Intrând în Palatul Apostolic, pe lângă Vigili și gărzile de serviciu, Poggi luă liftul care îl ducea la apartamentele Papale.

Valetul Papei îl conduse pe Poggi în biroul lui Ioan Paul. Rafturile bibliotecii din cameră ofereau o idee asupra intereselor largi ale Papei. Alături de ediții clasice în limba polonă legate în piele, și alături de opere ale teologilor și filozofilor, se aflau copii ale Revistei Internaționale de Apărare și cărți cu titluri incitante, cum ar fi Problema pregătirii militare, și Balanța militară și atacul surpriză.

Acestea reflectau convingerea neclintită a suveranului pontif cum că principalul dușman cu care era confruntată lumea anului 1983 era comunismul sovietic.

Ioan Paul nu pierdea nici o ocazie de a spune personalului său că înainte de sosirea noului mileniu, ceva "decisiv" avea să zguduie lumea. La întrebările lor referitoare la aceste evenimente, acesta refuza să intre în amănunte, scuturând din cap și insistând că trebuiau să se roage cu toții ca Biserica să nu piardă și mai mult teren în fața comunismului sau a scepticismului religios care câștiga tot mai mulți adepți în S.U.A., Germania sau Olanda. El declara că viața îi fusese cruțată în Piața Sânta Pietro, pentru a putea lupta în continuare.

Poggi știa că această grijă, mai presus de oricare alta, îl afecta pe Ioan Paul atât mental cât și fizic. După primele contacte, Poggi nu putu să nu remarce că, dincolo de ochii publicului, Ioan Paul devenise mult mai retras. Cloanțele lui Agca nu-i zdruncinaseră numai trupul, dar făcuseră cicatrici emoționale care îl lăsaseră pe Papă introspectiv și uneori solitar.

Stând cu ambele palme pe genunchi, o poziție pe care Poggi o adopta întotdeauna când avea de comunicat vesti grave, arhiepiscopul începu să depene o poveste care își avea începuturile în primele săptămâni care urmaseră atacului lui Agca asupra lui Ioan Paul.

Când vestea întâmplărilor din Piața Sâni Pietro, din după amiaza zilei de 13 mai 1981 ajunse la Tel Aviv, reacția imediată a directorului general al Mossad, Yitzhak Hofi a fost aceea că atentatul era opera unui nebun. Deși șocant, incidentul de la Roma nu avea implicații directe în grijile curente ale Mossad.

Arabii israelieni erau din ce în ce mai radicali, în vreme ce, în același timp, extremiștii evrei - conduși de membri ai partidului Kahane Kach - deveneau din ce în ce mai violenți. Fusesse descoperit un complot exact la timp pentru a opri aruncarea în aer a celui mai sfânt templu musulman din Ierusalim, Moscheea lui Oman. Consecințele unui astfel de eveniment erau mult prea cumplite pentru a fi chiar imaginate. Războiul din Liban continua, în ciuda nesfârșitelor contacte diplomatice mediate de S.U.A. între Damasc, Beirut și Ierusalim. În interiorul cabinetului, primul ministru Begin conducea o facțiune dornică să lichideze odată pentru totdeauna afacerea OEP. Uciderea lui Yasser Arafat era încă unul din ordinele de bază de pe lista Mossad; chiar în luna în care avusese loc atacul la viața Papei, avuseseră loc două încercări nereușite de asasinare a șefului OEP.

Deoarece toate serviciile secrete occidentale investigau atentatul la viața Papei influențându-l pe Hofi de a nu implica Mossad-ul în această chestiune, în orice caz, se aștepta ca în cele din urmă, să afle de la unul dintre acestea, care fuseseră premisele atentatului.

Încă mai aștepta acest răspuns când fu înlocuit de Nahum Admoni în septembrie 1982. Cu trecutul său polonez - părinții lui erau emigranții de clasă medie de lângă Cracovia - Admoni era mai mult decât ușor curios cu privire la Biserica Catolică, în timpul petrecut în S.U.A. și Franța ca agent sub acoperire, văzuse și el cât de puternică putea fi influența bisericii. Roma pusese umărul la alegerea lui John F. Kennedy - un catolic - la Casa Albă, iar în Franța, Biserica avea în continuare un rol important în politică.

O dată instalat în biroul său, Admoni ceru dosarul Mossad cu privire la atentatul la viața Papei. Conținea mai degrabă știri scurte și un raport de la un katsa staționat la

Roma, care nu ducea prea departe, în mod neobișnuit, cele șase servicii de securitate care își conduseseră propriile anchete - inclusiv intervievându-l pe Agca în celula sa de maximă securitate de la închisoarea romană Rebibbia - nu reșiseră să lucreze de comun acord. Admoni decise să-si înceapă propria anchetă.

William Casey, pe atunci director al CIA, avea să declare mai târziu că cel mai probabil, motivul acestei decizii era că Mossad "mirosise că astfel ar fi putut să-și croiască drum către Vatican. Admoni trebuie

că se gândea să producă el vreo informație care să-i permită un târg cu Sfântul Scaun."

În urma încercării nereușite a Coldei Meir de stabilire a unor relații diplomatice cu Vaticanul, Zvi Zamir își stabilise o prezență permanentă Mossad la Roma, care încerca să penetreze la Vatican. Lucrând într-o clădire din apropierea Ambasadei Israelului, agentul katsa încercase și nu reușise să recruteze nici un preot informator. Tot ce putu afla erau bârfe auzite prin barurile și restaurantele frecventate de personal de la Vatican. Nu reuși decât să urmărească invidios vizitele de vineri seara pe care șeful CIA le făcea Papei; acestea fuseseră reluate îndată ce Ioan Paul își revenise în urma operației.

În timpul acestei convalescențe, Agostino Casaroli, - cardinal secretar de stat - condusesese Vaticanul. Agentul katsa auzise că acest Casaroli își făcuse publice oarece sentimente sincere față de atentat: CIA ar fi trebuit să știe despre Agca și despre complot. Informă Tel Aviv-ul cu privire la părerile secretarului de stat.

În interiorul lumii spionajului american se contura ideea că Agca fusese coada de topor a unui complot inspirat de KGB pentru uciderea suveranului pontif, într-un act cu stampila "strict secret", și intitulat "încercarea lui Agca de a-l ucide pe Papă: Implicarea sovietică", se făcu uz de argumentul conform căruia Moscova începuse să se teamă de modul în care suveranul pontif ar fi putut aprinde flacăra naționalismului polonez.

Deja în 1981, Solidaritatea, mișcarea muncitorească poloneză condusă de Lech Walesa își încorda "mușchii industriali", iar autoritățile erau din ce în ce mai presate de Moscova să pună capăt activităților Uniunii.

Papa îl constrânsese pe Walesa să nu facă nimic care ar fi putut duce la o intervenție militarizată din partea Moscovei, Ioan Paul îi ceruse cardinalului polonez pe moarte, Ștefan Wysinski, să îi asigure pe liderii comuniști polonezi că suveranul pontif nu avea să permită Solidarității să sară calul. Când Uniunea programă o grevă generală, Cardinalul Wysinski se prosternă în fața lui Walesa la el în birou, îl apucă de pantalon pe muncitorul uluit și îi spuse că avea de gând să moară așa agățat. Walesa anulă greva.

La Tel Aviv, analiștii Mossad concluzionară că suveranul pontif înțelegea perfect cât de important era ca Sovietele să fie mulțumite de Polonia, fără ca Solidaritatea să piardă din considerabilul teren pe care îl câștigase. Părea din ce în ce mai neverosimil ca Moscova să-l fî vrut pe Papă mort. Mai exista încă și posibilitatea ca Moscova să fi contractat asasinatul cu unul dintre ajutoarele sale. În trecut, serviciul secret bulgar dusesse la îndeplinire misiuni similare pentru KGB, atunci când implicarea acestuia din urmă trebuia să rămână secretă.

Dar analiștii deciseră că de această dată, era puțin probabil ca KGB să delege pe altcineva să ducă la capăt o misiune atât de importantă. Bulgarii n-ar fi condus niciodată asasinatul din propria lor voință.

Nahum Admoni începu să cerceteze implicarea prezentă a CIA în relația cu papalitatea, între două vizite ale lui Casey la Papă, un rol important în relația dintre Vatican și CIA îl avea cardinalul John Krol din Philadelphia, care pendula între Casa Albă și Palatul Apostolic. Pentru Monseniorul John Magee, secretarul de limbă engleză al Papei, Krol era "prietenul super-special al Părintelui Sfânt. Ambii aveau trecuturi similare, cunoșteau aceleași cântece și povesti poloneze, și puteau glumi la masa Papei în dialect local polonez. Noi, ceilalți, stăteam acolo și zâmbeam, fără să înțelegem o iotă."

Krol a fost cel care l-a însoțit pe Casey la prima sa audiență cu Papa, după încheierea perioadei de convalescență. Ulterior, cardinalul fu cel care îl prezentă pe adjunctul lui Casey, Vernon Walters, suveranului pontif. De atunci, lista subiectelor de conversație dintre ofițerul CIA și Papă varia între terorismul în Orientul Mijlociu, politica internă a bisericii și starea de sănătate a liderilor de la Kremlin. Pentru Richard Allen, un catolic, care era primul consilier național de securitate al președintelui Reagan, "Relația dintre CIA și Papă a fost una dintre cele mai mari alianțe din toate timpurile. Reagan avea convingerea sa profundă că Papa avea să-l ajute să schimbe lumea".

Mai mult decât atât, au fost stabilite țeluri comune. Președintele și suveranul își proclamaseră opoziția comună față de avorturi. Statele Unite blocaseră ajutoare de milioane de dolari pentru state care susțineau măsuri de programare familială. Printr-o "tăcere premeditată", papa susținea politica militară a S.U.A., inclusiv dotarea NATO cu o nouă generație de rachete de croazieră. CIA asculta cu regularitate

telefoanele episcopilor și preoților din America Latină care pledau pentru liberalizarea teologiei și se opuneau forțelor susținute de S.U.A. în Nicaragua și Salvador; transcrierile notelor telefonice făceau parte din informarea săptămânală pe care șeful unității CIA de la Roma o făcea Papei. Reagan îl autorizase personal pe colonelul Oliver North, care atunci lucra cu Consiliul Național de Securitate, să facă plăți regulate și

substanțiale preoților din America Centrală și de Sud, Africa și Asia pe care Vaticanul îi considera "loiali". Banii erau folosiți pentru a întreține stilul lor de viață deseori opulent, și pentru a promova opoziția Sfântului Scaun față de contracepție și divorț.

Una dintre îndatoririle secretarului personal al papei, Monseniorul Emery Kabongo, era să păstreze o listă la zi cu preoții agreeți. O altă sarcină era aceea de a îndosaria documentele provenite de la CIA și de a lua notițe la întâlnirile clandestine pe care aceștia le aveau cu Papa.

Kabongo îi întâlnise pentru prima dată pe spionii de la Washington pe 30 noiembrie 1981, la scurtă vreme după ce Ioan Paul se reîntorsese la lucru în urma atentatului. După ce Kabongo îl însoțise pe Papă la prima rugăciune din zi - ceasul de pe coridorul din afara capelei situate în Apartamentul Papal arăta ora 5.15 A.M. - cei doi se duseseră în birou pentru a-l primi pe directorul adjunct al CIA, Vernon Walters. Kabongo își reamintește:

"Mi-am ocupat locul obișnuit într-un colț al camerei, cu caietul de notițe pe genunchi. Nu era de față nici un traducător. Generalul Walters întrebă ce limbă trebuia să folosească. Sfinția Sa spuse că i-ar conveni mai mult limba italiană. Walters începu prin a spune că adusesse urări de bine din partea președintelui Reagan. Papa îi întoarse urările. Apoi trecură direct la afaceri. Walters aduse fotografii prin satelit, iar Sfinția Sa fu fascinat să vadă cât de clare erau. Walters vorbi vreme de peste o oră despre punctul de vedere al CIA față de ultimele intenții sovietice. Sfinția Sa îi mulțumi. La finalul întrevederii, Walters scoase o grămadă de rozarii și îl rugă pe Papă să i le binecuvânteze, explicând că erau ale unor rude și prieteni, iar Sfinția Sa le binecuvânta."

Intrigat de abilitatea Papei de a trece brusc de la probleme temporale la probleme spirituale, Admoni se

folosi de prietenia sa personală cu Secretarul de Stat Alexander Haig - se întâlniseră pe când Admoni

lucra la ambasada Israelului la Washington - pentru a obține o copie a profilului psihologic făcut de CIA lui Ioan Paul.

Era portretul unui om a cărui fervoare religioasă era atât de intensă încât putea plânge în timpul unei rugăciuni, și deseori era găsit pe podeaua de marmură a capelei sale private, cu fața în jos, brațele întinse în cruce, nemișcat ca un mort. Putea petrece ore în șir în această poziție. Cu toate acestea, furia sa putea fi devastatoare și de temut; în astfel de situații tuna și fulgera. Cunoștințele sale geopolitice erau formidabile, și putea fi tot atât de impasibil ca orice dictator. Lui Ioan Paul nu îi era teamă să înfrunte

Curia, serviciul civil al Vaticanului, sau pe longevivul său secretar de stat, Agostino Casaroli. Profilul concluziona că Ioan Paul era "puternic politizat ca urmare a experiențelor sale poloneze și că îi convenea statutul de jucător pe scena lumii."

Pentru Nahum Admoni un lucru era clar: legăturile strânse și reciproc profitabile dintre CIA și Papă au jucat un rol crucial în faptul că Ioan Paul a ajuns să accepte ideea americanilor conform căreia atentatul la viața sa fusese organizat de Kremlin.

Si totuși, dacă acest punct de vedere ar fi putut fi demontat? Cum ar fi reacționat Papa? Oare acest lucru i-ar fi zdruncinat încrederea în CIA? L-ar fi făcut mai reticent față de toate serviciile secrete? Oare i-ar fi permis Mossad-ului - dacă acesta ar fi putut demonstra că mâna criminală era alta - să treacă în sfârșit dincolo de Ușa de Bronz a Vaticanului și, dacă nu ar fi reușit să fie acceptat ca sfătuitoare secret al papalității, cel puțin să i se acorde o audiență pentru această informație, iar în schimb, să fie revizuită atitudinea Sfântului Scaun față de Israel?

Sase luni mai târziu, răspunsul la prima întrebare a lui Admoni -dacă pusese altcineva la cale încercarea de asasinat - fu clarificat, spre satisfacția acestuia.

Complotul fusese pregătit la Teheran, cu aprobarea deplină a Ayatollahului Ruholla Khomeini. Uciderea Papei trebuia să deschidă calea Jihadului - războiul sfânt, împotriva Vestului și a ceea ce Khomeini considera că sunt valorile sale decadente susținute de cea mai numeroasă Biserică Creștină.

Un raport pregătit pentru Admoni spunea: "Khomeini rămâne un exemplu clasic de fanaticism religios. Si-a arogat rolul de Dumnezeu-

călăuză a poporului său. Pentru a hrăni acest mit, va trebui să-si sporească acțiunile periculoase față de Israel, Occident și întreaga lume."

Anticipând un eventual eșec al lui Agca, supraveghetorii săi iranieni se asiguraseră că Agca ar fi putut trece drept un fanatic solitar, lăsând să răsună amănunte privind trecutul său. Mehmet Ali Agca se născuse în Yesiltepe, un sat izolat din estul Turciei, și fusese crescut într-un leagăn al fundamentalismului islamic. La vârsta de nouăsprezece ani se alăturase Lupilor Cenușii, un grup terorist pro-iranian responsabil pentru multe acte de violență într-o Turcie care aspira la democrație, în februarie 1979, Agca îl ucisese pe redactorul unui ziar din Istanbul, renumit pentru vederile sale pro-occidentale. Arestat, Agca evada din închisoare cu ajutorul Lupilor Cenușii, în ziua următoare ziarul primi o scrisoare înspăimântătoare privind vizita Papei în Turcia, și trei zile mai târziu:

"Imperialiștii occidentali, speriați că Turcia și națiunile Islamice surori ar putea deveni niște puteri politice, militare și economice în Orientul Mijlociu, trimit în Turcia în acest

moment delicat pe Conducătorul Cruciadelor, Ioan Paul, travestit în lider religios. Dacă această vizită nu va fi anulată, îl voi uide în mod intenționat pe Papa Conducător."

Admoni se convinse că scrisoarea fusese compusă la Teheran: stilul și conținutul erau mult peste

nivelul talentelor scriitoricești ale semianalfabetului Agca. Căutarea discursurilor lui Khomeini pe calculatoarele Mossadului scoase la iveală faptul că acesta se mai referise la Ioan Paul cu expresiile "Conducător al Cruciadelor" și "Papa Conducător".

Până la urmă, vizita suveranului pontif trecu fără nici un incident. Numele și poza lui Agca ajunseră în computerele multor servicii secrete, deși nu și pe cel al Mossad-ului. Otto Kormek, ofițerul serviciului secret austriac însărcinat cu cercetările privind atentatul la viața Papei fu de părere că "nu era nevoie să fie informat și Mossad-ul. Israelul ar fi fost ultimul loc unde s-ar fi dus Agca."

Investigațiile Mossad au scos la iveală că, după evadarea sa din închisoare, Agca fu trimis în Iran, unde petrecu câteva luni în diferite lagăre de antrenament, pentru îndoctrinare. Din sursele pe care le avea în aceste lagăre, Mossad puse cap la cap câteva aspecte ale vieții lui Agca în acel moment

Se trezea înainte de răsăritul soarelui, cu ochii roșii înfundați în orbitele feței sale prelungi, atent la ceilalți recruți. Primele raze de lumină lăsa să se vadă afișele agățate pe pereții colibeilor lor: fotografii cu Ayatollahul Khomeini și slogane revoluționare, menite să le aprindă imaginația. Cântecele ce se auzeau în difuzoarele colibeilor nu făceau decât să întărească această imagine.

Îmbrăcat în vestă și pantaloni scurți, Agca era un personaj neatrăgător; palmele și picioarele sale mari erau neproporționale față de trupul cu pieptul scobit, umeri osoși și membre slăbănoage. Primul lucru pe care îl făcea în fiecare dimineață, ca și ceilalți recruți, era să-și întindă covorașul pentru rugăciune, și să se prosterneze de trei ori, de fiecare dată atingând cu fruntea de pământ, murmurând numele lui Allah, Stăpân al Lumii, AtoateSemnificativul și Milostivul, Suveranul Suprem al Judecății de Apoi. După aceasta începea să-și recite lungă sa listă de animozități, pe care instructorul îl încurajase să scrie. Lista se lungise și îi includea pe imperialiști, NATO și acele țări Arabe care refuzaseră să întrerupă comerțul de petrol cu Occidentul. Se ruga în mod deosebit lui Allah să distrugă Statele Unite, cea mai puternică națiune de pe glob, și pe oamenii acesteia, rugându-se să fie privați de modul lor de viață, valorile și obiceiurile lor, și însăși esența existenței lor.

în cele din urmă rămâneau numai urile religioase. Ele erau cele mai virulente, îl consumau ca un cancer, îi rodeau creierul. Era convins că orice alte crezuri l-ar fi putut minimaliza pe cel căruia i se dedicase. Instructorii săi îl învățaseră să reducă această ură la o imagine anume: un bărbat, îmbrăcat în alb, care locuia într-un palat imens, dincolo de munți. De acolo, împărățea ca un calif, emițând decrete și ordine cărora multe milioane de oameni li se supuneau. Acest bărbat își răspândea detestatul său mesaj în modul în care predecesorii săi o făcuseră în ultimele nouăsprezece secole. Cu pompă și fast, bucurându-se de chiar mai multe titlaturi decât Allah, bărbatul era cunoscut sub numele de Slujitor al lui Dumnezeu, Patriarh al Occidentului, Vicar al lui Cristos pe Pământ, Episcop al Romei, Suveran al Statului Vatican, Suveran Pontif, Sfinția Sa Papa Ioan Paul al II-lea.

Lui Mehmet Aii Agca i se promise că, la momentul potrivit, i se va oferi șansa de a-l ucide pe Papă. Instructorii săi îi inoculau ideea că nu

era o coincidență că Papa fusese ales exact în momentul în care iubitul lor Khomeini eliberase Iranul de sub regimul Șahului. "Infidelul Romei," după cum fusese Agca învățat să-l numească, venise să distrugă revoluția pe care Ayatollahul o proclamase în numele Coranului Sfânt.

Era un sâmbure de adevăr în această acuzație, Ioan Paul vorbea din ce în ce mai dur despre Islam și pericolele pe care credea el că le conține forma sa fundamentalistă. Aflat în vizită la fabrica Olivetti de la Ivrea, în Italia, Ioan Paul îi ului pe muncitori introducând în discursul său un pasaj improvizat:

"Ceea ce îi învață Coranul pe oameni este agresivitatea; noi îi învățăm pacea. Desigur, natura umană distorsionează întotdeauna mesajul religios. Dar deși oamenii pot fi abătuți de la calea cea bună de vicii și obiceiuri proaste, Creștinătatea aspiră la pace și dragoste. Islamul este o religie care atacă. Dacă te apuci să pledezi pentru agresivitate în fața întregii comunități, sfârșești prin a încuraja părțile negative ale oamenilor. Iar asta știți la ce duce: astfel de oameni ne vor ataca."

În ianuarie 1981, Agca zbură în Libia. Inițial, Mossad fu surprins de acest aspect al călătoriei sale, până când un informator din Tripoli descoperi că un fost ofițer renegat al CIA, Frank Terpil se afla și el acolo în acel moment. Terpil fu acuzat de o instanță din Washington că a furnizat arme Libiei, că a conspirat pentru uciderea unuia dintre oponenții lui Chaddafi la Cairo, cărecrutase foști piloți militari americani pentru a pilota avioane libiene și a-i instrui pe membrii Beretelor Verzi pentru a conduce lagărele de antrenament pentru teroriști ale lui Ghaddafi. În Libia, instruia teroriștii cum să se sustragă detectării de către agențiile de securitate occidentale. Terpil se

mutase la Beirut -de unde dispăruse. Mossad-ul crezuse că, o dată devenit inutil, fusese ucis.

Mossad știa că întâlnirea dintre Agca și Terpil fusese aranjată de supraveghetorii lui Agca din Teheran și lăsată să transpire către KGB după atentatul la viața lui Ioan Paul, permițându-le rușilor să pretindă că atacul fusese orchestrat de CIA. Ca și Mossadul, KGB-ul avea un departament de arme psihologice foarte eficient. Poveștile despre CIA umpleau mii de rânduri și reprezentau multe ore de transmisie. Pentru

a tulbura apele și mai tare, mulahii din Teheran aranjaseră ca, după plecarea din Libia în februarie 1981, Agca să plece la Sofia, în Bulgaria, pentru a se întâlni cu persoane care îi spuseră că erau membri ai serviciului secret național: nu a existat însă niciodată nici o probă care să ateste că erau într-adevăr. Furios din cauza încercărilor KGB-ului de a discredita Agenția, CIA plusa pretinzând că bulgarii îl manevraseră pe Agca în numele Kremlinului.

Pentru Mossad, situația era perfectă pentru a ilustra sloganul: "Divide et impera !". Nu numai că Mossadul reușea să discrediteze CIA în fața Vaticanului, dar în final, promovând ideea că versiunea lor asupra complotului era cea corectă, Mossad găsisese o cale de a ajunge la urechea Papei. De aici, avea să decurgă restul: ofițerii săi puteau avea acces la formidabila rețea de colectare a informațiilor pe care o avea Secretarul de Stat; agentul katsa ar fi putut lucra cu, și după caz, exploata, călugărițele și preoții; și, dacă s-ar fi ivit ocazia, "gândacii electronici" ar fi putut fi implantați în toate acele unghere sfinte ale Vaticanului pe care le indicase Zvi Zamir.

Când Mossad puse cap la cap în Tel Aviv întreaga odisee a lui Mehmet Ali Agca, Nahum Admoni se apucă să dea răspunsul la unica întrebare de la care pornise totul. Din nou, răspunsul îl dădu calculatorul. Unul dintre "spionii supraviețuitori" ai lui Rafi Eitan, un catolic cu domiciliul la Munchen, descrisese rolul extraordinar pe care Luigi Poggi îl jucase în existența papalității. Nahum Admoni trimise după Eli, și îi spuse să-l contacteze pe Poggi.

Acum, într-o noapte târzie, la doi ani după ce Agca îl împușcase pe Papă, arhiepiscopul îi explica pe larg lui Ioan Paul ceea ce îi spusese Eli.

O lună mai târziu, pe 23 decembrie 1983 la ora 4:30 A.M., cu aproape trei ore înainte ca luminile din pomul de Crăciun din Piața Sânta Pietro să fie aprinse, Papa fu trezit de valetul său.

Dormitorul era surprinzător de mic, cu pereții încă acoperiți de tapetul pastel pe care fostul locatar îl alesese. Podeaua de lemn lustruită ogindă era parțial acoperită cu un

covoraș cusut de călugărițele poloneze. Pe peretele de deasupra patului, care le servise drept pat de moarte la patru dintre predecesorii lui Ioan Paul, se afla un crucifix. Pe alt perete se afla o frumoasă pictură a Maicii Preciste. Ambele erau cadouri din Polonia, în afară de valetul personal, cei care îl vedeau la această oră - de obicei unul dintre preoții săi administrativi, care avea știri urgente - fură ușurați să constate că Ioan Paul își recăpătase ceva din vechea vigoare și vitalitate.

Ca de obicei, Papa își începu ziua prin a îngenunchea pentru rugăciunea personală. După aceea se bărbieri și făcu dus, și se îmbracă în hainele pe care i le pregătise valetul: o sutană greoaie de lână albă drapată în jurul umerilor, cămașă albă bisericească, șosete albe până la genunchi, pantofi maron și bonetă albă. Era

pregătit să meargă la închisoarea Rebibbia din Roma pentru a se întâlni cu Agca.

Întâlnirea fusese aranjată la cererea Papei, ca un "act de iertare", în realitate, Ioan Paul vroia să verifice dacă ceea ce spusese Mossad-ul era adevărat. A fost condus la închisoare de același șofer care se aflase la volanul papamobilului în Piața Sânta Pietro când îl împușcase Agca. Însoțit de o escortă a poliției din Roma, limuzina goni către nordul orașului spre închisoare, într-o mașină, în spate, se afla un mic grup de jurnaliști (inclusiv autorul cărții de față). Fuseseră invitați să asiste la momentul istoric în care Papa și asasinul său aveau să se afle față în față.

Două ore mai târziu, Ioan Paul fu primit în aripa de maximă securitate a închisorii Rebibbia. Merse singur pe coridor până la ușa deschisă a celei T4, unde îl aștepta Agca. Reporterii așteptară mai departe pe hol. Alături de ei se aflau gărzile închisorii, gata să se repeadă către celula lui Agca, în cazul în care acesta ar fi făcut vreo mișcare amenințătoare către vizitatorul său.

Când Papa întinse mâna, Agca intenționa să dea noroc, apoi, ezitând, se aplecă și sărută inelul papal. Apoi, luă mâna Papei și și-oatinse scurt de frunte.

"Lei e Mehmet Aii Agca?" Papa rosti întrebarea încet, l se spusese că Agca învățase italiana în închisoare.

"Si." Un mic zâmbet însoți acest cuvânt, de parcă Agca se jena să își recunoască identitatea.

"Ah, lei abita qui?" Ioan Paul aruncă o privire împrejur, cu adevărat interesat de locul în care prezumtivul său asasin avea să-și petreacă tot restul vieții. "Si."

Ioan Paul se așeză pe un scaun poziționat chiar în cadrul ușii. Agca se așeză pe pat, împreunându-și și desfăcându-și palmele.

"Come si sente?" Felul în care Papa îl întrebă pe Agca cum se simte era aproape patern, "Bene, bene" Deodată Agca începu să vorbească precipitat, volubil, şuvoiul de cuvinte curgea pe un ton atât de scăzut încât numai Papa îl putea auzi. Faţa sa era aproape de cea a lui Agca, ascunzându-l parţial pe acesta vederii ziariştilor si gărzilor.

Agca şoptea în urechea stângă a Papei. Papa dădu din cap aproape imperceptibil. Agca se opri, nesiguranţa citindu-i-se pe faţă. Ioan Paul făcu semn, printr-o scurtă mişcare a mâinii drepte, ca Agca să continue. Cei doi stăteau atât de aproape încât păreau să-şi atingă capetele. Buzele lui Agca se mişcau cu greu. Pe figura lui Ioan Paul se citea o expresie de durere, îşi închise ochii, de parcă asta l-ar fi ajutat să se concentreze mai bine.

Deodată, Agca se opri la mijlocul propoziţiei, Ioan Paul nu îşi deschise ochii. Doar buzele i se mişcau; numai Agca putea să îi audă cuvintele.

Încă o dată, Agca începu să vorbească. După câteva minute, Papa mai făcu o mişcare scurtă cu mâna. Agca se opri din vorbit, Ioan Paul îşi puse mâna stângă pe frunte, de parcă ar fi vrut să-şi ascundă privirea de Agca.

Apoi, Ioan Paul îl strânse pe tânăr de braţul drept, de parcă ar fi vrut să-î mulţumească pentru ceea ce-i spusese. Discuţia dură douăzeci şi unu de minute, după care Papa se ridică încet în picioare, întinse mâna, încurajându-l pe Agca să facă la fel. Cei doi se priviră în ochi. Papa puse capăt acestui moment aproape perfect teatral, băgă mâna în buzunarul de la sutană şi scoase o cutiuţă cu însemnele papale, l-o dădu lui Agca. Uimit, Agca întoarse cutia pe toate părţile.

Papa aşteptă, cu cel mai blând zâmbet pe buze. Agca deschise cutia, înăuntru se afla un rozariu lucrat în argint cu perle.

"Ti ringrazio" îi mulţumi Agca. "Ti ringrazio".

"Niente. Niente", îi răspunse Papa. Apoi se aplecă înainte şi vorbi iarăşi numai pentru urechile lui Agca.

Fără să mai scoată o vorbă, pontiful ieşi din celulă.

Mai târziu, un purtător de cuvânt al Vaticanului declară, "Aii Agca are informaţii până la un anumit nivel. La nivel mai înalt, nu ştie nimic. Dacă a fost o conspiraţie, a fost făcută de profesionişti, iar profesioniştii nu lasă urme. Nimeni nu va afla niciodată nimic."

Nu era pentru prima dată când Vaticanul făcea economie de adevăr. Agca confirmase ceea ce Mossad-ul îi spusese lui Luigi Poggi. Complotul pentru asasinarea Papei

înflorise la Teheran. Această informație avea să modifice atitudinea lui Ioan Paul atât față de Islam cât și față de Israel. Treptat, el le spuse colaboratorilor săi că adevăratul conflict mondial nu avea să aibă loc între Est și Vest, între Statele Unite și Rusia, ci între fundamentalismul islamic și Creștinătate, în public, avu grijă să facă distincția între Islam, credință și fundamentalismul islamic.

În Israel, analiștii Mossad vedeau noua atitudine a suveranului pontif ca pe un prim semn că dovezile prezentate lui Poggi fuseseră acceptate. Dar deoarece nu fu făcută nici o mișcare imediată pentru a invita Mossad-ul să contribuie la înțelegerea papală asupra lumii, Papa se convinse de valoarea dialogului pe care Poggi îl avusese cu Eli. La Tel Aviv, Admoni îi spuse lui Eli să păstreze contactul cu Poggi. Aceștia continuă să se întâlnească în diferite orașe europene, uneori la ambasada Israelului, alteori la câte o nunțiatură papală. Discuțiile lor vizau teme largi, dar aproape mereu concentrate pe două aspecte: situația din Orientul Mijlociu și vizita Papei în Țara Sfântă. Legate de acestea era efortul continuu al lui Ioan Paul de a găsi o casă pentru OEP.

Poggi lăsa clar să se înțeleagă că Papa avea o simpatie și o fascinație față de Yasser Arafat. Ioan Paul nu împărtășea ideile unora ca Rafi Eitan, David Kimche sau Uri Saguy, conform cărora liderul OEP era, după cum spunea Eitan "un criminal nemilos, și un măcelar al femeilor și copiilor noștri pe care l-am ucide cu mâinile mele."

Pentru suveranul pontif, crescut în mijlocul eroice rezistențe poloneze față de naziști, Arafat era un oprimat atrăgător, o figură carismatică în permanență capabilă să scape din variatele atentate puse la cale de Mossad pentru a-l ucide. Poggi îi repovestea lui Eli că Arafat îi povestea se odată lui Ioan Paul cum își dobândise el un al șaselea

simț - "și într-o anumită măsură, un al șaptelea" - pe când se afla în pericol. "Un astfel de om merită să trăiască", îi spuse Poggi lui Eli.

Prin astfel de crâmpie, Eli reuși să obțină o imagine clară a gândirii Papei. Dar Ioan Paul pune mai mult preț pe adevărul istoric conform căruia rădăcinile evreiești ale Creștinătății nu trebuiau nicicând uitate, iar anti-semitismul, atât de acut în iubita sa Polonie, trebuia eradicat.

În mai 1984, Poggi îl invită pe Eli la Vatican. Cei doi discutară ore întregi în biroul arhiepiscopului din Palatul Apostolic. Nici până în ziua de azi nu se știe ce au vorbit.

În Israel, era din nou scandal în comunitatea de spionaj. Cu o lună în urmă, pe 12 aprilie, patru teroriști OEP răpiseră un autobuz cu 35 de pasageri care se îndrepta în sud, către orașul Ashqelon. Versiunea oficială a incidentului a fost că agenții Shin Beth luaseră cu asalt autobuzul și, în schimbul de focuri care a urmat, doi teroriști fuseseră uciși iar cei doi care fuseseră răniți muriseră în drum spre spital.

Articolele din ziare povesteau că aceștia au fost luați de lângă autobuz, vizibil foarte puțin răniți. Ieși la iveală că fuseseră atât de rău bătuți în ambulanță de către ofițeri ai Shin Beth încât muriră amândoi. Mossad-ul, deși nu fusese implicat direct, primi condamnarea internațională pentru acest incident.

Din cauza acestei întâmplări, Poggi îi explică lui Eli că Papa nu putea stabili legături diplomatice cu Israelul. Până când o va face, sublinie Eli, nu se putea pune problema unei vizite a Papei în Țara Sfântă.

Totuși, ca un pas pe drumul pe care se angajaseră, cei doi căzură de acord că discuția nu era încheiată.

Pe 13 aprilie 1986, Ioan Paul făcu ceva ce nici un suveran pontif nu mai făcuse. Intră în Sinagoga din Roma de pe Lungotevere dei Cenci, unde îl îmbrățișa pe rabinul șef al orașului. Ambii îmbrăcați în haine de gală, au mers în liniște către teva, platforma de unde se citește Tora.

Undeva în fundul templului stătea Eli, care jucase și el rolul său în îndeplinirea acestui moment istoric. Cu toate acestea, nu fusese obținut ceea ce dorise Israelul - recunoașterea diplomatică papală.

Aceasta avea să vină abia în decembrie 1993, când, în ciuda obiecțiilor continue ale conservatorilor din secretariatul de stat, legăturile diplomatice fură stabilite.

La vremea aceea, Nahum Admoni nu mai era director Mossad. Succesorul său, Shabtai Shavit, continuă procesul delicat de apropiere a Mossad-ului de Vatican. Parte din această încercare era făcută pentru a-i arăta papei că atât Israelul cât și OEP aveau în sfârșit un interes real în a ajunge la o înțelegere, și admiteau că fundamentalismul islamic reprezenta o amenințare. Papa Ioan Paul rămase cu cicatricile fizice ale acestui adevăr.

În acest timp, Mossad-ul se ocupa de un continent în al cărui viitor Vaticanul își punea mari speranțe - Africa. De acolo aștepta Sfântul Scaun să vadă răsărind într-o zi primul Papă de culoare al bisericii. Dar tot aici, Mossad-ul se dovedise deja a fi expert în arta ascunsă a ațâțării unui serviciu secret împotriva altuia, în scopul de a-și asigura propria sa poziție.

CAPITOLUL 13

Legături africane

Situat la câteva străzi depărtare de vechiul hotel Norfolk din Nairobi, Clubul Oasis devenise de mult locul preferatul oamenilor de afaceri din Kenya. Aici puteai bea

toată noaptea în întuneric și apoi merge în camerele din spate însoțit de una dintre fete, după ce-i vedeai carnetul de sănătate pentru a te asigura că nu are vreo boală venerică.

Din 1964, clubul avusese și altfel de clienți, chinezi în ținută safari, ruși cu fața aspră, și bărbați care puteau proveni din orice țară a bazinului mediteranean. Aceștia nu veneau la club pentru berea rece sau, după cum suna reclama localului, pentru „cele mai fierbinți fete din Africa”. Bărbații lucrau pentru serviciile secrete care se luptau să câștige teren în centrul Africii, unde cândva numai MI6-ul britanic acționase în secret. Erau reprezentanții Serviciului Secret Chinez (CSIS), KGB-ului sovietic și ai Mossad-ului.

Se zvonea că în jur de zece agenți katsa erau răspândiți de-a lungul ecuatorului, activând pentru Dares Salaam, din Oceanul Indian până la Freetown și Atlantic. Deținând un număr impresionant de pașapoarte false, acești agenți tineri și extrem de bine pregătiți, în afara cunoștințelor pe care le aveau, învățaseră noțiuni de bază din medicină și chirurgie, ceea ce le permitea să supraviețuiască în junglă, târâmul leilor și triburilor ostile.

Aventura africană a Mossad-ului a început la puțin timp după ce Castro a venit la putere în Cuba în 1959 și a început să-și exporte revoluția. Avu primul succes când locțiitorul său, John Okello, un auto-didact, după ce fu găsit în junglă de un recrutor al lui Castro urmă un scurt curs despre luptele de gherilă la Havana, și trimis apoi să cuce-

rească insula Zanzibar de pe coasta Africii de Est. Dimensiunile sale -avea 136 kg- îi speriară până la îngenunchere pe membrii cei mărunți ai poliției. Armata jerpelită a lui Okello își impuse autoritatea brutală asupra unei populații ale cărei singure arme erau uneltele primitive cu care recoltau mirodeniile

care făcuseră Zanzibar-ul cunoscut în toată lumea. Insula deveni baza de unde Castro pătrundea în inima Africii, în portul Dar es Salaam trăia și populație de etnie chineză care anunțăguvernul de la Beijing ce se întâmpla. Dându-si seama că revoluția care se pune la cale putea oferi Chinei o mai mare influență asupra continentului, CSIS hotărî să se infiltreze în zonă și să-i ajute cât mai mult pe revoluționari.

Între timp, Castro puse la cale o operațiune de proporții pentru a cubaniza mișcarea de eliberare a negrilor care avea să izbucnească. Ținta era portul Casablanca de pe coasta vestică a Africii. Aici ajungeau nave cubaneze cu arme care, pe ruta de întoarcere la Havana erau încărcate cu luptători de gherilă strânși din toată Africa centrală, în curând CSIS ajută la selectarea lor.

Gândul că mii de revoluționari pregătiți și bine înarmați se aflau la numai câteva ore de Israel, îi alarma pe politicienii și serviciile secrete israeliene. Însă a provoca această armată de gherilăcare nu-i amenințase în nici un fel, ar fi dus la confruntări pe care Israelul nu le dorea. Deja implicați în lupta împotriva teroriștilor arabi, o confruntare directă cu revoluționarii negri era de evitat. Meir Amit le dădu ordin agenților katsa din Africa să stea cu ochii pe ei, fără să se implice activ.

Intrarea KGB-ului în scenă schimbă însă toate acestea. Rușii veniseră cu o ofertă pe care viitorii revoluționari nu o puteau refuza: ocazia de a fi antrenați la Universitatea Patrice Lumumba din Moscova. Acolo aveau să învețe, direct de la cei mai buni instructori KGB, tactici de gherilă dar și cum să le folosească sub pretextul întrajutorării celor sărăciți, slabi și neînsemnați din statele democratice. Pentru a-și vinde mai bine ideea, KGB-ul aduse câțiva dintre cei mai de succes absolvenți de la Patrice Lumumba: teroriști arabi.

Meir Amit le trimise agenților katsa, ca întăriri, agenți kidon. Prin noile sale ordine cerea acestora să împiedice cu orice chip legăturile dintre ruși și africani, precum și dintre KGB și CSIS; să omoare activiști arabi de câte ori aveau ocazia; și să stabilească legături cu revoluționarii

africani negri, promițându-le că Israelul le va urmări pașii către progres dincolo de tacticele de gherilă, ajutându-le organizațiile să obțină recunoaștere politică. Israelul nu cerea în schimb decât garanția că nu va fi afectat de aceste mișcări.

Clubul Oasis începuse să participe la lupta pentru inimile și gândurile revoluționarilor arabi. Noaptea aveau loc aici discuții interminabile despre cum, fără publicitate, terorismul era o armăcu gloanțe oarbe, și despre nevoia de a nu pierde niciodată din ochi scopul suprem: libertate și independență, în atmosfera încărcată a clubului se puneau la cale planuri, se încheiau afaceri, erau identificate ținte pentru execuție sau distrugere. Unele victime urmau să fie prinse în ambuscade pe vreun drum lăturalnic, altele ucise în somn. Astăzi avea să fie un agent KGB, mâine un spion CSIS. Fiecare parte dădea vina pe cealaltă pentru ceva ce făcuse de fapt Mossad-ul.

În Oasis, nopțile urmau să se desfășoare în continuare la fel, cu noi planuri puse la punct în jurul meselor de bambus, în timp ce ploaia se rostogolea pe dealuri și bătea acoperișul de tinichea.

Meir Amit își informă agenții despre tot ce aflase în legătură cu CSIS. Serviciul avea o tradiție în spionaj veche de mai bine de 2.500 de ani. Timp de secole, acesta îl ajutase pe împărat să-și spioneze supușii, însă, o dată cu venirea la putere a lui Mao și mai apoi a lui Deng Xiaoping, strângerea de informații, precum și multe probleme de ordin

național, căpătară o nouă direcție. CSIS începu să se extindă în Statele Unite, Europa, Orientul Mijlociu și în cele din urmă și în Africa.

Aceste rețele nu erau folosite doar pentru a spiona: reprezentau rute importante în traficul cu droguri și spălarea de bani. Cu aproape jumătate din producția de opium cultivată la porțile Republicii Populare, în Triunghiul de aur - Thailanda, Laos și Myanmar - CSIS lucra mână în mână cu grupări ale Triadei¹, pentru a introduce ilegal droguri în vest. Deoarece Hong Kong-ul era recunoscut drept unul dintre cele mai mari centre de spălare a banilor, CSIS avea acoperirea perfectă pentru ascunderea profiturilor Chinei de pe urma traficului cu droguri. Astfel fuseseră finanțate operațiunile din Africa. Acești bani fuseseră din 1964 exclusiv sub controlul directorului general al CSIS, Qiao Shi.

Un tip înalt, căruia îi plăcea coniacul francez și trabucurile cubaneze, avea în subordinea sa sute de spioni și un buget pentru mită și șantaj care nu se putea compara decât cu cel al KCB-ului. Lagărele de muncă din centrul Chinei erau pline de cei care îndrăzniseră să-l înfrunte pe Qiao. Profilul psihologic alcătuit de Mossad descria un om a cărui întreagă carieră fusese construită pe mișcări ingenioase secrete.

Activitățile CSIS în Africa erau sub comanda locală a colonelului Kao Ling², figura legendară a serviciului, care își câștigase reputația în Nepal și India prin tacticile sale subversive. Avându-și cartierul general în Zanzibar, Kao Ling ducea o viață îmbelșugată și avea o mulțime de femei nubile ca amante. Se deplasa prin Africa centrală ca un animal de pradă și dispărea din când în când cu săptămânile. De fiecare dată când venea la Nairobi, în Oasis aveau loc adevărate orgii. Fumul dulce al bețișoarelor parfumate se simțea peste tot în club. Se serveau delicatese aduse direct din China. Prostituatele africane erau îmbrăcate în cheongsams; artificiile de interior și servantele erau aduse din Hong Kong.

Luptătorii de gherilă care se întorceau din Cuba erau sărbătoriți aici înainte să dispară în jungla africană pentru a relua lupta. Unul dintre ei obișnuia să învioreze petrecerile bând un pahar cu sânge omenesc pe care îl storcea din corpurile inamicilor pe care îi executa.

Între timp, Kao Ling își extindea operațiunile nu numai de-a lungul Africii, dar și spre nord, în Etiopia, Yemenul de Sud și Egipt. Le dădea teroriștilor sume substanțiale de bani pentru a lansa atacuri asupra Israelului. Pentru CSIS, Israelul era un pion în mâinile Washingtonului și o țintă firească pentru ceea ce Kao Ling numea „luptătorii mei pentru libertate”.

Meir Amit hotărî că Mossad-ul trebuia să înfrunte direct CSIS-ul. Pentru început strică planurile chinezilor de a înlătura regimul pro-vest Hastings Banda din Malawi. Apoi informă autoritățile keniene despre amploarea rețelei chineze de pe teritoriul țării. Mai târziu, guvernul de la Nairobi își arată mulțumirea dând drept de survol forțelor aeriene israeliene pentru a-și putea duce la îndeplinire misiunea din Entebbe. Clubul Oasis fu închis, iar patronii chinezi trimiși acasă, deși susțineau sus și tare că nu erau decât oameni de afaceri. Avuseseră noroc, câțiva membri CSIS aveau să rămână pentru totdeauna în Africa, omorâți de agenți katsa și lăsați în savane drept hrană pentru lei și leoparzi.

Cu cât chinezii încercau să-si ia revanșa în alte țări africane, cu atât Mossad-ul devenea mai nemilos. Agenții kidon îi urmăreau și îi omorau pe agenții CSIS oriunde aceștia își începeau o afacere. În Ghana, un agent CSIS a fost împușcat când ieșea cu prietena de la discotecă. Un altul muri în Mali într-o mașină capcană; în Zanzibar, încă perla coroanei CSIS, un apartament în care locuiau angajați CSIS a fost ars din temelii, în timpul unei vizite în teren, Kao Ling abia scăpă cu viață când, instinctiv, își schimbă mașina în Brazzaville, Congo. Celălalt vehicul explodă câteva minute mai târziu. În Zambia, un agent CSIS a fost legat de un copac și lăsat pradă leilor.

Când Kwame Nkrumah, conducătorul pro-chinez din Ghana făcu o vizită oficială la Beijing, Mossad-ul puse la cale revolta care duse la înlăturarea de la putere a lui Nkrumah, precum și distrugerea infrastructurii CSIS existente în țară.

Timp de trei ani, Mossad-ul purtă un război criminal de uzură împotriva CSIS, pe întreg teritoriul Africii. Și unii și ceilalți erau nemiloși. Când un agent katsa fu prins de o echipă de soc CSIS, aceștia îl aruncară la crocodili, îl filmară în ultimele momente de viață în apă și trimiseră caseta șefului unității Mossad locale. Acesta se va răzbuna trimițând personal o rachetă direct în clădirea de unde acționa CSIS. Trei chinezi fură uciși.

În cele din urmă, printr-un intermediar - președintele Mobutu al Zairului - CSIS anunță Mossad-ul că nu mai vroia să continue; mai degrabă aveau un interes comun în eradicarea influenței rusești pe continent. Propunerea se potrivea de minune cu politica Mossad-ului față de marile puteri, cuprinsă în expresia lui Meir Amit: „Dezbinându-i vom ajuta Israelul să supraviețuiască”.

În timp ce CSIS și Mossad-ul se aflau în conflict, KGB-ul făcuse progrese în preluarea planurilor lui Castro de a cubaniza Africa. Directorii KGB și biroul politic se întâlniseră la Kremlin și căzuseră de acord ca Rusia să susțină întreaga economie cubaneză. Condițiile erau destul de atrăgătoare pentru a

asigura o națiune de 7 milioane de oameni să intre în mânăca Uniunii Sovietice, în schimb, Castro acceptă comunismul rusesc în detrimentul celui chinezesc, ca fiind cel mai potrivit pentru Africa. De asemenea, se învoi să primească 5.000 de consilieri care aveau să antreneze serviciul cubanez de securitate, DCI, cum să opereze „corect” în Africa.

Cubanezii începură deci să coopereze cu KGB-ul pe tot teritoriul Africii negre, în șase luni, fiecare act terorist din Africa era controlat de ruși. Din bazele din Orientul Mijlociu pe care le înființase pentru pregătirea teroriștilor, KGB-ul îi ducea pe cei mai buni în Africa, pentru a lupta împotriva regimului de apartheid din Africa de Sud. În curând, teroriștii din Europa, America Latină și Asia își aduceau și ei contribuția în Angola, Mozambic și alte țări vecine cu Africa de Sud.

După cum spunea Meir Amit, „Atmosfera începea să se încingă de-a binelea la sud de ecuator”, își dădu seama că era o chestiune de timp până când acești mercenari căliți în luptă aveau să-și îndrepte privirile spre Israel. Oferta primită de la CSIS de a lupta împreună împotriva unui inamic comun - KGB-ul și teroriștii săi - a fost primită cu bucurie de directorul Mossad. Chinezii începură să le dea informații despre mișcările arabilor în interiorul și exteriorul Africii. Câțiva dintre aceștia fură uciși prin metodele obișnuite ale Mossad-ului, cu mașini capcană sau explozibil amplasat în camere de hotel, într-una din dați, Mossad-ul puse o bombă în scaunul de toaletă al unui mercenar cazat la un hotel din Khartoum și care era deranjat la stomac. Partea inferioară a corpului îi explodează în bucăți când trase apa.

Mossad-ul își ținu partea de învoială, anunțând CSIS că Moscova plănuia să ofere un ajutor financiar substanțial uneia dintre cele mai sărace țări din lume, Somalia. Beijing-ul dublănumaidecât oferta. Apoi, Mossad-ul dădu o mână de ajutor Chinei în Sudan, unde Moscova făcuse o portită prin guvernul militar al președintelui Nimeri, însă când directorul refuză să devină complet dependent de ruși, KGB-ul planifică o lovitură de stat. Mossad-ul anunță CSIS-ul care îl informă pe Nimeri. Acesta îi expulza pe toți diplomații ruși și suspendă proiectele sovietice de ajutorare.

După ce învrăjbi cele două puteri comuniste, timp în care, după cum avea să spună Meir Amit mai târziu, „ne-am infiltrat în structura africană”, Mossad-ul își îndreptă atenția asupra singurului serviciu secret african pe care începuse să-l considere prieten: Biroul Securității de Stat, BOSS, cel mai temut braț al aparatului de securitate al Africii de Sud. BOSS se asemena cu Mossad-ul prin tehnicile de șantaj, răpire, falsificare, interogare a prizonierilor, psihologia războiului și asasinat. La fel ca Mossad-ul, BOSS avea mână liberă în tratativele cu oponentii. Cele două servicii deveniră în scurt timp partenere. De cele mai multe ori în tandem, acestea acționau în

Africa, animate de o „înțelegere” secretă între primul ministru al Israelului, Golda Meir și regimul de la Pretoria. Primul rezultat a fost transportul de uraniu mineral către Dimona. Transporturile erau făcute prin curse comerciale El Al, de la Johannesburg la Tel Aviv, fiind trecute în înscrisurile oficiale ca utilaje agricole. Oamenii de știință sud-africani au vizitat Dimona, fiind singurii străini care cunoșteau adevărata destinație a clădirii. Când africanii testară un prototip de armă nucleară pe o insulă pustie din Oceanul Indian, specialiștii israelieni au fost prezenți pentru a observa explozia. În 1972, Ezer Weizman, pe atunci înalt oficial în Ministerul Apărării israeliene, se întâlnește cu primul ministru P. W. Botha la Pretoria, pentru a se pune de acord asupra unei noi „înțelegeri”. Dacă una dintre țări era atacată și necesita asistență militară, cealaltă trebuia să-i vină în ajutor. Israelul furniza armatei sud-africane cantități substanțiale de arme fabricate de americani, primind în schimb permisiunea de a-și testa primele arme nucleare produse la Dimona în insula din Oceanul Indian. Până la acea dată, Mossad-ul strânsese legăturile și cu BOSS. Cum nu reușiseră deloc să schimbe metodele brutale de interogare ale agenților serviciului african, instructorii Mossad le împărtășiră acestora câteva metode care funcționau în Liban și nu numai: privarea de somn; să oblige un suspect să stea lipit de un perete pentru lungi perioade de timp; strângerea testiculelor; câteva tipuri de tortură mentală care varia de la amenințări până la execuții false. Agenții katsa activară alături de unități BOSS în operațiuni de sabotaj în țările africane învecinate. Kidonii le arătară sud-africanilor cum să ucidă fără a lăsa urme. Când Mossad-ul se oferă să-i localizeze pe liderii

Congresului Național African (CNA)-care trăiau în exil în Marea Britanie și Europa - pentru ca BOSS să-i omoare, serviciul acceptă imediat oferta, în cele din urmă, guvernul de la Pretoria respinse propunerea, de teamă să nu piardă susținerea pe care o avea printre politicienii conservatori duri din Londra. Ambele servicii secrete - Mossad și BOSS - aveau aceeași idee obsesivă că Africa se îndrepta înspre stânga, spre o revoluție care avea în cele din urmă să înghită ambele țări. Pentru a preveni acest lucru, orice metodă era permisă. Alimentându-și reciproc temerile, nici unul dintre servicii nu era îndurător, ambele împărtășind un concept care se autoalimenta, conform căruia numai ei știau cum să-i vină de hac inamicului, împreună, BOSS și Mossad deveniseră cele mai temute servicii secrete străine din Africa.

Această alianță nu era bine văzută la Washington. CIA se temea că îi va afecta propriile eforturi de a ține în frâu continentul negru. La începuturile anilor '60, o dată cu colonizarea Africii, Agenția deveni brusc interesată de continent - o creștere fără precedent a activităților clandestine. Se formă un departament african, și până în 1963, unități CIA fuseseră amplasate în fiecare țară africană.

Unul dintre primii care au activat în Africa a fost Bill Buckley, răpit mai târziu și ucis de teroriști Hezbollah la Beirut. Buckley avea să-și amintească, cu puțin timp înainte de capturarea sa, că „Erau vremuri agitate în Africa, atunci când toată lumea se lupta pentru ciolan. Noi sosisem cam târziu la petrecere, iar Mossad-ul ne privea ca și cum eram picați din cer”.

La Washington, Departamentul de Stat făcu eforturi discrete dar hotărâte pentru a reduce influența israeliană în Africa. Lăsă să se afle detalii despre cum câteva sute de evrei din Africa de Sud se duseseră în nord pentru a ajuta Israelul în Războiul Suezului. Douăzeci de țări africane încetară relațiile diplomatice cu Ierusalimul. Printre acestea se număra și Nigeria. Ruptura ar fi putut da o lovitură puternică Israelului: Nigeria furniza peste 60% din rezervele de petrol ale țării, primind în schimb armele pe care S.U.A. le furnizase cândva Israelului, în ciuda embargoului diplomatic, primul ministru Yitzhak Shamir fu de acord să furnizeze în continuare arme Nigeriei, în schimbul petrolului. Pentru Buckley era un prim exemplu al acestei politici realiste. Un altul a fost felul în care Mossad-ul hotărî să îl susțină pe vechiul său partener, BOSS. În 1982, în timpul invaziei israeliene în Liban, Mossad-ul găsi o mulțime de documente care dezvăluiau legături strânse între OEP și CNA, inamicul numărul unu al BOSS. Materialele incriminatorii fură înmânate serviciului în cauză, care putu astfel să aresteze și să tortureze sute de membri CNA.

Anii '80 însemnaseră numai reușite pentru Mossad în aventura sa africană. Pe lângă învrăjbirea chinezilor și a rușilor, pusese bețe în roate CIA, MI6 și altor servicii secrete care acționau pe continent. Dacă unul dintre acestea îi amenința poziția, Mossad-ul îi făcea publice acțiunile. În Kenya un agent MI6 muri într-o explozie, în Zair, o rețea franceză a fost distrusă. În Tanzania, o operațiune secretă nemțească a fost abandonată după ce a fost descoperită de un ziarist local plătit de Mossad.

Când liderul terorist Abu Nidal - care pusese la cale asasinarea ambasadorului Israelului în Marea Britanie, Shlomo Argov, pe 3 iunie 1982, în fața hotelului londonez Dorchester-încercasă-și piardă urma în Sudan, Mossad-ul promise autorităților că Israelul le va da un milion de dolari pentru capturarea sa, viu sau mort. În cele din urmă Nidal fugi la Bagdad.

În aproximativ zece țări, Mossad-ul exploata naționalismul african. Printre agenții care au activat în mai multe astfel de țări, se numără și Yaakov Cohen, care avea să-și amintească: „Le-am furnizat informații pentru a rămâne în fruntea opoziției, în țări ca Nigeria, rivalitatea dintre triburi a dus la război civil. Politica noastră era să lucrăm cu oricine vroia să lucreze cu noi. Asta ne-a ajutat să știm tot ce mișcă în țara

respectivă. Cea mai mică schimbare de atitudine care putea afecta Israelul era imediat raportată".

Înainte să meargă în Africa, Cohen se remarcase în misiuni sub acoperire în Egipt și alte țări. Ca element ale deghizării sale, Mossad-ul aranja ca înfățișarea lui Cohen să fie schimbată de un chirurg plastician, care îi modifică trăsătura proprie nației - nasul. Când se întoarse de la spital, nici chiar propria nevastă nu-l recunoscuse pe Cohen cu nasul cel nou.

Pe 31 decembrie 1984, raportul zilnic pe care îl primea Nahum Admoni conținea informații

despre o lovitură de stat în Nigeria. O grupare militară condusă de General Maior Muhammad Buhari preluase conducerea. Primul lucru pe care a vrut să-l știe primul ministru Shamir era modul în care aveau să fie afectate rezervele de petrol ale Israelului. Nimeni nu putea spune exact. De-a lungul zilei încercară în zadar să ia legătura cu noul regim.

A doua zi când veni la putere, Buhari întocmi o listă cu foști membri ai guvernului acuzați de anumite crime. Primul era Umaru Dikko,

fostul ministru al turismului acuzat că ar fi furat câteva milioane de dolari provenite din afaceri cu petrol, și care se aflau în trezoreria statului. Dikko fugise din țară și dispăruse, în ciuda eforturilor disperate care se făcuseră pentru a-l găsi.

Admoni văzu în asta o șansă. Călătorind cu un pașaport canadian -un alt document preferat de Mossad în misiunile sale sub acoperire -acesta zbură în capitala nigeriană, Lagos. Buhari îl primi noaptea târziu. Generalul asculta în timp ce Admoni îi făcea o propunere aprobată de Rabin. În schimbul unei asigurări că alimentarea cu petrol nu avea să fie întreruptă, Mossad-ul se oferea să-l găsească pe Dikko și să-l aducă în Nigeria. Buhari avu o întrebare: putea Mossad-ul să localizeze și banii furați de Dikko? Admoni spuse că banii erau mai mult ca sigur în conturi elvețiene pe care era imposibil să le găsească fără ajutorul lui Dikko. Buhari zâmbi pentru prima oară. O dată ce Dikko era adus înapoi în Nigeria, nu era o problemă să-l facă săvorbească. Buhari mai avu o ultimă întrebare: Ar fi acceptat Mossad-ul să coopereze cu serviciul de securitate nigerian și, o dată ce Dikko era capturat, să nu-si asume izbânda? Admoni căzu de acord. Mossad-ul nu avea nimic de câștigat de pe urma unei operațiuni ce părea destul de simplă.

Rafi Eitan își mobiliza spionii în întreaga Europă. Agenții katsa fură trimiși în Spania și Suedia. Sayanim-ii din douăsprezece țări au fost alertați: doctorii au fost anunțați să fie atenți în cazul în care Dikko solicită asistență medicală sau consultă vreun chirurg

plastician pentru a-și schimba înfățișarea; portarii hotelurilor din St. Moritz și Monte Carlo, unde obișnuia să stea Dikko, trebuiau să fie cu ochii în patru. Angajații agențiilor de închiriat mașini, de la Madrid și până la Munchen, au fost instruiți să raporteze dacă acesta închiria vreo mașină; agenții de zbor au fost rugați să dea telefon în caz că ar fi cumpărat vreun bilet. Sayanim-ii angajați ai companiilor de credit bancar fură rugați să fie atenți dacă își folosea cărdurile. Chelnerii memorară descrierea lui Dikko, croitorii îi reținură dimensiunile, iar fabricanții de cămăși îi luară măsura gulerului. Pantofarii de la Roma și până la Paris primiră informații despre faptul că Dikko purta numărul 45 la pantofii făcuți pe comandă. La Londra, Robert Maxwell fu rugat să-și întrebe cunoștințele sus-puse printre diplomații africani din Londra dacă știau ceva de Dikko. Ca toți ceilalți, nu reuși să ajungă la nici un rezultat.

Totuși, Admoni intui că Dikko se ascundea în Londra-orașul devenise locul ideal pentru oponenții noului regim - așa că își trimise cei mai buni oameni aici. Cu ei sosiră și agenți ai securității nigeriene, conduși de Maiorul Muhammad Yusufu. Aceștia închinară un apartament pe Strada Cromwell. Agenții katsa aleseră hoteluri care adăposteau turiști africani.

Lucrând separat, cele două grupări se infiltrau în numeroasa comunitate nigeriana din Londra. Oamenii lui Yusufu pretindeau că sunt refugiați dizidenți ai noului regim, iar agenții katsa treceau drept simpatizanți ai africanilor negri care vroiau să înlăture regimul din Africa de Sud. Treptat, reduceră căutarea din partea vestică a Londrei la zona din jurul Hyde Park-ului, unde trăiau în exil mulți nigerieni bogați, începură să verifice registrele electorale puse la dispoziția oricui în primăriile din zonă. Oricât ar fi încercat nu ajungeau la nici un rezultat.

Apoi, la șapte luni după ce fugise din Lagos, Dikko apăru. La 30 iunie 1984, un katsa care mergea cu mașina pe Queensway, o arteră aglomerată care dădea din strada Bayswater, văzu un om care semăna cu Umaru Dikko. Era mai bătrân și mai slab, însă fața lată și ochii negri, care nu priviră prea mult mașina agentului, erau inconfundabili.

Găsind un loc de parcare, israelianul îl urmări pe jos pe Dikko, până la o casă din apropierea Dorchester Terrace. Admoni fu imediat informat. Ordonă ca deocamdată să fie supravegheată non-stop casa. Timp de trei zile, doi agenți îl supraveghează încontinuu pe Dikko. Între timp, nigerienii își folosiseră ambasada pe post de bază unde pregăteau o răpire după modelul celui al lui Adolf Eichmann.

În mod obișnuit, un rol cheie fu atribuit unui outsider, un apreciat doctor, Levi-AireShapiro, anestezist-consultant și director al unei unități de terapie intensivă la Spitalul Hasharon din Tel Aviv.

Fusesse recrutat de Alexander Barak, un katsa care făcuse apel la patriotismul doctorului. Acesta acceptă să meargă la Londra și să cheltuiască mia de dolari pe care i-o dăduse Barak pe echipament

medical care includea anestezice și o sondă endotraheală. La Londra avea să primească mai multe instrucțiuni. Shapiro refuză o recompensă materială pentru serviciile sale, spunând că era mândru să servească Israelul. Un alt katsa, Felix Abithol, ajunsese la Londra pe 2 iulie, cu o cursă de la Amsterdam. Se cază la hotelul Russell Square. Prima indicație pe care i-o dădu șefului echipei nigeriene a fost să închirieze o dubă. Oamenii lui Yusufu aleaseră o mașină de un galben țipător. Acesta fu probabil momentul când planul începu să se destrame.

În noaptea de 3 iulie, un avion 707 al Nigerian Airways ateriza pe aeroportul Stanstead, la 50 km depărtare de Londra. Venise gol de la Lagos. Pilotul informă autoritățile aeroportului că veniseră să transporte niște colete diplomatice de la ambasada londoneză. Alături de echipaj mai călătoriseră și câțiva membri ai securității nigeriene care s-au identificat ca atare, spunând că ei trebuiau să ridice coletele. Prezența lor fu raportată Departamentului special al Scotland Yard-ului. Se zvonise că regimul militar din Lagos amenința exilații din Londra. Celor de la securitate li s-a spus că nu aveau voie să părăsească aeroportul.

A doua zi pe la prânz, duba galbenă ieși dintr-un garaj pe care un nigerian îl închinase în Notting Hill Gate. La volan era Yusufu. În spate, dr. Shapiro stătea ghemuit lângă o cutie. Lângă el erau înghesuți Barak și Abithol. Pe la prânz, căpitanul navei 707 anunță la Stanstead că aveau să decoleze în acea după-amiază la ora trei. S-a precizat că încărcătura era compusă din două lăzi cu „documente” pentru Ministerul Afacerilor Externe din Lagos. Actele întocmite cereau imunitate diplomatică pentru ambele containere.

Puțin înainte de amiază, duba parcă în fața casei din Dorchester Terrace. La puțin timp, Umaru Dikko ieși să ia masa cu un prieten într-un restaurant din apropiere. Secretara sa, Elizabeth Hayes tocmai se uita pe geam. Când femeia privi în altă parte, ușa din spate a dubei se deschise brusc și „doi bărbați cu pielea închisă la culoare îl înșfăcăară pe dl. Dikko, băgându-l cu forța în mașină. Apucă numai să țipe înainte ca bărbații să sară înăuntru iar duba să demareze în viteză”.

Revenindu-și din soc, secretara sună la 999. După câteva minute, poliția era la locul faptei, împreună cu comandantul William Hucklesby de la Echipa Anti-Tero a Scotland Yard-ului. Acesta bănuia ce se întâmplase. Fiecare port și aeroport a fost alertat. Pentru Hucklesby, situația își avea dificultățile sale. Dacă Dikko fusese răpit de regimul nigerian, asta avea să ridice întrebări politice delicate. Ministerul Britanic de

Externe si Downing Street au fost alertate, Hucklesby primi ordine să acționeze cum credea de

cuviință.

Cu puțin înainte de ora trei, duba ajunse la terminalul Stanstead. Yusufu flutură un pașaport diplomatic nigerian în fața ofițerilor de la vamă. Aceștia priviră cum cele două lăzi erau încărcate la bordul aeronavei. Unul dintre ofițeri, Charles Morrow, își aducea aminte: „Era ceva ciudat cu unul dintre containere. Apoi am auzit niște sunete ieșind dintr-unul. Mi-am spus, ce dracu'. Imunitate diplomatică sau nu, trebuia să văd ce era înăuntru".

Lăzile fură descărcate și duse într-un hangar, în ciuda protestelor furioase ale lui Yusufu care susținea că erau protejate de imunitate diplomatică. In primul container fi descoperit Umaru Dikko, legat si inconștient din cauza anesteziei. Lângă el era dr. Shapiro cu o seringă în mână, gata să-i mărească doza de drog. în gura lui Dikko era băgată o sondă ca să nu se înece cu propria vomă. In celălalt container stăteau înghesuți Barak si Abithol.

La proces ambii agenți au susținut cu îndârjire că erau mercenari care acționau în numele unui grup de oameni de afaceri nigerieni care vroiau să-l judece pe Dikko acasă. Unul dintre cei mai buni si mai scumpi avocați din Marea Britanie, George Carmen de la Queen's Council, fusese angajat să-i apere, în pledoaria finală spuse curții: „Poate că cea mai plauzibilă explicație este că serviciul secret israelian nu fusese niciodată pe deplin îndepărtat de această operație".

Acuzarea nu prezentă nici o dovadă care să incrimineze Mossad-ul. Aceasta i-ar fi revenit judecătorului. Acesta spuse juriului că „Toate dovezile duc indiscutabil către Mossad".

Barak fu condamnat la 14 ani de închisoare, iar dr. Shapiro și Abithol la câte 10 ani fiecare. Yusufu primi 12 ani. Toți fură eliberați pentru bună purtare și deportați în liniște către Israel. Așa cum se întâmplase

si cu alții înaintea lor care serviseră bine Mossad-ul, serviciul făcu tot posibilul ca aceștia să stea la adăpost și să nu trebuiască să răspundă la întrebări incomode, cum ar fi dacă dr. Shapiro, care încălcase atât de flagrant jurământul lui Hippocrate, încă mai practica medicina - si pentru cine.

MI5 îi spuse lui Nahum Admoni că dacă mai calcă strâmb, Mossad-ul avea să fie tratat ca un serviciu neprieten, însă la acea dată, directorul Mossad-ului plănuia încă o operațiune menită să arate Marii Britanii cine îi erau adevărații dușmani - si în același timp pentru a câștiga simpatie pentru Israel.

în 1986, într-o dimineață senină de februarie, două avioane de vânătoare ale aviației israeliene coborâră deasupra unei nave libiene Learjet care zbura de la Tripoli la Damasc. Avionul civil se afla în spațiul aerian internațional, la 9.000 deasupra Mediteranei, gata să coboare în spațiul sirian. La bord erau delegați ai grupărilor palestiniene radicale și nu numai, care se întorceau de la o conferință la care Mu'ammâr Gadhafi îi reunise pentru a discuta noi strategii în realizarea dorinței obsesive a liderului libian de a vedea Israelul alungat de pe fața pământului.

La vederea avioanelor care se poziționau de o parte și de alta a avionului Learjet, cei 14 pasageri avură de ce să intre în panică. Patru luni mai devreme, în ziua de marți 1 octombrie 1985, aeronavele de luptă F-15 israeliene bombardaseră sediul Organizației pentru Eliberarea Palestinei din sudul Tunisiei, zburând în cerc pe distanță de 9.000 m, ceea ce a presupus alimentarea din zbor cu combustibil.

Raidul era un răspuns direct la uciderea, cu câteva zile mai devreme de către un trăgător OEP, a trei turiști israelieni de vârstă mijlocie, în timp ce aceștia se bronzau pe iahtul propriu în portul cipriot Larnaca. Fuseseră omorâți de Yom Kippur și multor israelieni măcelul le aminti de războiul de Ziua Iertării, când întreaga țară fusese luată prin surprindere de atacurile teroriste.

Deși înduraseră aproape patru decenii de terorism, crimele îi înspăimântară pur și simplu pe

israelieni: turiștii fuseseră ținuti câțiva timp ostatici la bord și lăsați să-și scrie ultimele gânduri înainte de a fi uciși: prima a fost femeia, împușcată mortal în stomac. Ceilalți doi bărbați

fură obligați să o arunce peste bord. Apoi, unul după altul, aceștia fură împușcați de aproape, în ceafă.

În războiul de propagandă care fusese mult timp o parte a războiului dintre OEP și Israel, gruparea afirmase că cele trei victime erau agenți Mossad în misiune. Aceștia făcură atât de plauzibilă povestea, încât ziarele europene o identificară pe femeie ca fiind unul dintre agenții implicați în afacerea Lillehammer din 1973. Acea femeie era încă în viață și nu mai lucra de mult pentru Mossad.

De atunci, presa arabă începu să se umple de avertismente teribile, conform cărora Israelul urma să se răzbune. Multe dintre născociri erau opera departamentului de război psihologic al Mossad, pentru a lăsa milioanele de arabi să mai fiarbă puțin în suc propriu.

Pasagerii aeronavei Learjet, care cu numai câteva ore înainte au pledat pentru distrugerea Israelului la conferința libiană, văzură cum fețele necruțătoare ale

dușmanilor îi iscodeau. Unul dintre piloții de vânătoare mișcă aripile avionului, semnalul universal pentru „urmează-mă”, recunoscut de orice pilot. Pentru a întări mesajul, israelianul arată cu mâna înainte și apoi în jos, spre Galileea. Femeile de la bord începură să se tânguie; unui bărbat începură să se roage. Alții priveau fatalist înainte. Cu toții știuseră că așa ceva se putea întâmpla oricând; blestemații de necredincioși erau la o aruncătură de băț de ei și îi puteau înhața din zbor.

Una din aeronavele israeliene trase un foc de avertizare, ame-nințându-l pe căpitanul avionului Learjet să nu se gândească să ceară ajutor aviației siriene - care le putea veni în ajutor în câteva minute. Frica pasagerilor crescuse și mai mult. Aveau oare ei să sfârșească la fel ca eroii lumii arabe?

Cu o lună înaintea raidului din Tunisia, o ambarcațiune de patrulă având doi agenți Mossad la bord opri un mic vas numit Opportunity, care-și făcea ruta obișnuită între Beirut și Larnaca. Din cala ambarcațiunii a fost scos Faisal Abu Sharah, un terorist căutat pentru crimă. Acesta a fost luat la bordul navei de patrulă și apoi dus în Israel, unde a fost supus unui interogatoriu brutal, repede judecat și băgat la pușcărie. Viteza și îndrăzneala unor astfel de operațiuni amplifică și mai mult fața invincibilă pe care Israelul o arăta lumii arabe.

Astfel de incidente nu erau singulare. Lucrând cot la cot cu marina puțin numeroasă însă bine antrenată a Israelului, Mossad-ul mai intercepta de atunci câteva ambarcațiuni și aresta pasageri suspecti de terorism. Însă nu numai coasta mediteraneană a Israelului trebuia păzită; Marea Roșie era de asemenea un punct vulnerabil. Un agent Mossad din Yemen a condus operațiunea prin care fu împiedicat un plan OEP pentru ca o navă de pescuit, după ce ar fi traversat Marea Roșie până la stațiunea israeliană Elat, să-și detoneze încărcătura de explozibil în apropierea țărmului plin cu hoteluri. O canonieră israeliană intercepta vasul de pescuit și-i opri pe cei doi teroriști sinucigași înainte ca aceștia să arunce în aer încărcătura.

În timp ce nava Learjet cobora spre nordul Israelului, pasagerii se temeau că acestea puteau fi și consecințele încă unui atac, cel făcut de un alt erou de-al lor, Abu AI-Abbas; cu câteva luni înainte, pe 2 octombrie 1985, teroristul deturnase nava de croazieră italiană Achille Lauro, acțiune ce avea să devină cea mai spectaculoasă piraterie maritimă din lume. AI- Abbas îl omorî pe unul dintre pasageri, Leon Klinghoffer, un evreu american paralizat, aruncându-l în apă.

Crima se transformă într-un incident diplomatic, care implica și scandaliza Israelul, Statele Unite, Egiptul, Italia, Siria, Cipru, Tunisia și OEP cea fără de țară; timp de câteva zile, criza dădu ocol Mediteranei, făcând publicitate hijacker-ilor și scoțând la iveală interesul de sine care, în Orientul Mijlociu era atitudinea de bază față de

terorism. Deturnarea vasului de croazieră care aducea turiștii și valuta forte atât de necesară Israelului, urmată de moartea unui pasager, ridică un val de

nesiguranță. Crima se produse practic pe pământ italian, la bordul navei genoveze Achille Lauro. Însă Italia era foarte vulnerabilă când era vorba de terorism și dorea ca incidentul să se sfârșească fără vâlvă. Statele Unite vroiau să-și răzbune cetățeanul ucis. Pe teritoriul țării apărură abțibilduri pe care scria „Decât să vă înfuriați, mai bine vă răzbunați”, în cele din urmă după ce au făcut subiectul primei pagini a ziarelor, teroriștii se predară autorităților egiptene care îi lăsară să iasă din țară - spre furia Israelului.

Câțiva dintre pasagerii aeronavei Learjet se întrebau dacă aveau să fie ținuți în semn de răzbunare în vreo închisoare israeliană. Cu avioanele de vânătoare care încă mai zburau aproape aripă în aripă, aeronava de pasageri ateriza la o bază aviatică din nordul Galileei. Acolo îi aștepta o echipă de interogatori de la Aman, cărora Mossad-ul le

I spusese că la bord se află doi dintre cei mai căutați teroriști din lume, renumitul Abu Nidal și nu mai puțin periculosul Ahmed Jibril. În locul acestora, interogatorii se treziră punând întrebări unor arabi care se speriaseră zdravăn și ale căror nume nici măcar nu figurau în baza computerizată a Israelului.

Aeronavei Learjet i se permise deci să decoleze cu toți pasagerii la bord.

Israelul avea să susțină că planul prinderii teroriștilor fusese singurul motiv pentru care obligase aeronava să aterizeze, însă în interiorul Mossad-ului persista convingerea că nici o ocazie de a-i înspăimânta pe arabi nu trebuia ratată. Interogatorii de la Aman erau mulțumiți la gândul că pasagerii aveau să transmită mai departe imaginea unui Israel atotputernic.

Directorul de la Aman, Ehud Barak, era de părere că operațiunea nu fusese decât un alt exemplu al modului în care Mossad-ul lovea sub centură și nu îi ascunse lui Nahum Admoni părerea sa.

Cum nu fusese niciodată tolerant față de greșeli și condamnări, directorul Mossad începu să pună la cale un plan care, nu numai că avea să pună capăt batjocurii făcute la adresa Mossad-ului la posturile de radio arabești care îl acuzau că a forțat un avion civil neînarmat să aterizeze, dar avea să oprească și atacurile din interiorul comunității serviciilor secrete israeliene - care spuneau că serviciul pe care îl comandau trebuia să se gândească de două ori înainte să-i facă pe toți de râs.

Astfel începu o operațiune care, printre altele, avea să distrugă viața unei cameriste irlandeze însărcinate, și să-l trimită pe iubitul arab al acesteia să ispășească în închisoare cea mai lungă sentință dată vreodată de un tribunal britanic; o operațiune

care avea să le provoace cancelarului german Helmut Kohl și primului ministru Jacques Chirac o imensă rușine; avea să-l mai arate încă o dată pe Robert Maxwell în toată splendoarea „geniului” său manipulativ; să ducă la excluderea Siriei de la masa negocierilor diplomatice și să oblige toate acele posturi de radio arăbești care își bătuseră joc de Mossad, să-si schimbe frecvența.

Ca toate operațiunile, și aceasta a avut parte de momente de mare tensiune și așteptare liniștită. A fost vorba de disperare, furie și trădare, însă pentru oameni ca Nahum Admoni, asemenea intrigă erau însăși esența vieții, începuse să-si pună încontinuu aceeași întrebare: Poate avea sorti de izbândă? O să creadă lumea că a fost într-adevăr așa? Și, bineînțeles, adevărul avea să rămână veșnic necunoscut?

Mai exact, Mossad-ul mobiliza doi oameni foarte diferiți pentru această operațiune. Unul dintre ei era un katsa care activase în Marea Britanie sub numele de Tov Levy. Celălalt era un informator palestinian cu numele de cod Abu. Palestinianul fusese prins de Mossad că fura dintr-un fond OEP pe care îl administra într-un oraș de la granița Israelului cu Iordania. Mizând pe teama acestuia că infracțiunea putea ajunge la urechile șefului printr-un telefon anonim - care ar fi dus la moartea sa, Mossad-ul îl obligă pe Abu să plece la Londra, îi făcură documente false conform cărora era un om de afaceri și îi dădură bani cât să-i ajungă pentru „statutul” său de cheltuitor. Tov Levy fusese desemnat pentru a-l controla.

Abu ilustră întru totul definiția clasică a agentului dată de Uzi Mahnaimi, un fost membru al comunității servicii lor secrete israeliene: „îți petreci ore, chiar și zile întregi cu el; îl înveți tot ce trebuie să știe, îl însoțești la cursuri, îl ajuți, te împrietenești cu el, te uiți la fotografiile lui de familie, știi ce vârstă au copiii săi. Însă agentul nu este o ființă umană; nu trebuie niciodată să-l consideri astfel. Agentul este numai o armă, o coadă de topor, ca un Kalashnikov - asta-i tot. Dacă trebuie să-l trimiți la spânzurătoare, nu trebuie să ai remuscări. Agentul va fi mereu un număr de cod, niciodată o persoană”.

Abu își juca de minune rolul și deveni o figură obișnuită la mesele de joc din Mayfair. Datorită succesului, apetitul sexual și bețiile îi erau tolerate. Pentru că frecventa aceleași locuri ca și traficanții de arme și susținătorii bogați ai OEP, Abu află informații datorită cărora Mossad-ul putu să-și lovească adversarii, în numai câteva săptămâni, 15 agenți OEP fură uciși de serviciul secret israelian ca urmare a informațiilor furnizate de Abu.

Unele dintre întâlnirile cu Tov Levy avuseseră loc în barurile și restaurantele Hotelului Hilton din Park Lane. Acolo lucra o irlandeză din Dublin, Anne-Marie Murphy.

Ca mulți alții, aceasta fusese ispitită să traverseze Marea Irlandei, pentru a câștiga bani buni la Londra. Singura slujbă pe care o putu

căpăta a fost aceea de cameristă. Orele de lucru erau lungi, iar salariul mic. Puținul timp liber și-l petrecea prin barurile din Shepherds Bush, locul unde se adunau expatriații irlandezi. Cânta și ea cântecele rebelilor și bea un pahar de bere Guinness. Apoi se întorcea la ea în cameră, gata pentru încă o zi lungă de schimbat așternuturi, spălat closete, făcând fiecare cameră să strălucească de curățenie, în buna tradiție de la Hilton. Nu avea nici un viitor.

Cu puțin înaintea Crăciunului din 1985, gata să izbucnească în plâns la gândul că urma să-și petreacă sărbătorile singură într-un oraș atât de diferit de locul său de baștină cel lipsit de griji, Anne-Marie întâlnește un arab oacheș pe care îl plăcu. Părea bogat în costumele sale de mătase. Când acesta îi zămbi, Anne-Marie îi răspunse și ea cu un zâmbet, îl chema Nezar Hindawi, un văr îndepărtat al lui Abu. Deși avea 35 de ani, Hindawi îi spuse că avea cu trei ani mai puțin, pentru a părea că are aceeași vârstă cu ea, adică 32 de ani. Continuă astfel să mintă o femeie încrezătoare și naivă.

Se cunoscuseră într-un bar de lângă BBC Theatre din Shepherds Bush Green. Anne-Marie nu mai fusese niciodată în acest pub și a fost surprinsă să-l găsească pe Hindawi printre lucrătorii din construcții, cu pistrui și accent irlandez, însă Hindawi părea să-i cunoască pe majoritatea, se distra cu ei și mai plătea și el câte un rând.

Timp de câteva săptămâni, Hindawi venise în bar în speranța că va intra în contact cu IRA. Abu îl rugase să o facă, deși nu îi explicase și de ce. Cele câteva încercări ale lui Hindawi de a vorbi despre situația politică din Irlanda fură refuzate de bărbați mult mai interesați să dea pe gât halbe cu bere. Planul lui Abu avea să-i rămână necunoscut lui Hindawi. Apariția lui Anne-Marie îl făcu să se mai gândească și la altele.

Fermecată de bunele maniere și de șarmul acestuia, Anne-Marie începu în curând să râdă la povestirile lui Hindawi despre viața sa din Orientul Mijlociu. Pentru o femeie care nu călătorise niciodată mai departe de Londra, poveștile sale păreau desprinse din 1001 de nopți. Hindawi a condus-o acasă în acea seară, a pupat-o pe amândoi obraji și apoi a plecat. Anne-Marie se întreba dacă senzația de amețeală pe care o simțea nu era cumva un semn că se îndrăgostește. A doua zi o duse la un restaurant sirian și o introduse în lumea delicioasă a bucatăriei arabe. Amețită de vinul libanez,

nu opuse rezistență când acesta o duse la el în apartament. În acea după-amiază făcură dragoste. Până atunci Anne-Marie fusese virgină. Crescută în puternica tradiție catolică irlandeză care se opunea contracepției, tânăra nu își luase măsuri de precauție.

În februarie 1986 află că era însărcinată, îi spuse lui Hindawi. Acesta zâmbi încurajator; avea să aibă grijă de tot. Alarmată, Anne-Marie îi spuse că nu va fi niciodată de acord să avorteze. Acesta îi spuse că așa ceva nici nu-i trecuse prin cap. Adevărul era că fusese cuprins de panică la gândul că trebuia să se însoare cu o femeie pe care o considera inferioară lui. De asemenea, se temea ca tânăra să nu se plângă autorităților. Știind prea puține despre modul indiferent în care birocrății tratează astfel de probleme, el își imaginează că permisiunea de ședere în Marea Britanic avea să-i fie anulată și că va fi deportat ca indezirabil. Hindawi apelă la singura persoană care-l putea ajuta, vărul Abu.

Abu avea și el problemele lui, mai ales că pierduse o grămadă de bani la jocurile de noroc. Vărul îi spuse direct lui Hindawi că nu îi putea împrumuta banii pe care acesta îi vroia să îi ofere lui Anne-Marie ca să se întoarcă la Dublin pentru a naște și apoi să dea copilul spre adopție. Tânăra îi spusese că așa se proceda în Irlanda.

A doua zi, Abu se întâlnește cu Tov Levy. La cină, agentul katsa îi spuse lui Abu că trebuia să facă ceva care să determine guvernul britanic să închidă ambasada Siriei de la Londra și să retrimită acasă personalul diplomatic, de mult suspectat că ar fi implicat în activități teroriste. Levy spuse că avea nevoie de o „momeală” ca să reușească. Putea Abu să-i indice ceva sau pe cineva care i-ar fi de folos? Abu menționa că avea la Londra un văr cu o prietenă irlandeză însărcinată.

Planul începu să fie urzit în momentul în care lumea spionajului israelian era zguduită de efectele rupturii de Washington, cauzate de afacerea arme-pentru-ostatici încheiată cu Iranul. Atitudinea dură afișată de Israel față de terorism fu desființată, în interiorul Mossad-ului, toată lumea era supărată că administrația Reagan permise ca lucrurile să evolueze atât de rău încât rolul Israelului în afacerea Irangate să iasă la iveală.

Dezvăluirile îngreunară până și menținerea susținerii precaute pe care statele vecine, ca Egiptul și Iordania, le-o ofereau, într-o vreme în

care chiar și ele se saturaseră de OEP și de teatrul jucat de Yasser Arafat. Din ce în ce mai mult, liderul OEP devenise un captiv politic al propriilor extremiști. Deși nu era marxist, se trezi obligat să ia poziție cerând „lichidarea entității politice, culturale și militare sioniste”.

Admonestările nu îi îmbunătățiră cu nimic poziția printre facțiunile dizidente ale OEP. Pentru aceasta, Arafat era omul care fusese obligat să se retragă într-un mod umilitor din Beirut, protejat fiind de către Națiunile Unite față de ochiul vigilent al israelienilor. În jur de 15.000 de luptători palestinieni se imbarcaseră pe nave care plecau în Tunisia.

Alții îl lăsară baltă pe Arafat pentru că primiseră susținerea din partea Siriei și devenirea chiar și mai înverșunați împotriva sa și a Israelului, din noile lor baze din afara Damascului.

Totuși, pentru Mossad, Arafat rămânea obstacolul cheie în calea păcii. Uciderea lui era încă o prioritate; în poligonul de tragere al serviciului israelian, toate țintele îl reprezentau pe Arafat. Până la moartea sa, acesta avea să fie învinuit pentru toate atrocitățile comise de grupările palestiniene dispartate din Siria.

În cele din urmă avură loc două incidente care, măcar temporar, îl scoaseră pe Arafat din centrul atenției și, în cele din urmă țesură intriga în care Abu era personajul cheie.

O problemă din ce în ce mai mare cu care se confrunta Siria din cauza facțiunilor OEP de sub aripa sa, era nevoia de a le satisface dorința permanentă de acțiune. Ca unul dintre cele mai bune exemple

ale terorismului sponsorizat de stat, Siria era mai mult decât pregătită să finanțeze orice operațiune care nu prejudicia în plus propria imagine deja stricată. Multe dintre planurile propuse de facțiunile OEP serviciilor secrete siriene erau prea riscante pentru a fi aprobate. Una dintre ele era să otrăvească sursa de apă a israelienilor. O alta era trimiterea unui sinucigașcu bombă, care să se dea drept evreu ortodox, și care să provoace explozia la Zidul Plângerii din Ierusalim. Fiecare dintre ele avea să ducă la represalii cumpbite din partea Israelului.

Apoi fu propus un plan îndrăzneț despre care serviciile siriene recunoscursă nu numai că avea să funcționeze, dar că avea să dea o lovitură extrem de puternică supremației militare israeliene. După câteva luni

de căutări prin porturile mediteraneene, un vas de comerț din Panama, Atavarius, fu cumpărat și adus în portul Alger.

O săptămână mai târziu, un detașament de trupe speciale palestiniene sosi aici de la Damasc la bordul unui avion militar de transport. Aduseseră cu ei un mic arsenal: mitraliere, arme anti-tanc și cutii cu puști Kalashnikov, preferatele teroriști lor. În acea noapte, profitând de întuneric, soldații și armele au fost aduse la bordul navei Atavarius.

În zori, ambarcațiunea părăsi portul după ce căpitanul informă autoritățile portuare că trebuiau să plece în Grecia pentru revizie la motor. Soldații erau în cală. Însă venirea lor nu trecuse neobservată. Un informator Mossad angajat în biroul comandantului portului deveni suficient de suspicios încât să informeze un katsa amplasat în oraș. Acesta trimise un mesaj la Tel Aviv.

Informația declanșa „codul galben” care fu transmis întregii rețele Mossad răspândită în jurul Mediteranei. Cu toții își aduceau încă bine aminte de încercarea nereușită de a arunca în aer faleza orașului Elat, și credeau că urmau să aibă de-a face cu un atac asemănător, numai că de data aceasta la Haifa. Aglomeratul port de la Marea Mediterană era o țintă excelentă. Douăcanoniere staționau în larg, gata să țină piept oricărei încercări a navei Atavarius de a intra în portul care era principală legătură maritimă a Israelului cu lumea.

Destinația lui Atavarius erau însă plajele din nordul Tel Aviv-ului. Conform planului care părea scos dintr-un film de la Hollywood, avea să-i coboare pe soldați în bărci de cauciuc, ca apoi aceștia să vâslească spre mal. De acolo trebuiau să ajungă la ținta din Tel Aviv, Kirya, sediul militarizat al Forțelor Apărării Israeliene, al cărui turn domina orizontul, și pe care trupele speciale intenționau să- l folosească pentru a transmite semnale luminoase. Planul miza pe surpriza totală și curajul nemilos, care deveniseră datorită israelienilor arhicunoscute.

Atacul fusese stabilit pentru ziua Independenței Israelului când în aer avea să plutească o atmosferă de sărbătoare, iar Kirya, potrivit informațiilor furnizate de sirieni, urma să fie păzită de mai puțini oameni decât de obicei. Soldații nu sperau să scape cu viață, căci fuseseră aleși pentru misiune deoarece gândeau cu toții la fel ca sinucigașii cu bombă din Beirut.

Însă până atunci puteau să se relaxeze și să savureze scurta croazieră din Tunisia și până în Sicilia. Probabil că nici unul dintre cei de la

bord n-a dat atenție vasului de pescuit legănat de valurile făcute de acesta. Ambarcațiunea conținea echipament electronic sofisticat capabil să intercepteze convorbirile radio de la bordul vasului comercial. O transmisie scurtă în arabă anunță că vasul nu avea întârziere. Unul dintre cei doi bărbați aflați la bordul navei de pescuit, ambii sayanimi Mossad, transmise prin radio informația la Tel Aviv. Pentru următoarele 24 de ore, Atavarius fu flancat de alte nave coordonate de Mossad, în drumul său pe lângă Creta și Cipru.

Un yaht cu motor îi tăie calea. Și acesta era echipat cu aparatură de detectare, printre care se număra și un performant aparat de fotografiat ascuns în timonerie. Pe punte erau două tinere care stăteau la soare. Erau verisoarele unui

sayan cipriot, posesorul yahtului, folosite ca momeală pentru a stârni interesul celor de la bordul navei Atavarius. Cum yahtul plutea în apropiere, câțiva dintre soldați ieșiră pe punte și începură să strige și să le zâmbească femeilor, în timonerie, sayan-ul porni aparatul pentru a fotografia bărbații care gesticulau. Când își termină treaba, porni cu

toată viteza înapoi în Cipru. Developă filmul la el acasă și trimise pozele la Tel Aviv. Computerele Mossad-ului identificară trei dintre bărbați ca fiind teroriști arabi binecunoscuți. Codul galben se schimbă în roșu.

Primul ministru Shimon Peres ordonă atacarea navei Atavarius. Planul de a o bombardă fu luat în calcul și apoi respins. Un atac aerian putea fi interpretat de Egipt ca parte a unui atac voit; deși relațiile diplomatice dintre Israel și țara vecină supraviețuiseră câtorva incidente, la Cairo era destulă tensiune și suspiciune în ceea ce privea activitățile Tel Aviv-ului. Peres fu de acord ca atacul să fie dus pe mare.

Sase canoniere ale marinei israeliene au fost alimentate și înarmate cu rachete. La bord se aflau unități ale Forțelor Speciale IDF și agenți Mossad care urmau să-i interogheze pe arabii luați prizonieri. Navele plecară în zori din Haifa, luând-o spre vest spre Marea Mediterană. Goniți în șir indian, pentru a reduce astfel posibilitatea de a fi detectați de radarul de la bordul lui Atavarius. Israelienii plănuiau să lanseze atacul o dată cu răsăritul soarelui.

Puțin după ora 6:30, Atavarius fu zărit. Cu o manevră făcută ca la carte, canonierele se despărțiră și începură să atace vasul de comerț din ambele părți, lansând rachete spre punte și cocă. De pe punte

de căutări prin porturile mediteraneene, un vas de comerț din Panama Atavarius, fu cumpărat și adus în portul Alger.

O săptămână mai târziu, un detașament de trupe speciale palestiniene sosi aici de la Damasc la bordul unui avion militar de transport. Aduseseră cu ei un mic arsenal: mitraliere, arme anti-tanc și cutii cu puști Kalashnikov, preferatele teroriștilor, în acea noapte, profitând de întuneric, soldații și armele au fost aduse la bordul navei

Atavarius.

În zori, ambarcațiunea părăsi portul după ce căpitanul informă autoritățile portuare că trebuiau să plece în Grecia pentru revizie la motor. Soldații erau în cală. Însă venirea lor nu trecuse neobservată. Un informator Mossad angajat în biroul comandantului portului deveni suficient de suspicios încât să informeze un katsa amplasat în oraș. Acesta trimise un mesaj la Tel Aviv.

Informația declanșă „codul galben” care fu transmis întregii rețele Mossad răspândită în jurul Mediteranei. Cu toții își aduceau încă bine aminte de încercarea nereușită de a arunca în aer faleza orașului Elat, și credeau că urmau să aibă de-a face cu un atac asemănător, numai că de data aceasta la Haifa. Aglomeratul port de la Marea Mediterană era o țintă excelentă. Două canoniere staționau în larg, gata să țină piept

oricărei încercări a navei Atavarius de a intra în portul care era principala legătură maritimă a Israelului cu lumea.

Destinația lui Atavarius erau însă plajele din nordul Tel Aviv-ului. Conform planului care părea scos dintr-un film de la Hollywood, avea să-i coboare pe soldați în bărci de cauciuc, ca apoi aceștia să vâslească spre mal. De acolo trebuiau să ajungă la ținta din Tel Aviv, Kirya, sediul militarizat al Forțelor Apărării Israeliene, al cărui turn domina orizontul, și pe care trupele speciale intenționau să-l folosească pentru a transmite semnale luminoase. Planul miza pe surpriza totală și curajul nemilos, care deveniseră datorită israelienilor arhicunoscute.

Atacul fusese stabilit pentru ziua Independenței Israelului când în aer avea să plutească o atmosferă de sărbătoare, iar Kirya, potrivit informațiilor furnizate de sirieni, urma să fie păzită de mai puțini oameni decât de obicei. Soldații nu sperau să scape cu viață, căci fuseseră aleși pentru misiune deoarece gândeau cu toții la fel ca sinucigașii cu bombă din Beirut.

Însă până atunci puteau să se relaxeze și să savureze scurta croazieră din Tunisia și până în Sicilia. Probabil că nici unul dintre cei de la

bord n-a dat atenție vasului de pescuit legănat de valurile făcute de acesta. Ambarcațiunea conținea echipament electronic sofisticat capabil să intercepteze convorbirile radio de la bordul vasului comercial. O transmisie scurtă în arabă anunță că vasul nu avea întârziere. Unul dintre cei doi bărbați aflați la bordul navei de pescuit, ambii sayanimi Mossad, transmite prin radio informația la Tel Aviv. Pentru următoarele 24 de ore, Atavarius fu flancat de alte nave coordonate de Mossad, în drumul său pe lângă Creta și Cipru.

Un yaht cu motor îi tăie calea. Și acesta era echipat cu aparatură de detectare, printre care se număra și un performant aparat de fotografiat ascuns în timonerie. Pe punte erau două tinere care stăteau la soare. Erau verisoarele unui sayan cipriot, posesorul yahtului, folosite ca momeală pentru a stârni interesul celor de la bordul navei Atavarius. Cum yahtul plutea în apropiere, câțiva dintre soldați ieșiră pe punte și începură să strige și să le zâmbească femeilor, în timonerie, sayan-ul porni aparatul pentru a fotografia bărbații care gesticulau. Când își termină treaba, porni cu toată viteza înapoi în Cipru. Developă filmul la el acasă și trimise pozele la Tel Aviv. Computerele Mossad-ului identificară trei dintre bărbați ca fiind teroriști arabi binecunoscuți. Codul galben se schimbă în roșu.

Primul ministru Shimon Peres ordonă atacarea navei Atavarius. Planul de a o bombarda fu luat în calcul și apoi respins. Un atac aerian putea fi interpretat de Egipt

ca parte a unui atac voit; deși relațiile diplomatice dintre Israel și țara vecină supraviețuiseră câtorva incidente, la Cairo era destulă tensiune și suspiciune în ceea ce privea activitățile Tel Aviv-ului. Peres fu de acord ca atacul să fie dus pe mare.

Sase canoniere ale marinei israeliene au fost alimentate și înarmate cu rachete. La bord se aflau unități ale Forțelor Speciale IDF și agenți Mossad care urmau să-i interogheze pe arabii luați prizonieri. Navele plecară în zori din Haifa, luând-o spre vest spre Marea Mediterană. Goniră în șir indian, pentru a reduce astfel posibilitatea de a fi detectați de radarul de la bordul lui Atavarius. Israelienii plănuiau să lanseze atacul o dată cu răsăritul soarelui.

Puțin după ora 6:30, Atavarius fu zărit. Cu o manevră făcută ca la carte, canonierele se despărțiră și începură să atace vasul de comerț din ambele părți, lansând rachete spre punte și cocă. De pe punte

arabii ripostau, însă artileria grea era încă ambalată în cală, iar puștile lor automate nu se puteau măsura cu puterea de foc superioară a israelienilor. În câteva minute nava Atavarius fu cuprinsă de flăcări iar echipajul și soldații începură să o abandoneze. Câțiva dintre ei au fost împușcați în timp ce săreau în mare.

În total, 20 de teroriști și de membri ai echipajului au fost uciși. Toate cadavrele au fost scoase la suprafață. Opt supraviețuitori au fost luați prizonieri, înainte să se întoarcă în mare viteză în Israel, canonierele scufundară Atavarius cu rachete ale căror vârfuri conice erau umplute cu explozibili extrem de puternici.

Trupurile neînsufleteite au fost înmormântate fără nici un fel de ceremonie în Deșertul Negev. Prizonierii au fost judecați în secret și condamnați la încarcerare

pe termen lung. În timpul interogatoriilor aceștia spuseră că Siria fusese în spatele incidentului. Însă, în loc să lanseze un atac asupra vecinilor săi, guvernul israelian, sfătuit de Mossad, nu spuse nimic despre incident. Psihologii Mossad-ului au prezis că dispariția vasului, precum și a pasagerilor și a echipajului, avea să ducă la speculații intense și din ce în ce mai numeroase în rândul grupării OEP din Siria. Mossad-ul îl preveni totodată pe primul ministru Peres că putea fi sigur că teroriștii, știindu-și operațiunea eșuată, urmau să devină dornici de a relua relațiile cu binefăcătorii lor sirieni.

Între timp palestinienii continuau să tune și să fulgere împotriva lui Arafat și să aplaude războiul sângeros dus împotriva acestuia de asociatul său de odinioară, Abu Nidal. Recunoscut de mult ca „marele maestru al neprevăzutului”, Nidal se certase cu Arafat din cauza tacticilor adoptate.

Arafat devenea din ce în ce mai convins că o acțiune care nu se baza decât pe terorism nu avea sorți prea mari de izbândă; era nevoie de un program politic și talent diplomatic, încercă să o demonstreze în ultimele sale declarații, câștigând astfel încurajări din partea Washington-ului de a continua pe acest nou drum. În Israel, vorbele lui Arafat erau văzute ca minciuni. Pentru Abu Nidal nu era altceva decât o trădare a crezului său - terorism pur și neîntinat.

Timp de câteva luni, Nidal trase de timp. Când află de eșecul misiunii Atavarius și modul în care nava dispăruse de pe fața pământului, hotărî că era timpul să amintească Israelului că mai era și el prin

preajmă. Cu acordul tacit al protectorilor săi din cadrul serviciilor secrete siriene, Abu Nidal lovi cu sălbăticie, în decembrie 1985, de Crăciun, teroriștii săi deschiseră focul în aeroporturile din Roma și Viena, asupra pasagerilor neajutorați, în câteva secunde, 19 călători, printre care și 5 americani, au fost măcelăriți la poarta de îmbarcare pentru un zbor El Al. Cum reușiseră acei teroriști să se miște nestingheriți pe lângă polițiștii italieni, pentru a ajunge la țintele lor? Unde erau agenții de securitate angajați ai El Al?

În timp ce încercau să dea un răspuns acestor întrebări, strategii Mossad căutau și în alte părți. Deși Marea Britanie condamnase atacurile, țara încă mai menținea legăturile diplomatice cu Siria - cu toate că Mossad-ul furnizase MI5 ample dovezi despre rolul Damascului în terorismul sponsorizat. Nu era de ajuns ca primul ministru, Margaret Thatcher, să lanseze atacuri dure în parlament la adresa terorismului. Era nevoie de o acțiune directă. Cu toate acestea, MI5 reamintise Mossad-ului că Israelul mai dăduse din când în când dovadă de interes personal și acceptase negocieri cu dușmani declarați. Existase decizia de a elibera peste o mie de deținuți palestinieni - mulți fiind teroriști condamnați - cu numai câteva luni înaintea atacurilor din aeroporturile din Roma și Viena, în schimbul a trei soldați israelieni prizonieri în Liban.

Însă acum Mossad-ul era hotărât să dea o lovitură puternică, pentru a obliga Marea Britanie să pună capăt tuturor legăturilor diplomatice cu Damascul, prin închiderea ambasadei din Londra recunoscută de multă vreme de Mossad ca una dintre misiunile europene care complota împotriva Israelului. Pionul principal avea să fie Abu, vărul lui Nezar Hindawi.

După cina cu Tov Levy, Abu îl căută pe Hindawi și îi ceru scuze pentru indiferența de care dăduse dovadă când acesta îi vorbise despre Anne-Marie. Bineînțeles că urma să-i ajute, însă mai întâi avea nevoie de niște răspunsuri. Tânăra avea de gând să păstreze copilul? Mai insista încă să se căsătorească cu ea?

Nezar chiar o iubea? Ambii proveneau din culturi diferite, iar mariajele mixte nu funcționează întotdeauna.

Hindawi răspunse că dacă o iubise vreodată pe Anne-Marie, acum nu mai simțea nimic pentru ea. Devenise răutăcioasă și smiorcăită, si-l întreba mereu ce o să se întâmple. Nu vroia cu nici un preț să ia de nevastă o cameristă. Abu îi dădu lui Hindawi 10.000 de dolari - suficient să scape de Anne-Marie și să-și ducă viața de celibatar la Londra. Banii fuseseră dați de Mossad. În schimb, Hindawi trebuia să facă ceva pentru cauza în care credeau amândoi: înfrângerea Israelului. În seara de 12 aprilie 1986, Hindawi îi făcu o vizită lui Anne-Marie la pensiunea din Kilburn unde stătea aceasta. Aduse flori și o sticlă de șampanie, cumpărate din banii de la Abu. Îi spuse lui Anne-Marie că o iubește și că vrea să păstreze copilul. La auzirea veștii, ochii fetei se umplură de lacrimi. Dintr-o dată i se păru că trăiește într-o lume mult mai bună. Hindawi spuse că era o singură problemă. Pentru a se putea căsători, Anne-Marie trebuia să aibă binecuvântarea părinților lui. Era un obicei arăbesc pe care orice fiu respectuos trebuia să-l urmeze. Tânăra trebuia să meargă în satul arăbesc din Israel unde locuia familia sa. Îi povesti că stilul lor de viață nu se deosebea cu mult de cel din vremea lui Isus. Pentru o fată educată de maici și pentru care liturghia ocupa o parte importantă a vieții sale, imaginea pe care i-o descrisese era confirmarea că făcea bine să se căsătorească cu iubitul ei. Chiar dacă el și familia lui nu erau creștini, asta nu conta; veneau din țara Domnului ei. În ochii fetei asta îi făcea oameni cu frica lui Dumnezeu. Totuși, Anne-Marie ezita. Nu putea să-și lase baltă slujba. Și apoi, de unde ar fi avut bani de avion? Și pentru o astfel de întâlnire importantă îi trebuiau haine noi. Hindawi o liniști scoțând din buzunar un teanc de bani. Îi spuse că era mai mult decât îi trebuia ca să-și cumpere o garderobă nouă. Și ca s-o dea gata, mai scoase și un bilet El Al pentru data de 17 aprilie, adică 5 zile mai târziu, îl cumpărase în acea după-amiază.

Anne-Marie râse. „Erai sigur că o să merg?” „La fel de sigur ca dragostea pe care ți-o port”, îi răspunse Hindawi. El îi promise că de îndată ce se va întoarce la Londra se vor căsători. Următoarele zile trecură val-vârtej pentru camerista însărcinată, își părăsi slujba și se duse la ambasada Irlandei din Londra să-și facă pașaport nou. Își cumpără haine de gravidă, în fiecare seară făcu dragoste cu Hindawi. În fiecare dimineață la micul dejun, își făcea planuri pentru viitorul lor. Urmau să locuiască în

Irlanda, într-o căsuță pe malul mării. Copilul urma să fie botezat Sean dacă era băiat. Sinead dacă era fată.

În ziua plecării lui Anne-Marie, Hindawi îi spuse că aranjase cu un „prieten” care lucra la aeroport să-i dea un „cadou” pentru părinții lui.

Ari Ben-Menashe, care ulterior a recunoscut că știa toate detaliile planului, afirmă că „deoarece Hindawi nu vroia să riște ca fata să fie oprită la vamă pentru că avea prea multe bagaje de mână, tânărul aranjase ca prietenul să-i ducă geanta până întră pe poarta de îmbarcare pentru El Al”.

Credulitatea de care dădu dovadă când nu puse nici o întrebare despre „cadou” era reacția unei femei îndrăgostite până peste cap și care avea o încredere oarbă în iubitul sau. Era victima perfectă pentru planul care începea să ia amploare.

În taxiul care îi ducea la aeroport, Hindawi juca de minune rolul tatălui grijuliu. Sigur nu va uita să-si facă exercițiile de respirație în timpul zborului? Trebuia să bea multă apă și să stea pe locul de pe margine ca să n-o apuce contracțiile de care se plânsese în ultima vreme. Anne-Marie îl întrerupse râzând: „Sfinte Doamne, vorbești de parcă as zbura în lună!”

Tânăra mai rămase puțin în ușa de așteptare, nedorind să se despartă de el, îi spuse că-l va suna de la Tel Aviv și că-i va iubi părinții la fel de mult ca și pe ai ei. O

sărută pentru ultima dată și apoi o împinse ușor spre rândul care înainta către punctul de îmbarcare.

După ce o privi până când o pierdu din ochi, Hindawi urmă în continuare instrucțiunile date de Abu și se urcă într-un autobuz al Liniilor Arabe Siriene pentru a se întoarce la Londra, în acest timp, naiva Anne-Marie trecuse cu bine de controlul pașapoartelor și al bagajelor. Apoi se îndreptă spre zona de securitate rezervată zborului El Al. Agenții Shin Bet îi puseră câteva întrebări și îi inspectară bagajul de mână. îi indicară locul și o îndrumară spre ultima sală de așteptare unde avea să se alăture celorlalți 355 de pasageri.

După spusele lui Ben-Menashe, fetei îi fusese înmănat „cadoul” pentru părinții lui Hindawi de către un bărbat îmbrăcat în uniformă albastră de lucrător la aeroport. Omul dispăru la fel de misterios cum apăruse. Ben-Menashe avea să relateze ulterior: „în câteva secunde Anne-Marie a fost rugată să se supună unei percheziții. Agenții de securitate El Al găsiră în fundul fals al genții explozibili de plastic”.

Substanța explozibilă era alcătuită din peste 1 kg de Semtex. Anne-Marie istorisi Forțelor Speciale și ofițerilor MI5 totul printre suspine. Era povestea unei femei nenorocoase care nu numai că fusese ghinionistă în dragoste, dar și trasă pe sfoară de propriul iubit. După ce își dădură seama că Anne-Marie nu era decât o victimă naivă, ofițerii se concentrară asupra stabilirii relațiilor lui Hindawi cu Siria.

în timp ce autobuzul liniilor aeriene intră în Londra, Hindawi ordonă șoferului să meargă la ambasada siriană. Când acesta protestă, Hindawi îi spune că avea „autoritatea” să i-o ceară. O dată ajuns, ceru ofițerilor consulari să-i dea azil politic. Le spune că se temea că poliția britanică vroia să-l aresteze pentru că încercase să arunce în aer un avion El Al pentru „cauză”. Uimiți, oficialii îl dădură pe mâna securității ambasadei. După ce îl interogară, aceștia îi cerură să rămână într-una din camerele din ambasadă. E posibil să se fi temut să nu fie vreo cursă care să dăuneze Siriei. Dacă așa a fost, atunci temerile au crescut și mai mult când Hindawi părăsi camera la ceva timp după aceea.

Hindawi plecă în căutarea lui Abu. Pentru că nu reuși să-l găsească, se cază la London Visitor's Hotel din Notting Hill, unde fu arestat puțin timp mai târziu.

Știrile BBC anunțară cum poliția reușise să dejoace planul. Detaliile erau neobișnuit de precise: Semtex-ul fabricat în Cehia fusese ascuns în fundul fals al genții lui Anne-Marie și urma să explodeze la 11.000 m.

Pentru Ben-Menashe, operațiunea se îndreptase treptat spre o concluzie satisfăcătoare. „Margaret Thatcher ceru închiderea ambasadei Siriei. Hindawi fu condamnat la 45 de ani de închisoare. Anne-Marie plecă acasă în Irlanda unde născu o fetiță”. Acum că își jucase rolul, Abu se întoarse în Israel.

După procesul lui Hindawi, Robert Maxwell dădu frâu liber lui Daily Mirror. „Nenorocitul a primit exact ce merita”, urlă un editorial. Un alt ziar publică un titlu extrem de dur în ziua expulzării ambadorului Siriei la Tribunalul St. James's.

„Pleacă, Porcule de Sirian Ce Ești!”. Ari Ben-Menashe avea să fie primul care să afirme că Mossad-ul reușise „o lovitură de maestru care aruncase Siria în sălbăticia politicului”.

Însă în spatele certitudinilor se ascundeau întrebări chinuitoare. Chiar îi dăduse lui Anne-Marie o bombă activată, sau totul făcea parte

clintr-un plan mai elaborat? Era omul în salopeta albastră - presupusul „prieten” al

lui Hindawi - un ofițer de securitate? Cât de mult știuse dinainte MI5-ul despre plan? Și nu ar fi fost de neconceput pentru Mossad și serviciile de securitate britanice să permită ca bomba să fie luată la bordul unui avion când exista cea mai mică șansă ca aceasta să fie detonată de la sol? O astfel de explozie ar fi devastat cu siguranță o mare parte a celui mai aglomerat aeroport al lumii, la o oră la care mii de oameni erau în zonă. Oare adevărata măiestrie a loviturii consta în faptul că Mossad reușise decapitarea diplomatică a Siriei fără să periclitizeze El Al și aeroportul Heathrow, folosind o substanță inofensivă asemănătoare Semtex-ului? La toate aceste întrebări, primul

ministru Shimon Peres avea numai să replice: „Ce s-a întâmplat e știut de cei care trebuiau să știe, iar cei care nu știu ar trebui să rămână neștiutori”. La închisoarea de maximă securitate din Whitmoor, Hindawi continuă să susțină că a fost victima unei clasice operațiuni în lanț a Mossad-ului. Cu părul alb și ceva mai gras, acesta e convins că va muri la pușcărie. Când vorbește despre Anne- Marie o numește „acea femeie”, în 1998, ea locuia încă la Dublin unde își creștea fata care, spre fericirea ei, nu semăna cu iubitul ei. Nu vorbește niciodată de Hindawi.

Există un singur semn de întrebare în toată povestea. La două săptămâni după ce Hindawi a fost condamnat să ispășească o sentință care avea să-l țină la pușcărie până în secolul 21, Arnaud de Borchgrave, apreciatul editor al Washington Times, își pune reportofonul pe biroul primului ministru francez, Jacques Chirac, la Paris. De

Borchgrave se afla în Europa pentru a participa la întâlnirea din Londra a Comunității miniștrilor europeni de externe, iar din interviul cu Chirac vroia să obțină o declarație despre poziția francezilor. Interviul urmă o traiectorie previzibilă în care Chirac explică în ce fel Franța și Germania fuseseră obligate să fie loiale față de guvernul britanic, care se dovedea a fi din ce în ce mai intransigent față de politica Pieței Comune. De Borchgrave vru să știe în ce stadiu se aflau negocierile lui Chirac cu Siria pentru a pune capăt valului de atentate cu bombă din Paris și eforturilor Franței de a-i elibera pe cei opt ostatici reținuți de Hezbollah în Liban. Primul ministru se opri și se uită peste masă, la

reportofon. Apoi spuse că Helmut Kohl, cancelarul german, și ministrul de externe, Hans-Dietrich Genscher, îi spuseră că guvernul sirian nu era implicat în planul lui Hindawi de a arunca în aer avionul El Al; că planul „fusesese pus la cale de Mossad, serviciul secret israelian”.

Scandalul diplomatic ce a urmat aproape că a distrus cariera lui Chirac. Acesta s-a trezit atacat dintr-o parte de președintele Francois Mitterand, și din alta, de Helmut Kohl care, furios, îi tot dădea telefoane spunându-i să-și retragă declarația. Chirac făcu atunci ceea ce fac destul de des politicienii. Spuse că fusese interpretat greșit. La Londra, Scot-land Yard-ul declară că problema fusese tratată pe de-a întregul de către tribunale și că alte comentarii erau de prisos. La Paris, cancelaria lui Jacques Chirac - președinte al Franței în 1997 - spuse că acesta nu-și mai amintea de interviul acordat publicației Washington Times.

În curând un alt eveniment avea să lase o nouă pată pe reputația Mossad-ului.

CAPITOLUL 15

Caricaturistul dispensabil

Căderea lui Nahum Admoni din funcția de director general al Mossad-ului a început într-o după-amiază de iulie în 1986, după un incident petrecut pe una din acele străzi ale Bonn-ului apărute în perioada de efervescentă a construcțiilor, de după al doilea război mondial. După 40 de ani, strada devenise un adevărat bulevard, cu grădinițe mici dar bine întreținute în fața caselor și cu spații verzi rezervate servitorilor, în spatele acestora. Sistemele de securitate erau ascunse discret în spatele porților de fier forjat, iar ferestrele aveau ochiuri în partea de jos, dovadă că erau făcute din sticlă obișnuită.

Nimeni nu a văzut persoana care a lăsat o sacoșă de plastic în cabina telefonică din capătul străzii. O patrulă de poliție a reperat-o și s-a oprit s-o inspecteze. Sacoșa conținea opt pașapoarte britanice noi necompletate, care mai miroseau încă a cerneală tipografică. Reacția imediată a biroului local al Bundeskriminal Amt (BKA), serviciul echivalent al FBI-ului, a fost aceea că pașapoartele fuseseră lăsate acolo pentru una din grupările teroriste care aduseseră terorismul pe străzile Europei printr-o serie de bombardamente și răpiri brutale.

Militând pentru cauze și minorități din toate colțurile lumii, aceste grupări erau hotărâte să-și croiască drumul până la a ajunge să joace un rol în stabilirea agendei, a priorităților politicii internaționale. Acestea au găsit un sprijin prompt în politica studenților radicali care a bătut atât Marea Britanie cât și continentul. Din 1968, când Leila Khaled, o tânără revoluționară palestiniană, a deturnat un avion la Londra fiind apoi eliberată din cauza temerii guvernului britanic în fața a noi atentate, studenții englezi au început să scandeze sloganuri comuniste ale OEP. Acei radicali aparținând clasei mijlocii aveau însă o imagine romantică a OEP, ca organizație care lupta pentru libertate, care în loc să ia droguri, lua viețile burghezilor și care, în loc să organizeze acțiuni pașnice de protest, organizau răpiri.

BKA a presupus că pașapoartele fuseseră lăsate în cabina telefonică de către un student care ar fi acționat în calitate de curier al unei grupări teroriste. Lista grupărilor teroriste era descurajant de lungă, mergând de la IRA sau Facțiunea Armatei Roșii din Germania, la grupările străine, ca Frontul Național Islamic din Sudan - INFS; Armata de Eliberare Națională a Columbiei - ELN; Mișcarea de Eliberare a Angolei -MDRA; sau Tigrii Tamili- LTTE. Acestea și multe altele aveau celule sau cadre în întreaga Republică Federală Germania. Oricare dintre ele putea pune la cale utilizarea pașapoartelor pentru a ataca una din bazele militare britanice din Germania sau pentru a călători în Anglia și a pune la cale o acțiune ofensatoare la adresa acestei țări.

în pofida faptului că fusese cea mai mare putere imperială din Europa Occidentală, inițial Marea Britanie s-a întâlnit cu terorismul continuu numai în cazul Armatei Republicane Irlandeze - IRA. Dar serviciile ei de informații avertizaseră că pătrunderea și începerea activității altor grupări străine care să poată acționa împotriva propriilor țări de la Londra, aveau să fie numai o chestiune de timp, Marea Britanie urmând să fie atrasă în mașinatiunile acestora. O anticipare a ceea ce avea să se întâmple a fost ocuparea ambasadei iraniene în 1980 de către o grupare opusă regimului de la Teheran. Atunci când negocierile au eșuat, guvernul Thatcher a trimis oamenii SAS, care i-au ucis pe teroriști. Acțiunea bine mediatizată duse la un declin drastic al comploturilor puse la cale la Londra de „actori” din Orientul Mijlociu, în schimb, Parisul a devenit câmpul de luptă pentru sângeroasele conflicte interne dintre diferitele grupări străine, între care, cele mai importante au fost cele dintre OEP-ul lui Yasser Arafat și pistolarii lui Abu Nidal. Dar Mossad-ul a luat și el multe din viețile inamicilor arabi pe străzile capitalei franceze.

BKA credea că pașapoartele găsite în cabina telefonică din Frankfurt erau semnalul unor noi măceluri. Agenția apelă la BundesNachrichten Dienst - BND - echivalentul german al CIA, care-l informă pe ofițerul de legătură la sediul BND din Pullach - sudul Germaniei - al MI6. La

Londra, MI6 stabili că pașapoartele erau niște falsuri foarte bune. Acest lucru excludea din cercul suspectilor IRA și multe alte grupări teroriste. Acestea nu aveau capacitatea de a produce documente de o calitate ului; experții lor în falsuri erau printre

atât de bună. Bănuiala trecu asupra KGB- cei mai buni în branșă. Dar rusii erau cunoscuți ca având adevărate depozite de pașapoarte și cu siguranță, nu era stilul lor să folosească o cabină telefonică drept punct de preluare a acestora. Fu scos din discuție și serviciul sud-african de securitate - BOSS. Acesta încetase practic să mai acționeze în Europa, iar sofisticatele pașapoarte britanice nu erau necesare în țările africane unde BOSS își concentra acum acțiunile. MI6 se orienta atunci către singurul serviciu de informații care putea să utilizeze optim aceste pașapoarte: Mossad-ul.

Arie Regev, un atașat militar la ambasada din Londra a Israelului, care era spion rezident, fu invitat să se întâlnească cu un ofițer al MI6 pentru a discuta acest subiect. Regev spuse că nu știa nimic despre pașapoarte, dar fu de acord să discute chestiunea cu oficialitățile de la Tel Aviv. Răspunsul lui Nahum Admoni nu a întârziat: pașapoartele nu aveau nimic de-a face cu Mossad-ul. El sugerează că acestea ar putut fi opera est-germanilor; Mossad-ul descoperise de curând că Stasi, serviciile de

securitate est-germane, nu erau străine de vânzarea de pașapoarte false, contra valută forte, pentru evreii disperați să călătorească în Israel. Admoni știa că pașapoartele fuseseră făcute de experții Mossad - și fuseseră făcute pentru a fi folosite de evrei care lucrau sub acoperire în Europa, pentru a le înlesni acestora intrarea și ieșirea din Marea Britanic.

În pofida unei „înțelegeri” cu MI5, la realizarea căreia a contribuit inițial Rafi Eitan și în baza căreia Mossad-ul era de acord să informeze MI5 cu privire la toate operațiunile de pe teritoriul Marii Britanii, agenția și-a implantat în secret un agent în Anglia în speranța că acest lucru va aduce două victorii Mossad-ului: uciderea comandantului unității de elită a Forțelor speciale ale OEP - Forța 17 - și sfârșitul succesului crescând al lui Yasser Arafat în relația cu guvernul Thatcher.

La Londra numele lui Arafat nu mai era sinonim cu terorismul. Doamna Thatcher ajunsese treptat să fie convinsă că el era cel care putea aduce o pace justă și durabilă în Orientul Mijlociu, care să recunoască drepturile legitime ale poporului palestinian dar să asigure și

securitatea Israelului. Liderii israelieni erau însă mai sceptici. Ei susțineau că numai terorismul adusesse OEP la statutul la care se afla la cea vreme și că organizația avea să continue să folosească amenințarea cu noi acțiuni teroriste dacă nu-i erau îndeplinite toate solicitările. Nu era pentru prima dată când Londra rămânea neclintită în fața protestelor autorităților de la Tel Aviv. Mossad-ul continua să privească Marea Britanie ca pe o țară care în pofida deznodământului asediului ambasadei iraniene devenea mult prea dispusă să sprijine cauza palestiniană. Exista deja în rândurile Mossad-ului îngrijorarea legată de felul în care OEP reușise să intre în grațiile CIA.

Contactele dintre Statele Unite și OEP aveau să fie ulterior datate cu precizie de către fostul secretar de stat american, Henry Kissinger. Acesta avea să dezvăluie în memoriile sale, *Years of Upheaval* (Ani de frământări) că la sase săptămâni după ce ambasadorul Statelor Unite în Sudan fu împușcat mortal la Khartoum de pușcașii grupării Septembrie Negru, la 3 noiembrie 1973 avu loc o întâlnire secretă între directorul adjunct al CIA, Vernon Walters și Yasser Arafat. Rezultatul acesteia a fost un „pact de neagresiune” între Statele Unite și OEP. Kissinger scria ulterior: „Atacurile la adresa americanilor, cel puțin din partea facțiunii lui Arafat din OEP, au încetat”.

Când află despre pact, Yitzhak Hofi intră într-o adevărată criză de nervi, afirmând că în istoria îndelungată a tratativelor de acest gen nu se mai întâlnise un exemplu mai rău. Folosind canalele de legătură cu CIA, Hofi încercă să-l determine pe Walters să anuleze

această înțelegere. Adjunctul directorului CIA spuse că acest lucru era imposibil și-l atenționa pe Hofi că o încercare de a face public acordul ar fi privită de Washington drept un „act neprietenesc”. Era avertismentul ca Mossad-ul să nu dea frâu liber oamenilor din Departamentul de Război psihologic să intre în legătură cu ziariștii din cercurile prietene.

Mania lui Hofi deveni apocaliptică în momentul în care descoperi pe cine desemnase Arafat să administreze pactul de partea palestiniană: pe Aii Hassan Salameh, Prințul Roșu, liderul grupării Septembrie Negru, care pusese la cale masacrul atleților israelieni de la Jocurile Olimpice de la Munchen și asasinarea ambasadorului Statelor Unite la Khartoum: omul a cărui viață s-a încheiat așa cum fusese trăită, într-o puternică explozie, ticluită de Rafi Eitan. Dar, până la moartea lui

aveau să mai treacă niște ani. În 1973 Salameh era o figură respectată în OEP, iar Arafat nu a ezitat să-l numească omul său de legătură cu CIA. Ceea ce a șocat însă sincer Mossad-ul a fost că CIA l-a acceptat pe Prințul Roșu la mai puțin de un de la masacrul de la Munchen și de la asasinatul trimisului american la Khartoum.

Foarte curând Salameh deveni un oaspete obișnuit la sediul CIA din Langley. Însoțit de obicei de Vernon Walters, Prințul Roșu pășea pe pardoseala din marmură a Agenției, dincolo de gardzi și urca liftul la etajul al șaptelea, unde se afla biroul spațios al lui Walters. Întâlnirile lor erau întrerupte pentru a se alătura ofițerilor superiori CIA în sala specială în care aceștia luau masa. Walters obișnuia să plătească de fiecare dată consumația Prințului Roșu; la Langley nimeni nu mânca

pe gratis.

Ce s-a petrecut între Salameh și CIA a rămas secret. Bill Buckley, care avea să moară mai târziu în mâinile teroriștilor de la Beirut când era șeful biroului CIA din regiune, susținea că „Salameh a jucat un rol important în cucerirea inimilor și a minților americanilor de partea OEP. El avea charismă, era convingător și știa când să se certe și când să asculte. Iar în termenii folosiți de serviciile secrete, era un superin-formator”.

Unul dintre primele exemple fu acela când Salameh avertiză CIA în legătură cu un plan sponsorizat de Iran de doborâre a avionului lui Kissinger la apropierea lui de Beirut, în timpul unei misiuni diplomatice consacrate păcii în regiune. Apoi, Salameh sponsoriza un acord prin care OEP s-a angajat să asigure escorta a 263 de occidentali în vestul Beirutului, în perioada de vârf a războiului civil din Liban. La puțin timp după aceea, Prințul Roșu avertiză CIA în legătură cu o încercare de asasinat a ambasadorului american în Liban. Apoi, într-o altă întâlnire cu reprezentanții CIA, Prințul Roșu a scris și a semnat o „garanție dene-asasinare” pentru toți diplomații americani în Liban. La

Beirut gluma cea mai evocată era: „Merită să trăiești în aceeași clădire cu diplomații americani pentru că securitatea lor este bine asigurată de OEP”.

Yitzhak Hofi, pe atunci director Mossad, ceruse CIA-ului să întrerupă toate contactele cu Prințul Roșu. Cererea a fost ignorată. La sediul CIA din Langley, Salameh era din ce în ce mai cunoscut ca „tipul rău care

în timp a devenit bun pentru noi”. Acesta continua să furnizeze informații care ținură CIA la curent cu evoluțiile Orientului Mijlociu și deveni cea mai importantă achiziție în regiune. Uciderea sa a afectat CIA iar relațiile cu Mossad-ul s-au răcit o perioadă considerabilă.

Unul din ambasadorii Statelor Unite în Liban, Hermann Elits, spunea după asasinarea lui Salameh: „Știu că de multe ori, neoficial și în secret, a fost extraordinar de util, ajutând la asigurarea securității cetățenilor și a oficialităților americane. Asasinarea lui este o pierdere”.

Sase ani mai târziu, OEP încerca din nou să distragă atenția guvernului lui Margaret Thatcher în timp ce Forța 17, aflată sub o nouă conducere, continua să ucidă israelieni. Nahum Admoni hotărî să reușească el acolo unde predecesorii lui dăduseră greș. Acesta avea să rupă relația OEP cu Marea Britanie și, în același timp, să-l ucidă pe comandantul Forței 17. Succesul operațiunii avea să depindă de un tânăr arab care în copilărie se ruga în moscheea din satul natal ca Allah să-i dea puterea să omoare cât mai mulți evrei cu putință.

Potențialul lui Ismail Sowan fusese depistat cu 10 ani înainte, când Sowan era încă adolescent și locuia într-un sat din Cisiordania - un ofițer de informații din armata israeliană l-a audiat în cadrul reactualizării unei informări de rutină legate de profilul regiunii.

Familia Sowan se stabilise acolo în anii '30, într-un moment în care revolta împotriva mandatului britanic și a evrei lor încinsese sângele tuturor arabilor. Peste tot se semnala violență; vărsările de sânge nășteau noi vărsări de sânge. Tatăl lui Ismail intrase în Partidul Arabilor din Palestina și organiza proteste aprinzând sentimentul naționalist în rândurile comunității sale. La început furia lui se manifestă împotriva englezilor. Dar când aceștia s-au retras din Palestina în 1948, noul stat evreu deveni ținta sa predilectă. Primele cuvinte pe care și le amintea Ismail erau cele care proslăveau ura împotriva evreilor.

Cuvântul pe care l-a auzit cel mai des în copilăria lui a fost „nedreptate”, l-a fost predat cu forța la școală; a făcut obiectul conversațiilor de seară din jurul mesei, la cină: groaznica nedreptate făcută poporului lui, familiei lui și chiar lui însuși.

Apoi, la puțin timp după ce a împlinit 15 ani, a asistat la un atac brutal asupra unui autobuz plin cu pelerini evrei aflați în drum spre Ierusalim. Femei și copii fură măcelăriți de arabi, în noaptea aceea Ismail și-a pus o întrebare care avea să-i schimbe pentru totdeauna gândirea: Și dacă evreii au dreptul să apere ceea ce au? Toate celelalte au decurs din ea: înstrăinarea lui constantă de violență, credința că evreii și arabii pot trăi împreună. Și cu asta veni și convingerea că dacă va putea să facă oricât de puțin pentru realizarea acestui lucru, nu se va da

înapoi.

Doi ani mai târziu, când abia împlinise 17 ani, Ismail îi spuse ofițerului de informații de la IDF ceea ce simțea. Ofițerul îl ascultă la început cu atenție și apoi îl chestiona în amănunțime. Cum se putea ca el să fi întors spatele tuturor convingerilor poporului său care erau ca o sonerie ce suna pe aceeași notă: arabii sunt cei față de care s-a greșit, iar ei trebuie să lupte până la moarte pentru ceea ce cred că este drept, întrebările ofițerului fuseseră multe iar răspunsurile lui Ismail lungi.

Ofițerul observă că, spre deosebire de alți tineri arabi care trăiau sub ocupația israeliană, Sowan avea puține obiecții legate de măsurile dure de securitate impuse de armată. Plăcut surprinzător era că tânărul în devenire, cu un zâmbet fermecător, părea să înțeleagă de ce trebuiau israelienii să facă toate astea. Singurul lucru care îl îngrijora era că închiderea teritoriilor însemna că nu se

putea duce la școală în Ierusalimul de est pentru a-și începe studiile în domeniul său preferat, știința.

Dosarul lui Sowan își croi drumul prin comunitatea serviciului de informații IDF cu mențiunea specială „demn de noi investigații”, ajungând în final pe biroul unui ofițer Mossad. Acesta îl predă mai departe secției de recrutări.

Ismail Sowan fu invitat să meargă la Tel Aviv sub pretextul de a discuta despre educația lui viitoare; acesta solicitase cu puțin timp în urmă dreptul de a merge la Ierusalim la studii. Ismail fu interogat o după-amiază întreagă. La început i-au fost testate cunoștințele în domeniul științei, iar interlocutorul lui fu mulțumit de răspunsuri. Apoi a fost verificată întreaga istorie a familiei Sowan, iar răspunsurile lui Ismail au fost puse față în față cu cele pe care el le dăduse ofițerului de informații IDF. În final lui Ismail i s-a spus care era oferta. Mossad-ul plătea pentru educarea lui dacă el era de acord să treacă prin școala

oferită de această agenție. Trebuia totodată să înțeleagă că dacă dezvăluia ceva din cele petrecute, viața i-ar fi pusă în pericol.

Era avertismentul standard pe care îl primeau toți arabi recrutați, însă pentru idealistul Ismail Sowan, aceasta era șansa pe care oășteptase: să-i aducă la un loc pe evrei și pe arabi.

Sowan trecu prin întreg procesul de interviuri în ascunzători, înainte de a fi trimis la școala de instruire de la marginea Tel Aviv-ului. Excela la un număr de materii, dovedind aptitudini naturale la calculatoare și la cele legate de modul în care reușea să scape de urmăritori. Deloc surprinzător, acesta obținu rezultate bune la materiile legate de Islam, iar lucrarea sa pe tema rolului OEP în conflictul din Orientul Mijlociu fu suficient de interesantă pentru a fi arătată șefului de atunci al Mossad-ului, Yitzhak Hofi.

La încheierea pregătirii, Sowan deveni bodel, un curier între sediul central și ambasadere israeliene unde evreii operau sub acoperire diplomatică, începu să facă „naveta” în jurul

M Mediteranei, vizitând regulat Atena, Madridul și Roma, transportând documentele în plicuri diplomatice. Ocazional călătorea și la Bonn, Paris și Londra. Șansa de a vedea lumea și de a fi plătit pentru asta - primea cinci sute de dolari pe lună - era un sentiment foarte plăcut pentru o persoană abia trecută de vârsta adolescenței.

Ceea ce Sowan nu realiza era că documentele pe care le transporta nu erau importante. Făceau parte dintr-un alt test la care era supus, pentru a se vedea dacă face vreo încercare de a le arăta unei eventuale persoane de contact arabe în oricare din orașele vizitate, în fiecare excursie Sowan era supravegheat de un ofițer evreu din cadrul Mossad-ului, care era și el în perioada de experimentare a aptitudinilor de supraveghere. Persoana căreia Ismail îi înmăna documentele la întâlniri aranjate dinainte din cafenele sau holuri de hoteluri nu era așa cum își imagina el, un diplomat israelian, ci un ofițer Mossad.

După săptămâni în care își petrecu timpul în străinătate, plim-bându-se în jurul Pantheonului din Roma, vizitând Capela Sixtină sau explorând Oxford Street din Londra, i se ceru să meargă la Beirut, să intre în OEP.

Înrolarea se făcea ușor. Intra pur și simplu într-un birou de recrutare din Beirutul de vest. Agentul de recrutare era inteligent și extrem de

bine informat în privința chestiunilor politice, își petrecu o vreme cercetând atitudinea lui Ismail față de nevoia de violență și pentru a afla dacă Sowan era gata să renunțe la vechile afilieri - familie, prieteni - pentru a deveni dependent de OEP din punctul de vedere al

sprijinului moral, l se spuse că dacă e acceptat, acest lucru urma să însemne o mare schimbare în viața sa: organizația avea să fie unica sa protecție în fața lumii ostile, în schimb OEP urma să aștepte de la el loialitate constantă.

Supraveghetorul său Mossad îl învățase pe Sowan să dea răspunsurile corecte, iar acesta fu trimis la o tabără de pregătire în Liban. Acolo îndoctrinarea continuă, l se spuse în zeci de feluri că Israelul s-a constituit pentru a distruge OEP, așa că primul lucru este ca el, statul evreu, să fie distrus. Instructorul său propovăduia o ostilitate acută față de orice și oricine din afara OEP. Lecții le învățate la școala de antrenament a Mossad-ului referitoare la interpretarea rolurilor îi folosiră - nu le uitase; Sowan petrecuse multe ore învățând de la instructorii Mossad dinamica grupurilor teroriste, comportamentul și tacticile lor previzibile, în Libia i s-a predicat că o crimă nu este altceva decât un mijloc de a dobândi eliberarea; o mașină capcană reprezintă o altă cale spre libertate; o răpire era un mod de a face dreptate. Ismail continua să-și etaleze cunoștințele dobândite prin intermediul Mossad-ului. Acceptă instruirea OEP dar niciodată nu lăsa ca aceasta să-i afecteze credința din străfundul sufletului. Dădu dovadă de suficientă consecvență și imaginație dar și rezistență fizică pentru a fi considerat mai mult decât un infanterist. Când părăsi tabăra de instruire, îi fu găsit un loc în eşaloanele operaționale ale OEP. Treptat urcă în ierarhia de comandă a organizației.

Se întâlnește cu liderii organizației, inclusiv cu Yasser Arafat; vizită taberele de instruire ale OEP din întreg Orientul Mijlociu. Reîntors la Beirut, învață să trăiască sub raidurile aviației israeliene, evitând să se ascundă în adăposturi din cauza riscului ca imobilele să se prăbușească peste el în urma bombardamentelor. Dar într-un fel sau altul, reuși să nu rateze nici o întâlnire cu supraveghetorul său din Mossad care se strecura cu regularitate în Liban pentru a aduna ultimele vești de la Sowan.

Își păstra întotdeauna acoperirea. Când Aii Hassan Salameh fu ucis, Ismail Sowan a condus mulțimea care scanda împotriva huliților israelieni. De fiecare dată când un trăgător de elită al OEP omora vreun soldat al serviciului IDF israelian, el se afla printre cei care conduceau ceremonialul de bucurie care însoțea evenimentul, în tot ce spunea și făcea părea să fie un militant deosebit de angajat și devotat.

În 1984 o dată cu alungarea lui Arafat din Liban și regrouparea în Tunisia, OEP îl trimise pe Sowan la Paris să învețe limba franceză. Nahum Admoni, care îl înlocuia la acea vreme pe Hofi, văzu în transferul lui Sowan ocazia de aur pentru a infiltra un agent în activitățile înfloritoare pe care OEP le desfășura în Europa.

Ghetto-urile arabe din arondismentele XVIII și XX deveniseră un rai pentru teroriști; pe străzile înguste unde oamenii trăiau în limita legalității, exista mereu adăpost pentru

pistolari și fabricanți de bombe. De acolo au fost lansate atacurile asupra sinagogilor, restaurantelor și magazinelor evreiești. La Paris fusese semnat primul comunicat comun prin care organizațiile teroriste se angajau să sprijine atacurile împotriva ȋintelor israeliene din Europa.

Mossad-ul a răspuns, ca de obicei fără milă. Kidonii au intrat în enclavele arabe și i-au ucis în propriile paturi pe cei suspecti a fi teroriști. Unul din ei avea tăiată beregata de la o ureche la cealaltă, altul gātu! sucit ca la pui. însă acestea erau victorii mărunte. Mossad-ul știa că teroriștii erau în avantaj, în special pentru că erau atât de bine conduși de OEP. Perspectiva de a avea propriul om în sediul operațional al organizației era una deosebit de atrăgătoare pentru Admoni.

La câteva zile după sosirea în capitala Franței, Sowan își contactă ofițerul de legătură, care lucra în afara ambasadei Israelului pe Rue Rabelais nr.3. Nu avea să- l cunoască decât sub numele de Adam. Stabiliră puncte și date regulate de întâlnire în cafenele și la metrou. De obicei Sowan avea cu el un ziar din ziua respectivă, în care inserase informația cu pricina. Adam avea și el un ziar în care ținea ascunse

instrucțiunile pentru Sowan și salariul lunar al acestuia, care crescuse acum la o mie de dolari. Printr-o tehnică pe care amândoi o perfecționaseră la școala de pregătire Mossad, unul dădea peste celălalt ca din întâmplare și se scuza, iar apoi, cei doi plecau în direcții diferite, după ce schimbau în prealabil ziarele între ei.

Prin aceste mijloace simple, Mossad-ul încerca să dobândească supremația într- un oraș care se bucura de multă vreme de reputația de

a oferi un adevărat sanctuar extremiștilor politici - cu condiția de a părăsi Franța singuri. Numai Mossad-ul alesese să încalce această înțelegere prin lansarea unei operațiuni care dădu o lovitură puternică orgoliului Franței, lovitură pe care nici azi, după aproape douăzeci de ani, această țară nu o poate nici ierta, nici uita. Episodul a început la o distanță de trei sute de mile, la gura mediteraneană a Canalului de Suez, proiectat de vizionarul francez, Ferdinand de Lesseps.

în câteva minute, în după-amiaza zilei de 21 octombrie 1967, Israelul își descoperise vulnerabilitatea în fața războiului modern. Unul din vasele lui de război, un vechi distrugător britanic din al doilea război mondial, rebotezat Eilat, aflat în misiune de patrulare în largul coastelor egiptene a fost lovit de trei rachete rusești Styx lansate de la Port Said. 47 de marinari israelieni și-au pierdut viața iar alți 41, dintr-un echipaj de 197 ofițeri și civili au fost grav răniți. Vasul Eilat s-a scufundat. Nu era cel mai mare dezastru maritim suferit de Israel, dar era pentru prima dată în istoria îndelungată a

războiului maritim când o navă era distrusă într-un atac cu racheta cu rază lungă de acțiune.

După evaluarea imediată a proporției calamității, guvernul lui Levi Eshkol ceru un program special prin care flota sa să fie dotată cu un nou vas care să-l înlocuiască pe învechitul Eilat. În câteva săptămâni, proiectanții veniă cu un model de vas de război, de mare viteză, ușor manevrabil și dotat cu sisteme electronice de răspuns pentru a oferi acele secunde prețioase necesare evitării atacurilor cu rachete. O comandă pentru construirea a șapte astfel de nave a fost prezentată șantierelor de construcții mecanice din Normandia, CCM și docurilor din Cherbourg, Franța.

În timp ce navele erau construite, oamenii de știință de la Dimona fabricau rachetele pe care aveau să le transporte navele și echipamentele sofisticate cu care acestea urmau să fie dotate la sosirea în Israel.

Lucrurile au progresat semnificativ la Cherbourg până când președintele de Gaulle a introdus un embargo total asupra armelor după ce comandouri israeliene au atacat aeroportul din Beirut la 26 decembrie 1968 și au distrus 13 avioane libaneze aflate la sol - o măsură de represalii la atacul palestinian lansat cu numai două zile înainte la Atena asupra

Boeingului 707, aparținând liniilor El Al. Instituirea embar-goului însemna că Israelului nu avea să i se preda navele comandate în Franța.

Răspunsul francezilor a pus capăt unui deceniu de alianță cu Israelul. Această alianță fusese realizată în timpul revoluției algeriene, care a condus în final la independența coloniei față de Franța în 1962 și și-a avut practic rădăcinile în ostilitatea comună față de Egiptul lui Carnal Abdel Nasser. La vremea aceea Mossad-ul furnizase informații despre organizația anti-franceză FLN, iar Franța vânduse Israelului armele și avioanele de luptă Mirage.

O dată cu pierderea Algeriei, de Gaulle a restabilit imediat legăturile tradiționale ale Franței cu țările arabe, iar OEP-ului i s-a permis să deschidă un birou la Paris. Raidul asupra aeroportului din Beirut a fost privit de Gaulle ca o nesocotire publică a solicitării lui ca Israelul să nu facă ceea ce președintele numise atunci „atacuri de răzbunare” împotriva vecinilor arabi.

Embargoul asupra armelor impus de Franța însemna practic că Israelul nu avea suficiente avioane Mirage de rezervă pentru a domina spațiul aerian al Orientului Mijlociu sau pentru a se putea apăra eficient în fața atacurilor aeriene. Ca o ironie, embargoul venea într-un moment în care Israelul trebuia să facă față și costurilor uluitoarei victorii din timpul Războiului de Șase Zile. În acele câteva zile din 1967

reuşiseră să ia controlul asupra Cisiordaniei, Ierusalimului de est şi Fâşiei Gaza. O dată cu pământul venită însă şi aproape un milion de arabi, în marea lor majoritate plini de ură faţă de cuceritorii lor.

Pentru Meir Arnit, problema cu care se confrunta Israelul „nu putea fi supraapreciată. În interiorul graniţelor erau sute de mehabelimi -termenul ebraic pentru terorişti - care beneficiau de sprijinul populaţiei arabe care le-ar fi dat ajutor şi le-ar fi oferit un adăpost deasupra capului, cel puţin: prima mea sarcină era să cresc gradul de penetrare al Mossad-ului şi atenţia acestei agenţii în cazul tuturor organizaţiilor palestinene”.

Colda Meir, primul ministru al Israelului îi spuse lui Meir Amit să pună la punct un plan de a scoate din Franţa navele care erau gata. Acesta avea să-şi amintească: „Prima sugestie a fost să mergem la Cherbourg cu suficient de mulţi marinari înarmaţi şi să plecăm pur şi simplu cu navele înapoi spre Israel. Moshe Dayan, ministrul apărării

s-a gândit mult la asta. El a atras însă corect atenţia că reacţia internaţională ar conduce la uriaşe repercusiuni şi ar pune Israelul în postura hoţului patentat. Orice aveam să facem trebuia să fie legal. Trebuia să venim cu aprobarea de a intra în apele teritoriale ale Franţei. O dată ajunşi acolo, lucrurile se schimbau”.

Legalitatea celor ce aveau să se întâmple era însă subiectivă, în pofida insistenţelor lui Dayan de fi respectată litera legii, ceea ce avea să se întâmple era pur şi simplu o înşelătorie.

În noiembrie 1969, Meir Amit puneă deja în aplicare prima etapă a Operaţiunii Arca lui Noe. O firmă de avocatură cu sediul la Londra fusese informată de cea mai mare firmă israeliană de transport maritim, Maritime Fruit-care transporta produse în jurul lumii - să înregistreze o nouă firmă cu denumirea Starboat, după Steaua lui David.

Principalul ei acţionar era Mila Brenner, un director de la Maritime Fruit. Ceilalţi acţionari erau apropiaţi ai lui Meir Amit. Si a doua etapă a operaţiunii se desfăşură tot fără probleme. De luni de zile, amiralul Mordechai Limon, ofiţerul de legătură al flotei israeliene la Cherbourg pentru proiectul cu navele de război, discuta despre compensaţii cu şantierul naval pentru nerespectarea contractului; de fiecare dată când francezii erau aproape de a cădea la învoială, Limon găsea câte un nou motiv de discuţie. La 10 noiembrie el informă şantierul naval că Israelul era din nou gata să discute problema despăgubirilor.

La Tel Aviv, Mila Brenner îl contactase pe unul dintre cei ce mai respectaţi magnaţi ai transporturilor maritime din lume, pe Ole Martin Siem, care locuia la Oslo. Acesta fu de

acord să intre în conducerea Starboat în scopul special al achiziționării navelor de război.

Cu o dexteritate demnă de cea a unui jucător de cărți, Limon făcuse mișcarea următoare. La 11 noiembrie se întâlnește cu oficialitățile șantierului naval. Le ascultă oferta îmbunătățită de despăgubiri și spuse că încă nu era satisfăcut de ea. Francezii rămaseră uluiți pentru că oferta lor era una generoasă. Acolo îl aștepta Ole Siem. După ce se întâlniră, Limon le telefona

oficialilor șantierului pentru a le spune că urma să-i contacteze „în câteva zile”, în decursul acelei ore, Siem se afla în biroul generalului Louis Bonte, care se ocupa, în guvernul francez, de vânzările de arme. Siem îi spuse că auzise că „erau de vânzare niște canoniere care puteau fi transformate în platforme petroliere”.

Limon îl sună în acel moment pe Bonte să-i spună că se află la Paris și că era gata să accepte o ultimă ofertă de despăgubiri. Cifra propusă de el era cea pe care o oferiseră cei de la șantierul naval de la Cherbourg. Bonte îi răspunde lui Limon că „negociază” și că îi va da un răspuns prin telefon. Generalul se întoarce apoi spre Siem și-i prezintă oferta pe care Limon o acceptase, dar despre care spusese că era prea mare pentru ca guvernul să fie de acord să o plătească. Atunci, pe loc, Siem mărește oferta lui Limon cu 5%. Bonte îl sună pe Limon și-i spuse că oferta lui este cât se poate de convenabilă. Bonte credea că făcuse o afacere bună scăpând Franța de o problemă spinoasă. Israelul își luă despăgubirea, iar Franța obținea 5% profit.

Avea doar două întrebări pentru Ole Siem. Navele aveau să meargă în Norvegia? Putea Siem să garanteze că navele nu aveau să fie reexportate după utilizarea lor la forajul marin? Siem dădu garanții fără echivoc în ambele cazuri. Bonte acceptă pentru a evita întrebările presei legate de amplasamentul zonei de foraj petrolier- o chestiune comercială sensibilă pentru o industrie renumită pentru secretele ei -ca scoaterea navelor de pe șantierul din Cherbourg să se facă discret. Data plecării lor fu stabilită pentru ajunul Crăciunului 1969, când la Cherbourg se sărbătorea începutul sărbătorilor de iarnă.

Mai era o lună și Meir Amit era cât se poate de conștient că era destul timp pentru ca lucrurile să ia o întorsătură proastă. Era nevoie de 120 de marinari israelieni care să alcătuiască echipajele acestor nave pentru voiajul de trei mii de mile de la Cherbourg la Haifa. Trimiterea atâtor oameni în același timp ar fi alertat cu siguranță serviciile de securitate franceze. Din nou inventivul Meir Amit a fost cel care a găsit și soluția.

Acesta hotărî ca marinarii să călătorească doi câte doi, prin orașele Europei înainte de a merge la Cherbourg. Marinarii erau instruiți să nu stea în hotelurile porturilor mai mult de o noapte. Călătoreau toți cu pașapoarte israeliene astfel încât, în cazul în care ar fi fost prinși, să nu poată fi învinuiți de deținere de acte false de călătorie. Cu toate acestea, Meir Amit știa că riscurile erau încă mari. „N-ar fi trebuit decât un polițist mai suspicios să se întrebe de ce merg așa de mulți marinari israelieni la Cherbourg și întreaga operațiune ar fi eșuat”.

Pe 23 decembrie marinarii erau cu toții la Cherbourg. împrăștiați în tot orașul, aceștia ascultau colindele care păreau că nu se mai termină

niciodată; unii dintre ei, care erau născuți și crescuți la Ierusalim cântară și ei alături de localnici.

Meir Amit, acum liniștit, se ocupa de alte probleme curente la Tel Aviv. Problema aprovizionării pentru cele opt zile pe mare fusese rezolvată la magazinele din Cherbourg de către ofițerul desemnat pentru acest lucru în cadrul operațiunii. Dar ori de câte ori vânzătorii îl îmbiau cu jambon pentru Crăciun el refuza politicos. Sfertul de milion de litri de combustibil fusese adus prin contrabandă la bordul navelor și ascuns prin diverse unghere ale calelor. Una dintre marile necunoscute era vremea. Navele trebuiau să traverseze Golful Biscaya în condiții de iarnă și se puteau scufunda. Meir Amit avea să-și amintească despre toate acestea la Tel Aviv: „Ne rugăm să fie vremea ca la Dunkerque. Trimiserăm un meteorolog la Cherbourg, iar el

monitorizase toate previziunile pentru Marea Britanie, Franța - la Cherbourg și Spania”.

Orele treceau încet, însă în curând veni și Ajunul de Crăciun. Prognoza meteo spunea că în Cherbourg urma să plouă torențial însud-est. Totuși, plecarea fu stabilită pentru acea seară la ora 8:30. La 7:30 tot echipajul era la bord. Însă vremea se înrăutăți. Plecarea fu amânată pentru 10:30 P.M. însă nu plecară nici atunci din cauza condițiilor meteo. Din Tel Aviv sosiră mesaje codate urgente: „Ridicați ancora indiferent de vreme”.

La Cherbourg ofițerul de marină israelian nu ținea cont de presiuni; pentru el viețile oamenilor erau mai importante în acel moment. Stătea tăcut în nava comandant și îl urmărea pe meteorolog cum studia febril hărțile sinoptice. La miezul nopții meteorologul anunță: „Vânturile vor scădea și se vor îndrepta spre nord în următoarele două ore. Nu vor fi foarte puternice și vor rămâne în spatele nostru. Putem pleca”.

Exact la ora 2:30 A.M. în ziua de Crăciun, motoarele navelor porniră și acestea începură să se îndrepte încet către mare. Șapte zile mai târziu, de Revelion, intrau în portul Haifa.

Printre cei care le așteptau pe cheiuri era și Meir Amit. Pentru el Anul Nou nici nu ar fi putut începe mai bine. Dar mai știa și că președintele de Caulle nu avea să ierte niciodată Israelul pentru cele întâmplate. Așa se și întâmplă. Când Mossad-ul începu să-i vâneze la Paris și în celelalte orașe ale Franței pe teroriștii din Orientul Mijlociu, spionii agenției fură la fel de atenți urmăriți ca orice alți teroriști de către serviciile de securitate franceze. Mai rău, ofițerii pro-arabi din SDECE informau adesea OEP când Mossad-ul se pregătea să lanseze un contraatac. De cele mai multe ori în astfel de situații mai scăpa câte un terorist.

Cel mai cunoscut dintre acești a fost Ilich Ramirez Sanchez, care prin acțiunile sale își câștigase porecla „Carlos Șacalul”. La Paris, se știa că el era pistolarul aflat în solda unora din grupările separatiste ale OEP care își aveau sediul în Siria. Prin acțiunile sale deveni o figură admirată de presa subterană marxistă care înflorea în Europa. Femeile găseau că obiceiurile lui de playboy erau incitante - cu atât mai mult când reușea să dispară și să scape din cursele pe care Mossad-ul i ie întindea pentru a-l lichida. Azi era în Riviera la plajă cu o fată, mâine era reperat la Londra, alături de un grup de teroriști din Orientul Mijlociu, pe care-i ajuta să-și pună la punct planurile împotriva altor grupări arabe și desigur împotriva Israelului, împreună cu ei, Carlos opera fără a fi stânjenit de poliția britanică și de serviciile de informații, plecând de la înțelegerea că nu aveau să facă nici un rău cetățenilor britanici. Când Mossad-ul era gata să-l omoare, acesta era din nou pe continent sau plecase deja la Damasc, la Bagdad sau în vreo altă țară arabă, pentru a alimenta noi conflicte.

Urmărirea lui Carlos pe o perioadă suficient de lungă pentru ca Mossad-ul să-l poată asasina, fu o altă sarcină încredințată lui Ismail Sowan pe durata șederii lui la Paris.

Per total, contribuția lui la războiul dus de Mossad în Franța a fost considerabilă și permise oamenilor agenției să repurteze succese spectaculoase: o fabrică de documente false ale OEP fu aruncată în aer; ascunzători de arme fură distruse; au fost interceptați și lichidați curieri; explozibili transportați ilegal din Europa de est au fost detonați; în zeci de cazuri, Mossad-ul plăti cu aceeași monedă dușmanilor, datorită informațiilor furnizate de Sowan.

În ianuarie 1984, Adam supraveghetorul lui Sowan din Mossad, îi spuse acestuia că urma să fie trimis în Anglia, unde trebuia să treacă drept un student în ultimul an care studiază pentru masterat în știință. Noua lui sarcină era să pătrundă în rețeaua OEP

din Londra si să afle tot ce se putea despre unitate ei activă, Forța 17. Aceasta era condusă acum de Abdul-RahidMustapha care folosea ca bază Marea Britanic.

Mustapha era pe lista celor pe care Mossad-ul își propunea să-i lichideze.

Ismail Sowan îi spuse directorului biroului din Paris al OEP că își încheiase studiile în Franța - un sayan francez îi furnizase o diplomă falsă care să-i confere spusele în cazul în care cineva i-ar fi cerut o dovadă, însă nimeni nu i-o ceru - si că dorea să meargă în Anglia să-și continue studiile în știință si tehnologie. Reuși chiar să strecoare și sugestia că viitoarea calificare avea să-l facă „și mai util în privința fabricării bombelor artizanale”.

Perspectiva achiziționării unui nou fabricant de bombe pentru echipa OEP era întotdeauna binevenită si cu atât mai mult în 1984. Conducerea OEP avea nevoie să arate palestinienilor din Cisiordania și Fâșia Gaza că nu fuseseră uitați. Zeci de mii dintre ei sufereau tot mai mult din cauza ocupației israeliene; nu puteau înțelege de ce Yasser Arafat nu făcea mai mult pentru a-i ajuta într-o manieră mai practică: vorbele erau una, iar faptele altele.

Mossad-ul știa că Arafat era supus unei presiuni crescânde pentru a sprijini inițiativele de pace ale președintelui Egiptului, Hosni Mubarak, care începuse să arate deschidere spre Israel. Regimul imprevizibil din Siria hotărâse să mai răcească relațiile cu diferite facțiuni palestiniene și chiar băgase la închisoare câteva sute dintre luptătorii acestora. Președintele Assad dorea să arate americanilor că nu era el capul răutăților, așa cum credea lumea.

Toate acestea au făcut ca printre reprezentatii OEP din tabere să se nască sentimentul că aveau să fie aruncați de colo-colo de lumea araba, lăsați la o parte, să-și poarte singuri de grijă. Se vorbea chiar că ei ar fi fost înșelați de propria conducere. Israelienii continuă să exploateze acest sentiment, anunțând prin mijloace de informare în masă că OEP avea proprietăți si investiții de 5 miliarde de dolari în întreaga lume. Arafat deveni si el victima unei campanii murdare separate, puse la cale de experții Mossad în războiul psihologic: potrivit acesteia, el cheltuia parte din bani pentru a-și satisface apetitul pentru băieții frumoși. Zvonul a fost răspândit prin taberele de refugiați, și deși nu a prins foarte tare, avu totuși un oarecare efect. Printr-o mișcare vicleană, Arafat dădu atunci ordin celor 17 birouri ale OEP să lanseze informația potrivit căreia el ar fi fost un mare amator de femei - ceea ce era adevărat.

Pentru directorul biroului din Paris al OEP, ideea că Sowan urma să-și pună cunoștințele în slujba viitoarei lui cariere de fabricant de bombe artizanale era într-adevăr binevenită si îi dădea suficiente motive pentru a-i plăti drumul până în Anglia si

suficienți de mulți bani ca să-i ajungă o săptămână. Sowan primi 500 de lire si de la Adam care îi spuse că pentru evitarea oricăror suspiciuni, trebuia să-și găsească o slujbă în Anglia pentru a-si plăti studiile.

Ismail sosi la Londra într-o zi friguroasă de februarie, în 1984, cu un pașaport iordanian ce-i fusese pus la dispoziție de către Mossad. Mai avea și un al doilea pașaport canadian ascuns în fundul dublu al servietei, l se spusese să-l folosească numai dacă trebuia să părăsească Marea Britanie în grabă. Ascunsă în același loc cu pașaportul, se afla informarea Mossad-ului despre Abdul-Rahid Mustapha si despre Forța 17 pe care acesta o comanda.

Unitatea fusese creată inițial de forța personală a lui Yasser Arafat. Numele i se trăgea de la numărul extensiei telefonice din biroul lui Arafat din sediul central al OEP din Beirut, într-o vreme, în Liban, Forța 17 se dezvoltase ca o armată obișnuită formată din peste o mie de luptători; una din unitățile ei fusese cunoscuta grupare Septembrie Negru, care era autoarea masacrului atleților israelieni la Jocurile Olimpice de la Munchen. Cu puțin timp înainte ca OEP să fie obligată să părăsească Libanul și să-și restabilească sediul la Tunis, primul comandant al Forței 17, Aii Hassan Salameh, fu omorât într-un atac cu mașină capcană pus la cale de Rafi Eitan. Arafat se confruntă la Tunis cu realități dure. Nu numai că era vânat de Mossad, dar era din ce în ce mai amenințat de extremiștii arabi. Abu Nidal, care pretindea că este vocea autentică a luptei armate, spunea că nu va putea să existe o victorie a palestinienilor până ce Arafat nu va fi eliminat. Răspunsul lui Arafat a fost restructurarea Forței 17 într-o unitate cu o alcătuire foarte strânsă și cu dublă unitate: aceea de a-l proteja pe el si de a lansa atacuri bine pregătite împotriva dușmanilor, începând cu Israelul. Mustapha primi comanda Forței 17. La Tunis oamenii lui erau antrenați atât de forțele speciale de război chineze cât și de cele rusești. În 1983, Mustapha începu să călătorească în Marea Britanie pentru a recruta

mercenari.

Londra era plină până la saturație de foști agenți SAS și de veteranii de armată care își făcuseră serviciul în Irlanda de Nord și care căutau noi oportunități de a-și pune în valoare talentul de a ucide. Salariul ca instructor OEP era bun și mulți dintre mercenari aveau o atitudine puternic anti-semită. Parte dintre ei s-au angajat si au plecat în Tunisia pentru a lucra în taberele de antrenament ale OEP. Alți instructori erau recrutați din rândurile foștilor membri ai Legiunii străine franceze și, într-o perioadă, printre ei s-a aflat si un fost ofițer CIA, Frank Terpil, care avea să fie implicat mai târziu împreună cu Mehmet Aii Agca, în tentativa de asasinat la adresa Papei Ioan Paul al II-lea.

Timp de un an întreg Mustapha a reușit să intre și să iasă din Marea Britanie fără ca MI5 sau echipa lui specială să-si dea seama cine este. Când Mossad-ul i-a informat în această privință, singura măsură luată a fost aceea că un ofițer MI5 a amintit biroului OEP din Londra că această instituție avea să fie închisă, iar personalul ei expulzat la cel mai mic indiciu legat de implicarea lor în acțiuni teroriste împotriva Marii Britanii. Dar, la adresa Israelului au continuat să aibă reacții dure.

O ciudată informație colaterală războiului de propagandă a apărut în momentul în care Bassam Abu-Sharif, pe atunci purtătorul de cuvânt al lui Arafat în relația cu presa, fu invitat să se întâlnească cu romancierul Jeffrey Archer. Reprezentantul OEP avea să-și aducă aminte că Archer îi explicase atunci „cum trebuia să ne punem la punct și controla relația noastră cu presa, cum să organizăm activitatea politică, cum să stabilim contactele cu politicienii englezi și mobilizarea opiniei publice. Sunt extrem de impresionat”.

Această întâlnire a constituit asigurarea că numele lui Archer fusese înregistrat în baza de date Mossad.

Pentru israelienii plini de furie părea că Mustapha era sub protecția autorităților engleze și că orice încercare de a lua legătura cu el ar fi avut repercusiuni asupra Mossad-ului.

Sarcina lui Ismail Sowan era aceea de a încerca să-l atragă pe Mustapha într-o cursă în afara țării, preferabil în Orientul Mijlociu, unde oamenii Mossad-ului așteptau să-l omoare. Adam îi spusese lui Sowan la Paris că trebuiau să acționeze sub îndrumarea supraveghetorilor Mossad care își aveau baza la ambasada Israelului din Londra.

Primul era Arie Regev. Celălalt era Jacob Barad, care se ocupa de interesele comerciale ale Israelului. Un al treilea katsa care activa la Londra și care nu lucra sub acoperire diplomatică, era Bashar Samara care avea să fie principalul contact al lui Sowan. Samara ceruse unui sayan angajat de o agenție imobiliară din Londra să-i închirieze un apartament lui Sowan în cartierul Maida Vale din oraș.

La câteva zile după sosirea sa la Londra, Sowan stabili primul contact cu Samara. Cei doi se întâlniră sub statuia lui Eros din Piccadilly Circus. Fiecare avea la el un număr din Daily Mirror, ziar recent achiziționat de Robert Maxwell. Folosind tehnica schimbului de ziare, care funcționase la Paris, Sowan își obținu salariul de sute de lire pentru prima lună și instrucțiunile necesare pentru a găsi de lucru la biroul OEP din Londra.

Mulți dintre cei care lucrau acolo doreau să fie în miezul lucrurilor: să ducă mesaje spre diversele celule ale OEP din Europa, sau să se deplaseze la sediul central din Tunis al Organizației, cu informații deosebit de importante și să aștepte, ore întregi după un răspuns, pentru a avea șansa de a-l zări măcar o clipă pe Arafat. Acești tineri revoluționari atât de angajați în cauza palestiniană nu aveau nici un interes pentru munca de rutină din birouri, pentru arhivarea documentelor, pentru citirea ziarelor sau pentru a răspunde la telefoane. Când Sowan s-a oferit să facă această muncă a fost imediat acceptat să lucreze la biroul din Londra.

În câteva zile îl întâlnește pe Mustapha. Se împrietenește după câteva cescuțe de ceai dulce de mentă. Amândoi aveau un trecut comun: trăiseră bombardamentele israeliene de la Beirut. Amândoi trecuseră cu aceeași repeziciune și pe aceleași străzi unde clădirile erau atât de ciuruite de bombardamente încât nu li se mai vedeau decât structurile. Amândoi domniseră în câte un alt pat în fiecare noapte și așteptară zorii, când muezin-ul îi chema la rugăciune. Ambii trecuseră de la punctul de primire al OEP din Beirut, lăsând să treacă ambulanțele, dar oprindu-i pe toți ceilalți și adăpostindu-se numai la auzul avioanelor de luptă israeliene. Au răs amintindu-și de vechea zicală a celor din Beirut: „Dacă auzi că explodează o bombă, înseamnă că mai trăiești”. Atâtea amintiri: țipetele muribunzilor, bocetul femeilor, privirile lor pline de ură, ridicate spre cer.

Sowan și Mustapha petrecură o zi întreagă depănându-și trecutul, în final, Mustapha îl întreabă pe Sowan ce făcea la Londra. Venise să-și perfecționeze educația pentru a servi mai bine OEP, răspunse Sowan. Îl întreabă și el la rândul său pe Mustapha ce caută la Londra.

Întrebarea provocă o serie de dezvăluiri. Mustapha descrie realizările Forței 17: cum comando-urile ei fuseseră gata să deturneze un avion israelian plin cu turiști germani când Arafat anulă misiunea de teama de a nu ridica opinia publică germană împotriva OEP. Însă Mustapha dusesse războiul împotriva Israelului în Cipru și Spania. Ismail știa că toate faptele cu care se lauda interlocutorul lui nu avea

decât să convingă și mai mult Mossad-ul să-l omoare.

Căzură de acord să se întâlnească peste câteva zile în zona Speaker's Corner din Hyde Park, locul în care, prin tradiție, sunt exprimate liber tot felul de puncte de vedere. Ismail Sowan sună la numărul special care i se dăduse pentru eventualitatea în care avea de transmis informații urgente, îi răspunse Bashar Samara. Stabiliră să se întâlnească pe Regent Street. Plimbându-se printre salariații ieșiți de la birouri pentru a lua prânzul, Sowan îi relatează ce-i povestise Mustapha. Samara îi spuse că va veni și el la

Speaker's Corner din Hyde Park pentru a-l fotografia pe Mustapha și pentru a putea să-l pună pe viitor sub urmărire permanentă.

Mustapha nu veni la întâlnire. Trecură săptămâni până când Sowan îl revăzu. Ismail fusese deja acceptat ca student la un colegiu din Bath, o stațiune balneo-climaterică. De două ori pe săptămână călătorea la Londra pentru a trece pe la biroul OEP și să-și facă munca de birou, într-una din aceste dați, Mustapha era acolo.

Încă o dată cei doi au stat de vorbă bând nenumărate cești de ceai de mentă. Mustapha scoase din geantă o carte cu ilustrații despre istoria Forței 17. Se lăuda cu cele peste o sută de mii de exemplare care fuseseră distribuite palestinienilor. Frunzărind-o, Ismail văzu în ea o fotografie a lui Mustapha făcută în Liban. Mustapha îi dădu lui Ismail o copie a cărții purtând semnătura lui cu multe înflorituri. Hotărârea să se reîntâlnească, dar Mustapha nu veni nici de această dată la întâlnire.

Între timp, Sowan îi dădu cartea lui Samara într-un loc ce deveni punctul lor de întâlnire, gara din Bath. Agentul katsa venea la Bath cu un tren și se întorcea la Londra cu următorul, luând cu el tot ce afla

Sowan de la Biroul OEP și oferindu-i acestuia în schimb cele șase sute de lire pentru munca de informator.

Timp de aproape un an relația lor decurse la fel. La acea vreme Sowan întâlnise o englezoaică pe care o chema Cârmei Greensmith. Aceasta fu de acord să se căsătorească cu el. Dar în ajunul ceremoniei Sowan nu se hotărâse cine să-i fie cavalerul de onoare.

Făcând un nou drum la biroul OEP, îl întâlni din nou pe Mustapha, care, ca de obicei, nu-i explica unde dispăruse. Mustapha avea cu el un morman de tăieturi din ziarul arab publicat la Londra, Al-Qabas. Fiecare pagină conținea câte o caricatură sarcastică la adresa lui Yasser Arafat. Ziarul era subvenționat de familia aflată la conducerea Kuweit-ului care era de multă vreme un dușman al OEP.

Caricaturile erau opera celui mai prețuit artist al genului din lumea arabă, Naji Al-Ali. Stabilit la Londra, acesta ducea singur un război împotriva lui Arafat, reprezentându-l pe liderul OEP ca pe un om venal, egocentrist și fără valoare din punct de vedere politic. Caricaturile făcuseră din ziarul Al-Qabas vocea opoziției față de Arafat.

Mustapha aruncă tăieturile de ziar pe masă și spuse că Al-Ali merită să moară și că cei care îl plăteau meritau să primească o lecție.

Sowan zâmbi nehotărât. Mossad-ul salută orice demers care ar fi subminat poziția lui Arafat. Aduse în discuție și o chestiune de interes mai personal, aceea de a-și găsi

cavalerul de onoare. Mustapha se oferi imediat să joace acest rol. Atunci se îmbrățișară în stil specific arabilor. Acesta era un moment în care Ismail Sowan și-ar fi dorit să-l scoată din strânsoarea Mossad-ului.

La Tel Aviv, Nahum Admoni începuse să se întrebe cât mai dura până ce MI5 avea să descopere adevărul în legătură cu cele opt pașapoarte false părăsite într-o cabină telefonică din Germania, în iulie 1986. Shimon Peres, care nu era un admirator al Mossad-ului, aflat la sfârșitul unei coaliții de guvernare, puneă întrebări dificile. Primul ministru spunea că eșecul ar distruge relațiile Israelului cu guvernul Thatcher; că era mai bine ca această chestiune să fie tratată frontal, potrivit binecunoscutei atitudini îmbrățișate de Peres, „Cu cât se află mai repede cu atât se poate corecta mai ușor”.

Admoni se opunea acestei idei. Ea putea conduce MI5 și Forța lui specială să investigheze și celelalte activități Mossad în Marea Britanie.

Iar asta putea însemna expulzarea lui Ismail Sowan, care se dovedise a fi o sursă inepuizabilă de informații utile. Mai mult, a admite adevărul despre pașapoarte ar fi însemnat să dea în vileag faptul că în acest caz Mossad-ul dăduse dovadă de incompetență.

Pașapoartele fuseseră făcute pentru ambasada Israelului la Roma. Sarcina de asigura transportul lor de la Tel Aviv fusese încredințată unui bodel nou în meserie și care nu mai fusese niciodată la Bonn. Acesta se plimbă o vreme cu mașina prin oraș, nevrând să ceară informații de teamă de a nu atrage atenția asupra lui. În final folosi un telefon public pentru a suna la ambasadă. Un oficial îl certă pentru întârziere. Fie din panică, fie din pură neglijență, uită punga cu pașapoarte în cabina telefonică. Sosind la ambasadă, își dădu seama de greșeala făcută, dar și mai panicat, nu-și putu aminti exact unde era strada de unde dăduse telefon, însoțit de șeful securității ambasadei care era enervat la culme, găsi în final cabina telefonică, însă punga dispăruse. Bodel-ul fu trimis la Negev, regiune semi-desertică din sudul Israelului, aflată între Beersheba și golful Aqaba. Însă problema pașapoartelor continua să-l neliniștească pe Admoni. Ministerul Afacerilor Externe, prin ambasadorul Marii Britanii la Tel Aviv, ridică problema lor în fața guvernului israelian.

Unul dintre pașapoarte fusese făcut pentru ca Sowan să poată călători mai ușor între Londra și Tel Aviv; un pașaport britanic însemna că el ar fi fost supus unui număr mai mic de verificări de către serviciul de imigrație din aeroportul Heathrow decât dacă ar fi folosit pașaportul canadian.

în perioada în care se aflate la Londra, Sowan făcuse și câteva vizite în Israel pentru a-și revedea familia; ele făceau parte din activitatea sa sub acoperire. Pentru cei din familie băiatul era încă un activist al OEP. juca rolul atât de convingător încât fratele lui mai mare, Ibrahim, îi atrase în final atenția că israelienii îl vor aresta, în glumă, acesta îi sugera lui Ismail să preîntâmpine o astfel de situație oferindu-se să lucreze pentru Organizație. Ismail se prefăcu îngrozit de idee și se întoarse la Londra să-si continue activitatea.

Curând însă, lucrurile luară o întorsătură neașteptată. Proaspăta soție îi ceru lui Sowan să accepte un post de cercetător la Humberside College din Huli. Pentru ea acest lucru însemna mulți bani, adăugați la cei pe care îi primea pentru activitatea de la biroul OEP. Tânăra nu știa nimic despre relația soțului ei cu Mossad-ul sau de cele șase sute de lire pe care agenția i le plătea lunar. Pentru Ismail mutarea la Huli putea fi o ocazie de a scăpa de cerințele din ce în ce mai mari ale supraveghetorului său din Mossad.

Ca mulți dintre informatorii care primiseră bani de la Mossad, Ismail Sowan se sperie foarte tare de riscurile cu care era confruntat. După ce-și îndeplinise atribuțiile de cavalier de onoare, Mustapha deveni si mai apropiat. Trecea adesea să-i vadă pe Ismail si pe soția lui, adu-cându-le cadouri din Orientul Mijlociu. La

masă, Mustapha le relata despre modul în care reușea să se descotorosească de cei mai noi dușmani ai OEP. De-a lungul lunilor ce au urmat, acesta se lăudase că ucisese mai mulți trădători ai cauzei palestiniene. Sowan asculta uluit, sperând să „nu se audă cum îi bate de tare inima”. Se sperie și mai rău după întâlnirile cu Samara; spionul îi cerea accesul la computerul biroului OEP și fotocopii ale documentelor secrete; tot el trebuia să încerce să plece în vacanță cu Mustapha în Cipru, unde avea să-i aștepte o echipă kidon. Până în acel moment Sowan reușise să găsească scuze; nu era niciodată singur în camera computerului sau presiunea studiilor îl împiedica să ia în calcul și o vacanță - dar simțea că în spatele cererilor lui Samara plutea o amenințare crescândă. Spera ca la Huli să fie mai puțin în contact cu Mustapha și cu Samara și că va fi lăsat să-și desfășoare viața academică fără presiuni suplimentare. Mossad-ul avea însă alte planuri pentru el.

în ziua de vineri 13 martie 1987, sediul Mossad de pe Bulevardul Regele Saul vuia de zvonul potrivit căruia Admoni aștepta un vizitator important. Cu puțin timp înainte de prânz, ofițerul de legătură de la MI6 fu însoțit până în biroul de la etajul nouă al directorului general, întâlnirea celor doi fu scurtă. Lui Admoni i-a spus că MI6 era mulțumit că pașapoartele false găsite în Germania fuseseră opera Mossad-ului. Un ofițer din Unitatea specială care fusese implicat în operațiune își amintea în iunie 1997 că „tipul de la MI6 intră în birou, spuse „Bună dimineța”, refuză ceașca de ceai ce-

i fusese oferită și spuse ce avea de spus. Salută apoi din cap și plecă din cameră. Probabil că-i trebuise mai puțin de un minut pentru a transmite mesajul".

La Londra, Ministerul de Externe îl chemă pe ambasadorul israelian și-i prezintă un protest energic însoțit de solicitarea ca astfel de situații să nu se mai repete. Singura consolare pentru Admoni a fost faptul că nimeni nu folosisese numele lui Ismail Sowan.

În seara zilei de 22 iulie 1987, în apartamentul său din Huli, Ismail Sowan asculta știrile BBC. Nu mai auzise de Mossad din luna aprilie, când Bashar Samara trecuse prin Huli pentru a se întâlni cu el în gară ca să-i transmită să nu iasă în față cu nimic până la noi ordine - asta dacă Mustapha nu lua din nou legătura cu el.

Acum, figura omului despre care Mustapha spusese că merită să moară, umplea ecranul televizorului; Naji Al-Ali, caricaturistul, fusese împușcat în timp ce pleca de la sediul ziarului Al-Qabas din Londra. Pistolarul trăsesese un glonț și dispăruse. Glonțul îi intrase victimei în obraz și i se oprise în creier. Prima impresie a lui Sowan a fost că atacatorul nu aparținea nici Mossad-ului și nici Forței 17. Ambele organizații foloseau aceleași metode profesionale de a ucide: mai multe gloanțe în cap și în partea superioară a corpului. Acesta părea atacul unui amator. Reportajul TV spunea că poliția declanșase o masivă operațiune de căutare și că toți colegii caricaturistului lăsa să se înțeleagă că atacul ar fi fost lansat de „dușmanii puternici”, pe care nu-i numără și pe care și-i făcuse Naji.

Sowan își aminti de ultima lui discuție cu Mustapha. Începea din ce în ce mai mult să creadă că Yasser Arafat ordonase acest atentat. Brusc își pusese întrebarea dacă era singura persoană căreia Mustapha îi încredințase taine legate de necesitatea ca Naji să fie lichidat. Sowan hotărî că cel mai bine era ca el și soția sa să plece la Tel Aviv. Dar chiar când își făceau bagajele, cineva a bătut la ușa din față. Sowan avea să-și amintească:

„Omul avea două genți. Spuse că Mustapha avea nevoie urgentă să le ascundă.

Când i-am spus că vreau să știu ce conțin, acesta mi-a zâmbit și mi-a spus că nu trebuie să-mi fac griji. „Celui care nu pune întrebări nu i se spun niciodată minciuni” a fost tot ce a vrut să-i răspundă. După ce a plecat m-am uitat în genți. Erau pline de arme și explozibili: suficient Semtex ca să arunce în aer Turnul Londrei; câteva AK-47, pistoale, detonatoare, o întreagă fabrică de explozibil”.

Ismail sună la numărul special la care putea lua contact cu Mossad-ul la Londra. Telefonul fusese deconectat. Sună la ambasada Israelului, l se spusese că Arie Regev și Jacob Barad nu erau disponibili. Ceru să vorbească cu Bashar Samara. Vocea de la celălalt capăt al firului îi spusese să aștepte. Altceva veni la telefon. Când se prezentă,

vocea îi răspunse: „E o vreme potrivită pentru o vacanță cu mult soare”. Era semnalul ca Sowan să plece la Tel Aviv.

Acolo, la Hotelul Sheraton, se întâlni cu Jacob Barad și cu Bashar Samara. Le explică ce făcuse după ce descoperise ce conțineau gentile, îi spuseră să aștepte până ce ei vor raporta superiorilor. Mai târziu, în aceeași noapte, Samara se întoarse și-i spuse lui Sowan să plece la Londra cu avionul următor. La sosire avea să găsească totul rezolvat.

Nebănuind ce îl așteaptă, Sowan plecă spre Londra la 4 august 1987. Fu arestat de ofițerii Brigăzii Speciale pe aeroportul Heathrow și învinuit de asasinarea lui Naji Al-Ali. Când protestă spunând că este agent Mossad, ofițerii începură să râdă. Sowan devenise omul de care Mossad-ul se putea descotorosi, ca și caricaturistul, care murise două săptămâni mai târziu, într-un spital, luptându-se din răspuțeri să trăiască. Sowan avea să fie sacrificat într-o încercare de recâștigare a favorurilor guvernului Thatcher. Prezența unei ascunzătorii de arme în apartamentul lui Sowan avea să zădărnicească orice efort al acestuia de a demonstra că este omul Mossad-ului. Armele fuseseră aduse la el acasă de un sayan Mossad.

La Londra, Arie Regev preda serviciului MI5 - care le-a transmis mai departe Scotland Yard-ului - toate „dovezile” pe care Mossad-ul le „acumulase” în legătură cu „implicarea” lui Sowan în acțiuni teroriste. Dosarul conține cele mai mici amănunte despre modul în care Mossad-ul îl urmărise pe Sowan prin Orientul Mijlociu, Europa și Marea Britanie, până în acel moment nereușind să adune suficiente dovezi, în momentul descoperirii ascunzătorii de arme, Mossad-ul decise „în numele securității comune” să-l predea pe Sowan.

Hotărârea de a face acest lucru amintea de legea nescrisă a expedientelor, care făcuse istorie în Mossad, organizație în interiorul căreia avantajele practice aveau prioritate în fața celor morale. Mult timp și mulți bani fuseseră investiți de acest serviciu pentru instruirea și sprijinirea lui Sowan în teren. Dar când sosi momentul, toate acestea nu

mai însemnă nimic când erau puse în balanță cu marea nevoie a Mossad-ului de a-și acoperi propriile urme în Marea Britanie. Sowan era victima ce trebuia sacrificată și servită britanicilor ca exemplu de activitate teroristă, despre a cărei existență Mossad-ul atrăsese atenția. Sigur că Mossad-ul era confruntat cu o pierdere: Sowan făcuse foarte mult - chiar dacă nu tot ce i se ceruse. Dar ascunzătoarea de arme fusese o ocazie mult prea bună pentru a fi ratată. Ea avea să strice relațiile OEP cu guvernul Thatcher și să permită Israelului să-l prezinte pe Yasser Arafat, așa cum îl vedea Mossad-ul ca pe omul care lucra la două capete. Și, la urma urmei avea să găsească întotdeauna un alt

Ismail Sowan gata să se lase sedus de oamenii din Israel care trăiau satisfacția de a nu-și ține promisiunile.

O săptămână întreagă oamenii Mossad-ului s-au relaxat, convinși că orice ar fi declarat Sowan interogatorilor britanici ar fi putut fi ușor de negat.

Dar Admoni nu ținu cont de eforturile disperate ale lui Sowan de a nu rămâne în închisoare. El oferă descrieri detaliate ale supravegheților săi și spuse totul despre ceea ce îl învățase Mossad-ul. Poliția își dădu treptat seama că Ismail putea spune adevărul. Ofițerul de legătură al MI6 din Tel Aviv fu chemat la Londra, îl interogă și el pe Sowan. Tot ceea ce acesta spusese despre sediul central al Mossad-ului și despre metodele folosite de acesta se potriveau cu ceea ce știa și el. Adevărata amploare a rolului Mossad-ului începea să se deslușească.

Regev, Barad și Samara fură expulzați din Marea Britanie. Ambasada Israelului la Londra a emis o declarație provocatoare: „Regretăm foarte mult că guvernul Majestății sale a considerat oportun să ia măsuri de genul celor adoptate. Israelul nu acționează împotriva intereselor britanice iar lupta împotriva terorismului a fost unicul său țel”.

Adevărul nu l-a salvat pe Ismail Sowan. În iunie 1988 acesta primi o pedeapsă de 11 ani închisoare pentru deținere de arme de foc în numele unei organizații teroriste.

La cinci ani după expulzarea celor trei spioni, care a încheiat practic activitatea celei Mossad în Marea Britanie, serviciul s-a întors în această țară. În 1998 cinci spioni lucrau în afara ambasadei Israelului din Kensington, asigurând legătura cu MI5 și cu Brigada Specială în depistarea facțiunilor iraniene de pe teritoriul Marii Britanii.

Cu trei ani înainte, în decembrie 1994, Ismail Sowan fusese eliberat din închisoarea Full Sutton, i se restituise pașaportul iordanian și fusese deportat la bordul unui avion în Iordania. Ultima dată când cineva își amintește să-l fi văzut a fost atunci când ieșea din aeroport având cu el geanta pe care Mossad-ul i-o dăduse cu ani în urmă, când plecase la Londra, însă geanta nu mai avea fundul fals. În regatul deșertului, avea un loc privilegiat pentru a urmări cum se adună furtuna deasupra Golfului Persic, precedată de o schimbare a comandantului Mossad-ului. Prezența timp de opt ani a lui Nahum Admoni în fruntea ierarhiei s-a încheiat în ajunul Anului Nou evreiesc, Rosh Hashanah. În locul lui a venit Shabtai Shavit, care a moștenit o serie de eșecuri: afacerea Pollard, Irangate și, desigur, acele pașapoarte britanice false necompletate, găsite în cabina telefonică din Frankfurt, care au prevestit căderea lui Admoni din funcție. Dar pentru succesorul lui, dincolo de Iordan, se arată ceva mult mai mult decât o furtună de nisip. Saddam Hussein hotărâse în sfârșit că venise vremea să se confrunte cu lumea.

CAPITOLUL 16

Spioni în nisip

Pe data de 2 decembrie 1990, la sud de Bagdad, o siluetă, îmbrăcată în haine murdare de beduin, stătea nemișcată la marginea unei oaze. Tocmai răsărea soarele, iar nisipul era rece ca gheața; în timpul nopții temperatura scăzuse mult sub zero grade. Omul avea pe cap o hupta din lână de oaie, căciulă specifică bărbaților din tribul Sarami, cea mai veche sectă islamică Sufi, care trăiau în întinsul deșert irakian și al căror fanatism era pe măsura unui cod de onoare neegalat de alte triburi. Dar loialitatea bărbatului își avea originea undeva la vreo mie de kilometri

spre vest, în Israel; era agent katsa.

Hainele le avea dintr-o magazie a Mossad-ului unde se țineau vesminte din toată lumea, aduse la zi periodic. Majoritatea erau obținute de sayanimi și date ambasadelor israeliene locale, de unde erau mai apoi trimise la Tel Aviv în pachete diplomatice. Altele erau scoase din țările arabe ostile, de către turiști. Numai câteva erau făcute de cea care avea în grijă depozitul. De-a lungul anilor, ea și mica sa echipă de croitorese deveniseră renumite pentru simțul detaliului și al preciziei lucrăturii.

Numele de cod al agentului katsa - Shalom - provenea dintr-o listă de nume false păstrată într-un dosar la Divizia Operațiunii; Rafi Eitan venise cu ideea întocmirii unei astfel de liste după operațiunea Eichmann. Shalom Weiss fusese cel mai bun falsificator Mossad încă dinainte de a se alătura echipei care-l capturase pe Adolf Eichmann. Shalom Weiss a murit de cancer în 1963, însă numele său a supraviețuit și a fost folosit de câteva ori de agenții katsa. Numai câțiva ofițeri

superiori IDF, Shabtai Shavit și șeful departamentului lui Shalom știau ce căuta acesta în desert.

În august 1990, Saddam Hussein invada Kuweitul, acțiune care precedă Războiul din Golf. Hotărârea Irakului de a ataca Kuweitul a fost un eșec spectaculos pentru toate serviciile vestice; nimeni nu anticipase ce urma să se întâmple. Mossad-ul încerca să verifice informațiile conform cărora Saddam Hussein depozitase arme chimice în locații secrete din sudul Bagdadului, ceea ce făcea ca armele să fie destul de aproape de Kuweit City precum și de orașe din Israel.

În interiorul Mossad-ului nu se știa sigur dacă Irak-ul avea proiectile folosite pentru lansarea încărcăturii explozibile. Gerald Bull nu mai juca acum nici un rol, și potrivit sateliților S.U.A., după testarea inițială, tunul său super-puternic era în momentul de față dezmembrat. Analistii lui Shavit sugerară că, deși Saddam posedă focoase, nu

aveau nici o garanție că acestea erau umplute cu substanțe chimice; mai făcuse el teatru din asta.

La fel de precaut ca orice nou angajat, Shabtai Shavit spuse că o alarmă nu ar face decât să creeze panică inutilă. Shalom trebuia să afle adevărul. Mai activase de câteva ori în Irak, o dată la Bagdad, unde trecuse drept un om de afaceri iordanian. La Bagdad erau saya-nimi care-l puteau ajuta, însă aici, în pustietatea deșertului, trebuia să se descurce singur și să-și folosească aptitudinile pe care instructorii i le testaseră de atâtea ori.

Shalom urmase un antrenament de supraviețuire în Deșertul Negev, unde făcuse „antrenamentul memoriei” - cum să recunoască o țintă chiar și în timpul unei furtuni de nisip; și „protecția propriei imagini”, adică să știe să se camufleze. Stătea o zi întreagă în poligon, unde dădea dovadă de capacitate de a trage cu arma din instinct și în viteză, și de a lupta corp la corp. O oră și-o petrecea cu un farmacist care îl învăța când să-și ia pastilele de urgență; una dintre dimineți și-o petrecu învățând pe dinafară hărțile care aveau să-l ajute să se descurce prin deșert.

Pentru toți instructorii săi, nu era decât un număr de cod; aceștia nici nu-l lăudau dar nici nu-l descurajau. Nu-i spuneau niciodată iui Shalom cum se descurcă; erau ca niște roboți, în fiecare zi îi testau rezistența fizică, obligându-l să meargă după-amiaza pe căldură, cu

un rucsac plin cu pietre. Era în permanență cronometrat, însă nimeni nu-i spunea dacă se încadra în timp. Un alt test cerea să fie oprit dintr-un exercițiu, pentru a

vedea cum răspunde la întrebări ca: „Te vede un copil beduin: îl omori ca să nu-ți periclitizezi misiunea? „Urmează să fii capturat. Te predai sau te sinucizi?” „Te întâlnești cu un soldat isra-elian rănit în timpul unei alte misiuni: te oprești sau îl lași acolo știind că oricum va muri?” Răspunsurile lui Shalom nu trebuiau să fie categorice: întrebările îi testau capacitatea de decizie sub tensiune. Cât îi lua să răspundă? Era tulburat sau sigur pe sine când răspundea?

Mânca numai ce avea să consume și în desert: concentrate pe care le amesteca cu apă sălcie pe care se aștepta s-o găsească în ochiurile de apă din nisip. Un psihiatru Mossad îl învățase cum să se lupte cu stresul și cum să se relaxeze. Doctorul mai vroia să se asigure că Shalom era încă sănătos mintal, ca să poată folosi cantitatea necesară de inventivitate și duritate pentru situațiile neprevăzute pe care avea să le întâlnească pe teren. Testele de aptitudini îi determinau gradul de stabilitate emoțională și de încredere în sine. Fu testat pentru a se afla dacă dădea semne că urma să devină un

singuratic, trăsătura îngrijorătoare care pusese capăt unor cariere promițătoare pentru unii agenți katsa.

Un profesor de dialecte îl asculta ore în șir cum pronunța dialectul tribului Sufis. Cum vorbea deja fluent farsi și araba, Shalom prinse repede limba, în fiecare noapte era dus să doarmă în altă parte a Deșertului Negev. Aici scormonea pământul și ațipea numai cât să se odihnească iar apoi pleca în altă parte, pentru a nu se întâlni cu instructorii care erau mereu pe urmele lui. Dacă îl găseau, misiunea trebuia să fie amânată, fie atribuită unui alt katsa.

Însă Shalom n-a fost detectat, în seara zilei de 25 octombrie 1990, agentul se urca la bordul unui elicopter Sikorsky CH-536 al Centrului Regional de Comandă al Forțelor Israeliene de Apărare.

Echipajul fusese de asemenea antrenat pentru misiune, într-o altă regiune a bazei din Negev, aceștia învățaseră să se strecoare noaptea într-o cursă aeriană cu obstacole. Pentru a fi pregătiți să zboare prin curenții de aer din deșertul irakian, elicopterul a trebuit să înfrunte nisipul împrăștiat de câteva turbine la antrenamente. Pilotul s-a menținut cât mai aproape de sol, fără să se prăbușească, în alt exercițiu, instructorii stăteau pe trenul de aterizare și trăgeau cu arma în țintele

din poligon, în timp ce pilotul se străduia să mențină aparatul de zbor cât mai stabil.

Când nu exersa, echipajul studia traseul pe care-l avea de parcurs.

Numai ofițerul care-i comanda, general maior Danny Yatom, știa traseul până la granița cu Irakul. Yatom fusese membru al unității comando de elită Sayeret Matkal, Beretele Verzi ale Israelului care în 1972 atacaseră un avion belgian deturnat pe aeroportul din Tel Aviv, Printre ceilalți soldați care participaseră la acțiune se număra și Benjamin Netanyahu. Prietenia cu cel care avea să ajungă mai târziu prim ministru, l-a ajutat pe Yatom să devină director Mossad, poziție care urma să pună capăt acestei prietenii, însă acestea nu aveau să se întâmple decât

mult mai târziu.

În aceea dimineață de decembrie, în timp ce continua să cerceteze cu privirea dincolo de oază, Shalom nici nu bănuia că lungă și periculoasă călătorie care îl adusese în mijlocul teritoriului ostil fusese decisă într-o cameră de conferințe din Kirya, sediul Forțelor Apărării israeliene din Tel Aviv.

Pe lângă Yatom, la întâlnire participaseră Amnon Shahak, directorul serviciului de informații al armatei de la Aman și Shabtai Shavit. Aceștia se reuniseră pentru a discuta ultimele informații furnizate de un infor mator infiltrat în rețeaua teroristă

iraniană din Europa. Personal, numai Shavit știa dacă informatorul era bărbat sau femeie (era numită „I”). Tot ce Shahak și Yatom trebuie să fi dedus, era că informatorul avea probabil acces la complexul fortificat de la etajul trei al ambasadei iraniene din Bonn, Germania. Complexul era alcătuit din șase birouri și o cameră de transmisii, întregul etaj fusese consolidat pentru a rezista unui atac cu bombă, fiind în permanență păzit de 20 de Gărzi Revoluționare, a căror misiune era să coordoneze activitățile teroriste iraniene din Europa de vest. De curând încercaseră să livreze o tonă de Semtex și detonatori electronici din Liban în Spania. Transportul era menit să înlocuiască explozibilul pentru un număr de grupări pro-iraniene din țările europene. Datorită unui pont vândut de Mossad, vameșii spanioli au urcat la bordul ei și au vămuit-o în larg.

Însă până în vara anului 1990, Iranul furniza, prin intermediul ambasadei din Bonn, imense sume de bani pentru a sprijini funda-mentalismul islamic și terorismul în Europa. Sumele erau cu atât mai

surprinzătoare cu cât Iranul fusese distrus din punct de vedere economic de războiul de opt ani cu Irakul, război care se încheie în 1988 printr-un acord comun de încetare a focului.

Însă în acea zi de noiembrie, în sala de conferințe păzită de la Kirya, se află că agentul dublu nu sesizase o amenințare din partea Iranului. Ci una din partea Irakului, „I” obținuse copia unui plan irakian detaliat de luptă/furat de serviciul secret iranian din cartierul general militar din Bagdad, care dovedea că se vor folosi

rachete Scud pentru lansarea de arme chimice și biologice împotriva Iranului, Kuweitului și Israelului.

Fiecare dintre cei prezenți la conferință nu aveau decât o singură întrebare în minte: Era de încredere informatorul? Toate informațiile furnizate anterior de „I” se dovediseră adevărate, însă, oricât de importante fuseseră informațiile de până atunci, nici una nu se compara cu aceasta din urmă. Oare planul de luptă nu făcea cumva parte dintr-un complot al serviciului iranian de a determina Israelul să lanseze un atac asupra Irakului? Să fi fost oare „I” descoperit iar acum să lucreze

pentru Iran?

Era riscant chiar să încerce să răspundă la această întrebare. Era nevoie de timp ca să trimită un katsa care să intre în contact cu „I”. Putea să dureze chiar și câteva săptămâni; scoaterea unui informator de sub acoperire era un proces încet și delicat. Iar dacă „I” rămăsese totuși loial, siguranța sa tot era pusă în pericol. Totuși, dacă ar fi luat de bune documentele furnizate de Irak, consecințele puteau fi dezastruoase pentru

Israel. Un atac preventiv ar fi dus cu siguranță la represalii din partea Irakului și ar fi putut distruge coaliția atent țesută la Washington pentru alungarea lui Saddam din Kuweit. Mulți dintre membrii arabi s-ar fi aliat cu Irakul

împotriva Israelului.

Singura cale de a afla adevărul despre planul de luptă furat, fusese trimiterea lui Shalom în Irak. Zburând deasupra deșertului, elicopterul în care se afla trecu pe timpul nopții peste o porțiune din Iordania. Acoperit cu vopsea invizibilă, cu motor silențios, elicopterul Sikorsky era aproape imposibil de detectat chiar și de către cele mai sofisticate radare iordanene. Programat să zboare silențios astfel încât elicele motorului să nu facă aproape deloc zgomot, elicopterul ajunse la gra- nița cu Irakul și catapultă.

Shalom dispăru în noapte, în ciuda tuturor antrenamentelor, aproape nimic nu-l pregătise pentru acest moment: era pe cont propriu; pentru a supraviețui trebuia să respecte mediul înconjurător. La capitolul surprize, deșertul nu se compara cu nici un alt loc de pe pământ. O furtună de nisip se putea isca în orice moment, schimbând peisajul și îngropându-l de viu. Trebuia să-și facă singur previziunile meteorologice; va trebui să facă totul singur și să-și învețe urechile să se obișnuiască cu liniștea, să-și aducă aminte că liniștea deșertului este unică. Și mai trebuia să nu uite că prima greșală îi putea fi ultima.

În acea dimineață rece de decembrie, la trei zile după ce coborâse din elicopter, Shalom stătea întins într-o oază irakiană. Subhupta avea ochelari de protecție; lentilele atribuiău decorului întunecat o aură crepusculară. Singura armă pe care o avea era una pe care săram//s-ar fi așteptat să o găsească asupra sa: un cuțit de vânătoare. Fusese învățat să ucidă cu el în multe feluri. Nu știa dacă aveasă-l folosească împotriva vreunui adversar sau dacă va fi nevoit să-l folosească pentru a-și lua viața. Sau dacă urma să se sinucidă înghițind o pastilă letală pe care o avea cu el. De când Eli Cohen fusese torturat și omorât, un katsa care acționa în Iran, Irak, Yemen sau Siria avea voie să se sinucidă ca să nu cadă pe mâna interogatorilor sălbatici, între timp, Shalom continua să privească și să aștepte.

Cam la 500 m departe de oază, în taberele lor, nomazii începuseră să-și spună rugăciunile de dimineață. Căinii începuseră deja să latre, însă animale nu ieșeau din tabără până la ziuă: semnele comportamentale fură primele lecții pe care Shalom la învăță despre supraviețuirea în deșert.

Potrivit informațiilor pe care le primise, convoiul trebuia să-și facă apariția între așezările nomade și dunele de nisip din stânga sa. Pentru un ochi neinstruit, urma

lăsată ar fi fost invizibilă. Pentru Shalom era la fel de vizibilă ca un drum semnalat de indicatoare: micile grămăjoare de nisip erau făcute de cârțițe de deșert care scormoneau între urmele lăsate de vehicul.

Soarele era pe cer când convoiul apărură la orizont: un lansator de rachete Scud și mașina care îi transporta. Erau încă la vreo 500 m depărtare când se opri. Shalom începu să fotografieze și să cronometreze ceea ce vedea.

Dură 15 secunde până când irakienii lansară racheta Scud. Aceasta se înălță cu boltă și dispărură în zare. Câteva minute mai târziu, convoiul se îndreptă în viteză spre dealuri. Dacă nu ar fi fost vorba despre un antrenament, racheta ar fi putut lovi Tel Aviv-ul sau orice alt oraș isra-elian în numai câteva minute. Shalom își începu apoi lungul drum înapoi spre Tel Aviv.

Sase săptămâni mai târziu, la 12 ianuarie 1991, Shalom era împreună cu o echipă Mossad și una de ofițeri Aman în jurul unei mese de conferințe la sediul Comandamentului Reunit al S.U.A. pentru Operațiuni Speciale, JSOC (angajații îl numeau „jaysoc”), la Baza Pope Air Force, Georgia. JSOC-ul comanda Beretele Verzi și SEAL și menținuse o strânsă relație de lucru cu Mossad-ul.

La întoarcerea lui Shalom din Irak, Shavit îl informă pe comandantul operațiunilor JSOC, generalul Earl Stiner, că Saddam făcea mai mult decât să joace teatru. Durul general avea un stil mai prietenesc și un vocabular mai piperat care le era pe plac israelienilor. Însă într-o cameră de război, accentul de Tennessee făcu loc deciziilor viclene, în calitate sa de cel mai bun soldat al națiunii din trupele speciale, știa cât valorau informațiile precise, iar propria experiență în Orientul Mijlociu îl convinsese că Mossad-ul dădea tot ce avea mai bun.

De la incursiunea lui Saddam asupra Kuweitului, Stiner ținu legătura cu oamenii săi de contact israelieni. Pe unii dintre aceștia îi știa încă din 1983 când, tocmai ridicat la rangul de brigadier general, fu trimis în secret de Pentagon la Beirut pentru a le raporta direct șefilor Reuniți ai Statului Major cât de mult trebuia să se implice S.U.A. în războiul din Liban.

Mai târziu, acesta lucra împreună cu Mossad-ul când fu deturnată nava Achille Lauro, parașutându-și comando-urile Delta Force la o bază aeriană din Sicilia, unde se opriseră teroriștii în drumul lor spre Egipt, către liberate. Trupele italiene îl împiedică pe Stiner să captureze teroriștii, și aproape că ieșiseră scânteii. Recalcitrant, Stiner se aruncă într-o urmărire nebunească a aparatului de zbor, folosindu-se de propriul său mijloc de transport militar, însă abandonează urmărirea când ambele avioane

intrară în spațiul aerian al Romei iar controlorii de trafic amenințară să doboare nava Delta Force pentru „air piracy”.

În 1989, Stiner a fost comandantul la sol al invaziei din Panama și, totodată, cel care-l captură pe Manuel Noriega.

Numai generalul Colin Powell și generalul Norman Schwarzkopf, aflați la conducerea forțelor de coaliție, știau de legătura lui Stiner cu Mossad-ul. În timp ce Schwarzkopf se lupta să creeze o linie de apărare de-a lungul graniței saudite, pentru a reuși respingerea din Kuweit a armatei irakiene, ofițerii lui Stiner lucrau cot la cot cu agenții Mossad la formarea unor mișcări de rezistență în Irak, pentru a-l răsturna pe Saddam.

La ora când generalul maior Wayne Downing, comandantul JSOC, convoca ședința din sala de conferințe, cu toții știau că, în timp ce se apropia termenul limită de încheiere a războiului stabilit de Națiunile Unite pentru marți, 15 ianuarie 1991, lumea încerca să poarte un dialog cu „surdul” din Bagdad. Saddam continua să aprobe ceea ce se preconiza că va fi „mama tuturor războaielor”.

Downing începu prin a reaminti celor prezenți că Washington-ul încă mai cerea Israelului să nu se implice în război. Dacă se țineau departe, aveau să se bucure de beneficii politice și economice pe termen lung.

Prima mișcare a Israelului a fost să mărească pozele pe care le făcuse Shalom lansatorului de rachete Scud. Apoi urmară întrebările. Dacă Saddam punea focoare nucleare pe rachetele Scud; dacă Irakul avea deja posibilitatea să producă materia primă. Dacă avea posibilitatea să instaleze focoare chimice sau biologice pe rachete Scud; era Israelul dispus să aștepte cu mâinile în sân? cum plănuiau forțele de coaliție să rezolve problema rachetelor Scud înainte ca acestea să fie lansate? știau măcar americanii cât de multe rachete Scud deține Saddam?

Unul din ofițerii lui Downing spuse că acestea ar fi fost în jur de 50.

„Noi credem că Saddam are de cinci ori mai multe, poate chiar să aibă 500 în total”, aprecie Shabtai Shavit.

Liniștea care se lăsă brusc în încăpere fu întreruptă de întrebarea lui Downing. Le putea localiza? Shavit nu putea fi mai exact când spuse că rachetele Scud se găseau în partea vestică a deșertului irakian și în estul țării. Americanii fură de acord cu Downing că „aveau unde să le ascundă în desert”.

„Atunci, cu cât începem mai curând, cu atât mai bine”, spuse Shavit fără să-și ascundă frustrarea.

Downing promise că va rezolva problema numaidecât, iar întâlnirea se încheie repetându-se faptul că Israelul trebuia să nu se implice în conflictul

care avea să izbucnească, dar că informațiile pe care Mossad și Aman le puteau culege aveau să fie binevenite, între timp, puteau să fie liniștiți că Statele Unite și partenerii lor aveau să se ocupe de rachete. Delegația israeliană plecă acasă simțind că pierduse în această afacere.

În dimineața zilei de 17 ianuarie 1991, puțin după ora 3:00 A.M. -la câteva ore după începerea conflictului Furtună în Desert, șapte rachete Scud loviră Tel Aviv-ul și Haifa, distrugând 1.587 de clădiri și rănind 47 de civili.

Ceva mai târziu, primul ministru Yitzhak Shamir luă legătura cu Washington-ul și îl întrebă glacial pe președintele Bush câți israelieni mai trebuiau să moară până când acesta se hotăra să acționeze, în încheierea scurtei convorbiri, Bush îi ceru lui Shamir să mai aibă răbdare, iar Shamir amenință că Israelul nu avea de gând să mai stea mult timp cu mâinile încrucișate.

Shamir ordonase deja avioanelor israeliene să patruleze în partea nordică a spațiului aerian irakian. Bush le promisese că dacă își chemau navele la bază, avea să trimită în timp foarte scurt două baterii Patriot anti- rachete „ca să vă apărați orașele”, iar forțele coaliției „vor distruge în numai câteva zile restul de rachete Scud”.

Însă Israelul continua să fie bombardat cu proiectile. Pe 22 ianuarie, una dintre rachete lovi suburbia Ramat Can din Tel Aviv. Se înregistrară 90 de răniți; trei civili făcură atac de cord. Sunetul exploziei se auzi până la sediul Mossad. De la Kirya, Amnon Shahak sună la Centrul Militar de Comandă Națională de la al doilea etaj al Pentagonului. Telefonul pe care îl dădu fu și mai scurt decât cel al lui Shamir; ideea era: Faceți ceva, sau va face Israelul.

Câteva ore mai târziu Downing și echipa lui erau în drum spre Arabia Saudită. În micul sat Ar Ar de la granița cu Irakul îl aștepta Shalom. Era îmbrăcat în uniformă militară britanică. Nimeni nu l-a întrebat și nici el nu a spus nimănui de unde făcuse rost de ea. Veștile pe care le avea erau senzaționale. Putea confirma că patru lansatoare Scud se aflau la mai puțin de 30 de minute de zbor de acel loc.

„Să mergem!” spuse Downing. „Hai să-i ardem!”

Chinooks transportă echipa cu elicopterul în desertul irakian, împreună cu Land Roverul lor special adaptat pentru a face față unui peisaj aproape selenar, într-o oră, localizară lansatoarele Scud. Comandantul echipei de șoc chemă prin radio genistii americani înarmați cu muniție și 5 t de bombe. Un elicopter Black Hawk filma totul

din aer.

Câteva ore după aceea, Shamir viziona înregistrarea în biroul său din Tel Aviv. Într-un alt telefon primit de la Bush, primul ministru spuse că văzuse destule ca să nu implice Israelul în război. Nici unul dintre cei doi nu menționa rolul jucat de Mossad.

În ultimele zile ale Războiului din Golf, rachetele Scud au omorât sau rănit aproape 500 de oameni din care 128 de americani au fost uciși sau răniți de un proiectil care a lovit Arabia Saudită; peste 4.000 de israelieni au rămas fără case.

După încheierea Războiului din Golf, Mossad și Aman au fost aspru criticate în timpul unor ședințe secrete ale Subcomitetului de Apărare și Afaceri Externe ale Knesset-ului. Ambele servicii fură condamnate pe rând pentru că nu prevăzuseră atacarea Kuweitului sau pentru că nu-i „avertizaseră îndeajuns” despre

amenințarea Irakului. Câțiva dintre cei prezenți în cameră îi dojeniră pe Amnon Shahak, directorul Aman, și Shabtai Shavit, și pe membrii comitetului. După o astfel de divergență, directorul Mossad aproape că vru să-si dea demisia. Dar pentru Shavit nu era chiar totul pierdut.

Departamentul pentru Război Psihologic al Mossad-ului, care de obicei dezinforma și împrăștia cu noroi pe dușmanii Israelului în fața presei străine, își concentra acum atenția asupra mass-media locale. Reporterii favorizați erau sunați și informați că nu era vorba de spionaj inefficient ci de faptul că publicul israelian era obișnuit să primească amănunte prea multe din acea zonă.

Adevăruri știute de toată lumea au fost aruncate în față de LAP: nici o altă țară având aproximativ mărimea și numărul de locuitori ai Israelului nu analiza sau folosea la fel de multe informații; nici un serviciu nu se putea compara cu Mossad- ul în ceea ce privește înțelegerea felului de a gândi și intențiile dușmanilor țării sau să-i egaleze

recordul în zădărnicierea planurilor celor care de aproape 50 de ani nu mai dădeau pace Israelului. Erau lucruri incitante care își găsiră imediat locul într-o presă extrem de recunoscătoare să primească informații „din interior”.

În ziare începură să apară o groază de articole care aminteau cititorilor că, în ciuda măsurilor de apărare introduse cu puțin înainte de începerea Războiului din Golf, Mossad-ul continuase cu încăpățănare lupta în Liban, Iordania, Siria și Irak. Oamenii au putut citi printre rânduri: Mossad-ul era restricționat acum pentru că întrebuintase greșit bugetul de apărare. Era o mișcare cunoscută, care prindea de fiecare dată. Pentru o populație încă înspăimântată de atacurile cu rachete, afirmația

potrivit căreia din cauza lipsei de fonduri pățiseră ce au pățit îndrepta atacurile Mossad-ului din nou, spre politicieni. Si iată cum si banii ieșiră imediat la iveală. Israelul, care fusese mult timp dependent de informațiile prin satelit primite de la americani, își puse la punct propriul program de spionare prin satelit. Cea dintâi prioritate era lansarea unui satelit militar care să supravegheze Irakul. Șapte baterii Patriot au fost

comandate în Statele Unite.

Comisia pentru spionaj nu mai avu ce să zică în fața valului de publicitate pro- Mossad. Shavit ieși triumfător și începu să reafirme poziția Mossad-ului. Agenților katsa adânc infiltrați în Irak li se cerură să afle cât din arsenalul de arme chimice și biologice ale lui Saddam supraviețuise bombardamentului aliaților.

Aceștia descoperiră că Irakul încă poseda cantități de antrax, variolă, virus Ebola și gaze chimice care nu numai că erau îndeajuns pentru a omorî toți bărbații, femeile și copiii din Israel, dar și o parte considerabilă din populația globului.

Întrebarea cu care se confrunta acum Shabtai, ceilalți directori ai comunităților serviciilor secrete israeliene și politicienii locali, era dacă să facă publică informația sau nu. Dacă ar fi făcut-o, știrea ar fi provocat cu siguranță teamă și panică în Israel și ar fi condus probabil și la alte efecte negative. Turismul fusese practic distrus de Războiul din Golf; economia Israelului era aproape de faliment iar investitorii străini nu se prea grăbeau să vină. Știrea că tara se găsea încă în raza armelor mortale nu ar mai fi atras nici turiști, nici bani.

Mai mult, despărțirea de coaliția Războiul din Golf, ai cărei membri arabi nu fuseseră niciodată prea dornici să pornească războiul împotriva fraților lor, făcu să

crească si mai mult simpatia pentru angajamentul de nezdruccinat al irakienilor. Dovezile distrugerii în masă cauzată de bombardamentele coaliției si suferința provocată oamenilor nevinovați alimentau sentimentele puternice si în alte părți ale Orientului Mijlociu, și făceau să renască ura arabilor față de Israel. Pe deasupra, dacă Tel Aviv-ul ar fi dezvăluit că Irakul încă mai deținea arme chimice si biologice, acest lucru ar fi fost văzut de țările vestice pro-arabe ca o încercare a Israelului de a convinge S.L.J.A. si Marea Britanie să pornească un nou atac împotriva Irakului.

Problema publicării datelor legate de arsenalul lui Saddam a fost de asemenea influențată de discuțiile secrete grijuliu orchestrate pentru a pune capăt ostilităților dintre OEP și Israel, în 1992, aceste întâlniri începură să aibă loc în Norvegia și totul decurgea foarte bine, deși avea să mai treacă un an până când să se ajungă la o înțelegere adoptată public în octombrie 1993, când Yasser Arafat dădu mâna cu Yitzhak

Rabin pe peluza din fața Casei Albe, sub privirea binevoitoare a președintelui Clinton. Fiecare dintre bărbați înregistra astfel un triumf diplomatic.

Totuși, nu toți membrii Mossad erau de părere că formula „pământ pentru pace” avea să funcționeze. Fundamentalismul islamic progresa, iar vecinii Israelului, Iordania, Egiptul și Siria, aveau de suferit din cauza forțelor extremiste din Iran. Pentru mulahii din Teheran, Israelul rămânea în continuare un paria. Pentru Mossad și pentru mulți israelieni, ideea unei păci de durată cu OEP era un vis nerealist. Israelul sionist nu vroia să se împace cu arabii: întreaga religie și cultură era văzută ca inferioară propriilor credințe și istoriei; nu puteau accepta ideea că acordul de la Oslo garanta viitorul pământului lor promis și că ambele rase aveau să trăiască împreună, dacă nu veșnic în pace, măcar respectându-se una pe alta.

Toate acestea au fost atent cântărite de Shabtai Shavit în timp ce se gândea dacă să facă sau nu public arsenalul deținut de Irak. Până la urmă hotărî să țină secret informația, pentru a nu tulbura valul de optimism provocat în afara Israelului de acordul de la Washington, în schimb, dacă s-ar fi simțit ceva, informația despre depozitul de materiale

otrăvitoare ale Irakului putând fi oricând dată publicității. Imaginea unui Saddam neîndurător care plănuia să-și trimită un agent să plaseze un container cu antrax în metroul newyorkez, sau un terorist care să împrăști virusul Ebola în sistemul de aer condiționat al unui Boeing 747, astfel încât fiecare pasager să devină o bombă biologică cu ceas care putea infecta o mie de oameni până când era descoperit adevărul, erau scenarii perfecte pe care experții Mossad în război psihologic le puteau exploata atunci când opinia publică trebuia montată împotriva Irakului.

Alte două incidente, ale căror detalii au fost ascunse de Mossad, ar fi putut de asemenea dăuna imaginii Statelor Unite.

Într-o seară de decembrie 1988, avionul 103 al Pan American Airways de la Londra la New York explodează în aer deasupra orașului Lockerbie din Scoția, în câteva ore, personalul LAP dădea telefoane oamenilor de legătură din media, îndemnându-i să anunțe că existau „dovezi incontestabile” că Libia, prin serviciul său secret, era responsabilă. (Autorul acestei cărți a primit și el un astfel de telefon din partea unei surse LAP, la câteva ore după dezastru). Numaidecât, Vestul impuse sancțiuni regimului Gadhafi. Statele Unite și Marea Britanie emi-seră acuzații la adresa a doi libieni, acuzându-i de distrugerea avionului Pan American. Gadhafi se opuse predării celor doi bărbați pentru judecată.

LAP acuză apoi Siria și Iranul de complicitate la dezastrul din Lockerbie. Cazul instrumentat împotriva regimului de la Damasc s-a dovedit a nu fi mai mult decât sprijinul său binecunoscut pentru terorismul de stat. În ceea ce privește Iranul, acuzarea a fost mai exactă: distrugerea Pan Am 103 a fost un act de răzbunare pentru doborârea de către USS Vincennes\a3 iulie 1988 a avionului iranian de pasageri în Golful Persic, soldat cu 290 de morți. Fusesse o eroare tragică pentru care S.U.A. își ceruse scuze.

LAP acuză mai apoi Frontul Popular al Palestinei de a fi conspirat la distrugerea aeronavei. Nici unul dintre ziariștii care au publicat astfel de articole nu s-a întrebat de ce Libia, acuzată ca fiind autorul moral, ar fi avut nevoie de ajutor din partea Siriei sau Iranului, ca să nu mai vorbim de o grupare palestiniană.

Potrivit unei surse din interiorul serviciului secret britanic, „Lockerbie era ocazia perfectă pentru a aminti lumii că există o rețea teroristă, pe care LAP dorea întotdeauna să o sublinieze. Cazul Lockerbie nu avea nevoie de așa ceva. De fapt, nu se ajungea nicăieri dacă prea multe nume erau băgate în aceeași oală. Noi știam că numai libienii erau vinovați”. Totuși, existau unele amănunte care nu făceau din cazul Pan Am unul ușor de rezolvat.

Pierderea avionului se produse la vremea la care George Bush tocmai fusese ales președinte iar echipa sa provizorie de la Washington se pune la punct cu situația din Orientul Mijlociu, pentru ca Bush să treacă imediat la treabă când avea să intre în Biroul Oval.

Bush fusese director CIA între 1976-1977, perioadă în care ministrul de externe Henry Kissinger dicta în mare parte politica Washington-ului față de Israel, în timp ce Bush menținea atitudinea binevoitoare a lui Reagan față de Israel, anii petrecuți la conducerea CIA l-au convins că Reagan fusese „prea sentimental cu Israelul.” Înainte să-și ocupe funcția de președinte, Bush nu avea nevoie de nimeni care să-i aducă aminte că în 1986, Statele Unite au fost obligate să anuleze o afacere de 1,9 miliarde de dolari cu Iordania la intervenția lobby-ului evreiesc din Congres. Bush își înștiințase echipa provizorie că în calitate de președinte nu va tolera amestecul în dreptul „americanilor cu frica de Dumnezeu de a face afaceri cu cine și unde vroiau”. Această atitudine avea să-și aibă și ea rolul în distrugerea navei Pan Am 103.

La bordul avionului care pleca în aceea noapte de decembrie 1988 din Londra, se aflau și opt membri ai comunității serviciilor secrete americane, care se întorceau din misiune din Orientul Mijlociu. Patru dintre aceștia erau ofițeri activi CIA, conduși de Matthew Cannon. La bord mai era și maiorul armatei S.U.A., Charles McKee și mica sa echipă de experți în salvarea ostaticilor. Fuseseră în Orientul Mijlociu pentru a analiza

posibilitățile eliberării ostaticilor americani încă ținută la Beirut. Deși investigația dezastrului din Lockerbie era sub jurisdicția unei echipe scoțiene, agenți CIA erau de față când a fost găsită valiza închisă și, ca prin minune, intactă, a lui McKee. Aceasta fu luată pentru puțin timp de la locul accidentului de un presupus ofițer CIA, care nu a fost niciodată identificat. Valiza avea

să fie înapoiată mai târziu echipei scoțiene de investigații, care o înregistra ca „goală”.

Nimeni nu se întreba ce se întâmplase cu lucrurile lui McKee, ca să nu mai vorbim de ce omul ar fi călătorit cu o valiză goală, însă la acea dată, nimeni nu

bănuia că ofițerul CIA ar fi putut sustrage din valiză informații care explicau de ce explodase Pan Am 103. Nu s-a justificat niciodată ce fusese în bagajul lui Cannon - dată fiind teama de a nu isca suspiciuni că bomba fusese în geamantanul său. Nici o explicație satisfăcătoare nu ar putea vreodată să indice cum sau de ce un ofițer CIA ar umbla cu o bombă în valiză.

Programul PBS de anchete TV Frontline afirma mai târziu că a aflat cauza dezastrului. Pan Am si-a început călătoria la Frankfurt, unde pasagerii care veneau din Orientul Mijlociu si aveau S.U.A. ca destinație, s-au transferat pentru cursa 103. Printre aceștia se număra Cannon împreună cu echipa sa CIA, care călătoriseră înainte cu Air Malta. Bagajele lor nu erau cu nimic diferite de cele câteva mii care treceau în fiecare zi prin mâinile angajaților de la bagaje de pe aeroportul din Frankfurt. Unul dintre aceștia lucra pentru teroriști. Undeva în depozitul de bagaje al aeroportului, angajatul ascunsese o valiză care conținea deja bomba. Treaba lui era să găsească o valiză asemănătoare venind de pe o cursă de legătură, să o înlocuiască, și apoi să o lase să intre în cala avionului Pan Am 103. Era o teorie plauzibilă, însă una din multele propuse pentru explicarea atentatului.

Mânați de o disperare ușor de înțeles, de altfel, să arate că distrugerea navei Pan Am 103 fusese urmarea unui act terorist pentru care nu puteau fi învinuiți, agenții de asigurări ai companiei apelară la o firmă de detectivi particulari din New York, Interfor. Compania fusese fondată în 1979 de un israelian, Yuval Aviv, care emigrase în State cu un an înainte. Aviv susținuse că lucrase în cadrul Mossad-ului ca simplu funcționar la ghișeu - afirmație pe care serviciul avea să o nege. Cu toate acestea, Aviv îi convinge pe asigurători că avea relații necesare pentru a afla adevărul.

Când primiră raportul aceștia au fost cât se poate de uimiți. Aviv trase concluzia că atacul fusese pus la cale și executat „de un grup de escroci din CIA”, localizat în Germania, care proteja o rețea de droguri care transporta

narcotice din Orientul Mijlociu în S.U.A. via Frank-

furt. CIA nu a făcut nimic să pună capăt operațiunii, pentru că traficanții îi ajutau să trimită arme în Iran, ca parte a negocierilor arme-pentru-ostatici. Metoda contrabandei era destul de simplă. Cineva înregistra un geamantan pentru zbor, iar un complice angajat la bagaje urma să-l înlocuiască cu unul identic, în care erau drogurile, „în noaptea nefastă, un terorist sirian, care știa cum funcționa operațiunea, schimbă o valiză cu una care conținea o bombă, în felul acesta vru să omoare agenții americani care, așa cum aflate Siria, urmau să se imbarce”.

În raportul său, Aviv afirma că McKee aflate de „grupul de escroci din CIA” care activau sub numele de cod COREA și ai cărei membri aveau de asemenea legături strânse cu unul dintre acele personaje misterioase care își găsise locul în periferia spionajului. Monzer Al-Kassar își construise reputația de traficant de arme în Europa, furni-zându-i printre alții, și colonelului Oliver North arme pe care să le predea forțelor Contras din Nicaragua în 1985-1986. Al-Kassar mai avea legături și cu organizația lui Abu Nidal, iar cei din familia luierau la fel de dubioși. Aii Issa Duba, directorul serviciului secret sirian îi era cumnat, iar nevasta sa era rudă cu președintele Siriei. Raportul mai susține că Al-Kassar găsisse în COREA un partener ideal pentru operațiunile de trafic de droguri. Legătura aceasta dura deja de câteva luni când avu loc distrugerea navei Pan Am 103. Raportul

afirma de asemenea că McKee descoperise fraudă grație propriilor surse din lumea interlopă a Orientului Mijlociu încercând să găsească o cale să-i elibereze pe ostatici din Beirut. Aviv afirmă că „McKee avea de gând să aducă în State dovezi ale legăturii echipei de escroci din CIA cu Al-Kassar”.

În 1994, Joel Bainerman, autorul unui raport al spionajului israelian și ale cărui cercetări au fost publicate în Wall Street Journal, Christian Science Monitor și în ediția britanică a Financial Times, scria: „Cu 24 de ore înainte de decolarea avionului, Mossad-ul anunță BKA-ul german că s-ar putea produce un atentat cu bombă asupra cursei 103. BKA informează la rândul său echipa CIA-COREA care activa la Frankfurt și care spuse că se va ocupa de tot”.

Avocatul Pan Am, Gregory Buhler, a citat în instanță FBI, CIA, FAA, DEA, NSC și NSA pentru a declara ce știa, însă NSA afirmă că „guvernul a anulat citațiile pe probleme de securitate națională”.

Nici producătorii emisiunii Frontline, nici Yuval Aviv sau Joel Bainerman nu au putut da răspunsuri la întrebările alarmante. Dacă activitățile COREA erau acoperite, sau cât de sus mergeau ele în interiorul CIA? Cine le autorizase? Oare acea persoană sau persoane ordonaseră înlăturarea dovezilor stânjenitoare din valiza lui McKee? De ce agenția germană de poliție BKA a informat unitatea COREA? Sau fusese numai o

simplă coincidență? Sau fusese justificată de o decizie potrivit căreia activitățile COREA deveniseră inacceptabil de periculoase pentru alte persoane din CIA? Si până la urmă, care erau „rațiunile de securitate națională” care au făcut ca avocatul de la Pan Am să primească un refuz categoric din partea celor citați?

De-a lungul anilor, aceste întrebări au mai fost puse în cercul închis al diferitelor agenții de spionaj, însă răspunsurile au fost păzite cu grijă - ca de altfel și adevărul despre întregul mister. De ce a trimis Mossad-ul un katsu cu sediul la Londra în nord la Lockerbie la numai câteva ore după explozia avionului Pan Am 103?

Până în momentul de față, serviciul a ținut secrete toate informațiile cu privire la distrugerea aeronavei. Există surse care nu vor să fie numite deoarece se tem pentru viețile lor, care afirmă că Mossad-ul păstrează informațiile ca pe un as în mânecă, în cazul în care Washington-ul ar fi început să facă presiuni asupra serviciului să-și înceteze activitățile de spionaj în Statele Unite.

Mai mult, s-a mai petrecut un incident care putea să se dovedească la fel de stânjenitor pentru comunitatea serviciilor secrete americane. E vorba despre moartea lui Amiram Nir, bărbatul căruia îi plăceau filme din seria James Bond și care îl înlocui pe David Kimche ca omul de recunoaștere al Israelului în Irangate.

Amiram Nir era perfect pentru postul de consilier pe teme de terorism al primului ministru Shimon Peres. Profitator, iscoditor, lacom, manipulator și dur, Nir avea un farmec „deșăntat”, o lipsă de stăpânire, capacitatea de a ridiculiza, de a face salturi de imaginație, de a încălca regulile pentru a acționa undeva la limita dintre faptele reale și ficțiune.

Fusese ziarist.

Cunoștințele sale în domeniul spionajului izvorau din munca de reporter la televiziunea israeliană și mai apoi din activitatea pe care o

prestase pentru cel mai important cotidian din țară, Yediot Aharonot; acesta era proprietatea dinastiei Moses, în care intra și el (prin căsătorie). Imperiul editorial era tot ceea ce Robert Maxwell nu reușise să facă din al său: întruchiparea

respectabilității și a securității financiare; angajații erau tratați conform zicalei bani albi pentru zile negre. Prin căsătorie, Nir n-a devenit numai soțul uneia dintre cele mai bogate femei din Israel, dar a și beneficiat de acces rapid la eşaloanele înalte ale ierarhiei politice.

Totuși, toată lumea se miră când, în 1984, acesta deveni unul dintre cei mai importanți membri ai comunității serviciilor secrete israeliene, fiind numit de Peres în funcția delicată de consilier pentru combaterea terorismului.

Nir avea 34 de ani și tot ce știa despre munca de spionaj învățase dintr-un scurt curs IDF.

Directorul Mossad, Nahum Admoni, fu primul care reacționa la numirea lui Nir: schimbă structura Comitetului șefilor de Servicii, astfel încât să-l excludă pe Nir de la dezbateri. Netulburat, Nir își petrecu prima săptămână de lucru făcând lectura rapidă a tot ceea ce-i cădea în mână. Deveni în curând interesat de operațiunea arme-pentru-Iran care încă se mai desfășura. Simțind că putea astfel arăta ce poate, Nir îl convinse pe Peres că trebuia să preia rolul la care David Kimche renunțase. Avându-l ca mentor pe neobositul Ari Ben-Menashe, Nir ajunsese să lucreze cu Oliver North.

În curând cei doi deveniră prieteni și începură să facă afaceri, nu întotdeauna cinstite, în întreaga lume. Ajunseră să pună la punct un plan prin care să pună capăt, într-un mod strălucitor, înțelegerii arme-pentru-ostatici. Urmau să zboare la Teheran și să-întâlnească pe liderii iranieni pentru a negocia eliberarea ostaticilor. La bordul avionului israelian erau 97 de rachete TOW și o grămadă de piese de schimb pentru rachetele Hawk. Nir călătorea cu un pașaport american fals. North i-l furnizase.

North, întotdeauna dornic să-i convertească pe ceilalți la creștinism, îl convinsese într-un fel sau altul pe președintele Reagan să scrie câteva cuvinte pe o biblie pe care

urma să i-o dea cadou ayatollahului Rafsanjani, un musulman convins. Mai adusese cu sine pentru gazde și o prăjitură cu ciocolată și seturi de pistoale Colt.

Totul amintea de vremurile în care comercianții se târguiau cu indienii pentru pământul din zona Manhattan.

Mossad-ul află de misiune abia când avionul intrase deja în spațiul aerian iranian. Reacția lui Nahum Admoni fu descrisă ca „furie incandescentă”.

Din fericire, iranienii nu le-au îngăduit vizitatorilor să aterizeze și folosiră misiunea pentru a înregistra o uriașă lovitură propagandistică împotriva Satelor Unite. Reagan era furios. La Tel Aviv, Admoni îl înjura pe Nir spunându-i „cowboy”. Cu toate acestea, Nir reuși să rămână în slujba guvernului încă 10 luni, până când începu să fie atacat din toate părțile de membrii serviciilor secrete israeliene care cereau înlăturarea sa din funcție, în acele luni, cazurile lui Hindawi, Vanunu și Sowon se aflaseră pe biroul lui, însă orice propunere pentru rezolvarea lor era respinsă categoric de Mossad.

Cum nu mai era binevenit la Washington iar la Tel Aviv era izolat, Amiram Nir își dădu demisia în martie 1987 din funcția de consilier al primului ministru. La acea dată căsătoria îi era amenințată, iar cerul său de prieteni se micșorase considerabil. Singurul care mai ținea legătura cu Nir era Ben-Menashe. La începutul lui 1988, Nir plecă din Israel și se stabili la Londra.

Aici se mută cu o canadiancă de 25 de ani, brunetă, drăguță, care susținea că este o secretară din Toronto pe care Nir o întâlnise în timpul călătoriilor sale. Câțiva dintre ofițerii Mossad erau de părere că tânăra avea legături cu CIA, fiind una dintre acele femei folosite în operațiunile capcană. La Londra, Nir acționa drept reprezentantul european al unei companii mexicane cu sediul în Uruapan, care vindea avocado. Compania

deținea o treime din piața de export de avocado a țării.

Însă nu pentru fructe veni Ari Ben-Menashe într-o seară ploioasă de noiembrie în 1988 la ușa lui Nir. Vroia să știe exact ce avea de gând să spună în calitate de martor cheie în procesul lui Oliver North, despre rolul său în scandalul Iran- Contras. Nir îi dădu de înțeles că mărturia sa avea să fie extrem de stânjenitoare nu numai pentru administrația Reagan dar și pentru Israel. Intenționa să arate cât de ușor îi fusese să evite toate verificările de rutină dar și restul și să întreprindă operațiuni ilegale care implicaseră câteva țări, printre care Africa de Sud și Chile. Mai spuse că avea de gând să scrie o carte care urma să-l

facă cel mai mare turnător din istoria statului Israel. Ari Ben-Menashe aranja să-l întâlnească pe Nir după vizita acestuia la Nucal, în Mexic.

Pe 27 noiembrie 1988, Nir și Stanton, folosind nume false, plecară împreună la Madrid. Nir își spuse „Patrick Weber”, identitate pe care o folosisese și cu ocazia călătoriei eșuate în Teheran. Stanton fu trecut pe lista pasagerilor ca „Esther Arriya”. Motivul pentru care aleseseră nume false, din moment ce ambii călătoreau cu propriile pașapoarte - israelian și canadian - nu s-a aflat niciodată. Ciudat a fost și că au zburat mai întâi la Madrid, deși erau destule curse directe până la Mexico City. Încerca oare Nir să-și impresioneze iubita dovedindu-i cât de ușor este să păcălești mai pe toată lumea aproape tot timpul? Sau devenise speriat după vizita lui Ari Ben-Menashe? Ca multe alte întrebări care aveau să urmeze, și acestea rămaseră fără răspuns.

Ajunseră în Mexico City pe 28 noiembrie. La aeroport îi aștepta un bărbat care n-a fost niciodată identificat. Toți trei plecară spre Uruapan. Acolo Nir închiriea un Cessna T 210 de la micuța firmă charter Aerotaxi din Uruapan.

încă o dată Nir se comporta ciudat, închirie avionul cu numele de „Patrick Weber”, plătind cu o carte de credit pe același nume, și aranja cu pilotul să-i ducă la uzina de prelucrări din Nucal în două zile. La hotelul unde se cazară Nir se înregistra cu propriul nume. Bărbatul care îi însoțise din Mexic dispăru la fel de misterios cum apăruse.

La 30 noiembrie Nir și Stanton își făcură apariția pe micul aeroport din Uruapan, dar acum împreună cu un alt bărbat. Pe lista pasagerilor acesta se înregistra cu numele de Pedro Espinoza Huntado. Nu se știe pentru cine lucra. Nu se află nici de ce Nir și Stanton își dădură de această dată la îmbarcare numele adevărate. Dacă pilotul a observat vreo diferență între numele pe care Nir îl dăduse la închirierea avionului Cessna, totul a trecut fără să fie comentat.

Avionul decola fără probleme. La bord se aflau pilotul, copilotul și cei trei pasageri. După 200 km, unul dintre motoare se defectă și câteva momente mai târziu aeronava se prăbuși iar Nir și pilotul muriră. Stanton fu grav rănită iar Huntado puțin mai ușor. Până când a sosit la locul accidentului primul salvator, Pedro Cruchet, Huntado dispăruse-un alt personaj pe care nimeni nu avea să-l mai vadă. Cum de ajunse Cruchet să fie primul la fața locului, iată un alt mister. Acesta spuse că

lucra pentru Nucal - însă uzina companiei era la mare depărtare de acolo. Nu putu să explice de ce fusese atât de aproape de locul accidentului. Rugat de poliție să prezinte actele, acesta răspunse că-si pierduse buletinul la o coridă. Până la urmă s-a dovedit că era de fapt un argentinian care locuia ilegal în Mexic, însă până să se

afle adevărul și acesta dispăru. La locul accidentului, Cruchet își reveni și identifică trupul neînsuflețit al lui Nir și o însoți pe Stanton la spital. Era cu ea când un reporter local sună să afle mai multe detalii.

Joel Bainerman, editorul publicației serviciilor de informații israeliene avea să afirme: „O tânără spuse că Cruchet era și el de față. Când se duse să-1 caute, o altă femeie apără la ușă și-i repeta mereu că prezența lui Stanton la bordul Cessna nu era decât o coincidență și că ea nu avea nici o legătură cu „israelianul”. Nu spuse despre sine decât că venise în Mexic din Argentina ca turist”.

Stanton spori și ea misterul. Aceasta, după cum avea să scrie ziaristul israelian Ran Edelist în 1997, declara celor care investigau accidentul: „în timp ce era rănită și șocată, îl văzu la câțiva metri pe Amiram Nir care îi făcu cu mâna și o liniști cu o voce calmă: „Totul o să fie bine. Ajutoarele trebuie să sosească!” în zilele care urmară, femeia primi de două ori asigurarea că Nir trăia”.

Trupul lui Nir fu transportat în Israel pentru înmormântare. Peste o mie de persoane asistară la ceremonie și, în memoria sa, ministrul de externe Yitzhak Rabin vorbi

despre „misiunea secretă a lui Nir către destinațiile încă necunoscute pe care el le ținuse ascunse în sufletul lui”.

Fusesse oare Amiram Nir omorât pentru a nu dezvălui niciodată acele secrete? Oare era chiar trupul lui Nir în coșciug? sau fusesse ucis înainte de accident? si dacă da, atunci de cine? Cei din Tel Aviv și Washington refuzau în continuare să răspundă la astfel de întrebări.

La două zile după incident, Ari Ben-Menashe ieșea dintr-un oficiu poștai din centrul orașului Santiago, Chile. Era însoțit de două dintre gărzile de corp de care simțea că are nevoie să-l protejeze. Dintr-o dată:

„Fereastra pe lângă care treceam se sparse. Apoi ceva s-a izbit de aliajul de metal din care fusesse făcută pe comandă valiza pe care o

duceam. Dându-ne seama că se trage asupra noastră, cei doi bodyguarzi și cu mine ne-am aruncat la pământ”.

Stanton fu următoarea care simți că viața îi era în pericol. După spusele lui Edelist, sursele sale din serviciul de informații îi declaraseră că „tânăra devenise o singuratică și își făcuse operații estetice pentru a-și schimba înfățișarea”.

Mossad-ul bănuia tot mai mult că Nir fusesse omorât de CIA. Potrivit lui Ari Ben-Menashe, „serviciul secret israelian a fost mereu de părere că totul fusesse o operațiune CIA bine executată. Moartea lui Nir îi asigura că la procesul lui Oliver North, imaginea lui Bush și a lui Reagan nu avea să fie pătată”.

Această teorie fu alimentată și de afirmațiile unui comandant al Marinei S.U.A. care îl însoțise pe Nir la Teheran cu ocazia misiunii vânzătorului de fructe de a elibera ostaticii din Beirut. Acesta susținea că pe 29 iulie 1986, Nir se întâlnise cu George Bush, la acea dată vicepreședinte, la hotelul King David din Ierusalim, pentru a-l informa cu privire la desfășurarea vânzării armelor americane din Israel către Iran. După cum spunea scriitorul Joel Bainerman, „Fără ca cineva să știe, Nir înregistra întreaga convorbire, lată dovada care îl implica pe Bush în afacerea arme-pentru-ostatici. La întâlnire participaseră și McKee și Cannon, care aveau să moară în avionul Pan Am deasupra orașului Lockerbie”.

Bainerman avea să descrie o vizită pe care comandantul o făcu la sediul CIA din Langley, unde îl întâlni pe Oliver North cu câteva luni înainte de procesul acestuia. Potrivit scriitorului, comandantul îi întrebă pe North „ce s-a întâmplat cu Nir. North îi spuse că Nir a fost omorât pentru că amenințase să facă publică înregistrarea întâlnirii din Ierusalim”.

Ziariștii care au încercat să-i pună întrebări lui North pe această temă au fost respinși. Si consilierii lui Bush au avut de-a lungul anilor o atitudine asemănătoare: tot ceea ce fostul președinte al Statelor Unite avea de spus cu privire la Irangate fusese deja spus.

La sfârșitul lui iulie 1991, casa văduvei lui Nir, Judy, fu jefuită. Înregistrările și documentele lui au fost singurele lucruri care dispăruseră. Poliția declară că spargerea a fost „făcută de profesioniști”. Judy Nir spuse că era sigur că materialele furate conțineau „informații

care atacau anumite persoane”. Refuză să spună mai multe. Nu s-a aflat niciodată cine dăduse spargerea.

În următorii patru ani, Shabtai Shavit continuă să conducă Mossad-ul și să facă tot ce-i stătea în putere să nu apară pe prima pagină a ziarelor sau în vizorul făcătorilor de mituri, continuând în același timp să adune informații.

Departe de ochii publicului, vechea luptă pentru putere în cadrul comunității serviciilor secrete israeliene nu-si pierduse deloc avântul. Oamenii politici care încă mai făceau parte din subcomitetul de supraveghere al informațiilor își aminteau cum Shavit se dovedise mai bun ca ei după Războiul din Golf. În Israel oamenii nu uitau prea ușor, iar campania împotriva lui Shavit continua: orizontul lui era prea îngust; linia directă cu CIA era rareori folosită; împuternicea pe cine nu trebuia; era prea distant și față de ofițerii activi și față de cei care lucrau la arhive, în rândul cărora moralul era în scădere.

Shabtai Shavit ignora semnele îngrijorătoare. Brusc, într-o plăcută dimineață de primăvară în 1996, fu chemat în biroul primului ministru Benjamin Netanyahu, care îl anunță că îl va înlocui. Shavit nu protestă; îl cunoștea destul de bine pe Netanyahu ca să știe că ar fi fost în zadar, întrebă numai un singur lucru: Cine avea să-i succeadă?

Netanyahu răspunse: Danny Yatom. Pentru Mossad venise „ora prusacă”.

CAPITOLUL 17

Bunglegate

În dimineața zilei de 16 ianuarie, o mașină guvernamentală plecă din fața unei case albe dintr-un cartier rezidențial, aproape de gardul electrificat care separa Israelul de Iordania. Ca una dintre ironiile istoriei frecvente în Israel, casa era construită pe locul unde spionii lui Ghedeon, marele războinic israelian, își pregăteau misiunile de spionaj pentru a face posibilă înfrângerea forțelor superioare care erau în număr covârșitor. Danny Yatom plecă pentru a finaliza operațiunea care-i putea salva cariera.

începând cu eșecul din iulie 1997 de la Amman, când o echipă kidon nu a reușit să-l asasineze pe liderul Hamas Khalid Meshal, cele șapte luni care urmară au fost, după cum Yatom le spuse prietenilor săi, „ca ultimele clipe în așteptarea ghilotinei”.

Călăul care aștepta să-l execute era chiar primul ministru Benjamin Netanyahu. Prietenia cândva strânsă dintre cei doi se strică într-atât încât nici o zi nu trecea fără ca directorul Mossad să nu audă în biroul primului ministru același zvon: era

numai o chestiune de timp până când să fie concediat. Alții în locul lui si-ar fi dat demisia. Dar nu si Yatom. Mândru și autoritar era gata să-și apere drepturile. Condusesse atâtea operațiuni de succes de care nimeni din exterior nu auzise. „Numai când ai parte de o nereușită se aude de tine”, le spuse pe un ton amar prietenilor săi.

Aceștia, împreună cu familia sa, sesizaseră tensiunea care îl macină: nopțile nedormite; atacurile bruște și neașteptate de furie care treceau la fel de repede, ritmul

agitat de lucru: pauzele lungi de vorbire; toate semnele exterioare ale unui om care era extrem de stresat.

De doi ani de când se afla în funcție, încă se confrunta cu presiuni pe care nici un alt director Mossad nu le avusese de înfruntat. Ca urmare, propriii subalterni erau din ce în ce mai demoralizați, iar el nu mai putea conta pe loialitatea acestora. Ziariștii îi dădeau târcoale, simțind că era înfrânt, însă se țineau departe, așteptând momentul în care singurul om în care Yatom avusese încredere, dar nu mai avea, va pune mâna pe bardă. Până în momentul de față Benjamin Netanyahu păstrase o distanță glacială.

Însă în această dimineață rece de februarie, Yatom știa că nu mai are timp. Iată de ce avea nevoie să-i reușească operațiunea pe care timp de câteva săptămâni o tot pusese la punct. Avea să-i dovedească primului ministru că spionul expert nu-si pierduse îndemânarea, însă nimic din toate acestea nu se citea pe fața lui Yatom; în ciuda tuturor celor întâmplate, nu își exterioriza sentimentele. Așezat pe bancheta din spate a unui Peugeot, Yatom arăta de-a dreptul intimidant în geaca neagră de piele, cămașa deschisă la gât și pantalonii gri. Așa se îmbrăca de obicei la serviciu; nu-l pasionase niciodată moda.

Începutul de chelie, ochelarii cu rame metalice și buzele subțiri se potriveau de minune cu porecla sa - Prusacul. Era conștient că încă mai inspira teamă. Lângă el, pe banchetă erau ziarele de dimineață: pentru prima dată nu era nici un articol care să facă speculații pe tema viitorului său.

Peugeot-ul se îndrepta spre dealurile din apropierea Tel Avivului, cu soarele reflectându-se în caroseria lucioasă; dimineața și seara, șoferul lustruia mașina

oglindă. Vehicolul avea geamuri anti-glonț, banchete blindate și podeaua anti-mină. Numai mașina oficială a primului ministru mai avea astfel de dotări.

Benyamin Netanyahu îl puse pe Yatom în funcția de director Mossad la numai câteva minute după demiterea lui Shabtai Shavit. În primele săptămâni de la numirea sa, Yatom își petrecea cel puțin o seară pe săptămână în compania primului ministru. Stăteau la o bere și mâncau alune în timp ce puneau lumea la cale și-și aduceau aminte de vremea când Yatom îl comandase pe „Bibi” într-o unitate comando IDF. După aceea Netanyahu ajunsese ambasadorul Israelului la Națiunile Unite, iar mai apoi, în timpul Războiului din Golf, un expert cu stil aparte în probleme de terorism internațional, care chiar relata de la fața locului cu o mască de gaze pe față, în caz că o rachetă Scud ar fi căzut prin apropiere, în ce-l privește pe Yatom, acesta spuse cât de mult aprecia rolul de intrus căruia i se încredințase cel mai important post din comunitatea serviciilor secrete israeliene: soldat de carieră până în măduva oaselor, el servise ca atașat militar al primului ministru Yitzhak Rabin. Yatom și Netanyahu păreau de nedespărțit până când s-au produs două incidente jenante care au deschis între ei o prăpastie de netrecut. Una dintre ele a fost acțiunea eșuată de la Amman. Operațiunea fusese ordonată de Netanyahu. Când atacul a dat greș, iar Mossad-ul intră în olimitorul presei internaționale, primul

ministru îl învinui pe Yatom de dezastru. Acesta își asumă criticile fără a se eschiva. La foarte scurt după aceea, avu loc un incident și mai jenant, în octombrie 1997, se descoperi că un ofițer superior Mossad, Yehuda Cîl, inventase în ultimii 20 de ani rapoarte secrete ale unui „agent” inexistent din Damasc. Cîl scosese sume substanțiale de bani din fondul de economii al Mossad-ului pentru a-l plăti pe individ, însă băga banii direct în buzunar. Escrocheria ieși la iveală abia când un analist Mossad care studia cele mai recente rapoarte ale „agentului” conform cărora Siria avea de gând să atace Israelul, deveni suspicios. Cîl fu adus în fața lui Yatom, unde mărturisi totul. Netanyahu sări imediat, într-o scurtă întrevvedere cu primul ministru în biroul acestuia, Yatom fu chestionat într-un mod brutal asupra felului în care conducea Mossad-ul. Netanyahu ocoli amănuntul spunând că fraudă lui Cîl fusese comisă sub privirile a patru directori. Yatom ar fi trebuit să știe, țipase Netanyahu. Era o altă gafă. Personalul din biroul primului ministru mai asistase la o astfel de ceartă. Amănuntele picante au fost aflate de ziariști, lucrucare-l făcu pe Yatom să se simtă și mai prost. Cât de diferit fusese totul în ziua în care fusese numit în funcție și numele său apăruse în toate ziarele lumii. Reporterii îl numiseră om de încredere și se speculase chiar că ar putea deveni un spion de talia celor de altădată - Amit, Hofi și Admoni - și să reaprindă astfel focul pe care Shabtai Shavit îl stinsese intenționat. Dovada nu avea să întârzie, în ciuda acordului de la Oslo prin care OEP trebuia să primească o patrie -

Fâșia Gaza și Cisiordania - Yatom mări numărul agenților arabi care-lspionau pe Yasser Arafat. Ordonă

programatorilor Mossad să pună la punct o nouă tehnică prin care să intre în computerele OEP, și să creeze „microbi” electronici, care la nevoie, să le distrugă sistemul de comunicație. Ceru oamenilor de știință din domeniile cercetării și dezvoltării să se concentreze pe arme electronice care ar fi putut transmite informații false în sistemele de Comunicare ale dușmanului. Vroia ca Mossad-ul să facă parte din icurajoasa lume nouă în care armele viitorului erau tastaturile calculatoarelor, prin care dușmanul era împiedicat să-și mobilizeze forțele armate.

Yatom se întoarse în locul de mult preferat de Mossad, Africa: în mai 1997, serviciul furnizase informații importante care ajutaseră forțele rebele să-l înlăture de la putere pe președintele Mobutu al Zairului, care stăpânise atâta vreme centrul Africii. Mossad-ul strânse de asemenea legăturile cu serviciul secret al lui Nelson Mandela, ajutându-l să localizeze anumiți extremiști albi, cu care israelienii lucraseră cândva. Yatom suplimenta de asemenea bugetul și puterea, capacitățile unității speciale Mossad, Al, care furaseră ultimele cercetări științifice ale americanilor.

La 51 de ani Danny Yatom era de neoprit; neobosit și neîndurător, avea ceva din avântul unui bătaș de stradă. Aceste trăsături s-auregăsit în activitatea pe care a avut-o la descoperirea în ianuarie 1997 de către CIA a lui Mega - agentul Mossad de nivel înalt din cadrul administrației Clinton. Yatom spuse Comitetului Șefilor de Servicii care trebuiau să pregătească un răspuns oficial în cazul în care operațiunea eșua, că nu trebuie decât să se asigure că puternicul lobby evreiesc din Statele Unite stopa cereri le organizații lor arabe ca FBI-ul să-l trateze pe Mega la fel de dur ca pe oricare alt spion străin. Nici unui din invitații evrei care luară cina la Casa Albă - staruri de la Hollywood, avocați, redactori de ziare - nu pierdu vreo ocazie să-l avertizeze pe președinte de urmările negative ale unei vânători de capete prost concepute - mai ales dacă un om din subordinea sa ar fi fost arestat, într-un mandat deja mânjit de un scandal, aceasta l-ar fi distrus definitiv pe Clinton. Sase luni mai târziu, pe 4 iulie 1997, de ziua Independenței Statelor Unite, Yatom află că FBI-ul

renunțase să-l mai caute pe Mega.

Apoi, două luni mai târziu avu loc eșecul de pe străzile Amman-ului, urmat imediat de scandalul agentului-care-n-a-fost-niciodată. Danny

Yatom începuse să pună la punct o operațiune care avea să-i restabilească autoritatea. Acum, în acea dimineață de ianuarie 1998, plecă să mai arunce o ultimă privire pe amănunțite.

Planificarea operațiunii începuse cu o lună mai devreme, când un informator arab din sudul Libanului se întâlnește cu supraveghetorul său și îi spune că Abdullah Zein se duce la Beirut ca să-l întâlnească pe liderii Hezbollah din oraș. Zein pleacă apoi spre sud ca să-și viziteze părinții în orașelul Rumân. Ocazia fusese motiv de sărbătoare: Zein nu-și mai văzuse părinții de un an de zile. Le arată rudelor poze cu tânăra sa soție italiancă și cu apartamentul lor din Europa.

Supraveghetorul a avut grijă să nu-l găsească pe informator; obiceiul arab e să furnizezi informațiile cu lux de amănunte: cum Zein pleacă a doua zi de acasă încărcat cu delicatese arabești și daruri pentru soție, cum membrii Hezbollah îl însoțiră până la aeroportul Beirut de unde zbură înapoi în Elveția.

Asta era destinația finală a lui Zein? Întrebă în cele din urmă supraveghetorul. Da, Berna, în Elveția. Și aici locuia Zein? Informatorul așa credea, însă nu putea fi sigur.

Totuși, era o veste despre Zein de când acesta părăsise Libanul ca să organizeze activități de strângere de fonduri pentru Hezbollah printre musulmanii șiiți din Europa. Banii acestora și ei proveniți din Iran, intermediari de ambasada din Bonn, finanțau războiul Hezbollah contra Israelului. Cu un an în urmă, primiseră informații cum că Zein ar fi operat la Paris, Madrid și Berlin, însă de fiecare dată când Yatom trimitea pe cineva să verifice, nu găsiră nici o urmă a bărbatului de 30 de ani, slab, căruia îi plăceau costumele italienești elegante și pantofii de comandă.

Yatom transferă la Berna un katsa de la Bruxelles unde Mossad-ul își transferase de curând de la Paris centrul de comandă pentru agenții care activau în Europa. Katsa își petrecu două zile la căutările. Merse în sud

Berna căutându-l pe Zein. Hotărî deci să-și extindă spre Liebefeld, un frumos oraș de navetiști. Ultima dată

când agentul trecuse pe aici fusese în urmă cu 5 ani, la plecarea din Elveția, după ce făcuse parte dintr-o echipă care distrusese niște recipiente de metal la o companie de bioinginerie de lângă Ziirich; recipientele, coman-

date de Iran, erau destinate producerii de bacterii. Echipa distrusese recipientele cu ajutorul unor explozibili. Firma anulă toate contractele cu Iranul.

La Liebefeld, katsa dovedi că pentru a aduna informații trebuie să umbli mult pe drumuri. Agentul se plimba pe străzi, uitându-se după oricine ar fi putut fi din Orientul Mijlociu. Căută în cartea de telefon după numele de Zein. Sună la agențiile imobiliare să afle dacă arabilul închinase sau vânduse vreo proprietate. Dădu telefon la spitalele și clinicile din zonă să vadă dacă aveau vreun pacient cu acest nume. De fiecare dată se

dăduse drept rudă. Cum încă tot nu descoperise nimic, agentul se hotărî să mai parcurgă o dată orașul, de această dată cu mașina.

Conducea de ceva timp pe străzi când zări un bărbat cu piele măslinie, înfilit să nu-l pătrundă frigul nopții, care conducea un Volvo în direcție opusă. Deși îl văzu numai o clipă, katsu era convins că șoferul era Zein. Până când găsi o intersecție ca

să întoarcă mașina, Volvo-ul dispăruse. Seara următoare, agentul era în același loc, însă de data aceasta pus pe urmărire. Nu trecu mult și mașina apărui. Israelianul începu să-l urmărească. După 2 km, Volvo-ul parcă în fața unui bloc de apartamente iar șoferul se dădu jos și intră în clădire, la numărul 27 Wabersackerstrasse. Agentul era sigur că bărbatul era Abdullah Zein.

Israelianul intră în bloc după Zein. în spatele ușii de sticlă turnată era un mic hol cu cutii de scrisori. Una dintre acestea îl identifică pe proprietarul unui apartament de la etajul 3 ca „Zein”. în hol se găsea o ușă care dădea la subsol. Agentul o deschise și coborî. Pe perete era o cutie de racord pentru toate telefoanele din clădire. Câteva momente mai târziu se întoarse la mașina sa închiriată.

A doua zi închirie o ascunzătoare la 1 km de Wabersackerstrasse. Spusese agenției că aștepta niște prieteni să vină în vacanță la schi.

Danny Yatom făcea în continuare planuri. Trimise la Liebfeld un specialist în comunicații care să examineze cutia de racord. Specialistul se întoarse la Tel Aviv cu un set de fotografii ale interiorului cutiei. Pozele au fost analizate la departamentul de cercetare și dezvoltare, unde se făcură și unele modificări la dispozitivele deja pregătite. Unul

dintre ele era un „gândac” capabil să monitorizeze toate telefoanele date și primite de Zein. „Gândacul” avea să fie conectat la un robot care putea să înregistreze câteva ore de convorbiri telefonice. Banda acestuia putea fi ștearsă electronic, printr-un semnal dinainte stabilit, transmis din ascunzătoare. Aici înregistrările urmau să fie transcrise și trimise prin fax la Tel Aviv.

Până în prima săptămână a lui februarie 1998, toate aspectele tehnice ale planului erau puse la punct. Yatom trecu la cea mai importantă parte a operațiunii: alegerea echipei care avea să acționeze. Operațiunea avea două părți, în prima trebuiau să adune suficiente dovezi care să arate că Zein continua să fie un personaj cheie al activităților Hezbollah. în cea de-a doua trebuia să-l omoare.

Până la mijlocul lui februarie 1998, totul era gata.

În acea zi de luni, 16 februarie, puțin după 6:30 A.M., Peugeot-ul lui Yatom intră în parcare subterană a sediului Mossad din Tel Aviv, iar acesta luă liftul până la etajul 4 unde intră într-o sală de conferințe. Acolo îl așteptau doi bărbați și două femei. Aceștia erau așezați la masă pe perechi, în Elveția urmând să treacă drept cupluri. Aveau în jur de 30 de ani, erau bronzăți și arătau nemaipomenit. Ultimele două zile le petrecură în munții din nordul Israelului unde își exersaseră talentele de schiori.

Cu o seară înainte, aceștia aflară detaliile misiunii și își aleseră identități false. Bărbații aveau să treacă drept agenți la bursă care veniseră în vacanță cu prietenele și care nu puteau totuși să se țină departe de muncă: asta avea să explice de ce unul dintre ei venise cu laptop-ul. Computerul trebuia să facă legătura între robotul care urma să fie instalat la subsolul blocului și ascunzătoare. O pereche avea să supra-vegheze non-stop robotul o dată ce acesta era pornit. Ceilalți doi erau membri ai unității kidon. Treaba lor era să găsească cel mai eficient mod de a-l lichida pe Zein. Aveau să intre neînarmați în țară; armele urmau să le fie furnizate ulterior de la sediul din Bruxelles.

Pe masa de conferințe erau dispozitivul de ascultare și robotul. Yatom le examina și spusese că erau pe departe cele mai sofisticate instrumente pe care le văzuse

vreodată. Expunerea fu scurtă. Apoi îi întrebă pe fiecare ce nume își aleseseră din lista dată. Bărbații optaseră

pentru „Solly Goldberg” și „Matti Finklestein”; femeile erau „Leah Cohen” și „Rachel Jacobson”. Pentru că plecau direct din Tel Aviv cu o cursă El Al, aveau să folosească pașapoarte israeliene. Aveau să-și asume numele false abia în Elveția unde urmau să le fie furnizate pașapoartele false.

Așa cum avea să spună mai târziu o sursă din cadrul serviciului secret israelian, cei patru își meritau rangul, însă adevărul era că după eșecul din Iordania, numai câțiva agenți erau disponibili pentru asemenea misiuni. Echipa de la Amman era tot ceea ce Mossad-ul putuse selecta mai bun, iar membrii săi reușiseră să treacă drept canadieni; toți aveau experiență la nivel internațional. Cei patru aleși pentru misiunea elvețiană mai activaseră numai la Cairo - acum o țintă Mossad relativ sigură - și nici unul nu avea de unde să știe cum era să lucrezi sub acoperire în Elveția.

Probabil din această cauză, potrivit Sunday Times din Londra, Yatom își încheie expunerea reamintindu-le că elvețienii care locuiau în partea [germană a cantoanelor, unde era situat Liebefeld, obișnuiau să „sune” la poliție dacă vedeau ceva dubios].

: Așa cum se obișnuiește când o echipă pleacă în misiune, Yatom le strânse mâinile și le ură noroc. Grupul își ridică biletele de avion și își petrecu următoarele 24 de ore într-o ascunzătoare Mossad din oraș.

Marțea următoare, pe 20 februarie, aceștia se îmbarcă pentru zborul El Al 347, ajungând cumini pe aeroportul Ben-Gurion, după cum ceruse compania aeriană, cu două ore înainte de decolare. Se alătură celorlalți pasageri, majoritatea elvețieni sau israelieni, care treceau prin controalele de securitate. La ora 9:00 A.M., cele două cupluri stăteau pe scaunele de la clasa I, bând șampanie și făcându-și planuri de vacanță. Schiurile le aveau în cala avionului.

Pe aeroportul Kloten din Zurich îi aștepta un katsa de la secțiunea din Bruxelles, cu un microbuz. Acesta își asumase rolul de ghid și adoptase numele de „Ephrahim Rubenstein”.

Până după-amiază erau instalați în ascunzătoarea din Liebefeld. Cele două femei pregătiră cina și apoi se așezară cu toții la televizor. Seara, doi sayanimi le aduseră două mașini închiriate din Zurich. Aceștia plecară înapoi cu microbuzul o dată ce-și terminară treaba.

Duminică 20 februarie, pe la ora 1:00 A.M., echipa părăsi ascunzătoarea, fiecare pereche în câte o mașină. Rubenstein era în prima mașină, conducând spre Wabersackerstrasse. O dată ajunși, parcară mașinile în fața imobilului. Solly Goldberg, Rachel Jacobson și Ephrahim Rubenstein merseră repede spre ușa de sticlă a clădirii. Rubenstein ducea un sul de plastic, Goldberg, laptop-ul, iar Jacobson o sacoșă cu dispozitivele de ascultat, între timp, Leah Cohen și Matti Finklestein își intraseră plin de entuziasm în rolul de agenți de filaj, giugiulindu-se.

Vis-à-vis, o bătrână care suferea de insomnie - poliția elvețiană avea să o numească mai târziu „Doamna X” - nu avea nici de data asta somn. Începu deci să se uite pe geam. Un bărbat - Rubenstein - lîpea o folie de plastic pe ușa de sticlă pentru ca nimeni să nu vadă ce se întâmplă înăuntru. Dincolo de folie, putea totuși să distingă alte două siluete. Afară, într-o mașină staționată era alt cuplu din umbră. Așa cum îi avertizase Danny Yatom, ceea ce văzuse ea, i se păru în neregulă. Femeia sună la poliție.

Puțin după ora 20:00 A.M., un echipaj cu un BMW ajunse la fața locului, unde-i găsi pe Cohen și pe Finklestein îmbrățișându-se. Li se ceru să rămână în mașină, între timp sosiră și întăririle poliției iar trio-ul din scara blocului fu rugat să explice ce caută acolo. Goldberg și Jacobson spuseră că se duceau în vizită la niște prieteni și că încurcaseră clădirile iar Rubenstein susținea că dădea jos plasticul, nicidecum că-l pune.

În momentul acela totul deveni caraghios. Goldberg și Jacobson cerură voie să meargă la mașină să verifice adresa prietenilor. Nu-i însoți nici un polițist, în același moment Rubenstein căzu la pământ, prefăcându-se că are un atac de cord. Toți polițiști se

adunară să-l ajute și chemară o ambulanță. Nimeni nu împiedică cele două mașini care pleacă în viteză din Wabersackerstrasse pierzându-se în frigul nopții. Puțin timp mai târziu se opriă și una dintre perechi trecu în cealaltă mașină. Dis de dimineață, cei patru treceau granița cu Franța.

Între timp Rubenstein fu dus la spital. Doctorii spuseră că nu suferise nici un atac de cord. Fu reținut de poliție.

La 4:00 A.M., ora Tel Aviv-ului, Yatom fu trezit acasă de ofițerul de noapte de la sediul Mossad care-i spuse ce se întâmplase. Fără să-și mai cheme șoferul, Yatom conduse mașina până la birou.

După fiasco-ul de la Amman, fusese întocmit un plan pentru astfel de nereușite. Mai întâi Yatom trebuia să-l sune pe ofițerul de serviciu de la Ministerul de Externe. Ofițerul îi dădu telefon directorului de cabinet al primului ministru, care îl informă pe Benyamin Netanyahu. Acesta luă legătura cu ambasadorul Israelului la comunitatea europeană din Bruxelles, Efraim Halevy. Diplomatul de origine britanică fusese timp de 30 de ani ofițerul superior al Mossad-ului, însărcinat cu menținerea relațiilor cu serviciile secrete ale țării lor care aveau legături diplomatice cu Israelul. Mai jucase de asemenea un rol important în reluarea relațiilor cu Iordania după operațiunea eșuată de la Amman.

„Repară chestia asta și-o să fii prietenul meu pe viață”, i-ar fi spus Netanyahu lui Halevy.

Înainte să dea vreun telefon cuiva, ambasadorul consultă agenda pe care o avea la el în permanență: Jacob Kellerberger, un ofițer superior din cadrul Ministerului Elvețian de Externe. Halevy se întrecu pe sine: avusese loc un „incident regretabil” în care era implicat Mossad-ul. Cât de „regretabil”? îl întrebă Kellerberger. „Extrem de regretabil”, răspunse Halevy. Tonul său fusese hotărât; părea de la sine înțeles că cei doi căzuseră de acord. Sau cel puțin așa crezu Halevy până când Kellerberger îi dădu telefon procurorului federal al Elveției, Caria del Ponte’.

Cu buza de jos puțin ieșită în afară și ochelarii cu rame de metal care semănau cu cei purtați de Danny Yatom, del Ponte era în sistemul juridic al Elveției un personaj la fel de temut cum fusese cândva Yatom pentru comunitatea serviciilor secrete din Israel, încă de la prima întrebare, poziția ei fu clară: „De ce poliția din Liebefeld nu-i arestase pe toți agenții Mossad?” Kellerberger nu știa. Următoarea întrebare a lui del Ponte deschise un subiect cu care acesta era foarte familiarizat: „Era posibil ca agenții Mossad să fi avut o legătură cu Teheranul?” De la Războiul din Golf, Israelul afirmase în repetate rânduri că mai multe companii elvețiene furnizau Iranului tehnologie pentru

fabricarea de rachete. Putea fi operațiunea legată în vreun fel de cealaltă preocupare a Israelului care devenise cunoscută ca „Scandalul aurului evreiesc”? Băncile elvețiene băgaseră în buzunar sume importante de bani, depozitate în propriile conturi înainte de al doilea război mondial de evreii nemți

care deveniră mai târziu victimele naziștilor.

În weekend-ul din 21-22 februarie, aceasta continuă cu întrebările, în timp ce Halevy făcea tot ce-i stătea în putință să nu se afle de cele întâmplate.

Nu luase în considerare atacuri le stârnite în Israel la adresa lui Danny Yatom. Pe măsură ce detalii ale incidentului ieșeau la iveală în cadrul Mossad-ului, moralul scădea și mai mult. De data aceasta Yatom nu-l mai putea învinui pe Netanyahu pentru cele întâmplate la Liebefeld. Acesta nu știuse nimic despre operațiune. Din cabinetul primului ministru începu să răsuflă în presa israeliană că Yatom nu mai avea nici o scăpare. Timp de încă trei zile, Efraim Halevy continuă să se târguiască cu Kellerberger pentru a ține afacerea sub tăcere, însă Caria del Ponte nici nu vroia să audă. Pe data de 25 februarie, aceasta convocă o conferință de presă în care acuza Mossad-ul: „Ceea ce s-a întâmplat este inacceptabil și jenant pentru țările prietene”.

În câteva ore Danny Yatom își dădu demisia. Cariera sa lua sfârșit iar reputația Mossad-ului era și mai zdrențuită, în ultimele sale momente în calitate de director, își surprinse subalternii adunați la bufetul Mossad. Imaginea rece, prusacă, făcea acum loc unui ton emoționant: îi părea rău că îi părăsește în astfel de momente, dar încercase să le fie un conducător cât mai bun posibil. Nu trebuiau să uite niciodată că nimeni nu e mai presus de Mossad. Încheie urându-i persoanei care avea să-i ia locul mult noroc; avea să aibă nevoie. Era singura dată când Yatom avea să spună aproximativ ceea ce gândea despre un prim ministru care era de părere că Mossad-ul poate fi controlat de la nivelul biroului său. Yatom ieși din sala de mese. Numai când ieși pe coridor se auziră niște aplauze, care încetară la fel de brusc cum începuseră.

O săptămână mai târziu, Efraim Halevy acceptă să preia conducerea serviciului după ce Benjamin Netanyahu recunoscuse public - așa cum nu o mai făcuse nici un premier israelian până la el - că „nu pot nega faptul că imaginea Mossad-ului a fost afectată de anumite misiuni eșuate”.

Ca orice om politic desăvârșit, Netanyahu nu spuse nimic despre rolul pe care-l jucase.

Efraim Halevy deveni al noulea director al Mossad-ului, în ziua de marți, 5 martie 1998. Încalcă tradiția și nu convocă ofițerii superiori pentru a le împărtăși ideile sale despre cum credea că trebuie condus

serviciul în următorii ani. Când îl numi pe Halevy, Netanyahu mai anunță și că pe 3 martie 2000, noul director adjunct al serviciului, Amiram Levine, avea să preia conducerea. Vestea uimi pe mai toată lumea. Nici unui alt director general nu i se mai dăduse până atunci o dată limită; nici un alt adjunct nu mai fusese asigurat că va ajunge în vârf.

Ca și Meir Amit, Levine nu avea experiență anterioară în domeniu, însă comandase cu demnitate armata israeliană în nordul țării și sudul Libanului.

Primul lucru pe care Halevy îl avea de făcut era să reducă enorm tensiunea și resentimentele din interiorul Mossad-ului care dăunaseră atât de mult imaginii serviciului atât în Israel cât și peste hotare. Cu ocazia telefoanelor de felicitare primite de la CIA și MI6, noului director i se spuse că aceste servicii ar prefera să aștepte și să vadă cum se ocupă de criza din rândurile Mossad-ului înainte de a-și implica pe deplin propriile servicii în relații de colaborare lipsite de orice secrete. Un argument îl constituia modalitatea în care

Halevy trata cu durii din guvernul israelian, mai ales cu primul ministru.

Va putea politicianul Halevy, care nu mai avea decât un an până la ieșirea la pensie, și care era cel mai în vârstă director, să-l țină pe Netanyahu la distanță? Și în ciuda incontestabilei sale calități diplomatice - jucase un rol important în negocierile care au dus la tratatul de pace semnat în 1994 cu Iordania - stătuse la o parte de prima linie a spionajului vreme de mulți ani. De când lucra cu Mossad-ul, serviciul dăduse din ce în ce mai multe semne că ar scăpa de sub control deoarece ofițerii superiori încercaseră să promoveze de capul lor. Majoritatea bărbaților de vârstă mijlocie își păstrasera posturile. Va fi Halevy în stare să le țină piept? Va reuși noul director să se impună astfel încât să le ridice moralul? Participarea la cocktail-urile din Bruxelles nu asigurau nici pe departe pregătirea necesară pentru a-i împiedica pe agenți să renunțe la slujbele lor. Din păcate, Halevy nu avea experiență operațională. Cât timp fusese în slujba Mossad-ului făcuse numai muncă de birou. Și cât ar fi putut învăța în doi ani? Ori se afla acolo să aprobe ordinele lui Netanyahu, ori, mai degrabă, pe cele ale soției acestuia, Sara.

În interiorul comunității serviciilor secrete israeliene încă se mai vorbea de rolul pe care aceasta se pare

că l-ar fi avut în înlăturarea lui Yatom, pe care nu-l avusese niciodată la inimă.

În încercarea sa de a înfăptui tot și-a propus, Halevy își va testa propria rezistență fizică și psihică în intrigile comunității serviciilor secrete israeliene. Aman și Shin Bet profitaseră de tensiunile din Mossad pentru a-și consolida propriile poziții la vârf. Cu

toate acestea, nimeni n-a sugerat că Mossad-ul n-ar trebui să-și continue rolul de ochi secret al Israelului în lume. Fără ajutorul acestuia, Israelul ar fi înfrânt un dușman până în secolul următor. Iranul, Irakul și Siria aveau toți

tehnologii în dezvoltare care trebuiau supravegheate îndeaproape.

La început, politica Mossad-ului era să facă ce trebuia să facă, însă în secret, într-una din întâlnirile private cu un colaborator, Halevy îi spuse acestuia că așteaptă din nou vremea în care comunitatea serviciilor secrete israeliene să fie o familie unită, în care „Mossad-ul să fie unchiul despre care nimeni nu vorbește niciodată”.

DESPRE SURSELE DE INSPIRAȚIE

Am avut acces la un nivel suficient de înalt în interiorul comunității spionajului israelian pentru a realiza această lucrare autorizată. Ca și în cazul celorlaltor cărți ale mele, am ajuns la subiectul Mossad fără un anumit bagaj de informații. M-am folosit de informațiile furnizate de membrii săi la fel ca orice alt scriitor atunci când este vorba de

un serviciu secret: am verificat, am verificat, am verificat.

Am înregistrat cam 80 de ore de interviuri, inclusiv interviuri repetate, cu oamenii care aveau legături directe sau indirecte cu Mossad-ul. Altele au fost cu persoane pe care Mossad-ul încercase să le lichideze. Printre aceștia s-a numărat Leila Khaled, cea care a ajuns să fie cunoscută cu ocazia nenumăratelor deturnări de avioane de către OEP în anii '70, și Muhammad Abass, cel care a pus la cale deturnarea navei

Achille Lauro, când un pasager evreu american paralizat a fost aruncat peste bord. l-am întâlnit în mai 1996 în Gaza City, unde li se permisesese să viziteze Israelul în cadrul demersului de apropiere de OEP. Am vorbit și cu Yasser Arafat, și el vizat cândva.

Prima dată când am scris despre spionaj a fost în 1960, când am lucrat cu Chapman Pincher, la acea oră cel mai important scriitor britanic în domeniu. Amândoi am fost angajați de Daily. Express la Londra. Unele dintre articolele noastre-în special

cele legate de scandalul Burgess-Maclean din serviciile de spionaj britanice-au contribuit la schimbarea percepției despre cum trebuie abordate astfel de subiecte. Am încercat să-mi mențin aceeași poziție cu volume cum a fost *your-ney to Madness*, *Pontiff's\ Chaos under Heaven*.

Am scris despre războaiele de spionaj dintre Iran, Irak, Siria și Afganistan, domenii în care Mossad-ul s-a implicat direct. Am mai scris, de asemenea, pe larg și despre legăturile Mossad-ului cu Vaticanul.

Oamenii mei de legătură cu Sfântul Scaun s-au dovedit a fi utili și în alte interviuri de documentare pe care le-am făcut apoi pentru această carte.

În 1989 am fost în China în timpul revoluției studențești. Acolo am fost încă o dată martorul intrigilor serviciilor secrete și am sesizat amestecul Mossad-ului și îngrijorarea acestuia că exportul de arme din China către Iran și Irak putea avea consecințe serioase pentru Israel. Am scris și despre rolul Mossad-ului în Războiul din Golf.

În august 1994 am primit un telefon de la Zvi Spielmann. Spielmann e o figură legendară în Israel: s-a evidențiat în războiul de independență și a înființat United Film Studios din Israel. A produs o mulțime de filme, multe dintre ele coproducții hollywoodiene. Spielmann vroia să știe dacă aveam de gând să scriu un documentar actual despre Mossad. M-a asigurat că voi avea mână liberă și că singura restricție o să se aplice la întrebările pe care le puneam pentru a obține informații; cu cât întrebam mai mult, cu atât aflam mai mult.

Am aflat că, în afara cărților lui Victor Ostrovsky și a publicațiilor lui Ari Ben- Menashe, se scrisese prea puțin despre Mossad. Și asta spre deosebire de CIA, despre a cărei activitate s-au scris vreo 20 de cărți. Serviciul Secret de Informații Britanic avea aproape 50 și cam tot atâtea atestau și activitatea KGB și a serviciilor germane sau franceze, însă o verificare a conținutului acestor cărți arăta că existau încă multe lucruri rămase nescrise despre aceste războaie de spionaj pe care serviciile le sponsorizaseră.

În timpul călătoriilor în Israel, unele în numele Canalului 4 britanic, interviurile au decurs ca oricare altele. Cadrul temporal al relatărilor interlocutorilor mei trebuia să cuprindă o perioadă ciudată, plasată undeva între trecutul apropiat și amintiri aproape uitate. Treptat însă, pe măsură ce începeam să ne cunoaștem mai bine, iar relatările lor se apropiau tot mai mult de prezent, începură să fie mai exacte, să-și amintească mai ușor detalii - cine, ce, când și unde a spus.

A devenit clar că și cei care ajutaseră la fondarea Mossad-ului aveau amintiri vii legate de o perioadă care a reprezentat istoria trăită de ei -și că aceasta nu mai fusese repovestită din perspectiva lor. Însă cel mai important a fost că au putut raporta trecutul la prezent. De exemplu,

când au identificat rolul pe care l-a avut Mossad-ul în ultimele zile ale domniei Șahului în Iran, ei l-au explicat ca fiind începutul prezentului flagel al fundamentalismului islamic. Când au dezvăluit implicarea Mossad-ului în Africa de Sud, au reușit să o compare cu situația actuală a țării. Au demonstrat de nenumărate ori că trecutul face parte din prezentul Israelului.

Au arătat că legendele despre Mossad pălesc în fața faptelor adevărate. Mi-l amintesc pe Rafael Eitan spunând că: „Aproape tot ce-a fost publicat despre capturarea lui Eichmann sunt numai scorneli. Știu asta pentru că eu sunt cel care l-a capturat”.

În multe privințe, Eitan și colegii săi au transformat miturile într-o realitate captivantă. Și mi-au cerut și mie să fac la fel.

Ascultându-l pe Eitan aveam impresia că reușitele lui erau la fel de inepuizabile ca și energia sa. Luptase într-un mare război al informațiilor. Un om de o perspicacitate fără limite; tot ce-și dorea era să trăiască atât cât să apuce ziua în care în Israel va fi într-adevărpăce.

Am înțeles repede că interlocutorii mei se împărțeau în două tabere. Erau cei care țineau cu Isser Harel și cei care țineau cu Meir Amit, iar disprețul pe care-l nutreau unii față de ceilalți rămăsese neschimbat de-a lungul anilor. Mi-am dat seama că nici una din cele două părți nu va ceda niciodată.

Asta a dus la o problemă în plus: să cântăresc ce accent să pun pe informația obținută de la ei. Cei pe care-i interviebam erau totodată într-o cursă contra- cronometru. Oamenii ca Meir Amit se află acum în amurgul vieții. Spre lauda lui, a fost dispus să suporte interviuri lungi și întrebări care se repetau. Pe ultimul îl dăduse la puțin timp după întoarcerea sa din Vietnam, unde fusese să afle în primul rând în ce fel Vietcongul întrecuse de multe ori în războiul din Vietnam, serviciile secrete americane.

Unul dintre cele mai fascinante interviuri a fost cel cu Uri Saguy. Stătea în biroul lui Zvi Spielmann și vorbea deschis despre unele probleme legate de implicarea Mossad-ului atunci când fusese conducătorul suprem al tuturor serviciilor secrete.

Lui David Kimche nu-i plăcea să fie luat prin surprindere, așa că cerea să vadă dinainte toate întrebările. Cu toate acestea a dezvăluit

detalii importante despre viziunea sa asupra oamenilor și a evenimentelor. Cel mai bine mi-l aduc aminte când își hrănea câinele, timp în care distrugea în mod elegant credibilitatea celor care nu

se ridicau la standardele sale.

Yaakov Cohen și-a deschis casa, sufletul și mintea pentru mine. Ne-am petrecut multe ore la kibbutz-ul unde locuiește acum, în timp ce își amintea ce spusese și ce simțise atunci. De exemplu, numai el își poate aminti remușcărilor și frica prin care trecuse după ce omorâse pentru prima dată un om. Reacția sa fusese total diferită de cea a lui Rafi Eitan.

Yoel Ben Porat avea mentalitatea unui avocat al avocatului, tratând numai faptele și mai puțin conjunctura lor. A reușit de multe ori să umple golurile lăsate de istorie. Reuven Merhav mi-a dat o serie de informații importante despre rolul Mossad-ului în politica israeliană.

Trebuie să menționez în mod deosebit pe doi dintre ziariștii israelieni cu care am avut ocazia să vorbesc. Alex Doron a vorbit sincer despre serviciile secrete israeliene. Ajutorul lui a fost de mare preț. Pe de altă parte, Ran Edelist, care lucrase ca cercetător pentru Canalul 4 la filmul de televiziune pe care urma să-l realizeze despre Mossad, se plimba adesea de colo până colo printr-unul din birourile din complexul studiourilor lui Zvi Spielmann, insistând că nu ar fi „corect” să dea detalii complete în multe dintre cazuri. Câteodată părea mai preocupat de ce nu trebuia să fie în program decât de ceea ce trebuia. La câteva dintre interviurile la care a participat, i-a

întrerupt pe cei intervievați pentru a-i preveni „să fie atenți”. Din fericire, foarte puțini i-au urmat sfatul. Independent de Ran Edelist, m-am întâlnit cu alți spioni activi care au înțeles că nu vor fi citați ca atare.

M-au invitat la ei acasă; le-am cunoscut familiile și am ajuns să știu câte ceva despre viața lor particulară; asta dovedea că spionii nu trăiesc într-o altă lume. Îmi amintesc de un interviu cu un katsa care relata despre cum ucisese. Dintr-o dată își roti privirea prin livingul confortabil care dădea spre o zonă cu un peisaj biblic, suspină adânc și spuse, „Lumea asta nu e cea adevărată”.

Nu am uitat acele cuvinte. Cred că ce a vrut să spună este că, în comparație cu ce făcea înainte, undeva printre ritmurile obișnuite și aparențele vieții, o anume întunecime și amenințare nu-l părăsiseră niciodată. Am regăsit același sentiment la mulți dintre interlocutorii mei.

Era o amintire ca o trezire la realitate, aceea că lumea spionajului este, așa cum întrezărise Sfântul Petru, Raiul, de cele mai multe ori „văzută printr-o sticlă, închisă la culoare”.

INTERLOCUTORI SPECIALI

Meir Amit Haim Cohen Nadia Cohen Yaakov Cohen William Casey William Colby
Rafael Eitan Zvi Friedman Isser Harel Emery Kabongo

Edward Kimbel David Kimche Otto Kormak Henry McConnachie Ariei Merari Reuven
Merhav Danny Nagier Yoel Ben Porat Uri Saguy Simon Wiesenthal

ZIARE ȘI GAZETE

Daily Express, Londra Daily Mail, Londra Daily Telegraph, Londra New York Times
Los Angeles Times Jerusalem Post Sunday Times, Londra

1

INSTITUȚII

Palmach Archive, The Press Association
Israel Library, Londra

Public Record Office, The Library, Trinity
Londra College, Dublin

National Archive, The Secret Archives, Vatican
Washington City State

The New York Public
Library The Archive, Gilot, Israel

DESPRE SURSELE DE
INSPIRAȚIE

341

BIBLIOGRAFIE

Agee, Philip. Inside the Company: CIA Diary. Harmondsworth, England: Penguin Books, 1975.

Allon, Yigal. Shield of David. London: Weidenfeld & Nicolson, 1970.

Bainerman, Joel. Inside the Covert Operations of the CIA and Israel's Mossad. New York: SPI Books, 1991.

Bamford, James. The Puzzle Palace: A Report on America's Most Secret Agency. Boston: Houghton Mifflin, 1982.

Bar-Zohar, Michel. Ben-Gurion, A Biography. London: Weidenfeld & Nicolson, 1977. Bar-Zohar, Michel. Spies in the Promised Land. London: Davis-Poynter, 1972.

Ben-Porat, Yeshayahu, et al. Entebbe Rescue. New York: Delacorte Press, 1977,

Ben-Shaul, Moshe, ed. Generals of Israel. Tel Aviv: Hadar, 1968.

Black, Ian and Benny Morris. Israel's Secret Wars. London. Hamish Hamilton, 1991.

Blumenthal, Sid, and Harvey Yazijian, eds. Government by Gunplay: Assassination Conspiracy Theories from Dallas to Today. New York: Sig-net, 1976.

Brzezinski, Zbigniew. Power and Principle: Memoirs of the National Security Adviser, 1977-1981. New York: Farrar, Straus & Giroux, 1983.

The CIA's Nicaragua Manual: Psychological Operations in Guerrilla Warfare. New York: Vintage Books, 1985.

Cline, Ray S. The CIA under Reagan, Bush and Casey. Washington, D.C.: Acropolis Books, 1981. Cline, Ray S. Secrets, Spies and Scholars: Blueprint of the Essential CIA. Washington, D.C.: Acropolis Books, 1976.

Cline, Ray S., and Yonah Alexander. Terrorism: The Soviet Connection. New York: Crane Russak, 1984.

Constantinides, George C. Intelligence and Espionage: An Analytical Bibliography. Boulder, Colo.: Westview Press, 1983.

Copeland, Miles. The Game of Nations. New York: Simon & Schuster, 1969.

Copeland, Miles. The Real Spy World. London: Sphere Books, 1978.

Deacon Richard. „C” - A Biography of Sir Maurice Oldfield. London: Macdonald, 1985. 342

GORDON THOMAS

Dekel, Efraim. Shai: The Exploits of Hagana Intelligence. Tel Aviv: Yoseleff, 1959.

Dekel, Efraim. A History of British Secret Service. London: Granada, 1980.

De Silva, Peer. Sub Rosa: The CIA and the Uses of Intelligence. New York: Times Books, 1978.

Dobson, Christopher, and Ronald Payne. The Dictionary of Espionage. London: Harrap, 1984. Dulles, Allan. The Craft of Intelligence. Westport, Conn.: Greenwood Press, 1977.

Eisenberg, Dennis, Uri Dan, and Eli Landau. Meyer Lansky: Mogul of the Mob. London: Corgi Books, 1980.

Eisenberg, Dennis, Uri Dan, and Eli Landau. The Mossad; Israel's Secret Intelligence Service Inside Stories. New York: Signet, 1979.

Elon, Amos. The Israelis: Founders and Sons. London: Weidenfeld & Nicolson, 1971. Farago, Ladislav. Bum after Reading. New York: Macfadden, 1963.

Gilbert, Martin. *The Arab-Israeli Conflict*. London: Weidenfeld & Nicolson, 1974.

Golan, Aviezer, and Danny Pinkas. *Shula, Code Name the Pearl*. New York: Delacorte Press, 1980.

Groussard, Serge. *The Blood of Israel*. New York: William Morrow, 1973.

Gulley, Bill, with Mary Ellen Reese. *Breaking Cover*. New York: Warner Books, 1981.

Haig, Alexander M. Jr. *Caveat: Realism, Reagan, and Foreign Policy*. London: Weidenfeld & Nicolson, 1984.

Harel, Isser. *The House on Garibaldi Street*. London: Andre Deutsch, 1975.

Harris, Robert, and Jeremy Paxman. *A Higher Form of Killing*. London: Triad/Granada, 1983.

Haswell, Jock. *Spies and Spymasters: A Concise History of Intelligence*. London: Thames & Hudson, 1977.

Henze, Paul B. *The Plot to Kill the Pope*. London: Croom Helm, 1984.

Laqueur, Walter, ed. *The Israel-Arab Reader*. New York: Bantam, 1969.

Laqueur, Walter, ed. *The Struggle for the Middle East: The Soviet Union & the Middle East 1948-1968*. London: Routledge & Kegan Paul, 1969.

Lotz, Wolfgang. *The Champagne Spy*. London: Vallentine Mitchell, 1972.

McGehee, Ralph W. *Deadly Deceits: My 25 Years in the CIA*. New York: Sheridan Square Publication, 1983.

McGehee, George. Envoy to the Middle World: Adventures in Diplomacy. New York: Harper &

Row, 1983.

Meir, Golda. My Life. London: Weidenfeld & Nicolson, 1975.

DESPRE SURSELE DE INSPIRAȚIE

343

Moses, Hans. The Clandestine Service of the Central Intelligence Agency. Mclean, Va.: Association of Former Intelligence Officers, 1983.

Neff, Donald. Warriors at Suez: Eisenhower Takes America into the Middle East. New York: Linden Press, 1981.

Offer, Yehuda. Operation Thunder: The Entebbe Raid, the Israeli's Own Story.

Harmondsworth, England: Penguin Books, 1976.

Ostrovsky, Victor. By Way of Deception. New York: St. Martin's Press, 1990.

Ostrovsky, Victor. The Other Side of Deception. New York: HarperCollins, 1994.

Powers, Thomas. The Man Who Kept the Secrets: Richard Helms and the CIA. New York:

Knopf, 1979.

Rabin, Yitzhak. The Rabin Memoirs. London: Weidenfeld & Nicolson, 1979. Richelson, Jeffrey T. The U.S. Intelligence Community. Cambridge, Mass.: Ballinger, 1985. Seth, Ronald. The Executioners: The Story of Smersh. New York: Tempo Books, 1970. Smith, Colin. Portrait of a Terrorist. New York: Hoit, Rinehart and Winston, 1976.

Sterling, Claire. The Terror Network: The Secret War of International Terrorism. London: Weidenfeld & Nicolson, 1981.

Stevens, Stewart. The Spymasters of Israel. London: Hodder & Stoughton, 1981.

Stevenson, William. 90 Minutes at Entebbe. London: Bantam Books, 1976. Stockwel, John. In Search of Enemies: A CIA Story. New York: W. W. Norton, 1978. Tinnin, David B. The Hit Team. Boston: Little, Brown and Company, 1976.

Tully, Andrew. CIA: The Inside Story. New York: William Morrow, 1961.

Tully, Andrew. The Super Spies: More Secrets, More Powerful than the CIA. New York: William Morrow, 1969.

West, Nigel. A Matter of Trust: MI5 1945-72. London: Weidenfeld & Nicolson, 1982.
West, Nigel. MI 5: British Security Operations 1909-45. London: Triad/ Granada, 1983.
West, Nigel. MI6: British Secret Intelligence Service Operations 1909-1945. London:
Weidenfeld & Nicolson, 1983.

Wiesenthal, Simon. The Murderers among Us. London: William Heinemann, 1967.

ANEXE

Motto

În spionaj, la fel ca în război, legenda succesului este ea însăși un factor de succes.

Menahem Begin

Conține:

DIRECTORII GENERALI AI MOSSAD-ULUI

STRUCTURA MOSSAD-ULUI

RAPORTURILE DINTRE SERVICIILE SECRETE ISRAELIENE

DICȚIONAR DE TERMENI ȘI INSTITUȚII

GLOSAR DE SIGLE

DIRECTORII GENERALI AI MOSSAD-ULUI

1951-1952 REUVEN SHILOAH 1952-1963 ISSERHAREL 1963-1968 MEIRAMIT 1968-
1974 ZVIZAMIR 1974-1982 YITZHAKHOFL 1982-1990 NAHUMADMONI 1990-
1996 SHABTA! SHAVIT 1996-1998 DANNYYATOM 1998-2002 EFRAIMHALEVY

ANEXE 347

STRUCTURA MOSSAD-ULUI

Directorul General al MOSSAD-ului se numește oficial „însărcinat al serviciilor securității de stat” (Menum al Sheruth Habitachon).

El este ajutat de un „coordonator” care conduce direct „echipele morții” (kidon).
Urmează în ierarhie doi șefi de servicii: unul pentru serviciile tehnico- administrative, celălalt pentru operațiuni.

Serviciile tehnico-administrative sunt: cercetarea, documentele (folosite pentru a da agenților identități noi sau de acoperire), tehnologia (arme și instrumente sofisticate

necesare în acțiunile de spionaj, în misiuni speciale sau în execuții), administrația și arhivele (istoria MOSSAD-ului).

Șeful operațiunilor conduce direct Academia MOSSAD-ului, operațiile de securitate, pe cele de supraveghere (neviot), comunicațiile (yahalomim) și spionajul propriu-zis (Meluckha = împărăția, fost Tsomet), acesta din urmă organizat ca un serviciu extrem de complex, cu birouri și rezidențe în Europa și Orientul Mijlociu, dar și cu un „departament pentru Israel”. Șefului operațiunilor i se mai subordonează Kaisaraut (fost Tevel), serviciul care administrează informațiile culese de ofițerii de informații aflați la misiunile diplomatice ale Israelului și

LAP=Departamentul de luptă psihologică. Ultima, dar nu cea mai puțin importantă, sarcina directă a Șefului operațiunilor este de a păstra permanent legătura cu SHABACK = Securitatea internă israeliană, un fel de FBI, cu TSAHAL = Armata israeliană, cu poliția și cu alte servicii speciale.

Două departamente din serviciile secrete, amândouă cu nume poetice, sunt „foarte speciale”; primul, numit „Peștele de Aur” (Saifanim) se ocupa doar de OEP iar al doilea = „Briza dimineții” (Tsafirim) se ocupa de comunitățile evreiești din afara Israelului.

Cea mai importantă misiune a MOSSAD-ului în relația cu diferitele comunități evreiești din alte țări, constă în asistarea acestora la organizarea unor structuri de autoapărare numite Misgerot (gardul). Isser Harel, fostul șef legendar al MOSSAD-ului, a spus într-un interviu pentru publicația „Tribune Juife” (26 ianuarie 1993) cum a organizat grupurile de autoapărare evreiești în toată Europa „Am hotărât din capul locului să venim în ajutorul comunităților evreiești din țările în care guvernul nu vroia sau nu putea să frâneze acest val de violență (antisemită - n.n.) Am hotărât să reacționăm ferm creând organizații evreiești de autoapărare sau, mai bine zis, de

348

ANEXE

legitimă apărare, iar acest lucru s-a făcut în coordonare cu autoritățile locale. Am luat unilateral această inițiativă. Am creat la fața locului infrastructura necesară. Când conducătorii comunității ezitau, tineretul evreu lua problema în mână creând cluburi sportive sau mișcări de tineret, în anii '70 nu mai eram la conducerea MOSSAD-ului ci deputat în Knesset. Serge și Beate Klarsfeld m-au invitat la Paris pentru a lua cuvântul cu ocazia unei mari demonstrații de solidaritate cu Israelul. M-am întrebat imediat dacă măsurile de securitate aveau să fie suficiente. Pot să vă asigur că în împrejurimi nu exista nici un singur polițist francez, dar tinerii din comunitatea evreiască erau omniprezenți și exercitau serviciul de ordine. Nui-am întrebat cine îi formase, dar

știam că acționau în siajul organizațiilor de apărare pe care le pusesem la punct cu câțiva ani înainte".

În organigrama MOSSAD-ului remarcăm de asemenea o serie de servicii specializate pe țări și regiuni ale lumii prezentând mare interes pentru Israel:

-Cartierul General European

·AL = Serviciul pentru S.U.A., format din cei mai experimentați ofițeri de informații, lucrând sub cele mai solide acoperiri; este o unitate strict secretă.

·DARDASIM = Departament care se ocupă de China, Africa și Orientul îndepărtat.

·MALAT = Biroul legăturilor cu America de Sud.

Un capitol deosebit al activității MOSSAD-ului era desfășurarea unor operațiuni ilegale pe teritoriul unui stat străin. O asemenea misiune necesită un comando format din cel puțin 15 oameni foarte bine pregătiți. Acțiunea lor are 5 momente diferite, denumite codificate cu litere ale alfabetului neoebraic. „Alef” este un grup de 2 ucigași versați. Grupul „beth” are doi „paznici” care asigură spatele „alefului” și le pregătește retragerea; ei sunt trăgători de elită și conducători auto de marcă. În situații neprevăzute membrii acestor două grupuri se pot ajuta unii pe alții. A treia echipă, „het”, se ocupă de logistică: cazare, bani, locuințe conspirative, etc; se prezintă sub forma unor cupluri conjugale. Echipa „aijin” are 6 agenți care-l urmăresc pe dușman, furnizează informații detaliate despre programul zilnic! acestuia, identifică locul cel mai potrivit pentru „execuție” și asigură retragerea celorlalți. Alți doi agenți, de legătură, plasați sub codul J literei „gof”, deservește emițătorul disimulat într-o locuință conspirativă,? transmițând Statului Major al

MOSSAD-ului informații și preluând de la acesta noile dispoziții.

ANEXE 349

RAPORTURILE DINTRE SERVICIILE SECRETE ISRAELIENE

În Israel funcționează următoarele servicii și departamente cu misiuni de servicii secrete.

·AMAN (AGOF MODYIN) = Serviciul de Informații al Armatei; este

cel mai bun organism de investigații din Orientul Mijlociu, cu excelenți profesioniști ai obținerii de date.

·APAM = Serviciul de Informații de Securitate;

- Departamentul de cercetare si documentare, aparținând de Ministerul de Externe și având activitatea orientată mai ales spre țările arabe; ·„Departamentul de investigații” al Poliției israeliene, însărcinat cu aspectele polițienești ale afacerilor de contraspionaj;
- KAISARAUT (fost TEVEL) = Serviciul care administrează informațiile obținute de ofițerii de informații ai ambasadelor israeliene în străinătate; ·LAKAM = Biroul de legături pentru probleme științifice ale Ministerului Apărării;
- MOSSAD = Institutul pentru operațiuni speciale și culegere de informații;
- SHABACK (fost SHIN BETH) = Serviciul de securitate internă, un FBI israelian;
- UNIT 504 = Unitate militară ce asigură culegerea de informații privind trecerea granițelor;
- UNIT 8200 = Unitate militară care asigură interceptările de comunicări;
- UNIT 8513 = Serviciul de fotografiere al AMAN.

Organizațiile de spionaj civile si militare din Israel au săptămânal instruiți operative și o reuniune anuală numită „TSORECH YEDIOT HASUVAT”, pe scurt TSIACH, la care se elaborează obiectivele activității de informații pentru anul următor, stabilite în ordinea importanței.

Documentul final al acestei reuniuni, numit tot TSIACH, devine calendar de activitate pentru fiecare serviciu secret.

Comunitatea serviciilor de informații este condusă de șeful MOSSAD-ului a cărui denumire oficială este MENUME al SHERUTH HABITACHON = însărcinat de stat cu serviciile secrete, care administrează direct informațiile culese de MOSSAD, SHABACK și LAKAM. El comunică di-

rect cu primul ministru. Informațiile culese de AMAN si de departamentul de cercetare și documentare al Ministerului de Externe sunt administrate prin miniștri de resort, de guvern, care le comunică primului ministru. Cum însă între AMAN și MOSSAD există o legătură permanentă, practic, șeful MOSSAD-ului are la dispoziție toate informațiile culese de cele mai importante agenții israeliene de spionaj MOSSAD, AMAN și SHABACK.

DICȚIONAR DE TERMENI ȘI INSTITUȚII

ACADEMIA = Școala de cadre a MOSSAD-ului. în limba ivrit, MIDRASHA.

Al N EFES = în română înseamnă „fără greș”. Este caracteristica cerută celor mai importante acțiuni în teren ale MOSSAD-ului.

AL = serviciul MOSSAD pentru S.U.A. Este format din cei mai competenți ofițeri de informații care lucrează sub cele mai solide acoperiri. Este o unitate secretă.

AMAN - Prescurtarea denumirii „Agaf Modyin” care înseamnă „Serviciul de informații al armatei”. Este cel mai bun organism de investigație din întregul Orient Mijlociu, cu foarte buni profesioniști în obținerea de date, mai puțin în interpretarea acestora.

AP AM = Serviciul de informații de securitate.

ASPIRATOR = Agent care află toate datele unei ținte.

A TRIMITE ÎN VACANȚĂ = A răni un dușman.

BAT LEVENYHA = Agent de sex feminin, imediat inferior unui katsa.

BIOLEVERAGE = Folosirea unor informații întinse pentru a constrânge (șantaj) pe cineva.

BLIND DATING = Loc sigur ales de un agent pentru întâlnirea cu superiorul său.

BODEL = Curier, om de legătură.

BORCAN CU MIERE = Capcana sexuală pregătită de serviciile secrete.

BURN = Agent sacrificat deliberat, cu scopul de a-l proteja pe altul mai valoros.

CARE DETH = Operațiune care eșuează fără motiv.

CONTACT = încercare de recrutare a unui cetățean străin.

CURĂȚARE CHIMICĂ = Evitarea supravegherii.

CUTIE MUZICALĂ = Radioemitter.

DARDASIM = Departament al KAISARAUT pentru China, Africa și Orientul îndepărtat. ELINT = Spionajul tehnic, realizat prin mijloace radio, foto, sateliți. EXFILTRARE = Transferare a unui agent dintr-o țară ostilă.

FALASH = Agent care activează în Liban.

FALSE FLAGGING = A recruta o persoană care crede că va lucra pentru o altă țară.

GÂNDAC = Dispozitiv electric de ascultare și înregistrare. HUMANT = Strângerea de informații prin intermediul agenților.

INSTITUTUL PENTRU INFORMAȚII ȘI OPERAȚIUNI SPECIALE = Denumirea oficială a MOSSAD-ului; în ebraică MOSSAD înseamnă institut.

KAISARAUT = Fost TEVEL. Este serviciul care administrează informații culese de ofițerii de informații ai ambasadelor israeliene de pretutindeni.

KATZA = Agent rezident. Elita oamenilor MOSSAD-ului, antrenați timp de 3 ani și supuși unor interogatorii simulate care reproduc toate posibilele violențe la care ar urma să reziste dacă ar fi prinși. Sunt recrutați din rândul unor oameni cu deosebite calități și largi cunoștințe de limbi străine. Un katză creează rețele de informatori în țara de rezidență și colaborează cu echipele speciale ale MOSSAD-ului, care efectuează operațiuni în țara respectivă, asigurându-le logistica informațională și materială.

KIDON (BAIONETA) = Subsecția de „ucigași” a MOSSAD-ului. Face parte din secția KOMEMIUTE. Cuprinde câte 3 echipe a câte 12 oameni, dintre care 2 se antrenează în Israel, în timp ce a 3-a execută misiuni în străinătate. Eufemistic, acestui grup de asasini de profesie li se spune „brațul cel lung al justiției israeliene”. Ei nu știu nimic despre ceilalți ofițeri ai MOSSAD-ului și nu-și cunosc nici între ei identitatea reală. Este o unitate ultrasecretă.

KOMEMIUTE (fost METSADA) = Departament strict secret. Un mini-MOSSAD deoarece îi coordonează pe katză și pe ofițerii activi care organizează și execută operațiuni cu mâna armată.

LAKAM = Prescurtare de la denumirea „Lashkat le-Kishrei Madao”, adică „Biroul de legături pentru probleme științifice” al Ministerului Apărării.

LAP = Prescurtare de la „Lohamah Psikholožit” care este departamentul de luptă psihologică al MOSSAD-ului.

LEGENDA = Biografia fictivă a unui KATZA.

LUMINA ZILEI = Alerta maximă.

MABUACH = Informator care nu este evreu.

MAHAKET GAMIHKAR = „Institutul executiv și de informații” al Ministerului de Interne. Coordonează activitatea de spionaj economic și diplomatic.

MALAT = Biroul MOSSAD-ului pentru America de Sud.

MARATS = Ascultător. Agent specializat în interceptarea și descifrarea conversațiilor înregistrate de SHICKLUT.

MELUCKHA (fost TSOMET) = Departamentul de recrutare al MOSSAD-ului. Datorită atotputerniciei sale a căpătat acest nume, Meluckha însemnând „împărăția”.

MENUME = Prescurtare a funcției de „Menume al Sheruth Habitachon” care înseamnă „însărcinat cu serviciile securității de stat”. Este vorba de directorul general al MOSSAD-ului, care este și liderul comunității serviciilor secrete israeliene. El este numit de primul ministru pentru o perioadă teoretică de 5 ani.

METSADA = Vezi KOMEMIUTE.

MIDRASHA = Vezi ACADEMIA.

MISGAROTH - În română „gardul”. Structuri de autoapărare ale comunităților evreiești din Diaspora.

MISGEROT = Foști lucrători ai MOSSAD-ului trimiși în străinătate pentru a ajuta comunitățile evreiești.

MISHLASHIM = Cutie poștală secretă a unui agent.

MOSSAD = Cel mai important serviciu secret israelian, având atribuțiile CIA completate cu multe altele; vezi INSTITUTUL.

NAKA = Sistemul uniformizat de scriere a rapoartelor de către agenții MOSSAD. NATIV = Agent care activează în spațiul post-sovietic.

NEVIOT = Serviciul de supraveghere al MOSSAD-ului.

LUME MAI BUNĂ = Uciderea unui agent dușman.

PAHA = Departamentul pentru activități antiteroriste; denumire completă „Paylut Hablanit Oyeret”.

PALAVRAGIU = Aparat de bruieră a undelor radio.

PHOTINF = Fotografii în scop de spionaj.

POLIZOR = încăpere folosită la interogatoriul suspectilor. Loc unde se fac ședințe secrete de analiză.

RECUL = Informații false „servite” în mass media străină = intoxicare.

REG-SIG = Semnal pentru KATZA pentru a se întâlni cu agentul său într-un loc public.

RESET = „Centrala de informații și securitate”. Se ocupă de culegerea și expertizarea informațiilor politice și economice. Are în subordine servicii de diversiune care acționează în țări arabe.

SAYARET MATKAL = Forțele speciale israeliene. Unitate strict secretă (orice referire în presă este interzisă de cenzura militară), organizată pe structura militară care este însă

în afara controlului armatei. Ea ține direct de șeful MOSSAD-ului. La originile ei se află UNITATEA 101 înființată în 1953 de maiorul de atunci, premierul de azi, Ariei Sharon. Acesta recrutase 40 de specialiști în lupta de gherilă, transformându-i într-o armată secretă care atacă bazele palestiniene din zona de frontieră. SAYARET-ul a început cu 200 de oameni cărora li se puteau adăuga și alții - specialiști din

serviciile secrete, din armată și din rândul rezerviștilor -, prin mobilizare. Programul de antrenament al acestei unități este foarte dur, incluzând etape de pregătire și antrenament în teritorii ostile, tehnica parașutării sau a înotului subacvatic. Accentul se pune pe inițiativă și rezistență, cuvintele de ordine fiind „secret și rapiditate”. Dintre cele mai cunoscute misiuni amintim: 1) 1968: raid adânc în teritoriul egiptean, heliopurtat, soldat cu aruncarea în aer a câtorva poduri și a unei centrale electrice, toate de pe Nil.

2)1968: raid de represalii asupra aeroportului din Beirut soldat cu distrugerea a 9 avioane ale companiei libaneze MEA.

3)1976: cea mai spectaculoasă acțiune, în urma căreia forțele speciale din lume au întrecut în apreciere multe unități similare străine, egalând SAS- ul britanic, eliberarea ostaticilor de pe aeroportul ugandez Entebbe.

4)1988: raid dinspre mare asupra Cartierului General al OEP din Tunis, în cursul căruia a fost ucis, în vila sa, sub o ploaie de gloanțe, faimosul lider palestinian Khalil al Wazir, fostul comandant al armatei OEP și liderul Intifadei. Exceptional organizator, el purta numele de război „Abu Jihad”, adică „tatăl războiului sfânt”, având sub comandă toate operațiunile de gherilă din „Palestina ocupată”.

SAIFANIM = în română „Peștele de aur”; este departamentul pentru OEP al MOSSAD-ului.

SANFEREN = Tehnica deschiderii și închiderii scrisorilor sigilate. SAYANIM = Voluntar evreu care se pune în slujba unui KATZA. El primește

bani numai pentru serviciile prestate. În 1998 erau în număr

de 8.000 în S.U.A., 4.000 în Marea Britanie, etc. SHABACK = Fostul SHIN BETH, „Serviciul securității interne” al statului

Israel, un fel de FBI.

SHAI = Prescurtarea denumirii „Sherut ha-Yediot ha-Artzit” - „Serviciul Național de Informații”, înființat în 1940 avea ca principală misiune integrarea evreilor care imigrau în Palestina.

SHICKLUT = Departamentul de ascultări al MOSSAD-ului.

SHIN BETH = Prescurtarea denumirii „Seruth Bitadon”, vezi SHABACK.

SIGNT = Culegerea de informații din mass-media.

SLICK = Ascunzătoare pentru documente și mesaje.

SPLARE = Reciclarea unui pașaport valabil, obținut prin furt sau cumpărat.

TEUD = Documente false pentru intoxicarea adversarului.

TEVEL = Vezi KAISARAUT.

TSAFIRIM = în română „Briza dimineții”, denumire poetică pentru prozaicul departament al MOSSAD-ului pentru comunitățile din Diaspora.

TSAHAL = Armata israeliană.

TSIACH = Prescurtarea denumirii „Tsorech Yediot Hasuvat” care are două înțelesuri. Este, mai întâi, reuniunea anuală a organizațiilor de spionaj, civile și militare, ale Israelului. Al doilea sens, pentru care se folosește numai forma abreviată, este cel de „calendar de activități anuale” pentru fiecare dintre serviciile secrete israeliene, în primul rând pentru MOSSAD.

TSOMET = Vezi MELUCKHA.

UNITATEA 101 = Vezi SAYARET MATKAL.

UNIT 504 = Unitate militară care asigură culegerea de informații privind trecerea granițelor.

UNIT 8200 = Unitate militară care asigură interceptarea comunicațiilor.

UNIT 8513 = Serviciul de fotografii al AMAN.

YAHALOMIN = în traducere, „diamantul”; unitate în MOSSAD care asigură comunicarea

cu agenții în misiune în străinătate.

YARID = Serviciu compus din trei echipe a câte 7-9 oameni fiecare, dintre care două sunt destinate acțiunii în străinătate și una în interiorul Israelului.

GLOSAR DE SIGLE

ANO Organizația Abu Nidal

AFR	Recunoaștere imediată a amprentelor
AI	Inteligență artificială
AL	Unitate specială care acționează sub acoperire în S.U.A.
ASU	Unitate teroristă activă
AWACS	Sistem de supraveghere persoană și avertizare - coordonare a forțelor proprii sau ale aliaților.
BND	Bundes Nachrichtendienst (Serviciul Secret German) care acoperă atât sfera informațiilor naționale cât și a celor externe
BW	Arme biologice
CAN	Congresul Național African (RSA)
CAT	Tomografie computerizată
CIA	Agenția Centrală de Informații a S.U.A.
CIO	Oficiul Central de Imagini
CNA	Congresul Național African
CSI	Comunitatea Statelor Independente (foste sovietice)
CSIS	Serviciul Secret Chinez
CW	Arme chimice
DEA	Serviciul pentru sancțiuni împotriva drogurilor
DCI	Directorul Agenției Secrete Centrale
DI	Conducerea Serviciului Secret de Informații
DIA	Agenția Secretă de Apărare
DO	Directorul Operațiunilor
EDP	Procesarea electronică a datelor
ERD	Departamentul de Informații Externe al Armatei
IDA	Baza de date a informațiilor secrete

IED	Bomba artizanală
IFF	Identificarea prietenului sau dușmanului
II	Identificarea imaginii
IR	Infraroșu
ISA	Activitate de susținere a spionajului
JIL	Centrul Comun de Informații Secrete
NIC	Centrul Național de Informații Secrete
NSA	Agenția pentru Securitate Națională a SUA
NSTL	Lista celor care amenință securitatea națională
OEP	Organizația pentru Eliberarea Palestinei
OUA	Organizația Unității Africane
FLP	Frontul de Eliberare al Palestinei
FPLP	Frontul Popular pentru Eliberarea Palestinei
PROD	Tehnica de obținere a fotografiilor de pe discurile optice
RAF	Facțiunea Armata Roșie (Germania)

NOTE

CAPITOLUL 1. ÎN SPATELE OGLINZII

1. Hotelul Ritz din Paris a fost construit în 1898 pe un teren care dădea în Place Vendome. Este o operă arhitecturală majestuoasă, cu 142 de camere, al cărui nume este sinonim cu „luxul”, în 1979 miliardarul anglo-egiptean Mahommed AI-Fayed a cumpărat hotelul de la fiica întemeietorului său. Clădirea era atunci în stare proastă, cu dotări tehnice (instalație electrică, centrală telefonică, bucătărie) de dinainte de război. Pentru a-l moderniza și a-i reda măreția trecută, AI-Fayed a investit 150 de milioane USD, de 5 ori prețul de cumpărare. „A desăvârși o lucrare de asemenea importanță nu este o chestiune de capitalism. Ați făcut-o pentru prestigiu și fiindcă v-ați îndrăgostit de acest Hotel” a spus în 1985

Jacques Chirac, atunci primarul Parisului, acordându-i lui AI-Fayed valoroasa „Medalie Smălțuită” a capitalei franceze. Președintele Fr. Mitterand l-a distins pe miliardar cu Legiunea de Onoare în rang de cavaler în 1986 și de ofițer în 1993. În 1991 Mahommed AI-Fayed a publicat o istorie a hotelului, intitulată „Le Ritz de Paris”,

scriind pe exemplarul dăruit primarului care între timp îl onorase și cu „Placheta Parisul bimilenar” (1989): „Domnului Jacques Chirac, primar al Parisului, fără încurajările și sfatul căruia mi-ar fi fost imposibil să resuscitez gloria hotelului Ritz”. În 1995 egipteanul

a contribuit cu o donație substanțială la finanțarea campaniei prezidențiale victorioase a lui Chirac. Între timp Jacques Chirac a câștigat un al doilea mandat; din păcate nu știm dacă miliardarul anglo-egiptean a mai contribuit sau nu la finanțarea campaniei sale, mai cu seamă că fiul său Dodi a murit alături de prințesa Diana în tragicul accident rutier din tunelul parizian d'Alma, la 30 august 1997.

2.Dodi Fayed (1956-1997), fiul miliardarului anglo-egiptean

Mahommed Al-Fayed și nepot al miliardarului saudit Adnan

1.

NOTE 359

Kashoggi (fratele mamei sale, Samira), la un moment dat cel mai bogat om din lume a cărui avere s-a rotunjit prin comerțul de arme. S-a născut la Alexandria (Egipt) unde tatăl său tocmai trecea din categoria micilor negustori în aceea a micilor investitori. Numele său real este Esmad El In ceea ce înseamnă „Stâlpul Credinței” dar, cum de mic se recomanda „Dodi”, așa i-a rămas și numele. De remarcat că niciodată Dodi nu a vrut să poarte și desinența nobil iară „Al” pe care tatăl său și-o arogase cu de la sine putere, mai târziu când devenise multimilionar. Dodi Fayed a dus o viață de „fecior de bani gata”, tatăl său nerefuzându-i nimic, de la mașini de lux, la iahturi de viteză. Trimis în 1969 la Institutul Le Rosey (o școală elvețiană pentru bogații lumii), el a abandonat școala după un an. Tatăl său l-a trimis un an în serviciul militar al Emiratelor Arabe Unite (EAU, unde era baza bogăției sale) de unde, aidoma fiilor de emiri a fost trimis la școala militară britanică de la Sandhurst. În 1974, după absolvire a preferat un post de atașat militar al EAU la Londra, post care bineînțeles nu i-a fost refuzat. În 1979 la împlinirea a 23 de ani, tatăl său i-a făcut o companie de producție cinematografică. De primul film, de succes, s-a ocupat chiar Al-Fayed senior. Apoi Dodi cel (până atunci) Norocos, a luat Oscarul anului 1982 pentru cel mai bun film la care el însuși era producător executiv, în 1988 tatăl l-a făcut pe Dodi director la Harrods și în 1992 la încă două firme din grupul său. În 1991 Dodi a produs filmul „Hook”, regizat de Steven Spielberg. Pe prințesa Diana a cunoscut-o în 1996 iar idila lor s-a înfiripat în 1997, într-o vacanță la vila din Saint Tropez a Fayedilor. În scurt timp au devenit un subiect „fierbinte” pentru paparazzi, a căror hărțuială a dus și la groaznicul accident de la 30 august 1997 în care atât Diana cât și Dodi și-au găsit moartea.

3. Harrods din cartierul londonez Knightsbridge este cel mai celebru magazin din lume. Este adăpostit de un palat în stil neorenescentist și cuprinde 150 de galerii ultraelegante. Are 5000 de furnizori de mărfuri, răspândiți pe mai multe continente. Expune zilnic produse în valoare de 100 de milioane de lire sterline, de la haine „haut couture” la ținute sport, și de la coliere de rubine veritabile la produse alimentare.

Fondat în 1848, Harrods era în 1909 cel mai mare magazin european. Proprietarii săi, din familia Burbidge, au dezvoltat în următorii 50 de ani un întreg lanț de magazine britanice, în 1959 în urma unei tipice confruntări de capital, Harrods a fost „înghițit” de rețeaua de magazine a scoțianului Hugh Frazer. Din 1970 conglomeratul agro-minier „Lonhro”, creat în Africa de Sud, posedă obună parte a acțiunilor companiei „House of Frazer”. În 1981 Lonhro a făcut o primă ofertă pentru a achiziționa rețeaua Frazer, dar aceasta a fost blocată de „Comisia pentru monopoli și fuziuni” care a considerat că ofertantul nu are experiență în vânzarea „en detail”. Lonhro a repetat oferta în 1984 dar, pentru a avea mai multe șanse a vândut cele 29,9% din acțiunile Frazer, pe care le deținea, unui terț, sperând să le răscumpere ulterior. Cumpărătorul, Mahommed Al-Fayed, a achiziționat întregul lanț Frazer, 4 luni mai târziu, plătind cash, într-o zi, suma de 615 mili

oane de lire sterline, în 1994 el a vândut toate activele companiei Frazer (56 de magazine) pentru

410 milioane de lire sterline,

păstrând doar Harrods. De remarcat că acest magazin, prin calitatea produselor și a clientelei făcea singur o rețetă egală cu a celor 56 de Frazer vândute, luate la un loc. Pe de altă parte se pare că egipteanul Al-Fayed conduce în mod strălucit atât de britanicul Harrods. În 1997, revista economică „Verdict” plasa Harrods-ul în fruntea magazinelor englezești din întreaga lume și îl evidenția pentru „definirea normelor britanice în materie de mărfuri și tehnici de comercializare”. Făcând o analiză de substanță, revista economică britanică conchidea: „Publicitatea negativă prelungită care s-a făcut lui Al-Fayed (este vorba de o campanie lansată și finanțată din gros de R.W. Roland, proprietarul grupului Lonhro care încercase să înghită rețeaua de magazine Frazer n.n.) nu a

afectat practic rezultatele magazinului Harrods. Nimeni dintre cei care ar

face astăzi un tur al magazinului nu ar putea pretinde că schimbarea proprietarului a dăunat intereselor întreprinderii. Harrods este înfloritor”. În încheiere iată un argument în favoarea „exclusivismului tipic englezesc” în care se înscrie Harrods:

proprietarul magazinului patronează, prin tradiție, concursul hipic anual care are loc la castelul Windsorși, în virtutea aceleiași tradiții ia loc în loja regală, alături de suveranul Marii Britanii.

4. Mahommed AI-Fayed se trage dintr-o familie săracă din Alexandria. S-a născut în 1929 și a început prin a face un mic comerț în orașul natal, în anii '50 a cunoscut o tânără saudită de la „Școala englezească de fete” din Alexandria; o

chema Samira si era fiica doctorului Mohammed Kashoggi, doctorul lui Abdul Aziz ibn Seud, fondatorul Regatului saudit. Cei doi s-au căsătorit în 1955 iar în 1956 s-a născut fiul lor „Dodi”. Fayed a intrat în afaceri cu cumnatul său Adnan Kashoggi, viitorul (ca si el) miliardar, care l-a angajat pentru a coordona livrări de mărfuri către Arabia Saudită cu un salariu mic dar cu 10% din beneficiu, în 1956 AI-Fayed a întemeiat firma „Middle East Navigation Co.”, pe baza unei companii de navigație cumpărată foarte ieftin de la un evreu. Era perioada în care avea să înceapă războiul Suezului. Apoi el a mai achiziționat 25% din acțiunile unei companii de navigație din Genova (Italia).

Când Nasser a făcut unele naționalizări care au atins și proprietățile lui, Mahommed AI-Fayed a părăsit Egiptul jurând să nu se mai întoarcă. El și-a strămutat toate afacerile în emiratele Golfului, pe atunci încă sub mandat britanic. A jucat un rol esențial în crearea centrului comercial și aeroportului din Dubai, câștigând 85 milioane lire sterline. Apoi s-a stabilit la Londra în 1965, având în derulare contracte de construcții și intermediere cu firme britanice și din Emiratele Arabe Unite.

în 1979 a cumpărat hotelul Ritz din Paris (vezi nota 1, pag. 13), în 1985 magazinul Harrods din Londra (vezi nota anterioară) cu 615 milioane lire sterline cash. Proprietățile sale mai includ castelul scoțian de secol XVI de la Balnagown (fosta reședință a clanului Ross), fabrica de cămăși „Turnbull si Asser” din Marea Britanic, furnizoare a Casei regale, o proprietate în Rockefeller Plaza din New York, o vilă de vacanță la Saint Trapez etc. în 1987 a închiriat pe 25 de ani de la primăria Parisului, vila Windsor, numită așa pentru că după abdicare aici au locuit, din 1936, ex regele englez Eduard VIII (sub numele de duce de Windsor) cu soția sa americana Wallis Simpson. Eduard a murit în 1972 iar ducesa în 1986. Al-Fayed a investit 100 de milioane de franci francezi pentru a restaura această vilă construită în 1900 și a răscumpărat cele 40.000 de obiecte din interior de la Institutul Pasteur, căruia îi fuseseră lăsate prin testament.

Imperiul de afaceri al lui Mahommed AI-Fayed mai cuprinde „Metro Bussiness Aviation”, cea mai mare companie europeană de avioane supersonice pentru oamenii de afaceri, o companie de elicoptere, fabricile de pantofi „Kurt Geiger” și „Caravella”,

postul „Radio Liberty”, săptămânalul satiric „Punch” care apare de 150 de ani și clubul de fotbal

Fulham.

5. DGSE este prescurtarea denumirii „Direcția Generală a Securității Externe”, un CIA francez. Decretul de înființare a DGSE datează din 2 aprilie 1982, până atunci serviciul numindu-se SDECE. Misiunea sa în actul de întemeiere era aceea de „a căuta și a exploata informațiile avantajoase pentru securitatea Franței precum și de a detecta și anihila, pe întreg teritoriul național, activitățile de spionaj îndreptate împotriva intereselor franceze, pentru a preîntâmpina consecințele”. Motivul transformării SDECE în DGSE ține tocmai de atribuirea unor misiuni și pe teritoriul național. SDECE, care apărea în 1945 era „menit să caute în afara frontierelor naționale toate informațiile și toate documentele” utile siguranței țării dar nu „putea avea nici un fel de puteri pe teritoriul francez, operând doar în țări străine.”

CAPITOLUL 2. ÎNAINTE DE ÎNCEPUT

1. Templul din Ierusalim a fost construit în 960 î.e.n. de regele Solomon și distrus de împăratul babilonian Nabucodonosor în 586 î.e.n. Al doilea templu a fost clădit în 515 î.e.n. și distrus de cuceritorii romani în anul 70.

2. Irod cel Mare (73-4 î.e.n.) a ajuns rege cu sprijinul Imperiului Roman (37-4 î.e.n.). În interior a menținut echilibrul între saducei, a căror putere a limitat-o, farisei și esenieni. Este faimos și prin construcții le sale. A întărit sau creat fortărețele Massada, Herodion, Hyrcania și a dezvoltat orașele Samaria și Cezareea. Irod a ridicat cele patru mari ziduri de susținere a Muntelui Templului, lărgind practic incinta sacră prin construirea unei platforme și umplerea cu bolți a golurilor dintre ziduri și suprafața plană.

3. Zidul Plângerii era cel mai lung dintre cele patru ziduri ale Muntelui Templului edificate de Irod

cel Mare. Situat pe latura vestică el avea o lungime de 485 de metri; Zidul Plângerii de azi este doar o bucată de 60 m din acel zid. Este format din pietre enorme, majoritatea de 2-8 tone dar sunt și unele de 40-50 sau chiar 100 de tone. Zidul Plângerii a început să fie pomenit ca loc sacru abia după cucerirea otomană a Ierusalimului (1517). Spre sfârșitul secolului XIX a devenit un simbol național evreiesc. Rugăciunile rostite în fața Zidului Plângerii sunt considerate ca deosebit de eficiente deoarece, după rabinul Jacal Ettlinger (sec. XIX) „Porțile cerului sunt aproape de zidul apusean.” Un obicei răspândit și practicat azi și de turiștii străini este de a scrie rugăciuni pe bucățele de hârtie care sunt apoi introduse între pietrele zidului, în fața Zidului Plângerii mulți

tineri evrei își celebrează majoratul. Tot aici se desfășoară unele ceremonii naționale iar soldații

israelieni depun jurământul militar.

4.Bar Mitzvah este ceremonia religioasă prin care băieții evrei în vârstă de 13 ani capătă statutul de adult responsabil. Aceasta înseamnă că ei sunt datori să respecte porunci le (mitzvatîn ebraică) și pot participa la „slujba de după- amiază”, principala rugăciune a comunității la care toți participanții (exclusiv bărbații) citesc din Tora (Vechiul Testament) sub conducerea rabinului sau a celui mai

vârstnic participant.

Ceremoniile de Bar Mitzvah nu sunt consemnate înainte de 1400. în contemporaneitate ele au căpătat o importanță sporită fiind considerate momentul de afirmare a identității evreiești a tinerilor. Pe de altă parte au devenit și prilejul unui fastuos banchet, la care oaspeții aduc daruri pentru tânărul maturizat, în Israel mulți tineri sărbătoresc majoratul la ruinele fortărețe! Massada - simbolul rezistenței naționale sau la Zidul Plângerii.

5.Sabatul este duminica, ziua odihnei, bucuriei și a reculegerii. Sabatul începe vinerea la apusul soarelui când la sinagogă se ține o slujbă care diferă de slujbele de seară din restul săptămânii prin aceea că, la sfârșitul ei se adaugă primele patru versete din Geneza, cap. 2, se rostește binecuvântarea si apoi credincioșii cântă psalmul „Scutul părinților”.

6.Sionism este un termen modern desemnând dorința evreilor de a se întoarce pe pământul lui Israel (Shivat Zion - întoarcerea la Sion). Sion este sinonim cu Ierusalim, care la rândul lui simbolizează întregul Israel, în secolul XIX conceptul religios al reîntoarcerii a devenit unul politic: acela al creării căminului național evreiesc în Palestina. Sionismul politic care a dus la crearea statului Israel a fost (si mai este) combătut de iudaismul ultraortodox.

7.„Declarația Balfour” este documentul emis la 2 noiembrie 1917 de guvernul britanic, care preluase Palestina sub administrare si care poartă numele titularului de atunci al portofoliului Foreign Office-ului. Cel mai important paragraf al acestui document afirma că „Guvernul Majestății Sale privește cu aprobare întemeierea Palestinei ca stat național evreu si va face uz de toată influența sa pentru a facilita realizarea acestui obiectiv, fiind de la sine înțeles că nu se va întreprinde nimic de natură a prejudicia drepturile civile și religioase ale comunităților neevreiești existente în Palestina”. La data emiterii acestui act care, specific Imperiului Britanic este plin de ambiguități, trăiau în Palestina 100.000 de evrei și 500.000 de arabi. Declarația Balfour a permis

valurile de emigrare evreiască spre Palestina, organizarea acestora în teritoriu și apoi și proclamarea statului Israel. Yishuv este termenul literar care în română

înseamnă populație,

în istoria recolonizării Palestinei și formării statului modern Israel există două yishuv: a) cel vechi, compus îndeosebi din evrei religioși, veniți în Palestina începând cu anul 1880 și fiind în majoritate de proveniență est-europeană; în 1882 erau 24.000 de oameni, b) cel nou care s-a format o dată cu al doilea mare val de imigrare evreiască în Palestina (1914); majoritatea o formau tot evrei est-europeni; noul yishuv număra 40.000 de oameni și, cum majoritatea erau animați de idei socialiste, ei au fost creatorii kibbutzurilor și moshavurilor, comunități de bază ale populației evreiești până după consolidarea statului Israel.

6. NOTE 365

Yishuv-ul a crescut cu valurile imigrației evreiești: al treilea în 1919-1924, al patrulea în 1924-1928, al cincilea în 1929-1939 (250.000 de evrei germani), în 1945 yishuv-ul avea 550.000 de oameni.

9. Haganah erau milițiile populare ale evreilor din Palestina; ele au apărut în 1920. Textual „haganah” înseamnă „apărarea”. Ea a fost precedată în 1907 de „Bar Giora” la Yafa din care s-a dezvoltat în 1909 „Hashomer” - organizația de apărare în fața beduinilor arabi, în 1947 Haganah avea 40.000 de oameni împărțiți în 5 unități: „poliția supranumerară” de sub autoritatea britanică, brigăzile de tineri, corpul de pază, înfățișarea și „Palmach” (forța de elită).

10. David Ben-Gurion (1886-1973) era evreu polonez, din partea ocupată până la 1918 de Rusia. El s-a stabilit în Palestina în 1906 cu primul val de colonizare sionistă, împreună cu Ben Zvi a fondat mișcarea sionistă socialistă. A trăit într-un kibbutz, apoi a studiat dreptul la Universitatea din Constantinopol, Palestina fiind atunci provincie turcă. Expulzat în 1915 de autoritățile otomane, Ben-Gurion a plecat în S.U.A. unde a făcut propagandă sionistă. A revenit în Palestina în 1917, după instaurarea mandatului britanic, reușind să adune la un loc toate curentele socialiste, întâi pe plan sindical (Hisdratauth, 1921) și apoi politic, devenind primul

secretar-general al partidului MAPAI.

În perioada mandatului britanic Ben-Gurion a favorizat imigrarea clandestină evreiască în Palestina, iar după 1945 a jucat un rol conducător în Haganah. El a fost acela care în mai 1948 a proclamat statul Israel, al cărui prim premier a fost până în 1953. După doi ani de întrerupere a redevenit premier, post pe care l-a deținut până în 1963 când,

înlocuit de Levi Eshkol, a părăsit MAPAI pentru a-si constitui propriul său partid - RAFI.

11.Yitzhak Rabin (1922-1995) era un „sabre”, adică un evreu născut în Israel, în 1942 a intrat în armata secretă evreiască (Palmach), făcând apoi carieră în armata statului Israel, în 1956, în Războiul Suezului, era comandant de brigadă; în 1964-1967 ca șef al Statului Major a fost artizanul victoriei israeliene din Războiul de Sase Zile din 1967. Trecând în politică i-a succedat Goldei Meir ca prim-ministru între 1974 și 1977. A deținut portofoliul apărării între 1984 și 1992. Din 1992 devine lider al Partidului Muncitoresc și premier. La 4 noiembrie 1995 a fost asasinat de un fanatic, în timpul unui miting de pace pe care îl organizase în fața primăriei Tel Aviv-ului. În 1994 a primit, o dată cu Yasser Arafat, premiul Nobel pentru pace ca urmare a acordului de la 13 septembrie 1993 (Washington) care cuprindea „Declarația de principii privind Autonomia Palestiniană.

12.Sub denumirea „manuscriselor de la Marea Moartă” sunt cuprinse o mulțime de texte descoperite începând cu 1947 în mai multe locuri la vest de Marea Moartă. Referirea din textul cărții noastre este la descoperirea într-o grotă din desertul Iudeii, în 1947, a 7 manuscrise înfășurate în pânză de in. Descoperitorul, un beduin analfabet, le-a vândut. După primele cercetări arheologii israelieni au organizat mai multe campanii de săpături, descoperind multe alte asemenea documente la Qumran, Massada, Kharibot, Mubharat, etc. Pe baza lor a fost identificată secta esenienilor, o grupare cu ideologie precreștină, care a activat la Qumran de la jumătatea sec. II î.e.n. până în preajma cuceririi romane din anul 70. Principalele scrieri eseniene sunt regulamentele comunității și congregației, o Geneză apocrifă, Cartea Războiului care descrie lupta dintre fiii luminii și ai întunericului, Cartea Templului care cuprinde Legea și descrierea celui de-al doilea templu, Cartea de Aramă, descriind o comoară ascunsă, precepte legale și morale și imnuri de mulțumire către Dumnezeu.

13.În timpul campaniei germane contra Franței din anul 1940, la Dunkerque, oraș-port la Marea Mânecii atestat documentar încă din sec. X, în pofida bombardamentelor germane, 350.000 de militari aliați (244.000 de englezi și 111.000 de francezi) au fost evacuați de flota franceză a amiralului Abrial. Operațiunea a durat o săptămână, între 27 mai și 4 iunie, sfârșind în momentul ocupării orașului de către trupele germane, când trupele aliate încercuite erau deja pe sol britanic.

14.În cazul unor acțiuni care erau de natură să angajeze statul Israel, să lanseze interesele unei alte țări sau să perturbe relațiile diplomatice, decizia finală era luată de o troică formată din primul ministru, ministrul direct interesat și directorul MOSSAD-ului. Uneori dar nu totdeauna, este informat și ministrul apărării, în cazul prezentat,

Meir Amit a luat aprobare și de la șeful Marelui Stat-Major, Yitzhak Rabin, deoarece chestiunea MIC 21 viza direct interesele supreme de apărare a țării. Această situație ilustrează perfect diferența dintre diferitele servicii secrete

israeliene. Numai MOSSAD-ul se subordona direct primului ministru. Celelalte - AMAN al Armatei, SHIN BETH (al Ministerului de Interne) și Serviciul Poliției - era subordonate ministerelor pentru care lucrau. Din 1952 funcționează și un Comitet unificat al serviciilor secrete, al cărui președinte este șeful MOSSAD-ului.

15. Richard Helms, a fost al treilea director al CIA. Din aprilie 1965 până în iunie 1966 a ocupat postul interimar, depunând apoi jurământul. A fost, după Allan Dulles,

fondatorul CIA, primul membru al „familiei” care ajungea la conducere. Era un om al cercetării, atât prin formație cât și ca urmare a eșecului debarcării americane în

Cuba, la Playa Giron (1961) pe care o pusese la punct ca director-adjunct. În timpul conducerii sale, la CIA s-a pus accentul pe nevoia de profesionalizare a operațiilor de spionaj și contraspionaj, și pe întărirea disciplinei în domeniul operațiilor clandestine.

Adus la șefia CIA de președintele democrat Lyndon B. Johnson, Richard Helms a fost menținut în funcție și de republicanul Nixon, deși nu era agreat în mod deosebit de acesta. Când s-a produs Afacerea Watergate, Helms a ordonat o strategie de distanțare a Agenției față de Casa Albă, atât de eficientă încât Washington Post a scris într-un editorial că CIA a fost singurul organism care a spus NU Casei

Albe.

Evident că Helms a plătit gestul său. Chemat la Câmp David, a avut de făcut față unei crize de autoritate din partea lui Nixon. „De aceea scrie William Colby, și el fost director al Agenției, Nixon l-a expediat pe Helms la ambasada din Teheran și l-a numit în locul lui pe James Schelssinger”. Chemarea lui Helms la Câmp

David a avut loc la 20 noiembrie 1972, la puțin timp după ce Nixon câștigase alegerile pentru un al doilea mandat. Schlessinger a fost numit director interimar și a rămas în acea funcție până în primăvara lui 1973 când a fost trecut la Apărare, director al CIA fiind denumit Colby.

CAPITOLUL 3. ÎNSEMNĂRILE DE LA GILOT

1. Israelul este format din patru mari regiuni istorice, de la nord la sud, Galileea, Samaria, Iudeea și Negev.

2. Numele pe care îl poartă începând cu 1976 orașul Saigon, fosta capitală a Republicii Vietnamului de Sud între 1954 și 1976 când Vietnamul a fost împărțit în două state.

3. Războiul de Șase Zile (1967) reprezintă cel mai mare succes al Israelului în confruntarea sa cu vecinii arabi, în primăvara lui 1967 președintele Egiptului, Nasser, a reocupat Gaza și Sharm-el Sheik (până atunci sub control ONU), s-a împăcat cu regele Hussein al Iordaniei și a obținut plasarea armatei iordaniene sub comanda egipteană, în aceste condiții Israelul a declanșat un război preventiv care a durat de la 5 la 10 iunie 1967. Purtat simultan pe trei fronturi, cu Egiptul la sud, cu Iordania la est și cu Siria la nord (din fericire pentru Israel, la vest are ca vecin doar Marea Mediterană), acest război a adus o victorie completă.

Armatele israeliene au ocupat de la egipteni Peninsula Sinai până la Canalul de Suez și fâșia Gaza, de la iordanieni Ierusalimul de est și Cisiordania iar de la sirieni înălțimile Golan, în urma acestui război un milion de arabi au fost incluși în teritoriile israeliene. Consiliul de Securitate a votat în unanimitate, la 22 noiembrie 1967, faimoasa rezoluție 242 care cere retragerea Israelului din toate teritoriile ocupate, ceea ce nu s-a realizat în cei 35 de ani trecuți aducând periodic violente răbufniri de violență în teritorii și instabilitate în tot Orientul Mijlociu, ultima situație de acest gen înregistrându-se la sfârșitul anului 2001 și escaladând până

în acest moment, 15 aprilie 2002.

4. Saladin sau Salah ed'Din Yusuf ibn'Ayyub (1137-1193) era sultanul mameluc al Egiptului și Siriei. El și-a propus să-i arunce în mare pe creștinii care, la sfârșitul secolului XI cuceriseră o parte a Țării Sfinte, întemeind câteva „state de cruciadă” cum le spunea Nicolae Iorga. La 4 iulie 1187, la Hatin, liga Tiberiadă, el le-a administrat o înfrângere groaznică cruciaților, luându-l ca prizonier pe însuși șeful lor suprem, Guy de Lusignan, rege al Ierusalimului. Apoi, în numai câteva săptămâni, Saladin a readus sub stăpânirea semilunii, Acera, Sidon, Ascalon și Nazareth, intrând triumfal în Ierusalim la 2 octombrie 1187. Creștinii mai păstrau în Orient doar zonele de litoral de lângă orașele Tyr, Tripoli și Antiohia. Considerat ca un imens dezastru pentru creștinism, războiul victorios al lui Saladin a determinat pornirea Cruciei a III-a, cea mai ambițioasă prin participare. Au pornit cu strălucite coloane în armuri împăratul Frederic II Barbarossa (care, înecându-se la trecerea unui râu nu a mai ajuns să lupte cu păgânii și să-și câștige un loc în rai așa că, probabil, a trecut în purgatoriu deoarece avusese diferende cu papa), regele Angliei Richard Inimă de Leu care a fost ales și căpetenie supremă, regele francez Filip II August care nu a făcut prea mulți purici în Țara Sfântă și s-a reîntors în Parisul său de unde teșea intrigi la nivel european și ducele Leopold al Austriei, o putere în afirmare cu un suveran ranchiunos care-l va captura pe regele englez la întoarcere pentru a încasa o uriașă despăgubire. După câteva bătălii, Saladin și Richard Inimă de Leu au

semnat un armistițiu pe trei ani prin care, enigmă a istoriei, Saladin le restituia creștinilor coasta mediteraneană și le dădea acces liber pentru pelerinaj la Sfântul Mormânt. Creștinii nu câștigaseră nici o luptă decisivă, dar nici islamicii. Se pare că termenii păcii au rezultat ca urmare a raporturilor de respect reciproc și curtenie cavaleriească dintre liderii celor două tabere. Acele relații interumane stabilite între doi dușmani de moarte și într-una dintre cele mai crude perioade istorice au fost atât de izbitoare pentru contemporani și urmași încât, și de o parte și de alta, cei doi eroi, Sultanul Saladin și regele Richard au intrat nu doar în istorie ci și în conștiința oamenilor medievali, trecând prin povestiri și legende, direct în nemurire, o stare la care au ajuns în primul rând prin acte și gesturi de curtenie cavaleriească care au prevalat în fața faptelor de arme.

CAPITOLUL 4. SPIONUL CU MASCA DE FIER

1. La 5 septembrie 1972, ora 5 dimineața, aproape de data încheierii Jocurilor Olimpice de la Munchen, un comando palestinian a pătruns în satul olimpic și, după ce a ucis cu focuri de automat un antrenor și un halterofil israelieni, a luat ostateci alți 9 olimpici evrei. După spusele lor, teroriștii aparțineau grupării „Septembrie Negru”, dar MOSSAD-ul a considerat că în spatele lor se afla organizația palestiniană Al Fatah a lui Abu Jihad și că acesta din urmă ar fi fost creierul acțiunii.

Teroriștii s-au baricadat și i-au închis pe ostatici într-o cameră. La ora 7 dimineața, 500 de polițiști vest-germani au înconjurat clădirea. Teroriștii le-au spus condițiile lor: eliberarea a 200 de deținuți din închisorile israeliene care să fie transferați într-un stat arab, și trei avioane pentru comando și ostatici pe care să le pună la dispoziție guvernul de la Bonn. Începând cu ora 7:45, întreaga afacere era condusă de cancelarul federal Willy Brandt. Ministrul de

interne, Hans Dietrich-Censcher s-a deplasat la Munchen, luându-l cu el și pe ambasadorul israelian. Paralel, la Tel Aviv, convocat de urgență, guvernul Goldei Meir stabilea că afacerea trebuie lăsată pe seama Bonnului. De notat că ministrul apărării Moshe Dayan propusese la ședință ca un comando israelian să elibereze ostaticii, dar n-a fost susținut de nici un alt ministru. Guvernul vest-german făcea între timp o contraofertă: o mare sumă de bani și garanția că membrii comandoului pot pleca în siguranță. La ora 16:50, în condițiile lipsei unui răspuns clar, comandantul teroriștilor Mahomed Massalad a cerut autorităților germane să le dea un avion pentru ca atât teroriștii cât și ostaticii să plece la Cairo, negocierile urmând să continue. Egiptul a refuzat să preia mingea iar germanii au încercat să profite de oferta teroriștilor pentru a-i neutraliza. Ei au pregătit o ambuscadă la aeroport. Transferul a fost făcut cu elicoptere dar, pe aeroport, la ora 22:41, lunetistii germani au tras în șeful comandoului

care mergea spre avion, fără să-l nimerescă. Riposta teroriștilor a anihilat stația radio a turnului de control și sistemul de iluminare al aeroportului. Ostatecii au fost împușcați iar teroriștii s-au apărut până spre zori, căzând cu armele în mâini.

A doua zi, 6 septembrie 1972, întreaga lume afla despre tragedia de la Munchen. Organizator pentru a doua oară a J.O. (prima în 1936 în prezența lui Hitler), orașul bavarez se dovedea a fi cu ghinion, în ceea ce îi privea, palestinienii reușiseră să reamintească întregii lumi, desigur într-o inacceptabilă manieră brutală, că „exista o problemă palestiniană”. De atunci au trecut 30 de ani. Crimele de la München, oribile în ochii oamenilor de atunci, s-au însutit și înmuit. Violența a fost tot mai des folosită de ambele părți, și de evrei și de palestinieni.

Problema palestiniană a rămas nesoluționată până azi.

CAPITOLUL 5. SABIA NUCLEARĂ A LUI GHEDEON

1. Războiul Suezului, cu nume de cod „Kadesh”, a fost declanșat de Israel ca urmare a naționalizării de către președintele egiptean Carnal Abdel Nasser a Companiei Canalului de Suez (26 iulie 1956). Ei a fost pregătit prin contacte secrete între premierul israelian Ben-Gurion și guvernele din Paris și Londra. Războiul a început la 29 octombrie 1956 când toată atenția opiniei publice europene era concentrată asupra revoltei antisovietice de la Budapesta. Două coloane israeliene de blindate au invadat centrul Peninsulei Sinai, luându-i prin surprindere pe egipteni, care s-au retras precipitat. La 31 octombrie israelienii ajunseseră la numai 30 de km de Canalul de Suez. Atunci s-au înregistrat două evenimente noi: 1) primul contraatac egiptean și 2) ultimatumul franco-britanic care, adresat (sic!) ambilor beligeranți, se referea la încetarea imediată a ostilităților și cerea punerea Ismailiei, Port Saidului și Suezului sub protecție militară franco-britanică. Ultimatumul fiind respins de Cairo, aviația franco-britanică a început chiar în aceeași zi să bombardeze Egiptul. La 5 noiembrie un desant de parasutisti lansat la Port Said a ocupat rapid orașul și o zonă a Canalului de Suez. Intre timp armata israeliană ocupa

Gaza.

Actele de război au încetat la 6 noiembrie ca urmare a intervenției ONU, U.R.S.S. și S.U.A. La 21 noiembrie o forță a ONU a fost interpusă între beligeranți. Forțele franco-britanice au părăsit Egiptul în decembrie 1946 iar cele israeliene în martie 1957. A fost, după războiul generat de proclamarea Statului Israel (1948-1949), al doilea război arabo-israelian. Al treilea a fost războiul de Sase Zile (1967) iar al patrulea cel de Yom Kippur (1973).

2. Războiul de Yom Kippur (6-26 octombrie 1973) a fost singurul dintre cele 4 războaie arabo-israeliene în care inițiativa a fost de partea arabă și rezultatele au avantajat aceeași tabără. După cucerirea în 1967 a teritoriilor palestiniene, Egiptul și Siria au pregătit intens revanșa.

Declanșat la 6 octombrie 1973, războiul i-a surprins total pe israelieni care erau în marea lor sărbătoare religioasă de Yom Kippur, care a dat și numele acestui război. Egiptenii au trecut Suezul pe trei capete de pod, au străpuns poziția de apărare fortificată Bar Lev, dar și-au autolimitat ofensiva la 15 km adâncime în Sinai. Paralel, pe frontul sirian evreii au câștigat o mare luptă de tancuri și au anihilat aviația siriană, inițiind o ofensivă spre Damasc. Apoi forțele israeliene au fost concentrate pe frontul egiptean. La 20 octombrie ele au realizat o dublă străpungere de front, pe direcțiile Cairo și Suez.

La 25 octombrie când s-a realizat încetarea focului, israelienii nu erau în dezavantaj, dar lumea remarcase că armata egipteană dăduse bune dovezi de combativitate și că există o solidaritate arabă care, pe parcursul războiului de Yom Kippur, a aplicat un embargo petrolier pentru Europa Occidentală.

.CAPITOLUL 6. RĂZBUNĂTORII

1. Victor Ostrovsky a început prin a pune la dispoziția ziaristului canadian Claire Hoy notele sale despre MOSSAD, unde între 1984 și 1986 a urmat Academia MOSSAD, ajungând într-unul dintre serviciile din Centrală. Cartea semnată de cei doi a apărut în 1990 la ST. Martin Press din New York. Ostrovsky acuza faptul că MOSSAD-ul ar fi fost deturnat de la adevăratele sale țeluri și idealuri, dovedind

„pragmatism egoist” și „totală lipsă de respect față de viața omului”. Ulterior sub semnătura lui Victor Ostrovsky au apărut și alte relatări despre MOSSAD, precum și o serie de romane inspirate din cazuri reale ale Agenției.

CAPITOLUL 7. SPIONUL GENTLEMAN

1. Hassan II, regele Marocului (1961-1999) avea puterea executivă în baza Constituției din 1962. Din 1963 a intrat în conflict cu partidele. Liderul opoziției era Mehdi Ben-Barka care, în octombrie 1965, a dispărut în condiții obscure, la Paris. Apoi regele a suspendat parlamentul și și-a impus guvernarea personală, în 1970, prin referendum, el a făcut să fie aprobată o nouă constituție care-i lărgea puterile. Partidele au continuat să i se opună, în 1971 și 1972 au fost înregistrate două atentate la viața suveranului, în 1975 Hassan II a ocupat pașnic Sahara Occidentală, fosta Sahara spaniolă, unde Frontul Polisario duce o luptă de rezistență armată. La începutul anilor '90 regele Hassan II a inițiat ușoară liberalizare a regimului sau iar în 1997 a restabilit

parlamentul bicameral. Adevărata liberalizare se face abia acum, sub guvernarea fiului lui Hassan, regele Mahomed VI, care a preluat tronul la 23 iulie 1999, după moartea tatălui său.

2. Yitzhak Shamir a lucrat în serviciile secrete între 1955 și 1965. l-a succedat lui Menachem Begin în funcția de premier în 1983-1984 și a exercitat un al doilea mandat în 1986-1992.

CAPITOLUL 13. LEGĂTURI AFRICANE

1. Triadele din gangurile chinezești ale crimei organizate. Se crede că ele au apărut acum 2000 de ani, dar în versiunea modernă triadele datează din secolul XVII, când au apărut ca structuri ale rezistenței chinezilor față de dinastia manciuriană Qing. Triadele au supraviețuit revoluției republicane chineze din 1911, controlând din ce în ce mai mult serviciile civile naționale. Pentru că l-au sprijinit pe mareșalul Chiang Kai-Shek, triadele au fost vâinate de regimul maoist instaurat în 1949. Multe triade au fost aruncate peste hotare în timpul revoluției culturale, în 1967 - 1968. În China populară au supraviețuit doar 4 triade, cea mai puternică fiind „Marele Cerc”.

În lume, peste tot unde sunt comunități sau interese chinezești mai importante, există și ganguri de triade. Câte unul singur funcționează în Vietnam, Arabia Saudită, Paraguay, Republica Dominicană și Marea Britanie. Câte 2 triade au Macao, Japonia și Olanda. Thailanda are trei triade, ca și Taiwanul în care cea mai puternică grupare se numește „Uniunea Bambusului” și are 20.000 de membri. Filipinele și Australia au câte 4 triade, iar Canada 6. Recordul îl dețin, la egalitate, Hong Kong și S.U.A. cu câte 7 ganguri chinezești, dintre acestea remarcându-se și cele mai puternice din lume. Ele sunt toate bazate în Hong Kong, deși administrația britanică a scos triadele în afara legii încă din 1845. Cel mai mare și mai ierarhizat grup criminal chinezesc este Triada „Sun Yee On” care are 40.000 de membri. Acestuia îi urmează „Echipa Wo” cu 20.000 de membri și 10 subgrupe de triade, iar locul trei revine triadei „14 K” (20.000 de membri și 45 subgrupe). După cum se vede, într-o lume a globalizării, triadele reprezintă deja un sistem global iar gradul de funcționalitate le-a adus „faima” de cea mai mare și mai puternică mafie a lumii, în curând vom publica în această colecție singura carte despre triade scrisă până acum, secretul acestei organizații fiind greu de penetrat datorită structurii sale triunghiulare în care nimeni nu cunoaște mai mult de două persoane.

2. Kao Ling (în transcrierea oficială chineză Gao Liang) era din 1961 corespondentul de presă al Agenției Xinhua (China nouă) la Dar Es Salaam în Tanzania, ulterior (prin

fuziunea cu ins. Zanzibar) Tanzania. Datorită modului său de viață pe picior mare, nespecific chinezilor, a fost repede reperat de CIA și KGB.

3.O analiză a CIA privind spionajul israelian în Africa subliniază: „Legăturile Israelului în Africa au variat considerabil de la țară la țară, depinzând de

imperativele situației. Activitățile de spionaj purtate sub acoperirea de antrenament polițienesc,

ale Israelului în Africa au fost, de obicei, de vânzări de arme către forțele

militare naționale și de programe de ajutor pentru dezvoltare. Națiunile arabe, în colaborare cu S.U.A., au exercitat o mare presiune asupra majorității națiunilor africane cu scopul întreruperii tuturor legăturilor formale cu Israelul, în pofida ruperii relațiilor diplomatice dintre Israel și multe țări africane, acesta menține încă bune legături informative cu serviciul kenyan. În Africa Centrală israelienii sunt încă activi în Zair. În Africa de Vest ei antrenează serviciile secrete polițienești ale Liberiei. Ei ajută totodată la înființarea serviciului

secret al armatei din Ghana. În sudul Africii israelienii au relații cu serviciul secret din Africa de Sud".

CAPITOLUL 17. BUNGLEGATE

1. Caria del Ponte, care la data faptului relatat în carte era procuror federal al Elveției, a devenit procurorul Tribunalului Penal Internațional pentru fosta Iugoslavie (TPI) și acuzator principal al ex-pre-sedintelui iugoslav Slobodan Milosevici al cărui proces a început la Haga în ianuarie 2002. Dna Del Ponte a abordat activitățile sale juridice dintr-un punct de vedere politic și din această cauză i-a permis lui Milosevici să sfideze tribunalul și să releve compoziția de șvaițer cu multe goluri a actului de acuzare pregătit de Caria del Ponte.

Invocarea de către procurorul federal elvețian a unor diferende de altă natură dintre Elveția și Comunitatea Mondială Evreiască demonstrează că modul de acțiune al Cariei Del Ponte nu s-a schimbat, ea formându-și mai întâi o opinie și apoi căutând argumentele de susținere, în loc să facă

Prefață.....	5
CAPITOLUL 1	
în spatele oglinzii	11
CAPITOLUL 2	
înainte de început.....	27
CAPITOLUL 3	
însemnările de la Cîlot.....	50
CAPITOLUL 4	
Spionul cu masca de fier.....	70
CAPITOLUL 5	
Sabia nucleară a lui Ghedeon.....	85
CAPITOLUL 6	
Răzbunătorii.....	102
CAPITOLUL 7	
Spionul gentleman.....	127
CAPITOLUL 8	
ORA si monstrul.....	149
CAPITOLUL 9	
Bani murdari, sex si minciuni.....	165
CAPITOLUL 10	
O legătură periculoasă.....	183
CAPITOLUL 11	
Alianțe păgâne.....	204
CAPITOLUL 12	
Binecuvântați fie spionii.....	223

CAPITOLUL 13

Legături africane..... 240

CAPITOLUL 14

Bomba cameristei..... 254

CAPITOLUL 15

Caricaturistul dispensabil..... 271

CAPITOLUL 16

Spioni în nisip..... 299

CAPITOLUL 17

Bunglegate..... 322

Despre sursele de inspirație..... 335

Bibliografie..... 341

Anexe..... 345

Note 358

dosarul, așa cum cer normele unei justiții imparțiale și echitabile, adunând întâi probe și abia apoi, pe baza lor, să-și formeze opinia și să propună tribunalului o soluție.

MULȚUMIRI

ISRAEL

Meir Amit, Yaakov Cohen, Alex Doron, Ran Edelist, Rafae! Eitan, Isser Harel, David Kimche, Ariei Merari, Reuven Merhav, Danny Nagier, Yoel Ben Porat, Uri Saguy, Zvi Spielmann și tuturor celor care-m-au ajutat, dar pe care nu-i pot numi.

ALTE ȚĂRI

Sean Carberry, Sebastian Cody, Carolyn Dempsey, Dieter Pommerering, Heather Florence, Per-Eric Hawthorne, Diana Johnson, Emery Karongo, Otto Kormek, Martin Lettmayer, Barry Lyons, John Magee, Madeleine Morel, Michael Tauck, Declan White, Stuart Winter; fiecare și-a dus contribuția în felul lui.

ȘI, ÎN SFÂRȘIT,

William Buckley, William Casey, Joachim Kraner (ei mi-au dat ideea), Edith, bineînțeles, și Tom Burke. Fiecare autor are nevoie de un editor calm, prevăzător, răbdător și vizionar și care să iubească la nebunie cartea. Tom a avut toate aceste calități. Nici n-aș fi putut cere mai mult - și nici n-am primit mai puțin, îi sunt extrem de îndatorat.

AUTORUL